

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Měsíčník pro lid.

S povolením nejdůst. arcibiskupské konsistoře
v Olomouci a řeholních představených vydávají
Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně
na Moravě.

Ročník XX. Rok 1924.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 dolar. — Administrace
na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H.

B A S N Ě.

<i>Hornov Vlad.</i> : Královna máje	65
Květy Matky Boží	40
Píseň sirotkova	57
Sequence „Tibi cordis in altari“	64
Vánoční	1
Hvězda jitřní	177
<i>Hornov Vl.-Lexa Jos.</i> : Sequence ze mše o Vítězné P. Marii	88
<i>Skalný J. M.</i> : Kvítek z pouti	168
<i>Žák P. F. T. J.</i> : Hostýnská studánka . . .	89
Pod ochranu Tvou	174
Svatohostýnský poutník . 103, 128, 145, 161	
Z litanie loretské	20, 85, 100, 180
Jesličky na Hostýně	190

ČLÁNKY POUČNÉ A ZÁBAVNÉ.

<i>Baunard-Hedv. Vávrová</i> : Generál de Sonis 6, 20, 41, 54, 69, 85, 100, 120, 147, 164, 187	
<i>Bogner A.</i> : Jak vítali Valaši papežského vyslance Msgra. Fr. Marmaggi na Sv. Hostýně 21. června 1924	117
<i>Dostál Rev. A.</i> : Katolictví ve Spojených státech	103
<i>Dostál Al.</i> : Zachráněný obraz	8, 23
<i>Gay Msgre-M. Hedv. Vávrová</i> : Duše v očistci	101
<i>Hoppenot P. T. J.-M. Hedv. Vávrová</i> : Kříž v našem životě 18, 44, 60, 105, 131 145, 166, 177	
<i>Jiroušek T. J.</i> : Má první rozmluva se † P. Fr. Zimmerhacklem	49
<i>Jura z Podbřezí-Nábal</i> : Pokáňa malého neplecháře na Sv. Hostýně	57, 65
<i>Lahyrt</i> : Mše sv. 14, 26, 42, 61, 75, 89, 123 132, 152, 170, 182	
<i>Matouš P.-M. Hedv. Vávrová</i> : Věnc pro Ježíše	81

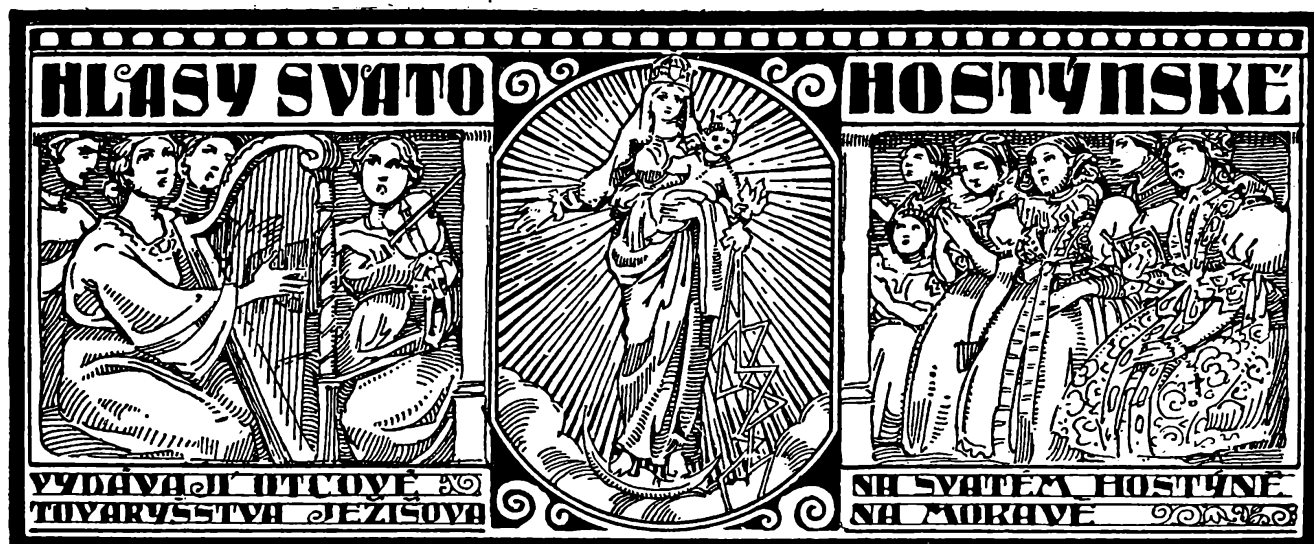
<i>Miklák Dr. Jos. C. M. R.</i> : Pokusy o bla- hořečení služebníka Božího P. Leonarda Lessia T. J.	4
<i>P. L.</i> : Exercicie pro laiky v Holandsku .	183
<i>Nábal</i> : Hesla a světla	2
<i>Nábal</i> : Nevzdychej, neboť duch lidský je nesmrtelný!	14, 28
<i>Nábal</i> : Stín věčného Otce	36
<i>Nábal</i> : Srdce všech srdcí	83
<i>Rozkošný Rud. T. J.</i> : Má Sv. Hostýn vý- znam pouze minulostní?	168
<i>Rozkošný Rud. T. J.</i> : O Matici Svatoho- stýnské	91, 106, 137, 178
<i>Rozkošný Rud. T. J.</i> : Za † P. Františkem Zimmerhacklem	34
<i>Videňský Fr. T. J.</i> : Čeští misionáři mezi Indiány v Americe	97, 129, 167
Apologetické drobnosti	30
Ctitelé Panny Marie Svatohostýnské . . .	19
Exercicie pro laiky v Holandsku	183
Jak se dostal P. Zimmerhackel na Sv. Hostýn	72
Jiskry eucharistické	46
K elektrisaci na Sv. Hostýně	64
Odpustky na Sv. Hostýně	126
Papežský nuncius Msgre Marmaggi na Sv. Hostýně	113
Valná hromada Matice svatohostýnské .	145
Valouch Jindřich, katecheta na Vsetíně šedesátníkem	171
Za † P. Zimmerhacklem	81
Zpráva jednatelská Matice svatohostýnské	134
Prof. Josef Vévoda šedesátníkem	184

V Y O B R A Z E N Í.

Voskové Jezulátko, jež daroval na sv. Ho- stýn † nejd. arcibiskup Dr. Cyril Ant. Stojan	1
---	---

Svěcení elektrického transformátoru na Sv. Hostýně	5	Papežský nuncius Marmaggi uděluje požehnání vel. Svátostí 22. července 1924	115
J. M. Dr. Leop. Prečan, arcibiskup olomoucký	17	Týž uprostřed kněží na Sv. Hostýně dne 22. července 1924	121
Rozhledna na Sv. Hostýně v zimě	20	J. M. nejdp. arcibiskup Dr. Leop. Prečan u pomníku neznámého vojína 7. června 1924	125
Transformátor	22	Studenti z Bubenče	133
† P. Fr. Xav. Zimmerhackel T. J.	33	U obrázku P. M. Svatohostýnské na buku nad lomem	138
Oltářní obraz sv. Josefa na Sv. Hostýně	37	Křížova cesta Pražanů 3. srpna 1924	148
Elektromontéři pracující na elektr. osvětlení Sv. Hostýna 1923	56	Pražané na Sv. Hostýně	149
Po svěcení transformátoru	58	Vdp. P. L. Škarek T. J., provinciál, na visitační cestě na Sv. Hostýně 8. září 1924	153
Madona slovácká od Joži Úprky	67	Montáž VI. zastavení křížové cesty	181
Jos Franta, architekt a profesor techniky v Praze	71	Nová hvězdná svatozář P. Marie svatoh.	186
Sv. Hostýn, fotografie z letadla	86		
Monstrance emp. slohu	89		
Poutníci z Loukova	99		
Portál piaristické koleje z roku 1680 v Litomyšli	103		

Číslo 1.

Leden 1924.

Ročník XX.

Voskové Jezulátko,
jež daroval na sv. Hostýn
† nejdp. arcibiskup
Dr. Cyril Antonín Stojan.

Vánoční.

*Na nebi hvězdička zářivá,
celý kraj písněmi zaznívá;
plesají andělé,
zpívají vesele,
všechno se s nebesy raduje,
za hvězdou k Betlému putuje.*

*Věčného Otce Syn jediný
sestoupil s nebeské výšiny;
v chudobě narozen,
v jesličky položen,
oděn je prostými plénkami,
nebe jenž ozářil hvězdami.*

*S anděly radostně zpíváme,
srdce svá darem Ti dáváme;
Ježíšku, přijmi je,
ať se v nich rozvíje
láska Tvá nebeskou milostí,
vede nás do věčné radosti!*

Vladimír Hornov.

Nábal.

Hesla a světla.

Novoroční program.

Divem milosti jest obrácení apoštola národů, které připomíná se 25. ledna. Přemrštěnec nepravého náboženství mění se v nadšeného křesťana, zarytý nepřítel Kristův mění se v milovníka Kristova, pronásledovatel prvých křesťanů mění se v apoštola. Říkalo se: „**Srdce Pavlovo — srdce Kristovo!**“ A právem, vždyť sv. Pavel dokonale pochopil Krista, byl proniknut jeho duchem, takoruka přetékal Kristem. Šťastným bude pro nás příští rok, bude-li také naše srdce srdcem Kristovým, ztrávíme-li nastávající rok v duchu Kristově.

„**Pochopíme-li Krista, všechno bude dobré, i když ostatního nepochopíme.**“ (Esch.) „**Den je v duši, ve které prodlévá Kristus, temná však noc, odkud je vzdálen.** Po celý život zůstane malým člověkem, kdo se nepovznese ke Kristu.“ (Sv. Ambrož.) **Tedy lépe chápati Krista!** A Krista znáti naučí nás sv. Pavel. Jeho životní zásady budtež i našimi vůdčími hvězdami v příštím roce . . . !

* *

*.

Prvním heslem Pavlovým bylo **milovati bližního z lásky k Bohu, ke Kristu**. Proto neustále se snažil Bohu přivésti víc a více duší. On miloval věřící „jako když matka chová dítky své.“ Z čisté lásky k bližnímu ujímá se otrocka Onesima, který okradl svého pána a pak utekl. Sv. Pavel obrací ho v žaláři římském, posílá ho k jeho pánu a přimlouvá se za něho. Sv. Pavel sám nyje spoután jsa v žaláři, kde není patřičné čistoty, je trýzněn temnotami, nedbá však svých útrap, nýbrž myslí na Onesima, aby nebyl trestán za svůj útěk.

Jedinou snahou Pavlovou bylo, aby Kristus žil v srdcích věřících křesťanů, aby křesťané byli co nejllepšími živými podobiznami Kristovými, aby žili co nejlépe podle zásad Kristových. A pokud toho neviděl u věřících, trpěl a se rmoutil. On chce jiné učiniti

šťastnými a opravdu šťastnými nejen v tomto životě, nýbrž hlavně na věčnosti; ví, že člověk dojde pravého štěstí jen láskou k Bohu, ke Kristu, a proto **snaží se přivésti ke Kristu co nejvíce duší, aby je spasil a zjednal jim největší možné štěstí, štěstí nekonečné.**

Všem stává se vším, užívá všech prostředků dovolených a př. je si, aby sám byl zavržen od Krista pro své bratry, pro své krajany — židy, t. j. byl by hotov býti pro ně zavržen, kdyby je tím pohnul ke spáse, a kdyby bylo možno, aby sice byl odloučen od věčné blaženosti, nikoli však od lásky Kristovy.

Naší době sobecké je třeba tohoto ducha bliženské lásky, to jest nejvyšší časové. O kéž ta jiskra lásky k bližnímu rozněcuje naše chladné srdce! Plaňme sami láskou ke Kristu, pak budeme také hořeti láskou k bližnímu.

II.

Býti nežistným, milovati bližního, pracovati pro jeho dobro a spásu není možno bez utrpení a bez křížů. **Proto sv. Pavel měl druhé heslo: „Milovati kříž!“** Chtěl prospěti svým krajanům, obětoval jim svůj pot, svou námahu, chtěl je oblažiti — a přece ho nenáviděli. V Damašku zachránil se jen tím, že jeho věrní spustili ho v koši přes hradby, v Lystře ho kamenovali za mrtvého; v Asii za bouře zakusil takové soužení, že řekl sám u sebe: „Z toho utrpení živ nevyvážnu.“ Ve městě Filippi nevinně byl mrskán pruty jilmovými a pak v žaláři sevřen kládou. V Jerusalemě někteří židé se zapřísáhli, že nepřijmou pokrmu, dokud nezavraždí Pavla. (Skut. 23,12.) Od Židů byl 5 krát bičován dutkami, od Římanů 3 krát mrskán pruty — dohromady utrpěl asi tisíc ran, snad i více — **tak že právem řekl: „Nesím jizvy Pána Ježíše na mém těle.“** (Gal. 6,17.) Jednou byl kamenován, 3 krát

vytrpěl ztroskotání, den a noc byl na moři zmítán jen na nějaké trosce, 7 krát byl zajat. Trpěl od lupičů, od pohanů, od svých krajanů — židů, bděl mnoho, hladověl, žíznil, mrzl. Své cesty skoro bez výjimky konal pěšky, při první cestě ušel asi 2000 km, při druhé 2500. Mimo to byl mu dán osten těla: snad to byla nějaká bolestná nemoc tělesná nebo pokušení smyslnosti.

Ale sv. Pavel s radostí to všechno trpěl, jak sám doznává: „Libuji si v úzkostech pro Krista.“ (2 Kor. 12, 10.) **„Překypuji radostí při všem soužení svém.“** (2 Kor. 7, 4.) Sv. Pavel věděl, že „statečně trpěti je známkou křesťana, ano apoštola. Apoštolát záleží spíše ve mnohém utrpení než ve mnohých činech.“ (Cornelius a Lapide). **Čím větší je člověk, tím těžší je kříž. Blesky bijí obyčejně do vysokých vrcholů. Nejvíce zásluh mají ti, kteří nejvíc trpí. „Jestliže Pán sesílá na nás veliká soužení, znamením to jest, že má s námi veliké úmysly.“** (Sv. Ign. Loyol.)

Kříž je nejkratší a nejjistější cestou k nebi. **„Kříž je královskou cestou, kterou vchází se do chrámu svatosti.** Boha milovati při sladkosti cukru dovedou i malé děti, ale milovati ho v hořkosti pelyňku je zkušebným kamenem oddané lásky. Na Táboru volati: „Ať žije Ježíš!“ — k tomu měl Petr dosti odvahy; **ale na Kalvarii volati: „Ať žije Ježíš!“ — to dovedou jen Matka Boží a učedník miláček Páně, to dovedou duše, které jim se podobají.** Z neúhledného křoví a trní zaznívá líbezný kлокot slavíka; podobně my, jsouce obklopeni hložími utrpení, **buďme slavíky Božími a z trnitého křoví bolestí zpívejme k nebesům: „Ať žije Ježíš!“** (Sv. František Sales.)

Ó kéž pochopíme královskou cestu kříže, kéž pochopíme, že máme napřed projíti zahradou Getsemanskou a Kalvárií s jejich úzkostmi, potem, zradou, hřeby, opuštěností a posměchem — a pak že teprve nadejde vykříšení! **Nejdříve trnová koruna, pak svatozář oslavy, nejdříve pracovní týden — pak věčná neděle oddechu,**

nejdříve krátká lhůta zkoušky, pak věčnost radosti, **nejdříve mráкоты pokušení a smrti — pak rajske světlo!**

III.

Sv. Pavel mnoho trpěl. Kdo trpí mnoho a dlouho, snadno malomyslní. Toho chtěl se sv. Pavel uvarovati, a proto v utrpení sílí se **třetím heslem**, jímž jest: **„Pamatovati na blaženou věčnost.“** Vyjadřuje to nadšeně takto: **„Utrpení nynějšího času nejsou ničím proti budoucí slávě, která zjeví se na nás.“** (Řím. 8, 18.) Jako by řekl: „Co mi mluvíš o ranách, mučednických hranicích, o katech, hladu, ztrátě statků, o žaláři a okovech? Připomeň všechno, co je lidem hrozným, přece nic se nevyrovná oněm korunám a odměnám. Všecky strasti ustanou s tímto životem, věčné odměny naproti tomu nemají konce!“ (Sv. Jan Zlat.)

Buďme tedy dobrými spekulanty a mudrci! **Není to dobrá spekulace za trpělivé utrpení 60, 80 let vyzískati si štěstí delší než miliony let, štěstí věčné?** A byť bychom tady měli kráčet jen po trní, byť bychom tady denně měli trpěti mučednictví, přece blaho věčné za to stojí. Ach, jak sílí myšlenka: **„Za Alpami Italie! Po vánicích, ledovcích a prcpastech Italie s teplým slunkem! Po lopotě věčný oddech!“**

IV.

Aby nezpyšněl pro své obrovské, apoštolské práce, námahy a utrpení pro bližní, sv. Pavel měl **čtvrté heslo: „Uznávati vlastní slabost a pomoc Boží při všem!“** Pokorně vyznává: „Pracoval jsem více než oni všichni, ale ne já, nýbrž milost Boží se mnou.“ Jako by řekl: „Namáhal jsem se velmi svobodným svým úsilím, ale milost Boží k té práci mne nadchla a mne posilovala; milosti tedy vzdávám první a největší chválu za svou práci. Ne tak já jsem pracoval, jako spíše milost Boží, jež je se mnou.“ (Cornel. a Lap.)

Všecka síla sv. Pavla prýštila z Boha a jeho milosti; proto pracoval nadlidsky, nehrozil se žádných námah, žádných nebezpečí. Byl si vědom, že **člověk jen tehdy je velikým, uzná-li**

před Bohem svou slabost a spoléhá-li na Boha. On spojil podnikavost, velikost v činu s pokorou. „Všecko mohu v tom, jenž mne posiluje.“ Jako by řekl: „Bůh mne sílí, z Boha čerpám svou velikost, on je zřídlem mých činů;

vykonám-li něco velikého, jenom pomocí Boží to vykonám.“

To je pravé křesťanské smýšlení. Nuže zvolme si hesla velikého apoštola národů za svá hesla, a příští rok bude pro nás požehnán!

Dr. Josef Miklík, C. SS. R.

Pokusy o blahořečení služebníka božího P. Leonarda Lessia T. J.

Loni 15. ledna bylo tomu právě 300 let, co zemřel v Lovani veliký bohoslovec a milovaný sluha boží P. Leonard Lessius z Tovaryšstva Ježíšova. Byl jsem u jeho hrobu a vroucně se pomodlil za oslavu církve v naší drahé vlasti. Snad se čtenářům zavděčím, když jim podám některé zprávy o tomto velikém muži, jak jsem je nalezl v časopise „Nouvelle Revue Théologique“ (1923, 272-275).

P. Leonard Lessius zemřel 15. ledna 1623. Na druhý den byl pochován v jednom ze tří hrobů, které dal vybudovati P. van der Straeten před hlavním oltářem bývalého jezuitského kostela sv. Michala v Lovani. Pro svou velikou svatost uložen do hrobu prostředního. Hrob stal se záhy útočištěm všech ubohých a trpících. V pohrobních vzpomínkách belgické provincie řádové z let 1547—1678 vypravuje se o podivuhodných dobrodiních, kterých se dostalo věřícím na jeho přimluvu, a dodává se: „K jeho hrobu přichází mnoho ubohých; je opravdu útočištěm nešťastných“. Tato úcta lidu překvapovala tím více, poněvadž P. Lessius žil život skrytý a veřejně málo působil. Udá se také náhlá uzdravení. Proto se představení rozhodli požádati sv. Stolicí o blahořečení.

Dne 9. listopadu 1640 otevřen hrob sluhy božího; měl se zjistiti stav mrtvol, a zároveň měly býti posvátné ostatky pochovány způsobem důstojnějším. Při úkonu byli přítomni: adjutor P. Petr Wibrechts, který před 18 lety zemřelého pochovával, rektor koleje Ondřej Joostens, prefekt studií P. Hadrián Chrommius, prof. bohosloví P. Jan de Jonghe a správce kostela P. Jakub Wijus. Všichni P. Lessia dobře znali a byli při jeho pohřbu.

Mrtvola byla již úplně zetlelá. Když omývali kosti, aby je uložili do nové rakve, stalo se něco neobyčejného. V lebce zemřelého nalezen jeho mozek neporušený a ještě vlhký; Bůh uchoval právě tuto část jeho těla, poněvadž P. Lessius žil v ustavičných myšlenkách na svého Pána. Vzácný ostatek uložili do skleněné nádoby, stříbrem kované. Dnes chová se v sakristii nového jezuitského kostela v Lovani; je však již vyschlý.

Kosti byly očištěny a uloženy v dubové schránce uzavřené olověným obalem. Dne 2. května 1642 uložen vzácný poklad na původním místě. Mimo dříve jmenované byl přítomen nový rektor koleje P. Petr van den Berghe a prof. bohosloví P. Derkennis. O celé věci sepsán podrobný protokol; jest uložen v knihovně Bolandistů v Bruselu.

V době, která uplynula mezi oběma událostmi, přicházely do kostela zástupy věřících, aby uctily ostatky sluhy božího; jejich dotek způsobil několik pozoruhodných uzdravení. Proto generál řádu P. Mucius Viteleschi důtklivě doporučoval členům koleje, aby byli velice opatrní a dopodrobna zachovávali předpisy papeže Urbana VIII. o úctě svatých; na druhé straně však nařídil, aby pečlivě zaznamenávali prokázaná dobrodiní a požádali biskupského Ordinariátu za schválení zázraků (List ze dne 30. list. 1641.)

Ale tu právě stavěly se v cestu největší obtíže. V té době seděl na metropolit. stolci v Mechlíně Jakub Boonen, veliký přítel bludů jansenistických. Proto bylo na pováženou žádati od biskupa, aby uznal zázraky P. Lessia a tak oslavil muže, který proti jeho bludům nejvíce bojoval. Proto prosili P. Generála, aby Řím se chopil věci a ji rozhodl — i přes hlavu biskupovu. P. Generál slíbil, že bude o záležitostech jednati, ale nedával velkých nadějí; podle církevního práva má začít biskup diecéšní.

Svěcení elektrického transformatoru na Sv. Hostýně.

Fotografovali Fr. Malzer a Fr. Oškera.

Jesuité obrátili se tedy na arcibiskupa. K jejich velikému překvapení ochotně svolil a pověřil kanovníka Jana de Pape tímto čestným úkolem. Jansenisté se ovšem pokusili proces překaziti, ale marně. Biskup nepovolil. Bohužel! všechna akta procesu se ztratila, a všechno pátrání nemělo dosud výsledku.

Prosme sluhu božského, aby dobrotivý Bůh dokázal jeho svatost novými zázraky a tak urychlil dílo započaté tak šťastně.

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Boj u Metlili. Výprava do pouště. (1865—66.)

Kapitola VII.

V říjnu r. 1865 vrátil se podplukovník de Sonis do Laghuatu, odkud byl nucen r. 1861 odejít za známých těžkých okolností. Ale události daly mu za pravdu. Právě na vzdáleném území laghuatském vypuklo povstání s větší zuřivostí než kde jinde, a přece to byli tíž Arabové, pro jejichž prý „příliš rychlé a tvrdé odsouzení“ byl Sonis zbaven velitelství v Laghuatě. Od léta až do zimy r. 1864 byl celý kraj v odboji. Na cestách nebylo bezpečnosti, všude se potulovaly krvelačné roty lupičů, všechny stanice od Bogharu až do Djelfy byly vydrancovány. Nejhorší osud potkal Ain-el-Ousseru, kde v noci z 13. na 14. srpna byli ukrutně povražděni všichni francouzští osadníci. Již téměř celé dva roky byli povstalci pány země. Jen stěží obhájila se proti nim sama oasa laghuatská, kde se soustředila hlavní síla francouzská pod generálem Yusufem. Byla skoro neustále napolo obléhána. Jako dlouhý pohyblivý pás obepínaly ji řady arabských jezdců, napadající ji brzy s té, brzy s oné strany; i nebylo dne bez boje, pútek nebo honby za útočníky.

Sonisovi bylo uloženo, by stůj co stůj vrátil zemi bezpečnost a klid. Byla to úloha obtížná. Středem všeho odboje byli Ouled-Sidi Cheikhové, nej-mocnější z nepodlehých domorodých kmenů, kteří již od staletí pokládali se za pány pouště. V této době měli mladistvého, sotva dvacetiletého náčelníka, Si-Hamed-ben-Namzu, ale vlastní hlavou kmene byl strýc náčelníkův, Si-Lalla, jehož smělost, obratnost a znalost kraje budily u nepřátel postrach a hrůzu. K Si-Lalloví přidružily se ještě jiné kmeny, jež mohamedánský fanatismus sjednotil k boji proti společnému nepříteli. Byli to kočovníci, kteří celý rok bloudili po rozlehlých pustinách mezi Tunisem a Marokem, hledající pro svá hubená stá-

da pastviska aspoň poněkud méně vedrem spálená a prameny méně vyschlé. Domovem jim byla celá nesmírná poušť, a chudičké stany jediným přístřeším. Trpěli nedostatkem potravin i vody, všude je pronásledoval vrchní dohled francouzských osadníků, ale přes to vše byl jim život kočovný milejší nad všecku vzdělanost, neb dávali přednost volnosti, plné strádání, před otcovskou vládou Francie. Stará národní samostatnost zůstala jim v srdci jako vzpomínka a naděje, a proto, jakmile časem se ozval hlas některého z jejich „svatých věstců“, zvaných marabů, mluvících jménem Allaha (Boha) a proroka Mohameda, ihned chápali se zbraně, plenili, loupili a vraždili; když však zahlédli blížící se vojsko, prchali na poušť, kde zmizeli v neznámých končinách.

V roku 1864 Francouzové zatlačili Ouled-Sidi-Cheikhy až k Maroku. Tam poražení po celý rok chystali se k odvetě. Již na podzim r. 1865 objevili se na jihu Oránska, kde vyvolali odboj několika poddaných kmenů. Brzo zdálo se, že celá Sahara zaplane ohněm vzpoury.

Sonis sledoval celé toto hnutí a podle toho osnoval své plány. Uslyšev, že četní osadníci v Oránsku účastní se obrany, žádal vlády o dovolení, by jim mohl pomoci. Vláda odpověděla, aby jednal. Mezitím bylo shromážděno u Laghuatu na 2000 velbloudů, kteří nejen měli nositi za vojskem zavažadla, potraviny a pitnou vodu, nýbrž převážeti i pěchotu v případě honby za nepřítelem. Později se ukázalo, jak bylo toto zařízení výhodné a prospěšné.

Sonis utábořil své vojsko na kilometr dále od Laghuatu směrem k poušti. Pohled na tábor tento byl neobvykle zajímavý. Poslyšme, jak jej popisuje jeden z tehdejších důstojníků:

„Při nedostatku stavebního dříví nebylo lze ani pomyslet na stavbu „baráků“; proto po zdejší způsobu uhnětli si naši vojíní cihly z písku, zvlhčeného vodou, které potom sušili na slunci. V kratičké době pokryli celý veliký prostor chatrčemi nejrozmanitější podoby. Každý z těchto našich nových „mistrů zednických“ tvořil podle své tvůrčí obrazotvornosti: jeden si vystavěl salaš, druhý zase jakýsi chrámec, třetí podzemní doupě, jiný opět věž; tam objevil se „alkazar“ neboli maurský palác, tu vypínal se štíhlý minaret, onde zase bylo jakési podzemní sklepení, a opodál chatrč divochova. Umění gotické sousedilo tu svorně s arabským, ba objevily se i slohy nové a nebývalé. Při tom užilo se všeho; na př. z beden na suchary zhotoveny dveře i okna, a z obručí sudů upraveny zámky ke dveřím; ze třtiny udělány verandy, a z rákosí a trávy upleteny záclony proti větru. Deně objevil se nějaký nový přístavek anebo nová ozdoba. Každý oddíl vojska měl svou ulici a své byty pro důstojníky. Celý tábor byl velmi čistý a zdravý. Všude jevil se čilý ruch.“

Armádu Sonisovu tvořily dva prapory pěších a jeden prapor jízdy. Arabský průvod neboli „gûm“ čítal na 600 koní. Mimo to 1700 velbloudů přenášelo potraviny a zavazadla. Gûm, jenž účastnil se výpravy, skládal se z jezdců, jež podrobení kmenové domorodců musili odváděti Francouzům. Dobře vypraveni a ozbrojeni, ač bez vojenského zevnějšku, vyznamenávali se příkladnou poslušností ke svým náčelníkům. Na pochodu měl každý jednotlivý kmen svoji světlobarevnou korouhev. Koně své ovládají dokonale, na cestách pouští řídí se svým neobyčejným bystrozrakem a jako jezdci předčí rychlostí i jízdu francouzskou. Proto jejich služby, jež prokazují vojsku, jsou neocenitelné! Kráčejíce v jeho čele, určují směr cesty a propátrají celou krajinu všemi směry na sedm mil daleko; stopujíce nepříteli odnímají mu kořist i zajatce, vyhledávají studnice nebo říční koryta, donášejí zprávy i pomoc. Pan de Sonis,

tak dobrý, spravedlivý, lidský a zbožný a nad to výbornější jezdec než celý jeho „gûm“, získal si úplnou jejich úctu a důvěru — a co ještě u Arabů jest vzácnějším — i jejich věrnost. Vždy a ve všem mohl se na ně spolehnouti.

Výprava zahájena byla na podzim. Armáda laghuatská probíhala v listopadu celé Djebel-Amursko, počemž pustila se do jižního Oránska, kde zůstala až do konce prosince. Po návratu do Laghuatu dověděl se však velitel, že Si-Lalla, pověstný náčelník Ouled-Sidi-Cheikhů, zdržuje se blíže Metlili u Chambasů, kteří domorodým spojencům francouzským uloupili stáda; teď již věděl, kam obrátiti zbraně.

Městečko Metlili najdeme na mapě Alžírsku, asi 50 mil na jih od Laghuatu. Tam 9. ledna dorazilo vojsko Sonisovo. Si-Lally však nezastihlo, neboť prchl, vleka s sebou velkou část Chambasů i s uloupenými stády. Druhého dne vyslal tedy podplukovník na výzvědy 600 jezdců svého „gûmu“. Měli vyslíditi Si-Lallu a zmocniti se stád. Když v táboře mysli, že „gûm“ jest již asi hodně daleko, zaslechli pojednou prudkou střelbu. Brzy přicválal jezdec a ukazuje svou ránu oznámil, že dostihli povstalců na skalách, vroubících Sidi-Cheikhů. Kapitán Leroux, vůdce „gûmu“ a přednosta úřadu arabského, vzkázal jim, vydají-li stáda, že bude jim dán „aman“. (Aman jest arabské slovo, značící bezpečnost, jistotu. Arabové v boji takto volajíce prosí o milost.) Povstalci však místo odpovědi, začali střílet. Nenadálým útokem překvapený „gûm“ couvl; pouze 30 nejodvážnějších mužů čelilo „ohni“. Kapitán dal o tom hned zprávi svého podplukovníka prose zároveň o pomoc. Potom podařilo se mu vniknouti do širokého údolí Qued Macekelu, kde ukryl se v malé samotě ve stínu palem; tam čekal na povstalce soudě, že budou tam jistě hledati úkryt, až Sonis na ně udeří a požene je před sebou.

Sonis obdržev zprávu hned spěchal s jízdou a se třemi pluky pěchoty „gûmu“ na pomoc. Již za čtvrt hodiny

dávají se povstalci na výšinách po levé straně údolí Qued Metlili ve zmatku na útěk. Když Sonis chtěl se právě spojit se svým „gůmem“, zpozoroval, jak v dálí utíká množství povstalců i se stády. Poručil tedy pěchotě, by hleděla jich co nejdříve dostihnouti, a sám s jízdou pustil se napřed za prchajícími. Dohonili je za Kef-Maksarem, kde na roklinatých, koním nepřístupných skalách cítili se tito bezpečnými. Dali to také Sonisovi znáti: vysmívali se, spílali a všecky pohrůžky obraceli v posměch. Sonis rozkázal jízdě seskočiti, a zůstaviv u koní několik vojáků na stráž, poručil útok. Děšť koulí spustil se na vysměvače, jichž překvapení rostlo, když viděli, jak nepřátelé obratně slézají nepřístupné skály a rychle se blíží. I opustili stáda a utíkali, mizejíce ve skalách a roklích. Zatím dorazili i pěší; cestou potkali koně, jež tam jízda byla zanechala, i vsedli na ně a nyní vesele je odvezdali jezdcům. Tak byla opět celá „armáda“ pohromadě, zatím co nepřítel byl pokořen a rozprášen. V dobrém humoru nastoupili vojáci Sonisovi zpáteční cestu do Metlili, kam dorazili o půl osmé večer v radostném vědomí dobytého vítězství. Gům, který odňal loupežným povstalcům na 7350 skopců, 250 velbloudů a 58 oslic, předešel je do tábora o celou hodinu. Leč i armáda měla pěknou kořist: 5000 skopců, 133 velbloudy a 48 oslic. Nepřítel pozbyl v boji 48 mužů, kdežto Sonis neměl padlých ani těžce raněných, neboť kázal jízdě seskočiti s koní, na nichž by byla příliš vystavena koulím nepřátelským. Gům nebyl tak

obezřetný, pročez měl 5 padlých a 6 raněných; též několik z jeho koní bylo zabito nebo zraněno.

Velitel de Sonis zůstal v Metlili od 11. do 19. ledna. Kočovným Chambásům uložil pokutu 100.000 franků; potom shromáždil v mešitě pozůstalé poddané Chambáasy a ustanovil jim na místo odbojných nové „kaidy“. (Kaid je domorodý úředník, jenž koná úřad soudce, velitele i službu výběrčího daní.) Brzy bylo mu zvěstováno, že velký marabů je se svým průvodcem na cestě do Golèahy, čtyři dni cesty vzdálené. I měl sto chutí na něho se vrhnouti. Ježto však neměl dovolení, by vzdálil se tak daleko od Metlili, usoudil, že třeba dáti přednost poslušnosti; i vrátil se 28. ledna 1866 s celou armádou do Laghuatu. Před odchodem z Metlili zabral však marabovi všecky jeho černé otroky a otrokyně a dal jim svobodu; některé z nich vzal s sebou do Laghuatu, kde je dal do křesťanských rodin, aby pracovali a byli zároveň vyučeni ve sv. víře.

V listě příteli svému zmiňuje se Sonis o celé tříměsíční výpravě pouze několika řádky: „Drahý příteli, trávím nyní pravý cikánský život, jímž sice stárnu, ale který, díky Bohu, neškodí zdraví ani duši! Po celé 3 měsíce jsem neležel v lůžku; mnoho cest vykonal jsem se svojí armádou 1700 mužů v pravdě obdivuhodných. Nedávno dodělali jsme se hezkého úspěchu. Teď podrobil se již celý západ. Dosud ještě nikdy nepronikly francouzské voje až k Metlili . . .“

Alois Dostál.

Zachráněný obraz.

Velmi mnozí se těšili, až bude dostavěn a vyzdoben rozsáhlý chrám při klášteře v Nové Říši na Moravě. Dlouho se nemohli mniši odhodlati k nákladné stavbě, i klášter byl po válkách ochuzen, a ani na dobročinnost věřících nemoh'o se počítati. Sotva se sbírali, skromné příbytky si stavěli, zanedbané ro'e vzdělávali.

Ale posléze přece probošt Matěj Engelbert se do díla dal, byv k tomu povzbuzován a nabádán. Jednoho dne dostavil se do kláštera farář ze Kdousova jménem Martin Hlouček. Býval tu zřídka, vůbec společnosti nevyhledával, jsa povahy uza-

vřené, muž skromný a náboženský. Marně se tu nezastavil. Hned se také na probošta ptal a byv k němu uveden, po stručném úvodu k jádru přikročil.

„Slyšel jsem, že už se ke stavbě chrámu přikročí, že nedostatek peněz byl příčinou otálení a odkladů.“

„Pověst nelhala, jenom proto jsme dosud nezačali“.

„Chci něčím přispěti do začátku. Mnoho nemám, ale rád dám, co jsem si ušetřil. Kéž mně to nese hojný úrok pro věčnost!“

Hlouček položil na dubový stůl své úspory 2000 zlatých ve stříbře. Probošt udiveně hleděl na prvního dárce, jenž nenáležel právě k nejbohatším.

„To se už pustím do stavby, neboť doufám, že za prvním dárce přijdou i jiní,“ řekl představený kláštera. „Při chrámě bude jistě i kaple jako doposud, kaple sv. Kříže,“ vykládal dále farář. „Přál bych si, aby se můj peníz na tuto kapli obrátil a v ní každý pátek mše sv. sloužena byla.“

„Stane se, učiníme o tom smlouvu, aby se to na věčné časy zachovalo. Do pamětní knihy to zapíši.“

Martin Hlouček už se dlouho nezdržel, ale o jeho daru pověst záhy letěla z kláštera do okolí. Také hned najímání dělníci, a svážen z lomu kámen. Plán měli v klášteře dávno potvrzený a připravený, jak si přáli nový chrám vystavěti. A když se začalo, když osadníci viděli počátek, hned se nabízeli, že pomohou ručně i s povozy pracovati, snášeli materiál potřebný i peníze na výplatu. Těšili se na svatostánek, a soused Klimeš už viděl obraz bolestné Rodičky na čelném místě. Vždy měl k němu útočiště, před ním konal pobožnosti, obrazu toho si vážil. Jeho rod měl oň zásluhu, jeho předkové dali jej malovati, dlouho v jejich domě visel na stěně, až jej darovali klášteru a umístili v kapli. Ale ani nyní naň nezapomínali, nejvíce Klimeš k němu se obracel.

Jakou měl radost, že na znovuzřízení kaple věnován slušný dar, a uslyšev, kdo jest dárce, putoval za ním, aby mu osobně poděkoval.

Probošt si přál, aby mu Bůh dopřál ještě tolik roků života, aby se dočkal splnění snu, aby plán jeho byl uskutečněn, a nový chrám byl vysvěcen. Dohlížel na dělníky, radil, s plánem v ruce chodil, návštěvníky prováděl, aby jim ukázal, jak dílo postupuje, jak se lidé tuží, přes čas pracují a radost mají ze svého díla.

A přijížděli sem i přicházeli mnozí prostí i rytíři, zbožní poutníci, kteří už dříve společně i ojedinele se dostavovali a tu pobožnost konali. Ti slibovali, že přijdou ve větším počtu, až bude chrám hotov, že se stane Nová Říše oblíbeným místem poutnickým.

Taková byla i vůle zakladatelů zdejšího kláštera, vojevůdce Markvarta a jeho manželky Vojslavy z Hrádku Červeného. Markvart učinil slib, vrátí-li se z válečné výpravy živ a zdráv, že založí klášter. Byl dosti bohat, mohl tak učiniti a svému slovu dostál. Založil klášter roku 1211 a štědře jej nadal, aby jeho obyvatelé beze starostí o vezdejší potřeby mohli se věnovati pobožnostem. Když za devět roků manželé umírali, už byl asi půl hodiny od Červeného Hrádku v Nové Říši klášter vystavěn a osazen.

A skutečně přicházeli sem lidé od Telče, Budiškovíc, Jihlavy, Markvartic, Svojkovic, z Volšan, Římovy, z Mezříčka, Klobouk, Budějoviček a jiných měst i dědin.

Poutníky ty vítal soused Petr Klimeš, a neměli-li svých vůdců, konal s nimi pobožnosti v chrámě u oltářů, v kaplích před obrazy a sochami. Ovšem nezapomínal ani na bolestnou Rodičku Boží, o níž poznamenal, že jest darem jeho rodu a milou rodinnou upomínkou. Obraz malován byl od malíře Krackera, od něho bylo tu ještě 19 pěkných obrazů, ale Klimešovi se tento nejlépe zamlouval. Někdy zavedl poutníky na chor, kde na straně evangelní byla postava tohoto umělce, jak spokojeně se dívá na svá díla. Prý dcera jeho tento obraz na stěnu namalovala.

„Kdy se dočkáme dokončení stavby chrámu?“ tázal se mnohý horlivý soused probošta.

„Byl bych rád, aby se co nejdříve tak stalo,“ odpovídal Matěj Engelbert. — „Pravda, pomalu to pokračuje, ale nutno uvážit, že to jest dílo veliké, jež má věky přečkati, které ještě státi bude, až naše kosti tlíti budou v hrobech.“

Petr Klimeš přisvědčoval, důležitosti stavby rozuměl.

„Ještě bych se rád zeptal, jaké bude místo určeno pro obraz Bolestné Rodičky Boží?“

„Vím, proč oň máte starost, aťe buďte upokojen, dostane se mu místa čestného; zasluhuje toho, těší se veliké oblibě, z lásky k němu sem mnozí přicházejí.“

„Ta zpráva mne velice těší, a ctitelé Bohorodičky ji s radostí přijmou,“ řekl Petr Klimeš.

„Ale na čas bude nutno obraz vzít z dosavadního místa a uložit v některé cele v klášteře,“ oznamoval probošt. „Při opravách, bourání, v prachu mohl by býti poškozen. Ale jakmile stavba bude skončena, a všechno urovnáno, hned obraz pověsíme do chrámu.“

Klimeš chápal starost, byl za ní povděčen, skutečně mohlo by se s obrazem něco nepříjemného státi.

„Kdykoli vám libo, můžete vejíti do našeho kláštera a vykonati před obrazem pobožnost,“ svoloval probošt.

„Rád přijdu, neboť mně Bohorodička k srdci přirostla, a velice by se mně po ní stýskalo.“

Tak se stalo, obraz byl odnesen z chrámu a ve světnici, kde nikdo nebydlil, pověšen na stěnu na konopném motouze. Před ním upraven malý oltářík se svíci a květinami, postaveno klekátko a menší lavice. Jedno okno zastřeno, aby tam nevnikaly ranní paprsky sluneční, a malba nevybledla. — Od stropu visela lampička.

Do cely přicházeli mniši, probošt konal tu ranní modlitby. Než i jiní, kteří se ptali po obraze, byli tam vpuštěni. V přední řadě Petr Klimeš, jenž se tam mnohou hodinu modlil, a rozjímal. S dovolením obyvatelů kláštera přivedl do cely také návštěvníky, kteří toužili vykonati před obrazem pobožnost, kteří chtěli Marii Pannu prositi o milost, kteří se do Nové Říše utíkali v potřebách tělesných i duševních.

Klimeš poutníky přivedl a zase odvedl, svíce rozžehl a zhasínal, světnici uzavřel, obraz oprášil, oleje nalil, květiny vyměnil, přesvědčil se, je-li okno dobře zavřeno. Velice se o obraz staral, s láskou k němu shlížel, s důvěrou se před ním modlil. V klášteře ho měli rádi, ve všem mu povolovali, jeho pokynů dbali.

Než Klimeš někdy navštívil probošta a odevzdal mu něco peněz na stavbu. Buď sám to našetřil nebo od poutníků vybral. Rádi dali, sami se nabízeli, s potěšením shledávající, jak stavba pokračuje. Klimeš nepatřil mezi zámožné, prací rukou svých se živil i rodinu vychovával. Teď dílnu po něm převzal syn, a mistr pouze pomáhal, když bylo pilno. Od mladosti šil sousedům šat a také mnichům hábity z trvanlivého sukna, které vydrželo několik roků.

Teď pro klášter práce neměl, nic se tam neřídilo, veškeren výtěžek věnován na stavbu. Jindy by Klimeš probošta upomenul, aby sobě i spolubratřím na nové hábity koupil, nyní rozumněl, že to není možné. Pochopoval, proč se tak šetří.

S jakou radostí přinášel ten onen dárek, který obdržel na stavbu chrámu!

„Jak rád bych pomohl rukama svýma, ale už to nejde lámati kámen, nositi těžká dřeva.“

„To ponecháme jiným,“ odpovídal probošt, jenž už měl řadu křížků na zádech. „Co bývalo, není!“

Petr Klimeš aspoň zvedl, co v cestě leželo, kus železa, úlomek dřeva, ztracený hřeb. Dělníci ho rádi viděli. „Náš dozorce“, upozorňovali se vidouce, když přicházel.

Klimeš nenapomínal ku práci, k tomu práva neměl, ale postaviv se podál, jenom pozoroval, pokašlával a mlčky povzbuzoval.

A jak byl smuten, když se na zimu od práce ustalo, když první mráz dílo za stavil! Zdivo bylo přikryto prkny, dveře zataraseny latěmi, na vápno položena prkna. Dělníci se rozešli do svých domovů, aby si odpočinuli u teplých krbů. Zdi čněly k nebesům, brzo všechno bylo zasypáno sněhem. Příroda odpočívala s lidmi.

Ale na jaře rozveselil se i Klimeš, ač nemohl čekat, že by při jeho letech i staré srdce omládlo a rozpučelo jako květiny na stráních a luzích.

Dělníci se vrátili, v díle pokračováno. Za zimu ušetřeno opět trochu peněz, všichni s větší chutí se dali do práce. Toho roku se mohlo venku pracovat velmi záhy. O vánocích zima byla tuhá, napadalo hodně sněhu, ale brzo nastala ob-
leva, sluncem sněh zotál, jaro se otevíralo.

„Tak se chystejte, že letošního roku někdy na podzim první průvod uvedete do chrámu,“ oslovil probošt mistra Klimše, když se na chodbě v klášteře potkali.

„To bude nejšťastnější můj den,“ odpovídal oslovený, a hned i na tváři bylo znáti uspokojení.

„Doufám, že nejhlavnější zmůžeme, menší věci ponecháme si na dobu pozdější. Stýskalo by se nám bez tukaní,“ žertoval představený.

„To bude také obraz bolestné Rodičky Boží přenesen do kostela?“ ptal se Klimeš. —

„Ovšem, a to s veškerou poctou a slávou. Doufám, že nám osadníci pomohou, že se i poutníci dostaví, aby byl průvod mohutnější.“

„O to se postarám a mnohé pozvu. Už předem to oznámím,“ sliboval zbožný muž. —

„To udělejte,“ vybízel ještě probošt.

Klimeš už si dělal v hlavě plány, jak by onen den nejlépe byl oslaven, jak by se do celého okolí dalo znamení, že bude chrám svěcen, aby se sešli lidé z široho okolí. Nejlépe bude na kopci zapáliti v předvečer hranici dříví. Oheň bude daleko viděti, obyvatelé dědin a měst poznají, že se mají dostaviti do Nově Říše ku slavnosti.

Klimeš ihned sděloval, že se práce končí, že bude velkolepý chrám dohotoven, i jaké bude dáno znamení v předvečer slavnosti.

Až spatříte záři, přijďte! Na kopci zapálím hranici na oslavu památného dne. Dostavte se v nojném počtu, jako jste k nám dříve chodívali!“

„Přijdeme“, slibovali sousedé i obyvatelé ze vzdálených dědin.

Některá místa Klimeš zvláště navštívil, aby tam zval i na znamení upozornil. Teď jako by ožil a únavy necítil. Radil se s proboštem, kam by se mělo ono umístiti, ten onen obraz pověsiti. Ovšem v přední řadě myslel na obraz rodinný, k němuž lnul, na bolestnou Bohorodičku.

„Budete spokojen, čelní místo jest pro ni vyhrazeno,“ sliboval mnich. „Víme přece, čím jsme povinni Bohorodičce. I zakladatelé našeho kláštera, také Markvartové ji ctíli, zvláště choť Vojslava.“ Klimeš uvažoval, jaké svíce koupí, jak rám obrazu věncem ozdobí. Vynasnaží se, aby oslava byla důstojná. Už se umlouval se synem, šetřil, aby mohl takové vydání učiniti, aniž by se jím ublížilo domácnosti, kde nebylo nadbytku.

Bylo to před jmeninami horlivého probošta Engelberta, mnozí chystali se mu blahopřáti a to především k tomu, že jeho přičiněním kostel záhy bude dostavěn.

Také Petr Klimeš neopomenul nikdy do kláštera se dostaviti. Vždyť odtud dostával práci a s proboštem dobře vycházel. Právě v hlavě si opakoval, co zítra řekne, když pojednou v ulici ke klášteru vedoucí vyvalil se kouř, a hned vyrazil ze střechy oheň.

„Hoří!“ ozvalo se srdcervoucím hlasem.

V Klimšovi ztuhla pojednou krev. Chvilí se nemohl ani hnouti. Na celém těle se chvěl. Posléze také zvolal strašně pobouřeným hlasem: „Lidé, lidičky, hoří!“

Oheň byl i jinde zpozorován, sousedé se sbíhali, s počátku si nevěděl ani rady. Jenom to každý uznával, že hrozí nebezpečí dřevěným domům, že se může oheň rozšířit na va'nou část městečka. Hned také vynášeli, hasili, trhali, pokud mohli a věděli. Ale přece jiskry přeskakovaly, zapalovaly, dům za domem chytal a podléhal.

„Kostel, klášter!“ vzpoměl kdosi. Ani dříve nikoho nenapadlo, že se zhoubný požár může až tam rozšířit. Sedmnáct domů stálo v plamenech.

Klimeš běžel ke klášteru, kde už dříve seznali veliké nebezpečí.

Lahyrts.

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Nyní následuje 7 mučednic.

Felicita a Perpetua. Co se první tkne, sluší poznamenati, že to není ona matka sedmi hrdinných mučedníků, ale pochází se sv. Perpetuou z Kartaginy. Zprávy o umučení těchto statečných mučednic pocházejí dílem od sv. Perpetuy samé, dílem pak od Satura, který spolu s ní trpěl, dílem od očitého svědka. Kdo zprávy ty sebral a v celek uvedl, neví se. Obě byly uvrženy do žaláře pro víru ještě jako katechumenky, teprve v žaláři byly pokřtěny. Sv. Augustin měl dvě kázání o nich na výročí jejich mučednické smrti.

Vivia Perpetua, dvaadvacetiletá šlechtična, výborně vychovaná, provdaná, přijala svatou víru, ač jí bylo proto mnoho snáseti od pohanského otce. Za Septimia Severa byla s jinými do žaláře uvržena, kdež mnoho vytrpěla. Dítka, jež právě kojila, měla u sebe. Otec ji opětovně v žaláři navštívil a nutil ji k odpadu od víry. Veliká byla její bolest, když jí dítě ukazoval a ji prosil, když klekl před ní, líbal ruku její, vzpomínal její matky, zapřisahal ji, aby se smílovala nad jeho šedinami a nad svou vlastní krví. Ač cítí soustrast s otcem, přece zůstává pevnou; vyšetřujícímu soudci na vše prostě odpovídá: „Jsem křesťankou.“ K této nadpřirozené síle pohnula ji vidění, jež před tím měla. Ve třech za sebou jdoucích viděních spatřila nejprve žebráky Jakobův Nového Zákona, na něž vstoupí, jdouc za svým bratrem Saturnem, při tom drakovi tam ve zpod číhajícímu šlápne na hlavu, nic nedbajíc na nástroje mučení kolem ležící. Po té jest odměněna nadpřirozeným pokrmem. V druhém vidění zjevil se jí jiný zemřelý její bratr, a sice

ve velkém utrpení očištěném, a její modlitbou byl osvobozen. Třetí vidění znázorňuje její boj a vítězství. Drak chce ji bodnouti do paty, ale ona rozdrtí jeho hlavu.

Spolu s ní byla v žaláři i Felicita, též ještě mladistvá a provdaná. Obě měly býti v jistý den slavný předhozeny zvěři v amfiteatru. Felicita se rmoutila, jelikož byla těhotná v osmém měsíci, a zákony zakazovaly takové ženy popraviti. Než modlitbou svou i modlitbou spoluvězňů dosáhla urychlení porodu. Porodila děvčátko. Když pak při porodu vzdychala pro bolest, řekl jí kdosi ze strážců: „Když nyní tak naříkáš, co budeš dělat, až budeš předhozena dravé zvěři?“ Odvětila: „Nyní trpím sama, potom jiný bude trpět za mne, protože i já za něho budu trpět.“

V těchto slovech krásně je obsaženo přesvědčení jak její a sv. mučedníků, tak i přesvědčení církve svaté, že hrdinné mučednictví je zázračné a proto jakožto záznak potvrzuje pravost naší svaté víry.

Konečně byly předvedeny v amfiteatru, nejprve byly zbičovány, pak rozzuřená zvířata na ně vpuštěna, a když mnoho jimi byly utýrány, posléze mečem byly státy. Svátek jejich se slaví dne 7. března.

Agatha, (řecké slovo znamená **dobrá**) **nebo po staročesku Háta**, dcera rodičů bohatých, vynikala neobyčejnou krásou tělesnou a velikými vlohami duševními. Palermo i Catanea osobují si čest, že jsou jejím rodištěm, avšak koruny mučednické dosáhla v Catanee. Náměstek císařův Quintian, nemoha ji dostati za manželku, chtěl nejdříve udusiti v ní panenský stud odevzdav ji ohavnici Afrosii; tato však vidouc,

že namáhání její zůstává marným, pravila k náměstku císařskému: „Snáze jest mramor tekutým učiniti, nežli překonati neústupnost té křestanky.“ Nastalo tedy mučení. Byla položena na skřípec, byla zbičována, železnými nástroji rozdrásána, pochodněmi pálena. Konečně Quintián poručil, aby ji ke sloupu přivázali a prsy jí uřezali. Sv. Petr však uzdravil v noci její rány. Potom dal ji Quintian váleci po ostrých střepinách a žhavém uhlí, následkem čehož skonala v žaláři r. 251. Papež Damasus napsal o ní báseň. Památka její slaví se dne 5. února. Záhy uctívalo jí město Catania za svou patronku, zvláště proti výbuchům Etny a nebezpečím ohně vůbec.

Lucia byla dcera vznešených rodičů v Syrakusách. Byla křesťansky vychována a panenství své zasvětila Bohu. Byla zvláštní ctitelkou sv. Háty. Matka její onemocněla krvotokem. V této tísní putovala ke hrobu jejímu. Tam přišla do vytržení, v němž se jí zjevila sv. Háta a jí řekla: „Sestro má, Lucie, panno Bohu zasvěcená, proč žádáš ode mne, čeho sama můžeš ihned matce poskytnouti? Hle, tvá víra matce pomohla, jest uzdravena.“ Od té chvíle rozprodala drahocenné své ozdoby, peníze rozdala chudým a nemocným. Ale jakožto křestanka byla obžalována a soudce Paschasius žádal, aby obětovala bohům. Ona odpověděla: „Čistá a neposkvrněná služba Boží jest vdovy a sirotky v jejich utrpení těšiti a podporovati. To jsem nyní po tři roky činila, a když jsem vše co mám obětovala, chci i sebe samu v obět přinést.“ Protože také řekla, že ti, kdož čistě a zbožně žijí, jsou chrám Boží, a Duch sv. přebývá v nich, chtěl, aby byla poskvrněna hříchem, a dal ji odvésti do domu hanby a neřesti. Avšak řízením Božím zůstalo tělo její stát nepohnuto jako sloup, s nímž nemohl nikdo pohnouti. Vida to soudce dal kolem ní nanést dříví a je zapáliti. Oheň však jí neuškodil. I rozkázal soudce vraziti jí dýku do hrdla. Svatá panna ještě od jednoho kněze přijala Tělo Páně a za několik hodin skonala dne 13. prosince r. 304. „V trpělivosti své duši svou jsi ovládala, Lucie, nevěsto Kristova! Pohrdalas tím, co je ve světě, a nyní záříš mezi sbory andělskými; v krvi své vlastní přemohla jsi nepřítel!“

Anežka, latinsky **Agnes**, kteréžto jméno odpovídá úplně jejímu životu, neboť **agné** znamená čistá, a **agnus** znamená beránek. A takovou zajisté byla svým čistým, neporušeným pannenstvím a mučednictvím pro Ježíše Krista již ve 12 letech. Od mladosti stkvěla se bázni Boží a z vroucní lásky k Spasiteli zavázala se slibem pannenství. Než syn prefekta římského žádal o její ruku. A co mu odpověděla, to krásně vyličují antifony v breviáři o jejím svátku, jež se přičítají sv. Ambroži: „Ustup ode mne, bázni smrti, neboť jiného snoubence jsem si zvolila. Zasypal mne skvostnými dary, vzácnými drahokamy ozdobil můj krk a náramky mé ruce a dal mi náušnice z neocenitelných perel. Šlechtický svůj znak vtiskl do mého obličej, abych žádného jiného neuznávala leč jeho. Mléko a med jsem z jeho úst pila, a jeho krev barví mé tváře. Krista jediného chci milovati, jehož matka Panna jest, jehož Otec nezná žádné ženy. Jeho-li miluji, cudná jsem, jeho-li se dotýkám, čistá jsem, jeho-li přijmu, pannou jsem. Jemu jsem zaslíbena, jemuž andělé slouží, jehož kráse podivují se slunce i měsíc.“ Těmito obrazy naznačeny jsou veliké milosti, jež Bůh udělil její duši.

Po té byla odvedena do domu hanby, ale tam ji anděl zázračně ochránil. Uvrhli ji na hranici dříví a zapálili, ale ona učinila znamení sv. kříže nad ohněm, a oheň jí neuškodil. Konečně měla zemřít mečem katovým. Kat se chvěl, všichni přítomní plakali, ale ona plna statečnosti sklonila hlavu a přijala ránu smrtelnou. Stalo se to dne 21. ledna roku 304. Rodiče pochovali ji na svém statku u silnice nomen-tanské, kdež posud hrob její jest středem katakomb, zvaných Anežčiných; nad jejím hrobem stojí posud velkolepá basilika sv. Anežky za hradbami. Tam posud koná se památka sv. Anežky na den 21. ledna s velikou slávou; v tento den svěť se, zatím, co se zpívá „Agnus Dei“, na oltář položení dva beránci bílí, pak jsou odevzdáni do ženského kláštera k ošetřování, a z jejich vlny dělají se tak zvaná **pa'llia**, která položí se na jednu noc na hrob sv. Petra, potom se žehnají a posílají arcibiskupům jako znamení jejich přednosti před biskupy. Pallium to má arci-

biskup při slavné mši sv. na mešním rouchu přidáno.

Dle podání zjevila se sv. Anežka po osmi dnech rodičům se sborem panen, majíc beránka na ruce a pravila: „Neopla-

kávejte mne, jako bych byla zemřela, ale radujte se, neboť s těmito pannami mám skvoucí sídlo v nebi u Toho, kterého jsme na zemi s celým srdcem milovaly.“ Proto na památku toho slaví se dne 28. ledna svátek zvaný „svaté Anežky po druhé.“

Nábal.

Nevzdychej, neboť duch lidský je nesmrtelný!

Myšlenky o nesmrtelnosti duše lidské.

III. Duše chce žítí věčně a dokonale blaženě.

Ještě jasnější jest třetí důkaz. Jest uzná-
nou pravdou, že vrozená touha nemůže
býti marná a bez předmětu, protože pří-
roda neklame sama sebe. A co jest naší
velikou touhou? **Duše chce žítí vždy a
stále.** Jsme tak stvořeni, že tato touha na-
stává nutně, **plyne z naší přirozenosti.**

Příroda všem bytostem dala **pud se za-
chovati**, aspoň na nějakou, neurčitou do-
bu. Lidé však mají něco více: lidé svým
rozumem chápou žití nejen omezené na
nějaký koutek nebo na nějakou chvílku
času, nýbrž **chápu žití** bez mezí, bez
konce a po takovém žití touží vrozenou

touhou. Tato touha ukazuje, že máme v
sobě zdroj žití nesmrtelného, že mimo tělo
pomíjející máme duši, jejíž přirozeností
jest nezhynouti nikdy.

Duše touží po štěstí stálém, věčném.
Na světě tato vrozená touha není ukoje-
na; i kdyby duše žila šťastně milion let,
nebyla by ještě ukojena. Vzdechla by:
„Jen milion let štěstí, a nic více? To mi
nestačí!“

**Cítíme, že naši žízeň po štěstí může
ukojiti jen šťastný život trvajících věčně.** Ta-
to touha nemůže býti zklamána, a proto
duše oddělíc se od těla žití bude věčně.

IV. Lidstvo souhlasí, že duše jest nesmrtelná.

Již pohan **Cicero** napsal, že souhlas lid-
stva učí nesmrtelnosti duše. Lidé všeobecně
věřili, že po smrti budou tresty a odměny.
**Bojovní národové dávali zemřelým do hro-
bu** koně se sedly, štíty, kopí, národové
průmyslní pak sekery, křesadla a vůbec
nástroje k práci. Věřili, že duše zesnulých
žijí a že budou potřebovati těch nástrojů.

Eskymáci kladou vedle mrtvolý dítku
mrtvoľu psa a jeho hračky, aby věrné zví-
ře vedlo pacholátko pravou cestou, a hra-
čka aby chránila ho před všelikou bázni,
než by dospělo k věčně blaženým.

Starí Vendové za zemřelým mužem po-
sílali i jeho manželky. Kmen **Hindus** činí
to dosud. **Zemřelí náčelník, jeho otroci
byli mu dáni do hrobu**, aby mu posluho-
vali. Dosud děje se to u mnohých černoš-
ských kmenů v Africe.

Indiáni Severní Ameriky mimo zbraně
a zásoby dávají mrtvému do hrobu **dýmku
míru a barvy.**

Podle víry **Slovanů** duše ulétá z úst
mrtvého jako ptáček. Je-li mrtvola spálena,
ptáček vzlétne ku hvězdám na mléčnou
dráhu.

Náp'sy na pomnících náhrobních blaho-
přejí zemřelým k bezpečnému, pokojnému
životu na onom světě.

Lidé žijící byli přesvědčeni, že jejich ze-
mřelí stali se bytostmi vyššími, nadlidský-
mi, ano strážnými duchy svých potomků.
Proto skoro u všech národů shledáváme
domácí bůžky s oltáři, na nichž jim bylo
obětováno. Mimo to věřili pozůstalí, že
duše zemřelých žijí v mlhách, mracích, na
horách, v lesích, v řekách a pramenech.
Přátelé stali se duchy dobrými, nepřátelé
duchy zlými, strašidly.

Jihoamerický Indián věří, že blažení ze-
mřelí hrají si s hvězdami tak vesele, že
na zemi je z toho bouře.

Byl-li Egyptan po smrti shledán bez viny, duše jeho směla jíti k bohům a provázeti Osira na jeho sluneční dráze po obloze.

Řekové představovali si blaženost jako nejkrásnější pokračování tohoto života. Nesmrtelní bydlejí na růžových lučinách, na nichž svítí věčné slunce a kvetou vysoké keře dávající kadidlo; tam jezdí na ořích, hrají na liry atd. Zlí však jsou na věky potrestáni.

Bůh pro svou spravedlnost nechá duši lidskou žítí.

Duše nemůže tedy býti porušena žádným tvorem. Ale snad Bůh mohl by ji zničit, úplně obrátiti v niveč? Jest sice pravda, že všemocnost Boží mohla by zničit duši; Bůh ji vyvolal z ničeho, mohl by tedy také obrátit ji v nicotu. Ale Bůh toho neučiní. V Bohu všechny vlastnosti jsou nekonečné, v obdivuhodné rovnováze a jednájí v největší shodě. Žádná vlastnost nemůže podlehnouti jiné, žádná nemůže býti od jiné zkrácena. Tedy všemocnost nikdy neučiní toho, čeho neschvaluje dobrota, spravedlnost a moudrost.

Nuže spravedlnost a moudrost brání Bohu zničit lidskou duši. Spravedlnost Boží především má se jeviti různým osudem, jakého dostane se neřesti a ctnosti. **Bůh** svatý a spravedlivý **povinen je neřesti odsouditi** a ztrestati, **ctnosti pak odměniti** a oslaviti. Bůh nemůže trpěti, aby zlé zůstalo na věky bez trestu, a ctnost byla na věky neuznávána a zapomenuta. Bůh nemůže **stejně hleděti na zločin a svatost, na lásku k bližnímu a sobectví, na pýchu a pokoru, na zdrženlivost a obžerství, na štědrost a lakotu.**

Představme si výjev z cirku v Římě, kde na rozkaz císaře **Nerona** mučení jsou křesťané.*) Zaskřípala železná vrata žaláře. Křesťané vycházejí doprostřed cirku pokryti jsouce kožemi, poklekají a s pažemi vzhůru sepjatými počínají zpívat: „Kristus vládnal!“ Divokým úprkem vpadají do areny celá stáda vyhladovělých psů . . . Vytí a skučení naplňuje divadlo. Křesťané klečí klidně opakující: „Za Krista, za Krista!“ Psi vrhají se na ně, sápadí je, rvou se o krvavé jejich údy . . .

Tento souhlas může pocházeti jen z pramene pravdy, t. j. z přirozenosti lidské samé, neboť odporuje vášním, žádaje života mravného a připomínaje zodpovědnost před Bohem. Trvá proti svědectví smyslů; smysly poznáváme, že věci vůkol nás pomíjejí, a že pomíjí zdánlivě i člověk. Ten souhlas o nesmrtelnosti duše působí na rozum a vůli, že se rozvíjejí, tam však, kde popírá se nesmrtelnost, upadá rozum i vůle.

Když tito křesťané jsou roztrháni, jiní taktéž obšití kožemi posláni jsou do divadla, proti nimž vypuštění jsou lvi. Představme si hlavy křesťanů mizející najednou ve lvích tlamách, prsa rozpáraná jediným kousnutím klů, vyrvaná srdce, vytržené plíce! Představme si, jak kosti praskají v zubech dravců, slyšme nelidský vřesk a ryk pohanů-diváků, chvílemi jejich polesek a skřipot zubů. Císař **Nero** dívá se na tyto ukrutnosti smaragdem, aby lépe viděl . . .

Nyní vpuštění jsou i tygři, pantheři, vlci, hyeny, šakaři — nastává sápaní ještě větší. Na konec černí Numidové svými šípy dravce postřílejí. Přichvátají otroci s rýči, košaty, vozíky, koši; zbylé mrtvolky lidí a zvířat jsou vyklizeny, kolo očištěno od krve, přeryto, posypáno čerstvým pískem. Pak amorkové roztrušují růžové a liliové lístky, a pálí se kadidlo . . .

A ještě jiný výjev! Šeří se . . . Stromořadí v zahradách **Neronových** kolem palouků, jezírek, vodomětů a záhonů kvítí přeplněna jsou smolnými sloupy, k nimž přivázáni jsou křesťané. Čnějí tam celé řady sloupů s těly ovinutými květinami, myrtovým listím a břečtanem — i děti jsou tam přivázány. Setmělo se. Šerem rozléhá se zvuk trub, nevolníci hořícími pochodněmi zapalují sloupy, zahrada zaznívá děsnými nářky a zpěvy křesťanů hynoucích v plamenech. A tolik je obětí, že od plamenů je jasno jako ve dne. Čmoud spálených těl šíří se vůkol, otroci však hned do kaditelníc sypou vonné koření . . . A **Nero** se svými pohanskými Římany opájí se strašnými mukami křesťanů, jichž na tisíce bylo takto upáleno nebo umučeno v cirku. A ko-

*) Sienkiewicz: Quo vadis?

lik bylo takových nelidských Neronů mezi římskými císaři, kteří bavili se pohledem na trýzeň nevinných křesťanů!

Může Bůh s takovými Nerony a jejich zkaženými poddanými jednati stejně jako s nevinnými křesťany? Nikdy! Jest nutno, aby Bůh projevil se ochráncem ctnosti a soudcem neřesti. Ve světě vidíme, že ctnost všude nevtěží, a neřest není vždy odsou-

zena; ba naopak: ctnostní lidé často jsou žalářováni, mučeni, popraveni — zhyralci naproti tomu jsou oslavováni. V tomto životě Bůh neodměňuje každého dobrého skutku ani netrestá každého zločinu, plnou spravedlnost ukáže **teprve v životě příštím**, kdy ctnost pro vždy bude odměněna, a neřest na věky potrestána. Bude tedy život za hrobem a neskončí se nikdy, nikdy.

(Pokračování.)

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. J. K. z Nosislavy píše 3. listopadu: „Děkuji Božskému Srdci Páně. Panně Marii Svatohostýnské, sv. Antonínu za uzdravení dcerušky. Dostala zánět slepého střeva a zánět pobřišnice. Lékař se jí ptal, chce-li jíti na operaci či zůstati doma. Toť se ví, že se operace bála, proto ráda zůstala doma. Ale nemoc se horšila. Druhý den už začala blouznit v horečce. Příští noc byla chvíli při zdravém rozumu. Povídám jí: „Mařenko, modleme se k Panně Marii Svatohostýnské. Už ti jedenkrát vyprosila zdraví, snad ti zase pomůže.“ Ona svolila. Modlíy jsme se každá zvlášť. Ona nevěděla, že já slibuji, a já jsem nevěděla, že ona slibuje, jestliže se uzdraví bez operace, že vykonáme pout na Sv. Hostýn. Příští den přišel lékař a podivil se, jak se nemoc zlepšila. Dcera mi pak pravila. „Maminko, já jsem slíbila Panně Marii, jestliže se uzdravím bez operace, že pojedu na Sv. Hostýn, a hned se mi ulevilo.“ Ale lékaři jsme neřekly nic; on by tomu stejně nevěřil. Skutečně se uzdravila. Byla příliš slabá a chodila k lékařské prohlídce. Lékař mi potom pravil, že ji do nemocnice proto neposlal, že si myslil, že je to jedno, má-li umřít tam či doma. Pouti však pro slabost ještě nemohla vykonati. Už jsme vícekrát zkusili ochranu a přimluvu Panny Marie. Když bylo děvčeti 9 let, dal se jí do ruky kostižer; umývala si ruku vodou svatohostýnskou, a ruka se jí zahojila. Muž ve válce zachvácen byl asijskou cholerou; jeho známí psali, že ani dvě hodiny nevydrží. Prosil Pannu Marii, uzdravil se a vrátil se domů. Slíbil, že vykoná pout na Sv. Hostýn, ale nedostal se k tomu. V roce 1921 mlátil u sedláka a spadl s pater zády na špice žebřinového vozu. Lékař řekl, že mu scházel jen 1 mm, a byl by mrtev. Hned, jak se uzdravil, vykonal slíbenou pout. Co tomu říkáte? Zázrak! Ano!“ — Vznesené Královně na Svatém Hostýně za mocnou ochranu, láskyplné mateřské přispění v záležitostech

duchovních i časných pokorný hold a vroucí díky vzdává **Jan Šabata, farář ve Sluhách u Prahy** Čechy.

Konečně děkuje P. Marii Svatohostýnské **Fr. Jan Oškera T. J.** za zachránění života. Již již měl spadnouti s římsy pod klenbou 13 m vysoké na dlažbu chrámovou. Prolezl totiž okénkem nad varhanami pod klenbu, a když chtěl vstoupiti na první stupínek, stupínek se rozsypal, on celou tíží těla se řítit dolů až na okraj římsy a jen s největší duchapřítomností se nahnul na bok, aby se nepřevážil a nesřítit na kostelní dlažbu. Stupěň onen byl od dělníků, kteří na římsy pracovali, poškozen a pokryt, takže nebylo ničeho pozorovati. V té chvíli přehlíželi P. superior a inženýr Dvořák chrám. Inženýr, jenž uslyšev šramot to spatřil, byl tak zaražen, že dlouho nemohl ani slova promluvit.

Velký příznivec Sv. Hostýna a zvláště poslední dobu velký agitátor pro elektrisaci hostýnskou assesor v d. p. **Ferdinand Harna**, farář v. v. ve Chvalkovicích u Olomouce slavil 8. prosince své 80. narozeniny. Kéž P. Maria Svat. jej ještě dlouhá léta zachová v takové čilosti s jakou v letech 70 tých a 80 tých minulého století horlil pro Sv. Hostýn!

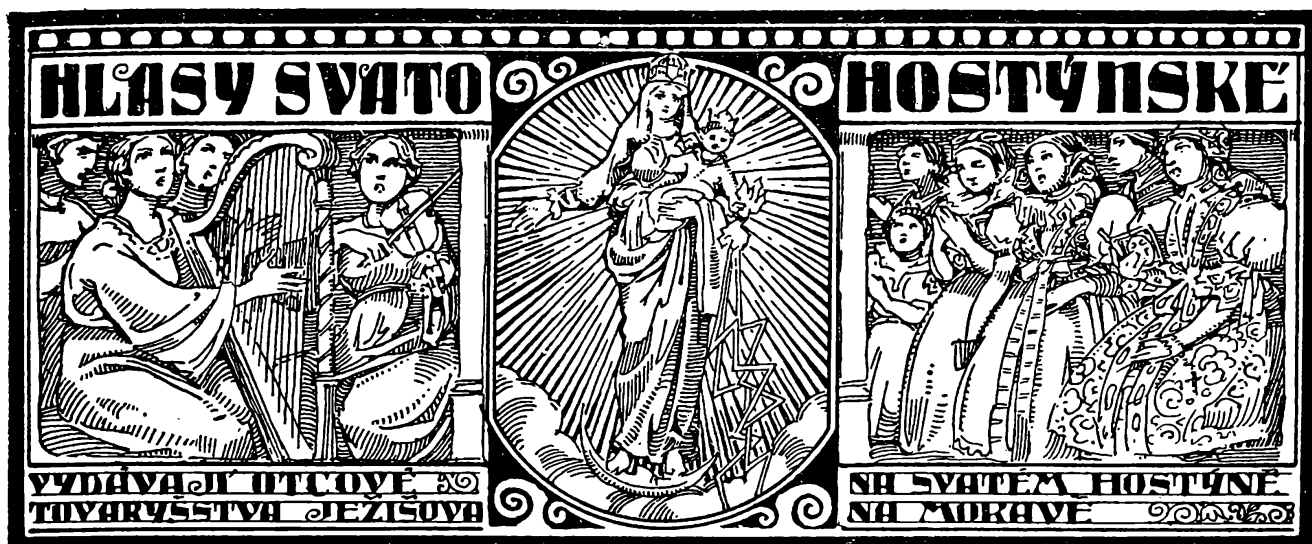
K tomuto číslu přikládáme složenku na nové předplatné.

Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V listopadu 1923.

1. bylo lidí v kostele	570	a u sv. př.	297
4. " " "	400	" "	155
11. " " "	90	" "	63
18. " " "	120	" "	49
25. " " "	26	" "	20
Ve všední dny úhr.	348	" "	329
Úhrnem	1554	" "	913

Mši sv. slouženo 98.

Číslo 2.

Únor 1924.

Ročník XX.

Narodil se
ve Velkém Týnci
8. března 1866,
vysvěcen na kněze
1889, docentem
církevního práva
1894, vysvěcen na
arcibiskupa dne
30. prosince 1923.

Přejeme jasnému
arcipastýři v jeho
vznešeném úřadě
na mnohá léta
zdaru, světla, síly
a ochrany
sv. Metoděje.

J. Milost dr. Leopold Prečan,
arcibiskup olomoucký.

P. Hoppenot, T. J. — M. Hedvika Vávřová:

Kříž v našem životě.

III. Kříž v pracovně.

Zákon práce jest závazným pro všechny. Uložil-li Bůh chudému, by pracoval rukou, uložil též bohatému, by pracoval duchem. Práce rozumová jest namáhavá a krušná. Řízení různých z ležtostí, přednášky řečnické, badání dějepisná a výzkumy vědecké mají též své trní a bodláčí. Vy všichni, kteří provozujete obchod a průmysl, vy, kteří pěstujete rozmanité vědy, i vy máte vyoratí brázdou, z níž by prýštilo se bohatství, pravda, krása a dobro. V námáhách svých potřebujete posily a požehnání; zavěste si tedy kříž ve své pracovně, v oné tajemné dílně svého ducha, kde zraje bohatá úroda vašich myšlenek a snah! — **Vy, křesťanští obchodníci!** V době, kdy víra mizí úžasné ze všech styků obchodních, kdy podvod stává se uměním, a ziskuchtivost dusí a umlčuje svědomí, postavte na svém psacím stole svůj kříž! Zachrání vás před hroznou nákazou! Vždyť ten, který na něm visí, obchoduje s naším vykoupením: „Jste koupeni za cenu velikou!“ (Kor. 6, 20.) Cenu tuto zaplatil proliv veškeru svou krev na kříži, — „dobył si svou krev“ (Sk. ap. 20, 28). Zaplativ za nás výkupné, mohl plným právem zrušiti výrok našeho odsouzení. Kupci křesťanští, pohleďte na Krista, svůj vzor!

Křesťanští spisovatelé ve svých dílech, **řečníci** ve svých přednáškách, **učenci** ve svých teoriích, vy můžete a máte hledati ono rozluštění, jež zajišťuje vítězství pravdě i království Božímu! Ve chvíli zmatku a rozpaků zahleďte se na kříž na svém psacím stole! „Kristus jest rozřešením všeliké záhady.“
Váše světlo — toť Kristus!

Právníci křesťanští, kteří hájíte svým slovem zneužívané spravedlnosti! Na dráze vašeho povolání leží ne jeden kámen úrazu, a přemnohý již oň se narazil. Snad se vám nabízí zlato v odměnu za obranu věci zřejmě nespravedlivé, k odmítnutí jest třeba velké mravní síly. Pohleďte na kříž! Ten,

jenž na něm visí, jest prostředníkem o němž sv. Jan píše: „Příměluce máme u Boha, Ježíše Krista spravedlivého.“ Advokáti křesťanští, hle, váš vzor! —

Vy, součlové, křeři jménem Božím konáte spravedlnost, pronikněte se duchem sv. kříže! Necht kříž předsedá vašim poradám a řízením! Chcete v době, kdy všecko jest prodajné, odolati svůdnému zvuku zlata? Pohleďte na kříž! Ten, jenž na něm visí, jest svrchovaným soudcem živých i mrtvých, je to týž Pán, jenž řekl ústy proroka Isajáše: „Já souditi budu tvé soudce.“ (49, 25.) Soudcové, hle váš vzor!

Lékařové křesťanští, necht operační dvorany a ordinační síně vaše zdobí sv. kříž! Dodá nemocným odvahy, dodá síly i vám! Když po celé hodiny obcházeti jste své nemocné, čeká doma na vás ještě celá řada trpících, prosících o radu, o lék, obvazek. Pohlédněte tu na kříž, a necht ten pohled roznítí ve vašem srdci novou lásku k bližnímu! **Kristus — toť dobrý Samaritán**, jenž vlévá olej a víno na rány svých bratří. Lékařové, hle váš vzor!

A vy křesťanští důstojníci, slávo vlasti, proč by scházeti měl sv. kříž na vašem psacím stole, pokrytém válečnými plány? Povolání vojenské žádá velké oddanosti a obětavosti. Jaký příklad vidíme na kříži! Ať se jiní učí od Jidáše, jak zaprodoti svou vlast za třicet stříbrných! **Vy se učte od kříže, jak byste ji hájili za cenu své krve!** Vojíní, hle váš vzor!

Tak dlouho vládl o zbabělství. Jak přemnohý, jenž v soukromém životě žil jako křesťan, styděl se za svou víru v životě veřejném! Mnohý se modlíval, ale potají, snad pouze doma se svou chotí; chodíval též o velikonočních ke sv. svátostem, ale kdesi ve vzdáleném, neznámém kostele. Ó, vy všichni, kteří křtem sv. stali jste se dětmi Božími, ať jste již obchodníky nebo průmyslníky, učenci nebo vojiny,

nestyďte se za víru, ukažte, že jste křesťané! Vaše víra je dosti vznešená a dosti krásná, aby se mohla před světem ukázat bez škrabošky. Ukažte, co jste, bez bázně rozviňte svůj prapor, a na stěně své pracovny zavěste si — ať již z bronzu nebo z kosti slonové — krásný kříž!

Ctitelové Panny Marie Svatohostýnské!

O Hromnicích volal kmet Simeon: „Viděly oči mé...světlo“, to světlo totiž, o němž evangelium o vánocích dí: „V něm byl život, a ten život byl světlem lidí, a světlo ve tmě svítí a tma ho nepojala.“ Jest to Syn Boží, jenž sám o sobě řekl: „Já jsem světlo světa“.

Než i na Sv. Hostýně Matka Boží, jež divy tvoří, učinila div, že Sv. Hostýn též září světlem. Roznítla totiž posvátnou horlivostí srdce svých ctitelů, kteří, ač těžká tato doba, umožnili svými milodary, že jsme pořídili novou ozdobu pro svatý náš chlum, ozdobu na horách sice neobvyklou, ale pro posvátnost místa a pro velké schůze lidu potřebnou, elektrické osvětlení.

Přijď každý se podívat a u Matičky Boží se potěšit!

Mezi jinými světly zvláště dojemný jest pohled na milostnou sochu Panny Marie, na niž vrhá neviditelný reflektor jakoby tajemnou září, takže Rodičku Boží jest krásně viděti. I nad Pannou Marií, ale ve výši, aby to nepřekáželo pohledu na milostnou sochu, vznáší se věnec na každé straně z 12 hvězd. Nad hlavním oltářem až s klenby samé vydává světlo jakoby nějaké slunce. Po stranách v presbytáři jsou raménka, již z dřívějších dob pořízená, jež nyní jsou opatřena 74 elektrickými svíčkami. V lodi kostelní, v oné krásné elipse, nad níž ještě krásnější klenba odvážně se vypíná, jest ochoz pod klenbou opatřen 165 žárovkami; jsou to vlastně tři růžence, jež každého budou pobízet, aby tuto modlitbu se zde pomodlil, růženec totiž radostný, jehož Otčenáše jsou modré, růženec bolestný, jehož Otčenáše jsou červené, a slavný, jehož Otčenáše jsou zelené. V prostřed klenby dolů snáší se jako bílá holubice lampa reflektorní, to jest zrcadly opatřená. Výklenky, v nichž jsou sochy B. S. P. a P. M. lurdské, obemknuty jsou bronzovými věnci z révových listů, za nimiž ukrývají se světla, jež prozrazují jen ozářené sochy.

Venku před kostelem, kde je bronzová socha Krista Pána, jest 6 tepaných kandelábrů, po schodišti dolů až k vodní kapli je 9 malých stožárů, a na shromážděti, kde bývají akademie, jest velký stožár.

Na věžích budou co nevidět zvony poháněny elektrickým proudem dle nového vynálezu montéra Berkmana z Prahy. S věže bude silný reflektor o velkých slávnostech celé krajině ohlašovat, že z rukou Panny Marie řine se světlo.

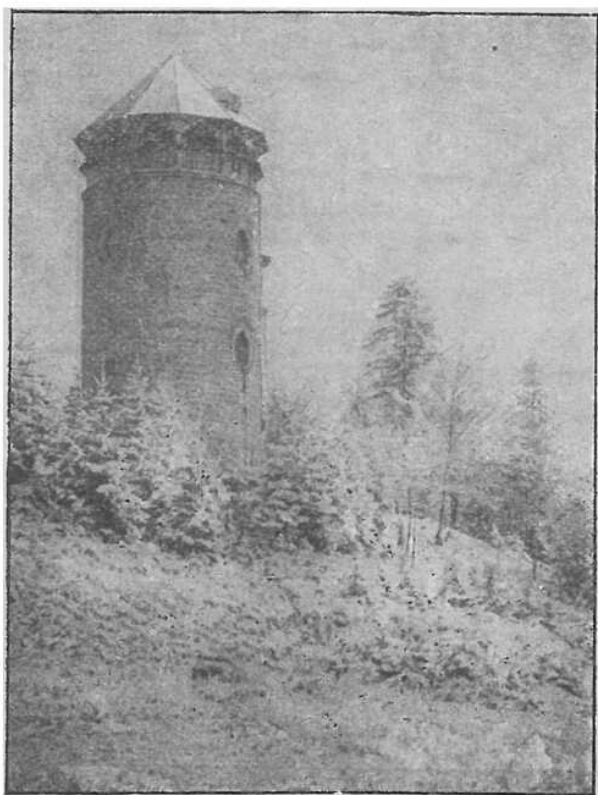
A to vše, drazí ctitelé Panny Marie, jste si pořídili! Je to Vaše světlo, ale Vy jste je věnovali Matce Boží. Za to Vám vzdáváme vroucí díky a upřímné „Pán Bůh zaplať!“ Díky vzdáváme tímto též Středomoravským elektrárnám v Přerově, že s nevšední ochotou a zřejmou láskou k Sv. Hostýnu vycházely nám vstříc, jakož i osvědčené firmě Fr. Křížíka, jež s velikou svědomitostí díla se ujala a je bezvadně a umělecky provedla. Kéž bl. Panna všem hojně požehná! Jestliže Simeon zaslouží viděti světlo, kéž bl. Panna Vám všem dobrodincům vymůže ozáření světlem nadpřirozeným, jež Vám bude svítit po všech cestách života, jež Vás bude sílit a těšit a dovede Vás do světla a štěstí věčného!

Doufali jsme, že už nebudeme Vás obtěžovati prosbou o milodary, ale výlohy byly tak veliké, že jich nemůžeme ještě zaplatit úplně. Proto ještě obracíme se k Vám s uctivou prosbou o milodary. Jsou též jistě mnozí ctitelové P. Marie Svatohostýnské, kteří ani nevěděli, co se zde připravuje; oznamte jim to a požádejte jich také o tuto pomoc! Kdo můžeš, přidej ještě dárek na počest Divotvorkyně Hostýnské!*)

Matka Boží všem odmění stonásobně. Přislibujeme modlitby za všechny dobrodince, a na svátek Hromnic bude obětována zpívaná mše svatá za všechny dobrodince.

Na Sv. Hostýně, koncem ledna 1924.

Duchovní správa.

Rozhledna na Sv. Hostýně v zimě.

P. Fr. Žák, T. J.

Z litanie loretské.

Nádobo počestná!

*Jak mne blaží, že se mohu,
Maria, tvým dítkem zvát!
K tobě letí nad oblohu
mysl denně tisíckrát.*

*O, bych sto měl srdcí v hrudi,
v ústech tisíc jazyků!
Vše mi volá, vše mne pudí:
zpívej, zpívej, slavíku!*

*Zpívám tedy. Však mi v písni
do rýmu se vesměštná,
co se v prostých slovech tisní:
nádobu jsi počestná.*

*Velebná a spanilá jsi,
čistá, dobrá, blahostná,
všechněch srdcí dobývá si
krása tvoje milostná!*

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Boj u Metlili. Výprava do pouště. (1865—66.)

Kapitola VII.

Po skončené výpravě spěchal Sonis do Alžíru, aby uvítal svoji rodinu přicházející z Francie. Jaká radost po tak dlouhém odloučení! Se srdcem plným štěstí ubírali se všichni do Lagvátu, kde jim Sonis hleděl všemožně život zpříjemniti a osladiti, zatím co obě-

toval tím více svůj vlastní Bohu a vlasti. Paní de Sonis zaznamenala ve svých vzpomínkách, jak po celé cestě do oasy viděli smutné stopy posledních bouřlivých let: „Všechny stanice byly vydrancovány, mnoho strážníků pobito — a noví dosud necítili se bez-

*) Proto přiložena jest k tomuto číslu složenka pro elektrické osvětlení chrámu na Sv. Hostýně k laskavému použití.

pečnými. Noclehovali jsme v pravých zříceninách; několik prken na bedny položených bylo naším lůžkem.“

Nepřítel nebyl však zcela odzbrojen, protože nemohl Sonis těšiti se dlouho se svou rodinou. Z jara očekáván byl nový vpád. Sonis připravoval se k nové výpravě do nitra Sahary; největší starost mu působilo opatření pitné vody pro vojsko, neboť žízeň na poušti je nejstrašnějším nepřítelem. Na mapě Sahary vidíme ovšem řeky, ale jejich řečiště naplní se jen dvakrát a nebo třikrát do roka za doby dešťů, potom brzy vyschnou úpalem slunečným. Stálou vodu mají pouze prastaré studně, z nichž některé jsou neobyčejně hluboké a mnohdy i několik dní cesty od sebe vzdáleny. Proto na vojenské výpravě musí se tu spoléhati skoro výhradně na přinesené zásoby.

Nová výprava čítala na 1700 mužů, arabský průvod neboli gům měl 900 mužů, a mimo to byli tu ještě velbloudáři s 1900 velbloudů. Přípravy konány rychle, neboť donášeny byly neveselé zprávy, že mladý náčelník Si-Hamed přepadl u Géryvillu plukovníka Colomba, jemuž padlo 22 mužů. Sonisovi šlo tedy o to, aby nepříteli zabránil jak útěk do Maroka, tak i spojení s jižním kmenem Ben-Nacerů.

Výpravu tuto z r. 1866 vylíčil zajímavě jeden z důstojníků, kteří se jí zúčastnili, Bernard d'Harcourt, z jehož vypravování vylíčíme některé výjevy.

Sonis určil k odchodu vojska z Lagvátu den 25. března, svátek vtělení Pána našeho Ježíše Krista. Ráno téhož dne byl u stolu Páně, což činíval před každou výpravou. Pozůstalá posádka lagvátská vyprovodila své druhy na hodinu cesty za město, kde se rozloučili. Všichni byli velmi dojatí. „Naše výprava“, píše Harcourt, „skýtala zajímavý pohled. Celý ohromný prostor hemžil se vojínů, jezdci a velbloudy. Byli jsme plni naděje a zápalu. Provolání našeho velitele, podplukovníka de Sonise, vřelo svým ohněm a hlubokým přesvědčením do

našich srdcí touž důvěru, kterou jeho srdce bylo přeplněno. Po tří denním pochodu širokou pouští dostali jsme se do Tadjruny, šedé vesničky, čítající na 300 duší; stromů ani keřů tu neviděti, neboť celou její ozdobou jest jediný pramen, zavlažující několik zelenářských zahrad. Od Tadjruny vydali jsme se směrem k Vědu Zergúnu. Večer tábořili jsme obyčejně na břehu nějakého řečiště, kde se naše koně dosyta napásly v šťavnaté trávě.“

Sonis, jenž byl stejnou měrou udatný jako opatrný, začal dle toho jednati. Poslal část gůmu k poddaným již Šambům s rozkazem, by udeřili na Ben-Nacery, čímž měli u nich vzbuditi domněnku, že vojsko táhne proti nim. Si-Lalla v tom případě zůstal by u pramenů Vědu Garbí, kde právě zamýšlel ho Sonis překvapiti. S odvahou pustilo se vojsko k jihu. Čekal však na ně strašný, nepředvídaný boj, boj se živly. Bylo to 4. dubna, když zdvihl se náhle prudký víchř, který zastřel jasnou oblohu temnými mraky a zavířil drobným, lesklým pískem, po němž vojínů kráčeli. V okamžiku zahalily husté ty mraky celou armádu. „Nastala taková tma“, vypravuje Harcourt, „že nebylo viděti ani nejbližšího souseda. Vořali jsme na sebe, ale hlas nám uvízl v hrdle. Oslepeným očím ukazovalo cestu vždy jen nové zadutí větru, jež protrhlo na chvíli hustou záclonu a objevilo neurčité obrysy vedle klusajícího koně s jezdce. Tak minuly dvě dlouhé, trapné hodiny. Potom se vítr na štěstí utišil, a písek zvolna padal k zemi tvoře překrásné arabesky.“

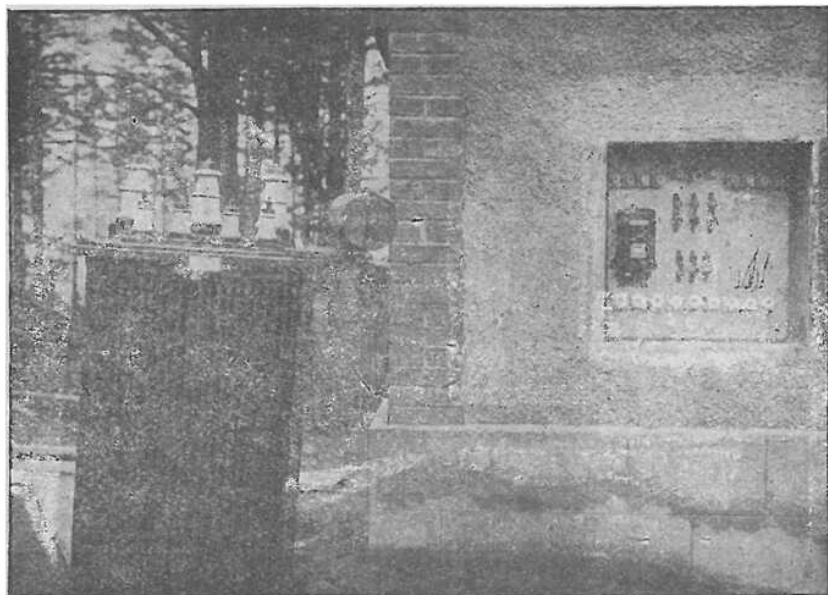
V rychlosti upraven tábor, a velitel dal ihned vyvolati veškeré mužstvo, aby se přesvědčil, zda někdo nezahynul v oné písečné bouři. Na všech jména zazněla odpověď, pouze při jednom se nikdo nezval. Po zmizení vojínu pátráno hned po celém táboře, ale nebylo lze ho nalézt. Sonis poslal celou četku jízdních myslivců, aby prohledali ohromnou pláň až k dalekému obzoru, ale ti vrátili se s nepořízenou. Večer zapáleny ohně, jejichž plameny byly udržovány po celou

noc v naději, že je pohřešovaný uvidí z dále a najde tak cestu do tábora. Leč vojín se nevrátil; zmizel beze stopy, a nikdo se o něm ničeho nedověděl.

Zatím postupovalo se dále, denně 8 až 10 mil volným krokem pěchoty. Dni byly bez konce. Nikde keře ani travky, jen poušť a poušť. Časem objevila se na obzoru řada pahrbků, rýsujících křivolakou čáru na obloze zasmušile modré. „I těšili jsme se,“ píše Harcourt, „že snad tam najdeme nějakou rokli nebo skálu, aspoň něco,

čerstvil krátkým spánkem; leč i z těchto několika hodin odpočinku ubíral si času k dlouhé rozmluvě s Bohem. V takových chvílích utkvěl jeho zrak pln obdivu na nádherném jižním nebi, a srdce jeho spělo daleko za ty krásné, hvězdné světy . . .

Po čtyřech dnech octlo se vojsko náhle na okraji ohromné rozbrázděné rokle, z jejíhož středu vystupoval pískový pahorek, nanesený sem větrem z pouště; na němž vystavěn byl malý „ksár“ t. j. pevnost. Byl to Si-el-Hadž-Eddin, jenž za dnů slávy neměl více

Transformátor, t. j. přístroj, jímž silný proud elektrický mění se ve slabší. Fotografovali Sch. Malzer a Fr. Oškera na Sv. Hostýně.

co by nebylo nekonečnou rovinou; ale sotva jsme se přiblížili, zmizela ona klamná návrší — a před námi zase prostírala se pláň s neúprosně dalším obzorem. Zdálo se, že máme jakýsi dojem věčnosti.“

Když po vykonané denní cestě vojsko tábořilo, a každý hleděl užiti zaslouženého odpočinku, jediný velitel nepomyslel, aby si též odpočinul. Stáral se o dobré umístění mužstva, dohlížel na pořádek při rozdělování potravin a vody, po čemž udílel důstojníkům rozkazy pro příští den. Ještě za noci chodě mezi stany zašel až k ohnům, které si rozdělali velbloudáři, a teprve, když viděl, že je vše v pořádku, vrátil se do svého stanu, kde se zahalil do skopovice, aby se ob-

něž na 20 domků; ale Úled-Sídí-Šejchům byl „svatým městem“, neb tu byly hroby jejich praotců a „světců“. Sem putovali, by načerpali nové nenávisti proti cizincům. Minulého roku (1865) zničili tu však Francouzi vše, ušetřivše „z milosti“ pouze dvou malých, bílých mešit s posvátnými hroby. Sonisovo vojsko potěšily tu nevíce dvě menší studně na úpatí pahorku; ač byly zpočátku zasypány pískem, dostali se vojíní přece na vodu, kterou vypili až do poslední kapky.

Sonis změnil zatím svůj plán, neboť dosavadním volným pochodem nedostal by se nikde na nepřitele. Zřídil si tedy z jízdy a nejrychlejší pěchoty lehkou armádu. Každý vojín měl vzíti pouze svůj plášť a něco sucharů.

Nejlepší velbloudi nesli za nimi potraviny. Zbývající pěchota s hlavními zásobami měla je následovati svým obvyklým krokem.

S úsvitem dala se lehká armáda na pochod. Vedro se vzráželo, a tím i žízeň, takže k poledni druhého dne začali vojíni padati; za hodinu padlo jich na čtyřicet. Jezdci seskočili s koní a naložili na ně své ubohé soudruhy. A přece žádný z pěších důstojníků nepřijal nabízeného koně. „Jestli důstojníci vsednou na koně“, řekl starý poručík, jenž sám byl nedávno ještě u jízdy, nezůstane v půl hodině nikdo na nohou.“

Sonis dvojnásobně snášel útrapy a nedostatek svého vojska, bera ode všech trampot na sebe první a největší díl. „Velitel“, píše očitý svědek, „byl mnohem přísnější k sobě než k jiným. Nikdo si nemohl stěžovati na příliš dlouhou cestu. Suchary a trocha rýže zdály se však mnohým nedostatečnou výživou. Jednou byl kterýsi vojín ve zlém rozmaru, při čemž prohlásil, že „mužstvo mře hladem, zatím co velitel sedí u plného stolu...“ Sonis, dověděl se o tom, pozval toho vojína k sobě na oběd. Tento s počátku jsa zahanben neobvyklou ctí, těšil se v duchu, že „aspoň jednou se bude míti dobře“. V určitou hodinu odebral se tedy k veliteli. Po chvíli usedají oba na pokrývku prostřenou na zemi. Pro oba přinesen oběd: dva

suchary, něco rozředěné rýže a trocha vlašné vody v koženém váčku; to bylo vše! Byl to oběd velitelův — a tedy i pozvaného hosta. Brzy se o tom dověděli ostatní vojíni; zasmáli se, a potom již si nikdo nestěžoval.

Dne 17. dubna oznámil jeden z vojínů (vyzvědač) Sonisovi, že pověstný náčelník Si-Lal'a tábořil minulého večera u řečišť Bú-Arvských, a nabízel se, že tam dovede vojsko v několika hodinách. Poněvadž však byly již čtyři hodiny po poledni, a pěchota na nohou již od čtyř hodin z rána, vydal se Sonis pouze s jízdou za nepřítelem.

K osmé hodině byli u řečiště Vědu Garbí; vjeli do něho potichu, postupující po rozbrázděných jeho březích jeden za druhým mezi keři tamaryškovými. Aby se neprozradili, nesměli mluvit ani kouřit. Noc byla temná. Konečně dostali se k malé bažině, kterou jim vůdce byl slíbil, a kde doufali občerstviti sebe i své koně; ale čekalo je velké zklamání, neboť bažina byla vyschlá. Seskočili s koní a s hrůzou utkvěli zrakem na hustém blátě. Nad to každé chvíli mohl se objeviti nepřítel... Pak by byli ztraceni. Řečiště Bú-Arvská byla prý na blízku; ale jak daleko ještě až k nim nyní, kdy jedenáctá v noci odbíla? A což, jestli též ony „r'diry“ vyschly! Jak potom ještě dospěti ke studním Mengúbským na deset mil k severu? (Pokračování.)

Alois Dostál:

Zachráněný obraz.

Na rychlo vynášeli z kostela a kláštera věci nejcennější, v zahradě už byly hromady knih.

Klimeš věda, že jest doma zastoupen synem, že k jejich domu vítr nevane, zúčastnil se zde, pokud mohl. Oheň přeskočil už na nedostavěný kostel a zachvátil i střechu klášterní. Tím se zhořelý živel rozžul, maje tu dosti dříví a látek hořlavých. V městě oheň ustával, tady zle řádil.

V tom si vzpomněl Klimeš na obraz bolestné Rodičky Boží v cele klášterní. Pospíchal do budovy, ale probošt postavil se mu do cesty.

„Tam nelze vstoupiti, přišel byste o život.“

„Ale obraz?“ volal soused.

„Přeškoda ho, ale není možno. Už byste ho nezachránil.“

Klimeš zaúpěl bolestí.

„Co jsme vynesli, máme. Hrozně nás navštívil Bůh.“

Soused nahlédl dveřmi. Skutečně, nebylo možno vstoupiti. I na chodbě hořelo.

Ozvala se hromová rána, tisíce jisker vyletělo k nebesům.

„Klenba chrámová se sřítíla“, oznamovali mniši.

„Co dělati? Třeba se podrobiti vůli Boží. Přišla hrozná zkouška.“

Sousedé počali hasiti klášter, aby se aspoň něco zachránilo. Probošt stál tu jako kamenná socha s pozdviženýma rukama k nebesům.

V chrámě sřícená klenba oheň udušila, požár v klášteře sousedé pomalu zdolávali. Nyní bylo lze teprve přehlédnouti spoustu v hodině způsobenou. Z města ozýval se pláč pohořelých, sedmnáct rodin bylo bez přístřeší.

„Otče, nemáte kam položití hlavu, uchylte se na noc ke mně“, nabízel Klimeš.

„Děkuji. Snad se naskytne kout pro nás v ssutinách“, odpovídal probošt. „Nesmíme opustiti klášter“, dodal s trpkostí

„Naše přístřeší vždy připraveno.“

Ještě se kouřilo, tu a tam oheň vyrážel, bylo nutno uklévat.

V ssutinách kláštera nalezeny dvě klenuté světnice, kam se oheň nedostal. Do jedné sneseny knihy a jiné zachráněné předměty, druhá ustanovena za společné obydlí všech mnichů. Dále nebylo možno pro tu chvíli se dostat po ohořelých schodech, pro čmoud a přes doutnající dřevo.

Také chrám ještě nedostavěný byl v ssutinách. Pouze kaple sv. Anny zůstala ušetřena. Tam se bude zatím sloužiti mše svatá, tam uloženo, co bylo z kostela zachráněno.

Toho večera smutně se ukládali ke spánku obyvatelé městečka a kláštera. Byli unaveni, ale přece nemohli usnouti. Vzdychal na loži i Petr Klimeš. Takovou měl radost, že toho roku bude kostel dostavěn, a pojednou všechny naděje se shrouřily. Už v duchu viděl, jak bude do chrámu uváděti pouťníky, teď aby je před návštěvou spíše varoval.

Klimeš vzpomněl na rodinný obraz. Ten jistě shořel s ostatními věcmi. Oheň se vedral do hořejších světnic. Jak ráda by jej byl zachránil, ale nemohl. Snad by se do ohně byl odvážil, kdyby ho byli pustili.

Obraz zničen, ani popel z něho nebude nalezen.

Hořko bylo dobrému tomu muži u srdce, bolest cítil v celém těle. Namohl se a teď litoval obrazu. Tak hojně k němu lidé putovali, před ním se modlili, takovou důvěru k němu měl! Mžikem všechno zničeno, zklamání nastalo veliké.

Do rána nemohl Klimeš usnouti. Již se domácí obávali, že se o něho choroba pokouší, že smutnou událost onu odstūně. Možné by to bylo při jeho stáří, při veliké lásce, jakou lnul k chrámu a obrazu bolestné Bohorodičky.

Smutno bylo v Nové Říši také ve dnech následujících. Holé stěny čněly, ohořelé trámy se povalovaly, lidé hledali ve spaleništích, čeho těžce postrádali.

Petr Klimeš pomalu se bral ke kostelu. Už cestou slyšel, že nyní budou služby Boží v zachované kapli sv. Anny.

Klimeš vešel do kaple. Všude bylo ještě cítiti čmoud a spáleninu. Probošt právě sloužil mši svatou. Několik stolic posud nebylo urovnáno, obrazy podepřeny u stěn. Nezvonilo se o pozdvihování, zvonku nebylo lze nalézt. Na konec modlil se kněz děkuje Bohu, že při požáru nikdo nepřišel k úrazu, nikdo nepřišel o život.

Po službách Božích Klimeš vešel do spáleného kláštera, ale nebral se k dvěma poněkud zachovaným světnicím, pomalu a ne bez námahy vystupoval k celám s prohořelými stropy ano i podlahami. Nábytek jejich nebýval valný, ale co bylo, to shořelo.

Bral se opatrně, aby se mu nic nestalo. Cílem jeho byla ona cela, kde byl uložen před požárem obraz Bohorodičky. Mohlo se čekat, že také shořel a jest zcela zničen. A skutečně ani dveří ani oken nebylo ušetřeno, oharky z nich tu a tam se povalovaly, vyhýbal se jim, aby si na nich nespálil obuvi. Nedůvěřoval, že jsou už vyhaslé. Posléze stanul před celou a do ní nahlédl, ale jak ustrnul, jak se podivil! Všechno tu shořelo, jenom zůstal na stěně obraz bolestné Rodičky Boží na konopném motouze visící. Ani rám nebyl ožehnut, ani malba nepoškozena. Obraz byl zcela neporušen uprostřed spousty, kterou tu oheň učinil.

Klimeš stál jako vyjevený. Jenom se pokřivoval a udiveně zraky na obraz upíral.

„Takový div!“ posléze se vydralo z jeho úst.

Po chvíli se otočil a pospíchal k mni-
chům. Teď nedbal, že sklouzne, že se
popálí.

„Obraz jest neporušen!“ volal na prahu.

„Který?“ tázal se probošt.

„Milostné Bohorodičky v hořejší cele.
Jdu odtud.“

„Nemožno, vždyť prohořela.“

„Pojďte se přesvědčit!“

Ustali všichni od snídaně a následovali
vůdce. Za chvíli stáli před celou a seznali,
že pravdou, co Klimeš zvěstoval. Nic tu
nezůstalo ušetřeno, všechno shořelo, je-
nom obraz visel na stěně, jako by kolem
oheň nebyl řádil.

Nejdříve se vzpamatoval probošt a za-
notoval chvalozpěv sv. Ambrože. Všichni
zpívali s ním:

Po všechny dny Tě ctíme,
jméno Tvé vždy zvelebujem,
díky Tobě činíme,
čest a chválu prozpěvujem,
rač nás času každého
chránit ode všeho zlého —“

Dlouhou chvíli se mniši modlili, ani ne-
zpozorovavše, že Petr Klimeš odešel. Ten
spěchal do města, kde rozhlašoval, co se
stalo v klášteře.

„Divem Božím byl obraz ušetřen, oheň
neměl proti němu žádné moci.“

Hned se mnozí zvedli, aby se podívali
na onen div. Ještě byli mniši shromážděni,
když měšťané přišli a také shledali obraz
neporušen. Údiv byl všeobecný. Hleděli,
nemohouce uvěřiti vlastnímu zraku. Každý
jiný předmět tam shořel, obraz visel, ač
bylo pod ním nakupeno mnoho oharků, ač
se přes něj hořící strop sřítíl, ač všechno
ostatní tady bylo požárem ztráveno.

„Svatá Boží Rodičko!“ počal předříká-
vati Klimeš.

„Oroduj za nás!“ odpovídali zbožně pří-
tomní.

Nebylo v Nové Říši člověka, jenž by
se té příhodě nedivil. Už i do okolí pověst
letěla.

Na prahu cely konány pobožnosti. Petr
Klimeš se odtud ani nehnul.

V městě už snášeli neštěstí snadněji, sly-
šíce o divu tom. Však si časem zase po-
mohou k novým příbytkům. Od bolestné

Rodičky Boží by se nehnuli za nevím co.
Cítili se tu bezpečni.

Před večerem usoudili mniši, že bude
nejlépe obraz odvésti do kaple, kde bylo
aspoň klenutí. Kdyby přelo, v cele by
obraz promokl a se pokazil. Ač nebylo
nic předem oznámeno, sešlo se mnoho lidí
na průvod, při němž Klimeš předříkával
nábožné písně:

„Jakožto růžička krásná,
nad hvězdy, nad slunce jasná,
Maria svatá je panna,
čistá máť věčného Pána, požehnaná.“

Mniši nesli obraz vyzdvížený nad da-
vem, a celý průvod se bral do kaple jakž
takž na rychlo uspořádané. Tam bylo po-
žehnání, ale lid se hned nerozcházal.

„Jinak jsme si tuto oslavu představovali“,
řekl Klimeš sousedům, „že poneseme obraz
do nového, krásného kostela.“

„Ovšem, ovšem“, přikyvovali sousedé.
„Už jsme byli tak blízko u cíle, a tak se
to pojednou zhatilo.“

„A nyní sotva se dočkáme, až bude vše-
chno do pořádku uvedeno“, posteskl si
Klimeš. „Aspoň my staří tak dlouho nebu-
deme živi.“

Pomalu se sbírali pohořelí v Nové Říši
a ještě zdoluhavěji v klášteře. Pro turecké
vátky byly vysoké daně, ty uvaleny přede-
vším na biskupy, kněze a kláštery. Často
projíždělo a procházelo vojsko, jež bylo
nutno ubytovati a na cestu obrokem opa-
třiti. To stálo mnoho peněz, a klášter v
Nové Říši tím se zadlužil.

Tam byli rádi, že vystavěli nejnutnější
cely, že zařídili kapli a na kostele občas
pracovali.

Nedočkal se probošt Matěj Engelbert
uskutečnění svého plánu, smutně vzpomí-
nal jmenin v roce 1683, kdy onen hrozný
požár vypukl.

Ani nástupce jeho Karel Kratochvíl ne-
obnovil všeho tak, jak to bývalo. Aspoň
zbavil klášter největší tísně peněžní. Za
něho také ustal navštěvovati kapli Petr
Klimeš. Však se tam dosti navodil poutní-
ků, mnoho nakonal pobožností, mnoho se
nazpíval, navysvětloval. Kolikráte jenom
vypravoval cizincům, jak byl obraz božestné
Rodičky Boží zachráněn, ač kolem všechno
shořelo. Ukazoval konopný motouz, na
němž v onen den visel a potvrzoval, to že

se stal div, který zasluhuje pozornosti.

Poutníci se naň obraceli, rád vyhovoval, je uváděl, s nimi se modlil. Tak šířil slávu památného obrazu, úctu k Marii Panně.

Ale posléze přece už nemohl a jenom očima sledoval poutníky, když šli mimo. Chtěli se zastavit, ale syn nebo vnuk vycházeli jim naproti a oznamovali, že děd nemůže chodit, že jenom leží, že jim vzkazuje srdečný pozdrav.

Klimeš s radostí slyšel, když něco na chrámě přibýlo, když u něho složeno dříví na krov, přivezeno železo. Pamatoval, kterého dne v kapli se slouží mše svatá za prvního dobrodince Martina Hloučka, jenž se nedočkal požáru. Všechno zajímal o starce, co se týkalo chrámu a kláštera. Musili mu vypravovati o každé práci, která se tam dala. Posléze ho probošt v nemoci navštívil a pozdrav od Rodičky bolestné mu zvěstoval.

Petr Klimeš pochován při kostele, jemuž tak dlouho a tak věrně sloužil. Dlouho naň pamatováno, často sousedé vzpomínali: „Co by tomu řekl mistr Klimeš, kdyby žil, kdyby tohle viděl!“

Za probošta Bernarda Leupolda, když byly finance upraveny, mohlo se přikročit ke stavbě a opravám. A zase nedělo se tak pojednou, nýbrž část po části dle možnosti.

Zhotoven nádherný oltář, pěkná kazatelna, malovány obrazy. Na pravé straně lodi přistavěna a vkusně vymalována kaple bolestné Rodičky Boží. Na stropě vyobrazen hořící keř, z něhož vyzařuje jméno Maria. Nad kapli dán nápis: „Půjdu a spatřím, proč neshoří keř.“

Slova ta vztahují se na obraz bolestné Rodičky Boží v této kapli, který při požáru divným způsobem byl zachráněn. Jeho rám vyměněn za nový, skvostný, do něhož obraz zasazen. A jak členové kláštera tak i jiní návštěvníci velice jej uctívali. Před ním dnem i nocí hořela lampa, denně sloužila se mše svatá, lidé se shromažďovali k modlitbám. Pověst o jeho záchraně se udržovala, od úst k ústům putovala, třeba už její šířitel, Petr Klimeš, spal klidný sen nedaleko zdi chrámové blízko u té, kterou tolik ctil a tak jí v životě sloužil.

Lahyrt:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Sv. Cecilie, mučednice a panna, pocházela ze slavného šlechtického rodu Ceciliův a Metellův. Vynikala neobyčejnými dary ducha i těla. Byla křesťankou, ale rodiče ji přece zasnoubili pohanskému mladíkovi Valeriánovi. Ona však v den svatby večer prohlásila mu, že stojí pod záštitou andělovoú a proto aby se jí nedotýkal. Když Valerián přál si ho vidět, oznámila mu Cecilie, že ho uvidí dá-li se pokřtít, a odeslala ho s listem k papeži Urbanovi, jenž žil té doby v úkrytě. Vrátil se jako křesťan spatřil u Cecilie anděla s věncem růžovým a liliovým. Byv v křesťanství utvrzen obrátil i bratra svého Tiburtia, s nímž velmi horlivě jako křesťan si počínal. Když vypuklo pronásledování za Marka Aurelia, byli oba umučeni. Památka jejich slávy se dne 14. dubna.

Cecilie měla býti udušena ve vlastním domě v koupelně, když však jí to neuško-

dilo, vyslán byl do jejího příbytku kat, aby ji popravil. Tři rány mečem jí zasadil, ale neusmrtil jí. A jeikož dle zákona nesměl vícekrát než třikrát jí mečem udeřiti, nechav ji v krvi ležeti, odešel. Cecilie teprve třetího dne skonala (dne 22. listopadu kolem r. 177). Tělo její bylo pochováno v novém pohřebišti u silnice Apiovy. Papež Paschál I. (817) přenesl její tělo do města, kde posud v chrámě jí zasvěceném pod hlavním oltářem odpočívá. Cecilie je po všechna století oslavována. Zvláště je uctívána jako patronka kostelní hudby. A proč to? Nevíme, ale v oficiu jejím zpívá se na její svátek první antifona, která Cecilie při svatbě za hlučného zvuku hudebních nástrojů srdce k Bohu pozdvihovala, aby jí zachoval neporušenost. „Když hrály hudební nástroje, Cecilie panna v srdci svém jedinému Bohu prozpěvo-

vala řkouc: Bůdž srdce mé i tělo 'mé neposkvrněné, abych nebyla zahanbena.“ Proto začali ji vyobrazovat s hudebními nástroji, od dob Rafaelových s varhanami. V antifonách též chválí se, že „nosila evangelium v srdci svém a neustávala ve dne v noci v modlitbě a rozmluvě o božských věcech“. Apoštolskou horlivostí též vynikala, proto též se dí o ní: „Cecilie, tvá služebnice, Pane, jako včela pilná tobě shání.“

Anastasie, mučednice, měla za otce pohana, avšak matka její byla rozhodnou křesťankou. Ta a znamenitý její učitel sv. Chrysogon vstúpili jí do srdce křesťanskou zbožnost. Proti vůli zasnoubena byla zhýralému pohanu Publiovi, jenž ji všemožně sužoval. Po jeho smrti následovala Chrysogona do Aquileje. V Sirmiu a Ilyrii korunována byla mučednictvím. Tělo její bylo přeneseno do Říma a tam v kostele jí ke cti zbudovaném uloženo. Poněvadž byla umučena 25. prosince r. 304, sloužívali papežové na Hod Boží vánoční druhou mši sv. v jejím kostele; proto má posud druhá mše sv. vánoční nápis: „Statio ad s. Anastasiam“ a druhá kollekt jest o ní.

Vedle sv. Jana bylo tu jmenováno 7 svatých mučedníků a 7 svatých mučednic. V některých krajinách připojovali ve stol. 10.—12. ještě jiná jména, ale nyní není dovoleno něco přidávati. Stejný počet mužských i ženských svatých znamená, že milost Boží obojí pohlaví stejně posiluje k dosažení koruny mučednické. Číslo sedm, číslo svátostí, jest symbolem spojení Boha se světem. U mučedníků značí tu božskou sílu k mučednictví potřebnou.

Svatí tuto jmenovaní byli v Římě od nejstarších dob velmi uctíváni, proto též jsou sem vloženi. Než tu vzpomínáme i všech svatých vůbec, proto další slova: „**A se všemi svatými svými.**“ A opětuje se tu prosba na začátku již vyslovená, abychom s nimi v nebi byli spojeni, čili měli s nimi účast na věčné blaženosti. Sv. Pavel píše (Kol. 1, 12): „Děkujeme Otcí, který nás učinil hodny, abychom měli účast v podíle svatých ve světle.“ A již v knize Moudrosti ve St. Zákoně (5, 5) se dí: „Aj, kterak připočteni jsou k synům Božím, a mezi svatými jest úděl jejich.“ I na náhrobcích dávali vyrýti křesťané ve staro-

věku toto přání pro své v Pánu zesnulé. „Anastasius, v pokoji se svatými.“ Agathe-meris, tvou duši mezi svaté (t. j. přijmiž Bůh). „Jeho dušička nechť je na věčnosti se svatými ve jménu Ježíše Krista.“ „Bůh přijmiž tvou duši se spravedlivými v pokoji. Amen.“*)

Vyprošujeme si pak slávy věčné ne pro dobré skutky, nýbrž v důvěře v milosrdenství Boží. „**Neceně zásluhy, a'e prominutí dáváje, nás připustí.**“

Slova „**neceně zásluh**“ mají dvojí význam.

Nejprve znamenají naše nezásluhy, ne jak zasluhujeme pro hříchy své. Proto žalámista volá: „Budeš-li, Pane, hříchy mít na zřeteli, Hospodine, kdož ob stojí? (129, 3.) „V soud nevcházej se svým služebníkem, není bez viny před tebou žádný, kdo žije.“ (142, 2.)

Podruhé jsou tu míněny i pravé zásluhy, za něž Bůh nám udílí život věčný, jež proto sv. Pavel nazývá „korunou spravedlnosti“ (2 Tim. 4, 8). Než přece i tyto zásluhy jsou ovocem milosti a milosrdenství Božího. Když Bůh odměňuje naše zásluhy, odměňuje tu své dary, proto jinde dí sv. Pavel: „Milodarem Božím jest život věčný.“ (Řím. 6, 23.)

Ano, milosrdenství Boží vychází nám vstříc¹⁾, je s námi²⁾ a provází nás po všechny dny života našeho.³⁾ Jednou v nebesích budeme vroucím srdcem zpívati: „O milosrdenství Páně věčně chci zpívati.“ (Ž. 88, 1.) Chceme-li však míti podíl na odměně, musíme míti i podíl na práci a bojích svatých. Přičiňme se, abychom měli účast na pracích apoštolů, na bojích mučedníků, na zdrženlivosti panen, na účinné víře všech svatých.

„Veliký zástup milých duší očekává nás ve vlasti nebeské. Touží po nás, jsouce již bezpečni stran své blaženosti, ale starostlivi o naše blaho. Je opět spatřiti, jaká to radost pro nás i pro ně! S nimi vládnouti a neobávati se žádného rozloučení, býti bez bázně před smrtí, míti věčný život, jaká to přenesmírná blaženost! Tam je slavný sbor apoštolů, tam řada plesajících proroků, tam bezčetné množství mučedníků, korunovaných pro slavné vítězství v bojích a utrpeních, vítězné panny, jež přemohly tělesné žádosti silou zdrženlivosti,

*) Gíhr 606. — 1) Ž. 58, 11. — 2) Ž. 88, 25. — 3) Ž. 22, 6.

odměnění milosrdní, kteří své pozemské statky proměnili v pokladny nebeské! Nuže spějme k nim, kéž jsme brzy u nich, brzy u Krista! Kéž Bůh vidí takové smýšlení u

nás, takové předsevzetí ducha a víry kéž by Kristus v nás znamenal, on, jenž odměnu své lásky tím štědřeji rozdílí, čím větší byla po něm touha.“⁴⁾

Nábal:

Nevzdychej, neboť duch lidský je nesmrtelný!

Myšlenky o nesmrtelnosti duše lidské.

Bůh duši lidskou zachová na věky pro svou moudrost.

Bůh je svrchovaně svoboděn a nezávislý od svých tvorů; ani nejvznešenější tvorové sami od sebe vůči němu nemají žádného práva. Ale Bůh může uložit povinnost a vskutku ukládá povinnost sám sobě. Bůh není nikým nucen stvořit nějakou bytost, ale, když ji stvořil, je povinen sám sobě jednati s ní podle přirozenosti, kterou jí dal. Moudrost ukládá mu, by si neodporoval. A odporoval by si, kdyby stvořil nějakou bytost s určitou přirozeností a jednati s ní dle přirozenosti jiné, na př. kdyby

stvořil člověka svobodného tak, aby mohl jednati, jak by chtěl, a kdyby pak ho nutil ke každému skutku a nikdy ho nenechal jednati podle jeho vůle.

Člověk pokládá za svou povinnost ve svých záměrech a dílech ukázati stálost, zásadnost. Mělo by býti u Boha jinak? Patří tedy k moudrosti Boží, aby jednati s bytostmi podle jejich přirozeností. Duše svou přirozeností žádá nesmrtelnosti, Bůh tedy, když ji už stvořil, je povinen své moudrosti zachovati ji nesmrtelnou na věky.

Nesmrtelnost naší ozdobou a útěchou.

Nesmrtelnost duše má veliký význam. Kdyby člověk nebyl nesmrtelný, byl by jen dokonalším zvířetem, oživeným strojem, pak neměl by smyslu mravní řád, nejlépe byli by na tom ti, kteří by šidili jiné a užívali světa.

Člověk byl by ubohým tvorem proti ostatní přírodě. Kalifornské stromy, mající v průměru asi 11 metrů, prý jsou staré více než 3 tisíce let. Na Libanonu strmějí některé mohutné cedry, jejichž věk znalci odhadují také na 2—3 tisíce let. Z poražených cedrů mnohdy byly vyřezány krásné sloupy, které po staletí zdobily letohrádky.*)

Naproti tomu člověk žije jen směšnou hrstku let, umírá, stává se mrtvolou, jejíhož rozkladu nemohou snést ani nejlepší přátelé zesnulého. Kdyby člověk podle duše nebyl nesmrtelným, mohli bychom zalkati nad lidským tělem a říci: „Ó, lidské tělo, co jsi proti ohromné velehoře! Jak jsi křehké! Podléháš tak rychle mrazu, vedru, rozpadáš se brzy! Jakou jsi nickou proti velehoře! Přes její téměř již po staletí dují vichory, přívály ji smáčejí, spousty sněhové a ledovce ji tíží, laviny na ní hlodají — a ona přece vzdoruje, ční neochvějně

tisíce a tisíce let.“ — Jak nepatrným byl by člověk proti celé zeměkouli a jak nicotným teprve byl by proti obrovskému všemíru s tolika oběžnicemi, s miliony milionů hvězd a sluncí. Člověk proti tomu všemu byl by jen špetkou bláta, směšnou hrstkou hlíny, bídňým práškem, bezvýznamnou nickou.

Ale má-li člověk nesmrtelnou duši, jest pro ni podobiznou Boha, který jest duch a věčný, bez konce. Pak všechny spousty zlata, drahokamů, diamantů proti jedné duši nesmrtelné jsou jen hromadami šterku, pak člověk jest korunou a výkvětem tvorstva, může pohlédnouti ku hvězdám a říci: „Vy světy zářící, jste krásné, četné — leč já jsem víc než vy! Jsem nesmrtelný.“

Myšlenka na život příští, na nesmrtelnost jest mocnou vzpruhou v tomto žití. Synu lidský! Namáháš se, lopotíš se? Jsou ruce tvoje ztvrdlé mozoly? Jsi štván snad v životě jak dravá zvěř, nemáš zastánce a kráčíš po trní a hloží? Pohleď vzhůru k nebi, nereptej a klidně trp! Život jest jen velkým pracovním týdnem — ten pracovní týden pomine, pak slzy budou setřeny, a ztichnou vzdechy! Duše tvoje nesmrtelná vzlétne k Bohu, nevysýchajícímu prameni

⁴⁾ Cyprian, de mortalitate.

*) Dr. Hudec: Procházka biblickou květenou.

pravdy a blaha, u něho bude plesat bez konce a zpívat píseň nesmrtnosti a štěstí, jejíž hláhol nezanikne nikdy, nikdy, nikdy . . .

Ó Tvůrce náš, ó Bože nekonečný, který nemáš počátku ni konce, ó neskonalá věčnosti, kéž účastni jsme brzy u Tebe té blahé nesmrtnosti!

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

P. Fr. Zimmerhackel,

zakladatel Hlasů Svatohostýnských zesnul tiše v Pánu ve středu dne 23. ledna večer.

Prosíme o modlitby za něho!

Životopis bude v březnovém čísle.

Poděkování. Č. Hromadník, řídící učitel z Hlučínska, děkuje 19. prosince 1923 Panně Marii Svatohostýnské a Božskému Srdci Páně za uzdravení. Byl až na obyčejná onemocnění dříve zdrav a zároveň po dobu války, kdy byl dvakrát na frontě, těšil se zvláštní ochraně Boží. Než v r. 1918 zpozoroval v pravé slabině malou zduřeninu, které s počátku nevěnoval pozornosti. Ale roku 1922 onemocněl na **trombosu** levé nohy, což byla nemoc velmi bolestná, dosti dlouhá a nebezpečná. Při tomto onemocnění se očekávalo, že nemocný brzy zemře, a byl také proto již smířen s Pánem Bohem. Ale uzdravil se, ne však na dlouho. Dostal akutní, žaludeční katar, z kterého jej lékař velmi těžko léčil. Zduřenina se zvětšovala, katar žaludeční nepřestával, nemocný den ode dne očividně hubeněl a slábl a očekával brzkou smrt. Odejel na operaci na chirurgickou kliniku profesora Petřívaldského v Brně. Tam bylo rentgenováním zjištěno, že má **sarkom**, a stav jeho že je příliš vážný, ba zoufalý. Prosil Pannu Marii Svatohostýnskou a Božské Srdce Páně za uzdravení, ač si nebyl vědom, v jakém jest nebezpečství. Jeho choť však to věděla, a proto tím vroucněji za uzdravení prosívala. V neděli 15. července 1923 vykonala pouť na Sv. Hostýn, přijala sv. svátosti i se svým bratrem za šťastnou operaci svého manžela a jeho uzdravení a zaslíbila se s rodinou Panně Marii Svatohostýnské a Božskému Srdci Páně. V úterý 17. července byl nemocný šťastně operován nynějším primářem slezské zem. nemocnice, tehdy universitním asistentem drem Buriánkem, 28. července mohl odejít již domů a dnes po 5 měsících, kdy se dodatečně léčil v Jáchymově, je chvála Pánu Bohu zdrav a plní své školské povinnosti. V tomto případě je patrně vyšší zásáhnutí, které vyprosila Panna Maria Svatohostýnská. Uzdravený se těší, že bude moci brzy s celou rodinou navštívit její stánek na posvátném Hostýně a poděkovat jí za přímluvu, což chce činiti každoročně a zároveň zasvětit svou rodinu Bož-

skému Srdci Páně. Jako třetí podmínku slibu činí toto veřejné poděkování, aby bylo znova dokázáno, že Panna Maria Svatohostýnská vyslyší toho, kdo se k ní o pomoc utíká. Jménem čtenářů Hlasů Svatohostýnských blahopřejeme panu řídícímu učiteli k uzdravení a doufáme, že vyplní i čtvrtou podmínku, které výslovně nestanovil, ale která se samo sebou u něho rozumí, že bude s pomocí Boží pro katolickou věc tak pracovat, jak to činil dříve než onemocněl. Jeden poutník přinesl toto poděkování: „Moji nepřátelé mně chtěli velice na majetku uškodit, ba i do trestu přivést a docela zničit. S velkou důvěrou jsem se utíkal k Panně Marii Svatohostýnské, k Božské Prozřetelnosti a sv. Antonínu. Nic se mi nestalo. Proto děkuji.“

A. H. z Velkých Karlovic posílá 100 Kč na elektrisaci na poděkování za velkou milost, kterou od Pána Boha na přímluvu P. M. obdržela.

E. P. ze Šlapanic děkuje Srdci Páně, P. M. Svatohostýnské, sv. Anně, sv. Josefu, sv. Antonínu za uzdravení a vyslyšení prosby a prosí o další pomoc.

Dlouholetá čtenářka Hlasů, byvší povzbuzena tolika vyslyšeními, obrátila se také k Panně Marii Svatohostýnské, sv. Josefu, sv. Antonínu o pomoc v těžkých rodinných záležitostech a slíbila, bude-li vyslyšena, že to uveřejní. Činí tak 5. listopadu 1923.

J. H. z Bochoře u Přerova děkuje P. Marii, sv. Antonín za to, že našel důležité listiny.

L. B. z Boršic u Buchlovic děkuje P. M. za uzdravení z trapné choroby, 17 let trvající, a za vyslyšení prosby.

Fr. T. z Němčic na Hané za uzdravení posílá 10 Kč.

T. T. z Orlové ve Slezsku P. M. a sv. Antonínu za uzdravení.

A. P. z Prostějova děkuje P. Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu za vyslyšení záležitosti a posílá 30 Kč na elektr. O. V. z Nesovic děkuje P. Marii za vyslyšení. — A. P. z Vyzovské farnosti za uzdravení z dlouhé, těžké nemoci, v níž se lé-

kař vzdal naděje. — M. P. z Kylešovic u Opavy P. M., sv. Josefovi, sv. Antonínovi za vyslyšení prosby v těžkých záležitostech a za uzdravení. — F. L. ze Slavkova od Brna za uzdravení; byla v srpnu na pouť, prosila P. Marii, která pomohla; čtenářka z Bučovic P. M., sv. Josefu, sv. Antonínu, že syn dostal zaměstnání a za uzdravení, čtenář z Přerova za uzdravení, za pomoc v důležité záležitosti a odvrácení velkého neštěstí, čtenářka z Velatic u Brna P. Marii a dušičkám v očištění za uzdravení matky a za pomoc v záležitosti, posílá 5 Kč na elekt. — A. N. z Olomouce za vyslyšení prosby a za stálou ochranu. — A. O. z Bučovic za vyslyšení prosby v nezaměstnanosti. — L. Ch. z Hranic za pomoc v utrpení. — B. F. z H. T. od Kroměříže P. Marii, blah. Teresii, sv. Ant. za uzdravení z těžké nemoci. — M. V. z Lesnice u Zábřehu za vyslyšení mnoha proseb.

Povětrnost v prosinci. Mírná zima trvala až do 20. prosince. Od 8.—13. pros. byl teploměr nad nulou, 11. pros. až 5.4°C ; od 13.—20. pros. -3°C , od 22.—31. pros. od -9° — 13.8°C mrazu, největší mráz byl 23. pros. -13.5°C , a 30. a 31. pros. -13.8°C . Tak studených vánoc již dávno nebylo. Na štědrý den -9°C , 25. pros. ráno -8.4°C , 26. pros. -10°C . Ač bylo na jitřní na 1000 lidí, kteří nesnadno vyšlapali cestu, přece byla hned zaváta čerstvým sněhem. Proto na sv. Štěpána bylo málo poutníků. 28. pros. byla silná vichřice, která metala sníh se stromů a několik stromků skácela. Nová cesta byla však brzy vyšlapána. Sněhová vrstva byla od 4.—10. prosince a od 15.—31. prosince, na vánoce bylo na 3 dm sněhu. Sníh padal 4., 5., 6., 7., 15., 16., 20., 21., 23., 24., 25., 26., 28., 30., 31. pros. Mrzlo: 1.—5., 7., 8., 14.—17., 19.—31. prosince. Průměrná teplota -3.8 ranní -4.0° , pol. -3.5 , večerní -3.8°C . Jasných dnů nebylo, zamračených 20, s mlhou 20, s vichřicí 5 a to: 5., 6., 9., 19., 28. pros. Průměrný tlak par 3.6 gr, průměrná

vlhkost 95 proc. Vítr vál: S 5 krát, SV 11 krát, V 20 krát, JV 18 krát, J 14 krát, JZ 5 krát, Z 8 krát, SZ 11 krát, bezvětří 1 krát. Průměrná oblačnost 8.2, ranní 8.4, polední 3.1, večer 3.0.

Počasí r. 1923.

Měsíc	Počet deštivých dnů	Napršelo v mm	Průměrná teplota
Leden	24	86.1	-2.7
Únor	19	33.8	-3.1
Březen	12	12.9	1.7
Duben	13	51.6	4.9
Květen	16	69.3	12.5
Červen	22	173.9	9.8
Červenec	11	68.8	16.6
Srpen	9	83.0	14.7
Září	11	6.5	12.0
Říjen	18	74.3	8.7
Listopad	22	115.3	2.1
Prosinec	19	129.3	-3.1
	196	967.8	6.2
R. 1914	—	850.5	6.1
R. 1915	175	1208.5	5.7
R. 1916	143	1064.2	6.8
R. 1917	129	697.3	6.7
R. 1918	140	933.2	6.6
R. 1919	154	973.0	5.1
R. 1920	136	800.6	6.7
R. 1921	121	553.2	7.2
R. 1922	190	902.0	5.0

Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V prosinci 1923.

2. bylo lidí v kostele	70	a u sv. př.	37
8. " " "	65	"	47
9. " " "	75	"	50
16. " " "	80	"	55
23. " " "	40	"	25
25. " " "	1000	"	210
26. " " "	36	"	21
30. " " "	65	"	25
Ve všední dny úhr.	306	"	281
Úhrnem	1737	"	751

Mši sv. slouženo 97.

Apologetické drobnosti.

První rána egyptská. Písmo sv. vypravuje, že Áron zvedl hůl, udeřil jí před faraonem a jeho služebnictvem do řeky Nilu, a voda obrátila se v krev. Ryby v řece pohynuly, řeka zapáchala, takže Egyptané nemohli pít z řeky. (Ex. 7, 20.)

Této zprávě můžeme rozumět tak, že **voda řeky Nilu nabyla barvy červené**, že však nezměnila se ve skutečnou krev.

Počátkem července voda v Nilu počíná stoupat, kalí se, **zeleňá**, zapáchá, hemží se drobnou zvířenou a jest nezdravou lidem, ne však rybám. Domorodci ukaz ten nazývají „**Zeleným Niem**“. Za několik dní voda nabývá barvy červené, krvavé. Nil

podobá se řece naplněné krví a sluje „**Červeným Nilem**“. Nabere-li kdo vody do sklenice, voda je krvavě rudá. **Snad tuto červeně působí zvláštní h'ína**, kterou přináší některé přítoky ze střední Afriky. **Snad červení nálevníci**, bacilové. Červený tento obsah však usazuje se v **horním Egyptě**, takže ve středním a tím méně v dolním není již stopy po krvavé barvě vody. To děje se rok co rok, a právě v této době je nilská voda nejchutnější a nejzdravější.

Nicméně **skutek Mo'žšiv** a Áronův **byl pravým zázrakem** z několika důvodů, neboť 1. Nil byl červený v **do'ním** (severním) **Egyptě**, kde přirozeně červený ne-

bývá. 2. Nil zčervenal náhle a v době, kdy nebyl rozvodněn. 3. Voda Červeného Nilu — jindy nejchutnější — měla protivené vlastnosti Ni u Zeleného, ano byla nebezpečna i rybám.

Krátce můžeme říci: **Mojžš vyvolal Červený Nil v době, kdy je přirozeně nemožným, a dal mu vlastnosti Ni u Zeleného.** (Dle Bible Hejčlovy a článku dra Miklíka v časop. „Nový Národ.“)

Katechismus.

Volný myslitel Jouffroy, profesor na Sorbonně v Paříži napsal:

„Jest malá knížka, z níž učí se děti a z níž bývají zkoušeny v kostele; čtete tuto knížku, sluje katechismus! **Všecky otázky, jež jsem vám předložil, všechny bez výjimky najdete tam rozluštěny. Otažte se křesťana, odkud je člověčenstvo — ví to; kam spěje — ví to; jak tam dojde — ví to.** Otažte se dítě, jež posud nikdy nepřemýšlelo hlouběji, proč jest na světě a kam přijde po smrti, a dá vám vznešenou odpověď. Původ světa, člověka a jeho podstaty, jeho určena časné i posmrtné, vztah jeho k Bohu a k společňovému, jeho práva k nerozumné přírodě — dítě zná to vše. A když doroste dítě, docela jasné představy bude mít o pravu přirozeném, stát-

ním a mezinárodním, neboť vše to plyne jasně a takofka samo sebou ze křesťanství. To je přece vznešené náboženství; poznávám je po tom, že není ani jediné důležité otázky, na kterou by neodpovědělo člověčenstvu.“

A před smrtí pravil ke svému faráři: „Naučte mou dceru dobře katechismu! Četl jsem všechno a **nenášel jsem nic, co by se vyrovnalo jediné stránce katechismové.**“

Troplong, bývalý president senátu a kasacího dvoru, pravil na lůžku smrtelném: „Když člověk mnoho četl, mnoho studoval, mnoho žil přiblíží-li se chvíle smrti, poznává, že **jedinou pravdivou věcí je katechismus.**“

Umělci a P. Maria.

Caruso Jindřich, světový umělec — pěvec — prodléval v Severní Americe, kde mu praskla céva v hrdle, a kde byl zachvácen novou chorobou. Učinil slib, že obětuje Panně Marii v Pompéjích u Neapole peněžitý dar. Chtěl odjet do Italie, aby splnil ten slib. Lékaři varovali ho před cestou tvrdíce, že bude nebezpečnou jeho životu. Ale Caruso odjel a **obětoval Panně Marii 20 tisíc lir.** Za den byl zachvácen novým záchvatem horečky, v Sorrentu uleh a brzy zemřel.

Chevreur (čti Ševré), slavný chemik, zmeškal vlak a šel do kostela pomodlit se růžencem. Farář toho kostela viděl ho a pozdravil. Chevreur pomodliv se růženec pravil: „Jsem Chevreur, zmeškal jsem vlak, čekám na jiný a **soudím, že nemohu lépe využítí času než modlitbou růžence.**“

Časop. Ave Maria, 1911.

Braři Mrštíkové, čeští spisovatelé, vystavěli si na Moravě (v Diváčích) **domek a okrášlili jej sochou P. Marie.** Moravská učitelská organizace vyčíta a jim, jak mohou srovnati se svým svědomím takový nepokrokový skutek. Vilém Mrštík odpovídá řízně takto: „Až budu takovým vrtákem, jakého ze mne známá firma chce stále mít, nesrovnám si toho v mysli ani já. **Ale že vrtákem nejsem, nepřekáží mi Panna Maria.**“

Edison o posmrtném životě. Velký myslitel a vynálezce americký vyznal toto: „Bytnost, která dává život a pohyb lidskému tělu, jest ještě jemnější a leží nekonečně daleko od našich nejjemnějších vědeckých přístrojů. Když opustí tělo, toto jest podobno lodi bez kormidla, opuštěné nehybné a mrtvé. Je to pouhá hlína, jak věří všichni pravověrní křesťané. Já stále věřím náboženství našeho Pána a Mistra.“ Lid. Listy.

Herodové moderní.

Nastala doba, kdy, jako před 1923 lety, povstali proti Dítku Božskému v naší osvobozené vlasti **Herodové**, aby provedli, co zpupnému a nemravnému židovskému Herodovi se nepodařilo, aby Dítka betlemské — Ježíška — Syna Božího, kdyby mohli, zprovodili se světa!

Učení jeho nezamlouvalo se jejich žádostivosti očí, žádostivosti těla, pýše života! — **Nezamlouva o se jim**, jako kdysi fariseům, jeho důrazné volání: **V jednoho Boha věřití budeš!** Pomni, abys den sváteční světil! Cti otce svého i matku svou! — Nezamlouvalo se zvláště: **Nezabiješ, nesesmilníš, nepokradeš, nepromluvíš kři-**

vého svědectví! Nepožádáš manželky bližního svého! — **Nezamlouva o se, že jim hrozí po smrti tresty věčnými**, nebudou-li svědomitě živi podle jeho učení! — A proto volali s farisei: „Nechceme, aby tento vládl nad námi!“ Zaslepení vášní jako Herodes rozhodli se Dítka toho betlemského — Ježíška — se zbavit, a děsíce se, jako fariseové, právem jeho soudu, neustali volati v novinách, spisech, ve školách i na schůzích: „**Ukřžuj ho!**“ Podle příkladu jiných nešťítli se žádného prostředku, byť sebe nekalejšího, lži, pomluvy, výsměchu, teroru, pronásledování,

jen aby vyrvali víru v něho ze srdce celého národa!

Usmrcovali Ježíška v srdcích nevinných dětí, používajíce k tomu namnoze i těch, jejichž výchově svěřili rodiče svůj poklad — své miláčky! — Usmrcovali Ježíška v srdcích oospívající mládeže stálými zábavami a tanci, neslušnou módou v oděvu, různými filmy, jimiž obrazotvornost a smyslnost jen drážděna! — Usmrcovali Ježíška v srdcích rovin, sniživše manželství křesťanské, tuto „velikou svátost“, na stupeň obyčejné smlouvy obchodní, rozlučující dokonce to, co spojil Bůh, aby člověkem nikdy, leč smrtí, nebylo rozloučeno, a vrhajíce tak tisíce a tisíce žen, mužů a

ubohých dětí v náruč hanby a bídy. — Usmrcovali Ježíška v srdcích starců a stařen prolhaně namlouvající, že člověk jest jen dokonalejším zvířetem, že i u něho vše skončí smrtí. A jakoby na doklad, že není života posmrtného, nebe a peklo jen báchorkou, stavěli krematoria a podporovali pohanské spalování mrtvol! — Rozlétli se Herodové a jejich nohsledové, aby usmrtili Ježíška a víru v něho v srdci národa celého, aby tak vyvolali všeobecnou nespokojenost a rozvrat, z něhož by jejich žádostivost očí, žádostivost těla a pýcha života jen těžila!

(Úryvek z vánočního listu njd. dra Karla Kašpara, biskupa královéhradeckého.)

Březen sv. Josefu.

Ctitel sv. Josefa bude přemýšlet, jak má pěstouna Páně uctít v letošním březnu. Této spravedlivé starostlivosti vychází v ústretu „Kytice k počtí sv. Josefa“. Krátká nábožná cvičení na každý den měsíce března. Z různých pramenů upravil Jan Kř. Ant. Dvořák T. J. na Sv. Hostýně. Ačkoli vyšla teprve koncem měsíce února minulého roku, bylo jí rozebráno ve třech nedělích měsíce března více než 4 tisíce výtisků, poněvadž se všude velmi zamouvala a jak svým obsahem tak i zevní úpravou a připojeným obrázkem sv. Josefa. „Kytice“ je velmi krásná a pestrá, píše jeden kněz-tajemník. „Jde jak na dračku“, píše jeden vldp. farář, jenž „Kytici“ věřicím doporučil. „Kytice“ nás velice potěšila a konáme pobožnost k sv. Josefu také v tomto měsíci dle jejího návodu“, píše katecheta-redaktor; „je poutavá, dojemná, případná.“ „Zaplať vám Pán Bůh za ty krásné modlitby k sv. Josefu“, volá jedna ctitelka jeho, „které jsou mi v těžkém bolu velkou útěchou.“ A představený chlapeckého ústavu a gymnasia z Čech píše: „Ať často takovou knížkou křesťanský lid k pobožnosti povzbudíte!“ Podobně zněly i ústní projevy spokojenosti s „Kyticí“.

„Kytice“ vyšla ve volných lístcích a to z mnohých dobrých důvodů, lze ji však též obdržeti sešitou, bude-li výslovně o to požádáno.

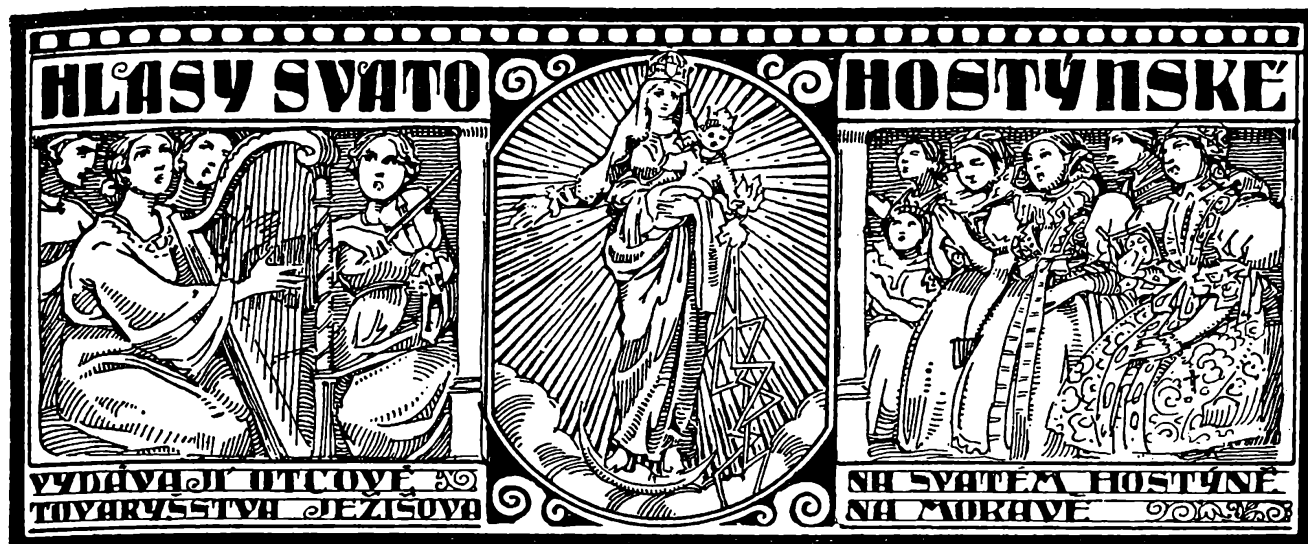
„Kytice má šířiti a prohloubiti praktickou úctu k sv. Josefovi v našem národě, jenž je starým a horlivým ctitelem snoubence P. Marie, by z ní vzešel v národě život pravdě křesťanský. První čtyři úvahy poučují nás o jedinečné důstojnosti a vznešeném úřadu sv. Josefa, pro které zasluhuje úcty po Matce Boží nejvyšší. Další úvahy objasňují nám jeho hrdinné ctnosti a ukazují nám, jak bychom jich v životě svém následovali. Zároveň hlásají nám s poslední úvahou vysoký stupeň přízně a přátelství u Boha a tudíž i moc jeho přimluvy přede všemi ostatními svatými, kro-

mě Rodičky Boží, ve všech potřebách a pro všechny stavy.

Denní neb aspoň častější sv. přijímání, které se doporučuje v měsíci březnu k účtí sv. Josefa, má být jakýmsi uznáním a nepatrným díkem sv. Josefu za jeho práce a námahy, kterými nám zachránil a vychoval chléb života — Ježíše Krista. Střelnými modlitbami obdařenými odpustky, mezi nimiž jsou i dvě zcela nové, chceme též duším v očištění ulehčiti. Sedmi Otčenáši atd. pamatuj každý nejen na duchovní a časné potřeby své a svých milých, nýbrž i na potřeby jiných a zájmy církve svaté. Taktó bude „Kytice“ pro tebe zdrojem milostí, zásluh a utvrzením ve ctnostech a pro sv. Josefa vonnou kyticí pravé úcty.

„Kytice“ je psána pro všechny bez rozdílu i pro nejdokonalejší jakéhokoli stavu. Lze ji různým způsobem používati. Nejlépe je, když má každý svůj výtisk. Může si úvahu podle návodu přečísti neb o ní půl hodiny i hodinu uvažovati; modlitba je vhodným zakončením rozjímání. Je dobře vytáhnout si obrázek sv. Josefa z „Kytice“ a položit na význačné místo v pokoji. Vedle něho kladme s jedné strany lístek za lístkem, avšak tak, abychom jdouce mimo hned mohli přečísti ctnostný úkon a povzdech, kdybychom si na ně nemohli vzpomenouti. Někde konávají řeholníci zároveň s lidem tuto pobožnost v kostele nebo v kapli; přečtou úvahu s modlitbou, přidají litanie k sv. Josefovi a zakončí pobožnost svátostným požehnáním. V rodinách nebo v ústavech předčítají úvahu večer nebo ráno v kapli a spojí takto pobožnost hned se mší svatou.

Končíme výzvu k účtí sv. Josefa v měsíci březnu slovy sekretáře vysokého církevního hodnostáře: „Kéž každý ctitel sv. Josefa s radostí sáhne po této „Kytici“, aby se osvěžil a nadchl k životu vpravdě křesťanskému vůni ctností tohoto velikého světce, našeho přimluvce a ochránce církve svaté!“

Číslo 3.

Březen 1924.

Ročník XX

† P. František Xaver Zimmerhackel, T. J.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Za † P. Frant. Xav. Zimmerhacklem.

Smutně se rozezvučely zvony svatohostýnské 26. ledna, když byl odnášen P. Zimmerhackl na hřbitov, aby si odpočinul vedle svého druha, s nímž spolupracoval o spase duší, P. Filipa Mašena, pochovaného před 12 lety. Ač byl tučný mráz a cesta kluzká, přece jej ke hrobu doprovázelo 18 kněží a skoro 200 věřících. **Téměř před 37 lety, 4. května 1887,** jsa 42 letým mužem v penzi, **přišel** v průvodu probošta Potuického a redaktora arcib. semináře Vil. Bažka **do kláštera nově vystavěného** jako první obyvatel, aby pomáhal poutníkům v jejich duchovních potřebách. Ochotu a horlivost, se kterou přišel tenkrát, zachoval si až do poslední chvíle. A bylo jí tolik třeba! Když se dověděl **Marvané**, že je na Sv. Hostýně stálá duchovní správa, když s yšeli o P. Cibulkovi, spěchával v hojném počtu na pouť a **vydrželi od rána až do 3 neb 4 hod. odpoedne u zpovědnice**. Obyčejně míval P. Cibulka ranní a velké kázání, P. Xaver pak velkou mši sv. Nikdy ho nebylo potřebí pobízet, aby šel do chrámu; šel sám záhy ráno a pozdě večer odcházel. Předtím po první zimní pouti na sv. Valentina řekl při obědě: „Dnes již mám dvě sedmičky za sebou.“ Chtěl říci, že má již 77 let. A přece tyto dvě sedmičky mu nepřekážely, aby v čas poutí neseďával **ve zpovědnici do 11 hod. več. a ráno od 4. hod. opět**. A když nastaly prázdniny se mší sv. o půl 9. hod., vzal si ji on a obyčejně míval zpívanou. **Vyhradl si svatby**. Maje 77 let, oddával 73 krát, některý den 3 až 4 krát. **Čekával dlouho na snoubence**, někdy čekal i do 11. hod., a ohlášení snoubenci nepřišli. A přece ani slovem se o tom nezmínil. Tak žil celou dobu poutní. Když v polovici října 1922 byly převáženy mrtvoly padlých vojáků, ještě v pátek večer zpovídal a záhy ráno v sobotu. Když však přišel k snídani, cítil, že

mu ubývá síl, a pravil spolubratřím: „Již je se mnou konec, musím se dát zaopatřit. Přijal v sobotu sv. pomazání, právě když vldp. prelát Barona mše slavnou mši sv. V noci na neděli **byl zachvácen mravicí**; již umíral a se všemi se loučil. Protože však pocházel ze zdravé rodiny — jeho bratr a sestra ještě žijí — zdolal nemoc, i onen zachvat, **zvolna se zotavoval**, chodil po pokoji za pomoci sluhů, a když zasvítilo jarní slunce, o veikonočních svátcích odvážil se k rozhodně. Zvolna tak zesílil, že mohl v červenci, srpnu a září sloužiti v pokoji mši sv., někdy i v kostele zpovídat. V říjnu však již slábl a jen po chodbě někdy přешel. Nemohl však dlouho vydržeti na loži, sedával nejvíce u sto u čítaje zbožné knihy nebo časopisy. **Zajmal se do poslední chvíle o veřejný život**. Někdy se cítil silnějším, někdy slabším. Na své přání byl **jž 24. listopadu zaopatřen svátostmi umírajících**.

Když cítil se opět slabším, byl k němu povolán Dr. Al. Vahala, který pravil upřímně: „Dosud jsem pomáhal, nyní však již pomoci není; má co na diabeticum, t. j. cukrovku v nejvyšším stupni a ochrnutí srdce.

Nemocný se však cítil ještě dosti silným. Sedával na židli u sto u a čítával, hovořil s těmi, kteří jej navštívili, nebo se s nimi modlili. Nemyslel na brzkou smrt, ani jeho spolubratři. Když mu o 7 hodinách ve středu večer (23. ledna) přinesl fráter večeři, ještě povečeřel. Fráter pak šel na požehnání. Když přišel opět do pokoje asi o 8. hodině, spatřil jej na peřině u lože mrtvého; vedle byla položena hůl. Všichni spolubratři shromáždili se a modlili se modlitby umírajících. Pak byla **mrtvo'a** oběčena v kněžská roucha, druhého dne dána do rakve a za doprovodu všech domácích **done-sena do kaple bl. Jana Sarkandra Tam byla do pohřbu vystavena** a v sobotu 26. ledna na hřbitově svatohostýnském k dočasnému odpočinku uložena.

Již z toho, co bylo stručně řečeno, může každý poznat, že v Pánu zesnulý miloval Sv. Hostýn.

To dokazují mimo práce v duchovní správě i **Hlasy Svatohostýnské. On je založil**, a to v takových poměrech, že jiný sotva by by. se toho **odvážil**. Byl tenkrát představeným a měl jen P. Malého a P. Videnského. Když nastaly pouti v dubnu r. 1905, vyšlo první číslo **Hlasů**. Bylo třeba sbírat látku, srovnávat ji, posílat ji neb jezdit s ní do Holešova, nejbližší tiskárny, sazbu opravit, vytisknutá čísla povozem z Holešova dovážeti na horu, na hoře je balit, adresy lepit, je dle pošt rozřídovat, vozit na poštu do Bystrice. Kromě toho adresy shledávat a je pro každé číslo opisovat. A to se vše konalo v době poutní, když tu byli jen tři kněží, a P. Malý — stařec — neměl s Hlasy co činit. Mnozí pohlíželi pohrdavě na Hasy, a přece mají hlasy pro Sv. Hostýn ve ký význam. Sotva byl by Sv. Hostýn bez **Hlasů** tím, čím je nyní! A o to má hlavní zásluhu P. Zimmerhackel. Již dříve posílal zprávy o poutích hostýnských do **Školy Božského Srdce Páně** nebo do **Květů Mariánských**. Když P. Cibulka dal vymalovat chrám, **napsal spisek: „Sv. Hostýn v obrazech“** a vydal jej v Brně r. 1889 u benediktinů rajhradských. Popisuje v něm stručně na 22 stránkách chrámové malby. Když r. 1912 po korunovaci se dostal z Prahy na Sv. Hostýn, **byl od roku 1905 až 1907 redaktorem Hlasů** a napsal do nich **10 apokryfických článků** pod názvem „**Moderní abecedník**“. Jsa téměř sedmdesátiletým starcem opět se chopil péra; jak praví v **Hasech Svatohostýnských** r. 1914 na stránce 10, čerpal z knih, kde se zaznamenávaly pouti spolků i jednotlivců, z inventářů, účetních knih, řádových deníků. „**Pracovali jsme s upřímnou láskou k Sv. Hostýnu, který nám k srdci přirostl, s vroucí touhou, aby nebylo nic zapomenuto, co se naň vztahuje a s ním souvisí. Přejeme si, aby všichni Moravané důkladně poznali a vroucně si zamilovali naši první svatyni mariánskou.**“ **Své dílo nazval „Paběrky**

ze zápisných a úředních knih“ a uveřejňoval je v **Hasech** od roku 1914 až 1920; 55 článků, na něž čtenáři rádi vzpomínají.

Druhé dílo, které P. Zimmerhackel začal, a které dosud není ukončeno, jest **nová křížová cesta** dle návrhu Dušana Jurkoviče. S počátku byly o ní různé úsudky, ale čím více se pokračovalo ve stavbě, tím více se s ní odpůrci smířovali.

Novou křížovou cestu, jak se zdá, stavěl ze dvou důvodů. **Stará křížová cesta**, kterou dal zříditi P. Cibulka, **nelíbila se mnohým mladým kněžím**, mezi jinými nedávno zesnulému faráři prostějovskému Dosálu-Lučinovi, jenž byl v kroměřížském semináři žákem P. Xavera a jenž v časopisech proti ní psal. **Druhým důvodem** pro novou křížovou cestu, jak se zdá, **byl úmysl odvrátiti domněnku, že si méně váží Čechů**. P. Zimmerhackel byl totiž nástupcem P. Cibulky na Sv. Hostýně. Když P. Cibulka r. 1898 byl přeložen do Prahy, celá téměř Morava byla vzrušena. Svobodomyšlná Československá Morava r. 1898 v čísle 17, str. 5, v září napsala: „Na Sv. Hostýně mělo dosud všecko český ráz, a proto se tam náš lid cítil doma a rád tam putoval. Nyní jezuité rozhodli, že na Hostýně musí přestati každá koncese českému lidu, a český ráz poutnického místa má ustoupiti utrkvistickému. Obíbený P. Cibulka s Hostýnem již odvolán. Proti jezuitům panuje i v kerkálním táboře pro ten čin roztrpčení.“ Podobné myšlenky otiskl **Nášinec** 30. září 1898. P. Zimmerhackel se stal nástupcem P. Cibulky. Již jeho jméno budilo obavy. **Aby zapudil tyto obavy a každé podezření, jako by si Čechů méně vážil** než jeho předchůdce, praví v svolání vytištěném v 1. ročníku **Hlasů** r. 1905 takto: „Na vrchole hory svatohostýnské budují naši sovitní umělci Joža Úprka a j. dle plánu valašského mistra Dušana Jurkoviče překrásné obrazy, které uchvacují každého navštěvovatele svou původností slohovou i malbou. Každý, kdo má cit vlastenecký pro naše místa posvátná, přál by sobě, aby dílo okraš-

lovací brzo bylo uskutečněno, aby brzo pokochati se mohli v romantickém návrší obohaceném vybraným uměním našich domácích umělců. **Hostýn, nám Moravanům posvátná hora, okrášlená našimi domácími umělci, toť naše touha.**“ Obnos k tomu potřebný 50.000 korun chtěl si zajistiti prodejem obrazů P. Marie Svatohostýnské, které tiskl Lambert Klabusay v Holešově, jenž měl z každého prodaného obrazu dávat na křížovou cestu 1 korunu. Mnoho obrazů bylo sice rozprodáno, ale lidé si také velice stěžovali na dotěrnost agentů; proto později Duchovní správa nechťela s obrazy nic mít a sbírala na křížovou cestu jen dobrovolné dary. Kdyby nebylo býva o války, a kdyby více si byl pospíšil malíř Jano Köhler, již celá křížová cesta by zdobila Sv. Hostýn. O lásce zesnulého k Sv. Hostýnu mimo duchovní správu budou svědčiti Hasy Svatohostýnské a nová křížová cesta.

Jak již bylo řečeno, přišel P. Xaver na Sv. Hostýn 4. května 1887 z Prahy, 5. května přišel P. Cibulka také z Prahy; protože tu nesměli přezimovati, odjel 17. října 1887 do Maria Taferlu do Dol. Rakous a 25. dubna 1888 se vrátil. 21. listopadu t. r. zase odjel do Maria Taferlu a 17. května 1889 se vrátil z Trnavy na Sv. Hostýn; 7. listopadu 1889 odjel do Trnavy na slovenské misie; 28. dubna 1890 se vrátil s P. Cibulkou z misí slovenských; 27. září 1890 byl povolán do Prahy, 5. května přišel P. Cibulka také. 12. prosince 1890 dostal řád Tov. Jež. Velehrad, od kteréž doby na Velehradě přezimovali kněží hostýnští až do r. 1895, kdy Matice koupila vrch. Po

odchodu P. Cibulky do Prahy 26. září 1898, přijel P. Zimmerhackel na Sv. Hostýn 29. září 1898. Téhož roku však všichni kněží přezimovali na Velehradě. Od 1. ledna 1899 se stal P. Xaver superiorem na Sv. Hostýně a byl jím do 6. prosince 1907, kdy se stal superiorem v Hradci Králové. Odtud byl poslán do Prahy a z Prahy (vlastně z Poděbrad, kde se léčil z cukrovky) přijel na Sv. Hostýn 24. října 1912 po korunovaci a od té doby zůstal až do smrti na Sv. Hostýně.

Misie, které konal se Sv. Hostýna, byly v těchto místech: r. 1889: Šurovec, Ostřihom, Voděrady, Ostřihom, Pusta Ostřihom, Ciffer, Ostř., 1890: Krupa, Zavar, Ostř., Letovice, Brno, Roštín, Olomouc, Čejková, Ostř., Hodruža. Ostř., 1898: Skuteč, Hradec Král., Cokytle Ol., 1899: Bystrošice, Luka u Litovle, Jelení, Hradec Král., Rohle, Olomouc, Stará Ves u Přerova; 1901: Borová, Hradec Král., Cetechovice, Olomouc; 1902: Podhoří u Drahotuš, Bossácz, Nitra, Slavonín, Olomouc, Voděrady, Hradec Král.; 1903: Seec, Nitra, Velký Týnec, Březová, Olomouc, Pobedim, Streda, Ostřihom, Střebětice, Bánov; 1904: Kimkovice, Ruďa, (Brno), Babice, (Brno), Malenovice, Vizovice, Deštná u Brna; 1905: Starč u Brna, Uh. Ostroh, Bořím, jeho rodiště, (Litoměřice); 1906: Libáň (Litom.), Mcely; 1907: Litultovice, Loukov (Litom.); 1915: Bořím. Za svého 21letého působení v duchovní správě na Sv. Hostýně vyzpovídal asi na 200.000 poutníků. — Příště něco povíme o jeho mládí a pak zvláště o tom, jak se dostal do Kroměříže a na Sv. Hostýn.

Nabal:

Stín věčného Otce.

Populárně dogmatická stať o sv. Josefu.*)

V době kruté bídy přišli Egypťané k místokráli Josefovi a řekli mu: „Naše blaho jest v tvé moci; jen hleď na nás (laskavě) pán náš, a s radostí budeme králi sloužiti.“ (Gen. 47, 25.) Místokrál

Josef, který svou prozíratelností nashromáždil obilí v době přebytku a prodával je později hladovějícím Egypťanům po čas neúrody, byl obrazem Josefa ještě mocnějšího — Josefa nazaretského, Pěstouna

*) Pramenem k tomuto článku byl vzácný, hluboký spis latinský, zkomponovaný a schválený několika odborníky: „De cultu sancti Joseph amplificando“, jež napsal P. Maccabiu, T. J. Paříž 1908, stran 248.

páně, který živil Tvůrce všech věcí a který jest nyní ochráncem celé svaté církve. Lid křesťanský všechen také může jíti k sv. Josefu Pěstounu a říci mu s důvěrou: „Od Tebe závisí naše štěstí, Ty nám vždy a ve všem můžeš pomoci, buď nám dále milostiv, a s radostí budeme sloužiti Tvému nebeskému králi!“ Sv. Josef má neobyčejnou moc, která jest úměrná jeho svatosti a jeho vznešenému úkolu, který za-

sefovi ve snu a poručil mu, aby s malým Spasitelem prchl do Egypta. Sv. Josef poslechl a tak zachránil pozemský život vtělenému Bohu.

Spasitel tedy Josefovi vděčí za záchranu svého pozemského života. Nic na tom nemění okolnost, že Bůh byl by zachránil Spasitele jinými prostředky, kdyby sv. Josef nebyl chtěl poslechnouti rozkazu Božího. Možno to objasniti příkladem.

Oltářní obraz sv. Josefa na Sv. Hostýně.

(Fotografovali Mgr. Malzer a Fr. Oškera.)

stával na zemi. Sv. Josef zachránil život Spasiteli a živil ho, směl se chovati k Spasiteli s úžasnou důvěrností, byl pokládán od vrstevníků za otce Spasitelova, ano v jakémisi vznešeném smyslu byl jeho skutečným, panickým otcem.

I.

Sv. Josef malému Spasiteli zachránil život. Když totiž Herodes chtěl usmrtiti Božské Dítětko, anděl oznámil nebezpečí Jo-

Petr se topí, a Pavel ho zachránil s velikou námahou. Bůh oznámí Petrovi, že by ho byl zachránil zázračně, kdyby Pavel nebyl chtěl ho vytáhnouti a se namáhati. Zdaž pro ten možný zázrak Petr nemá děkovati Pavlovi za svůj život? Pavel skutečně ho zachránil. Podobně tomu jest u Spasitele a sv. Josefa.

Kdysi Mardocheus odhálil spiknutí a zachránil život králi Xerxovi. V odměnu byl

oblečen v modré, královské roucho, na hlavu mu dána byla zlatá koruna, jaké nosili velmožové království, byl posazen na královského oře, vznešený hodnostář Aman vedl jeho koně po ulicích města a rozhlašoval: „Tak je ctěn, koho král ctíti chce!“ (Est. 6, 9.)

Sv. Josef zachránil život králi králi, vtělenému Spasiteli. Nezaslouží tedy za to úcty ještě větší než Mardocheus?

Sv. Josef nejen zachránil život Božskému Spasiteli, nýbrž Spasitele i živil. v potu tváře své, úmorně pracoval, aby obstaral chléb pro Ježíše. O Josefovi můžeme říci slova, která kdysi vyřkl sv. Metoděj o Panně Marii: „Plesej, plesej, poněvadž dlužníkem máš toho, jenž všechněm půjčuje; neboť Bohu všichni dlužíme, Tvým však dlužníkem je dokonce on“ — Bůh Spasitel.

Tím, že sv. Josef živil Spasitele po tolik let, práce jeho směřovaly k Bohu-Kristu bezprostředně; Josef jen proto žil, aby se staral přímo o vtěleného Boha. **Proto po mnohá léta skutky jeho byly velebným klaněním se Bohu. Úřad Josefův převyšuje úřad apoštolů, hlasatelů víry, i úřad Předchůdce Páně.** Ti všichni totiž usilovali o to, aby Spasitel duchovně — milostí — se zrodil a mohutněl v lidských srdcích, **sv. Josef však se staral o osobu Dárce milosti, živil vtěleného Boha přímo v jeho osobě. Proto tento úkol patří k řádu prostě božskému, protože se týká Boha v jeho osobě, a v jakémisi smyslu je nekončejný.**

Sv. Josef tedy vtěleného Boha zachránil před smrtí a živil ho. Vznešenost Josefovou však vidíme ještě lépe v tom, že směl se chovati k Spasiteli s úžasnou důvěrností.

II.

Sv. Josef smí žítí zcela důvěrně se Spasitelem a to nejen mimochodem, nýbrž jakýmsi právem vrozeným. Tisíckrát smí vtěleného Boha vzít na své lokty, na svém klíně hýčkat, jej objímat, líbat a hrát se na jeho Božském Srdci. Jaké to vyznamenání!

Některým světcům dopřáno bylo zázračně malého Spasitele chovati a celovati, na př. sv. Kajetánu, Antonínu z Padovy. To byla ovšem veliká milost, ale byla to jen výsada výjimečná, mimořádná, která měla

pominouti po krátké době. Naproti tomu výsada sv. Josefa je stálá, jaksi vrozená.

Jeho úkol je vznešenější než úkol andělů. I nejvelebnější andělé smějí pouze Bohu klanět se a jemu sloužiti, sv. Josef však dle svého úkolu směl líbat a objímat. — **Kristus Pán pro svou vznešenost neměl žádného anděla a strážného,** protože byl hlavou všech andělů i dle své lidské přirozenosti — **měl však strážcem Josefa.** O Josefovi církev užívá slov Písma sv.: „Kdo pečuje o svého pána, dojde úcty.“ (Přís. 27, 18.)

Sv. Josef byl nejen strážcem P. Ježíše, nýbrž i jeho velitelem. K tomu měl právo trvalé, maje tak účast na moci Boha Otce. **Byl takřka touž osobou morální s Otcem nebeským.** O sv. Josefu můžeme užíti slov, která sv. Bernard napsal o Panně Marii: „Obé jest úžasné, obé je zázračné: že Bůh je poslušen muži — to je pokorou bezpříkladnou, a že muž rozkaz je Bohu, to je vyznamenáním, na němž nikdo jiný nemá účasti.“ (Hom. super missus.)

A věru nikomu, ani serafovi, Bůh Otec nesdělil své moci vůči Synu svému tak jako Josefovi. Ta veliká moc Josefova je předobrazena ve Starém zákoně. Josef egyptský kdysi viděl ve snu, kterak se mu klaní slunce s měsícem. To bylo jen pouhým snem; ale **Josefa nazaretského poslouchalo pravé slunce — Kristus, a pravý měsíc — Maria.** A proto píše sv. Alfons Liguori: „Pokorná poslušnost Kristova povznáší sv. Josefa důstojností nade všechny svaté kromě Panny Marie.“

III.

Sv. Josef tedy se Spasitelem směl obcovati s úžasnou důvěrností. Ale tím jeho výsady ještě nejsou vyčerpány; byl nejen vychovatelem a živatelem vtěleného Slova, nýbrž **byl nazýván otcem Ježíšovým a pokládán za jeho otce.** Sv. Lukáš píše o Josefovi a Marii: „Divili se otec a matka jeho těm věcem.“ A později opakuje slova, která Maria řekla o Josefovi a o sobě, nalezši Spasitele v chrámě jerusalemském: „Otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe!“ (Luk. 2, 48.) Nejblahoslavenější panenská matka a sv. Lukáš mluví takto z vnuknutí Ducha sv. Z toho jména vidíme velikou vznešenost sv. Josefa. Kdykoli Bůh dává nějaké jméno, není to prázdné jméno. Jménem Bůh rozlišuje buď

dar, který již dal, nebo milost, kterou dává zároveň se jménem. Když tedy Bůh dal Josefovi jméno otce P. Ježíše, také mu dal to, co obsahuje toto jméno. Sv. Josef měl 1. právo otcovské, 2. srdce otcovské a 3. byl od Krista Pána ctěn poslušností a láskou jako otec.

1. **Josef měl právo otcovské.** Jemu právě tak jako panenské matce se ukládá, aby právním způsobem dal jméno „Ježíš“ Spasiteli. A dávatí jméno patří k právům otcovským. Sv. Josef je tedy přítomen jako otec, když Spasitel je obřezáván a obětován v chrámě. Spasitele dospělejšího vede na slavnost do Jerusalema, jemu rozkazuje.

2. **Že Josef vůči Spasiteli má srdce otcovské,** panenská matka dosvědčuje slovy: „Otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe!“ Pána Ježíše, který zůstal v Jerusalemě, hledal otec Josef s bolestí v pravdě otcovskou, podobně jako Maria hledala s bolestí mateřskou.

3. „A byl jim poddán.“ Světci vykládají tato slova, že **Spasitel poslouchal Josefa jako otce.** Poněvadž od Josefa byl milován jako syn, poslouchal ho synovsky jako otce.

To, co bylo řečeno, povznáší sv. Josefa nad každého jiného tvora kromě Matky Boží. Josef je povznesen do společnosti samého Boha. Kdysi Jan Křtěl, nad něhož nebylo většího proroka, Kristu rozvázati řeménky u obuvi pokládal za čest tak velikou, že bál se po ní toužiti — a zcela správně pro nekonečnou důstojnost vtěleného Boha. **A sv. Josef právo a služby otcovské koná vůči samotnému Bohu a to tak, jako byl by touž osobou s Bohem Otcem.** Z toho pro Josefa plyne důstojenství, jež takřka dotýká se nekonečnosti.

Osorius krásně říká: „To je říkavě veliké, že Bůh Otec praví k Josefovi: „Hle, syn můj, budiž synem tvým!“ Duch sv. mu praví: „Hle, snoubenka má, buď tvou snoubenkou!“ A Bůh Syn mu říká: „Hle, tu jsem, budiž otcem mým!“

Andělé Spasiteli sloužili a jemu se klaněli, Josef však směl mu poroučeti, směl ho vésti a milovati láskou otcovskou.

IV.

Ale to je vrcholem všeho, že Josef byl v jakémsi vznešeném smyslu otcem Kristovým skutečným, ale panickým. Protože

Josef byl pravým manželem Panny Marie — ovšem panickým —, Panna Maria mu patřila, byla jeho, a tudíž jeho byl i Spasitel, jež Maria panensky porodila. Zato nalezené na nějakém poli je toho, čím je pole. Podobně Kristus je synem P. Marie, ač se narodil z ní zázračně, a je také synem Josefovým, protože narodil se z jeho snoubenky (třebas bez obcování manželského). Bůh daroval mu tento plod v odměnu za jeho panictví. Ale ještě více můžeme tuto pravdu objasnit.

Sv. Josef je v jakémsi vznešeném smyslu skutečným, ale panickým otcem P. Ježíše, protože morálně působil k tomu, aby se zrodil Syn Boží.

Dle vůle Boží jenom panna mohla se stát Matkou Boží. („Aj panna počne a porodí syna . . .“) **Ale rovněž by o vůli Boží, aby ta Panna panenským manželstvím spojila se s panicem,** aby ten panic chránil její cti a staral se o její výživu. **Matka Boží tedy měla být i pannou i chotí —** tak chtěl Bůh. Ale aby zůstala panenskou chotí, to záviselo na zbožné vůli Josefově. **Josef zasnoubil se s Marií tak, aby i v manželství zůstala pannou,** a on panicem. Tím P. Marii učinil schopnou, aby mohla stát se Matkou Boží. Maria, zasnoubivši se s ním, byla i pannou i chotí. Kdyby Josef nebyl chtěl vzít si ji za panenskou choť, Maria nebyla by se mohla státi Matkou Boží.

Aby Boží Syn se mohl vtělit, bylo třeba Josefa, panického manžela. Kdyby nebylo bývalo možno ho nalézt, Syn Boží nebyl by se vtělil, protože nebylo by bývalo postaráno o pozemský život a potřeby Božského Dítka. **Josef tedy je těsně spojen se vtělením Bohoč. očka, je pravou, morální příčinou vtělení.** Nebyl sice tázan, zda chce spolu působiti, aby vtělil se Syn Boží, Bůh nežádal jeho souhlasu jako od Marie Panny. To však nevadí. **Josef totiž tak se odevzdal Bohu a tak byl ochoten učiniti vše, čeho by o by potřebí, že Bůh takřka byl povzbuzen (h'e příčinu morální), aby uskutečnil dílo vykupitelské věda, že Josef vykoná vše zcela věrně.**

Právem tedy napsal veliký učenec Suarez, že sv. Josef byl otcem Kristovým v takové míře, v jaké jen to čloěk by o mohl, a'e tak, že Krista Pána nezpodíl tělesným, manželským obcováním. Vrstevníci Josefovi

ovšem myslili, že jest otcem P. Ježíše v obecném, hmotném smyslu, že ho tělesně zplodil. V tomto smyslu Josef nebyl otcem Spasitelovým, ale byl skutečným jeho otcem ve vznešenějším smyslu, panickým otcem, jak bylo dosud vysvětleno.

A jako **sv. Josef** byl na světě velice blízko u Božského Srdce, zdroje všech milostí, tak jest i v nebi po **Panně Marii** nejbližší u Spasitele, je vyvýšen nade všechny anděly a svaté. V nebi má nevýslovnou slávu, se kterou spojena jest mimořádná moc. **Sv. Tomáš Akvinský** dí o tom krásně: „Svatým od Boha dána byla milost pomáhati v jednotlivých záležitostech těm, kteří je vzývají; ale mimo Bohorodičku pouze **sv. Josefu** je vyhrazeno pomáhati ve všech potřebách a ve všech záležitostech a ochrániti všech, kteří utíkají se k němu s důvěrou.“ — Také **sv. Isidor** volá: „Mezi přímluvci u Boha považují **sv. Josefa** po **Panně Marii** za nejmocnějšího.“ — A **sv. Alfons** dí krásně: „Všem křesťanům chtěl bych doporučiti ze srdce, aby měli velikou zbožnost ke slavnému **sv. Josefu**, protože jsem zakusil tak často, že nám může vyprositi u Boha největší milosti. Nepoznal jsem, že by ho někdo ctil zvláštním způsobem a nepokračoval v křesťanské dokonalosti. Již mnoho let ho prosím na jeho svátek o nějakou zvláštní milost a pokaždé jsem vyslyšen. Nepochápu, jak někdo může pamatovati na milou Rodičku Boží a Jezuátko a při tom zapomenouti na **sv. Josefa**.“

Než P. Ježíš začal veřejně učit, **Josefu** bylo ustoupiti do pozadí; tehdy asi zemřel. V prvních stoletích církve nemluvilo se mnoho o **sv. Josefu**, a nebyl mnoho uctíván, protože tehdy bylo třeba, aby přede vším pevně zakotvil se v srdcích lidí víra, že **Ježíš** je pravý Bůh, vtělený Syn Boží. Proto panický otec **Josef** zůstal v pozadí, aby snad lidé málo chápaví nemyslili, že tělesným obcováním zplodil P. Ježíše dle těla, že jest jeho tělesným otcem.

Vladimír Hornov:

Květy Matky Boží.

Jaká to radost u lesa,
rozkvetly řady sněženek,
vyhlédly z bílých halenek,
smály se v modrá nebesa.

Když však utvrzena byla víra v božství Ježíše Krista, když bylo utvrzeno i panenství P. Marie, chtěl Bůh, aby také **Josefovi**, Pěstounu P. Ježíše, dostalo se zasloužené oslavy. **Sv. Josefa** velebili zejména **sv. Augustin** (4. stol.), učenec **A. kuin** v 8. stol., **sv. Bernard** ve 12. stol.: v 15. století úcta **sv. Josefa** stává se lidovou úsilím **sv. Bernardina Sienského**, **Gersona**, **d'Allyho**. Později úctu jeho šířili **Isidor de Isolani** v 16. stol., **sv. Teresie**, **Suarez** v 17. stol., **sv. František Sales**. V 17. století zvolili ho naši předkové za patrona Čech. Z pozdějších jeho ctitelů vyniká **sv. Alfons Liquiri**. V 18. století jeho jméno Benediktem XIII. vloženo bylo do litaní svatých. Pius IX. (r. 1870), prohlásil ho ochráncem celé katolické církve, Lev XIII. za vzor všech stavů. V poslední době schváleny byly litanie k **sv. Josefu**, v Římě založen byl Spolek smrti **sv. Josefa**, mše **sv. o sv. Josefu** má zvláštní prefaci . . .

V naší době pýchy a nevěry **sv. Josef** je nám vzorem živé víry a pokory, moderní lakotu zahanbuje svou chudobou a prostotou, proti smyslnosti a požívavosti staví nám na oči andělskou čistotu, láskou a věrností manželskou odsuzuje různice, rozvraty v rodinách, rozvody, moderním lidem štítícím se námahy nebo pracujícím jen povrchně káže přičinlivou, svědomitou práci, našemu změkčilému pokolení, hrozcímu se obětí, strádání a utrpení hlásá obětavost a odevzdánost do vůle Boží, duším usilujícím o dokonalost je zářným příkladem vroucí modli by, rozjímání, klánní, sebranosti, lásky k ústraní a vůbec vnitřního života, všem pak chce pomoci k blažené a krásné smrti.

Uctívejme tedy vroucně **sv. Josefa** a volejme k němu s dětinou důvěrou: „Naše blaho jest v tvé moci; jen hleď na nás (laskavě) pán náš, a s radostí budeme králi (Bohu) sloužiti!“ (Gen. 47, 25.)

A jak tu zírám do cesty,
sněženky hlavy pozvedly,
obrázek milý zahlédly
Marie, nebes nevěsty.

Jaký to hned byl ruch a šum:
Královna naše s námi je,
přičistá Panna Marie,
zpívejme chválu nebesům!

Uctivě hlavy sklonily,
slunéčko světlo jasněji,
potůčků jarních ručejí
jásavé písně zvonily.

Ze sna se vzbudil spící háj,
větérek nad ním zašuměl,
ku poctě Matky Boží zněl
radostnou písní všecken kraj.

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Boj u Metlili. Výprava do pouště. (1865—66.)

Kapitola VII.

Tak tázalo se samo sebe poleká-
né mužstvo, a otázky ty dvoj-
násobnou silou svírały srdce Sonisovo.
Vždyť jednalo se tu o život a smrt
tolika vojínů svěřených jeho péči! A
přece byl s největší svědomitostí vše
rozmyslil, uvážil, zosnoval — až na
to, čeho předvídati nemohl: rostoucí
vedra a vyschnutí řek. Zmocnila se
ho dosud nepocítěná úzkost. Zavo-
lal ihned nejrychlejší a nejspolehlivěj-
ší jezdce svého „gumu“ a poslal je,
by vypátrali Bú-Arvu. Potom s duší
plnou důvěry vrhl se do náručí Božího.
Při modlitbě prosil také o pomoc zvlá-
ště sv. Josefa, svého stálého, přemo-
cného ochránce. A hle! Právě, když
končil svou dlouhou, vroucí modlitbu,
vraceli se vyslaní Arabové a hlásili,
že k studním Bú-Arvským jest pouze
10 km a že vody tam dosti. I vyskočili
vojíni rychle na koně a ke třetí hodině
ranní stanuli již u břehu „r'diru“. Ře-
čiště bylo do poloviny naplněno kal-
nou, žlutou vodou, která však byla
jejich spásou. Vycházející slunce ozá-
řilo jeden z nejma'ebnějších výjevů,
jaké poušť kdy viděla od oné doby,
kdy Mojžíš vyvedl na rozkaz Boží
vodu ze skály. „Nikdy jsem si nepo-
myslil“, — pravil jeden z vojínů k
soudruhovi, — „že mně někdy mi-
ka vody způsobí větší radost než sklen-
ka vína!“ Harcourt píše o zajímavém
tom obraze takto: „Tu a tam stály
koně přivázané k větvím tamaryško-
vým; jiné koně již vojíni odvázáli,
aby je odvedli napojiti; ale zvířat

nelze udržeti: sama pospíchají, vrhají
se na půl těla do močálu, jen aby
uhasila palčivou žízeň. Natahují krky
a dupají nohama, až voda okolo nich
vysoko stříká . . . Na břehu sedí vo-
jíní v polokruhu u plechových misek,
v nichž namáčejí své suchary. Za chvíli
přicházejí naši velbloudi. Potom na-
stalo naplňování sudů, jež trvalo tak
dlouho, pokud něco tekutého se le-
sko nad hustým blátem . . . Celý ten
obraz zahalovala poloprůhledná miha
vznášející se nad řečištěm.“

O páté hodině vydalo se vojsko
dále. Občerstvené koně cválaly vesele.
Jak se zdálo, nebyl nepřítel daleko.
Překvapiti Si-Lal'u v jeho táboře,
zmocniti se jeho ohromného lupu, ná-
vrat k armádě, odpočinek a dobré
občerstvení, zajištěná bezpečnost, pom-
stěná vlast — to vše bylo programem
vojínů pro dnešek — ale byl to jen
sen. Za hodinu dostihli přední jezdci
strmých břehů Vědu Garbí, kde prý
byl tábor Si-Lally; leč po nepříteli
ani stopy — jen holá m'čelivá poušť
otvírala se před jejich zraky. Jak trp-
ké zklamání! Vojsko malomyslně o.
Ještě před chvílí těšila je radostná
naděje — a co je nyní čekalo? Žízeň
bez ukojení, nemoc bez léků, cesta
na vysílených koních, opuštěnost u-
prostřed neznámého kraje — a k to-
mu nepřítel, číhající kdesi na svou
kořist. Vedro též bylo nesnesitelné,
neboť byli na 32° severní zeměpisné
šířky.

Leč přece bylo třeba jítí dále; ale kam . . . ? Po každé hodině pochodu učiněna 5 minutová zastávka. I této chvilky použili jezdci k odpočinku: seskočili a ulehli do stínu svých koní. Takovým způsobem postupovali 36 hodin! Rozumí se, že lidé i zvířata byli vysíleni. Vody měli sotva po litru na každého muže, jemuž jediný suchar byl celým obědem. Pravda, nepřítel byl asi již zce a blízko — ale každý krok dále značil záhubu armády, za niž byl Sonis zodpovědným Bohu, vlasti i svému svědomí! Radi se tedy s Pánem Bohem, co má učiniti — a srozuměl, že je třeba pochodu zastaviti. Nežli však dal rozkaz k zpáteční cestě, poslal „gům“ na výzvědy, aby na svých nedostižných ořích vystopoval nepřítele, zatím co armáda zamíří ke studním Mengubským.

První den zpátečního pochodu byl však ještě obtížnější. Koně byly tak zemdleny, že jen ostruhami daly se přimět k další cestě. Některé padly a již nevstaly, jiné vlekly se smutně před svými pány, kteří je poháněli. Když dorazili k Bú-Arvě, kde se posledně občerstvili, bylo řečiště již zcela bez vody; ale ubozí vojíní sbírali i pozůstalé bláto a dávali je do kapsníků, aby z něho vytlačili aspoň několik kapek, kterými pak hltavě svažovali vyprahlé rty . . .

Druhého dne vrátil se „gům“ s velikou kořistí; narazit již po dvou hodinách na tábor Si-Lally, kterému sebral 400 velbloudů a právě tolik skopců. Tedy jen dvě hodiny a trochu vody

— a mohla se armáda tehdy zmocniti nepřítele! — Druhá část „gůmu“, pronásledovala prchajícího soupeře a odebrala mu 275 velbloudů a 11 zajatců.

Armáda však hynula téměř žízni a vedrem. „Snad by se byl nikdo z nás vedrem. „Snad by se nebyl nikdo z nás dostal ke studním Mengubským“, píše Harcout, „kdyby nám nebyla pomohla Boží Prozřetelnost!“

Vroucně prosil Sonis Boha o pomoc, a ten zázračně pomohl. Koně, nesoucí unavené jezdce, kráče y poma u a smutně se skloněnou hlavou, když náhle jako by do nich byl vjel nový život; začaly co nejrychleji cválati a donesly jezdce k houštině tamaryšků a vavříků, v jejichž stínu se skrývala vodní nádržka. Nežle ani popatí nadšení, jaké vyvolalo náhlé objevení čisté a svěží vody! „Všecky naše černé myšlenky utopily se v té nádrže, a místo nich naplnila nás odvážná důvěra: myslili jsme, že jsme všeho schopni! Snadno uje i jsme potom další čtyři míle, které nás dělily od studní Mengubských. Tam uprostřed roztomilého lesíku tamaryškového tábořila již naše pěchota. Sonis chtěl odtud stopovati nepřítele, a sem i gům přivlekl všechnu svou kořist.“

Již za tři dni vydala se jízda s částí pěchoty na velbloudech za Si-Lallou. K večeru druhého dne cesty dostihli však jen místa kde byl tábořil, neboť Araba nelze dohoniti na jeho útěku pouští . . . Prchá dál a dále, zatím co šest dní bez vody zabíjí Evropanům mužstvo i koně.

Lahyrts:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Předcházející modlitba končí se slovy: Skrze Krista, Pána našeho. Avšak obvyklé „Amen“ se nepřidává. Běhoslavený Albert Veliký říká, že tu odpovídají andělé. Za to zakončuje se slavněji celá modlitba kanonu dojemnou větší doxologií, skládající se ze dvou částí. První část říká kněz takto:

Skrze něhož toto všecko, Hospodine, vždy dobře tvoříš, † posvěcuješ, † oživuješ, † žehnáš a uděluješ nám.

Při slovech „posvěcuješ, oživuješ a žehnáš“ činí kněz nad dary obětními třikrát znamení sv. kříže.

Do kruhu po spáse dychtících náleží konečně i veškeré stvoření na zemi. Nežle by bylo zhřešilo, ale pád člověka je

ním, s ním, to jest, jdeme vedle něho, v něm, to jest, tvoříme jedno tělo s ním.

Dva poslední kříže činí se, když se jmenuje Otec a Duch svatý: **Tobě, Otci všemohoucím v jednoě Duchu svatěho.** Na konec pak drží kněz Tělo Páně v pravé ruce nad kalichem, jež levou rukou něco vzhůru, společně však s Tělem Páně, pozdvihuje, čímž se naznačuje právě, co kněz říká, oslavování, vyvyšování trojediného Boha skrze Krista na věky.

Jak krásný význam tu mají kříže! Všecka oslava Boží povstala z kříže. A v této oběti představuje se a obnovuje oběť kříže. A jako skrze Tělo Páně a krev představuje se smrt Páně, tak ve spojení obou připomíná se vzkříšení a při pozdvžení obou jeho nanebevstoupení.

Kněz úkony tyto má konati s největší úctou. Blahoslavený Jan Avila pozoroval jednoho kněze, který při tomto úkonu tak zacházel se sv. hostií, jakoby u stołu zacházel s chlebem a sklenicí. Takovouto neuctivost k milému Spasiteli nemohl muž Boží viděti, proto řekl zmíněnému knězi po mši sv.: „Musíš s Ježíškem trochu lépe zacházeti; On jest řádného Otce a hodné matky Syn.“

Až do 12. století nebylo jiného pozdvíhování leč toto. Proto bylo též větš. Obřad ten byl též pro jinou okolnost slavnější. Na začátku kánonu jsem poznamenal, že byla doba, kdy od začátku kánonu byla záclona spuštěna, takže kněze nebylo nejen slyšet, jako i nyní jest, ale ani vidět. Nyní záclony se otevřely, a kněz ukázal lidu tělo a krev Páně. Někde se při tomto pozdvíhování též zvonilo.

Pouget dí, že někde přísluhující pozdravovali při tom Nejsv. Svátost voňajce: Ave

salus, ave vita, ave redemptio nostra, t. j.: Buď pozdravena spásu, buď pozdraven životě, buď pozdraveno vykoupení naše!

Pozdravujeme i my při tomto menším pozdvžení Spasitele svátostného, dále díky vzdáváme Bohu za vše a to skrze Krista, s Kristem a v Kristu velebme a oslavujeme Boha! Po té kněz přikrývá palou kalich a pokleká. Když povstane, položí ruce na oltář a hlasitě zakončí celý kánon slovy: **Per omnia saecula saeculorum.** Lid odpovídá: **Amen.** (Česky: Po všechny věky věkův. Amen.) Ačkoliv hned po těchto slovech následuje **Otče náš**, nepatří tato slova k Otčenáši, ale k předešlému kánonu.

Velebné to je zakončení i s odpovědí lidu, přisvědčujícího k tomu. Celá starobylost předpisuje toto Amen, o něm mluví sv. Justin, apoštolské konstituce sv. Ambrož a všichni sv. otcové potvrzují, že na zakončení eucharistické oběti lid odpovídá Amen.

Při zpívané mši sv. kněz tato slova zpívá, a lid zpěvem odpovídá.

Toto amen nyní pro tebe, kdo sledoval's tento výklad, nebude jen potvrzením, že souhlasíš s tím, co církev ve jménu všech věřících se modlíla, nýbrž bude i cvičením všech úkonů a citů, za něž se církev tuto modlíla. Toto amen bude veřejným vyznáním víry, že tu je Spasitel přítomen, bude výrazem i našeho sebeobětování a prosbou o zničení starého člověka v nás a o oblečení nového člověka dle Krista Pána, bude modlitbou za církev, za duše v očistci, prosbou o milosrdenství, aby i nás přijal Bůh do počtu vyvolených, bychom jej v nebesích jednou velebili po všechny věky věkův.

P. Hoppenot, T. J. — M. Hedvika Vávřová:

Kříž v našem životě.

IV. Kříž v saloně.

Ženy křesťanské, dejte kříž do svého salonu! Salon — to vaše panství! Tu po práci užíváte své zotavené, tu se bavíte v kruhu svých přítelkyň. Nechť Kristus Pán předsedá vašemu zotavení a mírní vaše zábavy! Nejmilejší zábavou bývají vám vzájemné návštěvy a důvěrné hovory

s přáteli a známými. Leč jak snadno sejde při nich jazyk lidský na scestí na úkor lásky k bližnímu! A stává se to vždy, kdykoli milost Boží nepomůže zkrotiti jazyk. Sv. Jakub výslovně praví: „Jazyka žádný člověk nemůže zkrotiti; jest on zlem nepokojným, pln jedu smrtivého.“ (III., 8.) K tomu dodává sv.

Augustin: „Apoštol nepraví, že **nikdo** nemůže zkrotit jazyka, ale „žádný člověk“ že nemůže jej zkrotit, abychom vyznali, zvítězíme-li, že Bůh to byl, jenž zvítězil.“ (Aug. Sermo 4, De verbis Domini sec. Matth.)

Jestli tedy dle sv. Jakuba a podle výkřadu sv. Augustina **pouze sám Bůh může zkrotit jedovatý jazyk lidský**, proto, ženy křesťanské, prostě ve svých rozmluvách Boha o pomoc! Abyste tím jistěji na něho si vzpomněly, mějte před očima obraz, jenž by vám ho připomněl. Zavěste si kříž ve svém salone! **Umírající Ježíš s kříže opakovati vám bude heslo svého života: „Milujte se vespolek! Po tom poznají všichni, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým . . .“** Pohled na něho a slova jeho zarazí šíp, jenž již již sletěti chtel s vašich rtu, aby zranil bližního. Budete-li tak činiti stále, stanete se dokonalými, neboť sv. Jakub praví též: „Jestli kdo neklesá ve slově, jest to muž dokonalý.“ (III, 2.)

Tím způsobem **kříž posvěti vaše rozmluvy; zmírní však též i příliš bujně zábavy.** „V mém saloně — kříž?“, namínete mi snad, „co to jen myslíte? **Zda mohu zavěsiti obraz Božského Spasitele vedle této malby a naproti této soše? Nehodí se to.**“ „Nehodí se to? Ach, pravda, ona malba, ona socha nehodí se do příbytku křesťana, když vylučuje z něho kříž, znamená křesťanské! Rozumím výborně. **Kříž hlásá utrpení, a onen obraz rozmařilost.** Rozpor mezi oběma jest příliš velký. Ale nesrovnalost tuto lze snadno odstraniti. Leč, místo abyste vzdalila trpícího Krista z obavy před neslušnou sochou, **odstraňte onu pohanskou sochu s hledem na ukřižovaného Krista! Sejměte se stěny onen obraz, a pozůstalý hřebík přijme ochotně krucifix.** Vzpomeňte si, že podobným způsobem **padl před věky chrám Venušin,¹⁾ by místo své postoupil Kříži Kristovu, jež vynášeli z rumu a prachu.**

Snad mi řeknete: „Ony umělecké předměty daly by se již odstranit, ale zda mohu na vždy ze salonu vyloučiti všechny ty veselé zábavy, jež jsou naší rozkoší za dlouhých zimních večerů? Vždyť nejedna z pozvaných dam připomíná svým zevnějškem i chováním ony sochy a malby, které jste právě tak přísně odsoudil.“

Čtenáři křesťanský, **kříž v tvém saloně nebude nikdy výčitkou ani tobě ani žádnému z pozvaných hostů, spokojíš-li se společností přátel pouze spolehlivých, a postačí-li ti nevinná zába y a ony krásné rodinné večery, jež osvěžují znaveného ducha, potěší srdce a upevňují svazky vzájemné lásky.** Při takových důvěrných a radostných slavnostech bude, věř mi, Ježíš Kristus zcela na svém místě. **S výše svého trůnu lásky bude tento Bůh, původce rodiny, vztahovati ruce, by žehnal všem členům rodiny** kteří po několik hodin baviti se budou vesele a nevinně, by zítra s tím větší chutí a silou chopili se svého denního břemene, jež božská Prozřetelnost vložila na jejich bedra.

Ale, dáte-li se strhnouti proudem převráceného světa a pořádáte-li, křesťané, ve svých salonech **zábavy pohanské, ó pak věřím, že Kristus Vám tam překáží; neb tyto slavnosti, ty úbory a tance jsou oním „světem“, jež Božský náš Spasitel odsoudil pro jeho pohoršení, a s kříže jako se soudné stolice, Kristus — svrchovaný Soudce — volal by hlasem své krve k této rozpustilé společnosti: „Běda tobě! Běda světu . . .“**

Co dělat? Odstraniti kříž, který překáží? O nikoli! **Odstraňte však všechny příliš volné světské zábavy, jež svatý kříž zavrhuje!** — Křesťanský čtenáři, zavěs kříž ve svém saloně! On žehnati bude tvým rodinným slavnostem a zároveň vzdálí z něho všechny náruživé, světské zábavy, které dle sv. Františka Saleského rozptylují ducha, oslabují síly, ochlazují lásku a budí v srdci na tisíce zlých náklonností.

1) R. 326 sv. Helena, matka císaře Konstantina Velikého, a sv. Makarius, patriarcha jerusalémský, pátrali v Jerusalemě dlouho po kříži našeho Spasitele. Po dlouhých vroucích modlitbách zjevil Bůh sv. Makariovi, že kříž jest zakopán v zemi na místě, kde stojí chrám Venušin a její socha. Kopáno tam, a kříž sv. nalezen.

*Také však vy, kteří zvláštní úctu chovate ke svým dědům a pradě-
oům, zavěste si kříž ve svém saloně!
Máte tam již celou řadu jejich podobizen. Čestné, první místo mezi nimi vyhradili jste tomu, který zvláště vyzna-
menal se vědou, uměním, vynálezem
nebo na poli válečném. S oprávněnou
hrdostí ukazujete jeho obraz svým
návštěvníkům. To vše jest dobré! Ano,
nechtěny obrazy zachovají posvátné,*

*rodinné tradice! Jen nezapomeňte při
tom na našeho Božského Praotce!
Hle, jak velkými činy se proslavil! Přemohl zlé duchy, zvítězil nad peklím,
vykoupil miliony otroků . . . Pokryt
savými ranami umřel hrdinskou smrtí.
Všecky ty pravdy v souhrnu vám při-
pomíná sv. kříž. Ó, křesťané, dejte
Krista do svého salonu! Nechtě místo
nejpřednější, místo čestné zaujme tam
Kristus, náš Božský Praotec!*

Jiskry eucharistické.

Přeložil P. Joško.

Od roku 1900 vycházely v Itálii v Turině myšlenky o Spasiteli ve Svátosti a došly takové obliby, že již v prvních měsících bylo vytištěno na 200 tisíc letáčků. Později

byly vydány knižně v několika svazcích s názvem „Jiskry eucharistické“. Uveřejníme z nich několik ukázek.

Ježíš jest můj.

Patřím-li na zemi, po celém jejím povrchu neshledávám ničeho, co skutečně bych mohl nazývat svým, i kdybych tak byl bohatým a mocným jako Šalomoun. Obrátím-li však své oko k nebesům, ó divel! zřím, že **všecko mým** se stává, neboť Ježíš jest mým. Jdu k svatostánku, abych naplnil své ruce ne dražším pokladem: Ježíš tam stává se mým.

* * *

Ježíš jest mým. Mohu tedy učiniti s ním podle libosti, předstoupiti před Boha a vše mu zaplatiti, co mu dlužuji. Užívám ho tedy, abych svému otci věčnému patřičně se klaněl, abych mu, jak jsem povinen, dostiučinil nejen za své osobní viny, nýbrž i za hříchy celého světa; abych důstojně mu poděkoval za nesčetná dobrodíní, jimiž zahrnul mne až do této hodiny a v budoucnosti zahrne; pak také abych ho zapřísahal svými prosbami a tak došel všech mýlostí, které nutné jsou k mému posvěcení a k mé věčné spáse.

Je tedy v nebesích nebo na zemi někdo bohatší než já?

* * *

Ježíš jest mým. Jest mým majetkem. Míjejí mimo mne vladaři tohoto světa se všemi zeměmi, učenci se svými vědami, boháči se svými poklady a přebytky, pyšní a domýšliví se svými počty, požívační

se svými radovánkami . . . Zřím květy v jejich kráse, hvězdy v jejich lesku, veškeren vesmír v jeho zázračné nádheře . . . Jen míjejte, jen míjejte! Nemohu vám záviděti; částička posvěcené hostie jest nekonečně dražší než vy všichni dohromady!

* * *

Ježíš jest mým. Cením ho více než své vlastní „já“. Vykazuji mu nejlepší místo ve svém srdci, ve své duši. Věnuji mu svou nevroucnější lásku, zdobím ho nejnežnějšími myšlenkami a snažím se ho uctíti nejkrásnějšími ctnostmi.

* * *

Ježíš jest mým. Svého Ježíše chci hájiti proti pohoršením světa, proti všem pokušením pekla, proti celému voji vášní, proti vlačnosti, proti každému všednímu hříchu, proti zbabělosti, proti trdnomyslnosti . . . Ježíš jest mým; a mým aby zůstal věčně, ke každé oběti jsem odhodlán. Chci stále žíti blízko něho a nikdy opustit ho nechci. Kdyby bylo nutno, rád zavřel bych se do betlémské stáje a tam trpěl chlad a vítr; s radostí bych strádal na poušti a ve vyhnanství jsa pronásledován a opuštěn — jen **je** bych musil míti u sebe

Rád bych lopotil se do úpadu v dílně nazaretské, také světem bloudil bych a žebrol o vezdejší chléb —, ale vždycky jenom s ním.

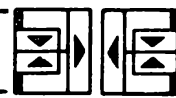
Můj Ježíši, tolik trnů bodá moje srdce, Ty to víš; leč s odevzdaností je nesu, ano jaksi s radostí, vždyť každý trn je smočen Tvojí svatou krví . . . Jediného pouze trnu ztrpět nemohu, jednu bolest odmítám: Tebe pozbyti. Již pouhá myšlenka den **jeden** žítí bez Tebe mne děsí . . .

Milý Ježíši, **všeho** chci se zřítí rád, jen nikdy Tebe!

Hrozné bouře nad mou hlavou rozpoutej, tepej mého ducha, moje srdce — čiň se mnou co chceš, jenom nepohrdej vřelou prosbou mojí lásky! Kéž poslední můj oddech ztichne v srdci mého Ježíše!

Zprávy se Sv. Hostýna

P. Rud. Rozkošný T. J.

Pohřeb vldp. P. Zimmerhackla.

Pohřební obřady dne 26. ledna konal vldp. kanovník Jan Daněk z Kroměříže za asistence P. Vilfrida Kalinského, superiora z Val. Meziříčí, a kons. rady Vinc. Pecháčka, jenž měl na Sv. Hostýně 16. července 1889 kněžské prvotiny a byl od zesnulého veden k oltáři. Mimo to přijeli na pohřeb vldpp.: Vlad. Worel, farář a děkan v Bystřici, Jos. Tábořský z Bystřice, Jindřich Valouch, katecheta na Vsetíně, Rud. Kvapil, kaplan z Dřevohostic, Ant. Chudík, farář z Domaželic, R. Fryčaj, kons. rada, far. z Prusinovic, Ant. Dosedla, farář ze Střebčic, profesori arcib. gymnasia z Kroměříže Antonín Zmeškal a K. Rochel, z Velehradu P. Ant. Ostrčilík, rektor, farář P. Karel Pokorný, a bývalý sakristán hostýnský Fr. Jos. Vyskočil. Matici Svatohostýnskou zastupoval p. Václav Zbořil, továrník z Bystřice. O 9. hodině byla mrtvola z kaple bl. Jana Sarkandra donesena do chrámu, kde zpívány byly hodinky za zemřelého, pak requiem, po němž vylíčil vdp. kanovník život zesnulého. Na hřbitov, ač byl mráz 10°, doprovázelo zemřelého na 200 lidí z blízkosti i okolí. U hrobu (vedle † P. Malého), P. superior vykonal odpros a všem účastníkům poděkoval.

Projevy soustrastí po-la-i: J. M. nejdp. arcibiskup dr. Leopold Prečan, J. M. světitel biskup dr. Karel Wisnar, prelat Ledo-

chowski, min. rada František Sedláček, místopředseda Matice, ct. sestry sv. Kříže z Choryně, jeho příbuzný, univ. profesor Dr. thel. a fil. Frant. Steinmetzer, Cyril Stojan, prof. náb. v Lipníku, klášter Uršulinek z Přestavlk, Frant. Korec, farář v. v. v Čučicích, Otakar Rybák, far. a děkan v jeho rodišti v Bořimi, Středomoravské elektrárny v Přerově, Frant. Bubílek, far. na odp. v Bystřici, J. M. opat augustinského kláštera Frant. Bařina, dům T. J. v Českém Těšíně, Frant. Křížík z Olomouce, asesor Ferd. Harna z Chvalkovic, Gustav Hever, far. z Rosic, B. Spisar, far. na odp. ve Frýdlantě, J. M. Petr Hlobil, opat z Rajhradu, úředníci a úřednice na poště v Bystřici, P. Fakundus Peterek, provinciál S. D. S. z Val. Meziříčí, Filip Pospíšil a Jos. Lužný z Příbora, P. Narcis Malachta, rektor koleje OO. Redemp. z Červenky, P. Frant. Štěpánek, katecheta z Rosic u Brna, Ignác Zavřel, far. v. v. v Přerově, Jan Híkl, arcikněz z Holešova, Mariánská družina učilek z Prahy, patronátní zástupce Václav Zbořil, Otto Zeman, stavitel v Bystřici, Ant. Sehnal, děkan v Rapotíně, ředitel arcibiskupského semináře dr. K. Hubík, J. Konečný, kons. rada a far. v Rudě, Ig. Zháněl, far. na odp. v Brně, P. Ševčík, rektor v Podolinci, Msgr. Czajkowski, far. v Mariánském údolí u Bratislavy a j.

Poděkování. Jeden manžel byl těžce poraněn. Téměř ve smrtelné úzkosti učinil slib, uzdraví-li se a bude-li zachován nezaopatřeným dítkám, že bude chodívat dvakrát do roka na Sv. Hostýn. Uzdravil se

a plnil dvě léta slib. Později se zkazil, nechodil do chrámu Páně ani nekonal žádných křesťanských povinností a nebyl asi 16 let u sv. svátostí. Doma působil nesváry a nemohl viděti své dítky nábožně se

modlití. Před 6 lety byla tam sv. misie. Modlili se všichni za něho a prosili ho, aby šel k sv. svátostem; on však se rozzuřil a nadával na kněze a na zbožné lidi, ano i se rouhal. Od té doby nikdo nesměl se mu zmínit o náboženství; vždy proklínal. Jeho rodina však se za něho modlívala. Zvláště jedna osoba modlívala se za jeho obrácení krátkou modlitbou po sv. přijímání a denně večer litanie k Božskému Srdci Páně. Tak to činila 5 let. Letos byla v oné obci misijní pobožnost, onen muž chodil na kázání a beze všeho odporu byl u sv. svátostí.

M. M. z Chromče P. M., sv. Josefu, sv. Antonínu za pomoc ve veliké tísní a navrácení zdraví.

J. B. z Nebrasky za vyslyšení.

H. V. z Jaroměřic u Jevíčka za vyslyšení, a posílá 20 Kč na elektrisaci.

E. T. z Olomouce za vyslyšení, že nemusila jít na operaci, prosí o uzdravení a posílá 100 Kč na elektrisaci.

Z. A. z Morkovic o odvrácení neštěstí a o smilování se nad ubohou hříšnicí.

Odběratelka z Přerova za vyslyšení dvou proseb.

V. F. z D. u Příbora za pomoc v neštěstí a vyslyšení mnoha proseb.

K. P. z Košic na Slovensku děkuje Panně Marii Svatohostýnské za vyslyšení ve velké tísní a za uzdravení dcerušky Marienky, a posílá 150 Kč na zvelebení Sv. Hostýna.

Nejmenovaní farníci z Pavlovic u Kojetína děkují Panně Marii a posílají 100 Kč na chrám Páně.

Čtenářka Hlasů z Vel. Opatovic děkuje P. M. Svatoh. za vyprošení zdraví a stálou ochranu a dala 150 Kč na elektriku.

Odběratelka Hlasů blízko Sv. Hostýna píše: Měla jsem synka asi 19letého v blízké rodině, který onemocněl těžkou, zdlouhavou nemocí; první rok ještě ušel, druhý rok bylo hůře, lékaři prohlásili nemoc za nevyléčitelnou. Chudobná, mnohočlenná rodina neměla na léky, aby mu ulehčovala. Proto jsem se modlíla k P. M. a k S. P., aby buď zemřel nebo byl uzdraven; obětovala jsem i poutí na Sv. Hostýn na ten úmysl. Celý rok nemoc se nelepšila, nemocný slábl. Nadešel svátek sv. Barbory; prosila jsem ji vroucně večer o pomoc. Když jsem ráno vstávala, jako by mi někdo řekl, že mě sv. Barbora vyslyšela. Přes den jsem konala své práce, večer jsem se za něho pomodlíla a ráno jsem se dověděla, že onen synek, byv večer zaopatřen svátostmi umírajících, na druhý den šťastně skončil, skoro po čtyřleté nemoci a přece neočekávaně.

V. B., člen soc. stud. sdružení od Brna, děkuje P. M. za vyslyšení proseb a prosí o další ochranu; přikládá malý dárek na

elektrisaci Sv. Hostýna; mnoho nemá a rád dá na tak vznešený účel, pokládaje za povinnost tak učiniti, neboť dobrodiní, která mu Mat.čka Svatoh. udělila, jsou neocenitelná. S radostí přispěchá letos k Té, která září leskem moci a dobroty.

Matka z J. u Mor. Budějovic píše 9. října 1923: „Mám syna s nohou nemocnou již několik let; byl celá léta trpělivý ve svém nedunu, je dobrým křesťanem a denně se modlil růženec. Měla jsem z něho radost. Ale nevím, co se stalo s ním letos. Byl stále zádušný, až jednou řekl, že se musí usmrtiti. Každá matka dobře ví, jak mně bylo. Na Portiunkuli 2. srpna jsem šla do kostela, při mši sv. jsem se modlíla k B. Srdci Páně, pak jsem šla před sochu P. Marie Bolesné a vroucně jsem ji prosila o pomoc. Přišla jsem domů, syn byl vesel a od té doby je zase trpělivý. Proto děkuji P. Marii Svatoh., sv. Josefu, sv. Janu Nepom. a sv. Antonínu.

A mnozí jiní děkují: za vyslyšení prosby při obstarání místa pro muže a v záležitosti peněžní, za uzdravení matky z nemoci velmi nebezpečné, za uzdravení matky a operovaného syna, za ochranu v životním boji, za spokojenost v novém stavu, za svatou trpělivost a útěchu v smrtelných úzkostech, za uzdravení nohy, která měla být odňata, za úlevu bolestí v nohou.

Z dopisů. Jedna matka od Přerova píše: Jsem matka sedmi dětí, a velmi mně na srdci leží, abych se s nimi sešla na věčnosti. Dosud se nám výchova dařila, děti nám činí radost, jsou řádnými katoľky. Ale již nás sly opouštějí. Manžel má 60 a já 50 let. Naše brázda zůstane asi nedo-orána. Dvě děti jsou zaopatřeny. Syn loni chodil do četnické školy, kde byl prvním žákem. Měli jsme z něho radost, a když v září šel na místo u Mikulova, prosila jsem ho: „Protože jsi tak šťastně dosáhl zaopatření, pošli něco na Sv. Hostýn s díkem za dobrodiní a s prosbou k naší Matičce, aby tě chránila od úrazu duše i těla ve stavu tak nebezpečném.“ Na vánoce přijel domů, peníze dovezl, jak slíbil, a z těch posílám pro Matičku.

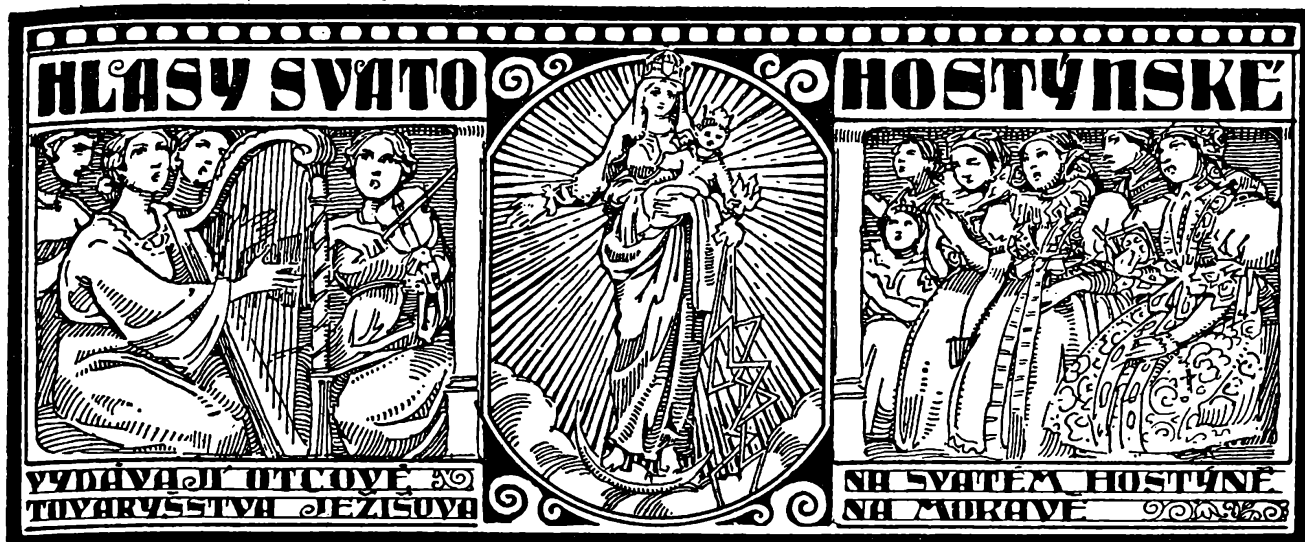
Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V lednu 1924.

1. bylo lidí v kostele	130	a u sv. př.	45
6. " " "	75	"	37
13. " " "	145	"	71
20. " " "	75	"	36
26. " " "	250	"	44
27. " " "	120	"	50
Ve všední dny úhr	325	-	297

Úhrnem 1120 " 580

Mši sv. slouženo 130.

Číslo 4.

Duben 1924.

Ročník XX

Má první rozmluva se † P. Frant. Zimmerhacklem.

Vzpomínka. apsal Tomáš Jos. Jiroušek.

Již je tomu bez mála 34 let, co jsme se poznali. Po první své akci na Moravě (v letech 1884—1888), kdy pomáhal jsem P. Placidu Janu Mathonovi, O. S. B., založiti v Brně dvakrát v měsíci vycházejícího „Dělníka“ (r. 1888) a kdy uspořádal jsem více schůzí katolíků v Brně i na venkově, odjel jsem do Čech položit zase tam základy ku katol. lidovému hnutí.

První mé vystoupení v Praze bylo v sále křesťanské Akademie v Řetězové ul. čp. 223 v druhém patře. Za pomoci družstva Vlast a hlavně jeho zakladatele a redaktora Tomáše Škrdle, byla svolána do zmíněného sálu dne 30. listopadu r. 1890 první schůze pražských katolíků, v níž, jak uvedeno na pozvánkách, měl jsem přednášeti „o nevěře šířené literaturou výstředně sociální“. Na schůzi sešlo se tehdy na 200 katolíků a mezi nimi: vyšehradský kanovník a předseda Jednoty katol. tovaryšů pražských Ed. Brynych, redaktor Tomáš Škrdle, P. Filip Fr. Konečný, Ord. Praed., Karel Otman, arcibisk. vikář a farář z Ořecha u Prahy, František Krasl, bývalý strojník a nejstarší průkopník v hnutí dělnictva českého za doby svépomocné v letech 1868—1875, Frant. Pohunek, spisovatel a kaplan u sv. Štěpána v Praze, a j. z pražského kněžstva. Všichni přišli, aby

poslechli neznámého ještě v Praze řečníka laika, který měl mluvit o tak závažném thematu. Všeobecně u nás v kruzích katolických vážený český historik P. Josef Svoboda, z kněží Tovaryšstva Ježíšova od sv. Ignáce, přišel v průvodu P. Fr. Zimmerhackla.

Tehdáž neznal jsem se ještě se všemi těmi pány, a oni neznali mne; jen redaktor Tomáš Škrdle mne znal. Čtvrt hodiny před schůzí stál jsem v pozadí sálu a kouřil malý zbytek doutníku. Pozoroval jsem život mezi scházejícími se účastníky. Pojednou ustoupil od P. Jos. Svobody štíhlý, vysoký kněz, mající, jak jsem usuzoval, asi něco přes čtyřicet let, v klerice a kabátě a postavil se ke mně. Neznal jsem ho, a on neznal mne. Byl to P. František Zimmerhackel, jak jsem se záhy od něho dověděl. Chvilí stál vedle mne, přehlížeje také přicházející mladé i staré lidi, až obrátil se ke mně s otázkou: „Znáte toho pána, který má dnes mluvit?“

Usmál jsem se a odpověděl jsem: „Přál byste si něco mu říci?“

„Možná že ano, možná, že ne. Přál bych si však jej poznat. Je prý ještě mladý člověk, bývalý sociální demokrat, tak jsem alespoň doslechl, a tu opatrnosti nikdy nezbyvá. Proto musíme takové lidi více pozorovati, než jim můžeme uvěřiti. Jak mo-

hou, sotva že se mezi námi objevili, již nám přednáseti se stanoviska náboženského? Tedy znáte toho pána?"

„Ano, znám jej, znám. Jsem jím sám,“ odvětil jsem.

P. Zimmerhackel rychle se ke mně otočil s otázkou: „Vy?"

„Ano, jsem Jiroušek.“

P. Zimmerhackel si mne zase změřil, usmál se a pravil: „Promiňte, že co jsem měl na srdci, přišlo mně i na jazyk! Bylo to však v zájmu dobrém míněno.“

„Pozoroval jsem a uvykl jsem na takové a ještě ostřejší názory mnohých a mnohých kněží. Nejste takového mínění sám.“

„Jsem rád, že máte takové zkušenosti, nejsou na škodu. Ale promiňte mně další mínění! Poslyšte,“ pravil P. Zimmerhackel prohlížeje si mne, stojícího před ním v čamaře a s uhasínajícím již zbytkem doutníku v ruce. „Nejste také bývalým mladočechem anebo ještě dnes přímo mladočechem?"

mlčel jsem a usmíval jsem se.

P. Zimmerhackel pokračoval: „Dnes mladočeský ruch, a řeknu to hned jasně, ruch liberální na úkor konservativních staročechů silně se vzmáhá. Mladočeši ve volbách na celé čáře staročechy porážejí. A víte, k mladočechům nemáme ještě v tomto ohledu, třeba si říkali svobodomyšlní, důvěry. Mnoho z nich již prokázalo se přímými odpůrci náboženství. Mezi katolíky se s tím tají, v novinách však píší a jednají jasně. Pozorujme to. Nechcete i vy snad vyměňovati v lidu ne-li liberálnost, tedy socialismus za náboženství?"

„Aha,“ pomyslí jsem si, „máš před sebou zase jednoho z těch, kteří z opatrnosti na tebe pohlížejí jako na nespolehlivce, jako na liberála nebo jako na sociálního demokrata naší doby,“ a proto jsem se P. Zimmerhacklovi poklonil na důkaz souhlasu s ním a s úsměvem jsem mu odpověděl: „Důstojný pane, k Vaší otázce a k pochybnosti o mně stran liberálnosti a mladočešství svedly Vás nejspíše, jako již mnohého, ty knoflíky na mém kabátě. Račte však býti bez starosti! Mladočechem jsem nikdy nebyl, ani nejsem, ani nebudu. Býval jsem v řadách sociálních demokratů. Když však před pěti lety počali šířiti internacionální smýšlení na úkor smýšlení národnostního, odstou-

pil jsem tehdy od nich a počal jsem hlásati ideje sociální na stanovisku národním a náboženském. Byl jsem tím vlasti i národu povinen. Dnes jsem tedy českým křesťanským sociálem, a ty knoflíky na mém kabátě svědčí, že v politice jsem státoprávně smýšlející Čech — odchovanec otcův z doby deklarantské. Jestliže staročeši přestali nosit čamary — před pětadvaceti lety první a rozhodné deklarante a jestliže podrželi si je mladočeši a nosí je dodnes, z toho ještě nikterak neplyne, že každý Čech v čamaře musí býti nutně považován za liberálního mladočecha. U Vás je vůči mně případ též takový, ale je mylný.“

P. Zimmerhackel se na mne opět podíval, ovšem ne tak přísně jako dříve, a dodal: „Tak, tak! Jsem rád, že jsem Vás jako náhodou poznal, vlastně, že jste se mně dal poznat. Dovolíte však přece, abychom i nadále k osobám, kterých dokonale neznáme, chovali se zdrženlivě a nedovolovali, aby bez delších zkušeností poznali nám neznámí přednášky se stanoviska náboženského. To přece nejde.“

„A kdo ráčíte býti Vy?“ dovolil jsem si otázku.

„Jsem P. Zimmerhackel, z kněží řádu Tovaryšstva Ježíšova.“

Uklonil jsem se.

Jakkoli jsem P. Zimmerhackla informoval o sobě a o svém politickém i sociálním charakteru, P. Zimmerhackel neměl již u mne klidu a stání. Pohlédl několikráte na mne a na shromáždění a zmizel uprostřed sálu v hloučku rokujících lidí.

Pojednou redaktor Tomáš Škrdle usadiv k předsednickému stolu kanovníka Brynych a vikáře Otmana, zahájil schůzi vítaje přítomné a na konec zvolal: „Navrhnete si předsedu!“ Domníval se najisto, že bude navrhnut a zvolen kanovník Brynych, tehdy v kruzích katolických velice dobře známý.

Chvíli bylo ticho, pak vystoupil P. Fr. Zimmerhackel a zvolal: „Navrhuji za předsedu P. Josefa Svobodu!“ Po tomto návrhu následoval potlesk přítomných, kteří oblíbeného historika taktéž dobře znali.

Redaktor Škrdle návrhem velmi překvapen, chvíli stál a přemýšlel, aniž o návrhu dával hlasovati. V tom okamžiku ozval se potlesk poznovu. Redaktor Škrdle vida

nezbytnou nutnost dal hlasovati: „Kdo je pro velebného pána Josefa Svobodu, jakožto předsedu našeho večera, ať pozvedne ruku!“

Ruce zvedly se za prohlašování: „Všichni!“, a P. Josef Svoboda byl zvolen. Usadil se k předsednickému stolku, představil mne a udělil mně slovo k přednášce. Mluvil jsem přes hodinu, a přednášku doslovně pak otiskl redaktor „Čecha“ Petr Kopal v měsíčníku „Obrana víry“ v r. 1891, kterýžto měsíčník také řídil.

Mluvil jsem za častého souhlasu i potlesku, a P. Frant. Zimmerhackel stál nedaleko a pozorně poslouchal. A když jsem skončil, první jal se tleskat. Už byl patrně bez starosti, že provedu v řeči nějakou mladočesko-liberální nebo sociálně demokratickou nemotornost, výstřednost, třebaš ne úmyslně — ale přece . . .

Po mně pak mluvil k témuž thematic P. Filip Fr. Konečný (dnes farář v Uher. Brodě na Moravě), P. Jos. Svoboda, kanovník Brynych, vikář Otman a red. T. Škrdle. Schůze trvala přes dvě hodiny a prospěla nemálo k probuzení katolíků pražských na poli politicko-sociálním. Počátek byl učiněn, akce proti ateismu (nevěrectví) a socialismu započata.

Když shromáždění se rozešli, a zbylo nás v sále už jen několik, přistoupil ke mně redaktor Škrdle a pravil: „Víte, proč P. Zimmerhackel navrhl za předsedu P. Svobodu?“

„Nevím.“

„Patrně proto, abyste měl nad sebou dobrého censora. Vypozoroval jsem to. On Vám asi mnoho ještě nevěřil. Možná, že

viděl ve Vás dosud liberálního mladočocha — nebo sociálního demokrata. Víte, P. Marat, od kněží křížovníků, také myslí podle těch knoflíků, že jste snad ne sociální demokrat, ale mladočech.“

Zasmál jsem se tomuto výkladu od srdce.

Neuplynul ani rok, a dne 17. května r. 1891 vyšla encyklika sv. Otce Lva XIII. o sociální a dělnické otázce. Měl-li kdo větší radost nad vydáním této encykliky než já, nevím, ale já jsem v ní viděl otevřenou bránu k novým pochodům mas křesťanského pracujícího lidu — k lepší budoucnosti. Pak jsem byl jist, že nyní budu chápán. — A bylo tomu tak . . .

Asi za měsíc po vydání encykliky o dělnické otázce sešel jsem se náhodou s P. Frant. Zimmerhacklem na Karlově nám. Zastavil mne, podal mně ruku a potřásl jí tak vřele a upřímně, že mne to až dojalo. Viděl jsem na něm, že i on mne pochopil . . .

A od té doby byl mně upřímným přítelem. Vyhledávali jsme se často. Posledně procházeli jsme se spolu u kostela na Sv. Hostýně dne 15. srpna minulého roku více než půl hodiny a vzpomínali dob uplynulých. Jakkoliv byl již valně churav, pozoroval jsem na něm, že moje přítomnost ho těší. A já byl jsem potěšen taktéž.

Odešel na věčnost. Nyní se již nesejdeme, až dá-li Pán Bůh . . .

Vzpomínám na něho často. Byl to muž ducha nevšedního, kněz, vlastenec z přesvědčení a milovník historie. A to vše nás sbližovalo.

Čest budiž jeho památce!

Za † P. Zimmerhacklem.

P František Zimmerhackel se narodil 13. února 1845 v obci Korcích, německy Kortschen. Korce je malá obec s 30 domky a 180 obyvateli v okrese „Dubá“ v severních Čechách, prostírající se v krásných, nevysokých horách, které pro svůj půvab se nazývají Dubské Švýcarsko. Tamní krajina se podobá velmi krajině okolo

Svatého Hostýna, neboť i tam nad pahorkatinou vyniká hora Velký Bezděz, kdež jest ode dávna Matka Boží uctívána. Tamní lid je německý. Protože tam není továren, je lid zachovalý, katolický. Otec P. Zimmerhackla byl nejbohatším sedlákem maje 150 korců polí velmi úrodných, na nichž se pěstovalo obilí a chmel. František byl

pokřtěn 14. února na svátek sv. Valentina ve farním kostele v Bořimi. Jeho sestra má nyní 80 let, jsouc vdovou žije dosud v Korcích, a také nejmladší bratr dosud žije. Jeho rodina byla nejen bohatá, nýbrž i nábožná. Jeho matka se nejen s dětmi a s čeledí doma modlívala, nýbrž i s nimi konávala křížovou cestu na blízkém koreckém vrchu. Před jejich usedlostí je malá kaplička sv. Jana Nepomuckého, kdež celá obec korecká 16. května a po celou oktávu konává k němu pobožnost. V postři a v adventě svolával zvonek osadníky do domu Zimmerhackelova na sv. růženec; tato pobožnost se tam koná doposud. Ve škole měl zbožného učitele Fr. Frische, jehož manželka byla rodem Chytilova z Určic u Prostějova.

Když měl František 11 let, byl dán do města Bělé u Bezděže, 4 hodiny vzdáleného, do hlavní školy. Tam se naučil česky. Jeho učitelé, kněží Augustiniáni, jej ve zbožnosti utvrzovali. Již z Korců **choďoval s rodiči co rok na pout na Bezděz k P. Marii Montserratské**, tím častěji ji navštěvoval z Bělé a u ní si vyprosil také milost povolání do řádu Tovaryšstva Ježíšova. R. 1857 byl poslán na gymnasium do České Lípy, kde chodil do řádového gymnasia při klášteře Augustiniánů. Bydlel u rodiny p. Fuchse, jejíž syn jest nyní dómským, kapitolním děkanem v Litoměřicích. Studovali spolu, chodili častěji než ostatní spolužáci k svatým svátostem, konávali šestinedělní pobožnost k sv. Aloisovi. Nejraději **čítával Vůdce hříšníků** od Ludvíka z Granady, **Duchovní boj** od Soupoliho, **Život sv. Ignáce z Loyoly** a **Život Krista Pána od sv. Bonaventury**. Se spolužákem Floriánem Scharworthem, pozdějším prelátem u sv. Víta, chodil na procházky a učil se italsky a francouzsky. Též vdp. prelát v Litoměřicích Gustav Mattauch byl jeho spolužákem. Když dokončil sedmou třídu, rozhodl se vstoupiti do řádu Tovaryšstva Ježíšova. Tímto rozhodnutím byla celá jeho rodina velice překvapena. Chtěli jej míti světským knězem, vždyť jak z osady tak i z rodiny

bylo již několik kněží, a řád T. J. byl vůbec neznám v tamější krajině. Když mu to všichni vymlouvali, na všechny námitky odpovídal: „**Kdybych se 99krát narodil, chtěl bych býti 99krát knězem Tovaryšstva Ježíšova.**“ Když mu namítali, kolik zakusí misionáři v pohanských zemích trampot, hladu a pod., rozhodně odpovídal: „Pro mne bude všude už stůl a oběd připraven.“ Na podzim šel do Bohosudova, kde mají jesuité gymnasium, a žádal o přijetí do řádu. Když byl přijat, šel v noci pěšky domů, po půl noci zaklepal na okno rodného domu a ještě venku volal: „**Jak jsem šťasten, byl jsem přijat do kláštera Otců jesuitů!**“

Rozloučil se s rodinou a vstoupil do noviciátu ve Svatém Ondřeji v Kolutanskú 22. září 1864. Zastal tam Fr. Polaa, Seywalda, Widmana, Abela, Rejzka, Biederlacka, Noldina, Schveykarta, Václava Lercha. Po noviciátě studoval, ale **pro slabost očí nemohl ve studiích pokračovati**. Nechtěl však vystoupiti z řádu, proto **raději se stal řeholním bratrem. Byl pak zaměstnán v jídelně 5 let od r. 1868—73**. Ve svém novém povolání byl spokojen a vesel. Konal pobožnost k P. Marii a prosil ji o milost, aby se mohl stát knězem. Po nějaké době neduh oční ustával a když přišel nový provinciál P. Bülov na visitaci, poslal ho **k lékaři, jenž mu dal vhodné brejle a Fr. Zimmerhackel mohl dále studovati**.

Od r. 1874—76 studoval v Bratislavě filosofii, pak 2 roky byl v Kalksburgu, 1879—1882 v Innomostí, kdež byl r. 1881 vysvěcen na kněze. Po vysvěcení se dostal do Kroměříže.

Kterak se dostal P. Zimmerhackel do Kroměříže?

Vrstevník P. Zimmerhackla, nejdp. Dr. J. Bena, kanovník kroměřížský, poslal o tom obšírnou, a přece velice zajímavou zprávu na Sv. Hostýn 17. října 1923, kterou tuto podáváme beze změny:

Po zrušení konkordátu (t. j. úmluvy mezi církví a státem) r. 1870 v Rakousku umínily si liberální (lépe řečeno protikatolické) vlády čistě ná-

boženskou výchovu mládeže, zvláště studující, zeslabiti, ba i znemožniti. Začaly to prováděti u soukromých, církevních, vyučovacích ústavů (konviktů). Brojily tedy proti soukromým gymnasiím řízeným řeholníky. Trnem v oku jim zvláště bylo soukromé gymnasium pro šlechtice v Kalksburgu u Vídně. Vydán proto zákon nebo ministerský rozkaz, že taková učiliště budou zavřena, nebudou-li míti v čele učitelského sboru učitele, který má státní zkoušky. Zvláště **ústavům v Bohosudově a v Kalksburgu vyhrožováno zrušením. Jesuité**, kteří spravovali ony ústavy, byli ve velké tísní, protože **ne-měli takových profesorů se státními zkouškami.**

V oné tísní obrátil se tehdejší provinciál dp. J. Mayer na p. hraběte Josefa Maxa Seilerna, důvěrného přítele nejdp. arcibiskupa Bedřicha Fürstenberga, s prosbou, aby svým vlivem a prostřednictvím u p. arcibiskupa vymohl **dočasné zapůjčení některého učitele státně zkoušeného z kroměřížského semináře pro kalksburgský ústav** dotud, dokud by jesuité neměli svých zkoušených profesorů. Šlechtitný pan hrabě měl sám své syny u jesuitů na výchově, konával duchovní cvičení v jejich domech, byl u nich jako doma, a proto i jemu záleželo na tom, aby věc byla příznivě vyřízena.

Ředitelem knížecího-arcibiskupského semináře byl tehdy dp. Vilém Blažek (1./II. 1876—15./3. 1900), který dne 5. března 1912 zemřel, jsa světícím biskupem v Olomouci. Též jako spirituál v olomouckém, kněžském semináři navázal styky s jesuity, jako ředitel semináře si každoročně na exercicie chovanců některého člena řádu vyžádal, o radu se jich tázal a mnoho členů osobně znal. Od první chvíle jeho ředitelování bylo znamenati příznivou změnu v kroměřížském semináři, jeho snahy se dařily, poměry v semináři se lepšily.

Protože tak zdárně působil, nabyt u svého arcipastýře a nejvyššího pána všestranné důvěry a přízně. A i s tímto ředitelem Blažkem p. hrabě Seilern

často se stýkal a často jej navštěvoval v semináři. Tomuto svěřil p. hrabě své poslání, a když spolu o něm pojednali, projevena žádost p. arcibiskupovi. Po krátkém vyjednávání byla celá záležitost příznivě vyřízena koncem prázdnin r. 1877. Začátkem školního r. 1877/78 **odešel seminární prefekt a profesor veledp. Dr. J. Bena do koleje kalksburgské a tam zastával úřad ředitele až do konce r. 1883.**

V náhradu za něho měl v semináři zase působiti některý řádový člen, když ne jako prefekt, tedy aspoň jako výpomocný spirituál a zpovědník chovanců. Napřed tam byl P. Slamník a P. Töth (asi rok), pak P. Ryšánek, jsa učitelem a zpovědníkem taktéž asi rok, po něm bývalý chovanec semináře P. Zöller, a konečně **aspoň tři roky P. Zimmerhackel.** Pobyt jejich v semináři byl pro ústav velmi prospěšný, zvláště P. Zimmerhackel působil velmi blahodárně na chovance. **Byl oblíbeným a hledaným zpovědníkem, dobrým učitelem a milým, otcovským vychovatelem chovanců, přidělených do jeho musea.** Protože rodné jeho jméno znělo seminaristům, ponejvíce Hanákům, neobvykle, **byl nazýván v domě i mimo dům jen P. Xaver** a tak se i podpisoval na vysvědčení svých žáků. Vyučoval ve školním roce 1881-82 náboženství III. tř. (2 hod.), němčině II. tř. (2 h.), přírodopisu a zeměpisu v I. tř. (po 2 hod.), celkem 8 hodin a byl prefektem III. třídy; v roce 1882/83 byl prefektem IV. tř. a vyučoval náboženství ve IV. tř. (2 h.), češtině (3 hod.) a němčině (2 hod.) v II. tř., náboženství 2 hod. v III. tř. — celkem 9 hodin.

Byl důkladným učitelem, ale žáků svých nepřetěžoval. Zvláštním jeho uměním byla zdárná výchova seminárních chovanců, kteří na něm zrovna lpěli. Byl nejvyš obětavým, trpělivým, laskavým a při tom velmi skromným. K jeho zpovědníci spěchali seminariisté, a když se zpovídalo v kostele, i laikové ho vyhledávali. S dobrým výsledkem **dával několikrát seminariistům duchovní cvičení, jeho exhorty chovanci také rádi poslouchali.** Zkrát-

ka, byla to duše nevinná, zbožná, nadšená pro vše dobré, osoba všem milá, dobromyslná, společensky příjemná, jež ani mezi kolegy ani mezi chovanci neměla protivníka. Jeho odchovanci a jeho kolegové v semináři, kteří ještě žijí, zachovají milého P. Xavera ve stále a nejvděčnější paměti.

V šesti letech podrobilo se několik řádových kněží státním zkouškám, a ředitelem na ústavě v Kalksburgu stal se P. Lengsteiner. **Po školním roce 1883** vrátil se vdp. Dr. Bena do Kroměříže, a **P. Zimmerhackel byl poslán do Trnavy na třetí zkušební rok.**

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Boj u Metlili. Výprava do pouště. (1865—66.)

Kapitola VII.

Leč gům pronásledoval nepřítele dále, neboť se zvědělo, že je vysílen. Cestou padla jim do rukou karavana nesoucí Si-Lalovi zásoby všeho druhu, a za nedlouho překvapili Si-Lallu, jenž unikl tentokrát jen stěží. Za to všechno bohatství jeho: stan, poklad, nádherné sedlo, klenoty jeho žen a nejskvostnější jeho ozdoby staly se kořistí gůmu, spolu s četnými stády a se 450 velbloudy. Ubohá zvířata však zmírala žízni, takže dopraveno do tábora jen 250 velbloudů a 1000 skopců. Tento poslední úspěch byl rozhodný, neboť kočovnické kmeny byly téměř zničeny. Zahnaný byvše daleko do pouště a oloupeny byvše o svá stáda, staly se na dlouhou dobu neškodnými, a jižní Alžírsko mělo zabezpečený pokoj na několik let.

Šťastně vrátila se celá armáda dne 2. května do Lagvátu. Za služby vlasti prokázané dostal Sonis kříž důstojníka Čestné legie. Jak sám cenil oněch šest týdnů, plných námahy a úzkosti, s hledem k své duši a věčnosti o tom se dovídáme z jeho listu ze 27. července: „Není pochyby, že jsme mnoho vytrpěli v Sahaře; ale takový život prospívá duši i tělu, neboť vždy získá se více ve dnech zlých než v dobrých. Lidé odměnili mne křížem důstojníka Čestné legie; složil jsem jej u nohou Matky Boží „Africké“ v Alžíru tak, jak jsem již dříve byl obětoval rytířský kříž v kapli Panny Marie Vítězné v Paříži . . .“

Dobrý Bůh odměnil v štedrosti své oběti a věrnost Sonisovu způsobem mnohem vznešenějším a daleko cennějším nad všechny poklady pověstného Si-Lally.

Viděli jsme, jak před nedávnem přičiňoval se o spásu mladého brigádníka myslivců. Tentokrát získal Pánu Bohu jinou duši. Čteme o tom v listě příteli Jindřichovi: „Velké útechy se mi dostalo na poslední výpravě. Po dva měsíce sledoval jsem probuzení duše, jež obdivuhodným působením milosti Boží a vlastní snahou vstala ze smrtelného spánku. Přilnul jsem něžně k tomuto „dítěti“, neboť v pravdě dítětem jest ještě můj mladý podporučík. Ubohý hoch — pokud byl ve vojenské škole, byl tak zbožný, že obětoval i své hry a zábavy, aby mohl navštívit nejsvětější Svátost. Sotva však vyšel ze školy, špatná společnost a lidské ohledy udušily v srdci jeho ony zbožné city. Neporušená čistota, kterou si přes to uchoval, naplňovala mne však již od prvního setkání důvěrou, že se jistě zase vrátí na dobrou cestu . . . A jak dobře připravil si Bůh tuto duši, která bude ozdobou našeho svatého náboženství všude, kamkoli on ji postaví. Zármutkem a utrpením všeho druhu uzrála brzy nad svůj věk . . .“

I věnoval jsem se hned od počátku cele jejímu obrácení. Netajil jsem se svými sympatiemi — a mladý muž rovněž láskou splácel tu lásku, jejíž pohnutky však neznal. Po třech měsících duševního zápasu octl se konečně u „přístavu“, Bůh buď za to veleben! Po skončené naší výpravě odjel můj mladý poručík do Alžíru, kde jsem ho doporučil P. superiorovi Tovařystva Ježíšova. Dobrý ten kněz vrátil již potom Pánu Ježíši ztracenou ovečku; mně pak napsal překrásné řádky o obrá-

cení a sv. přijímání podporučíkově. Než i on sám chtěl se mnou sdělit své štěstí; i napsal mi dvacet stránek, které čtu znovu a znovu s novou radostí . . . Ach, můj drahý příteli, jak jest lidská duše cosi velkého a vznešeného! — A přece popřává jí nynější doba tak málo místa!“

Sonis se však nezmiňuje, s jakou péčí snažil se získati tuto duši Pánu Bohu. Proto připojujeme svědectví bývalého faráře lagvátského, kněze kongregace misionářů Lazaristů: „Již po delší čas pozoroval jsem v kostele mladého poručíka, jehož celý zevnějšek jevil nepokoj a rozpaky. I řekl jsem si hned: „Toť duše, která trpí!“ po čemž jsem ji doporučil panu de Sonis. Velitel dal si mladého muže zavolat a od té doby hovořival s ním často velmi důvěrně. Leč o konečném vý-

sledku dověděl jsem se teprve později. Koncem května r. 1866 odešel jsem z Lagvátu a vrátil jsem se do Alžíru. Tam navštívil jsem jménem p. de Sonis Otce Tovarýšstva Ježíšova. Jaký byl můj údiv, když jsem u nich setkal se s oním mladým podporučíkem z Lagvátu! „Co tu děláte?“ ptám se ho. „Byl jsem právě u sv. zpovědi“, odpověděl prostě; slíbil jsem to panu de Sonis, i stál jsem v daném slově . . .“

Taková útěcha byla Sonisovi nejlepším odpočinkem po těch neustálých námahách a trampotách, o nichž píše svému příteli: „Ty, drahý Jindřichu, pluješ po klidných vodách — ale mne zachvátil proud, který se zastaví — Bůh ví, kde! Ale poddejme se ve všem vůli Boží! V tom jest celý křesťanský život . . .“

Kapitola VIII. Lagvát. Sonisův křesťanský život.

Sonisovi líbilo se v Lagvátě. Pravil kdysi, že by tam zůstal po celý život, kdyby mohl míti u sebe své miláčky. Čím byl tento jeho život před Bohem a před lidmi, jeho vnitřní život jako křesťana, jeho domácí život jako otce rodiny, jeho život veřejný jako velitele a vojína, chceme pověděti na podkladě svědectví jeho listů a přátel v této kapitole.

„Co bylo v krásném životě Sonisově nejnápadnějším“, napsal tehdejší jeho nerozlučný soudruh, „to byla jeho pracovitost, pořádek a míra, které ve všem dbal. Všecko u něho bylo tak pravidelné, jak toho vyžaduje nejen život vojenský, nýbrž i řeholní.“

Všimněme si jeho denního pořádku! „První část dne vyhradil Bohu. Vstával záhy ráno, a nežli odešel do své pracovny, uchýlil se do osamělého pokojíka, kde se madlil často sám nebo někdy též se mnou. Obyčejně přečetl si kapitulu nějaké zbožné knihy, buď Písma sv. nebo „Následování Krista“, potom o přečteném rozjímal. V sedm hodin šel na mši sv. Chodíval jsem s ním; cestou však nepromluvil ani slůvka. Po návratu z kostela posnídal, přijal návštěvu několika důstojníků nebo úředníků a přesně o deváté hodině zasedal k úřední práci. Po druhé snídani o 11. hod. prošel se s chotí a s nejmladšími dítkami po zahradě, pak sedal na koně; bylyť projíždky po dalekých pustých pláních jeho

oblíbenou zotavenou! Nekonečné obzory odpovídaly mimo to tak dobře jeho rozjímavé duši . . . K půl třetí hodině se obyčejně vracíval, aby opět zasedl ku psacímu stolu. Mimo studie, jichž vyžadovalo jeho povolání, měl ještě svá osobní, zvláštní studia; četl buď nějakou knihu náboženskou nebo vojenskou (na př. „Vojsko v r. 1867“ od generála Trocha). Obyčejně pracoval až do večere. Večer pak byl věnován rodinným hovorům. Růžencem a večerní modlitbou, již se s ním modlívala celá rodina, končil velitel de Sonis svůj den. Jsa terciářem karmelitským modlíval se též věrně den co den hodinky mariánské. Ale jak mohl všechna ta zbožná cvičení spojití s činností vojenskou, úžasně rozsáhlou, pro niž byl považován za nejprřednějšího důstojníka z celého vojska afrického? Sami Otcové Lazaristé vyslovili mu po této stránce svůj podiv. Usmívaje se odpověděl Sonis: „Pán Bůh rozmnožuje čas těm, kteří mu slouží,“ a doložil, jak velkým ziskem jest časné vstávati a dobře rozdělití hodiny.

Nemohlo se však říci o Lagvátě, že to bylo „město Boží“. — „A přece“, psal Sonis, „setkal jsem se tu s výbornou křesťanskou rodinou. Mním prvního lékaře vojenské nemocnice, našeho dobrého doktora Hursta. Je ženat a má dvě dítky téhož věku jako jsou moje. On i jeho choť jsou ve třetím řádě sv. Dominika — a

proto mi není třeba více o tom psát. Také tu máme velmi zbožného mladého poručíka. Často sejdeme se u stolu Páně, kde cítíme se tak šťastnými . . . Mimo to ještě tu jest značný počet jiných, kteří sice dosud nepřistupují k sv. svátostem, ale jejichž dobré smýšlení připravuje cestu k milosti úplného obrácení."

Zbožnost Sonisova pečovala nejen o posvěcení vlastní duše, nýbrž nezištně sloužila i bližnímu. Soudruh jeho dříve připomenutý píše: „Neustále se zpytoval a hleděl si osvojiti ony dobré vlastnosti, jichž neměl dle svého soudu ještě v dosti vysokém stupni. Jsa od přirozenosti horkokrevným, snažil se býti chladným a odmě-

Elektromontéři pracující na elektrickém osvětlení sv. Hostýna r. 1923.

*V řadě spodní:
Vrchní monter Narcis Donát,
inž. J. Dvořák, munier
J. Porteš.*

*V řadě hořejší:
Emil Poupera, V. Vencel,
Fr. Opršal.*

*(Fotografovali
Mr. Malzer a Fr. Oškera.)*

Sonis miloval kostel, oltář a svatostánek, bylať to „otčina“ jeho duše. „V neděli přicházel vždy první na služby Boží“, píše farář lagvátský. „Několikrát v týdnu přistupoval ke sv. přijímání. O velkých svátcích zdvojnásobil svoji horlivost. V noci ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek dal se rok co rok zavířiti samojediný v kostele, aby celou noc mohl býti s Pánem Ježíšem; byla to jeho čestná stráž.“

řeným. Zřídka kdy soudil bližního — a když soudil, činil přesný rozdíl mezi schopnostmi a povahou. Měl-li kdo při velkých vlohách duši nízkou, nevynutil na něm obdivu. Za to však velice cenil příznivost, shovívavost a odpuštění křivd. Neobyčejný půvad měly pro něho duše „nové“, jež dosud netrpěly, ale zachovaly si křišťálovou prostotu a nevinnost. — Ohydnou byla v očích jeho všeliká nespravedlnost. Dot-

kla-li se jeho samého, malé rozhořčení pocítil, které však brzy ustoupilo klidu; byl to boj přirozenosti lidské s milostí Boží, ve kterém však tato zvítězila. — Velikou měl Sonis lásku k bližnímu; zvláště milo-

val chudé, kterým dal vše, co mohl. Vždyť sám, jak se mi jednou přiznal, chtěl být chudým — a mnoho mu na tom záleželo, aby zůstal chudým. Pochopil jsem, že se chce připodobnit Pánu Ježíši . . .

(Pokračování.)

Vladimír Hornov.

Píseň sirotkova.

„Když varhaník hraje hostýnskou píseň, zpívám ji z celé duše — a myslím si, že jsem na Hostýně a jsem celá šťastná.“
(Z dopisu sirotka M. F. v čís. 2. „Hl. Sv.“)

*Matičko, zpívám píseň Tvou,
hostýnskou píseň milou,
sirotků Ty jsi záštitou,
v slabosti jejich silou.*

*Ó, jak se srdce potěší,
kolem vše jak se zjasní,
v bolesti světa nejtěžší
o nebi duše zasní.*

*„Na trní nehleď života,
všechno se v květy změní,
sirotka bledná samota
upadne v zapomnění.*

*Májový vínek dýchne v chlad,
který tě v duši mrazí,
nalezněš svaté lásky sad,
který ti v světě schází.*

*Nalezněš lásku matčinu,
která ti zhasla záhy,
na srdce své tě přivinu,
sirotečku můj drahý!“*

*Matičko, zpívám píseň Tvou,
radost se v srdce řine,
cítím Tvou ruku laskavou,
na srdce jak mne vine!*

Jura z Podbřezí-Nabal:

Pokáňa malého neplecháře na Sv. Hostýně.

Psáno valašským nářečím.*)

I

„Juro, hybaj, vyženeš húsata popást, třebaš henkak k céstě. Barhde po přikopách je tolkej tej vzácnej trávy, žádn jů nežne, húsata si v tem poščipajú.“ Tak ně hdysi, je tému už chvíla rokú, naporúčali maměnka, dyž sem pověsil sotor za armarú přinda ze školy. Tož já drapňa gavalec chleba, smýknul sem z izby ven, otevřel sem si dvérca u husinca a pustil sem si húsata do dvora. Bylo ich třináct. Pod střechú meziva žebříky měla Kristýna zapchnutý prut, tož sem ho vysmýčil a vjo, ven ze dvora. Už sem sa s húsaty stácal s kopečíka po mezi k vsetínskej céstě.

Francek Kuráňú — můj kamarád — s kozú a kozlaty byl už tam. Kozu měl uvazanú na provázku u trnky, kozlata hěpaly přes kříkopy, a on ležal na břiše a hvízdal jakúsi písničku. Tráva tam byla

jaderná, húsata daly sa s chuťú štěbotat a uščipovaly jedno přes druhé. Já s Frankem zvalili sme sa pod trnku a dali sme sa do rozprávky. Vtedy, kroměvá všelijakých inačích ogarských hlúpot ležal nám v lebeňách bicígel. Nebylo ich toľej jako dneskej, hen sem tam přeletěl nekerý přes Medříč hlavní silnicú k Všetínu, a to byl dycky pro nás ogary ščasný baj neščasný deň, lebo sme při doháňañú bicígla nechali na cestě hdejaké nechťisko z nožisk.

A tož na ten bicígel sme měli oba chuť. Francek smýknul sebú na cestu a z hromádky kameňa naložil si pylné klobúčisko. Pojd, naber si také, a budem sa trefovat do řeho pňa, který vjeckrát!“

Nedal sem sa dlúho zlúzat, a tož za chvíli flágali sme kamenisky po ernce. Klobúky sa nám práznily a tých tref nihde.

*) Upraveno dle amerického Hlasu r. 1923-24.

Francka to dožralo, vyskočil a drapňa ostatní kameň z klobúka skřéknul: „Že bych ťa ani stojačky netrefil, to by byl špás,“ a píznuľ ním co měl síly.

Trefil. Kámen rubnul do pňa až sa trnka zamigolila, ale sotva neščábená odrazil sa spátkem, přelafal kříkopu a flágnul sebú doprostřed cesty jednému mojmu húsati na hlavu. Božátko, edem písklo a přeškobrtilo sa jak hnílka.

pomohlo. Hlava tém pořáď visela jak polřezaná.

„Ono sa potrebuje zahřít,“ mudroval Francek. „Húsata seďa pohromadě, píchnem ho meziva ně, a ono sa z teho vykřísí.“ Drapnul ně ho z ruky, a dyž sme húsata obstúpili, aby sa nám nerozútekly, džignul ho meziva ně jak pod kvočnu.

Čekali sme s bolestí, brzo-i sa to božátko pohne. Dyž sme už tak dobrú hodinu potichúčku do húsat hleděli, Francek pohladiľ

Pořsvěčení transformatoru. (Fotografovali Mr. Malzer a Fr. Oškera.)

„Jezusmarja, Francku, tys ně zalepil húse,“ lamentuju a letím k borákovi. Francek uhrúzlý za mnú.

„Nic mu nebude, je edem naleknuté! Počkaj, dáme mu napít“ praví a už letí trokem k Bečvě. Já zatel převracám húsa na dlaních, dýšu mu do zobáka, baj sliny mu púčšám na jazýček, migolim mu noščaty hore, dolu, pozdvihuju mu klapky na očách, ale húsa nic, ani sa neotřepalo. Francek už tu byl s pylným klobúkem vody. Hned sme do ní píchнули zobáček húsate, potom celú hlavu aj z očama, ne-

húse rukú po řbetě a pohlédňa na mňa pověďá:

„Juro, už je chladné, oprubuj!“

Mňa drapla v tej chvíli taká lutost u srdca, že sa ně zdálo neináč, než jak by ně naši umřeli, brečal sem nahlas a on též.

V tém sa nám ozve za zády:

Francek vyskočil do luftu jak hanšpígel a co sa mu dalo křičal: „Juro, utěkaj s húsaty, jede bicígel!“ Ale já už též stojím na nohách a flágám prutem do húsat, které sa rozbíhají hen sem tam. Ale

bicígel je už tadyk, a přední jeho kolco mňáglo už přes břušek našeho maróda, který nemaja vlády v glídoch nestačil utéct. Včil sem teprú uhlédnul, že mu pomoci už nebude, lebo mu pod kolem střevca vyškly z břucha.

„Táák, už je po něm,“ zařval Francek, a oba ostali sme tvrdí s otevřenými hubami stát a hledět na bicíglistu, keří betého ža zašlajfovali a zhúpli s bicígla na zem.

Pan bicíglisté vytáhli šrajdoflu, nabrali hrst šestek a ptali sa, či bylo to húse.

„Naších,“ vyhrknul sem a nastavil dlaň. Načítali ně na ňu rynský pět šestek, migli sebú zasej na bicígel a tam tí preč k Vsetínu.

„Bratře, máme štěstí,“ řehonil se Francek. „Včil možeš hnat vesele dóm, vaší ťa už vyplácat nebudú.“

Přinda dóm, mamička byli prám na dvoře, sekali húsatom kopřivy do korýtka.

„No, požeň ich, sú-i co napasené?“ křičali už z daleka.

„Tož bajže sú, edem to jedno,“ a včil sem sa belinu zadrhnul v řeči.

„Co je s jedným, probožky ochorovalo?“ uhrúzili sa mamička a lécu očiskama z jedného húsete na druhé.

„Totkaj máte rynský pět šestek, a húsa ně jacísi bicíglem rozmňáčgli,“ drkotál sem meziva zuby a dávaj ím grajcary do ruky.

„Což nepravíš, ryncký pět šestek ti zaňhodali? No, podivme sa, to sa vyplatilo! Tatku, Kristýno, hde ste, pote hupkem“, volali mama a počítali šestky na dlani.

„Ogar přinés ryncký padesát nových za húse,“ rozkládali mamička a ukazovali peníze.

„Tolej grajcarů nedostaneš za všechkých třináct“, jadili sa tatíček.

„Padesát nových daj ogárcovi za to, že dobře dohlédal. On si tého bude považovat, naučí sa šporovat grajcary hned od mlaďa a bude z něho hdysi dobrý hospodář.

„No tož toť máš na ščasný počínek,“ píchli ně mama pět šestek do hrstě,“ a včil sa berťe ge kněžkám, ať ste na zítřek naučení.“

V ten deň sem tého hrubě z knížek nepochytil. Večer sotvi sem sa skrútil pod duchnú, zlý duch mňa obešél, lebo sem si příl, aby ně každý deň nejací bicíglisté jedno húsa přejéli. Než sem odespal, měl sem už baj vypočítané, že bych při tém přišel na šest rynckých padesát nových, a to by beztého bylo prám na bicígel. Ve spaňu sem ho už měl.

II.

Je po vyučováňú. Všeci ogaři baj děcka sú už dávno doma, edem já a Francek sedíme každý ve svej lavici a pšeme za trest, padesát rázu za sebú: „Ve škole mám býti pozorný!“ Pan učitel rýpú cosi v zahrádce a chválami pohlédnú oknem do izby na nás. Tak nás to chytlo oboch. Beztého, že Francek takéj v noci fantazíroval o bicígloch a tož nepočúval, dyž ho volali k tabuli, tajak já sem nevěděl, hde mám chytit čnuť. Po chvíli pan učitel přišli, tresty sme ím dali a tož nás pustili dóm. Edem sme vyleťali z izby, drápnul ňa Francek za kabát a povědá:

„Poď, povím ti, co sem včera vymudroval. Bicígel si kupíme za párú dní“ a vlekl mňa do křibí za školú. Co vymudrovál, a o čem sma sa dojednali, poznáte hned.

Od večerá možete uhlednuť prostřed vsetínskej césty sedět krdél mojích húsat.

Koza s kozlaty je uvázaná u trnky. Meziva napasenými húsaty leží ten můj včerajší boráček, kerého Francek zbral z kříkopy a jaksi pozašíval, aby byl zasej k světu. Po obou stranách tého hnízda na přísky přes silnicú ležíme natáhnutí my a čekáme, brzo-i sa z nekerěj strany ozve „crrrrn!“ A ozvalo sa brzy. Jel hdosi od Vsetína a sotvi nás uhlád, hned cingotal. My, jak jsme měli domluvu, sme sa nehýbali, proto sa museli dať prostředkem. Tam zasěj uhlédli húsata, ale my už sme byli na nohách a klobúčisky sme krdél rozháňali. Oni pořáď krutili tym ojoem sem a tam, je pravda, vymíňat uměli! Hned měli ogara pod kolcem, hned tam mělo uvíznout húsa, ale oni sa tak gričně vykrúcali, že sa zdálo, že nic z tého nebude. Ale v tém gvaltě přecaj strátili pochop, nachýlili sa nabožčíkovi na hlavu. Francek sa dal do breku, drápnul

húsa za nožčata a třepaja ím ním před očami křičal, že ho musá zaplatit. Brečal sem takéj.

„A co za to chceš, kluku darebný?“ kátili sa našho pan bicíglisté.

„Tři rýncké“, vypnúl sa Francek, tajak by prodával kozu.

„Tři pohlavky dostaneš! Za tři zlaté dostanu pětikilovou husu, ne takového chrousta“, durdil sa fést.

„Šak naši spěš husí neprodávajú až ma-

jú pět kil. Ale toť z téj sa už nedá pětikilová vychováť, bránil sa jak patří.

„Tady máš — a není-li ti to dost, tak ti přidám na hlavu!“ Hodili mu dva rýncké na dla, sedli a vjo. — — —

Tak sa nám dařilo deň co deň, lebo sme k tém dostávali už fortel. Rýncké na bicígel sa dost friško zbíraly, překrýval sem ích na trámci v komoře ve hruběj šachtulce od vichsu. Žáden neměl zdáňá o našej hříšnej nepleše. Ale dobřa sa praví:

Pámbú káře neplecháře! Došlo baj na nás!
(Pokračováňa.)

P. Hoppenot, T. J. — M. Hedvika Vávřová:

Kříž v našem životě.

V. Kříž v utrpení.

Krucifix žehná vašim pracím, posvěcuje vaše rozmluvy, mírní vaše zábavy; ale má ještě zvláštní, sobě vlastní poslání — oslazuje vám utrpení. Ať jste jakéhokoli věku, ať zaujímáte kterékoli postavení tady na zemi, budete plakati a trpěti, neboť to jest údělem naší přirozenosti pokažené, hříšné a proto i trestané. **„Budete plakati“ — tak zní zákon naší přirozenosti, vykoupené křížem.** Budete plakati, neboť slzy jsou věrnou družkou pokání, jež hlásá nám každá stránka sv. evangelia. Budete plakati, neboť Ježíš Kristus to slavně předpověděl svým učedníkům: „Vpravdě, vpravdě pravím Vám: Vy budete kvíleti a plakati.“ (Jan 16, 20.) Budete plakati v bolestech tělesných, budete plakati v bolestnějších ještě utrpení duševním. Staří stoikové, chtějíce se ozbrojiti proti bolesti, nechtěli jí vůbec uznati řkouce: „Ó bolesti, tys pouze jediným slovem!“ Jaká to pošetilá pýcha chtiti popírati to, co skutečně jest! Nynější učenci nepopírají sice bolesti, ale hledí ji úplně odstraniti. Podarí-li se některému lékaři objeviti nový jakýsi lék, celý svět ho slaví jako dobrodince veškerého lidstva, za to, že odňal lidskému tělu částku jeho utrpení. •Nechť se však učenci namahají sebe více, přes všechno jejich úsilí, přes všechny

ochranné prostředky a léky zůstane tělu vždy ještě nesmírně mnoho bolesti a utrpení! Jeť to zákonem naší přirozenosti vykoupené křížem.

Ale místo popírati bolest, což jest pýchou a lží, místo usilovati o to, aby úplně byla odstraněna, což jest pravou pošetilostí a někdy i zločinem,¹⁾ hleďme si ji zamilovati! Div tento může způsobiti sv. kříž. Ten učiní nám utrpení milým, ne snad pro ně samo, neboť samo v sobě zůstane vždy nepřijemným a trpkým, ale učiní je milým v jeho účincích. **Připomene nám, že ve spojení s utrpením Páně stává se naše bolest smírnou a zásluhou, a že utrpením stáváme se podobnějšími svému Božskému Vzoru,** neboť láska připodobňuje milujícího k milovanému: „Můj krucifix mi představuje trpícího Ježíše; chci trpěti jako on, i budu milovati utrpení své ne snad pro ně samo, nýbrž pro Ježíše“.

Rozkošný příběh vypravuje se z dětství **sv. Jana de la Salle**, zakladatele Školských bratří. Když jako malé robátko ležel těžce nemocen v kolébce a bolestmi svírán jsa začal křičeti, zbožná jeho matka přinesla mu rychle krucifix. Při pohledu na ukřižovaného Boha dítě umklo, a na za-

1) Uvědomí-li si lékař celý dosah svého činu, dopouští se zločinu, když chtěje uspatí bolest tělesnou, uspává zároveň i mohutnosti duše, která jsouc obtížena hříchy klesá v lůno věčnosti, nemohouc ani dostati kněžského rozhřešení, ani volati k Bohu byt jen jediným výkřikem o odpuštění.

slzené tvářičce objevil se blažený úsměv. Jako toto dítě najde i zralý muž v krucifixu lék proti bolestem věku dospělého. **Justus Lipse**, který napsal zvláštní pojednání o kříži, prostudoval za svého života důkladně nauku stoiků. Když později byl stížen těžkou, bolestnou nemocí, přátelé chtěli ho povzbudit ke statečnému snášení všech bolestí vzpomínkou na nejslavnější filosofy stoické: Zenona, Katona, Seneku říkouce: „Vzpomeňte si, jakou odvahu v bolesti ukázali tito slavní mužové!“ Ale **Justus Lipse** pohlédl s láskou na svůj krucifix a řekl: „Zde jest můj velký Trpitel.“ — V těžké době sv. **Josef z Leonissy kapucín**, pracoval s neúnnavnou horlivostí v Péře, předměstí cařihradském, o věčné spáse ubohých trestanců. Bůh odměnil ho za ty práce jak odměňuje své nejlepší přátele — utrpením. Josef dostal rakovinu. Při operaci chtěli ho přivázat, ale nemocný chopil se svého krucifixu. „Hle,“ zvolal, „tu jest mé nejsilnější pouto!“ — Sv. **Kajetán**, zakladatel theatinů, ležel těžce

nemocen na chudičkém, slaměném loži. Lékař, chtěje mu ulehčiti, kázal, aby ho uložili na zínětku. Ale nemocný zvolal: „Jak? Já bych měl ležeti na měkkém loži, zatím co můj Ježíš umírá na kříži, přibít jsa hřeby a zraněn trny? Uchovej Bůh!“

Drahý čtenáři! Když v bolestných krisích tvé nemoci nebo v těžkých bojích smrtelného zápasu lékař (málo křesťanský) ti nabízí, že tě narkosou uspí spánkem, z něhož často již není probuzení, pohlédni na Ježíše ukřižovaného a řekni: „Ježíš nepřijal myrhy, již ho chtěli omámiti, aby méně cítil své muky — a já bych měl umřítí v bezvědomí sladkého spánku? Uchovej Bůh!“ — Kéž tato myšlenka posílí tě v posledním zápase! Jaké štěstí, můžeme-li si ukrátiti očistec a rozmnožiti své zásluhy pro nebe smírným a záslužným přijetím svých posledních bolestí, smírným a záslužným přijetím své smrti. Jaké štěstí, jaká zásluha, můžeme-li se připodobniti svému Božskému Vzorů a s velkým Trpitelem trpěti až do konce.²⁾

Lahyrtš.

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

III. hlavní část mše sv.: Přijímání.

Máme-li býti skutečně účastni všeho dobra, jehož Kristus vydobyl krvavou obětí na kříži a jež nekrvavou obětí oltářní nabízí nám si přivlastniti, má-li blahodárné ovoce díla vykupitelského, za něž tuto při mši sv. prosíme, býti nejen naší nadějí, ale též požíváním, má-li veliký účel vtělení, života a smrti i z mrtvých vstání Syna Božího na nás a skrze nás též se vyplniti: musíme vejíti s ním v nejdokonalejší spojení, a jako Slovo tělem učiněno jest, aby smrtelná lidská přirozenost byla povýšena k životu pravému a nesmrtelnosti, tak třeba, aby vtělený Syn Boží spojil se s každou duší, chceme-li podíl míti na něm a na jeho díle. V ráji byl zapověděný strom a jedení ovoce tohoto stromu přineslo lidstvu zkázu.

Proto přišel nový Adam, Spasitel náš, a nabízí nám ovoce, jímž je on sám, v nejvyšší Svátosti, ve sv. přijímání, kterýmž budeme účastni věčného života. „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední. Neboť tělo mé vpravdě jest pokrm a krev má vpravdě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já živ jsem pro Otce, tak i ten, kdo jí mne, živ bude pro mne. Toto jest chléb, jenž s nebe sestoupil, ne jako otcové vaši jedli manu a zemřeli, kdo jí chléb tento, živ bude na věky. (Jan, 6, 55 až 59.)

Abychom tudíž ovoce této oběti v plné míře přijali, přichází k nám On, obětující

²⁾ Kolik příbuzných, jinak křesťanských, z opatrnosti hodné politování zatajuje nemocnému nebezpečí a neodvažuje se ani upořádati ho, že se blíží poslední chvíle. Připravují tím nemocného o převelikou zásluhu, kterou by si mohl získati, kdyby učinil Bohu dobrovolnou obět svého života.

kněz a žertva zároveň. A jestliže sv. Augustin mohl říci, že pravá oběť jest každý skutek, jenž se koná, abychom svatou společností přilnuli k Bohu, tím více tato nejdokonalejší oběť nám připravuje nejužší spojení s Bohem. Ano, cílem a ovocem této oběti je spojení (communio) mezi Bohem a člověkem. Toto spojení jest obětní hostina, sv. přijímání. To jest třetí hlavní, jak bohoslovci říkají, integrální část oběti mše sv.

Obsahuje též tři části: přípravu ke sv. přijímání, přijímání samo a díkyčinění po sv. přijímání. Při poslední večeři bylo přijímání spojeno s proměnou, neboť Spasitel řekl: „Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé.“ Jen lámání bylo mezi tím, aby mohli všichni přijmouti tělo Páně, poněvadž z jednoho chleba jedli všichni. Další obřady při poslední večeři nedochovaly se nám, leč jen díkyčinění. Po lámání chleba v dobách nejstarších, již v apoštolských dobách, vkládal se před sv. přijímáním Otče náš. Papež Řehoř Vel., aby zdůraznil jeho význam, dal mu místo hned po kánonu, tedy **před** lámáním chleba.

I začíná tato přípravná část modlitbou Páně, Pater noster.

Poslední slova kánonu řekl kněz nahlas. Per omnia saecula saeculorum. Lid odpověděl Amen. Tím opět vešel kněz ve spojení s lidem. Proto hned povzbuzuje lid, aby spolu s ním se modlil modlitbu Páně. Ve východní církvi též všichni se modlí Otčenáš. U nás jej říká nebo zpívá kněz, a lid odpovídá poslední prosbou jeho. **Oremus. Praeceptis salutaribus moniti et divina institutione formati audemus dicere, to jest: Modleme se! Rozkazy spasitelnými napomenuti a božským naučením vycvičení jsouce, osmělujeme se říkati: Otčenáš, jenž jsi na nebesích atd.** V úvodních slovech, na něž už sv. Cyprián naráží, přihlíží se ke slovům Krista Pána u sv. Matouše (6, 9) . . . “A protože vy takto se budete modliti: Otče náš, jenž jsi na nebesích . . .” Považujeme to za smělost, že tvor, jenž jest nic proti Bohu, takto by se mohl odvážiti k Bohu mluvit. Ale jest to výsadou věřících, znovuzrozených dítek Božích, proto se to odvažujeme říkati.

Modlitba Páně je obdivuhodná, ježto několika slovy obsahuje vše, oč prositi máme,

proto Tertulián di, že v ní jest brevium (zkrácení) celého evangelia, sv. Cyprián nazývá ji souhrnem nebeské nauky. A týž o ní dí: „Která modlitba může býti duchovnější než ta, která od Krista nám dána, od něhož i Duch sv. jest seslán?“ V Otčenáši jest tak veliká hloubka obsahová, tak veliká plnost tajemství, tak veliká síla působivosti, tak veliké umění v uspořádání a postupu proseb, že to nikdo nemůže úplně pochopiti a vysloviti. Otčenáš je základní formou veškeré modlitby. Všechny modlitby k Bohu jsou již obsaženy v některé jeho prosbě, mají-li totiž Bohu se líbiti. Tuto chci vyložiti Otčenáš jen, pokud se sem hodí, abych ukázal, že je to skutečně též krásná modlitba přípravná k sv. přijímání.

Otče . . . Sv. Řehoř Nys. volá: „Kdo mi dá peruti jako holubici, abych mohl myslí svou vzlétnouti zároveň se vznešenou velebností slov těch, abych zanechaje zemi, přešel ke hvězdám a prohlédl veškeru krásu jejich, abych ani tam se nezastavil, ale i ty přeletěl, vystoupě nade vše změnitelné a pomíjející a uchvátil přirozenost stálou a nezměnitelnou, moc, která je sama od sebe, jež vede a nese vše, co bytuje, vše od ní závisí, abych toho získal, jenž se nemění, abych důvěrným slovem směl říci jemu: Otče!“

On jest sice Otcem naším stvořením, zachováváním, ale při mši sv. naň pohlížíme jako na Otce vykoupením a přijetím za syny v Kristu. Jak veliká to štědrost! Sluhu k důstojnosti syna povyšuje. Člověk nový, obrozený a Bohu svému skrze milost navrácený říká Bohu: Otče!

Jaká tu příčina k důvěře! Čeho že nedá těm, kdož ho budou prositi? Chce nám dobro prokázati, ježto jest náš Otec, a může vše, ježto jest to nebeský Otec.

Naše přání a modlitby byly s Ježíšem Kristem až k nebeskému oltáři vyzdvíženy, a očekáváme z toho hojné požehnání, prosíme o takové milosti, jež jsou nám potřebny, abychom hodně mohli býti účastni jeho těla a krve. Prosíme o takové smýšlení, jež je obsaženo v prvních třech prosbách.

Posvěť se jméno tvé. Poslední cíl všech věcí stvořených, všech událostí, všech bytostí rozumných jest oslava Boží. Zač má nejprve prositi ten, jenž Boha nazývá svým

Otcem, ne-li za slávu Otcovu, té aby dal přednost přede vším? Se žalmistou máme volat: Ne nám, Hospodine, ne nám, ale jménu svému čest zjednej! (113, 9.) Svěcení jména Božího jest tedy první prosba, první úmysl, jež máme při této oběti míti, to jest toužiti po tom, aby Bůh byl ode všeho tvorstva poznáván, uznáván a veleben. Proto první smýšlení, jehož nám třeba, abychom byli účastni této oběti a obětní hostiny, jest touha uskutečnit tuto prosbu. Bez tohoto smýšlení, to jest bez touhy nehřešiti a Boha velebiti, není možno býti účastnu při oběti té, ba ani není možno býti pravým křesťanem.

Nejvyšší velekněz, jenž se při mši sv. obětuje, dí: Otče, oslav jméno své.¹⁾ Nyní jest oslaven Syn člověka a Bůh oslaven jest v něm.²⁾ Začkoli budete prositi Otce ve jménu mém, učiním to, aby oslaven byl Otec v Synu.³⁾ V tom jest oslaven Otec můj, abyste přinášeli mnoho užitku a stali se dokonalými učeníky mými.⁴⁾ Aby jméno Boží bylo svěceno, velebeno, třeba, aby Bůh v duchu a v srdci člověka vládl jako vládne nad duchy blaženými v nebesích. Proto jest předmět druhé prosby:

Přiď království tvé! Tak nejlépe oslavíme Boha, když se přiblíží k nám to království, jež ve Starém Zákoně již bylo naznačeno, proroctvími zaslíbeno a velebeno. — Bůh jest nejvyšším Pánem všeho, toť panství jeho, království přirozené. Leč založil též nadpřirozené. Do stavu nadpřirozeného byl člověk již v ráji povýšen, a dáno mu právo na blažené patření na tvář Boží. Království to začíná se jevití vyvolením národa israelského, k dokonalosti dochází v říši Mesiášské, katolické církvi, a k úplnému dovršení v blažené věčnosti. V prosbě této prosíme, aby toto království vždy více vše obsahovalo, se rozšiřovalo a rostlo do nesmírna, jak v srdci lidském, tak v církvi po celé zemi, aby se nevěřící obrátili, bludaři navrátili, aby Bůh vládl nade všemi, jako vládne v nebesích. Ježto pak chceme podíl míti na těle Kristově, prosíme Boha, aby jeho království k nám přišlo, aby tam zaujal místo a vládl, abychom se vymanili z otroctví vášní a náruživostí, abychom světskými věcmi, jež nás od Boha odvádějí, pohrdali, abychom nebeské koruny a blaženosti neztratili, ale jednou tam se dostali.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Augustin Slezák, železniční zaměstnanec z Přerova, děkuje B. Srdci Páně a Panně Marii Svatohost. za uzdravení. Píše: „Byl jsem od února nemocen na žaludek. Neměl jsem chuti na jídlo a ani jsem nemohl nic jísti. Později jsem jídal dietní jídla, ale velice jsem slábl. Marne jsem hledal lék. pomoc u specialistů. V dubnu jsem byl na Roentgenových paprscích v Olomouci, při čemž shledal lékař, že mám nakloněný žaludek a střevní katar. Léčil jsem se dle jeho rady, ale bez výsledku. V srpnu mě roentgenovali v nemocnici v Přerově a shledali zúžení žaludku a žlučové kaménky. Ani léčení dle jejich rady nemělo účinku. Protože jsem velice hubeněl, jel jsem na kliniku do Prahy, kde shledali paprskováním na vrchu žaludku rakovinu. Byla nutná brzká operace, jejížto výsledek nebyl jistý. S důvěrou v Boha a v mocnou přímluvu Panny Marie odhodlal jsem se k operaci v Brně na Žlutém kopci, kde je odbočka nemocnice Sv. Anny. Vyhlášený primář prof. Bakeš mne operoval, ale mnoho naděje mi nedával. Než modlitby mé ženy, mých dítek, důstoj-

ných pánů, katolíků přerovských i sester v nemocnici vyprosily mi u Boha té milosti, že jsem šel na operaci klidný, odevzdán do vůle Boží, vyhořádán s Bohem i lidmi. Po operaci řekl pan profesor, že podobné operace dosud neměl, ač je starým operátorem. „Buďte rád, že žijete“ řekl mi. Než operace nebyla úplná. Na Štědrý den, dvanáctý po operaci, oznámil mi sekundární lékař dr. Novotný, že je nutná ještě jedna operace. Právě, že při operaci po rozříznutí žaludku sliznice byla sice zdravá, ale pod ní byla černá, tvrdá vrstva, o které nevěděli, co to je. Vyřízli dva pásy okolo žaludku aby je zkoumali. Uznali, že je to nádor, který chtěli zastaviti novou operací; chtěli rozřezati žaludek, dáti do něho skleněnou rouru, uměle mne živiti; za výsledek však nemohli ručiti. Jelikož jsem byl velmi sláb, nenechal jsem se po druhé operovati. Lékař mi řekl, že dlouho nebudu živ, pan primář to potvrdil. Měl jsem špatný Štědrý večer, když byl nade mnou vysloven rozsudek smrti. Než já s velkou důvěrou v Božského lékaře, který mrtvé křísil, a v

1) Jan 12, 28. — 2) 13, 31. — 3) 14, 13. — 4) 15, 8.

mocnou přímluvu Panny Marie jsem doufal, že se uzdravím. Dne 26. prosince, čtrnáct dní po operaci, odešel jsem z nemocnice pěšky na dráhu. Silný duch vzpružil tělo. Velká důvěra v Boha mne tak pozdravila, že se dnes (24. února) cítím dosti silným a že brzy splním druhý svůj slib: vykonám pouť na Sv. Hostýn. — Augustin Slezák, organisátor křesťanských železničářů v Přerově. Tratidla II.

F. D. z Koberic u Nezamyslic děkuje P. Marii za dlouholetou ochranu, Anna H. ze Smíchova za uzdravení nohy, která měla býti dle úsudku lékařů operována, čtenářka z Bránek za uzdravení muže z velmi dlouhé a nebezpečné nemoci, čtenářka z Jevíčka za vyslyšení mnohých proseb, čtenářka z Oder za záchranu příbuzného při srážce vlaků, při níž bylo několik osob zabito, a za své uzdravení, V. J. z Chropyně za vyslyšení prosby ve dvou záležitostech, z Němčic na Hané za uzdravení a za uzdravení dítky, z Otrokovic za pomoc a ochranu ve velkém nebezpečí, A. H. z Brna za uzdravení z nemoci, dle úsudku

lékařů smrtelné, A. P. z Koryčan za uzdravení dětí z těžké nemoci.

Dvoji komise. 14. února byla na Sv. Hostýně komise, která prohlížela elektrické zařízení: dva inženýři z Brna, jeden z Přerova, okr. hejtman z Holešova. Když jim P. superior řekl, že tu byla **před 137 lety také komise, která zrušila Sv. Hostýn**, odpověděl jeden z nich, že přišli Sv. Hostýn povznést. První komise byla k zániku Sv. Hostýna, druhá k jeho rozkvětu.

Návšteva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V únoru 1924.

2.	bylo lidí v kostele	400	a u sv. př.	130
3.	" " "	65	"	29
10.	" " "	62	"	28
14.	" " "	45	"	30
17.	" " "	32	"	19
24.	" " "	53	"	21
	Ve všední dny úhr.	275	"	40
	Úhrnem	932	"	507

Mši sv. slouženo 104.

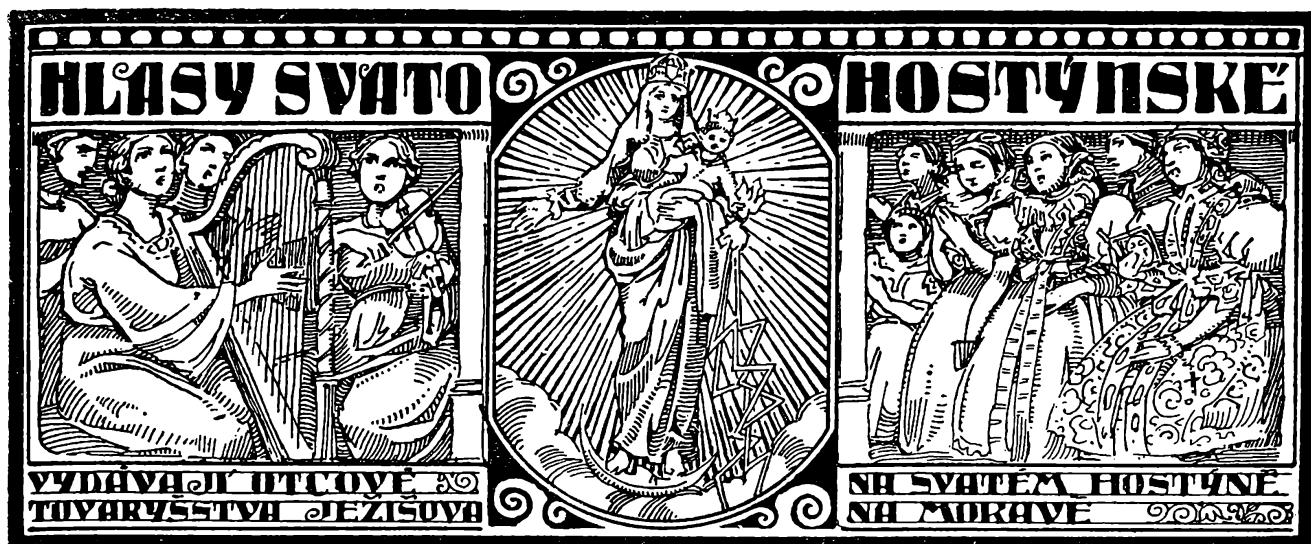
K elektrisaci Sv. Hostýna.

Když P. superior poslal potřebný obnos na zakoupení zemských obligací přerovské elektrárny, a tato chtěla vedení provést, byla stanovena polit. správou v Brně komise, která zkoumala, za budou vyplněny všechny zákonité podmínky, a zda nebudou poškozeni ti, kteří by měli zájem na tomto vedení. Toto vedení mělo protínat okr. silnici vedoucí z Bystřice do Holešova, železnici a telefon, polnosti občanů bystřických a slavkovských a lesík u Slavkova. Proto byli uvědoměni občané těchto polností a ke komisi pozváni zástupcové silničního výboru, ředitelství stát. drah, ředitelství pošt a telegrafů a okr. lesní inspekce: předseda p. Zapletal ze Šišmy, zástupce ředitelství pošt a telegrafů v Brně: inž. Bohumil Konečný, staveb. komisař, zástupce ředitelství stát. drah v Olomouci: vrchní želez. rada inž. Kvasnička, zástupce okresní lesní inspekce ve Val. Meziříčí: okr. komisař inž. Václav Procházka, za Matici Svatohost. superior Jos. Stryhal, tovarník Václav Zbořil, kanovník Jan Daněk z Kroměříže a kons. rada Aug. Neoral, farář z Rudslavic; politickou okres. správu zastupoval okresní hejtman Dr. Přikryl a zemskou správu politickou místodržitelství rada Jos. Novák, jako správce komise, a

stavební rada inž. Leopold Podešva jako technický znalec a zástupcem přerovské elektrárny byl vrchní inženýr Miloslav Uherek. Komise dopodrobna určila, kde se mají postavit sloupy. Zástupcové silničního výboru, ředitelství drah a telegrafu žádali, aby se splnily podmínky uvedené v zákoně, by totiž netrpěla ani silniční ani železniční doprava ani telefon. Měl býti dále kousek lesíka slavkovského vysekán, aby stromy se nedotýkaly drátů. Zástupce lesní správy proti tomu nic nenamítal, protože to nebyl souvislý les, nýbrž jenom mýtný podrost schopný kácení a byl již cestou proříznut.

Jeden občan z Bystřice žádal, aby sloup na jeho pozemku byl o 1 metr posunut, jinak že by měl těžký přístup na svůj pozemek. Bylo mu vyhověno. Zástupce Středomoravských elektráren přerovských slíbil, že bude všem zákonným požadavkům vyhověno, a vysvětlil, jaké budou sloupy, jak silné dráty na nich a j.

Protokol byl od přítomných zástupců podepsán na Sv. Hostýně 11. září 1923. — 8. října přišlo z Brna vyřízení a účet za komisi: za vyslání úředníků 830 Kč 60 h, za uveřejnění vyhlášky 106 Kč 50 h, za kolkování protokolu 4 Kč, za vyhotovení opisů 12 Kč. Celkem 953 Kč 10 h.

Číslo 5

Květen 1924.

Ročník XX.

Vladimír Hornov.

Královně máje.

*Kam se má duše nakloní,
všude Tvé jméno zaznívá,
ve květy bílých jabloní,
v nebese zářívá:*

Maria, Maria!

*Šeptá je květ, jenž ve sirání
skromně se zraku ukrývá,
jása jim skřivan v plesání,
k slunci když zazpívá:*

Maria, Maria!

*Šumí jím vánek nad lesy,
zurčí jím horská bystřina,
hlaholí zemi, nebesy
ozvěna jediná:*

Maria, Maria!

*Na oltář květů kytice
nese Ti dětská družina,
v modlitbě dlaní tisíce
k Tobě se sepíná:*

Maria, Maria!

Jura z Podbřezí-Nabal:

Pokáňa malého neplecháře na Sv. Hostýně.

Psáno valašským nářečím

II.

Kerýsi den, bylo pěkně, číhali sme na cestě zasěj. Dlouhá chvíla nic. Až na jednúc, jak dyž do nás střelíl Zabéklo hdesi na takú trumpétu, jak trúbja v hutách, dyž nehde hóri. Smýkli sme na nohy, ale už to zasěj hdesi od Medřína zabučalo kolej rázů za sebů.

„Franckú, to je laperdón, friško přeč s húsaty, lebo nám ich všeckých domňágál!“ A tož ich gvaltem odháňáme s cesty. Laperdón nám už lapoce za zády, kúle sa belinu pomeněj, lebo uhlédli, že sa

pachtíme z drúbežjů, ale přecaj sa mignul koleva nás jak luciper. Na húsa sem v tej chvíli zapoměl, ale Francek drapňa ho dal sa do řvaňá a pustil se za laperdónem. Jacísi dvá, co v něm sedali, obrátili sa po něm, chvílu to ešče jelo, ale potom to zadrkotalo a prrr, ostali stáť. Francek pořád za nimi, až ich stíhnul. Bylo to hodný kúsek ode mňa, tož sem neslyšel, jak sa tam cosik domlúvali, edem sem zmjerčil, jak tí jední pán Franckovi cosi dávajů, a on už hupkem letí zpátkem. La-

perdón takěj zalapotal a fičal dálej ge Vsetínu.

„Juro, pět rynckulí ně dali“, chéřil sa z daleko a papírovú pětínú sa rozháňal nad hlavú. Neptajte sa, jakú ukrutnú radost sme z tého měli. Ale chyba se stala, že sme nehnali hned dóm. Narychtovali sme zasej past a dali sa do počítáňa. **Měli sme tého dohromady už sedumnáct rynckých**, a Francek věděl hdesi o jakémsi bicíglu, který byl na prodej za dvacet rynckých. Je pravda, byl prý cosi pochrámaný, ale Franckú křestný tatíček byli kovářem, a tož sme počí a i. že nám ho poprovjá.

„Do týdňa už budem fest jezdit“, praví ně a přešlapuje nožisky, jakby už na tém seděl. „Ale počúvaj, Juro, bicígel budeme mět na poly, púl já a púi ty!“

„Tož to neé“, dolekal sem sa jeho nápadu. „Húsata sú moje, peníze též, a tož bicígel ti edem poččáňa, scés-í.“

„Tož ty si taký? A tož co já budu mět za moje zmudrováňa, co za mojů létačku za každým bicígelistů, co za moje domlúváňa sa s každým, dyť ty hubú ani neklapneš, edem ryncké bereš!“ Od téj doby Francek vyváděl truce a ve škole dělal cuzího.

„Ja, dyž ňa neznáš, tož neznaj“, pravil jsem si, „šak já si k bicígelu pomozů baj sám.“

Dva lebo tři dni potéť lélo jak z řičice, ven sa nescélo ít. Potém sa vybralo, tož sem vyhnal, ale edem tak na výzvědky, co hdesi dělá Francek. Jak by ho zem zhutla, nebylo ho nihde po pasinkoch. To on je na vsetínskéj, hůsa tam našel a včil šidí bicígelistů, napadlo ně a nutilo ga to za ním. Teprů při pondělku vyhnal sem po škole húsata na silnicu. Jak sem trůfal, tak bylo: Francek, léža pod trnků, písče na křivák. Kozlat neměl sebů. Sotvi ňa uhléd, smýknul sebů a tam ten hore mezů přeč.

V úterý byl na Vsetíně trh na statek, a tož tatíček s mamičků vėdli našů Lysku na prodej, proto že ujala na mléce. Byl sem tém vėlce povděčný, že néjsů naši doma, a tož přiřďa ze školy naporůčal sem Kristýně práci a chytňá prut, hnal sem na silnicu. Húsata sem dal pášť. Na mrtvé hůsa bylo už strach pohlédnůt — kolěj dní do tého léla voda, brablenci sa už po tém špacírovali, baj to už belinu čulo. Položil

sem ho do prostřed cestý. Po chvíli vyhnal sem baj živé z křikopy a zháňal sem ích k němu. Nevím, lesti sa ho bály lebo im takěj čulo do nosů, utěkaly od něho přeč. Co sa tak s ním babřů, zabékne hdesi od Nového Světa trumpěta, hned sem poznal, že je to laperdón. Radostů, že tadyk není Francka, džiglo ně až v boku. Dajů-i zasej pětirynckovů, tož bude na bicígel prám, a dva ryncké ně zbudů na ty správky pro kovářa. Dám sa hupkem do přeháňaňa húsat z místa na místo a pohlédám, brzo-i sa zjaví na cestě laperdón.

Co by mžignul očami, už letí silniců protiv ně. Dám sa do skřekáňů, flágám ručisky nad hlavů, húsata dolekané utěkajú do příkop, a laperdón pomalůčku sa blíži. Ale co sa nestalo. Dobré tři loktě lebo štyry přede mnů prrr, ostal stáť. Seděli v něm zasej tí dva páni co prvší ráz, a tož tí jeden sa schytli, vyhůpli z tého ven a rovnů ke mňa. Tí druzí pustili tém páru a tož povlovně pojížděli k nám.

„No, co je, chlapec?“ ptajú sa a ukazujú na husa, keré ležalo předemnú rozplésknuté jak mokrá hadra. „Ty jeden švingulanty, já tebe budu saplatit“, hrozili ně ruků až do čela a zasej cosi prebentili s tými druhými beztak po německy, lebo sem tém nevystíhнул. A zas sa obrátili na mňa: „Ty budeš psijít do arešt ajčpern.“

„Nerozumíš?“ kývali po mňa takéj hlavu a pohlédli na tých, co seděli ve fasuňku. Tí sa zabočili a zavolali na ně ménem, tuším „Hermidýn“ sa volali. A tí chlapisko drapli ňa za krabátí a smýkli se mnů do fasuňku k tým druhým. Tí mňa přichlůpli podle sebja na lavu a pan Hermidýn drapňací hůsa flágli nim do voza, sami vyhůpli takéj a sedli podla mňa z druhéj strany. Potém ně svojmi nožisky přistůpli moje, zmjawgli ňa meziva sebů a než sem sa z téj hrůze rozebral, laperdón zalapotal a upaloval s námi ge Vsetínu.

Oh, dušů rozdušů, nelza vyřect, do jakého sem sa dal řvaňá, dyž sem vystíhнул, že mňa vlečů do areštu, jak pravili. Drapnul sem hned pána Hermidýna koleva krků, hned zasej tých druhých obtůlal a pohladůval sem ích po hubě baj po rukoch, prosil a sluboval, že ím pět rynckých vrátím, ale oni ostali jak kameň tvrdí. Laperdón letěl jak střela, já sem lamentil do

ochraptěná, ale všetko bylo márné. Už zatáčame k jabluneckému kopcu.

V tém, na mú milú, myslel sem, že ňa zatrene briedisko. S kopečička kráčajú naši, a z nimi Lyska. Statku tam bylo moc, pod cenu jí nescéli dať, tož ju védli dóm.

Jak sem ich uhléd, zepjal sem sa na jakúsi okenicu před námi a scél sem vyhypnúť ven. Ale kerýsi ňa drapnúť za nohu, tož sem sebú břinčil na to skélco a ostal sem na tém dóle hlavú viseť. Při tem sem řval jak by ňa na nože nabíral: „Tatičku, mamičko, nedajte ňa!“

Laperdón hrgotal pomeněj, až zastavil. Tatiček (byli na vojně kaprálem), rozbékli sa na pány zadržané žhurta: „Stojte s tým! Co tráfate s tym synkem počat, což vám podělal? Hde ho vlečete?“ Mamička zatěl drapli ňa za ramena a zesmýčili ňa s téj okenice na zem.

Tí pán Hermidýn takéj zlézli a tož sa dali tatičkovi cosi rozkládat, edem že ím to po valasky nešlo. Ale naši tatiček byli múdří, uměli bajaj cosi po taliáncky, cosi po německy a hdovijak, tož sa ich ptali po německy. O čem sa dojednáváli, to nevim,

Madona slovácká od Joži Uprky.

nerozuměl sem tému. Pan Hermidýn vzali z laperdóna baj húsa a ukazovali ho naším. Tatiček krútili hlavú a pohlédali z jednéhí na druhého, a ti, co ostali sedět, edem přikyvovali a furt runtem mléli: „Ja, ja, Cicvár, Cicvár!“ Tak sem sa dopídil, že sa volajú pan Cicvár. V tém sa tatiček obrátili na mňa a skřékli, až ně mráz oblél po zádoch: „Bral si jaké peníze od tých pánů? Podhazoval si ím mrtvé húsa do cesty?“

„Tatičku, edem jednúc“, přiznával sem z brekem.

„Já ti dám jednúc, počkaj až doma“, zahrozili ně čaganem, hmatli ně burnúsa a vytáhli v šatce zamotané knížky. Z ních vzali tři papírové pětirynckové a dali ich panu Hermidýnovi.

„Máš ešče hdesi tých patnáct rynckých, lebo si ich umárnil?“ ptajú sa ně při tém.

„Mám sedumnácť, tatičku, sú překryté na trámci v komoře.“ Tatiček sa zasěj cosi ptali ích, ale oni krútili hlavú řeci: „naj, naj!“ Tři pětiny dali panu Cicvárovi, naším podali ruku a vlézli do voza. Než pustili páru, zahrozili ně ešče a pravili: „Tatynka bude tebe fest pucovat galoty!“ Pan Cicvár zasěj pokývali hlavú řeci: „Ja, ja, Cicvár“, laperdón zalepotal, a vzal ích všetkých kozel.

Včil sa teprú dostali mamička ge slovu: „Probožky, tatku, tož prav, co sa to stalo s tým ogařiskem?“

„Edem si to rozvaž, matko, jakú hříšnú neplechu si zmyslel, cigániť peníze od

ludí! A tak fortelně! Húsata vháňa pod vozy a potom léce za nimi a žadoni se zaplaceňá.“

Tatíček odepjali pásek, a pásek sa ně přichlópil ze zadku na kyty, že sem poskočil jak kozla. Tatíček mléli do mňa řemeněm, až sem sa svíjal po zemi. Řemeň by ňa byl do němoty ubil, dyby sa byli mamička do tého nevložili. Vzali ně provaz z ruky (tém vědl sem Lysku), a já sem tak ostal na chvílu řemeňa volný.

Tatíček lamentili: „Ja, ja, tak je to. Člověk počítá na chásňata, že mu ve stářú jaksi vypomožú, a zatým sa ogařisko připravjá pro šibenicu. Ja, ja!“ Beztak aby sa ím lepší mudrovalo, vytáhli fajku, nacpali a dali sa do kúřeňá. Bafnúli párú rázu a spustili zasěj: **„Vezmi si příklad hen z jakéhosi ogařiska spod Stínadel, ten sa k tým pánom ináč zachoval. Odepjalo sa ím jakési gumové kolco, co vezú doforoty. Ogar kolco drapnúl a letěl za nimi do vrchu. Uslyšali ho volat a tož ostali stát. Dostal od nich řětinu nálezného. Ten sa s ňú móže baj doma pochválit a nemusí jú překrývat za trámcem. Sám ho musím chválit, baj za to, že on ím na řa požaloval, že ích cigáníš o peníze. Beztého řa hdesi kerúsi při tém úhléd a tož, že ře spravedelný, tož v tém udělal konec.“**

Francek Kuráňú, napadlo ně hned a už sem odvíral hubu, že povím, jak je Francek spravedelný, ale tatíček ně v tém zahrozili čaganem řeci: „Ogare, Búch řa opatruj, lesti sa už o téj tvojej nepleše vyprávjá po dědině!“

Zhutnúl sem to rači a bez odmlouváňa počúval sem tatíčkovu vaděňá až dóm. Doma nakázali ně přinést šachtulku od vichsu, vyklopili peníze na dlaň a přepočítali ích. „Toť máš, matko, schovaj ích — a dyby sa nekerú s tých lidí nehdy ohlásil, tož sa mu vráť!“

„Jaké vracáňa? Patnáct rynských si vrátil už, a lesti sa hdy bude hdo ešče hlásiť, tož mu dám ty dva ryncké, a pro ostatek ať si ide za tými, co vzali peníze neprávem.“ Tatíček uznali, že mají mamička pravdu, vzali peníze a kývnáci na mňa šli ven. S tichú dušu bral sem sa za nimi. Za chalupú máme takový kopečik, tož doňho sme zašli a tam ně udělali také kázaňá, že sem sa nadosmrti odřeknúl všechých bicíglu a všelijakých takých zmjat.

Od tých čas sem chodil doma edem po prstoch, gór dyž byli tatíček v izbě. Z húsaty sem už nechodil. Meziva ogařisky sem brzo na mojů trampotu zapomněl, ale — Francka sem sa chránil, lebo sem mu už nedovířal. Edem řa potřora, laperdón mňa dycky dolekal. Mohli sme byť v nejlepšíh hraňú lebo skotáčañú, jak zabéknul lebo zalapotal laperdón, už mňa nebylo. Ogaři pokřikovali na mňa: „laperdón“

„Dokél prý člověk nezloží pokáňa, dotěl prý ho svědomě straší, povídali nám dycky velební pán. A tož to pokáňa čekalo také na mňa. Přichodilo sv. Andělíčků Strážných. V sobotu před nimi vybírá sa dycky z medřickéj farnosti proceství k P. Marii na sv. Hostýnek. V pátek ve škole pravili ně p. učitel, aby ím neco přiněs s púti, prý řa naši na sobotu omlúvali. A bylo tém tak. Přinďa ze školy nakázali ně vychsovat boty a jedno druhé, a dyž došli tatíček s pola, tož ně teprů pravili, že pújdu s mamičkú na pút. „Večer, než odespíš, uvážaj dobře o svých neplechách a hříchoch, lebo půjdeš s mamičkú ge svatěj spovědi a ge svatém přijímáňú. Tož ať víš, co máš dělat“, nakazovali ně zhurta.

V sobotu ráno, než sme vyšli, sem ích pěkně odprosil za odpusčeňá všeckého, a tož s Pánem Bohem sme vyšli. **Od večera sme přichodili ge sv. Hostýnku.** Mamička vytáhli spoza řádří malý uzélek a pravjá:

„Podiv sa, synku, toťkaj sú ty dva ryncké, keré si na kémsi vycigáníl. Žáden sa o ně dovčil neohlásil a takéj už neohlási. Proto sem ích vzala sebu, rozdrobila sem ích na samé čtyráky, a ty nimi podělíš žebrákú, keří sedá tak zděla cesty ge kostelu. Lesti ti pochybí, tož ti dodám.

Dyž už vykonáš tu svatú pút, tož abys také vykonal jakési pokáňa! A tož sme se dojednali s tatíčkem, že rozdáš tých grajcarů a zaprosíš každého žebráka, aby pořičal „Otčenáš“ za obrácaňá hřišníka. Trúfáš si to každému řect?“

Po hubě ně tékly hrachy, na slovo sem za nezmóhl, ale kývnul sem. A tak sme stúpali k Panence Marii, já rozdával sem žebrákóm štvěrky a prosil ích za „Otčenáš“, a mamička za mnú říčali zpola nahlas rúženec. Pořičal sem ozaj skrušeně, dyž sme kleknúli na kolena před Mamičkú nájsvětějši. A dyž v nedělu po poledňu

lúčili sme sa ze svatým Hostýnkem, bylo ně tak teplúčko u srdca, že bych byl skákal radostú. Už sme sa brali s druhými pútníky. Šel sem páru krokú za mamičku a pohlédal sem bokem po žebrákoch. Prám dochodím k jednému, měl jakési dochrámané nohy, brle ležaly podla něho, on takéj pohlédnul na mňa a hned spustil: „Za obráčeňá hříšníka, aby sa polepšil a zasěj na pravú cestu přišel! — Otčenáš jenci . . .“ Zatřepalo to se mnú jak větr búčkem, smýknul sem k mamičce a chytňa se ích za sukňu pohlédnul sem

na ně. Ale oni, jak by ňa neviděli, říčali ze žebrákem nahlas: „Posvět sa Meno Tvoje, přindi k nám Královstvo Tvoje . . .“ Pustil sem sa friško mamičky, zepnul sem ručata a nahlas říčal sem s mamičkú aj ze žebrákem: „Odpust nám naše viny jak bajaj my odpúšťáme naším viníkom, neuvádaj nás v pokušeňá, ale zbav nás ode zlého . . .!“ Taký konec vzala moja neplechá s húšaty a z laperdónem. Dneskaj sem povděčný Franckovi, pánu Hermidýnovi aj pánu Cicvárkovi, lebo (nebýt ích) hdož ví, co za neplecha by ze mňa byla.

Vladimir Hornov.

Sequence „Tibi cordis in altari“.

*Tobě v oběť dáti sluší
na oltáři našich duší
prosby, Panno přesvatá:
oběti byť malá cena,
Tebou když je přednesena,
Synem Tvým je přijata.*

*Hříšní k Bohu jdou skrz Tebe,
k nimž Bůh Tebou přišel s nebe,
prostřednice velebná!
Pánu, jenž pněl za hřích v muce,
budiž dána skrz Tvé ruce
oběť hříšných prosebná!*

*Nerač hříšných zamítati,
bez nichž nebyla bys, Máti,
hodna Syna takého:
bez záslibu vykoupení
nebyl důvod pro vtělení
Spasitele božského.*

*Pro ty zvláště vyvolena,
nad všechny jsi povznesena,
nebes Pán jen vyšší je:
Panno, jež tak zvýšena jsi
pro nás, našich prosb hlasy
k Pánu vznes, ať slyší je!*

*Hříšníkem-li zhrdáš, Svatá,
hleď, proč slávou přebohatá
trůniš nebes družině.
Přimluva Tvá hříšných chrání,
Tebou kéž i smilování
dojdou v soudu hodině!*

Amen.

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Lagvát. Sonisův křesťanský život.

Kapitola VIII.

Tento muž tak něžný k bližnímu byl k sobě neobyčejně přísný. To se ukázalo zvláště při obtížných výpravách na jih; i když nastaly v době postní, nezměnil nic ve způsobu života — a jídal pouze večer. Modlil se buď na koni nebo v noci ve svém stanu. Obdivuhodné byly jeho

jízdy na koni z Lagvátu do Alžíru, jež vykonal ve dvou nebo třech dnech; obyčejně dal si na jednotlivých stanicích připravit vždy „nového“ koně — a tak v nejrychlejším cvalu přelétl ohromné ty dálky. Při tom bylo celým jeho občerstvením trochu kávy a chleba.

O čest a slávu Ježíše Krista velmi horlil a proto zvláštní jeho ochraně těšily se řeholní ústavy lagvátské. Představený kněží Lazaristů a Milostrdných sester chtěl pro nedostatek obživy zrušiti oba své kláštery v Lagvátě. Sotva dověděl se o tom Sonis, vsedl na koně a spěchal do Alžíru, aby u vrchních úřadů církevních, vojenských i civilních vymohl zachování obou ohrožených domů. Otcové Lazaristé prosili ho, aby příliš při tom nevydával se v nebezpečí, neboť té doby vláda francouzská pro spor císaře Napoleona III. se Sv. Stolicí byla velmi nepříznivou požadavkům katolíků. A co odpověděl Sonis? „Příd své loďky obracím vždy k Pánu Bohu. Nechtě vějí větry jakékoli, příznivé nebo protivné, držím se pevně svého směru; neb toliko v Božím přístavě chci přistati!“

S touž horlivostí pracoval i ve prospěch farního kostela. Jeho srdce **přeplněné** takřka láskou a úctou k Božskému Spasiteli nemohlo strpěti, že Pán bydlil v příbytku tak chatrném, ba nedůstojném. Proto navrhl s velkou smělostí, aby bylo za kostel použito nedokončené posud mešity, k níž Arabové nejen nechtěli se hlásiti, nýbrž k níž jeví i velkou nechuť. Proslýchalo se, že by ji byli přenechali velmi rádi, poněvadž stavbu její platili vlastními penězi; mimo to biskup alžírský chtěl sám dokončiti a vyzdobiti nový kostel. Sotva však návrh podán byl vrchnímu úřadu alžírskému, strhla se bouře. Hlavně bylo předstíráno, že probudil by se opět fanatismus Arabů, kdyby zabrána byla mešita třeba neprospěšná, a třeba se jí neužívalo. Sonis **tedy** tentokráte, jak se říká, pohořel. Přiznává se k svému neúspěchu v listě, vyznívajícím jak vzdechy křesťana, který vidí svou víru zneuznání, tak i pokornou poslušností vojína, který se podrobuje.

Týmž duchem víry a horlivosti pro spásu duší dýchala i celá jeho činnost vojenská. Vážil si svého povolání, které pouze z víry odvozuje svoji vznešenost. „Modlete se za mne,“ psal své příbuzné; „jsem ovšem jen ubohým vojínem, ale patřím k vojínům oněch dob, kdy náš stav nazýval se vznešeným stavem zbraní, protože ruce křesťanské nesly tyto zbraně.“ — Jeho velení bylo určité, pevné, ale vždy zdvořilé. Markýz de la Tour, jenž pod ním sloužil v letech 1866 a 1867, připomíná toto:

„Pan de Sonis zanechal v mé paměti obraz šlechtice v plném smyslu toho slova. Přivítal mne svou okouzující dobrotou a vlídností. Bylo mi svěřeno, abych donášel vojsku jeho rozkazy, sledoval jejich vyplnění a potom o celku podal jemu přesnou zprávu. Vždy se ho velice dotklo, nebylo-li vše tak, jak býti mělo. Vycítil jsem to z jeho první odpovědi, ale ani tu nepřekročil inezde dokonalé zdvořilosti. Ozvalo-li se první jeho hnutí příliš živě, ihned se zarazil — a já jsem si všiml, jak zrak jeho utkvěl na určitém místě za psacím stolem. Jednou se mi podařilo, že jsem mohl obejít celý tento stůl — a tu jsem konečně objevil onen předmět, na němž tolikrát utkvěl zrak Sonisův, a odkud prýštila se jako ze zřídla nevyčerpatelného jeho vlídnost; byl to sv. kříž!“

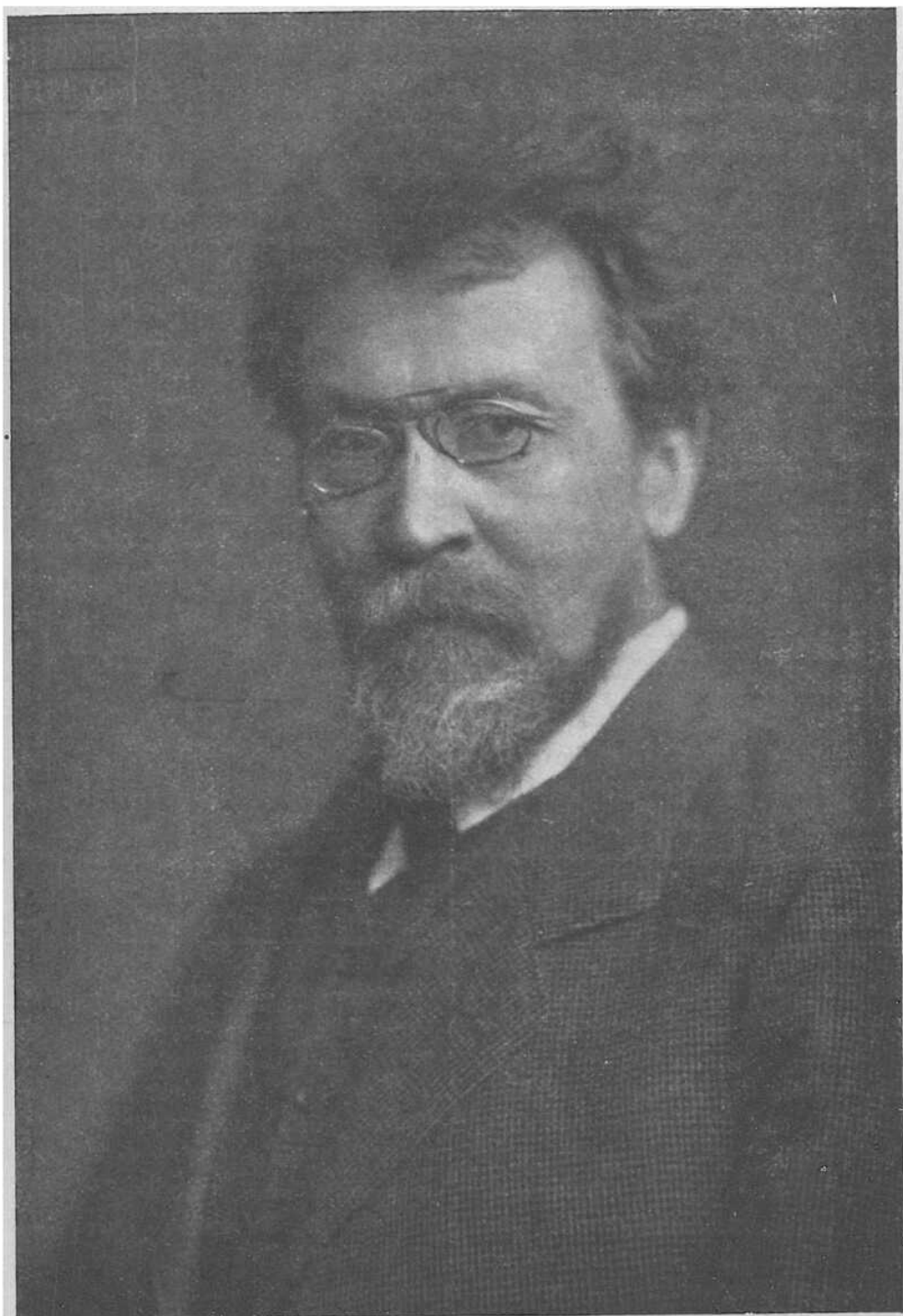
Sonis byl nejen železným vojínem s vyvinutým citem povinnosti, nýbrž i ušlechtilým mužem **dobrého tónu a dobrého vkusu**. Svou povahou zůstal vždycky mladým. Mladé vojíny a důstojníky zvláště miloval, rád se s nimi stýkal a je povzbuzoval. Přál si, aby všichni vojíni byli dobrými křesťany, věda dobře, že by to prospělo tak dobře vlasti jako církvi. Žádal, aby v neděli všichni důstojníci šli s ním na mši svatou. Poslechli ho — a tu byl celý šťasten, vida před oltářem Božím tolik statečných mužů. Ve kterýmsi listě napsal: „Co se týče křesťanského chování vojínů, rozhoduje to, jak se začne. Mladý muž, jenž hned při vstupu do vojska ukáže, že je dobrým křesťanem, snadno vytrvá ve zbožném, křesťanském životě. Za to však není nic obtížnějšího, než obrátiti se u vojska. Ovšem mnoho záležitostí též na tom, zda najde mladý vojín oporu u toho, jenž mu rozkazuje. — Bezpečné první kroky jsou **velkou zárukou** budoucnosti; neboť později jsou poklesky řídké, ba téměř nemožné.“

„Můj poměr k plukovníku de Sonis.“ píše kterýsi důstojník, „byl poměrem dítěte k otci nebo chovance k učiteli. Poněvadž moje víra byla slabá, plukovník hleděl ji upevniti všemi vhodnými prostředky; nedokazoval, ale za to tím více se staral, aby se mi dostala do ruky nějaká dobrá kniha, neb abych viděl nějaký dobrý příklad, který by mne povzbudil, nejkrásnějším příkladem byl mi však on sám.“

Sonisovi bylo nejvíce líto oněch mladých mužů, kteří vychováni byče v ústavech řeholních, dali se později na špatnou cestu. „Jak je to smutné,“ psal o tom, „že tak málo těchto mladých lidí u vojska vytrvá v dobrém! Jsem však přesvědčen,

že si mnozí zachovali víru, takže po návratu k rodině vrátí se jistě opět na dobrou cestu — k životu podle této víry... Naše doba jest příliš ostýchavá a zbabělá; ani vojsko neuniká této nákaze.“

Čeho však Sonis u vojínů netrpěl, to

**Josef Fanta,
architekt a profesor
techniky v Praze.**

Zhotovil návrhy pro korniky svatohostýnské, chystá nákres uměleckého lustru pro Sv. Hostýn.

byla nákaza mravní; po té stránce byl neobyčejně bdělý a přísný. Proto mnozí se mu sice obdivovali, ale nemilovali ho, nemohouce pochopiti jeho přísnosti.

Velkou péči věnoval Sonis nemocným, jimž hleděl mimo pomoc tělesnou opatřiti vždy i pomoc duchovní. „Lékař lagvátský,“ píše tamní farář, „měl mi vždy-

cky ohlásiti čísla vojínů, kteří nebezpečně onemocněli. Ó, kolik duší vděčí zbožnému veliteli za své vnitřní i věčné štěstí!“

Milován jsa dobrými a postrachem jsa zlých, těšil se Sonis přece úctě všech. Úctu tuto získala mu hluboká zbožnost; zvláštní ochrana Boží, jíž těšili se jeho

vojíni, byla všeobecně připisována jeho vroucím modlitbám.

Pronikala-li zbožnost Sonisova všechny jeho styky s důstojníky a vojíny, zářila leskem ještě skvělejší v jeho rozmluvách a dopisech. Viděli jsme, jak důvěrné přátelství pojilo ho již od mládí s p. Ludvíkem de Sěze a s p. Jindřichem Lamy de la Chapelle. Ačkoli věrnost a vytrvalost bývá u přátelství studentských let jen řídkým zjevem, neb „co s jarem rozkvetlo, s jarem i odkvétá“ — přátelství Sonisovo mělo skoro cosi z nezměnitelnosti a věčnosti toho, jenž byl jeho božským kořenem. Vysvětlují to tyto řádky, psané Sonisem paní de Sěze. „Nestojím sice za

mnoho, ale nemohu přece pomlouvat své srdce, které mi Bůh dal, a jež jest přátelům oddáno tak něžně. Myslím, že není potřebí, abych Vám pověděl, jaké místo má v něm Ludvík.*) Naše vzájemné přátelství pochází z dalekého kraje, spočívá na téže víře a týchž zásadách — i potrvá tudíž déle než život lidský . . . Daleko za tím úzkým obzorem, jenž nazývá se smrtí, a přes nějž tak rád přelétám v modlitbě dvakráte denně, daleko za tím těsným kruhem — tam s důvěrou spoléhám na vzpomínku svých přátel. Věrně na ně pamatuji v modlitbě — a proto, kdykoliv si vzpomenu na svou bídu, těším se, že oni nezapomenou na mne za hrobem.“

(Pokračování.)

Jak se dostal P. Zimmerhackel na Sv. Hostýn?

Právě když přišel P. Xaver do Kroměříže, horečně pracoval příborský kaplan Ant. C. Stojan o zřízení duchovní správy na Sv. Hostýně. Na začátku školního roku 1881-82 konala se 4. září velká pouť, při níž byl donesen na Sv. Hostýn obraz Zvěstování P. Marie v Římě posvěcený; téměř celá Morava se pouti zúčastnila. Jistě P. Xaver o ní věděl a byl od ředitele kroměřížského semináře Viléma Blažka na význam Sv. Hostýna upozorněn. Jistě si leckdy na Sv. Hostýn zajel. **Na podzim roku 1883 byl poslán P. Xaver do Trnavy konati probaci** t. j. třetí zkušební rok. 19. prosince t. r. konečně dovolil baron Laudon vystavěti útulek pro kněze, kteří by jen v době poutní starali se o poutníky, jinak však neměli žádných práv. **V lednu r. 1884 hledalo Družstvo řeholníků**, kteří by na dané podmínky přistoupili a Sv. Hostýna se ujali. Toto vyjednávání sledoval s velkou pozorností v Trnavě P. Xaver. Vždyť členem Družstva byl jeho bývalý ředitel Dr. Vilém Blažek, a také Karel Justián, ředitel arcibiskupského panství v Moravicích, člen mariánské družiny vídeňské, jenž již v Kroměříži se stýkal s P. Xaverem. Tito mu oznamovali, kterak pokračuje vyjednávání s jednot-

livými řády. P. Xaver si to zapamatoval a napsal v Hlasech Svatohost. r. 1917 str. 7, že jeden řeholník prohlédnuv si tehdejší Hostýn a poznav závislost od bystřické fary, zvolal: „Buď celou správu nabízeného místa, nebo nic!“ Jiný řeholník odpověděl: „S kaplany příborskými nebudeme v tak vážné věci jednati.“ Jiný řád činil tuze velké nároky, jimž chudé Družstvo nemohlo vyhověti.

Když tedy žádný řeholní řád na Moravě sídlící nechtěl uvázati se v duchovní správu na Sv. Hostýně, obrátil se Karel Justián (jistě s dorozuměním výboru Družstva) **na P. Zimmerhackla**, jemuž napsal tento dopis do Trnavy:

„Vaše Důstojnosti, velectěný pane a příteli v Kristu! Na Váš laskavý dopis ze 4. prosince 1883 posud jsem neodpověděl, protože majitel Bystřice Arnošt Laudon se rozhodl dle úmyslu našeho nejdp. kardinála a Sv. Hostýn odevzdal dobré věci. Hned jsem mluvil s předáky Družstva a především i největším horlitem Družstva, s důst. panem Ant. C. Stojanem z Příbora. Výsledek rozmluvy jest tento: „Byli bychom šťastni, kdyby důstojní Otcové jesuité se tohoto svatého,

*) její manžel.

pro nás tak důležitého místa, ujali. Byli by ve vykonávání svých svatých povinností úplně samostatní a to od první neděle po velkonoci až do polovice října. Měli bychom však k nim ještě prosbu, **aby ostatní zimní čas od října do dubna konali misie na moravském Valašsku.**

Klášter se hned na jaře začne stavěti, a i po té stránce bychom se řídili dle přání dp. Otců. Také i Družstvo s důst. panem farářem vše tak urovná, že klášter a kostel bude úplně samostatný.

Prosím však o podmínky:

1. Zda by se chtěli jesuité tohoto poutního místa a kláštera ujati?

2. Jak veliký by musil býti základní kapitál pro čtyři kněze a dva bratry laiky?

Buďte tak laskav a promyslete celou záležitost tu zmíněnou, a kdyby byla jen nějaká možnost, že by P. Provinciál převzal Sv. Hostýn, prosím, abyste mi rozhodnutí odeslal, bych je mohl členům Družstva oznámiti.

Myšlenka, že bychom důstojné Otce měli na Moravě, nás činí šťastnými, a jistě se vším možným způsobem přičiníme, abychom ukázali lásku a vděčnost. Odpusťte, Důstojnosti, že prosím o brzkou odpověď, neboť máme okolo 12. února schůzi v Brně, a bylo by dobře, kdyby již napřed důstojný p. P. Stojan byl o všem zpraven.

Vaší Důstojnosti se vši úctou ruce líbaje zůstávám v Kristu vždy vděčně oddaný sluha a syn Justián.

Mořice 31. ledna 1884.“

Dopis byl poslán do Trnavy, kde P. Zimmerhackel konal třetí zkušební rok (probaci). Adresát jej dostal 2. února, kdy byl právě při stole čten dopis z Říma oznamující, že generál řádu vdp. Beckx odevzdává plnou moc nad celým řádem generálnímu vikáři P. Anderledymu. **P. Zimmerhackel psaní od Justiána psané opsál, originál poslal do Říma P. Anderledymu a opis do Vídně P. Provinciálovi.**

Z Říma přišla brzy odpověď. Tuto odpověď poslal P. Zimmerhackel Ju-

stiánovi, Justián ji opsál a poslal buď dp. Stojanovi nebo Schneidrovi

Tato odpověď zní takto:

„Nemohu Vám ani vypsat, s jakou radostí chápu se péra, ještě s větší než 10. t. m. Příčina je tato: Právě jsem obdržel od našeho generálního vikáře dp. P. Antonína Anderledyho tento dopis; vězte, že Vaše psaní ze dne 30. ledna se dostalo až do rukou nejvyššího našeho představeného. P. Anderledy, budoucí generál, jenž již nyní úřad skutečně vykonává, píše takto: **„Tato nabídka způsobila tu (t. j. v celé kurii generálově) velký ohlas.** Zvláště je P. Hoewel, asistent rakouské provincie, celý nadšen pro onen záměr. **Ale než se může něco rozhodnouti, musí dp. Provinciál celou záležitost prozkoumati** a poslati sem zprávu. Zatím prosím, abyste všem našim důstojným přátelům a panu Justiánovi vyslovil mé nejsrdečnější díky a je poprosil, aby nám popřáli lhůty, v níž bychom celou záležitost prozkoušeli.“ Potud slova našeho milého P. Generála. Na konci poznamenává, že (jak doufá) záměr se o nic nerozbije, ať z jakékoli strany se naskytnou obtíže. Bohu buďtež díky vzdány! Pomáhejte jen, dobrý příteli, a všichni naši přátelé, opatrně odstraňovati překážky, které se naskytnou. Náš řád nejen není nikterak zaujat proti záměru, nýbrž naopak je nadšen.

Dopomoziš nám Matka Boží k oné svatyni, jakož i svatý Cyril a Metod. Tisíceré díky! Trnava 16. února 1884. Frant. X. Zimmerhackel.

Tento dopis vzal sebou Justián do Brna, aby jej ukázal při schůzi P. Ant. C. Stojanovi. Protože Ant. Stojan již z Brna odjel, napsal mu Justián 22. února tento dopis:

„Velice mi bylo líto, když nám vyprávěl dp. farář Jan Schneider, že Vaše důstojnost krátce před naším příchodem odjela. Chtěl sem Vám něco důležitého oznámiti, totiž ukázati Vám dopis, abyste věděl, že jsem v záležitosti hostýnské pilně pracoval. Dovoluji si Vaší Důstojnosti poslati list P. Frant. Zimmerhackla, který mi

po přečtení račte vrátiti. Poznáte, že vysvětlení, které dal vysokorodý hrabě Belcredi, poněkud kulhá. Hrabě Belcredi prý se vyslovil, že Tovaryšstvo Ježíšovo žádného poutního místa nepřevzme. Jesuité jsou však kněží, sluhové Boží, v nejpřímějším slova smyslu, šťastni, že mohou Pánu Bohu sloužiti tam, kde se příležitost naskytne. **Z psaní poznáte, že jak vdp. P. Generál, tak P. Hoewel úplně jsou pro to, aby byl Sv. Hostýn od nich převzat.** Pokud možno, vše prozkoumejte a udejte místo, kde bychom se mohli spolu ústně domluvit, bychom, dokud je železo žhavé, celou záležitostí hnuli. Nebylo by dobře, kdyby s námi byl i dr. Schneider? Dle mého náhledu je největší čas všeho se chopiti a rozhodně jednati. Polovičatost, s jakou se shledáváme nyní ve společenském i veřejném životě, vede ke zkáze. Pomožte nám nejsvětější srdce Ježíšovo, a P. Maria pros za nás, a sv. Cyril a Metod ať jsou našimi ochránci! Mořice 22. února 1884.

Brzy však po tomto dopisu obdržel dp. Ant. C. Stojan od P. Zimmerhackla tuto zprávu: 4. března 1884.

Veledůstojný pane!

Prosím, omluvte, že nepřímou, t. j. skrze velectěného P. T. pana inspektora Karla Justiána osměluji se na Veledůstojnost Vaši v neodkladné záležitosti se obrátiti, kterou mi nedávno soukromě oznámil. Neznám totiž Vaši adresy, a proto jsem nemohl jinak činiti.

Vp. provinciál P. Jos. Milz vyzývá mne svým dopisem ze dne 3. března 1884, abych bez odkladu Vaši Veledůstojnost jeho jménem zpravil, že jest velmi ochoten stran posvátného Hostýnku vyjednávati o návrzích, podmínkách atd. Oznamte tedy P. provinciálu přímo oficiální návrh. Netřeba ujišťovati, že já, jakož i P. Ryšánek, můj kollega ve zdejší domě, se těšíme, že vyjednávání bude míti příznivý výsledek, ježto na úmysl ten, jakož i za povznesení posvátného Hostýnka od loňského roku nejméně padesát mší sv. jsme odsloužili. Oba jsme již měli příležitost působiti mezi hod-

nými Moravany. O kéž nám je popřáno, aby naše radost a žádost byla splněna, a nám bylo umožněno, bychom my členové Tovaryšstva Ježíšova opět po více než stu letech k Vám zavedeni byli a po prvé hned ke cti Matky Boží Hostýnské v její milostné svatyni působiti mohli! O jaké by to bylo vydatné působisti pro nás!

Vznešená Bohorodička stonásobně odplatí Vám za usilovnou snahu, kterou pečujete o povznesení starého, památného a lidu česko-moravskému tak drahého poutnického místa s tak neúnavnou pílí! Odplatí Bůh Veledůstojnosti za nezaslouženou přízeň, kterou jste ráčil našemu Tovaryšstvu na jevo dáti!

Mou povinností bude i na dále Vašnost podporovati modlitbami a obětmi mešními, jakož i já navzájem co nejsnažněji se doporučuji do Vašich zbožných „Memento“. Vyřizuje Veledůstojnosti od P. Ryšánka nejuctivěji poručení, trvám u vši šetrnosti Vaší Veledůstojnosti vděčně oddaný sluha v Kristu P. František Xaver Zimmerhackel T. J.

V Trnavě dne 4. března 1884.

Vyjednávání Družstva s P. Provinciálem se tak dařilo, že (jak píše zesnulý v Hlasech 1914 na str. 7.) **při komisi, která 12. května 1884 na Sv. Hostýně jednala o stavbě klášterní budovy, byl P. Kristofor Wilhelm, člen řádu T. J. Vyjednávání se zdařilo, takže P. Zimmerhackel 2. května 1887 odjel z Prahy do Kroměříže a 4. května s proboštem Potulickým, ředitelem Vil. Blažkem a inspektorem Karlem Justiánem přijel na Sv. Hostýn. Téhož dne se vrátil, přenocoval v Bystřici a 5. května o půl 12. hodině dopoledne s P. Cibulkou vkročil do nového domu. Obědvali v hostinci. Lůžka, židle si musili vypůjčiti, něco od hostinského, něco od faráře bystřického. Práce měli velice mnoho, peníze všechny se posílaly do Bystřice, na zimu se musili vystěhovati, a přece oba milovali Sv. Hostýn. Konečně se podařilo P. Zimmerhacklovi na jaře 1906, že Sv. Hostýn se stal neodvislým od Bystřice a mohl se lépe rozvíjeti než dříve.**

Srostl tedy zesnulý se Sv. Hostýnem a máje dobrou paměť zapamatoval si mnoho maličností od počátku duchovní správy, takže byl vlastně novějšími, živými dějinami hostýnskými.

Jeho jméno se čestně druží ke jménu P. Cibulky a P. Malého. Když bylo jeho úmrtí oznámeno do arcib. semináře v Kroměříži, dostali jsme od tamtud dopis, který stručně vystihl jeho působení: „Očekávaná, a přece tak bolestně dojímající zpráva. **Tak pomalu ti staří, vzácní mohykáni hostýnští jeden po druhém nás opustil.** Z paměti naší ani z paměti lidu nevypadnou nikdy, zvláště milý P. Zimmerhackel ne. Nejen proto, že byl nadlidsky neúnavným pro dobro duší a útočištěm všech potřebných vůbec, nám v semináři zapsal se zlatými literami do annálů ústavu činností, kterou zde jako prefekt se vzornou sebeobětí vyvíjel. Není žáka té doby, a není prefekta, který by na P. Xavera s

vděčností a láskou nevzpomínal. Přijměte soustrast ne k tomu, že zemřel — Bůh jest mu jistě hojným odplatitelem —, ale že Vaše prořídle řady utrpěly tak těžce nahraditelnou ztrátu.“

A nejdř. arcibiskup **Dr. Leopold Prečan** píše: „Vrátiv se z Prahy domů s velkým žalem jsem četl telegram se zprávou o smrti vdp. Františka Zimmerhackla T. J. **Choval jsem vždy velkou úctu k tomuto veteránu jesuitů** na Sv. Hostýně působících, a třebas jsem nemohl pro krátkost času vyslati zástupce k pohřbu zvěčnělého, buďte, prosím, ujištění, že jsem byl pamětliv jeho duše při mši sv., jakož často vzpomínám též P. Cibulky, který před 30 lety na sv. Hostýně působil.“

Jistě i poutníci, až budou konati křížovou cestu a půjdou mimo hřbitůvek, vzpomenu si na duši toho, jenž velmi Sv. Hostýn miloval a se celý poutníkům věnoval. O. v p.!

Lahyrts.

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

První dvě prosby modlitby Páně týkaly se posledního cíle; následují dvě prosby, jichž předmětem je to, co slouží k dosažení cíle nejvyššího, potom tři prosby, aby odstraněny byly všechny překážky.

K uskutečnění království Božího jest třeba plniti vůli Boží. Poto zní třetí posba: **Buď vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi.**

Bůh vládl Adamovi tak dlouho, dokavad se nedopustil hříchu a nebyl neposlušen. Neposlušnost Adamova byla příčinou, že nastala hrozná vláda hříchu. Naproti tomu Kristus Pán poslušností svou k Otci nebeskému podal náhradu a byl poslušen až k smrti a to smrti kříže. V zahradě getsemanské volal: Ne má, ale tvá vůle se staň!

Prosíme, aby v nás vůle Boží skutkem se naplnila a to tak, jak se děje v nebesích. Ta slova „jako v nebi tak i na zemi“ dle katechismu římského odnášejí se ke všem třem prvním prosbám.

Andělé a svatí s největší rozkoší lnou k Bohu a jeho vůli. Prosíme, abychom

i my s rozkoší a ochotně lnuli k vůli Boží. Sv. Jan zlatoústý krásně dí: „Kristus velí, abychom s obyvateli nebes měli společenství, a dříve než se nám přibytkův oněch blažených dostane, chce, aby nějakým způsobem země nebem se stala, abychom totiž tak vůle Boží na zemi byli poslušni, jako kdybychom již bydleli s anděly v nebesích.“

Pravé smýšlení k sv. přijímání jest, abychom nežili dle svých rozmarů a samolásky, ale abychom za životní pravidlo měli, bychom jen to chtěli, co chce Bůh a jak to chce Bůh a protože to chce Bůh, a abychom se podrobili prozřetelnosti Boží v pokoře a s radostí, nebo aspoň s trpělivostí.

Bohoslovci rozeznávají dvojí vůli Boží: vůli záliby, neboli naprostou, a vůli projevu (signi), neboli žádající (totiž příkazem nebo radou).

Za první se tuto nemodlíme, ježto co chce Bůh touto vůlí, musí se naprosto státi. Jen v tom smyslu platí zde tato prosba, abychom útrapy a kříže snášeli. Druhá

vůle, kterou Bůh projevuje příkázáním nebo radou, co chce, abychom učinili, zde jest míněna a smysl má tento: Dej nám Bůh účinnivou milost, abychom souhlasně s jeho vůlí ve všem jednali a trpěli.

A abychom vůli Boží mohli plnit, smíme prositi o chléb vezdejší, proto další prosba: **Chléb náš vezdejší dej nám dnes.**

To má býti naším pokrmem vezdejším, abychom plnili vůli Boží, jak řekl Kristus Pán: „Pokrm můj jest, abych plnil vůli Otce nebeského.“ Smysl této prosby v celém rozsahu jest, že člověk sám sobě nedostačuje, ale potřebuje pomoci neustále jak pro tělo, tak pro ducha. A za tu pomoc zde prosíme, toť denní náš chléb. A ježto zachování duše a pomoc, které ona potřebuje, aby byla živa ve stavu jí přiměřeném jest potřebnější nežli potřeby těla, proto tato pomoc pro duši je hlavnější, a o tělesné smíme jen potud prositi, pokud to duši pomáhá. Tento chléb pro duši je milost Boží, již se duše živí a žije vírou a láskou k Ježíši Kristu. Nejvíce milostí dosahujeme sv. přijímáním. Proto chléb pro duši jest nejsv. Svátost, jak dí dekret Pia X o denním sv. přijímání: „Chléb nemá se tak rozuměti o chlebě hmotném, kterýž je pokrmem pro tělo, jako píše o každodenním požívání chleba eucharistického.“ Z této prosby dovozuje se i vůle Krista Pána, abychom denně přijímali. Sv. Ambrož napomíná nás: „Jest to denní chléb, proč tak zřídka jej přijímáš?“ Však nejen často jej přijímejme, nýbrž i láskou s ním se spojujme, aby se duše skutečně živila jím.

Tři poslední prosby mají za předmět odstraniti překážky, které nám zabraňují přijímati tento nebeský pokrm a tím také zabraňují dosažení posledního cíle. První překážka je hřích. K sv. přijímání musí se duše očistiti od těžkých hříchů. Ve sv. zpovědi obdrží nadpřirozený život. Ale ještě zbývají nějaké časné tresty, nebo i denní čili všední hříchy. To jsou viny, o jejichž odpuštění nyní prosíme: **Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.**

A vyplnění docházejí touto prosbou jednak bezprostředně, jednak prostředně. **Bezprostředně**, jelikož tu obsažena lítost s úmyslem budoucně nehřešiti. Zajisté kdo upřímně říká: „Otče náš!“, vzbuzuje lá-

sku k Bohu, z lásky té lituje a prosí o odpuštění. Řekl: „Posvěť se jméno tvé“ — a já je zneuctil, „přiď království tvé“ — a já sloužil jsem ďáblu a jeho říši, „buď vůle tvá“ — a já byl jsem nevěrným — — lituji, odpusť! Toť dokonalá lítost, která by jinak dostačila na odpuštění těžkých hříchů, kdyžby byla spojena s úmyslem vyzpovídati se. Zde však duše je již v milosti Boží, tím spíše tedy odpouští se tu viny naše, t. j. časné tresty za odpuštěné již hříchy nebo hříchy všední.

Poněvadž láska k Bohu je spojena s láskou k bližnímu, jak dí sv. Jan (I 4, 21). „A toto příkázání máme od Boha, aby ten, kdo miluje Boha, miloval též bratra svého“, přidává se tu nevyhnutelná podmínka odpuštění: „Jakož i my odpouštíme našim vinníkům.“ Bůh tu činí s námi jako smlouvu milosrdenství, odpustíme-li, odpustí i on nám, neodpustíme-li, ani on neodpustí nám. A Spasitel dí: „Přinášíš-li dar svůj k oltáři a tam se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě, zanechej tam daru svého před oltářem a jdi prve, smiř se s bratrem svým, a potom přijď, obětuj dar svůj!“ (Mat. 5, 24.)

Odpouštění znamená nemstíti se a míti k němu lásku, jako by nás nebyl urazil. Odpustiti nepříteli pro Boha jest úkon lásky bohoslovné, o níž je řečeno: „Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávati bude, a Otec můj bude ho milovati, i přijdeme k němu a příbytek u něho si učiníme.“ (Jan 14, 23.) Jest tedy tak milé Pánu Bohu, že působí samo, spojeno-li s úmyslem se vyzpovídati, odpuštění hříchů.

Za druhé prostředně dochází prosba tato vyslyšení, neboť povzbuzuje k sebezáporu a kajícím skutkům, k trpělivosti, postu, k zpytování svědomí.

A jako spáchané hříchy jsou překážkou sv. přijímání, a proto musíme konati pokání, podobně je třeba i do budoucnosti proti hříchu bojovati, jemu se vyhýbati, nevydávati se v nebezpečnoství hříchu, abychom nesvolili v pokušení. Život na této zemi nemůže býti jinakým nežli bojem, tudíž prosíme dále, abychom neklesli v něm:

A neuvoď nás v pokušení. Touto prosbou neprosíme, abychom vůbec nebyli osvobozeni od pokušení, neboť sám Spasitel připustil pokušitele. Prosíme však, aby Bůh nedal nám v pokušení podlehnouti. To se

stane dvojím způsobem: buďto Bůh dá hojnou milost, a tak přemůžeme pokušení, a toto stane se nám jen zkouškou, v níž se ukáže naše ctnost, nebo očistí nás od nezřízených náklonností, nebo odpykáme si tím nějaký trest, nebo za druhé stane se to tím způsobem, že Bůh odejme od nás ta pokušení, o kterých napřed ví, že bychom v nich klesli. Žalmista Páně dotvrzuje: „Ano, ty jsi zkoušel nás, o Bože, třífils nás ohněm, jak třífeno bývá stříbro. Dopustils, abychom se zapletli do osidla, mnoho soužení naložils na naše bedra. Dopustils, že nám po hlavách jezdili lidé, bylo nám procházeti ohněm a vodou, avšak vyvedls nás, i pookřáli jsme.“ (65, 10 n.) Abychom užitku této prosby dosáhli, nevrhejme se sami v pokušení, varujme se hříšné příležitosti, špatné četby, lenosti, přivíňme se k Spasiteli modlitbou, ostražitostí a bdělostí.

Kdybychom touto prosbou prosili, abychom vůbec nebyli pokoušeni, nebylo by už potřeba poslední prosby: „**Sed libera nos a malo.**“ „**Ale zbav nás ode zlého**“, neboť zlem tuto míněným je zvláště **hřích**.

Tuto poslední prosbu říká lid. Jest to velebné, že lid tuto prosbu k nebesům vysílá, aby Bůh ochránil ho zla, t. j. hříchu, ďábla, věčného zavržení. Zlem tím je zkrátka vše, co by nás od spásy od-

vracelo. Kristus Pán prosil při poslední večeři: „Prosím, Otče, abys je ochránil **od zlého.**“ (Jan 17, 15.) Tak modlí se Kristus Pán dál na oltáři. A lid křesťanský do prosby Spasitelovy vpadá volaje: **Zbav nás od zlého.** Když se tak modlíme, tu nezbývá již nic jiného, zač bychom měli se modlit. Kdo si vyprosí ochranu Boží proti pravému zlu, a dosáhne jí, pak je bezpečen proti všemu, čím by nepřítel mohl mu uškoditi. Vyslyšení této prosby může nám účinek a ovoce všech ostatních proseb zjednati.

Kněz odpovídá potichu: **Amen.** To je též dojímavé. Jindy tímto slovem odpovídají věřící. Avšak v ústech kněze má to zvláštní význam. On zastupuje Ježíše Krista, jenž jest nám tímto **Amen**, jenž jest pečetí pod touto modlitbou, jenž jest pravdivostí a vyplněním všech zaslíbení, jenž jest naším Osvoboditelem, Vykupitelem a Spasitelem. Jest tím jakoby podána nám záruka, že Bůh vyslyší prosbu naši. Proč se říká Otčenáš při mši sv. **hlasitě**, kdežto při hodinách, při pohřbu jen se intonuje: *Pater noster*, a ostatní říká se **potichu**? Protože **dle** staré kázně církevní Otčenáš patřil mezi ty modlitby, jež se před nezasvěcení tajily. Při mši věřících však nezasvěcení nesměli býti přítomni a proto mohli se veřejně zpívati Otčenáš.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Praha-Karlín 6. března: „Já, chudá vdova, s grošem vdoviným přicházím na světlo té naší drahé moravské Matičce. Kéž bych měla více prostředků, bych dle dobré vůle mohla přispěti! Bohužel po 25letém manželství velice nešťastném mi zůstaly čtyři nezaopatřené děti. Ona ta má dobrá, bílá holubička hostýnská zná mé oči krvavě vyplakané! Ona ví, kolikrát od pátého roku věku svého jsem u ní byla, ona ví, kolik hojivé síly i za poslední léta pobytu v Praze, kde se zdržuji k vůli dítkám, aby dostudovaly, kolik hřejivé lásky mi na dalekou cestu podala. Až loni — tolik se těšíc na shledání s ní — byla jsem vržena na lůžko bolestí od 5. dubna do 24. května. Dle úsudku lékařů nebylo žádné naděje na uzdravení. Aby byl dopit kalich utrpení, byla jsem operována; ani injekce, ani narkosa na mne nepůsobily. K úžasu lékařů jsem přežila tříhodinovou vnitřní operaci. Nikdy nezapo-

menu na tu svou bílou, dobrou hostýnskou Holubičku! Viděla jsem ji v okně operačního sálu, jak vlídně se na mne usmívá, i když tvář má byla pokryta, a já ležela jsem připoutána řemeny na stole operačním. Ona stále na mne hleděla, lékaři se divili, že, ač jsem umírala, přece jsem nedohasla. Víím, kdo tu pevnou ruku držel. Ona, moje drahá Matička, slyšela ten zoufalý stesk mých ubohých dítek, chodících celé noci po chodbách všeobecné nemocnice a čekajících zvěst, zda jsem ještě neumřela. Pomohla přece po několikaměsíční nemoci. Jen těžké, choré srdce zbylo, a v něm skrytá touha jen ještě jednou k ní na Hostýnek! Ona i to nemocné srdce uzdraví. Jak se těším na květen, že u ní výroční den operace strávím!“

Manželé P. z Brna měli silný reumatismus, manželka v hlavě a manžel v nohou; když nic nepomáhalo, napili se vody svatoh. a byli uzdraveni. Manžel r. 1918

v bitvě učinil slib, že půjde na Sv. Hostýn, vrátí-li se domů zdrav. Brzy potom dostal mimořádnou dovolenou, splnil slib a přijal po několika letech sv. svátosti. Na Sv. Hostýně si stěžoval na válečné útrapy a prosil Pannu Marii, aby již nemusil jít na vojnu. Rád byl by onemocněl, ale nic naplat, musil jít. Za kratinký čas skutečně náhle těžce onemocněl, byl dopraven v několika dnech z Itálie do Slezska a do Brna. Nemoc trvala jen 24 hodin. Za tři měsíce přišel převrat, a proto již nemusil na vojnu.

Jeden muž napsal v sakristii: „Od roku 1917 jsem ve víře bloudil; jinak jsem si sv. náboženství vykládal, než jak nás církev svatá učí, ale nic mi to nepomohlo. Byl jsem smuten, duši jsem měl těžkou. Nad to mi ještě 4leté děvče, které jsem velice miloval, nebezpečně onemocnělo. Celý týden jen jsme je na rukou nosili. Umínil jsem si, uzdraví-li se děvče, že půjdu na Sv. Hostýn ke zpovědi a k sv. přijímání a že budu žít jiný život. Teď je dítě zdravé, já nemám žádných bolestí a svůj stav si nyní chválím.“

O. T. z O. měla velkou touhu zasvětit se řeholnímu životu, naskýtaly se jí však tak veliké obtíže a překážky, že nebylo možno splnit touhu. Několik let se vroucně modlívala za vyslyšení, často chodívala s tím úmyslem na Sv. Hostýn, až konečně přece byla vyslyšena a vstoupila do kláštera. Nyní je šťastna a spokojena, denně děkuje za milost, již se jí dostalo, a modlí se za ty, které by rády šly a nemohou.

T. O. ze Stárnova u Šternberka píše: „Před 35 lety jsem ochromla na pravou ruku. Lékař pochyboval o uzdravení a chtěl mne poslati do olomoucké nemocnice, aby mně ji uřízli. Každý, i místní duchovní, pochyboval o mém uzdravení. V té velké tísní jsem prosila Matičku svatoh. a učinila jsem slib, že každoročně, pokud mi to možno bude, budu putovati na Svatý Hostýn, nemusím-li být operována. Bůh vyslyšel na přímlovu Panny Marie mou prosbu. Když druhý den přišel lékař, zůstal zaražen a řekl: „Tady se stal zázrak. Já vás chci poslati na operaci, a již je po nebezpečnosti.“ Za měsíc jsem byla úplně zdravá. Mám již 75 let a dosud jsem každoročně svůj slib splnila, nevím však, zdali ještě uvidím Svatý Hostýn.“

Panně Marii děkují: F. Š. a T. Š. za vyslyšení, A. N. z Choryně za uzdravení, Felix Gajdošík z Čech za uzdravení vnučky, manželé Josef a Františka Merinských ve státě Michigan v Americe za vyslyšení prosby o zdraví dítek; již loni na jaře a nyní podruhé byl hoch více mrtev než živ, i lékař pochyboval, ale Panna Maria jej uzdravila; za vyslyšení děkují: Kateřina Koutná z Wahoo z Ameriky, J. Č. z Bystrčice, ctitelka P. M. z Bratislavy (15 Kč na světlo), M. B. ze Zvolenova u Stráž-

nice, J. P. z Veselíčka, odběratelka z Charvát, A. D. z Břestu sv. Antonínu za odvrácení neštěstí, Teresie Šuraňová z Nedásova sv. Josefu, sv. Ant. za pomoc ve velké peněžní tísní, J. O. z Osíčka za uzdravení syna, Ch. M. z B. za vyslyšení; za uzdravení děkuje F. K., A. Ch. z Rybní, odběratelka z Kelče, rodina V. ze Žákovic, T. M. z Morkovic, A. N. ze Sovadiny, R. T. z Bernatic.

Augustin Kleveta, člen výboru Matice Svatohostýnské, zemřel 25. března v Podivíně. Narodil se r. 1842 v Hamrech u Plumlova. Když studoval bohosloví v Olomouci, změnily se hranice arcidiecése olomoucké a brněnské: děkanství vyškovské připadlo Olomouci a děkanství boskovické Brnu. Augustin Kleveta se přihlásil do diecése brněnské. Na kněze byl vysvěcen r. 1866, a r. 1879 se stal farářem v Loděnici u Pohořelic. Potom byl farářem v Pratici u Slavkova, kde byla r. 1805 bitva 3 císařů, v níž Napoleon porazil císaře rakouského a ruského. R. 1883 pořídil na bočním oltáři velkou, krásnou sochu Panny Marie Svatohostýnské dle vzorku, který mu zaopatřil příborský kaplan Antonín Stojan; dřívější spolukaplan Stojanův Dr. Jan Schneider se stal r. 1882 farářem v Křižanovicích a měl při svěcení sochy kázání. Jsa farářem v Pratici byl jmenován děkanem šlapanickým. Na odpočinek se odebral do Podivína, kde byl jmenován pro své zásluhy čestným občanem. Když se jednalo o to, aby byl do výboru Matice Svatohostýnské zvolen i zástupce diecése brněnské, nenašel se vhodnější kandidát nad v Pánu zesnulého. Proto byl na valné hromadě Matice r. 1910 přijat za náhradníka s kaplanem napajedelským Balt. Hřívou. Korunovační kniha r. 1912 jej uvádí jako člena výboru a přináší jeho fotografii. Jak byl oblíben v diecési brněnské, poznáme ze stručné vzpomínky, kterou mu věnoval Karel Kolísek ve Dnu č. 27. Zní takto: „Pozdravte zde starého kněze-vlastence! (K pohřbu vdp. děkana Aug. Klevety v Podivíně.) „Pomni, človče, že prach jsi a v prach se obrátíš!“ Tímto posledním „mementem“ sypali kněží 27. t. m. prach země, hroudy hřbitovní hlíny na rakev starého kněze-vlastence, vdp. děkana Klevety v Podivíně. V očích našich třeptily se slzy smutku a slyšely vděčnosti za všecku lásku k církvi a k vlasti, která byla heslem ideálního a věrného žáka Sušilova! A když vdp. děkan Špička, plně svatou vůli draheho nebožtíka, vyřídil poslední jeho vzkaz, by místo pohřební pompy a věnců každý, kdo navštíví hřbitov podivínský a hrob zesnulého, mu věnoval aspoň jedinký Zdravas, vyzněla tklivá pohřební výzva v nezapomenutelná slova: „Pozdravte zde starého kněze-vlastence!“ A tu z očí našich zamžených vytryskly perly a tlumený pláč a vzlykot šel zachmuřeným hřbitovem... Věru, byl ten vzácný kněz Kleveta, starý 82letý, sice fysicky „starým knězem“,

ale srdcem byl junákem mladistvým, řekněme Všudybylem, kde běželo o šíření slávy Boží, o zájmy církevní a duchovní i materiální potřeby našeho národa! Nikdo by nebyl hledal v této nepatrné tělesné schránce tak velikého ducha, tak vzácného idealisty, nadšeného pro dobro církve svaté a vlasti! I z toho mála jako pensista dával mnoho! Vdovin groš z Písma sv. Ne nadarmo seděl u nohou svého velikého učitele a mistra Sušila! A při všech svých velkých i malých činech byl vtělená skromnost! Jak miloval vedle církve sv. svůj národ, svědčí jeho ustanovení v poslední vůli, že bratru svému ve Vídni odkázal 300 Kč, doveďte-li se ještě pomodlit český Otčenáš a Zdravas, a ne-li, tedy že nemá dostati nic! A o jeho heroickém církevním duchu, o jeho neúmorné práci na vinici Páně jest svědectvím, že každou třetí neděli chořoval hodinu pěšky za každého počasí do Lednice, by tam měl služby Boží pro českou menšinu, když před tím od 6 hodin ráno seděl v Podivíně ve zpovědnici!

Já osobně ctil jsem zesnulého jako nadšeného gardistu Sušilova, jako upřímného přítele a jako milého spolupoutníka palestinského!

Jaké vážnosti se zesnulý těšil, o tom svědčí i také velká účast lidu i kněžstva nejen z děkanství, nýbrž i z dále. Doprovodili ho ku hrobu: ndp. prelát rajhradský opat Hlobil se spolubratrem P. Lvem, pak vdpp. kanovníci Linkenheld a Ad. Tenora, vdpp. děkan Uhýrek ze Slavkova, p. regens brněnského alumnátu dr. Skoupý, p. prokurátor augustiniánského kláštera starobrněnského P. Anselm Matoušek a mnozí jiní. Tam na nebesích, kde nyní domov tvůj, přimlouvej se za nás, ubohé pozemšťany, starý knězi-vlastenče!“ Karel Kolísek.

Kateřina Košařová, soukromnice v Kostelci na Hané, zemřela 27. února 1924 u věku 82 let. Skoro až do své smrti byla šířitelkou Hlasů Svat. od jejich založení; též byla zakládající členkou Matice.

Frant. Ludíkovský, občan ve Val. Kloboučích a ctitel P. Marie svat., zemřel 4. února u věku 82 let. Ještě loni byl na Sv. Hostýně. Svůj dům na náměstí prodal Lidové jednotě, která z něho učinila své středisko. O. v p.!

Michal Fekete z Vajnor děkuje všem, kteří mu poslali pohlednice; i z Ameriky jich dostal šest. Dopisovatelé ho prosí, aby více psal do těch milých Svatohostýnských Hlasů, že je jim to milé a vzácné. Jak se odběratelé, třeba se osobně neznají, přece milují, pozdravují a na tu Matičku svatohostýnskou i v dopisech vzpomínají! Z té daleké Ameriky mu píší, až přijde na Sv. Hostýnek, aby vyřídil od nich pozdrav, že i oni ji v srdci nosí. „Ó, Ty Matičko svatohostýnská, jak jsou Tvé dítky po světě rozptýleny a odloučeny, avšak v duchu

jsou srdcem při Tobě, neboť mysl jejich zalétá na Sv. Hostýnek! A vy, Hlasy Svatohostýnské, jak daleko přes to moře putujete a tam svým milým dítkám pozdrav a vzpomínku na tu dobrou Matičku přinášíte, které po vás ruce svoje vztahují a vás vítají, je to radost pro ně velká, jak mi píší! Až mi milostivý Pán Bůh dopřeje zdraví a síly, všem odpovím na první jarní pouti, kdy s Boží pomocí navštívím tu milou Matičku svatohostýnskou.“

Pouti z Nových Hvězdlic. Jan Šiller, zpěvák, je takto popisuje: „Četl jsem Hostýnské Hlasy, že byste rádi věděli, jak a odkud chodily průvody na posvátný Hostýn. Máte pravdu, dokud jsou starší bratři a nabádají lid, pouti jsou v pořádku. Tak Vám chci sdělit, jak my jsme chodívali. Co já pamatuji, chodilo se na sv. Duch; starším bratrem byl Jiří Díška, potom Josef Vrbáček. Ten pak zase nás k tomu měl, a také jsme chodili. Já, Jan Šiller, jsem byl 48krát na Hostýně, a se mnou Vilém Frezner jako zpěvák. Chodili jsme na tři dny, ale pěšky; tak jsme byli 18krát, dvakrát byla s námi i hudba. Když jsem šel ponejprv, vyšli jsme o 4 hodinách ráno do Litenčic na ranní, do Kroměříže jsme došli o 1. hodině, na noc do Dobrotic. Ráno jsme časně vstávali a šli do Bystřice na ranní, a po ranní jsme posnídali a pak teprve na kopec. A to proto, že tenkrát nebylo na Hostýně kněží. Když jsem přišel ku kapli a napil jsem se vody, tak jsem byl čilý, jako bych byl z postele vyskočil, a hned jsem si řekl, že půjdu každý rok, pokud budu moci. A také jsme chodili až do roku 1914. Ale teď již nemůžeme, poněvadž jsme staří. Je to pravda, dokud jsou starší bratři, pouti vykonávají; teď od nás již pouti pořádány nebudou, protože staří nemohou a mladí se stydí. Vždycky mne to velice mrzelo, že tak krátkou dobu jsme mohli býti na Hostýně, jen asi 3 hodiny; o 11. jsme přišli na kopec a po 1. hodině jsme musili jíti zpátky do Hulína na noc. V úterý svatodušní jsme přišli domů. Když byla dráha, chodili jsme pěšky do Kroměříže, pak jsme jeli vlakem do Bystřice. Na pouti jsme se nabyli dosti. Když není vůdců, pouti přestávají. Já mám již 78 roků, již nemohu; jak rád bych viděl Pannu Marii při tom elektrickém osvětlení, ale to již nebude.“

P. Ferd. Harna, kněz-jubilant, assessor, ač již roku minulého slavil 80. narozeniny, přece tak horlí pro Sv. Hostýn jako tehdy, když byl kaplanem v Holici. Přiváděl na Svatý Hostýn poutníky, v kázáních na pouti povzbuzoval posluchače, aby skládali příspěvky pro věno hostýnské. Sám jim dával příklad, neboť v holické záložně nastřádal 648 zl., které odevzdal Družstvu svatoh. na stavbu řeholního domu. Jsa členem Matice přispěl s farníky na menší

schod 120 K a na větší ještě se dvěma dobrodinci 1540 K. Dne 2. září 1887 odevzdal P. Cibulkovi za přítomnosti P. Zimmerhackla obrázek P. Marie Svatoh., jak se původně zobrazovala. Podle něho dal namalovati P. Cibulka obraz na evandělní straně v presbytáři, jak Rodička Boží pod svým pláštěm chrání Moravanů. R. 1917 odevzdal do musea fotografii téhož obrázku. Získal mnoho dobrodinců na elektriku a při různých příležitostech (na př. při pohřbech) sbírává dary na osvětlení elektrické. Podobizna jubilentova, malovaná od Břetislava Kaminského z Prahy, zavěšená na chodbě klášterní, bude vždy dosvědčovati jeho horlivost pro Sv. Hostýn. Jest také šířitelem dobré četby. R. 1904 vymohl Milosrdným bratřím ve Vizovicích stálé členství Dědictví sv. Jana Nep. v Praze a Dědictví sv. Cyrila a Metoda v Brně. Když pro nedostatek peněz nemohlo totéž Dědictví podobné výhody poskytnouti klášteru Milosrdných bratří v Uh. Skalici, zaplatil sám stálý diplom obojího dědictví jmenovanému klášteru s podmínkou, aby na diplomu bylo připojeno: „Na skvělou památku zemř. metropolity moravského Dr. Ant. Cyr. Stojana (zemř. 29. září 1923) a kněze Frant. Sasinka, rodáka uhersko-skalického (zemř. 14. února 1914), obou spolupoutníků římských, věnoval tehdejší společník jejich P. Ferd. Harna, kněz jubilar, assessor a farář v. v. v Chvalkovicích r. 1924.“ Kéž Panna Maria svatohostýnská svému horliteli popřeje ještě mnoha let, aby mohl dále pro její slávu pracovati!

Povětrnost v březnu nebyla o mnoho lepší než v únoru. Teploměr sice vystoupil v prvních šesti dnech nad nulu, ale od 7. března mrzlo až do prvního jarního dne; ještě 21. března ráno bylo — 6.6° C. Odpoledne však již teploměr vystoupil nad nulu a trval tam do 30. března, kdy nastala opět zima, chumelilo, a stromy byly ovínuty jinovatkou, kterou rozpustilo slunce posledního března. Nejvyšší teplota byla 26. března 11.3° C, nejnižší 14. března — 13.5°; 19. března bylo — 7°, 25. března — 7°. Průměrná teplota byla — 1.1°, ranní — 2.3°, odpolední + 0.3°, večerní — 1.2 st. Sněhová vrstva byla od 18.—30. listopadu a od 15. prosince do 25. března; proto lyžaři z Holešova, Kroměříže, Přerova i z Olomouce na neděle lednové a únorové jezdívali po kopcích od Hostýna až za Skalný; jiní se spokojili místem mezi kulatou kaplí a hřbitůvkem. Na návštěvu chrámu Páně však neměli času. Sněhu až

do 21. března bylo na 3 dm; schodiště většinou bylo úplně zaváto; nad kaplí byla v něm vyházena chodba přes m hluboká. Jarní slunce a jihovýchodní vítr sněh v několika dnech rozpustily. Vichřice byla 2, 3, 4., 20., 22. a 24. března, neučinila však žádných škod. Jasno bylo 4., 20. a 31. března; většinou zamračeno bylo 16 dní; 11 dní nebylo žádného mrazu a to: 3., 5., 6. 22.—28; ostatní dny mrzlo a 1., 7.—20., 30. a 31. byl mráz celý den, i odpoledne. Vody z napadlého sněhu bylo 43.5 mm; nejvíce sněhu napadlo 16. března před svátkem bl. Jana Sarkandra: na 1 dm, a v neděli 30. března na půl dm; ostatní dny jen málo sněžilo. Průměrný tlak par byl 42 g, průměrná vlhkost 94%, průměrná oblačnost 6.3°, průměrná síla větru 3.4°. Vítr vál: S 14krát, SV 21krát, V 7krát, JV 13krát, J 23krát, JZ 3krát, Z 2krát, SZ 8krát, bezvětří 2krát.

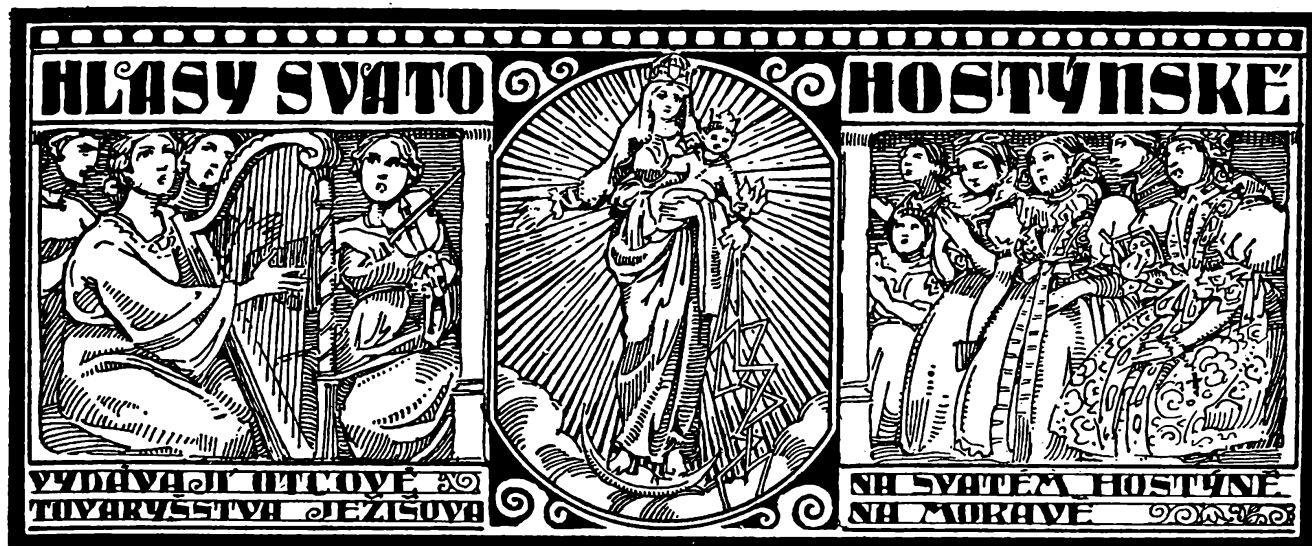
K výzdobě domácností doporučujeme velký, slovanský obraz mistra Joži Uprky Slovácká madona (Marianská píseň). Velký triptichon ve skvělém, barevném světlotisku, jehož vyobrazení v tomto čísle podáváme. Velikost 62½×112 cm. — V rámci 87×150 cm. Cena obrazu Kč 160.—. V originálním rámci Kč 350.—. V jednoduchém rámci Kč 300.—. Objednávky vyřizuje umělecké nakladatelství Josefa Pitharta v Kroměříži, Kramářovo nám. č. 51. Úvěruhodným osobám i na měsíční splátky. Rámy v barvě světlého nebo tmavého dubu. Reprodukce tohoto obrazu je provedena v nádherném, barevném světlotisku a dokonale se přibližuje originálu. Je to unikum našich grafických ústavů.

Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V březnu 1924.

2. bylo lidí v kostele	53	a u sv. př.	24
9. " " "	54	"	35
16. " " "	80	"	38
19. " " "	750	"	313
23. " " "	44	"	24
25. " " "	240	"	115
30. " " "	35	"	23
Ve všední dny úhr.	365	"	261
Úhrnem	1621	"	833
Mši sv. slouženo 93.			

Listárna redakce. Mrs. Frances Hnilica, 307 Colorado Avenue Lorain, Ohio (America). Svrzujeme, že jsme za knihy zaslané obdrželi 4 dol.

Číslo 6.

Červen 1924.

Ročník XX.

P. Matouš — M. Hedvika Vávrová:

Věnec pro Ježíše.

(Prosloveno ve Vughtě v Holandsku.)

Říká se, že světec má mítí trojí lásku: k Bohu, k vlasti, k matce. To jest pravda. Tím ovšem nechci říci, že jsem svatým. Ó nikoli, ale chci se státi velkým svatým — láskou!

Nedomnívejte se, že bych kdy mohl zapomenouti na svou matku! Ó nikdy, nikdy! Co jsem, to jsem její zásluhou, neb ona roznítila záhy v dětském srdci mém onen plamének, který měl dál a dále růsti, ona mne naučila milovati Ježíše. Ó, my dva — matka a já — se milujeme vroucně, ač jsme stále od sebe odloučení, neboť dobrý Bůh ustavičně od nás žádá této velké oběti.

Učiněná oběť vždy se cítí a má též býti cítěna! Proto nesmí se mysliti, že zapomináme na miláčky své, když je opouštíme, abychom šli za P. Ježíšem. Kdybychom na ně zapomněli, kde by byla oběť? A oběť vždy je plodná, úrodná! Oběťmi velkými i malými, denními dokazujeme lásku . . . Vězte, že láska, kterou vám hlásám, jest láska obětovná! Když nám Pán Ježíš ukazuje své Srdce při sv. přijímání, jak můžeme mu říci, že ho milujeme, není-li tu zároveň obětí, které bychom spojili s obětí jeho a které bychom dali za spásu duší? Toliko obětí staneme se malou „hostií“, hostií lásky,

vykupující duše. Abychom se však stali „hostií“, k tomu je třeba den ode dne býti pokornějším, poslušnějším, trpělivějším, **zkrátka jest potřebí**, abychom se přemáhali. Jen tak získáme duše Pánu Ježíši.

A co se týče vás, vězte, že můžete vykonati na tisíce malých obětí, k nimž není třeba zvláštního dovolení. Snad již samo předsevzetí denního sv. přijímání jest u mnohého spojeno s obětmi! Snad mi řeknete: „Jest to velmi obtížné!“ — Nuže, jestli to obtížné, učinite to! „Ale mne to stojí velké přemáhání!“ pravíte. Jestli vás to stojí přemáhání, obětujte to za otce, matku nebo za někoho, o němž víte, že jen zřídka kdy jde ke sv. přijímání, obětujte to na úmysl, aby všichni ti milovali dobrého Pána Ježíše, našeho Božského Mistra!

Co vám tu káži, jest evangelium lásky, jak tomu rozuměla sestra Teresie od Ježíška, jež jest a zůstane vždy ideálem života jak mladé dívky, tak i řeholnice, kněze, ba všech lidí. A co činila velkého? Milovala velkou láskou — toť vše. Dnes celé zástupy spěchají k jejímu hrobu. Za pobytu svého v Lisieux chtěl jsem již o šesté hodině ranní zajíti si na hřbitov klášterní a pomodlit se na jejím hrobě. Ale marná námaha! Vojáci zabrali již kaž-

dé mistečko. Za to se mi poštěstilo navštívit její malou celu, plnou vůně, ne snad růží ani fialek, nýbrž vůně opravdu rajské... A jak podivuhodné věci se tam dějí! Vždyť sestra Teresie svěřila se jedné z řeholních svých spolusester, že se tam vrátí... Slyšely ji tam zpívat! Za války bylo viděti jednoho večera nad klášterem překrásnou, podivnou hvězdu. Ach, v pravdě ta nepatrná sestřička jest hvězdou na obloze církve sv. ! Opakuji ještě jednou: Co činila zvláštního? Milovala . . . ! — „Ježíšku můj“, říkala ve své milé prostotě, „chtěla bych tě milovati více, než kdokoliv jiný Tě kdy miloval! Ach, odpusť mi, snad mluvím příliš opovážlivě, ale chtěla bych Tě milovati jako Tvá nejsv. Matka, kdyby to bylo možné . . .“ Hleďte, toť příklad k následování!

V jednom městě měl jsem za jediný den několik kázání. K večeru zamířil jsem ještě ke klášteru, kde měl jsem mítí poslední tak „pro odpočinek“. Či není pravým odpočinkem pro milujícího, může-li mluviti o svém Miláčku? Když jsem potom odcházel z kláštera, zastavila mne na ulici jakási dívka a ptala se: „Otče, neznáte P. Matouše?“ — „Znám.“ — „Jest ještě v klášteře?“ — „Ne, slečno.“ — „Ach, jaká škoda, tak ráda bych s ním mluvila!“ — „Ale vždyť jste s ním již mluvila“, odpovídám. Následuje vzájemné dorozumění, při čemž se dovídám, že matka oné dívky mne prosí, abych navštívil jejího manžela, bývalého poslance levice. I jdu tam. Hned připomínám matce i celé rodině, jak se před dvěma lety zasvětili Srdci Páně. „Ach“, vzdychá paní, „můj manžel je zednářem — a nyní umírá! Co si jen počneme?“ — „Budeme se modliti, klepati s důvěrou na Srdce Ježíšovo a řekneme mu: „Hleď, Ježíši, my jsme Ti dali pohostinství — a nyní bys měl dopustiti, aby hlava té rodiny zemřela od Tebe odloučena?“ I pomodlili jsme se vroucně, obnovili zasvěcení, a já jsem potom řekl paní, aby ohlásila svému manželu „ve jménu nejsv. Srdce Ježíšova“, že jsem v domě a že ho chci viděti. „Otče“, radí mi paní, „mluvte s ním anglicky, neb on má angličtinu tuze rád, a proto tím ochotněji vás poslechne!“ Vcháším; nemocný mne chvilí poslouchá, pak koná zpověď, kterou začíná anglicky a končí španělsky — „neboť“,

řekl mi nemocný, „chci, aby zpověď má byla úplná.“ S obráceným obnovuji pak opět zasvěcení celé rodiny Božskému Srdci Ježíšovu — toho vždy žádám — a pak přináším nemocnému Tělo Páně. Toto sv. přijímání bylo pravým vytržením tohoto „dělníka poslední hodiny“. Poslední boj svůj bojoval na Srdci Páně... Překrásná to byla smrt!

Vy, drazí moji, myslíte jistě nyní na své drahé a v duchu si říkáte: „Ach, kéž by Otec přišel také k nám pro toho onoho člena rodiny, pro tu onu milovanou osobu!“ Ach ne, nemluvte tak! Ne já, nýbrž Ježíš může všechno, a vy můžete všechno skrze něho. Buďte v rodinách svých „lampičkami lásky“, buďte „misionáři lásky!“ Zapamatujte si, že máte v srdci svém udržovati trojí lásku: lásku k nejsv. Svátosti otázní, lásku ke kříži a obětovnou lásku k duším. Tato trojí láska jest nedělitelná. Nemůžete říci: „Spokojím se pouze jednou.“ Ne, ne, jedna nemůže býti bez druhé! Z lásky k Ježíši skrytému v hostii usilujte o to, abyste mu získali ještě jiné duše svými oběti.

Znám v Madridě dívky, které obětují dny zábav a odpočinku, jen aby mohly apoštolovati po předměstích a okolí. Při tom jest jim často choditi po ulicích a cestách velmi neschůdných a blátivých. Nevím, jak to činí, ale když jsem tudy jednou šel, nemohl jsem ani dojíti; bývá tam až na půl metru bláta.

A čeho žádám od vás? Časem dostáváte na př. u stolu jídla zvláště oblíbená, vy již víte, jaká! Nemohli byste snad z toho nechatí malý díl Ježíškovi, který sedí vedle vás? On je přece vaším bratříčkem! Představte si, že Matka Boží přivádí ho k vám a prosí, abyste mu také trochu dali. Nechci, abyste si odřekli celý zákusek nebo příkrm! Bývat někdy větší obětí nechatí jen část, když jsme již okusili, jak co jest dobré. Láska dodává všemu ceny! Odepřeme-li si něco z lásky k Bohu, je to důkazem, že jsme na něho myslili. Ach, ta vzpomínka na Ježíše v každou hodinu! Ano, myslete na Ježíše a přemýšlejte, jak byste mu získali duše! On není daleko od vás... Jest u vás tak blizoučko, jako u sv. Růženy z Limy. Viděl jsem onu kamennou lavičku, na které si oba usedli jako bratříček se se-

stříčkou. Ano, Ježíšek seděl vedle ní a potom proběhl celým stromořadím, aby natrhal květin, které pak vložil do rukou malé světice. Tato z nich uvlala věneček a položila jej na hlavu Božského Dítěte. Ale Ježíšek sňal věneček se své hlavy a položiv jej na její pravil: „Ne, ne, má malá choti, růže jsou pro tebe! Pro mne je koruna z trní...“

I vy, drazí, připravte Ježíškovi věneček uvitý z duší získaných jeho lásce! On pak řekne v nebi andělům: „Aj, koruna mé malé choti! Hle, koruna mé drahé nevěsty!“

Zatím tu na zemi zůstaňte všichni v Srdci Páně, které milujete, a které vás miluje tak nevýslovně!

Nábal:

Srdce všech srdcí.

Já v serafinské harfy rajske zvuky
svou celou bytost zladit bych si přál,
až celé žití, všechny srdce tluky
bych k slávě Srdce Páně vyzpíval.

(Klemens Mariánský).

Roku 1904 zemřel v Německu monsignor Albert, první biskup zlatého pobřeží v Africe. Před svým skolem projevil přání, aby jeho srdce bylo pochováno mezi černochoy v kostele, který pro ně vystavěl. **Mrtvé srdce biskupovo bylo tedy vloženo do zlaté schránky, na níž napsáno bylo: „Mé srdce patří mé misii.** Poslední slova biskupa Alberta.“ Pak bylo posláno do Afriky.

Tento biskup chtěl, aby po jeho skonu aspoň srdce jeho bylo u černochoy, které tolik miloval za živa, chtěl, aby měli na něho památku, aby na něho vzpomínali . . .

Náš milý Spasitel při poslední večeri také chtěl něco nechat na památku apoštolům a všem věřícím, ale chtěl nám dáti dar důstojný své nezměrné moci, své nevystihlé moudrosti, své nekonečné lásky; **chtěl nám dáti dar v pravdě královský, božský.** Co nám tedy zanechal? Ne mrtvé srdce jako biskup Albert, nýbrž **své Srdce živé v nejsv. Svátosti oltářní.**

Co uctíváme při pobožnosti k Srdci Páně? **Především a) skutečné, tělesné Srdce P. Ježíše,** které bušilo v jeho prsou, které cítilo úzkost v zahradě getsemanské, které bylo na kříži prokláno kopím, které dosud buší v nejsvětější Svátosti v každém svatostánku a které je v nebesích. **Je to srdce všech srdcí,** nejvznešenější ze všech. Proč? Protože 1. **jest částí nejdokonalejší přirozenosti lidské** a 2. **protože je spojeno s božstvím.**

Jest částí nejdokonalejší přirozenosti lidské. P. Ježíš byl nejen pravý Bůh, nýbrž i pravý člověk; měl tedy nejdokonalejší přirozenost lidskou, tudíž nejlepší tělo a nejlepší duši. Proto jeho Srdce bylo nejlepším ze všech srdcí.

Již živé srdce obyčejného člověka jest dílem mistrovským. Věda svými vynálezy tvoří leccos pěkného, napodobí živočichy, květiny, ale nedovede jim vdechnout života. Proto **srdce lidské živé** jest něčím velikým; jest **větším dílem než kterékoli dílo umělecké,** než na př. srdce, které vytvořil umělec Blümelhuber. Ve Steyru vytvořil z tvrdé ocele kříž se Srdcem Páně. Cévy na tomto srdci jsou vytvořeny anatomicky správně, každý trn jsa pozorován zvětšovací sklem jeví se mistrným dílem. Umělec před válkou cenil si ten kříž na 20 tisíc K. Je to vzácné, umělecké dílo, ale nevyrovná se **živému lidskému srdci.** Živé lidské srdce jest větším uměleckým dílem — a **přece má nedostatky.** Hmota, z níž jest utvořeno, jest od Adama, a tudíž poskvrněna, je **spojeno s duší, která byla zohavena hříchem dědičným a hříchy všedními,** ba mnohdy **smrtnými.**

Ale **Srdce Páně** jest úplně čisto a neporušeno; **bylo utvořeno v přčistém lůně P. Marie,** bylo spojeno s **nejdokonalejší a nejčistší duší.** A proto, díváme-li se na Srdce Páně, pokud je srdcem lidským, jsme nuceni říci,

že je veledílem světa a nejdražším skvostem. Ale tím ještě není řečeno všecko.

2. To Srdce Páně je spojeno s božstvím, s druhou božskou osobou, je to srdce vtěleného Boha nekonečného, **má tedy cenu jako Bůh sám — cenu nekonečnou.** Nejsme s to, abychom pochopili krásu a cenu toho Srdce spojeného s božstvím. Pokusme se o to, pokud stačí rozum náš!

P. Ježíš přišel, aby svou drahou krví vykoupil duše všech lidí. Pomněme, co to znamená! Jakou cenu má již jediná duše lidská! Je to bytost duchová, nesmrtelná, má větší cenu nežli celý svět.

Představme si aspoň poněkud poklady světa! Jak bychom žasli, kdyby byly sneseny na jediné místo! Jaké by to byly kupy zlata, stříbra, tolik diamantů, radia, rubínů, safírů, korundů, opálů! Byli bychom oslněni tou krásou, úžasem tajili bychom dech! A to byly by jen poklady naší země! Ale jsou ještě jiné světy: slunce, oběžnice, stálice, jichž jsou miliony; některé jsou tak veliké, že naše země je proti nim jen zrnkem písku. Jakou cenu tedy má vesmír: země, slunce a miliony hvězd!

A přece jediná duše lidská má větší cenu než všechny miliony obrovských světů hvězdných, protože všechny ty světy jsou hmotné, duše lidská však jest duchová, nesmrtelná. Kolik je stvořeno duší tak drahocenných! Nyní žije asi 1500 milionů lidí, země jest obydlena lidmi již několik tisíc let. **Kolik je tu duší, a jakou cenu mají dohromady!**

A Spasitel přišel spasit všechny duše lidské svou krví, která proudila v jeho přesvatém Srdci. **Jediná krůpěj krve P. mohla vykoupiti celý svět,** spasit všechny miliony milionů lid. duší, neboť je to krev spojená s božstvím, a tudíž ceny nekonečné. Ale zasněme ještě více! **Té krve ceny nezměrné, nekonečné proudí tolik a tolik v Božském Srdci!** Jakou tedy cenu má to Srdce P. Ježíše! Cenu nekonečnou jako Bůh sám! **Není vzácnějšího pokladu, není dražší perly nad toto Srdce, je to zá-**

zrak všehomíra! Toto Srdce tělesné spojené s duší a s druhou božskou osobou je hmotným a viditelným předmětem pobožnosti k Srdci Páně.

b) Ale při tomto předmětě hmotném, smyslovém nemáme se zastaviti, nýbrž pomocí jeho **pokročiti k druhému předmětu duševnímu a neviditelnému. Srdce znamená nejen důležitý úd těla, nýbrž všecko, co se děje v duši, celý vnitřní život člověka.** Proto říkáme: „Srdce miluje a nenávidí, cítí bolest, radost, soucit, bázeň, rozhořčení.“ Všeми těmi pocity, v nichž není hříchu, Srdce Páně je naplněno. Zejména však to **tělesné Srdce Páně znázorňuje a připomíná nám nezměrnou lásku,** s jakou P. Ježíš pracoval pro spásu našich duší, s jakou ustanovil velebnou Svátost oltářní a s jakou za nás umřel na Golgotě.

Neuctíváme **mrtvého Srdce Páně,** odděleného od ostatního jeho sv. těla, nýbrž Srdce živé, Srdce patřící druhé božské osobě. Živé Srdce oslaveného Vykupitele jest odznakem celého vniterného života jeho, zejména lásky. **Tedy předmětem pobožnosti této jest vnitřní život lásky P. Ježíše znázorněný jeho Srdcem tělesným.** Nejlepší knihou o Božském Srdci jsou evangelia. Čtème je tedy opět a opět, rozjímejme o jednotlivých výjevech ze života milého Spasitele, abychom víc a více poznávali taje Božského Srdce — jeho myšlenky, svaté záměry, city, jeho lásku!

Krásná legenda vypravuje toto: Skonal král Robert. Šlechtný rytíř **Douglas,** jenž krále miloval nad míru, vyňal **srdce královo, zavinul je do hedbávné roušky, dal si je na prsa,** chtěl s ním putovati do Jerusalema a tam je uložiti u hrobu Spasitelova. Dal „s Bohem“ své drahé otčině, prošel Francií a Španělskem. Srdce milého krále, které nosil na své hrudi, v nebezpečích opět a opět bylo mu vzpruhou a útěchou. Jednou Douglas klesá u cesty jsa vysílen a utrmácen, trápen nevýslovnou touhou po vlasti. Již se rozhoduje, že upustí od lopotné pouti do Svaté země. Pojednou srdce královo na jeho hrudi počíná mocně

bušit, jako by mu chtělo říci: „Jen ku předu!“ Hned vrací se mu nový život do znavených údů, Douglas dále putuje . . .

Přichází zas na rovinu, kde voje křesťanské bojující proti Turkům již již couvají. Opět mocně zatepalo srdce krále zesnulého na hrudi rytířově. Douglas zvedá meč, jenž leží na zemi, vsedá na koně, v čelo couvajících křesťanů se staví, novou odvahou je nadchne a vede k vítězství . . .

A tak při mnohých obtížích a nebezpečích srdce mrtvého krále na prsou rytířových mocně buší, novou chuť a odvalu mu vlévá, až rytíř konečně přichází do Jerusalema.

Znám srdce lepší nežli nosil Douglas bohatýr: Srdce Páně ve Svátosti,

Srdce kopím probodené
s kříže vrahům žehnajícím,
zradou často zkrvácené —
a přec věrně milující.

(Klemens Mariánský.)

Ještě líp než rek ten dávný mohu s ním se spojit v sv. přijímání. **To Srdce živé nebeského krále mne též v žití bude těšit, povzbuzovat, silit, ocelit a chránit v bojích, lopotách a pokušeních . . .** Kéž jen vždy si všímám jeho bušení a vnuknutí! Pak budu lepším Douglasem, pak zdolám nepřátele spásy a jednou odpočinu v rajském Jerusalemu . . .

P. Fr. Žák, T. J.:

Z litanie loretské.

Nádobo vznešená pobožnosti.

*Zbožnost je všech ctností něžnou matkou,
zalévá je, váže, překládá,
žasna stojíš její před zahrádkou.
Růže s lilijí v ní převládá.*

*Zbožnost z lásky rodí se a žije,
z ní jest její vzmach a trvání,
z ní jak z rajské rosy sladkost pije,
z ní má v oku žár, jas na skrání.*

*Maria, Tvé srdce zlatá schrána
nebeské je lásky plamenné,
proto také nádobou jsi zvána
v pravdě nábožnosti vznešené!*

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Lagvát. Sonisův křesťanský život.

Kapitola VIII.

Ve množství vřelých, půvabných a duchaplných myšlenek. jimiž Sonisovy listy jsou protkány, vyniká nad jiné idea spojení s Bohem. Kleká-li k modlitbě, vždy srdcem i ústy vzpomíná na své přátele. Vzpomínku tu nese sebou na výpravy, cesty, na poušť, ke stupňům oltáře . . . Štěstí nebo smutek jeho přátel jest i jeho blahem nebo žalem. Před odjezdem z Limoges umluvil se s přítelem Jindřichem, že 27. každého měsíce pomodlí se vzájemně i se svými manželkami za sebe celý růženec

o patnácti tajemstvích. Sonis věrně plnil daný slib. Po desíti letech píše z Lagvátu 27. července 1866: „Dnes spojuje nás zvláštním způsobem sv. růženec. Píši Ti hned, jak jsem přišel od stolu Páně, kde jsem prosil o všechny milosti pro Tebe i Tvoje drahé . . .“ Přátelství tak věrné bylo i obětavé, takže Sonis v trpkých chvílích svého života věděl dobře, s jakou neobmezenou důvěrou může zaklepati na tato srdce tak ochotná, velkomyslná a mlčenlivá!

Škoda, že nemáme po ruce korespondence Sonisovy s oběma jeho sestrami v Karmelu! Leč aspoň poněti o ní podávají poněkud jeho listy, psané jiné příbuzné — též řeholnici; byla to Aglaě de Sonis, jeho sestřenice.

V krátké době ztratila matku, sestru a bratra. Sonis, který s ní prožil mnohé chvíle blaženého dětství, sdílí bratrsky zármutek své milé šťestřenky. Záhy však povznáší jejího ducha, ukrýváje pod závojem důvěrného přátelství hluboké myšlenky.

Mluví k ní jako otec k dítěti, ano i jako kněz. „Drahé dítě!“ píše jí, „jak hlukového přepychu? Dojista ne tak blízko! Bůh na Vás posílá; ale neméně dojímá mne i milosti, jež Vám udílí. S oddaností jak se sluší na dítě Ježíše Krista, skloň me svou hlavu po vůli Boží! Bůh promluví k Vašemu srdci, uvedl Vás do školy na Kalvarii a na Vaše mladá ramena vložil těžký kříž... Vzpomenu-li na minulost vynoří se mi v mysli nádherný dům Vašeho otce a všechn ten skvělý život v

Sv. Hostýn fotografováný s letadla.

něm. Ale kde byste byla nyní, drahá Aglaě, kdybyste byla zůstala uprostřed takového přepychu? Dojista ne tak blízko Ježíše Krista jako jste dnes! Hledte, proti čemu se naše přirozenost tolik vzpírá, to jest vlastně požehnáním Božím!“ A mladý důstojník pokračuje, mluví své sestřence o marnosti tohoto světa, zvláště o tom, jak pošetil jest učiniti jej cílem svého rozumu i srdce, které toliko v Bohu docházejí plného rozvoje. „Jak jsme šťastni“, píše jí, „neseme-li kříž z lásky k Božskému Spasiteli! Vždyť čeká na nás za to celá věčnost nekonečného blaha a štěstí se všemi, jež jsme milovali na tomto světě...“

Když se mu později sestřenka svěřila, že by se ráda Pánu Bohu zcela zasvětila, od-

povídá jí Sonis přáním, aby se jen oddala neodvolatelně Boží službě. Určitěji se však nevyslovuje, nechtěje předcházeti hlas Boží a činiti se snad duchovním vůdcem; po třech letech se však splnilo jeho přání! „Neustal jsem bděti nad Vámi ani srdcem ani modlitbou, neb jste mi zůstala vždy drahou...“, tak jí píše. A dále: „Mé dítě, stála jste na kluzké půdě, kolem Vás bylo tolik nebezpečí! Nedivím se, že Pán Ježíš promluvil k Vaší duši. Jste z oněch duší, které Pán miluje, jste z těch, které i jej milují — a uslyševše jeho hlas, opouštějí všechno a jdou za ním... Jaký to dobrý Pán! Běda mi, neb jsem od něho ještě tak daleko; denně však se snažím, abych se tím více k němu přivínil.“

Když potom zbožná Aglaë vstoupila do kláštera Augustiniánek, list Sonisův jí blahopřeje: „Požehnán buď Bůh, jenž učinil Vám tak veliké věci! Kdo je tak šťasten, že má víru, ten stále hledá, jak by se mohl těsněji a pevněji spojit s tím, pro něhož se nemůže nikdy dosti obětovati, ať se namáhá jak chce. Buďte tedy šťastna, drahá sestro!“ A dále píše: „Přilněte denně vroucněji k tomu, jenž chce býti milován bez výhrady! Říká se nám, abychom trpělivě nesli svůj kříž, poněvadž nás za to čeká nesmírná blaženost v nebi. Leč pro pravého křesťana, jenž miluje Ježíše Krista a trpělivě s ním nese kříž, není utrpení zde na zemi těžkým... Pouze my víme, co jest pravé štěstí; svět ho nezná. Zatím co dlíme na Kalvarii, zároveň již v nebi vítězíme!“ Ke konci listu dodává Sonis na rozloučenou: „Kéž Vás tento list ujistí o mému dávném přátelství, jež od kolébky Vás provázelo bouřlivým mořem tohoto světa a jež Vás dnes konečně vidí u přístavu, díky Bohu, u blaženého přístavu!“

Zpráva o profesi (sv. slibech) mladé řeholnice, jež v klášteře dostala jméno Marie Fourier, došla Sonise v ležení u Mekhebbetu. Velitel blahopřeje ve své odpovědi nové choti Ježíše Krista, těše se nadějí, že tato věrností svou bude hledět odvděčiti se svému Pánu a Mistru za všechny jeho milosti. Vybízí ji, aby rychlým krokem kráčela po cestách, na nichž slabost potkává dobrý příklad, a kde modlitba dochází vždy ozvěny u duší sesterských... Sám pak spojuje se s ní v duchovním sv. přijímání, poněvadž na poušti jiného nemá: jeť oltář tak daleko! Ke konci píše: „Milé dítě, stanete se, ano již jste řeholnicí podle Srdce našeho Božského Mistra; děkuji mu za to z celého srdce... Nezastavujte se však na této cestě, nýbrž zmužile kráčejte dále cestou sv. kříže za svým nebeským Chotěm, který tolik pro Vás učinil!“

Vzájemná korespondence pokračovala pak do doby, o níž vyprávíme. Z Lagvátu píše na př. Sonis takto: „Paříž, Řím, klášter... Jak často myslívám na tyto hlavní „stanice“ Vašeho života, jehož osudy pojí se tak těsně s mými! Ani nevíte, jak těšívá mne myšlenka, že před P. Bohem rozjímáme často o týchž věcech. Nuže, milujme dobrého Pána Boha, jenž zvláště

zjevuje svou dobrotu, když nám posílá zármutek! Hledejme ho v hloubi svého srdce — Vy ve svém zátíší, a já ve svém povolání uprostřed světa. Byť život můj byl sebe neklidnějším, jest přece dalek všeho, co se nazývá „světem“, pročť má tolik podobnosti s povoláním Vaším, které bych si býval vyvolil, kdyby mne Pán Bůh byl uznal hodným...“

Sestřenka mu jednou navrhla, aby se denně spojen jsa s ní modlil velké církevní hodinky. Jak rád byl by Sonis vyhověl jejímu přání! Jelikož by se to však mohlo státi toliko na úkor povinností, upustil od toho. „Vím“, psal o tom, „že by mi to působilo velikou radost, ale povinnost je nade vše. Spokojím se tedy i na dále malými hodinkami mariánskými.“

Nemenší péči jevil Sonis o duše ostatních příbuzných. Většinou byli dobrými křesťany. „Obdivuji se dobrotě Boží“, psal jednou, „která dává, že všichni, kteří mají naše jméno, věrně Pánu Bohu slouží.“ A jinde píše: „Jest mi velikou útěchou, že dobrý Bůh jest milován v naší rodině. Zdá se mi, že každý skutek, jenž naším jménem stoupá k nebi, jako rosa obcerstvuje a těší tam ty, kteří nám zůstavili toto jméno...“

Každý nový sňatek v rodině těšil ho pouze měrou, v jaké byl křesťanským. Nežil-li však některý příbuzný podle zásad sv. víry, Sonis nad ním nezoufal. Bylť přesvědčen, že vytrvalá modlitba a rodinné tradice přivedou ho opět na dobrou cestu. Slyšeli jsme již, jak srdečnou láskou lnul Sonis ke svému bratru Theobaldovi, který v této době neměl již daleko k vroucí, živé víře, jež měla ozářiti jeho život a poskytnouti mu později tolik útěchy v hodině smrti... Gaston sledoval se zájmem celé vnitřní dílo milosti Boží, k jehož dovršení nemálo měla přispěti mladá choť Theobaldova. „Víte snad“, psal Sonis své příbuzné, „že Theobald je od 5. t. m. (prosince) ženatým. On a my všichni těšíme se velice z tohoto manželství. Doufám, že jeho choť andělsky zbožná bude mít křesťanský vliv na jeho ducha i srdce, takže v krátké době začne věrně plniti povinnosti náboženské. K tomu sestra mu ještě poradila, aby se s důvěrou obrátil na P. de Ponlevoy (T. J.). Myslím, že Vám je známo, jak hojně žehná Bůh činnosti tohoto dobrého Otce.“ (Pokrač.)

Sequence ze mše o Vítězné P. Marii.

Přeložil Vlad. Hornov, nápěv složil Josef Q. Lexa.

Slavnostně.

To-bě v o-běť dá - ti slu - ší na ol - tá - ři na - šich du - ší

prosby, Panno pře sva - tá: o - bě - ti byť ma - lá ce - na,

Te-bou když je před-ne - se-na, Sy-nem Tvým je při - ja - ta!*)

*) Ostatní 4 sloky vytištěny jsou v 5. čísle Hlasů Svatohostýnských 1924.

P. Fr. Žák, T. J.:

Hostýnská studánka.

*Milostná hostýnská studánko,
zamyšlen před tebou sedím,
o tobě ze starých vzpomínek
kytičku uvít si hledím.*

*Pravda-li, že si tě Metoděj
u Panny vyprosil v trýzni,
když bratr pod žárem slunečním
umdlával horečnou žízní?*

*Pravda-li, žes v době tatarské
zbujněla mohutným tokem,
když se tu Jaroslav ohlížel
k Matičce prosebným okem?*

*Pravda-li, slepá že dívka
nabyla u tebe zraku,
rozum že jinocha ztemnělý
zbavil se tísnivých mraků?*

*Nevím a dále již nebádám,
vim však, že poutníky vítáš,
zprahlému jazyku vlašičku
a duši útěchu skýtáš.*

*Studánko, pro mne jsi obrazem
milostí, které tu plynou
bohatě do srdcí ztrápených
zármutkem, strastmi a vinou.*

*Maria, Matičko hostýnská,
královno velebné tváře,
vlašičkou milosti pamatuj
na svého na písničkáře!*

Monstrance empírového slohu na Sv. Hostýně.

Lahyrt:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Obřady při modlitbě Páně jsou tyto: Kněz říká „Oremus“ spíná ruce a sklání hlavu a úvod „**Praeceptis salutaribus...**“ říká maje ruce sepjaté. Dokončiv úvod říká **Otčenáš** s rukama rozpjatýma jako na př. při prefaci. Při tom má oči obráceny k nejsv. Tělu Páně na korporálu, aby pohlížeje na původce té modlitby ve Svátosti opravdu přítomného říkal jí s veli-

kou pobožností. Při zpívané mši sv. dívá se však při tom do knihy na noty.

Někde býval zvyk, že při zpívané mši sv. jáhen při zpěvu Pater noster ukázal lidu patenu na znamení, že začíná příprava k sv. přijímání. Patena je talířek obětní, z něhož též se udílí sv. přijímání.

Při zpívané mši jáhen, jenž stojí za celebrantem, poklekne a vystoupí při slo-

vech „**Et ne nos inducas- a neuvoď nás v pokušení** nahoru na pravou stranu ku knězi a podjáhen ku konci téže modlitby vystoupí též nesa patenu rouškou zakrytou, již podá jáhnovi. Ten ji odkryje, vytře a podá celebrantovi. Doznělo Pater noster. Jednoduchá, ale vznešená jeho melodie zrovna tak dojíká jako preface před pozdvihováním. Poslední slova Otčenáše: **Ale zbav nás ode zlého** znějí ještě knězi v uších, ale církev nemůže se ani odloučiti od této modlitby, proto tuto prosbu opakuje rozvádějíc ji vložkou zvanou embolismus (od řeckého slova emballo, vkládám). Vložku tuto říká kněz potichu. Pouze na Velký pátek říká se tento přídavek hlasitě. Dle mystického výkladu tichá modlitba embolismu značí hrobový klid Páně; hlasité modlení na Velký pátek připomíná, že Pán Ježíš sestoupil do předpekli kázat.*) Mezitím bere kněz do pravé ruky patenu; otírá ji ručníkem, zv. purifikatorium, na znamení, že čisté má býti srdce před sv. přijímáním a drží ji v pravici své na oltáři a při slovech: **uděl milostivě pokoje** žehná se patenou ve způsobě kříže, líbá ji, aby tím i uctil nádobu, na níž položena bude sv. hostie a dává na ni Tělo Páně. Embolismus zní takto:

Zbav nás, prosíme, Hospodine, všeho zla minulého, přítomného i budoucího, a na přimluvu blahoslavené a slavné povždy Panny, Bohorodičky Marie, s blahoslavenými apoštoly svými Petrem a Pavlem i Ondřejem a všemi svatými uděl milostivě pokoje za dnů našich, abychom tvým milosrdenstvím hříchu vždy byli prosti i přede vším soužením bezpečni. Skrze téhož Pána našeho J. K., Syna tvého, který s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha sv. Bůh.

Tato země jest slzavým údolím, jsme z ráje vyhnání synové Evy, proto takové rozšíření poslední prosby Otčenáše. Sahá pak tato modlitba do nejstarších dob, jest i v sacramentáři Gelasiově a Řehořově.

Prosíme o osvobození od **zla minulého**; jsou to hříchy se všemi následky... následky trvají, i když hřích byl odpuštěn. Jako sv. Petr plakal stále a dle legendy měl pod očima brázdy z pláče, tak nebudme bez bázně, i když hřích je odpuštěn.

Přítomného, totiž co nás nyní trápi v duchu nebo v těle. Jsou to pokušení, ná-

klonnosti, žádost očí, těla a pýcha života. K tomu přibíráme tolik bídy, neštěstí, jež na lidi doléhá, bázeň, jež trápí člověka, sklamané naděje a konečně trpká smrt, což je zase následkem hříchu.

Budoucího... jsou to všechny tresty za sloužené za hříchy, ať časné, ať věčné. Ježto hřích jest kořenem všeho zla, pokušení a tresty zase vnitřními a zevnějšími následky hříchu, prosíme, aby hřích se všemi následky svými byl u nás zničen.

Nyní od zla nás obkličujícího obrací se církev prosbou k dobru, jež nám schází. To jest pokoj, jenž jest dvojnásobný, zevnější a vnitřní. Jest třeba zevnějšího pokoje církve, bez něhož bylo by stále nebezpečí hříchu a odpadu. Zvláště však vnitřního pokoje je třeba s Bohem, lidmi, sebou, neboť v té míře, jak lidé těší se vnitřnímu pokoji, těší se i zevnějšímu. Církevní dějiny dokazují, že nepřátelé církve nejprve vzbouřili se hříchem pýchy proti Bohu a pak teprve povstali proti zevnějšímu řádu církevnímu. Pokoj jest blaho duchovní, upokojení všech tužeb, lad v duši. Pozůstává ve správném rozpoložení vůle, jež jest podrobena Bohu, a jeho vůli za svou činíme, 2. bližního milujeme onou láskou, kterou popisuje sv. Pavel, že jest blahopřejná, trpělivá, pokorná, prostá závistí, 3. jíž náruživosti v pořádku udržujeme, jak rozum a víra poroučí, takže duše naše žije v pokoji s Bohem, s lidmi, s námi samými a od pocitů hnutí působících nepokoj jsme osvobozeni. Jest to nadpřirozený pokoj, ovoce smrti Kristovy: „Bůh uvedl v pokoj skrze krev kříže jeho i co jest na zemi i co jest v nebi.“ (Kol. 1, 20). Sv. Pavel obyčejně ve všech epistolách přidává tento pozdrav: Milost a pokoj od Boha a Pána našeho Ježíše Krista. V těchto dvou slovech obsažena je všechna naše spása. Od milosti Boží je začátek, a všechna milost směřuje k **pokoji** našemu konečnému, totiž věčné blaženosti.

Prosba o pokoj děje se za vzývání svatých a to nejprve blahosl. Panny Marie, onať Matkou Boha pokoje, onať uzdravení nemocných, útočiště hříšníků, potěšení zarmoucených, příčina naší radosti, onať královnou míru, o ní pějeme v hymnu „Ave maris stella“: Upevni v nás pokoj! Z ostatních svatých jmenuje se tu jen

sv. Petr a Pavel a Ondřej. Tohoto posledního přidal papež Řehoř Vel., jeho zvláštní ctitel. Až do 14. století bylo ještě dovoleno přidávati tuto i jiné svaté.

Jména těchto apoštolů krásně se sem hodí. Petr ukřižován byl skutečně, Pavel ukřižoval se v duchu (Gal. 5, 24. a 6, 14.), Ondřej též ukřižován byl a heslem jeho bylo, že v kříži je spása.

Při slovech „**Dej milostivě pokoj**“ kněz žehná se patenou a potom ji políbí na jednom kraji, kde je vyryto znamení sv. kříže. Patena jest nástroj pokoje, jak dří Benedikt XIV., a na ni se klade nejsv. eucharistie, jež je pokoj křesťanů. Inocenc III. udává též mystický význam toho: „Nábožné ženy“ po sobotě, když již svítalo na neděli (Mat. 28, 1.) přišly ke hrobu nesouce vonné věci (Mar. 16, 1.), aby přijdouce pomazaly Ježíše, a že za to byly odměněny tím, že se jim ukázal vzkříšený Spasitel a řekl jim: „Zdrávy buďte!“ a ony

přistoupivše chopily se nohou jeho a klaněly se mu, tedy jistě, že i líbaly nohy jeho. Tak nám patena představuje láskou široké srdce, které podobně chce uctit tělo Krista Pána ukřižovaného a políbení pateny je jako políbení nohou Spasitelových.

„**Ve dnech našich...**“ V 4 Král. 20, 19.: „Budiž jen trvalý pokoj za mých dnů.“ Tak řekl Ezechiáš, když mu prorok Eliáš oznámil zkázu říše a válku. Podrobil se úradkům Božím, jen prosil, aby se to nestalo za jeho dnů. I my plni zbožnosti máme tato slova vysloviti.

Abychom hříchu vždy byli prosti... Náznačeno tím, že hřích jest největší a jediné zlo, a že není pokoje bezbožným. (Is.).

Kněz nyní podkládá patenu pod sv. hostii, klade patenu tak, že kraj její je opřen o nohu kalicha, odkrývá kalich a pokleká a nastává lámání sv. hostie.

P. Rozkošný:

O Matici Svatohostýnské.

Schodiště. Na výborové schůzi 29. září 1909 předložil hospodář Jan Harna plán schodiště od vodní kaple až ke kostelu s rozpočtem na 25.000 K. Bylo rozhodnuto, že Matice Svatohost. uhradí náklad. Mimo to se zahájí ještě zvláštní sbírka. Jednatel přečetl provolání ke sbírce, které bylo přijato. V provolání tom se pravilo, že vystupování má se usnadniti poutníkům starším a cestou již naveným, jednak vyhnouti se nákladu, jehož oprava této části kopce vyžaduje. Přívaly a deště tu působí škodu: sotva se něco opraví, již to voda spláchne. Schodů bude 227, a budou se střídati s plochami, takže stoupání bude poněkud lehčí, činící asi 5%. Schodiště bude okrasou Hostýna a úlevou pro poutníky. Jeden schod bude 8 m dlouhý, 16 cm vysoký a 30 cm široký; bude stát 120 K. Pořídí-li kdo schod svým nákladem, bude jméno jeho na památku do něho vyryto. Na provolání byl také nakreslen plán schodiště, a na první stránce byla žádost ke kněžím, aby hleděli získati ve svých farnostech dobrodince aspoň na jeden schod. Příspěvky at se pošlou Dr. J. Schneidroví do Kroměříže.

Se stavbou schodů bylo brzy počato. Na výborové schůzi 11. dubna 1910 bylo rozhodnuto: Směr schodů se s protestem přijímá a schvaluje. (Schody by měly vésti na osu kostela, čímž by se zachytly krámy atd.) Schody se rozdělí v prostředku zábradlím. Jména dárců budou vyryta na

schodech. I schody u kostela nahradí se novým schodištěm žulovým.

Stran směru schodiště byla i výborová schůze na Sv. Hostýně, k níž však většina výboru dostaviti se nemohla.

30. června 1910 byl na výborové schůzi ustanoven program děkovné pobožnosti a odevzdání schodů. Ráno o 5. hod. bude zpívána mše sv. a ostatní pobožnosti; o 7. hod. valná hromada, a o 9. hod. děkovná pobožnost. Půjde se v průvodě za zpěvu „Chválu vzdejme, Moravané“, doprovázeného hudbou k vodní kapli. Tam bude proslov a svěcení schodů. Potom průvod s písní „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“ až ke kříži. U kříže malá pobožnost, po čemž průvod do chrámu Páně s písní „Bože, chválíme Tebe“, v kostele sv. požehnání. Tak to bylo natištěno na programu vydaném 2. července 1910.

Na výborové schůzi 18. srpna ustanoveno dáti diplomy všem dárcům schodů a přijmouti je za členy zakládající. Na valné hromadě vdp. poslanec Dr. Ant. Stojan jednatelskou zprávu začal takto: Pořízeno v krátké době schodiště od vodní kaple až ke chrámu. Při tom projevena obětavost ctitelů mariánských, kteří rozdělili si počet navrhovaných schodů a na svůj náklad je dali poříditi. Ano nedostávalo se schodů pro všechny přihlášené horlíky svatohostýnské. Celé schodiště je ze 250 schodů, z nichž 221 je pořízeno z tvrdého pískovce z lomu Černavského u Rajnochovic na k.-arcib. panství kamenickým

mistrem Al. Korabečným; 29 schodů u samého kostela je z tvrdé žuly slezské z lomu arcibiskupa vratislavského. Schodiště u kostela i se zábradlím vystavěl dle plánu architekta E. Sochora z Prahy a inž. J. Holečka z Olomouce, jakož ostatní dle vlastního plánu stavitel O. Zeman v Bystrici. **Dárcům se doručí knížečka: Památka se Sv. Hostýna.** Také se díky vzdávají J. Harnovi, jakož i Frant. Knapovi, lékárníku z Prostějova, kterýž zaplatil provolání a poštovné. Po zakončení valné hromady sestupovalo 1500 členů s nejdř. biskupem; u vodní kaple hospodář J. Harna připomenul vznik schodiště, stavitel O. Zeman odevzdal schodiště nejdř. starostovi, jenž promluvil úchvatnou řeč, vřav si za klad stupňové žalmy. Ostatek byl dle programu.

Socha Božského Srdce Páně. Po vysvěcení schodů docházely dotazy na p. jednatele stran soch na různých odděleních schodových. Výbor 27. prosince 1910 rozhodl, že myšlenka ta se později provede, a že se dary přijímají. „Nyní“ postaráno budiž o 2 sochy v bráně „šancové“ B. Srdce Páně a Srdce P. Marie. Superior P. Ostrčilík chopil se této myšlenky, sbíral na sochu Srdce Páně, která byla r. 1919 po-

stavěna na schodišti před chrámem a ndp. kanovníkem A. C. Stojanem 8. září posvěcena.

Zvony. 15. prosince 1916 podána žádost na min. války, by ponechány byly zvony svatohostýnské za kovovou náhradu. Vydáno provolání sbírat kovy, měď, cín, mosaz, a posílati je p. továrníku V. Zbořilovi do Bystřice. Sbírka odevzdána ministerstvu. 16./2. 1918 obdržel vdp. Dr. A. Stojan, říšský poslanec v Kroměříži, tento dopis: C. a k. vojenské velitelství ve Vídni. Záležitost o zvonech. Žádost na Veličenstvo poslance Stojana. S hledem k žádosti na Jeho Veličenstvo, aby byly ponechány zvony na Velehradě, Hostýně, Kroměříži (kostel sv. Mořice) dává se věděti, že ony zvony dle výnosu min. vojenství ze dne 24. prosince 1917 zatím mohou zůstat. Z toho ovšem byla velká radost.

Telefon. Na výborové schůzi 9. září 1911 oznámil jednatel, že přeptá se, čeho třeba pro zařízení privátního telefonu. Za měsíc na příští výborové schůzi 20. října oznámí, že P. superior s Maticí Svatohost. zařídí veřejnou telefonní hovornu na Sv. Hostýně. Matice zapraví polovici nákladu ročního, t. j. 100 K, začez bude mít poloviční podíl, získá-li se něco telefonem.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. J. S. v D. u Fulneka píše: Byla jsem 13 roků nemocna, měla jsem žaludeční křeče, plicní katar, nervovou nemoc. Byla jsem u několika lékařů, i v nemocnici, ale nebylo nikde pomoci. Proto jsem roku 1914 ponejprv putovala na Sv. Hostýn a prosila jsem Pannu Marii o uzdravení. Cítila jsem sice úlevu, ale následky nemoci se obnovily. Byla jsem zaopatřena sv. svátostmi, všichni očekávali mou smrt. Já jsem si však umínila, budu-li zachráněna, že zase budu putovati na Svatý Hostýn. R. 1916 jsem byla opět na pouti a vrátila jsem se domů s poutníky velice potěšena. Ale pro válečné poměry se opět nemoc zhoršila; zase jsem prosívala Pannu Marii o uzdravení. R. 1920 jsem se s velkou námahou vydala na pout, domácí mne ani nechtěli pustiti, že už živá nepřijdu domů, a divili se, když jsem přišla uzdravena. Na podzim jsem se však tak nachladila, že jsem se na lůžku ani pohnouti nemohla šest měsíců, skoro žádné krve jsem neměla; lékaři mne posílali do nemocnice. Byla jsem opět zaopatřena, a kněz při odchodu pravil muži, že se již rána nedočkám. Sama jsem si také přála smrti, protože jsem byla stále nemocna, a neměli jsme žádných dětí, ač jsem byla 14 roků vdaná. Loni 8. června na svátek Božského Srdce Páně jsem přijala svaté svátosti a učinila jsem slib, budu-li zdráva, a dá-li

nám Pán Bůh dítě, že půjdu každý první pátek k sv. svátostem, že budu putovati na Svatý Hostýn. Celé léto pak jsem mohla konati těžkou práci při hospodářství, na podzim jsem byla na Sv. Hostýně, a letos v březnu se nám narodilo zdravé děvčátko. Lidé zdaleka přicházejí, aby se přesvědčili, zda je to možné. Proto Panně Marii svatohostýnské děkuji.

R. D. z Nového Jičína v těžké nemoci se odevzdala úplně pod ochranu Panny Marie s pevnou důvěrou, že bude uzdravena, neboť již dříve na její přimluvu dvakrát z těžké operace šťastně vyvázla. Jsouc chudobna prosila ji také o pomoc v peněžní tísní. Slíbila uveřejnění v Hlasech a částku na elektrické osvětlení, bude-li vyslyšena. Nemoc se počala náhle lepšiti, takže mohla choditi do továrny, a velký dobrodinec jí pomohl značnou peněžní částkou.

Děkuji Panně Marii za uzdravení: M. J. z Kozlovic u Frenštátu, L. K. z Partutovic, A. K. z Napajedel, M. P. z Velatic; **za vyslyšení:** čtenářka z Pivína, z Újezda u Vizovic, A. M. z Jamného, P. M. z Velatic; dále děkuji: M. F. z Mor. Ostravy, **že nalezla být,** z farnosti loukovské za pomoc ve velké tísní života, M. O. z B. **za milost poznání sebe a dar pravé kajcnosti,** A. Krejčí, katecheta z Vel. Meziříčí, za svou záchranu a milého jemu jinocha,

čtenářka z Dřevohostic za útěchu a posilu ve velkém zármutku.

Marie Volcová ze dvora Saxova v Tovačově vyznává ke cti a rozšíření chvály Rodičky Boží svatohostýnské, že na přímluvu její uzdravena byla z těžké nemoci. Dne 11. srpna na Sv. Hostýně prosila P. Marii o pomoc před operací; 14. srpna šla do nemocnice, 20. byla operována na žaludeční vřed a rozšíření žaludku. Toho dne zůstala bez vědomí. Operace trvala od půl 9. do 1. hodiny odp. Po operaci nahromadila se v žaludku krev, proto žaludek byl znovu rozpárán, vyčištěn a sešit. Jsouc bez vědomí byla donesena do pokoje. Ušlo jí mnoho krve, která pak nahrazena byla jakýnsi roztokem. V nemocnici byla 9 neděl, po operaci častěji si představovala, že vidí P. Marii, a je přesvědčena, že P. Maria jí pomohla. Za to jí vzdává čest a chválu.

Jan Konvička, zpěvák z Kozlovic u Frenštátu. Byl chudobný, měl 14 dětí, z nichž 6 zemřelo. Dětky své zpožně vychovával. Napomínal je: „Děti, žijte poctivě! Třeba byste nic neměli tak jako já, přece se vám nikdy zle nepovede.“ Pro víru a pravdu mnoho trpěl, alkoholu nepil. Na Svatý Hostýn vodil průvody přes 50krát; každého roku byl dvakrát na pouti. Protože byl P. Cibulkovi dobře znám, musil mu pokaždé říci, po kolikáté jest již na pouti. Když měli poutníci roku 1895 vyjít na pouť, velice pršelo. Lidé se doptávali, zda se půjde, či nic. Řekl jim: „Když vy nepůjdet, já půjdu sám.“ Sebralo se jich na 200, a když šli z Frenštátu do Meziříčí na vlak, přestalo pršet. Ti, kteří zůstali doma, velice toho litovali. Když přišel na Sv. Hostýn, nebezpečně onemocněl: v kostele upadl do mdlob. P. Cibulka jej uložil do bytu kostelníkova na noc. Ležel jako mrtvý. Dcera ho opatrovala a tak plakala, že ji oči bolely. O půl noci se pohnul, jako by jej někdo zvilhl. Probudil se, pohlédl na dceru a řekl jí: „**Děvče, neplač! Panna Maria mne zdvihla a řekla mi, abych se nebál, že ještě nezemru.**“ Nemoc polevila, a až vlak jel až odpoledne, přece se vydal hned ráno na nádraží do Bystřice. Průvod šel až po velké mši svaté na nádraží do Osíčka. Nemohl však vylézt na vlak, a proto zůstal v Bystřici. Vrátný jej znal a upravil mu postel. Ve vlaku a zvláště ve Frenštátě, kde jej očekávala rodina, byla velká poptávka po něm. Pokládali jej za mrtvého. Jeden poutník však nešel s průvodem, chtěl si kostel lépe prohlédnouti a večerním vlakem odjet. Na nádraží se shledal s nemocným; byl mu jako by andělem strážným a dopravil ho domů. Doma nemocný byl zaopatřen, a lékař i kněz tvrdili, že brzy zemře. On však ujišťoval všechny, že ještě nezemře. Byl ještě 7 let živ. Naposledy byl na pouti r. 1902 na Jméno P. Marie, když se světila křížová cesta. Ač měl 74 let, přece byl dvakrát na pouti toho roku. Po pouti slábl, cítil, že

zemře, a žádal dítek, aby mu, až bude umírat, zpívali píseň, kterou předzpěvoval při odchodu s pouti. Když se jeho konec blížil, a rodina byla shromážděna u něho, začal zpívat: „O Maria, vzpomeň na mne, neboť nemám žádného.“ Rodina pokračovala. A když začali sloku: „O Maria, vzpomeň na mne, když se mysl promění...“ zašeptal tato slova a vypustil ducha. Jeho manželka jej přežila o dva roky. **Nejmladší dcera** jeho byla na pouti loni na sv. Cyrila a Metoda, **prosila Pannu Marii, aby raději viděla dítky na marách, než aby měly do hříchu upadnouti — a syn jí zemřel.**

Starší bratři z Vlčnova od roku 1869: † Pavel Koníček, † Ant. Vozar, † Frant. Prchlík, † Jan Kašpařík. — Dosud žijí: Frant. Knotek, Jan Pavelčík.

Starší bratři ze Štítné: † Frant. Zvoníček, pasekář, † Josef Šimoník, rolník z Popova. — Dosud žije: Frant. Marešinec, rolník ze Štítné.

Z Nového Hrozenkova vodil průvody asi 40 let Pavel Jochec č. 327. Nyní má 72 let, ale každoročně přicházívá. Vyprosil si mnoho milostí pro rodinu: měl chlapce čtyřletého, ustavičně nemocného, který byl roku 1900 uzdraven na přímluvu P. Marie. Po 4 letech donesli děvče s chorýma očima k sv. vodě, umyli je, a děvče dobře vidělo. (Poznámka: Chceme obšírnější popis poutí z Nov. Hrozenkova.)

Jak putují z Tvarožné Lhoty u Strážnice na Svatý Hostýn? Zpěvák Jan Vítek popisuje takto poutní pobožnost: O půl 6. hodině ráno 6. září vyjdeme z vesnice a začneme se moditi andělský růženec, po něm růženec patnáctidesátkový, po něm rozmanité růžence, jako k sv. Josefu, k sv. Anně, ke cti věku Panny Marie a podobné. Jdeme-li vesnicí, zpíváme mariánskou píseň. V Uherském Ostrohu posnídáme a si odpočineme, V Uherském Hradišti poobědváme a v Napajedlích přenocujeme. Malé děti a prváci jsou již unaveni a rádi si odpočinou. Ráno vstáváme o druhé hodině, o čtvrté jsme v Machově; tam se trochu zdržíme, až se rozední, abychom se mohli moditi z modlitební knihy. V Zahnašovicích konáme pobožnost sedmera pádů Pána našeho Ježíše Krista a po nich ostatní denní pobožnosti, jako za zemřelé, domácí, za rodiny, za živé a zemřelé duchovenstvo, za potřeby veškerého křesťanstva a podobné. Do Holešova přijdeme na ranní mši svatou, posnídáme a o poledni jsme na Svatém Hostýně. Nejdříve jdeme na ofěru, pak vykonáme patřičné modlitby, odpočineme si, vykonáme křížovou cestu, hledíme se dostat ke svatě zpovědi, jdeme na požehnání, a je-li světlý průvod, také se ho zúčastníme. Ráno jdeme k společnému sv. přijímání, jsme na několika mších sv., po ranní se rozloučíme s tím nám milým místem. V Holešově poobědváme, za Miškovicemi se pomodlíme hodinky o

Neposkvrněném Početí Panny Marie a v Napajedlích zase přenocujeme. Ráno opět vstáváme o dvou hodinách, o sedmé hod. jsme v Uher. Hradišti a přibližujeme se k domovu s těmi pobožnostmi, s jakými jsme vyšli. Kéž bychom mohli dlouhá léta na Svatý Hostýn putovati, bychom si tam vyprosili milost šťastně zemřítí a na Pannu Marii věčně patřítí. Z Tvarožné Lhoty na Sv. Hostýn je skoro 60 km, nebo 80.000 kroků.

První jarní pouť z Kroměříže na Svatý Hostýn před 50 lety. Brněnský Hlas píše o ní takto: I naše město se účastnilo při průvodech na Svatý Hostýn, které od moravského metropolity na památku malezení ostatků sv. Gervasia a Protasia na 4. neděli po velikonočních byly ustanoveny. Ačkoli průvod byl veden knězem, přece bylo poutníků jen na 200; přšelo, a na Sv. Hostýně byl sněh. Počet všech byl na 12.000; kněží byli jen tři. Avšak právě proto, že tato pouť skvěle nedopadla, jest žádoucno, aby příští pouti byly skvělejší, neboť je-li osvědčení katolíků kdy nutné, jest zajisté v nynější době, v pronásledování církve tím nutnější v Rakousku, které se má osvědčiti říší katolickou. Jaké však to osvědčení? Katolík by zaplakal vzpomínaje na velkolepé průvody ve Francii. Tam ovšem svědčí průvody církevní o živé víře a mocném ruchu katolickém, poněvadž všechny třídy společenské (důstojníci i osoby civilní, intelligence, kapitalisté atd.) zastoupeny jsou. U nás bohužel, jako by průvody církevní jen pro nižší třídu a hlavně toliko pro ženské pohlaví zavedeny byly; honorace a intelligence, ano samo zámožnější měšťanstvo má snad za to, že by sobě zadalo, kdyby se zúčastňovalo při průvodech a vůbec při veřejném osvědčování katolického smýšlení. Nicméně mají se za dobré katolíky! Nesmějí však zapomenouti, že Kristus Pán nežádá toliko od nás, abychom jen v něho věřili, nýbrž jej také veřejně vyznávali. Toho pak nanejvýš potřebí jest v nynější době, kdy se i jeho božství popírá a bojuje pekelný boj proti svaté církvi, v době, kdy platí veřejné mínění, kdy se ve státu moderním vše upravuje dle veřejného mínění, na na které každý poukazuje. Tu třeba katolické přesvědčení veřejně vyznávati a tu může nezúčastnění se při veřejném vyznání velice se podobati zapření víry, zapření Krista. Proto vzhůru, katolíci, jak na venkově tak i ve městech, a neopomeňme použití každé chvíle a příležitosti, která se nám naskytá, osvědčiti své náboženské přesvědčení a mimo jiné zúčastniti se také při církevních průvodech, jež pořádány budou v době letní jak na Svatý Hostýn tak i na Velehrad, aby se vydařily skvěle a důstojně, a my modlitbou i skutky urychlili vítězoslávu církve.

Hynek Dostál, redaktor amerického Hlasu, píše 30. března: Mám velkou radost, že

jste tak brzy zařídili na Svatém Hostýně elektrické osvětlení, a tím více mne to těší, že v seznamu vidím tolik našich čtenářů, amerických ctitelů bl. Panny Marie na Sv. Hostýně. Nyní se teprve bude našemu lidu na Hostýnku líbiti, neboť dobře se pamatuji, jak mně, chlapci roletému, bylo na Hostýnku smutno potmě. Putoval jsem na sv. horu se svou zbožnou matkou jsa hošíkem před 42 lety a dosud si na vše tak živě vzpomínám. Od nás z Boršic u Velehradu, pěšky jsem putoval, nožky bolely, ale jakmile jsem na krásné hoře hostýnské uzřeí bílé věže a kupoli kostela bl. Panny Marie a jakmile jsem si v myslí opět vybavil vše, co mi dobrá matička o bojích s Tatary vypravovala, jak P. Maria našim předkům pomohla, zapomněl jsem na svoji únavu a předbíhal jsem svoji maminku, abych už byl u zářného pramene a v kostele před obrazem naší Ochrany Moravěnky. Ó Matko Boží, chraň i nyní té mojí drahé vlasti, krásné Moravěnky a celé čsl. republiky před nepřáteli, kteří duše chtějí zabít! Škoda, že není živ ndp. arcibiskup Stojan! Ten by měl z osvětlení radost! Když jsem s ním na podzim r. 1922 jel povozem z Bystřice na Sv. Hostýn, hovořil se mnou o tom osvětlení a byl rozhodnut věc tu uskutečnit. Na tuto poslední cestu s ním na Sv. Hostýn nezapomenu nikdy. Jaký to byl pokorný, laskavý, svatý muž! Chudák, neměl pro žebráky prosící drobných. Požádal mne, abych mu půjčil, což jsem z celé duše rád učinil a dal jsem, co jsem měl v kapse. Pravil: „Co by ti ubožáci řekli? Arcibiskup si jede v kočáře a nedá nám ani haléře.“

F. J. z Nového Yorku, jenž je školníkem v české katolické škole a v zimě vytápí školu, klášter a kostel redemptoristů, píše: „Když čtu Hlasy a ty zprávy o poutích, vždycky na mne přijde mocná touha, abych aspoň ještě jednou spatřil Svatý Hostýn. Ó tam je krása a duchovní radost nevýslovná! Každodenně, i několikrát za den v duchu dlím u trůnu Matičky Boží, v duchu konám návštěvy před svatozářkou. Teď bych tam už snad zabloudil, když vidím vaše vyobrazení: novou sochu Božského Srdce Páně, křížovou cestu, teď to osvětlení, ty krásné mladé stromky, pěkně upravené cesty, a ty krásné jesličky — jenom ještě to teplo, které máme my v kostele, bylo by dobré na Svatém Hostýně. Víím, jak je tam v zimě chladno; vždycky ráno si myslívám: Kdybych to teplo mohl poslat na Svatý Hostýn, to bych byl rád! Zde je v zimě teplo, ale naši lidé jsou tak leniví, že se jim nechce v zimě ani do teplého kostela několik kroků.“

Sv. misie se Sv. Hostýna konali P. superior a P. Špatný v letošním zimním období: v Cetkovicích (u Jevíčka) od 25. listopadu do 2. prosince, zpovědi 1100, sv. přijímání 2000; v Sumvaldě u Unčova

od 8.—17. prosince, zповědí 800, sv. přijímání 1200; v Nových Hradech u Vysokého Mýta od 24. února do 2. března, zповědí 1420, sv. přijímání 2100; v Tovačově od 8.—16. března, zповědí 3462, sv. přijímání 6100; v Benešově u Boskovic od 6. do 14. dubna, zповědí 1620, sv. přijímání 3600; P. Špatný s P. Kubešem v Hradci Králové od 23.—30. března, zповědí 1500.

Osobní. 27. dubna zemřel v Praze po velikém utrpení senátor Josef Kadlčák, ředitel měšťanské školy ve Frýdlantě; vodíval odtamtud žáky na Sv. Hostýn. Byl tu několik dní při korunovační slavnosti, jak vidíme na obraze v Korunovační knize na stránce 123; stojí ve dvorním stanu poslední na pravo. V neděli nato vyřizoval pozdrav mužům za inteligenci. Při schůzi terciářů byl nadšeně pozdravován jako jejich spolubratr a vyřídil jejich sjezdu jménem katolických poslanců pozdrav s přáním, aby korunovaná Rodička Boží všechny jejich prosby a tužby vyslyšela. Životopis v Pánu zesnulého s jeho fotografií jest uveřejněn v Hlasech Svatohost. v čísle 12 r. 1908. O. v p.! — Jak oznámil Našinec, zemřel v Příkazech u Olomouce 3. dubna rolník Florián Dostál ve věku 99 let; 66 let byl kostelním hospodářem a otcem chudých, chodíval denně na mši sv. R. 1912 připutoval na korunovační slavnost jsa již starcem 87letým; proto je v Korunovační knize na str. 223 jeho životopis s vyobrazením. O. v p.! — Jiný nejstarší poutník, uvedený v Korunovační knize na straně 222, jest Ig. Sauer, kons. asesor, děkan a farář v. v. v Napajedlích. Brzy po oční operaci připutoval na Sv. Hostýn — kmet 78letý; proto také je v knize korunovační podán jeho životopis s vyobrazením na str. 167. Kéž Panna Maria svatohostýnská jej zvláště letos, kdy slaví 90. narozeniny, potěší a posílí na dlouhá léta! — Msgr. Josef Kupka, brněnský kanovník, stal se světícím biskupem. Kázal na Sv. Hostýně při větších slavnostech, na př. jubilejním roce 1895, v korunovačním týdnu při schůzi Apoštolátu sv. Cyrila a Metoda a jindy; při schůzi Apoštolátu poukazoval, jak za prvotních dob křesťanství šířitelé víry byli věřící ve svém okolí, a vybízel posluchače, by sami stáli pevně v dědictví cyrilometodějském a svým ctnostným a příkladným životem působili mocně na své okolí. Kéž Panna Maria svatohostýnská mu pomáhá v jeho vznešeném úradě! — V pondělí velkonoční měl zpíváno mši sv. pro poutníky známý Vincenc Pecháček, kons. rada a farář na odp. ve Val. Meziříčí, rodák z blízkého Loukova. Za ním přišlo 18 členů jeho rodiny, s nimiž se dal vyfotografovati; je tedy na obrázku 19 Pecháčků. — 1. května za nepříznivého počasí přivedl Josef Procházka, stud. prefekt, 60 žáků I. třídy arcibiskupského gymnasia v Kroměříži.

Povětrnost v dubnu. Duben byl studený, ranní mrazíky byly 1.—4., 11.—14., 22. a 23. dubna, 4. a 12. dubna mrzlo celý den. Na Smrtnou neděli byly 4° C, na Květnou neděli byl mráz, na velkon. neděli 6°, v pondělí 5°, na Bílou neděli 9°. Průměrná teplota byla 4°, ranní 2.4°, polední 6.1 st., večerní 3.8°. Sv. Jiří 23. dubna přijel na bílém koni; jiné dni popadával sníh, a to: 3., 4., 10., 11., 12., 13., 22, 23. dubna. Za celý měsíc napršelo 64.5 mm, nejvíce 26. dubna: 12.3 mm. Jasně počasí bylo 5. a 19. dubna; většinou zamačeno neb zamlženo 1.—4., 21., 29., 30. dubna. Dní s mlhou bylo 14 a s víchřicí 3 a to 11., 15., 16. dubna. Bouřky byly 9., 26., a 28. dubna. Průměrný tlak par byl 5.4 mm, průměrná vlhkost 87 proc.; průměrná oblačnost 6.5, ranní 7.1, odp. 7.3, večerní 5.0; průměrná síla větru 2.8. — 4. dubna kvetly sněženky, chudobky, devětsil, za týden dymnivka a plicník, 17. dubna petrklíč, 20. dubna orsej, 26. dubna přiletělo několik vlaštovek. — 28. dubna odpoledne byl rozhled na všechny strany, jaký bývá zřídka. Bylo viděti Kralický Sněžník, zasněžený Praděd, vesnice za Starým Jičínem až k Libhošti, Hukvaldy, Kačnikov, Lysou horu, Radhošť, Smrk, Vysokou, Javorníky, s obou stran Makty zasněžené Tatry, Chmelovou, Javorník u Vlary, daleko na Slovácko, Buchlov, Brdo, Chlum, Kleštěnek, Hvězdlicko-chvalkovské hory, Dražanskou vysočinu. — 26. dubna o 3. hod. odpo. pohřmovalo a nad Dražanskou vysočinou se vznášel deštový mrak. Kolmo z něho vycházel vějířovitý mrak, jenž nad Tovačovem se úžil na 5 km, směrem k Sv. Hostýnu, zvláště nad Karpaty se stával širším. Časopisy přinášejí zprávu, že v kraji jevíčském a boskovském byla hrozná bouře s velkým krupobitím, že někde bylo ledu až po kolena. V některých úžinách se valila voda s ledem přes cestu až po pás vysoko. Na polích a v zahradách jsou velké škody.

Dr. Aug. Wibbelt: **Kniha o čtyřech pramenech.** Přeložil dr. Černovský, O. S. Aug. Nákladem knihkupectví Gustava Francla v Praze. 80, str. 202, cena Kč 4.40. — Čtyři věci, jichž naše doba potřebuje, s nimiž lidstvo stojí a padá, jsou: zdraví, radost, síla a život. Úkolem knihy Wibbeltovy jest přivést ke čtyřem těmto zdrojům.

O křesťanské výchově jedná předuležitý pastýřský list biskupů čsl. republiky z r. 1924, o němž platí slova Kristova: „Kdo vás slyší, mne slyší.“ Kéž dostane se do každé katolické rodiny! 50 kusů franco 15.—; 100 kusů franco 30, 500 kusů franco za Kč 150 atd. Objednávky přijímá: Sekretariát Ústředního sdružení katol. rodičů a přátel křest. výchovy v Praze-II., Jindřišská č. 20.

Časové otázky. Napsal Jos. Rybák, T. J. Probrána jsou na př. témata: Úděl chudých

a křesťanství. Jak naložiti s bohatstvím? Stanovisko Kristovo k moderní industrii a dělníku zvláště. Otázka ženská. Křesťanství a rodina. Poměr církve ku vzájemnému sporu národů. Nauka Kristova o státě. — Člověk se potěší, když se dočítá, jak v katol. náboženství máme léky pro všechny časy, všechny potřeby a neduhy. Ukáže-li se dělníku, jak Kristus se o něho postaral, jak jeho evangelium obsahuje i pro jeho potřeby spasitelné zásady a sílu, jak církev pomáhala nižším stavům v boji životním, naplněn bude radostí a bude si také vážiti církve katolické. — Objednávky vyřizuje knihkupectví Gustava Francla v Praze I., Melantrichova 536.

Výbornou čítankou pro katolíky jsou Dějiny nové doby. Sepsal † prof. Ph. Dr. Jan Kryštůfek. Po léta vycházelo v sešitech toto důkladné dílo a provázáno bylo plným uznáním jak českých listů denních tak odborných revuů i našich autorit. Perioda dějin námi vydaných obsahuje: Díl I. (1902, str. 499, cena Kč 12.80). Prvý pokus o zavedení ústavnosti v soustátí Habsburském. Obsahuje podrobné vypsání vývoje i ukončení bojů za svobodu v r. 1848 v soustátí Rakousko-Uherském ve II oddílech a v 16 statích, na př.: Říšský sněm zruší poddanství selské. — Nepokoje ve Vídni. — Říjnové povstání ve Vídni a národ český. — Boj o Vídeň a podrobení její. Říšský sněm v Kroměříži a změna na trůně. — Státní převrat dne 7. března a oktrojovaná ústava. — Revoluce maďarská a pád její. Díl II. (1908, stran 503, cena Kč 12.80). Dějiny národa německého v době parlamentu frankfurtského. Spis tento obsahuje přesná, historická data o vzniku dnešního Německa s Pruskem v čele, jež počátek svůj mělo v bouřlivých časech roku 1848. Díl III. (1918, stran 673, cena 18 Kč). Politická soustava Bachova a pád její. Oktrojovaná ústava rakouská ze dne 4. března 1849. — Reorganisace zemí koruny české a ostatních zemí neuherských v letech 1849—1853. — Zápas Pruska s Rakouskem o primát v Německu. — Osudy unie. — Olomouc. — Finance soustátí habsburského od roku 1848—1857. — Konkordát a význam jeho. — Car Mikuláš I. a poměr jeho k Evropě. — Spor o místa svatá. — Poslání knížete Menšíkova do Cařihradu se nezdaří. — Válka při dol. Dunaji. — Spojenci přeloží těžiště války na Krim. — Pevnost Sebastopol a Kars padnou. — Kongres pařížský. — Rozřešení otázky šlesvicko-holštýnské. — Království lombardsko-benátské pod správou maršálka hrab. Radeckého a arcivévody Maxmiliána od roku 1849—1859. — Království sardinské od roku 1849—1859. — Pád Bachův. — Ústava únorová a národ český. — **Všechny 3 díly za Kč 39.** — Díl IV. Rozklad soustátí habsburského za doby ústavní. (Dosud vydán sešit 15—16, jednotlivě à Kč 2.50). — Sva-

zek právě vycházející líčí boje Čechů v parlamentě vídeňském až do zahájení pasivní opozice. Vyvrcholení českého odporu, jehož výsledkem mělo býti dohodnutí s Čechy za Hohenwarta, povzbudilo všechny nepřátele národa českého (Němce, Maďary a diplomacii Hohenzollernskou) k společnému útoku. Hohenwart padl, ale než půl věku uplynulo, Habsburkové a Hohenzollernové jsou ze svých říší vyhnáni, říše jejich rozmetány, a Němci a Maďari tak pokoreni, že dějiny světové neznají podobného příkladu. Oba rody vzaly zaslouženou odplatu za činy své. — Souběžně s tímto vyličením politického života národa českého má jíti i vypsání dějin ostatního Rakouska, zejména války rakousko-pruské roku 1866. — Z ostatních dějin evropských autor líčí válku francouzsko-německou roku 1870 až 1871, pád Napoleona III., a vývoj třetí republiky až do pádu Mac-Mahonova. — Z dějin ruských vypsáno jest období od války Krymské až do zavraždění cara Alexandra II. — Objednávky vyřizuje knihkupectví V. Kotrby, Praha II.-198.

† Dr. Fr. Kryštůfek: **Rozluka církve a státu ve Francii.** Z obsahu uvádíme: 1. Co jest rozluka církve a státu? 2. Vzdálenější příčiny rozluky. 3. Bližší přípravy a záminky k rozluce. — Oddělení II. Po rozluce období 1—3 obsahuje 20 článků, 190 stran. Kč 4.—

Rozluka církve a státu ve Spojených státech severoamerických, v Brasilii, v Genevě a v Irsku. Obsahuje podrobné vypsání vzniku rozluky, úpravy, poměru mezi státy a církví a právní poměry tohoto zřízení. Stran 107. Cena Kč 2.40. — Objednávky vyřizuje knihkupectví V. Kotrby, Praha II., 198.

Pro čtitele nejsv. Srdce Ježíšova uvil „Kytici k počtě Božského Srdce Páně“ Jan Kř. Ant. Dvořák T. J. na Sv. Hostýně. Jsou to ctnostné úkony pro měsíc červen. Účelem Kytice jest usnadnit věřícím pracemi zaměstnaným uctívati nejsv. Srdce Páně, a nepřetížiti těch, kteří již je uctívají.*) Cena je mírná 1 Kč 20 hal., aby Kytice se dostala do rodin i nejhudobnějších.

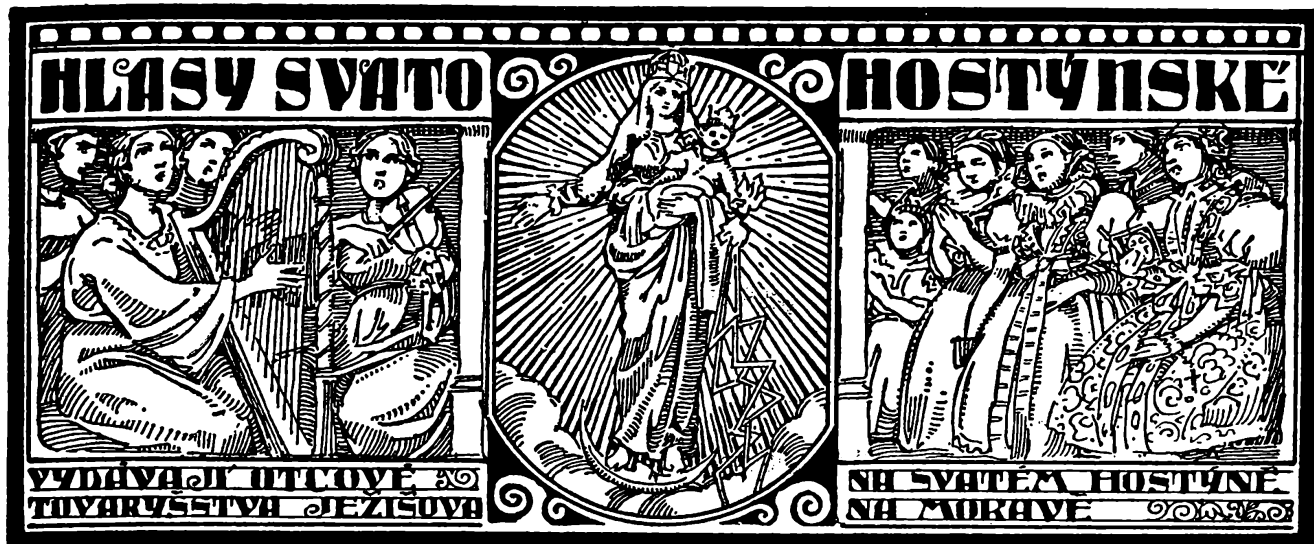
Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V dubnu 1924.

6. bylo lidí v kostele	160	a u sv. př.	70
13. " " "	46	"	33
17. " " "	31	"	31
20. " " "	430	"	181
21. " " "	380	"	183
27. " " "	130	"	64
Ve všední dny úhr.	397	"	285
Úhrnem	1574	"	847

Mši sv. slouženo 103.

*) Obsahuje též různé modlitby, jimiž se účta k Božskému Srdci projevuje.

Číslo 7.

Červenec 1924.

Ročník XX.

P. Fr. Vídenský T. J.

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe.

6. Další misionáři pro Novou Granadu.

Roku 1693 následovalo své předchůdce s P. Vojtěchem Bukovským, jenž v Kadixu na ně čekal, 7 kněží a jeden frater. P. Bukovský pocházel z prastaré rytířské české rodiny. V řádě vyučoval matematice ve Vratislavě. Než tu jej poslal P. generál do Portugalska do Koimbry, aby na tamější universitě přednášel matematiku. Šel tam rád, poněvadž doufal, že jeho přání bude tím spíše vyhověno, aby se směl odebrati na misie do Indie nebo do Číny. Proč přání to se neuskutečnilo, těžko říci. Než konečně směl jíti na misie mezi Indiány. Dne 4. října 1893 píše z misie mezi Plány toto: „Můj odjezd z Koimbry a Kadixu, Bohu díky, byl šťastný. Do Kartageny jsme přijeli zdrávi. Bouře nás cestou nestihla. V Kartageně sešlo se nás misionářů ze všech národů 59, z nichž jedni byli ustanoveni pro Peruánsko, jiní pro Quito, pro Novou Granadu. Počet jich se zvětšil některými novými, kteří byli určeni pro Peruánsko. Z těchto P. František Bořině a Stanislav Arlet pokračovali po 14denním odpočinku ve své cestě do Portobello. Ostatní jsme pobýli na místě ještě čtrnáct dní. Potom za příznivého větru pluli jsme asi 12 dní po řece Magdaleně proti proudu až do Momposu. Tam nám přišlo naproti představenstvo s lidem a kněžstvem s Paterem

z Tov. Jež. v slavném průvodu, a za zvuku hudby a zvonů zavedli nás do kostela koleje, kde se zpívalo slavné Te deum (Tě Boha chválíme). Tu jsme se zdrželi po 10 dní; avšak nezaháleli jsme, neboť jsme mnoho tisíc lidí vyzpovídali. Po téže řece dostali jsme se za 20 dní do Hondy. Cesta byla zase příjemná, poněvadž té doby řeka neměla tolik vody a tudíž proti proudu se snáze jelo. Hondský rektor domu Tov. Jež. vedl nás na venkovskou vilu, patřící koleji v Santa Fé, zvanou Čipalo. Tu s velikou láskou nás uvítalo pět Paterů, kteří k vůli nám podnikli sem cestu desítidenní. Odtud misionáři kvitští (kvitští) obrátili se na západ, a my na východ ku hlavnímu městu provincie Santa Fé. Misionáře kvitské vedl prokurátor oné provincie, nás provinciál P. Jan Martiner Rubio.

Na misii kvitskou z Čechů se odebrali: P. Marek Žourek, P. Václav Breier, P. Eliáš Sieghardt, P. František Vydra a Fr. Jan Kelner, jenž vyniká jako ošetřovatel nemocných, kdežto se mnou šel jediný P. Michal Schabel.

Doposud jsem myslil, že jedinému sv. apoštolu Tomáši mají tyto provincie děkovati za světlo víry, ale náš vůdce P. Rubio tvrdil, že tu stejnou měrou i sv. Bartoloměj působil. Taková prý je tradice

Indiánů, jež v některých rodinách se udržuje. Tito prý události nezaznamenávají na papíře, nýbrž na řemeně, různými uzly jako články označeném, a to vysvětlují pak svým synům a vnoučatům. O sv. Bartoloměji prý vykládají toto: „Rovina, která u Santa Fé daleko široko krásně se rozprostírá, byla stále ohrožována záplavou a rozvodňováním řeky Bogoty k veliké škodě pro značný počet obcí. I prosil sv. Bartoloměje, jenž jim prospěl v duchovních věcech, aby i ve hmotné záležitosti jim přispěl ku pomoci a odvrátil od nich vody škodlivé jejich polím a lukám. Sv. apoštol vyslyšel jejich prosbu a poručil ve jménu nejsv. Trojice hoře Dekeudame, utvořené z přirozené pevné skály, aby dala vodám průchod. Hora se rozestoupila a utvořila vodám skalnatý východ, odkud se řeka Bogota s nesmírným hřmotem vrhá srážně do hlubokého údolí a padá s prudkostí takovou, že nevydět nic než pěny a páry. Týž apoštol učil prý zdejší obyvatele vzdělávati půdu a přinesl jim potřebná k tomu semena. Ale jako prý byl dobrotivým ke svým ctitelům, právě tak byl přísným proti vzdorovitým. Mezi Hondou a Popayanem prý jednou hlásal slovo Boží; než lidé se mu vysmívali a mu odmlouvali. Za to však prý je proměnil všechny v kamenné sochy, a doposud prý je tam takové sochy viděti v různém věku a pohlaví, any tančí, pískají, bubnují a popíjejí.

Asi dvě hodiny cesty u Sana Fé přišli nám naproti obyvatelé koleje Tov. Jež, s korouhvemi, hudebními nástroji a třiceti Indiány a Indiánkami komicky oblečenými, kteří dle hudby poskakovali. V jídelně řádové koleje byly po osm dní k naší poctě konány deklamace, naše světnice byly vyzdobeny květinami, různým způsobem okrášleny a ovocem pro nás opatřeny. Na cestě k misijní stanici mnoho mi bylo zpovídati. Neboť Indiáni usedlí, znalí jazyka španělského mají ve zvyku, že prosí o sv. zpověď, potkají-li neb uvidí-li kněze. Když jsme pluli po řece, jeli za námi na lodičkách, a když jsme cestovali po pevné zemi, doprovázeli nás koňmo, až jsme je vyzpovídali a jim udělili požehnání. Kde je tedy ono divoštvo, k vůli němuž jsme opustili Evropu a šli do Ameriky? Na tuto otázku si dobře a správně každý odpověděl: „To, co se doposud dalo, možno

nazvati neděli Květnou, a Velký pátek asi ještě nastane.“

Jinak to totiž vypadá v krajinách indiánských na blízku španělských měst a katolických obřadů, jinak poněkud dále od evropanů v horách, jeskyních, mezi bařinami a na preriích. Tak to shledal při svém odjezdu z Limy na svém misijním působišti mezi Mochy P. Stanislav Arlet a P. František Bořině, který psal po svém příchodu z této misijní stanice 13. listopadu r. 1696: „Nesmírně dalekou cestu několika set mil, jež na nás ještě čekala, podnikli jsme se statečnou myslí. Bylo nás jedenáct kněží a jeden frater. Po čtyry měsíce bloudili jsme bez ustání nehostinnými pustinami, po neschůdných a horských cestách, někdy nesmírným žářem slunečním na polo upečení, jindy tuhou zimou skoro zmrzlí. Nedostatek hostinců nahrazovaly stany, mnohdy pokryté velikou vrstvou sněhu, pod nimiž bylo nám trpělivě ztráviti chladné noci. K těmto trampotám přidružila se mnohem smutnější a mrzutější věc. Představený poslal za námi rychle bratra laika Rodrigueza Melandeza, aby nás zadržel, poněvadž cesta, již jsme se měli ubrati, je prý obsazena povstalci, kteří zavraždili svého duchovního správce a zapálili města přátel, vrátili se ke svému dřívějšímu divokému životu. Proti vzbouřencům prý se chystá vojenská výprava španělská a vojáci prý nás bezpečně zavedou ke kmenům, kterých prý je tolik a u nichž se očekává tolik požehnané práce, že prý by (jak píše sousední misionáři, kteří je poněkud již znají) všichni kněží provincie nevystačili, aby jim vyhověli. Jsou prý kmeny tyto s obrácenými Mochy spojeny vzájemnými smlouvami.“

Nejsou tudíž všichni kmenové stejného rázu, jako nemá země všude téže tvárnosti. Neboť Chile, jež se rozprostírá u moře, nemožno si pro život mysliti ani příjemnější ani pohodlnější. Všechny plodiny se tu daří; mléka a vlny, medu, pšenice a vína je hojnost; po celý rok nezahřmí, nezableskne se, není vichřice, nejvýš nějaké zemětřesení. Ovšem obyvatelé jsou náchylni více k rozmařilosti než ku zbožnosti. Hned však vedle je Paraguaría a Tukumania, které mají nedostatek ve všem. V těchto krajinách kmenové východnější žijí život kočovný na rovinách a horách,

ježto se živí lovem; kmenové severní živí se rybolovem. Všichni tito jsou stejně divocí. Někteří ztráví celý svůj život v podzemních skrýších, jež si sami udělali. U všech kmenů však vesměs jeví se vrozená lenost.

Krajina, ve které P. Vojtěch misionářoval, byla obydlena kmenem de Los Planos. Oplývala plodinami, dobyt看em, mlékem a medem, balšámem a vonným kořením, zvěří, ptactvem a všelikým druhem ryb. Lid je čilý, učelivý, trpělivý při práci více než ostatní Indiáni. Bylo mu však sná-

šetí stále nájezdy lidožroutských sousedů Karibů. Karíbové jsou úhlavní nepřátelé všech Indiánů jiných kmenů, nejvíce však pronásledují ty, kteří jsou povahy mírnější. Proto zuří hlavně proti mírumilovným Chanapům. Zajatce, kterých nesnědli, prodávali holandským kupcům za sekery, dlouhý nůž, zbraně a pušky. Mnozí mimo luky a šípy měli střelnou zbraň a přepadávali osady a města chráněná španělským vojskem. Evropanům se vysmívali, neboť lépe dovedli střelnou zbraň zacházeti, vypalující ze svých pušek dvakrát

Poutníci z Loukova v pondělí velikonoční 1924 na Sv. Hostýně.

až třikrát v době, kdy Evropané sotva jednou vystřelili. Zmínění lidožrouti zavedli zajatce určené ke slavnému snědení nejprve do svých bydlíšť, kde je zahrnuli všemi možnými pochoutkami a pamlsky, aby je dobře vykrmili. Když se jim zdála jejich oběť už dosti tučnou, svázaly ji svalnaté ženské uprostřed těla a vedly ji na místo hodů. Tam daly oběti na hlavu věnec, za tance a křiku davu uchopil jeden z mocnějších kaziků*) klacek a mohutným rozmachem oběť zabil. Potom tělem trásli, aby se krev s masem promísila, a počali znovu tančiti. Pak dali rozkouskované tě-

lo do hrnce, přidali k němu chléb, vařili je a usedající se skříženými nohama dokola, dávali připravené maso do tykví a hltavě je pojídali. Z hlavy odřezávali toliko pysky a nos a ostatní zahodili. Ano, mnozí řekli misionářům do očí, že nejlépe se jim to bude při hostinách píti, až budou k tomu míti jejich ověnčenou lebku. Jiní však masa usmrcených kněží se nedotkli, poněvadž tito byli posty a umrtvováním tak vyhublí, že chuť divochů spíše zeslabovali než dráždili.

Zde též působil Jindřich Pešek, jenž vynikal v lékárnictví.

*) Kazik je náčelník kmene indiánského.

P. Fr. Žák, T. J.:

*Z litanie loretské.**Růže duchovní.*

*Maria, Tys rajska růže,
o níž Dante zbožně zpívá;
sotva oko pojmout může,
co tu krásy v jedno splývá.*

*Každý list a plátek její
světiče je nebo světec,
kráčeli Tvé po šlépěji,
duši kreslil božský štětec.*

*Maria, Ty všecky ctnosťi
jejich znáš i svaté rysy
v nedostižné líbeznoti,
Panno, růže duchovní jsi!*

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.**Lagvát. Sonisův křesťanský život.****Kapitola VIII.**

Péče Sonisova o věčnou spásu drahých přátel vztahovala se i na záhrobí. „Věrná láska k zesnulým jest zbožnou potřebou mé duše“, píše kdesi. „Kéž i ti, kteří přijdou po mně, nezapomenou na mne, ale kéž na mne pamatují tak, jako já jsem pamatoval na ty, kteří mne předešli!“

Sonis obětoval za zemřelé nejen vroucí modlitby, nýbrž i skutky kající. „Pracujeme za drahé duše, které nás opustily, a trpíme za ty, jež tolik trpí! Jak sladkým by nám mělo býti každé umrtvení, pomyslíme-li, že jím můžeme spláceti dluh těm, které jsme tak vřele milovali...“

Chceme-li však Sonise dobře poznati, musíme nahlédnouti do jeho domácnosti. Zbožnost zušlechťovala a posvěcovala jeho lásku manželskou, vždy starou a vždy novou, protože byla křesťanskou. „Bůh ve své dobrotě nepřestává žehnati našemu svazku“, píše příteli. „Naše spojení jest denně těsnější, protože jest v Bohu a pro Boha. Naše vzájemná láska vzrůstá každým dnem, neboť spočívá na lásce k Bohu. Málokteré duše si tak rozumějí a tak se milují jako my...“ „Modlete se za mou drahou ženu a za mé milované děti! Všechny ty dobré duše milují sv. církev, což jest mi velkou útěchou. Nikdy neprosil jsem pro ně Pána Boha o slávu nebo bohatství; žádám pouze, aby moje děti byly horlivými křesťany.“

Hlavní zásady křesťanské lásky podává Sonis slovy: „Chceme-li milovati výborně, musíme milovati božsky.“ Jak to? Sám to vysvětluje: „Bůh sám jest jediným důstojným naším cílem. K němu tedy třeba především obrátiti svůj zrak! K blaženým oblastem, kde Bůh bydlí, musíme se pozdvihnouti a povznést, chceme-li milovati svobodně a čistě všecky ty drahé bytosti, jež tolik zasluhují, abychom jim ve svém srdci vyhradili po Bohu místo největší.“ Odtud vycházela opravdu jeho otcovská péče. „Jak často myslím na budoucnost svých dětí“, psal příteli Ludvíkovi de Sěze. „Nevím, co z nich bude, ale doufám, že Pán Bůh udělí jim chleba vezdejšího, kterého jim sám nemohu zabezpečiti. Staral jsem se, aby zůstaly věrny Bohu a tradicím rodným, jež jim zanechám...“ A dále píše: „Věř mi, že bych je raději viděl v bídě a třebas umíratí hladu, než aby jednou byly bezbožnými nebo lhostejnými; a přece ví Bůh, jak vroucně je miluji! Čím však je pozemský náš život, přirovná-li se k věčnosti?“ Jindy navrhuje příteli vzájemnou úmluvu ve prospěch jeho i svých dětí, ve prospěch duchovní, týkající se jejich věčné spásy: „Chceš-li, drahý příteli, budu v modlitbách za své děti mysliti i na Tvoje, jako by tvořily všecky jednu duchovní rodinu!“ Mimo to se umluvili obětovati každého měsíce za drahé ty děti sv. přijímání

na úmysl, aby se z nich stali horliví křesťané. Sonis nad to slíbil za ně vzpomínku při každém sv. přijímání.

S výchovou dítek začínal Sonis velmi záhy. Učil je čísti jméno všemohoucího Tvůrce v knize přírody a na hvězdném nebi vzpomínaje, jak i jemu za let dětství nádherné nebe antilské bylo velikou otevřenou knihou. „Náš milovaný otec snažil se všemožně, aby naši dětskou mysl povznesl k nebi“, napsala jeho nejstarší dcera. „Na cestách po Africe bylo nám vstávati velmi časně buď pro přílišné vedro za dne nebo, že byla cesta daleká. Mezitím co byly sedlány a zapřahány koně, otec vyvedl nás ven a ukázal nám překrásné hvězdnaté nebe. Pověděl nám i jména jednotlivých hvězd a souhvězdí a potom nás učil, jak v dílech rukou Božích máme se obdivovati nesmírné Boží velebnosti.“ Tato dcera Sonisova vyjevila již r. 1865 otci přání, že chce vstoupiti do kláštera. Sonis miloval něžně své děti; cítil, že Bůh žádá od něho velké oběti. „Přirozenost má svá práva“, psal příteli, „ale třeba vtěsnati je do mezí křesťanských.“ A jindy: „Dcera moje prosí o dovolení, aby mohla vstoupiti do Karmelu. Matka ani já neřekli jsme: „Ne!“ Přejeme si však, by zůstala ještě dva roky v pensionátě nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Ať dokončí napřed své vychování a po tu dobu zkoumá vůli Boží! Volá-li ji Bůh, nechceme jí zdržovati.“ Velkodušná oběť dokonána později, ale na jiném oltáři než v Karmelu.

Sonis byl by rád měl ze svých synů kněze, řeholníky nebo vojíny. „Hledím své smýšlení vstřípiti i dětem“, říkával, „a doufám, že zůstanou věrny všemu, co jsem miloval a komu jsem sloužil.“ Můžeme si tedy představit jeho radost, když počátkem ledna 1867 dostal od syna Jindřicha list, v němž tento prosil o dovolení, aby se mohl připojiti k papežským dobrovolníkům a pospíšiti do Říma k obraně sv. Otce. Horlivému žadateli, žáku koleje Otců Tovaryšstva Ježíšova v Poitiersu, bylo teprve patnáct let. Jak potěšil tento list Sonise! Nemělť sám pro sebe vřelejšího přání... Jeho odpověď jest zpěvem díků; z každé řádky sálá oheň lásky k Bohu a církvi. „Mé předražené dítě! K novému roku poslal jste mi dárek (Sonis vykal své choti i svým dítkám), který splnil velké moje

přání: list, jenž vyvolal mi z očí slzy radosti, neb ukázal, že srdce Vaše bije souhlasně se srdcem mým. Proto dnes ráno, když jsem se u stupňů oltáře modlil za všechny své milované děti, za Vás všechny, jež miluji láskou stejnou, děkoval jsem přece zvláště dobrotivému Bohu, že mi odhalil ve Vašem mladém srdci poklad, o němž jsem posud nevěděl. Tedy neprávem stěžoval jsem si Bohu, že se žádnému z vás dosud neprojevil! Viděl jsem, jak rostete, ale marně jsem pátral po onom ohni, jež sv. víra již tak dávno zažehla v mém srdci... Vaše dosavadní listy svědčily o pokroku ve študiích, ale mlčely o tom, nač jsem tak toužebně čekal. Posud jste mi neřekl, jak velice milujete Boha; a že Vaši mladou duši těší vše, co jest vznešené a krásné! Konečně Váš drahý list, jež znova a znova čítám, vyhradil mi, že jste uslyšel hlas Boží, drahý Jindřichu! Dobrotivý Bůh buď za to tisíckrát veleben! Ano, dovoluji Vám, jděte do Říma a rozmnožte to svaté vojsko, ten útulek ctnosti staré francouzské slávy! Není Vám sice ještě 15 let — ale, kdo se nepotřebuje ohlížeti na čas, nedbá na věk. Myslím, že jste již dosti silným k zacházení s puškou; a nejste-li, Bůh Vám pomůže. Můj otec bojoval již ve čtrnácti letech. Jste hoden takového děda! Pro dnešek nemohu více psáti, drahé dítě! Chtěl jsem Vám dáti pouze své požehnání. Můj Jindřichu, před odjezdem učiňte ještě, co činívali Vaši předkové! Měl-li býti mladý šlechtic „pasován“ na rytíře, připravoval se postem a modlitbou, aby mohl důstojně nositi zbraň na obranu sv. víry, k ochraně vdov a sirotků, na obranu práva a všeho, co jest ve světě spravedlivé a svaté. Milé dítě, budete sloužiti osobě na světě nejvznešenější — náměstku Ježíše Krista! Připravte se tedy dobře k této velké, čestné úloze! Nechť od tohoto okamžiku zmizí ve Vás vše, co bylo dětinské! Oblect se v „člověka nového“, obrodit se pro život v milosti Boží! Buďte svatým, abyste dostoupiti mohl výše své vznešené úlohy. S Bohem, mé dítě! Co jsem tuto pověděl, to praví Vám i Vaše matka, která se mnou Vás objímá a Vám žehná!“

Leč patnáctiletý dobrovolník nebyl pro příliš mladý věk přijat k papežskému vojsku. „Nezbývá jiného“, psal o tom otec

svému příteli, „než aby odložil svou oběť na dobu pozdější. Ještě bude mít dosti příležitosti, aby svou krev a svou lásku obětovati mohl ctihodné hlavě sv. církve, na niž bezbožnost útočně se vrhá se všech konců světa.“

Jiných ještě obětí žádalo otcovství na Sonisovi. Jakou něžnost, oddanost a důvěru v Boha ukazuje zvláště v nemocech svých dětí! V březnu 1866 onemocněla nejstarší dceruška Marie daleko od rodičů v pensionátě „Sacré-Coeur“ v Poitiersu ve Francii. Nemoc se horšila, takže se nebohá octla na pokraji hrobu. „Právě, když mne nejvíce skličovala obava o její život“, píše Sonis, „dostal jsem rozkaz, abych s armádou doprovodil zásilky potravin do Gélyvillu, z Lagvátu osm dní pochodu. Zůstavil jsem tam choť i dívky a cestou jsem denně očekával s úzkostí nové zprávy, jež mi však přinášely více obavy než naděje. Ani se nešířím o tom, jak jsme se všichni vroucně modlili! Se zvláštní důvěrou obrátil jsem se na sv. Josefa, jenž mi neodepřel nikdy své pomoci. Ve svém stanu poznal jsem k jeho cti devítidenní pobožnost — a hle, ještě před jejím skončením došla zpráva o úplném uzdravení drahého dítěte! Marie sama nám psala, by zaplašila všecku úzkost — a opravdu, její milý list vrátil nám opět klid a radost.“

O prázdninách r. 1868 sešla se v Lagvátě celá rodina. Marie dokončila právě své vychování v „Sacré-Coeur“, i vrátila se domů, aby tu ve světle víry zkoumala otázku svého povolání. „Jest nám milou společnicí“, píše otec, „a naší drobotině obětavou učitelkou.“ Pod otcovskou střechou sešli se i tři nejstarší synové. „Gaston se připravuje do vojenské školy v St. Cyru, a Jindřich půjde ukonče studie k papežskému vojsku. Všichni tři rozhodli se pro stav vojenský. Můj život jest pln práce: s jedné strany mám rozsáhlé pole činnosti jsa správcem celého území a velitelem jižní armády, na druhé straně vyučuji své dívky mathematice, dějepisu a latině.“

Tehdy měli Sonisovi devět dětí. Roku 1866 narodila se jim dceruška, jíž dal Sonis jméno Germana v upomínku na svou pouť ke hrobu sv. pastýřky v Pibraku. Nejmladšímu Františkovi bylo nyní teprve několik měsíců. „Kdyby nám dva andělkové nebyli odletěli do nebe, bývali bychom do-

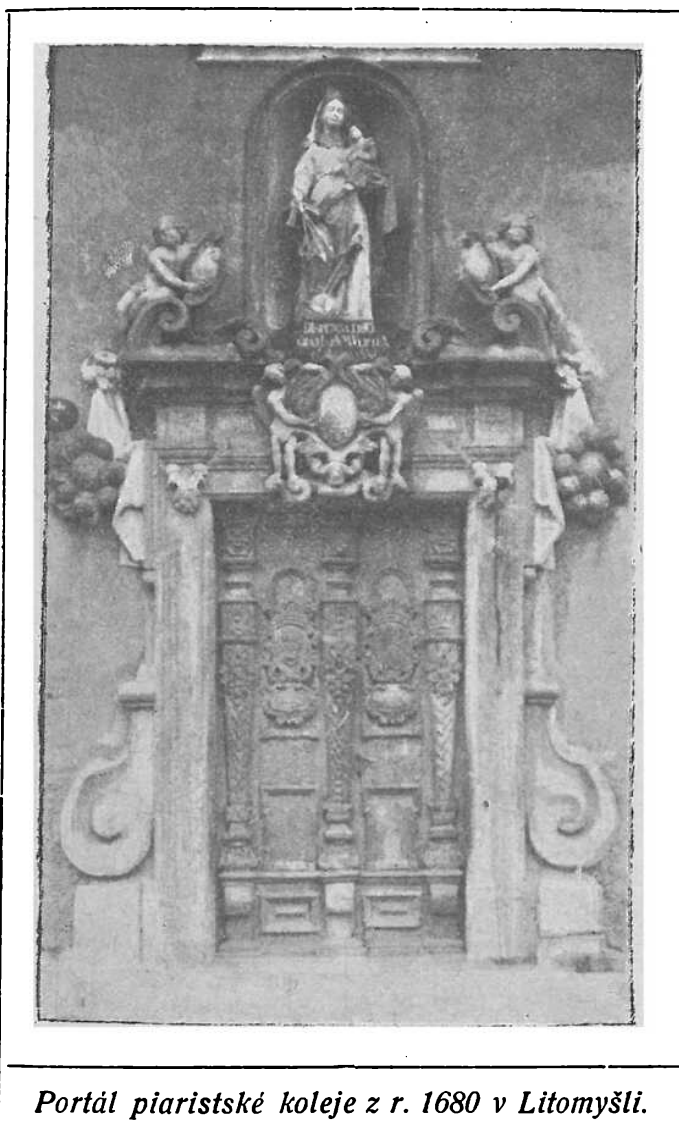
šli do jedenácti“, píše Sonis. „Celá ta drahá rodina potřebuje mnoho Božího požehnání...“ Velká byla tedy radost ze vzájemného shledání, leč těžká nemoc nejmladšího dítěte zkalila jasné nebe těchto blažených prázdnin. Právě zde se ukázalo, jaké něžné srdce otcovské bije ve vojenské hrudi Sonisově. Po celé čtyři měsíce prodlel každou volnou chvíli u kolébky ubohého dítěte, jež se více podobalo kostlivečkovi nežli živé bytosti. „Bez ustání s chotí střídali jsme se u kolébky. Bděli jsme u ní sami: matka zůstala do jedné hodiny v noci, potom začínal zase „můj den“. Často jsme vůbec ani neulehli. O našich modlitbách a devítnicích nebudu se šířiti. Třikráte jsme mysli, že dítě jest již mrtvé... Ale Bůh jest předobry! Náš malý František vyvázl ze všeho nebezpečí a nyní se zotavuje rychle ze své hrozné nemoci, kterou mu způsobilo zdejší horké podnebí.“ Uzdravení toto připisoval Sonis zvláště sv. Filomeně, jejíž ostatky byl zavěsil nemocnému dítěti na krk. Sám lékař uznal, že uzdravení bylo neobyčejné a neočekávané.

Aby se vyhnula podobným nemocem, odebrala se rodina Sonisova na léto do Tarrarsenu, prostírajícího se v lesíku dželfském, dvacet mil na sever od Lagvátu.

Bydleli tam v chatrčích upletených z větví a pokrytých listím, jaké si Arabové obvykle upravují. Čas jim míjel pokojně a radostně. Dětem se tam velmi líbilo. Také si všichni chválili poměrně svěží vzduch, neb za vysokého vedra té doby neklesl teploměr pod 45°. Ale za nedlouho dostávali vlivem tamního podnebí zápal oční, i pospíchali s návratem do Lagvátu. Tam však předešel je hrozný host. „Máme cholera“, píše Sonis, „a smrt bujně kosí okolo nás. Jak by nás vše to mělo odloučiti od věcí pomíjejících! Toliko myšlenka na mé miláčky skličuje mou mysl. Co si počnou, ztratí-li rodiče? Doufejme však, že Pán Bůh se o ně postará a odevzdejme se jeho prozřetelnosti úplně se podrobujeme jeho sv. vůli!“ Cholera nepřišla sama. Roku 1867 utrpěla celá krajina vedrem a hrozným suchem. Obilí uschlo než uzrálo, trávy nebylo a dobytek hynul. Posléze přivalila se ještě ohromná mračna kobylek, jimž padlo za oběť vše, co dosud zůstalo: ovoce, listí, tráva, ba i kůra

stromů. Bylo jich sice na miliony rozmačkáno, ale jejich zdechliny jakoby se mstily, šíříce mor a odporný zápach tam, kam nedávno přinesly hlad. Domorodci hynuli hladem. Srdcervoucí a nezapomenutelný byl obraz této bídy! Za kousek chleba prodáván poslední kus oděvu. Celé zástupy žebráků v cárech blížily se k osadám. Kudy

tito ubožáci šli, zanechávali po sobě množství mrtvol. Sami vrhali se chtivě na nejodpornější odpadky, o něž se často rvali se psy. Jednou z rána vyšla z města dlouhá pohřební karavana 63 rakví, možno-li ovšem nazvat rakví otevřenou bednu, v níž Arabové odnášeni k poslednímu odpočinku. (Pokračování.)

Portál piaristické koleje z r. 1680 v Litomyšli.

P. Fr. Žák, T. J.

Svatohostýnský poutník.

II.

*Zazněte hostýnské písničky,
zpívejte k slunnému jitru,
radostně vlévejte do srdcí,
co se mi zrodilo v nitru.*

*Na hoře hostýnské od věků
Maria sídlí a vládne,
rozdává milosti k dobrému,
polírá záměry zrádné.*

*V duších i na těle podivné
divy a zázraky tvoří,
celá se Morava nadšeně
hostýnské královně koří. —*

*Co mohou tudíž mé písničky,
nežli pět chválu té jedné,
které se lilije klanějí,
před kterou jitřenka bledne.*

Rev. A. Dostál:

Katolictví ve Spojených státech.

Snad nikde na světě nedodělala se církev katolická tak rychlého úspěchu jako ve Spojených státech severoamerických. Považme, že Kolumbus objevil Ameriku na sklonku 15. století (1492), a že první větší kolonie byly protestantské, ač Ameriku objevil katolík za podpory katolické vlády

španělské. Když povážíme, že první diecése v území nynějších Spojených států byla založena teprve roku 1789, snadno poznáme, že organizační práce církevní počala se nedávno. Je pravdou, že katoličtí misiónáři šli hned za Kolumbem a že obraceli na víru indiány. Mezi těmito řeholníky na

prvním místě jesuité vyznamenali se nejvíce. Mnozí z nich umírali mučednickou smrtí, zvláště mezi rudochy u Velkých jezer, kteří byli nejdivočejší. Jako ve všem jiném tak i v církvi sv. byl pokrok úžasný. Abychom si utvořili jakýsi obraz toho pokroku, budiž tu uvedena statistika církevní z minulého roku:

Ve Spojených státech a Aljašce jsou čtyři kardinálové, 17 arcibiskupů, 98 biskupů, 23.159 kněží (řádových 6331, světských 16.828), 17.146 kostelů, 105 seminářů, 9328 seminaristů, 218 katolických kolejí pro hochy, 716 akademií pro dívky, 6388 katolických osadních škol, 1.988.316 dětí, které chodí do těchto osadních katolických škol, 316 katolických sirotčinců, 48.976 sirotek v těchto katolických sirotčincích, 121 ústavů pro neduživé starce a stařeny, a katolíků je 23 milionů. To nejsou „matriční“ katolíci, nýbrž přijímají sv. svátosti, přispívají na chrám Páně, katolické školy, kněze atd. Můžeme tedy směle tvrdit, že pětina všeho obyvatelstva jest katolická. Kdo jsou ti ostatní? Statistika udává, že ve Spojených státech asi 60 procent lidí je bez vyznání, tedy asi 60 milionů. Ti ostatní jsou protestanté a židé. Protestantství v Americe (jako snad všude na světě) pozbývá půdy. Právě v nynější době zuří boj mezi protestanty a nadvládu. Jsou rozděleni na fundamentalisty a modernisty. Modernisté spějí k úplné nevěře; fundamentalisté, kteří bez vyšší autority jsou bludnými ovci bez pastýře, budou nuceni se navrátit do ovčince církve katolické.

I mezi naším lidem česko-katolickým stal se veliký pokrok náboženský. Život náboženský katolických Čechů ve Spojených státech počal teprve před 70 lety. Jesuita P. Jindřich Lipovský, syn rytíře Václava Lipovského z Lipovic, dal vystavěti první český kostelíček katolický v městě St. Louisu ve státě Missouri roku 1855, čímž dal základ českokatolickému životu v Americe. Po 70 letech česká větev v Americe honosí se asi 350 českými osadami, má skoro 300 českých kněží, české benediktinské opatství, kolej sv. Prokopa, mnoho českých katolických škol, několik řádů českých sester učitelek, dva české

katolické sirotčince a útulnu pro starce a stařeny.

Živel přistěhovalecký za přísných poválečných zákonů byl zeslaben. Mladá americká generace pak mluví již anglicky, a proto za posledních několik let pokrok česko-katolický byl zmenšen. Osady naše však mohutní a rostou.

V posledních dvou letech blahodárně působili mezi našim katolickým lidem ve Spojených státech misionáři, vyslaní nepomenutelným apoštolem všech Slovanů — nejdp. arcibiskupem Stojanem, aby osvěžili náš lid nábožensky a pak, aby seznámili náš českoamerický lid katolický s myšlenkou cyrilometodějskou. Právě mi bylo sděleno, že dva z nich: dp. Frant. Jemelka a dp. Lev Pospíšil odcestují v nejbližší době na krásnou Moravěnku. Jednoho nám tu nechají: dp. Jašek odpočívá tiše na hřbitově clevelandském, kde jsme ho pohřbili před rokem. Umřel za myšlenku cyrilometodějskou a hlásat bude i v hrobě vzájemnou, slovanskou lásku pod jednou pastýřskou hlavou. R. i. p.

Práce těchto obětavých misionářů potkala se mezi námi s velikým úspěchem. Kdekoli se octli, sta a tisíce našich krajanů je následovalo a poslouchalo. Nemám po ruce seznamu všech osad, kde konali sv. misie, avšak projeli na misionářské cestě celou Ameriku od Atlantického oceánu až k Pacifiku, od severní Minnesoty přes žirnou Jowu až do slunného Texasu. Kázali, zpovídali, zakládali spolky Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje. Náš lid pak pochopil veliký význam Apoštolátu a daroval více než milion korun na velkolepou tuto myšlenku.

Škoda, že čas a často osobní malichernosti lidí ješitných jim nedovolily navštívit všechny osady české. Bylo jich tady třeba, a vykonali dílo veliké, Bohu milé. — Pán Bůh jim zaplatí za lásku a obětavost jejich!

Hledě na úspěch amerického katolictví myslím na český národ, který právě v této době prodělává náboženské obrození. Nechat i náš národ prospívá nábožensky, abysímě zaseté našimi apoštolami Cyrilem a Metodem rostlo a se šířilo!

P. Hoppenot T. J. — M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

VI. Kříž a pokušení.

Krucifix dal vám sílu v utrpení tělesném, jež se nerozlučně druží k nemoci a stáří; dá vám též sílu k vnitřnímu boji proti mravnímu zlu, k boji nevyrovnatelně obtížnějšímu, než jakým jest boj těla proti fysickému zlu. **Kříž dá jinochovi sílu k zachování čistoty, kříž dá muži dospělému sílu k zachování víry.** „Můj Bože, jak hrozný to boj! Citím, že ve mně bojují dva, a z těchto dvou jeden padne; ale ten jeden nevzdá se tak lehce, neboť má spojence: s jedné strany svět, s druhé peklo. Ve dne i v noci, deset, avacet let i více trvá tento boj na život a na smrt! A kolik při tom bolestí, ran, jaké žádá odvahy!“ (Viz Msgra Baunarda „Křesťanské kolegium“.)

Chcete si zajistiti vítězství v tomto boji proti světu a ďáblu, v těchto pokušeních, trvajících dnem i nocí? Vezměte do ruky krucifix! **Obraz golgotského kříže porazí demony.** Snad znáte již ty hrozné útoky, jimiž duch temnosti dorážel na svatou Terezii. Víte, čím je přinutila k útěku? Sama o tom vypravuje ve svém životopise: „Uchopila jsem kříž, a Bůh, jemuž pouze vděčím za své vítězství, ozbrojil mne takovou odvahou, že beze strachu byla bych se dala do boje proti celému peklu. Cítila jsem, že křížem přemohla bych je snadno všechny, i řekla jsem: „Teď pojďte všichni, jsem služebnicí Páně a chci viděti, co mi učiníte!“ Zdálo se vskutku, že se mne ďáblové bojí...“ (Kap. XXV.)

Nemáme-li po ruce kříže, poznamenejme se na prsou sv. křížem, vzpomínajíc na ukřižovaného Spasitele. „Ať spíš nebo cestuješ, ať se probouzíš nebo pracuješ, ať se plavíš po moři nebo přepravuješ po řece, chop se svého štítu, zastři své údy spasitelným znamením svatého kříže, a žádné zlo tebe nezasáhne“.

Tak mluví sv. Efrém, mile vysvětlený sv. Františkem Saleským v krásném pojednání o „Korouhvi sv. kříže.“ Týž světec uvádí tam ještě slova sv. Cyrila Jerusálémského: „Kříž jest odznakem věřících a postrachem zlých duchů, neb tímto znamením zvítězil nad nimi Božský Spasitel. Ukaž jim směle tento sv. znak! Jakmile jej spatří, vzpomenou si na Ukřižovaného. Bojít se toho, jenž drakovi potřel hlavu.“ — „**Vpokušení**“, **radí Ludvík Granadský, „učíš na srdci znamení sv. kříže!“** Tak činíval zbožný převor řehole sv. Dominika. Když později otevřeli jeho hrob, spatřili na jeho srdci, kde tak často za života znamenal se sv. křížem, vytištěný kříž. Spodní jeho část byla špičatá, ale horní tři konce měly podobu květu lilijového. Tím chtěl Pán Bůh dáti na srozuměnou, že mocí sv. kříže zachovala si ona svatá duše čistotu a milost Boží. Záznak tento vypravuje očitý svědek, jenž chtěje se o něm přesvědčiti, vykonal cestu čtyřiceti mil. (Viz Granadského „Memorial“ IV., 3. § 3.)

VII. Krucifix a večerní rozmluva.

Oním svatým znakem, jenž v pokušení dal vám vítězství, poznamenejte se ještě večer, dříve než usnete. Tertulian, který žil v II. století po Kr., radí, bychom na svém lůžku učinili znamení sv. kříže a tak v hodinách odpočinku ochránili se proti úkladům nepřátelským. Učiňte tak i vy! Potom **vezměte do ruky kříž, polibte jej a rozmlouvejte s ním tak dlouho, pokud se nedo-**

staví spánek. Tato důvěrná večerní rozmluva jest rozkošná. Svědčí o tom ze zkušenosti vdp. P. d'Alzon v rozmilé knížce: „Přítel každodenní“, kde píše: „Zda smím vyznati, že mou nejmilejší chvílkou jest večer, než usnu? Není třeba přílišné námahy, chceme-li mysliti na svého dobrého Mistra, ježž držíme v ruce svých. Řekneme mu, že ho milujeme. Vzpomeneme si na všechno zlé, jímž

jsme urazili Pána Boha. Prosíme, by nám odpustil všechny pošetilosti. Vždy nás překvapí, jak rychle zazní s kříže slovo odpuštění. Potom si vzpomene, kolik času jsme promarnili, kolik milostí jsme obdrželi a poděkujeme za všechna dobrodíní. Svroucím srdcem slibujeme polepšení. Hanbíme se, že ležíme v měkkém lůžku, zatím co náš dobrý Pán umírá na kříži. Povzbuzujeme se k lásce a přemýšlíme, jak nahraditi promarněný čas. Klaníme se Bohu Otci, obětující mu jeho Syna. Vyzýváme Ducha sv., jehož nám poslal. Modlíme se za církev, jež se zrodila na Kalvarii. Stydíme se, že nejsme ještě ani dobrými křesťany. Povzbuzujeme se vzpomínkou na neskončenou lásku a všemohoucnost Boží — a nedostavil-li se ještě spánek, jistě

v takové společnosti nebude se nám chvíle zdát dlouhou.

Drahý kříži! Na celý můj den vtiskl jsi svůj božský znak; byl jsi při mém vstávání, které — díky tobě — bylo rychlejší a křesťanštější; při práci jsi mne povzbuzoval, posvětil jsi mé rozmluvy, mírnil mé zábavy, těšil v utrpení a v pokušení dal jsi mi vítězství! Při úsvitu ranním tobě platil můj první pozdrav, a když jsem se ubíral na odpočinek, s tebou hovořil jsem naposledy. S jitem líbaly tě mé rty a políbily tě ještě večer. I pomohl jsi mi tak splnit touhu krále Davidova: „Od slunce východu do západu chváleno buď jméno „Hospodin“!“

Za tolikrát dobrodíní chci tě vždycky milovat, můj drahý sv. kříži!

P. Rozkošný:

O Matici Svatohostýnské.

Hřbitov. Na výborové schůzi 2. dubna 1913 bylo rozhodnuto: Hřbitov prozatímni se upraví za všeobecný dle návrhu, podaného už dávno na valné hromadě od sl. Karoliny Pospíšilové, pro ty, kteří chtějí býti pochováni na Sv. Hostýně. Kdo o pouti zemře, pochován je bez poplatku. Za toho, kdo jinde zemřel a chtěl tu býti pochován, zaplatí se nejméně 500 K a útraty pohřební. Na hřbitově postaví se hlavní kříž s nápisem, by se zbožná vzpomínka konala za členy Matice Svatoch. O nápisu smluví se P. Ostrčilík a Dr. Stojan. Úprava hřbitova má býti ve slohu celé křížové cesty. K poradě má se přibrati P. Zimmerhackel. Náklad na hřbitov by se uhradil ze jmění kostelního; poprosí se o to. Hřbitov byl téhož roku upraven a po valné hromadě posvěcen.

Korunovace. Myšlenkou korunovati sochu P. Marie Svatoch. se vážně zabýval P. Cibulka, jenž často na kázáních vybízel poutníky, aby uveřejňovali vyslyšení. Proto z jeho doby je mnoho vyslyšení sepsáno v knize v sakristii. Po smrti P. Cibulky snaha poněkud utuchla. Až po valné hromadě 7. srpna 1900 pokladník Dr. Jan Schneider mezi volnými návrhy poukázal na odstavec jednatelské zprávy o uzdraveních a doporučil, aby s příslušným dovolením církevním konaly se kroky, by na Sv. Hostýně slaviti se mohla korunovace Matky Boží svatohostýnské; totéž přání opakoval na valné hromadě 13. září 1908. Za rok dal P.

Rejzek natisknouti provolání ke sbírkám na korunku, a již v listopadovém čísle Hlasů Svatoch. r. 1909 jsou uveřejňovány dary na korunku, které se zvláště r. 1910 hojně scházely. P. Ostrčilík se rázně věci chopil. Na výborové schůzi 26. října 1911 rozpředla se dejší rozmluva o korunovaci, při čemž hlavně uvažováno o tom, vyváží-li výhoda odpor nepřátel víry. P. superior dopíše do Říma, by se zjistilo, kdo je oprávněn provésti korunovaci na Sv. Hostýně, a o vysvětlení korunovace propter antiquitatem cultus, a korunovace propter celebritatem loci (zda je rozdíl mezi korunovací, když je P. Maria velmi dávno uctívána na nějakém místě, a korunovaci, když byla ctěna kratší dobu, ale za to velice slavně. Socha P. Marie svatoch. není v chrámě ještě 70 let!). Zároveň čteno memorandum od P. superiora Ostrčilíka, vypracované pro žádost o korunovaci. Ndp. předseda o všem s J. k.-arcib. Milostí promluví a vše další zařídí. Na příští výborové schůzi 18. list. 1911 superior P. Ostrčilík sděluje, že mu poslán přípis z Říma, dle něhož Sv. Otec velmi rád povolí korunovaci, až mu nejd. k.-arcib. ordinariátem podána bude žádost. Nejd. předseda promluví s Jeho k.-arcib. Milostí, a 9. prosince bude blahopřáti výbor Matice (ku povýšení na kardinála), při čemž se přednese celá korunovační záležitost Jeho k. a. Milostí. Také ovčín se má vhodně upravit. 16. března 1912 na výborové schůzi oznamuje Jeho bisk. Milost radostnou zprávu,

že Jeho Eminence se připojuje ku prosbě Matice Svatohost. o korunovací Matky Boží Svatohostýnské. P. superior podá obšírnější memorandum korunovace se týkající. Až Jeho Eminence poprosí Sv. Otce o povolení, pojedou zástupci Matice Svatohostýnské s korunou do Říma, by ji sv. Otec posvětil, a to: Jeho bisk. Milost, P. superior, Dr. Stojan, P. Hříva. Zároveň se v novinách ctitelé mariánští vyzvou, by se k deputaci přidali. Jednatel s P. superiorem se zplnomocňují konati přípravy k slavnostem korunovačním. Stavba Útulny se odevzdává p. staviteli Zemanovi v úhrném nákladě 41.191 Kč. Jednatel se postará o nejlevnější půjčku 25.000 Kč, kterou zaručí státními papíry J. biskupská Milost. Protože na výborovou schůzi před korunovací nemohl se dostati ani starosta ani místostarosta, podal jednatel členům výboru písemný návrh, v němž oznamoval, koho pozval od nejvyšší hlavy státu počínajíc všechny hodnostáře státních a správ-

ních úřadů. Od ministerstva války slíbena 30 stanů. Kteří biskupové a preláti slíbili mše sv., kteří budou slavnostní kazatelé, kdo bude u hlavní hostiny, kdo v klášteře bude pohoštěn. Pozván ostrostřelecký sbor z Kroměříže. Jak postaráno o lékařskou dohlídku, o bezpečnostní stráž, o sčítání poutníků, co má na starosti poutní kancelář, jak mají býti poutníci obsluhováni, obstarán fotograf, holič, novináři, hudby, ohně bengálské, prapory; sjezdy a schůze jsou ohlášeny na hejtmanství s udáním, že o politice se nebude jednati; až budou přivezeny baráky, kroměřížský plukovník pošle důstojníka s několika muži, aby postavili stany; všichni preláti mají dovolení od k. a. ordinariátu sloužiti slavnou mši sv. Podle tohoto plánu se také skutečně korunovace slavila. Na výborové schůzi 1. února 1913 ustanoveno, že se vypůjčí 50.000 Kč od spořitelny a záložny kroměřížské, při čemž se Matice zavazuje, že bude ročně 5000 Kč spláceti.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Antonín Pavelčík, kaplan v Cholině u Litovle, nyní farář ve Slatěnicích, napsal P. Cibulkovi 26. srpna 1895 tento dopis: „S velikou radostí a neskonale uctivostí, jakou chovám k milé, dobré a sladké naší Matičce, Panně Marii, sděluji Vám o novém případě lásky Rodičky Boží, o nové milosti z tohoto množství milostí, jichž tolik naše Matka nebeská nám uděluje na své milé hoře, na Svatém Hostýně. Minulý měsíc 27. července v sobotu šel jsem se loučit do Polic, přifařené obce Brínkám u Valašského Meziříčí, neboť jsem přesazen z Bránek do Choliny. Vešel jsem k panu učiteli Juliu Kundovi a od něho při řeči jsem se dověděl, že Hošákovo dítě bylo zázrakem na přímluvu Hostýnské Panny Marie z těžké oční nemoci uzdraveno. Šestnáct neděl mělo na očích strupy tak silné, že nebylo viděti očiček. Matka Barborky, tříletého děvčátka, schodila všechny lékaře i lidi, ale nic to platno nebylo. Posléze donesla dítě k dru Mynářovi do Kelče, který dítě prohlédl, na očička se podíval a na konec prohlásil: Jednoho oka už nemá (vyteklo), na druhé těžko bude viděti po usilovné péči, a to málo. V zármutku napadlo matce za několik dní: Víš co, jdi na Hostýn k Panně Marii! Vzala růženec, křížíčkem přezehnala Barborku a dala se na Svatý Hostýn. Tu se modlila a prosila Pannu Marii o pomoc a nabrala si svatohostýnské vody. Přišedši domů modlila se a umývala děvčátku strupy na očích; a hle! Strupy usýchaly, loupaly se, a třetího dne děvčátko prohlédlo. Žena svolala několik lidí a s jásotem jim ukazovala očka Barborči-

na; ti však namítli: „oči má, ale zdali pak na ně vidí?“ Matka vzala obrázek, dala jej Barborce před oči a tázala se: „Barborko, co je to?“ „Ach jejda (divilo se děvčátko), to je pěkný obrázek! Kde jste jej, maměnko, vzaly, když jste dříve takový neměly? Ale to je pěkný obrázek! Vždyť je to Panenka Maria, a jakého má malíčkého Ježíška! Ale to je pěkný obrázek!“ Všichni lidé, kteří to viděli a slyšeli, radostí plakali. Dítě vidí. Tak mi vyprávěl pan učitel a potom i matka. Abych se též o tom přesvědčil a něco takového spatřil na vlastní oči, požádal jsem pana učitele, aby šel do onoho domu se mnou. Dítě bylo za stolem a shlédši nás dalo se do pláče. Tázal jsem se na všechno matky; ta mi to tak pověděla jako dříve pan učitel a volala na dítě: „Barborko, ukaž velebnému pánu očička!“ Ale dítě plakalo a zakrývalo si ručkama oči; na nové vybídnutí matčino jen vícma ještě plakalo a odpovídalo rozhodně: „Neukážu!“ „Ale vždyť to není pan doktor, to je velebný pán“, těšila matka dítě a vysvětlovala: „Ono si myslí, že jste doktor a budete mu převraceti očička, proto se tak bojí: ten doktor v Kelči se mu na oči díval a je otvíral, to je velice bolelo, proto si to pamatuje a myslí si, že jste doktor. Neboj se, velebný pán ti nic neudělá, on není doktor, on se chce jenom podívat na tvoje očička.“ Ale dítě stále zakrývalo oči. Až konečně na nové vybídnutí matčino se utišilo a pravilo: „Tož počkejte, až si je utřu!“ Utřelo si oči a dávalo se na mne. Pan učitel vytáhl kus červeného papíru a tázal se: „Co je to, Barborko-

ko?" „Papír“, zněla odpověď. „A jaký?“ „Červený.“ Pohlédli jsme na dítě a odešli pevně jsouce oba přesvědčeni, že dítě zázrakem uzdravila svatohostýnská Panna Maria.“ Mnoho vyslyšení, která se stala na přímělu Panny Marie svatohostýnské, je zapomenuto, a svět o nich nezvěděl! Když nás Rodička Boží miluje, milujme ji i my, když ona nám pomáhá, pomáhejme i my rozšiřovati úctu k Panně Marii a rozmnožovati slávu její!

Děkují za vyslyšení: Čtenářka Hlasů z Osíčka, čtenářka z Pavlovic u Kojetína, J. Z. z Lideřovic, čtenářka z Bilnice, čtenář Hlasů z farnosti velkoořechevské, A. V. z Bernatic, čtenářka Hlasů ze Šlapanic, R. H. z Bernatic, M. H. ze Závěšic, A. M. ze Skaštic za vyslyšení v těžkých záležitostech duševních a v těžkých starostech.

Za vlastní uzdravení: F. H. z Rudslavic, rodina Hýžova z Bilan, R. H. z Bernatic, F. Z. od Kroměříže, Jos. Vytr., F. L. ze Závěšic, čtenářka z Tučina po nebezpečné operaci, kdy nebylo naděje na uzdravení, přišla poděkovati na první, jarní pout; osobně děkovala poutnice ze Závěšic u Štramberka, která oslepla na oko, a které po devítidenní pobožnosti velké bolesti přestaly, Ž. B. z Příbora trpěla od r. 1920 velké oční bolesti; byla ošetřována od 4 lékařů, i v Olomouci, ale nemoc se horšila. Po pobožnosti k P. Marii nemoc nápadně mizela; nyní vidí lépe než dříve; osobně děkovala; dále děkuje Jindřiška Sehnalová z Roketnice u Přerova za dar zdraví.

Za uzdravení jiných: dceřino: A. T. ze Z., synovo: F. H. z Rudslavic a čtenářka z Bilnice, matky a švagra: čtenářka z Újezda u Vizovic, dívka: J. Z. z Lideřovic, M. U. z Fryštáku, manželčino: E. E. ze Stříteže, matčino: J. H. z Věžek u Zbořovic, synovo v nemocnici hranické, když se lékaři vzdali veškeré naděje: čtenářka z Kladrub u Kelče, bratrovo: čtenářka z farnosti bystřické, A. K. z Přerova za uzdravení bratra, jenž byl ve válce nebezpečně raněn na ruce, v níž nastala otrava krve; lékaři prohlásili stav za beznadějný. Sestra spěchala na Sv. Hostýn a byla vyslyšena jako již několikrát dříve.

Poutí. Na sv. Floriána přivedl holešovský kaplan Josef Páleník Přílepské (320) s družičkami a hudbou, 14. května vrchní kaplan u sv. Mořice v Olomouci Dr. Frant. Závrbský Rudslavské (300) s družičkami a hudbou. První jarní pout začala v pátek před 4. nedělí velkonoční; již večer byl chrám plný. Při požehnání byla všechna elektrická světla rozsvícena. V sobotu bylo osm zpívaných mší svatých. V neděli bylo 10. zpívaných mší sv. Pomáhali: Msgr. Rafael Kozák, Cyril Štojan, prof. v Lipníku, Frant. Štěpánek, katecheta z Brna, kons. rada Frant. Pecháček z Val. Meziříčí, Josef Tá-

borský z Bystřice, Dr. Kl. Žurek. Průvody přišly z Lačnova (53), z Horní Bečvy (72), Vrahovic u Prostějova s kaplanem Karlem Vykopalem (170), z Drnovic (42), z Francové Lhoty s far. Vinc. Kovířem (160), z Duban (90), z Újezda u Vizovic (190), ze Slavičína s farářem Medard. Horákem a s hudbou (350), ze Smoliny (55), ze Štítné (120), z Poteče (42), z Bojkovic (56), z Polanky (120), z Brumova (300), z Frenštátu s hudbou (110), z Vysokého Pole (52), z Vlachové Lhoty (47), z Lidečka (115), z Horní Líče (56), z Konice (24), z Charvát u Olomouce (68), z Kostelce u Prostějova (90), z Bilnice (128), z Nedašova (60), z Horní a Dolní Suče u Vlárky (80), z Újezda u Uher. Brodu (72), z Vlčnova (40), z Lobodic u Tovačova (110), z Hluku (60), z Provodova (58), z Trojanovic u Frenštátu (96), ze Zlámance (54), z Velk. Ořečova (90), z Vlachovic, ze Sloupu (32), z Břesovic u Prostějova (65), ze Smržic (50), z Cíchova (58), z Chvalkovic u Olom., z Prostějova, z Polanky (120) s farářem Fr. Bergrem, z Horního Újezda s far. Ant. Solařem (168), z Rusavy s admin. Fr. Svačinou (90), z Holešova (1200) s kaplanem Jarom. Krylem, se 70 družičkami a s hudbou, z Velkých Karlovic.

V pondělí 20. května přivedl Jakub Řezníček, farář ve Višňové u Znojma, několik poutníků, v úterý přijelo opět několik poutníků z té krajiny, z Blížkovic. Ve středu přijel Fr. Botek, kaplan ve Velké Bystřici u Rožnova, s 59 školními dětmi, Frant. Gaja, katecheta na Vsetíně, přišel pěšky s 24 žačkami, a Jindřich Valoucha, katecheta tamtéž, přivedl již po druhé letos školní děti. V pátek přijal sv. svátosti Alfons Schönwälder, učitel z Pusté Polomy ve Slezsku, s 25 školními dětmi. V pátek odpoledne byli tu Němci z Mankovic s farářem V. Tylčerem a měli v Sarkandrovce kázání; také přišli z Bernatic (70). V sobotu ráno z Luhačovic (60), odpoledne ze Starého Jičína (250) s kaplanem Fr. Janíkem, dále ze Hvozdné (140), ze Všemiň (126), ze Slušovic (300) s kaplanem Ig. Ottou a s hudbou, z Rouštky (26), z Vizovic (240), s farářem Ant. Vysloužilem, z Citova u Přerova (120), z Hovězí u Vsetína (280), z Hustopeč nad Bečvou (350) s kaplanem Jos. Glosem a s hudbou, Němci ze Špiček (60), kteří měli bohoslužby v Sarkandrovce. Pomáhali PP.: Pecháček, Tábořský, Svačina.

28. května školní děti z Bochoře se svými učiteli; odpoledne před svátkem Nanebevstoupení Páně přišlo. Přišly průvody: z Jasenné (60) s farářem Ant. Vícenou, z Trnavy (400) s farářem Adolfem Pírkem, s hudbou a se 4 koruhvemi, z Pozdřehova a Bratřejova (200) s admin. Aug. Horákem a s hudbou, z Ne-

obuzy a profesor z Brna se studentkami. 30. května studenti z brněnské reálky se dvěma profesory. V sobotu 30. května: z Halenkova (220) s kaplanem Jos. Ambrosem, z Nového Hrozenkova (500) s kaplanem Josefem Kuchaříkem a s hudbou, ze Vsetína (800) s kaplanem Janem Rozehnalem, jenž měl ranní kázání, z Ústí u Hranic (70), ze Spiček (60), z Lukovce (150) s farářem Janem Kubínem, z Kašavy (500) s farářem Jos. Urbančíkem a s hudbou. Tito poslední přicházejí jiná léta až v neděli: letos však přišli v sobotu na noc, aby se mohli déle modlit. 3. června žáci měšťanské školy z Pratce.

Michal Fekete, 81letý, tedy jeden z nejstarších poutníků svatohostýnských, z Vajnora u Bratislavy, osady 198 km vzdálené, velký šířitel úcty k Panně Marii svatohostýnské na Slovensku, připutoval na první jarní pout se 26 poutníky; za 14 dní poslal do Hlasů krásně psaný dopis, v němž vyličuje své dojmy: Roku 1867 se vypravil ponejprv na Moravu ne na pout, nýbrž aby odporoučel vajnorské víno. Všude, kam přišel, slyšel vypravovati o slavné minulosti Svatého Hostýna, Velehradu a Sv. Kopečka. Velmi ho to zajímalo, a proto r. 1868 na svátek Narození Panny Marie vydal se na pout na Svatý Hostýn se 30 poutníky. Cesta nebyla tak upravena jako nyní, proto místy lezli po čtyřech. S velkou uctivostí předstoupili poutníci před Pannu Marii a se slzami v očích jí odporoučeli sebe, své rodiny, svou budoucnost a prosili ji, aby je k sobě přivinula, by si toto poutní místo oblíbili a v budoucnosti sem rádi putovali. Nemohli dosti vynachváliti zbožnost moravských poutníků, kteří po kopci v kupách u svíčky sedíce celou noc Pannu Marii chválili. Již tenkrát se všem líbil Svatý Hostýn. Což teprve nyní, když vidí člověk co rok něco nového! A zvláště letos elektrické osvětlení! Škoda, že se toho nedožil tatíček Stojan! Ať mu svítí lepší, věčné světlo! Měl dále velkou radost z velkého množství poutníků, kteří přijali svaté svátosti. Cítil však, že mu nohy ochabují, a proto si vzpomínal na všechny pouti svatohostýnské, s pláčem děkoval za všechny milosti, které od Panny Marie obdržel, prosil ji, aby odplatila čtenářům Hlasů lásku, kterou mu prokazovali, když si na něho vzpomínali. Zvláště jí vyřizoval pozdrav od citelů amerických, kteří jsou sice tělem od ní vzdáleni, ale duchem a srdcem jsou denně u ní, a s radostí se pomodlili onen Zdrávas Maria a Zdrávas Královno, oč ho žádali. Konečně prosil Pannu Marii, aby se hluboko zakořenila láskou do srdcí poutníků, by nikdy na ni nezapomněli, rádi k ní putovali, a aby jim — svým dětkám — přispěla v hodině smrti. Se slzami v očích se loučil s Pannou Marií a se Svatým Hostýnem.

Z Rudic vodíval průvody Jan Gavlás, rolník č. 3. a cestář Josef Míča. Když r. 1879 se procesí rudické blížilo ke kostelu hostýnskému, strhl se veliký křik; jedni volali, že hoří, jiní, že se splášily koně a že ujždějí s povozem, jiní, že spadlo lešení u chrámu; mimo to ještě velice přišlo. Lidé pomateni utíkali dolů a odhazovali cihly, které nesli nahoru. Frant. Zlámál, rolník č. 34, nesl jako mládenec kříž; s křížem běhal po kopci a rozprchlé poutníky shledával, až je všechny svolal pod jednu jedli, odkud pak je vedl do chrámu. Tenkrát bylo na pouti velice mnoho lidí. Jedenkrát vezl Fr. Zlámál seno domů a seděl na voze. Koně se ulekly a stáhly ho dolů, takže spadl mezi ně a pak pod vůz. Protože však kola byla nízká, nemohl se protáhnouti pod vozem, proto byl dále koňmi vlečen. V největším nebezpečení zavolal: „Ani ty, Panno Maria svatohostýnská, mi nepomůžeš?“ V tom se vůz překotil, a Zlámál byl zachráněn. Také i jindy bylo mu pomoheno.

Cholina. Procesí z Choliny začalo choditi na Sv. Hostýn r. 1888 na svátek Narození Panny Marie. Vedl je v Pánu zesnulý Jakub Němec. Putovalo mnoho mužů. Po smrti Němcově je vodíval Frant. Grézl z Loučky u Litovle. Cesta trvala čtyři dny: vyšli 6. září a 10. září se vrátili domů. Pro polní práce a pro krátkost dní přeložili pout na 2. červenec. Cestu konají pěšky. Frant. Grézl vykoná pout 33krát. Hned při první pouti si umínil, že dle možnosti bude rok co rok putovati, a že vezme pokaždé jedno dítě, by si pamatovalo, kam putovalo s otcem nebo matkou. Letos chce přijíti s nejmladší dcerou Anežkou. Po dvě léta nemohl přijíti, protože byl na vojně.

Tvarožná Lhota. Průvody vodívali Křenčík, Vítek a nyní Holubík. Když poutníci chtějí dávatí Holubíkovi na Otčenáše, nechce peněz přijmouti říkáje, že je poutníkem jako jiný. Když poutníci chtěli konati pobožnost prvního pátku v měsíci, zpěvák si pospíšil a byl s nimi již ráno o půl šesté hodině v Holešově.

Z Mankovic u Oder přijíždějí vlakem; v noci v sobotu vyjedou a v neděli ráno jsou nahoře.

Pout z Brušperka před 50 lety se konala dle brněnského Hlasu takto: 12. června 1874 byla sloužena o 5. hod. mše sv. Průvod vedl Frant. Zlámál, administrátor ve Staříči, a Fr. Viceník, kaplan v Brušperku. Putovali přes Příbor, kde se spojili se staříčskými a místeckými poutníky, na Nový Jičín, Starý Jičín, Hustopeče a v Kelči nocovali. V sobotu ráno přes Všechnovice do Bystřice, kde byl nocleh: o 5. hod. v neděli na Sv. Hostýn k bohoslužbám.

Kněžské exercicie na Sv. Hostýně v jazyku českém budou konány letos v těchto turnech: 1. Od pondělí večer v 8 hod. dne 23. až do 27. června ráno. 2. Od pondělí večer v 8 hodin dne 14. až do 18. července ráno. 3. Jen pro loňské účastníky osmidenních exercicií velehradských od 21. do 25. července. 4. Od neděle večer v 8 hod. dne 27. až do čtvrtka ráno dne 31. července. 5. Od pondělí večer v 8 hod. dne 4. až do 8. srpna ráno. 6. Od 18. až do 22. srpna. 7. Od 25. až do 29. srpna.

Zvony na Sv. Hostýně vyzvánějí elektrickým pohonem. Dne 15. května 1924 dokončili vynálezci Václav Bergman a Josef Stropnický, elektromontéři zemského výboru v Bohnici u Prahy, elektrický pohon při pěti zvonech svatohostýnských. Zvony zvoní přesně a bezvadně. V sakristii se proud zapíná, a hned na věži zvony samy zvoní. Zároveň v sakristii při úderu zvonu zasvítí žárovka, aby se mohlo zvonění regulovat, bylo-li by třeba. Přístroj k tomu seřízený sami vynalezli a mají naň státní patent. Je to první elektrický pohon na zvonění v republice československé čisté českého vynálezu a nejvýhodnější v celé Evropě, jelikož všechny cizozemské pohony jsou tak sestaveny, že motor táhne zvon při celém pohybu tam i zpět s velkou námahou a ztrátou energie, kdežto při českém vynálezu motor působí vždy jen chvíli tak, jako by člověk zatahoval při zvonění, čímž se spotřebuje málo proudu. Proto zvonění jest laciné a krásné, činící dojem ručního zvonění. Zařízení toto jest též innohem lacinější nežli nákladné pohony cizozemské, a není při něm třeba zvláštní úpravy zvonů. Ke každému zvonu lehko se dá upravit. Duchovní správa svatohostýnská doporučuje co nejvřeleji tento český vynález a dosvědčuje, že vynálezci tito jsou poctiví, svědomití a spolehliví pracovníci. Upozorňuje se, že na věži na Sv. Hostýně při poutích nebudou zvoníci, proto každý průvod, který chce, aby se mu zvonilo, nechť vyšle někoho od vodní kaple nahoru do sakristie to oznámit.

Různé. U pomníku padlých vojáků byly nasázeny stromky, a zavedeno elektrické osvětlení, ve školce zaseto semeno smrkové a jedlové. Cesta okolo chrámu posypána pískem, rovněž upravena vozní cesta od sv. Antonína až k sv. Filoméně, po obou stranách vyházeny příkopy, a na cestu od sv. Filomény výše ke Slavkovsku navezeno 840 vozů šterku. Též ostatní cesty upraveny. — Monstrance, jejíž vyobrazení bylo v minulém čísle, byla Sv. Hostýnu darována r. 1845. Stříbrník Al. Tengler z Prahy ji r. 1922 opravil a více ozdobil.

Lyžaři z Holešova. V květnovém čísle ve zprávě o povětrnosti byla zmínka, že v zimě bylo tu mnoho lyžařů, kteří tak horlivě se proháněli po horách, že neměli ani

času na mši sv. Když přišlo holešovské procesí 18. května, zmínil se o tom s trpkostí při kázání cizí kazatel z Prahy. 19. května jsme dostali protest, že ta výtka byla upřílišená, že 12 lyžařů holešovských chodívá na mši sv. nebo do kostela, kdykoli jsou na Sv. Hostýně. S radostí uveřejňujeme tuto opravu.

Z Nového Yorku. Z dopisu 19. května 1924. „Že bych byla obětavá, nevím, neboť pro čest a slavu Boží nikdy dosti obětovati nemůžeme; je mi vždy líto, že nemohu již více činiti. Šlechtnost plyne z víry, neboť svatá víra ušlechťuje člověka, a tu patří nejprve Pánu Bohu největší dík, že mi ráčil udělití nejkrásnější dar — sv. víru — a dal mi příležitost, že jsem byla lépe poučena nežli mnozí jiní, kteří by snad mnohem lépe použili velkých milostí než já. Ovšem, kdyby všichni lidé byli opravdu věřící, bylo by jinak na světě.“ Pisatelka tohoto dopisu jest rozená Moravanka, která v Americe mezi Čechy velmi blahodárně působí.

Sjezd papírové rodiny (čtenářů „Anežky“, „Ludinily“, a „Václava“, časopisů pro katolické dívky, matky, jinochy a muže, vydávaných v Českých Budějovicích) na sv. Hoře dne 3. srpna 1924. V sobotu 2. srpna večer sv. zpověď na Sv. Hoře, o 8. hod. pak schůzka na Kalvarii. — V neděli 3. srpna o 7. hod. průvod z náměstí v Příbrami na Sv. Horu, v 8. hod. na Sv. Hoře společné sv. přijímání, v 10 hod. kázání (dp. Chalupický) a slavná mše sv. Odpoledne: ve 2 hod. v zahradě „U Sevastopolu“ přátelská schůze. Řečníci: Msgr. Dr. K. Slavík, spisovatel V. Špaček, dp. Chalupický z Prahy, dp. K. Lutislav z Moravy, p. Zástupecký ze Slovenska a j. Večer: „U Hendrychů“ divad. představení z hornického života „Náraziště na šťastném“. Po divadelním představení přátelská zábava. V pondělí: o 6. hod. ranní mše sv. na Sv. Hoře s promluvou a ukončení sjezdu. — Dopoludne: prohlídka horních závodů na Březových Horách a odpoledne prohlídka hutí. — I hosté jsou ku sjezdu vítáni.

Křížáci nejsvětější Svátosti oltářní. Na začátku světové války r. 1915 dostal vydavatel anglického časopisu Stella matutina nepodepsaný dopis od jinocha, v němž byla otázka: „Nebylo by možno, aby se naše mládež vzchopila a první vzala si za úkol uskutečniti ideál papeže Pia X. „vše obnoviti v Kristu“ horlivou a doživotní službou nejsvětější Svátosti oltářní?“ Na tuto výzvu odpověděl vydavatel časopisu v příštím čísle takto: Křížáci nejsvětější svátosti! Spolupracovník dal námět, bychom v časopise utvořili kroužek jinochů a mužů, kteří by denně nebo týdně přistupovali k svatému přijímání a zavázali se, že i jiné k tomu budou povzbuzovati. Vznešený to úmysl! Počneme! Kdo se chce připojit, ať nám napíše své jméno, věk a zároveň ať udá, k jak častému přijímání se zavazuje. Kdo

se přihlásí, musí slíbit, že aspoň týdně bude chodívati. Jména všech budou zapsána do seznamu Ligy Naší Milé Paní; tak budou sloužiti dvěma vznešeným srdcím. Liga byla jakousi příručkou, dle níž se řídily všechny mariánské družiny v Anglii. Poznámka roznítla plamen; hlásilo se mnoho sodálů, kteří chtěli býti křížáky; ale i nesodálové chtěli přistoupiti. Školní dívky byly zapsány jako pážata a později se staly křížáky. Za dvě léta byly také dívky připuštěny pod jménem služebnice nejsvětější Svátosti. V P. Lestrovi T. J. povstal ředitel, jenž se celou duší věnoval tomuto podniku. V kázáních, shromážděních, v časopise Stella matutina všude šířil tento spolek. Biskupové jej rádi v diecésích dovolovali a doporučovali. V lednu 1917 měl kardinál Bourne slyšení u svatého Otce Benedikta XV. a vypravoval mu o cíli tohoto sdružení a o jeho rychlém rozšíření. Svatý Otec jevil veliký zájem a udělil všem členům apoštolské požehnání. Devět kardinálů, přes 100 biskupů se dalo zapsati za ochránce spolku, jež velice šířili, ano i pastýřskými listy doporučovali. I ředitel sdružení dostal z celého světa mnoho uznání. Provolání k této křížácké výpravě bylo přeloženo do 32 řečí (i do arabštiny, čínštiny a do řeči černochů). Tento spolek rozšířil v Anglii týdnenní a častější svaté přijímání. V ústavech řízených řeholníky jsou skoro všichni chovanci křížáky. Sdružení nemá žádných shromáždění, příspěvků, modliteb; ten kdo přistoupí k němu se zaváže čestným slovem, že bez ohledů lidských bude často ke stolu Páně přistupovati. V neděli 29. dubna 1923 konala se v Liverpoolu schůze, v níž se mělo agitovati pro tento spolek. Největší místnost v městě, která málokdy byla naplněna účastníky, byla k tomu vybrána. K této schůzi byl však tak velký nával, že jen mládež mohla býti vpuštěna, a to určitý počet z každé farnosti. Když vstoupili arcibiskupové liverpolský a birminghamský, byli s velkým nadšením od dítek uvítáni. Liverpoolský arcibiskup se tázal: „Jste, milé dívky, křížáky, pážaty a služebnicemi nejsv. Svátosti?“ „Ano“, zněla hřímající odpověď. „Kolik vás chodívá každý měsíc k svatému přijímání?“ Dívky byly z počátku jako pomateny, ale zvolna si uvědomily, že menší je obsaženo ve větším a zdvihaly ruce. „A kolik vás chodívá týdně?“ „My všechny, Vaše Milosti!“ „A kolik vás chodívá denně neb aspoň několikrát za týden?“ Ku všeobecnému překvapení skoro všechny zdvihly ruce. Potom oba arcibiskupové jakož i kněz redemptorista a jezuita promluvili několik povzbuzujících slov. I večer se konala schůze, do níž jen třetina účastníků mohla býti připuštěna. Arcibiskup birminghamský pravil: „Co tu vidíme, jest větší než dobytí Jerusalema od křížáků; neboť tu se jedná o svobodu a vykoupění nesmrtelných duší.“ Nyní je heslem křížáků

anglických: **přistupovati k sv. přijímání na úmysl, aby Anglie se stala katolickou.**

Povětrnost v květnu. V květnu se vystřídaly všechny druhy teplého počasí: mlhy, deště, bouřky i krásné dny. V neděli 18. května na první pout se tu poutníkům velice líbilo; také bylo jasně 14., 16., 31. května. Dnů většinou zamračených neb zamlžených bylo 9 a to: 1., 9., 10., 11., 12., 21., 25., 27., 28.; v ostatní dny bylo polozamračeno. Proto byla průměrná oblačnost šest desetin. Poměrně mnoho pršelo. Za celý měsíc napršelo skoro 1½ dm, 143 cm; nejvíce 20. května 39.2 mm, a 26. kv. 33.1 mm; také od 1.—11. května skoro denně pršelo: nejvíce 9. kv. — 19.7. V sobotu dopoledne na první pout také pršelo; rovněž ve středu odpoledne před Nanebevstoupením Páně poutníci zmokli. Bouřky jsme pozorovali ve 13 dnech; některý den jich bylo několik po sobě. Hřmělo: 3., 4., 8., 14., 15., 19., 20., 23., 25., 26., 28., 29., 30. 20. května večer přikvačila bouře, která zničila úrodu v některých osadách na Prostějovsku, Přerovsku a velkou škodu učinila v osadách podhostýnských: ve Slavkově, v Brusném, Chomíži, Bílavsku, Hlinsku a Prusinovicích. Od hodiny 18.10—18.16 padaly husté kroupy jako vlašské ořechy, a za půl hodiny opět, ale poněkud řidšeji: 18.37—18.40. 23. května k večeru bouřlivé mraky sahající od Buchlova až k Opavsku mířily sice k Sv. Hostýnu, ale nedospěly k němu. Za to 26. května před večerem se přihnala tažná bouřka od jihu — byly to vlastně tři bouřky po sobě — valily se poněkud na východ, přece však blesk poškodil elektrický transformátor, který dne příštího byl opraven. Průměrná teplota byla 12.9° C, ranní 11.3, odpolední 15.4, večerní 12.1°. Ledoví muži byli od 9.—11. května (od 3—9°); také na začátku měsíce bylo chladno; 2. května bylo jen 2.4° C, 15. a 16. května odpoledne bylo 23.9° C; v neděli 18. kv. bylo 13°, 25. května a 29. kv. 17°. 13. května zelenaly se jeřáby, kdežto javory, lípy a ovocné stromy jen pučely a teprve 19. května se razelenaly; 24. května kvetly ovocné stromy a kaštaný. Vichřice byla 3., 7., 10. května. Průměrný tlak par byl 9.7, průměrná vlhkost 84%, průměrná síla větru 2.6. Vál vítr: S 5krát, SV 23krát, V 12krát, JV 17krát, J 18krát, JZ 9krát, Z 5krát, SZ 4krát.

Milodary na elektrické osvětlení na Sv. Hostýně. (Pokračování.) Kristina Bělohradská, Letky n. Vlt. 20, ctih. Milosrdné sestry sv. Karla Brom., Líšeň 256.50, Anežka Bartoníková, Kroměříž 10, Jan Frollo, Vysoká (Slovensko) 50, Jos. Cigna, Nový Rousínov 5, Jenovefa Obrtelová, Henčlov 100, dp. Alois Krejčí, katech. ve Vel. Meziříčí 200, čtenářka Hl. Svatohos. ve Frýdlantě 20, Jos. Štěpánek, rol. v Holici u Olom. 20, Joh. Špendlíková, Želechovice 5, Anna Sýkorová, Mor. Ostrava 20, Petron. Tuzarová, Král. Vinohrady 20, Anna Žen-

čáková, Kožušany u Olomouce 10, Jos. Duchoň, Opatovice 10, Jan Mach, Hulín 20, Marie Zdražilová, Zborovice 12, František Pfeifer v Brně 10, Marián. druž. žen a dívek, Brno 100, dr. Josef Pospíšil, kap. děkan, Brno 12, Dr. Emil Pokorný, Kroměříž 10, Marie Pížová, Nedachlebice 3, Anna Buráňová, Havčice 20, Fr. Štván Smíchov 20, Alex. Kirsch, Rozenberk 10, Ant. Kirschová, Rozenberk 10, Marie Stejskalová 10, Frant. Fišerová, Jiřkovice 10, Anežka Ratajská, Vel. Blatnice 5, Jan Kašpařík, Blažovice 20, Josef Vašek, Kamenný mlýn 5, Anežka Remiášová, Svinov 10, Veronika Mikolášová, Skalce 5, Frant. Herodková, Podhoří 20, Václav Prokop, Brušperk 5, dp. Fr. Černý, far., Kyselovice 50, oférou v Horní Moštěnici 210.26, Frant. Janošek, Vrbice 35, Otakar Rybák, děkan Bořijov 20, Jan Staněk, Praha 10, Lucie Daňková, Kurovice 20, Jos. Hylas, Sudějov 1, Frant. Vyvial, Kozlovce 30, Anna Štulínová, Loukov 20, Frant. Kuhn, Slatiny 5, Frant. Veis, Milokoš 10, P. Mořic Ludva, Praha 15; Ap. Bogarová 20, Marie Galušková 5, Marie Bogarová 5, Fr. Soviš 5, Jos. Bogar 20, všichni z Vel. Blatnice: Jos. Sumžal, Soběchleby 12, Jos. Vaculík, Předmostí 10, František Kadlík, Karlovice 6, Bernard Jandásek v Žeravicích 10, Josef Haramija, Kaňovice 11, Jan Švestka v Liskovci 20, Adela Königová, Brno 10, Marie Šejdová, Hranice 44, dp. Kadlíček, far., Skřipov 11.11, Jan Vyskup, Slopné 100, Martin Novotný, Mouřinov 12, dp. Jan Rosa, far., Klenovice 10, Klement Dohnal v Želči 10, nejmen. z Vizovic 10, Ant. Štolfa, Ivanovice 30, farníci v Polance u Vsetína 152.86, Frant. Englová, Šternberk 12, Aloisie Špičková, Podivín 10, Ondřej Kabelá, Polehradice 10, Marie Trochtová, Fr. Lhota 12, Běta Janušková, Štáblovice 10, Růžena Šmerdová, Velešovice 30, Anna Figalová, Studénka 20, Frant. Hénich, Lověšice 10, Inocenc Jemelka, Radkovy 20, Marie Jíříčková, Otnice 4, Julie Kučerová, Otnice 4, Mons. Fr. Herzog v Plzni 10, Jan Šimek, Palkovice 10, Rozalie Nigrin, Vídeň XV. 48, Anežka Bagarová, Hranice 65, nejmenov. z Přílep 20, nejmenov. z Přílep 20, Jan Váňa z Přerova 50, nejmenov. z Rudslavic 5, Justina Valčíková z Rudslavic 50, manželé Ošťádalovi ze Smržic 10, Frant. Drtil z Kelčic 10, Ter. Trnčáková z Kelčic 10, Vladim. Stavěl z Hrubčic 5, Božena Novotná, Bedihošť 5, Anna Otáhalová z Duban 60, Frant. Černá z Olšan 5, nejmenov. 3, nejmenov. 3, nejmenov. 10, nejmenov. z Poruby 20, Al. Poláková, Vídeň 10, Vinc. Směkal z Kelčic 20, M. Kostelníková, Klokočov 4, Anežka Opršalová, Kyselovice 20, Anežka Michalíková z Lípy 5, Marie Švestková z Vlčnova 2, rodina Dařova ze Křtomile 50, nejmenov. z Přerova 5, Jan Štefka z Ka-

šavy 30, nejmenov. z Kelče 5, nejmenov. 20, nejmenov. ze Zahnašovic 10, nejmen. z Lískovce 15, nejmenov. 10, nejmenov. z Kunovic 20, Amalie Jurková z Přílep 20, průvod z Přílep 15, nejmen. 2, Anežka Lepaříková z Kelče 10, nejmenov. z Víto-
vic 30, Gabriela Michálková 5, nejmenov. z Hrubčic 6, nejmenov. z Fryčovic 10, Marie Kučerová z Fryčovic 10, nejmenov. manželé z Vítonic 30, nejmenov. z Rudslavic 2, nejmenov. z Rudslavic 7, průvod z Rudslavic 6, Frant. Holík ze Smržic 50, nejmenov. z Prostějova 100, nejmenov. z Prostějova 20, nejmenov. z Prostějova 10, nejmenov. z Černotína 50, Jan Konvička, Myslík 10, Anežka Konvičková, Myslík 5, Aloisie Konvičková, Myslík 5, Marie Michalíková z Lípy 7, nejmenov. z Prostějova 50, Jos. Haramyja z Kaňovic 25, nejmen. z Fryčovic 20, Marie Chupíková 20, nejmen. z Lidečovic 33, Filom. Blažková, Starojická Lhota 20, nejmenov. z Lidečka 6, nejmen. z Opatovic 10, nejmenov. z Kelče 10, nejmen. z Kladrub 20, Jan Hruboš, Lhotka u Uh. Brodu 10, Alois Hájek 10, průvod z Chvalovic u Olom. 5, dp. Pecháček 18, nejmen. 10, Terezie Tomečková 10, Frant. Koutný z Pavlovic 100, rodina Radova z Polic 50, Anast. Hlavicová z Polic 40, nejmenov. soddálka 50, nejmenov. ze Zahnašovic 20, nejmenov. z Chropíně 10, A. Z. z Rudslavic 10, B. E. z Choryně 20, Kozáková N. z Osíčka 20, nejmenov. 10, Filom. Jemelková z Tučína 50, k upomínce † rodičů 50, Marie Nezdařilíková, Blazice 10, N. Malíková z Nevojic 10, Msgr. Kozák, polní super. 18, Mar. Šťastníková, Kroměříž 10.

Jízdní řád pro letní dobu 1924.

Hulín . . .	4:58	5:52	9:34	13:58	18:08	20:24
Bystřice p. H.	5:18	6:37	10:17	14:42	18:54	21:07
Val. Meziříčí		7:23	11:06	15:29	19:41	21:54
Val. Meziříčí	5:03		10:22	15:12	18:04	22:15
Bystřice p. H.	5:53	7:24	11:12	16:04	18:55	23:05
Hulín . . .	6:29	7:59	11:46	16:39	19:32	23:40

Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V květnu 1924.

1. bylo lidí v kostele	115	a u sv. př.	41
4. " " "	530	"	154
11. " " "	80	"	55
14. " " "	420	"	124
16. " " "	65	"	32
17. " " "	4800	"	1850
18. " " "	7400	"	2617
24. " " "	370	"	150
25. " " "	4400	"	1650
29. " " "	2800	"	900
Ve všední dny úhr.	1101	"	489
Úhrnem	22081	"	8062

Mši sv. slouženo 169.

Československému lidu!

Přátelům slovanského sjednocení!

Spojiti národy slovanské v jednotné víře vzali si za cíl sv. apoštolové Slovanů Cyril a Metod. Tato veliká myšlenka cyrilometodějská dosud není uskutečněna. Přes sto milionů Slovanů odděleno je od pravé církve Kristovy.

A přece sjednocení Slovanů u víře znamenalo by obrovský obrat v dějinách Slovanstva, osvětové obrození Evropy, pravý triumf katolické církve.

Kdo je však povolanejší k uskutečnění tohoto velikého díla než národ náš československý se staroslavným Velehradem, kolébkou naší víry, ohniskem snah a činů sjednocovacích?

To dobře cítilo veliké slovanské srdce Stojanovo. Proto tak horlil pro rozšíření a zmohutnění „Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje“, do jehož služeb chtěl postavit všechny katolické organisace. Kolik obětoval na konference a sjezdy unionistických pracovníků! Zvláště však jak vřele podporoval **ústav sv. Cyrila a Metoděje pro misie slovanské**, který od Tovaryšstva Ježíšova roku 1916 na Velehradě byl založen.

Zřízení tohoto ústavu je událost dalekosáhlého významu. **Z něho mají vycházeti apoštolští kněží, kteří by, jsouce vyzbrojeni vědou, ctnostmi a nadšenou láskou ke Kristu a Slovanstvu, věnovali se v některém misijním řádě apoštolským pracím mezi Slovany a stali se takto průkopníky unie**

Jak zahanbující však je to pro nás, že západní národové Francouzi, Němci, Italové, ačkoliv obětují ročně miliony na misie mezi pohany, přece věnují velký zájem i slovanskému východu. Jejich apoštolské školy, nově založené jsou toho skvělým dokladem. Jak nepatrné jsou vedle nich naše příspěvky na misie u vlastních bratří!

Nechceme-li tudíž, aby nám příští pokolení vyčítalo, že jsme nepochopili důležitosti díla pro sjednocení Slovanů a promeškali příhodnou dobu, pak **musí československý lid vzíti záležitost cyrilometodějského ústavu na Velehradě za svou vlastní a podporovati jej co nejvíce.**

Misijní řád Tovaryšstva Ježíšova, který řídí tento ústav, přinesl v pravdě obrovské oběti hmotné na jeho udržení, než pro budoucnost sám na to nestačí.

Chovanci platí totiž za celé zaopatření ročně jen 1200 Kč, kdežto skutečné výlohy skrovně počítáno dosahují u každého výše asi 3000 Kč. I z toho malého platu třeba mnohým pro jejich chudobu poskytnouti zvláštních úlev. Musí tedy při 72 chovancích, jež ústav vydrží, býti ročně dosazeno aspoň 120.000 Kč. S povděkem třeba uznati, že se každoročně nalezlo hojně dobrodinců, kteří pochopili plně význam ústavu a snahy jeho štedře podporovali, než všechny tyto příjmy daleko nestačily na krytí všech výloh. Má-li ústav i v budoucnosti dostáti všem nadějím v něj kladeným, musí podpůrná činnost býti hojnější a soustavná.

Za tím účelem obracíme se ke všem přátelům veliké myšlenky cyrilometodějské s uctivou prosbou, aby nás v tomto svatém díle podporovali. Může se to státi několika způsoby:

- a) modlitbou a rozšiřováním slovanského misijního spolku „Apostolátu sv. Cyrila a Metoděje“;
- b) ročním příspěvkem na vydržování jednoho nebo více chovanců;
- c) zbožným odkazem;
- d) založením fundace pro nemajetné chovance ústavu;
- e) poskytnutím příspěvku v naturáliích (potravinách).

S pevnou důvěrou hledíme v budoucnost, spoléhajíce na Prozřetelnost Boží, že vzbudí štedré dárce, kteří pochopí a dovedou oceniti význam díla a podají nám pomocné ruky. Tím uloží nejlépe a nejjistěji své poklady a stanou se spolupracovníky na velikém díle Cyrilometodějském.

Příspějte jakkoli, jedná se o dalekosáhlé zájmy království Božího.

Příspěvky přijímá:

**ÚSTAV SV. CYRILA A METODĚJE
PRO MISIE SLOVANSKÉ NA VELEHRADĚ
MORAVA.**

Číslo 8.

Srpen 1924.

Ročník XX.

Papežský nuncius Msgre Marmaggi na Sv. Hostýně.

Je tomu letos 20 let, co náš zástupce sv. Otce navštívil posvátný Hostýn. Ano; zcela určitě: náš papežský nuncius byl r. 1904 na svátek Narození Panny Marie 8. září na Sv. Hostýně. Ovšem byl to nuncius u dvora vídeňského, u vlády rakouské, resp. uherské — Genaro Granito di Belmonte, pozdější kardinál. Připutoval tehdy na náš Sv. Hostýn na oslavu 50. ročnice vyhlášení článku víry o Neposkvrněném Početí.

Dnes — po 20 letech — opět náš papežský nuncius prodléval na Sv. Hostýně. Ale jaký to rozdíl. Tento nuncius je zástupcem sv. Otce u vlády československé republiky, našeho samostatného státu.

Zbožná mysl věřícího katolíka se tu jen sklání před mocnou Prozřetelností Boží a připomíná si známé verše děkovného chvalo zpěvu:

Když se vše v světě mění,

Ty sám jsi bez proměny!

(Časopis „Den“).

Byl pozván „Omladinou“, která řídí slavnost Božího těla na Svatém Hostýně v neděli po svátku Božího těla, přijel nejdůstojnější nuncius Jeho Excelence Msgre František Marmaggi v průvodě sekretáře papežské nunciatury v Praze msgra Araty v pátek do Olomouce, kdež byl hostem Jeho arcibiskupské Milosti nejdůstojnějšího pana dra Leopolda Prečana.

Náš arcipastýř nemohl doprovázeti vzácného hosta k hlavnímu cíli jeho cesty na posvátný Hostýn, poněvadž byl vázán svojí arcipastýřskou povinností, totiž biřmováním v Moravské Třebové, ale přidělil panu nunciovi ceremoniáře a osobního sekretáře msgra O. Karlíka, aby putování i obřady draheho nám zástupce svatého Otce měly bezvadný průběh. To se v plné míře podařilo.

V Bystřici p. Hostýnem.

Pan nuncius se svým průvodem odjel v sobotu odpoledne z Olomouce do Přerova vlakem a odtud přímo autem tov. Zbořila do Bystřice pod Hostýnem, kdež navštívil farní chrám bystřický v průvodě místního faráře pana děkana Worla byl na krátkou dobu hostem továrníka pana Zbořila, kde jménem dekanátu přivítal Jeho Excelenci vdp. J. Hikl, arcikněz z Holešova. Pan nuncius bránil se rozličným počtám a opuletnímu pohostinství v domácnosti laskavého hostitele řka, že jde na Svatý Hostýn jako pokorný poutník. A hle, byla mu dína brzy příležitost osvědčiti tu poutnickou pokoru a trpělivost. Našinec o tom psal takto: „Až posud šlo všechno v jasů letního slunce. Ale sotva v arcibiskupských vozech přiblížili se k lesinám svatohost., mocná Paní na Hostýně dala p. papežskému nunciovi hned svoji

visitku . . . totiž ukrutnou bouří . . . Jestli to Ona, jejíž Syn dle obrazu svatohost. drží v ruce své blesky a hromy . . . A ty dělaly v sobotu svoji povinnost na Hostýně. Naši vzácní poutníci se ovšem nebáli, vždyť jejich víra postavila je pod mocnou ochranu Matky Boží svatohostýnské a lekání i frkání koní bylo jen příležitostí, osvědčit onu poutnickou oddanost a důvěru v ochranu vyšší.“

Konečně ukrutná bouře přešla a okolo šesté hodiny dvojí slávobranou vjížděl pan nuncius v průvodu pana arcikněze Hikla a ostatní družiny ke schodišti svatohostýnskému. Vlajky papežské a státní zdobily chrám a schodiště.

K tomu připojujeme, co napsal „Čech“ dne 26. července 1924:

Jako vzácné a milé „species memoriales“ (obrazy v duši vyvolávané paměti) procházejí duší mou Sušilovské veče s houbou moravského mistra - kněze Křížkovského:

Na dne sklonu - hlasy zvonu - kolem jdou.

Na dne sklonu - hlasy zvonu - kolem jdou.

Jak bouř v idoubí - mocně v hloubi - druhamou . . . A lid v stínu - na Hostýnu - pokleká: Zdráva buď, Maria!

Snad ještě nikdy neuskutečnila se slova básníková zpěvu „Pastýř a poutníci“, jako dne 21. června 1924, kdy očekávali a pak i oslavili jsme příchod ndp. nuncia papežského Jeho Excel. msgra Marmagiho na posvátný Hostýn. Bylo to na sklonu mariánského dne sobotního, kdy rozezvučely se zvony svatohostýnské, aby vítaly vzácného, ale pokorného poutníka . . . A věru, divná věc! V tu chvíli stalo se skutkem i to, co poeta jenom jako esthetický obraz, jako básnické přirovnání uvádí, totiž:

„jak bouř v doubí . . .“

Vznešený poutník právě vešel do doubí lesů hostýnských, když tu strhla se hrozná bouře. On sám ani neviděl, jak hrozné mraky spolu s podezřelou žlutavou šedí kalí a zatemňují klenbu nebeskou, ale my, kteří jsme před svatyní divotvorkyně moravské očekávali — dlouho marně! — jeho příchod, pozorovali jsme to hrůzokrásné divadlo přírodní. Blesky, hromy, prudký liják — — jako kdysi — — Uchýlili jsme se do chrámu, a rachot hromu doplňoval jakoby moderním kontrapunktem naše lidové poutní písně, kterými jsme se tam

modlili, aby Matka Boží chránila drahého poutníka a jeho celého průvodu od úrazu a pohromy.

Bouře utichla, první jas, první blankytný pruh na báni nebeské . . . Vyšli jsme z chrámu, a brzy rozhlaholily se zvony hlásající, že se blíží — zástupce sv. Otce, našeho milého papeže římského.

Na Svatém Hostýně.

„Našinec“ píše:

Zástupy lidu a hojně kněží očekávali nejdůstojnějšího pana nuncia na schodišti u sochy Božského Srdce Páně. Prudký liják zahnal je sice nejprve do chrámu, ale po bouři shromáždili se opět včas na svém místě. První uvítací slovo (latinsky a česky) měl superior svatohostýnský důstojný pán J. Stryhal, jemuž pan nuncius odpověděl nádhernou latinskou promluvou, tlumočenou od Msgra O. Karlíka. Superior promluvil takto:

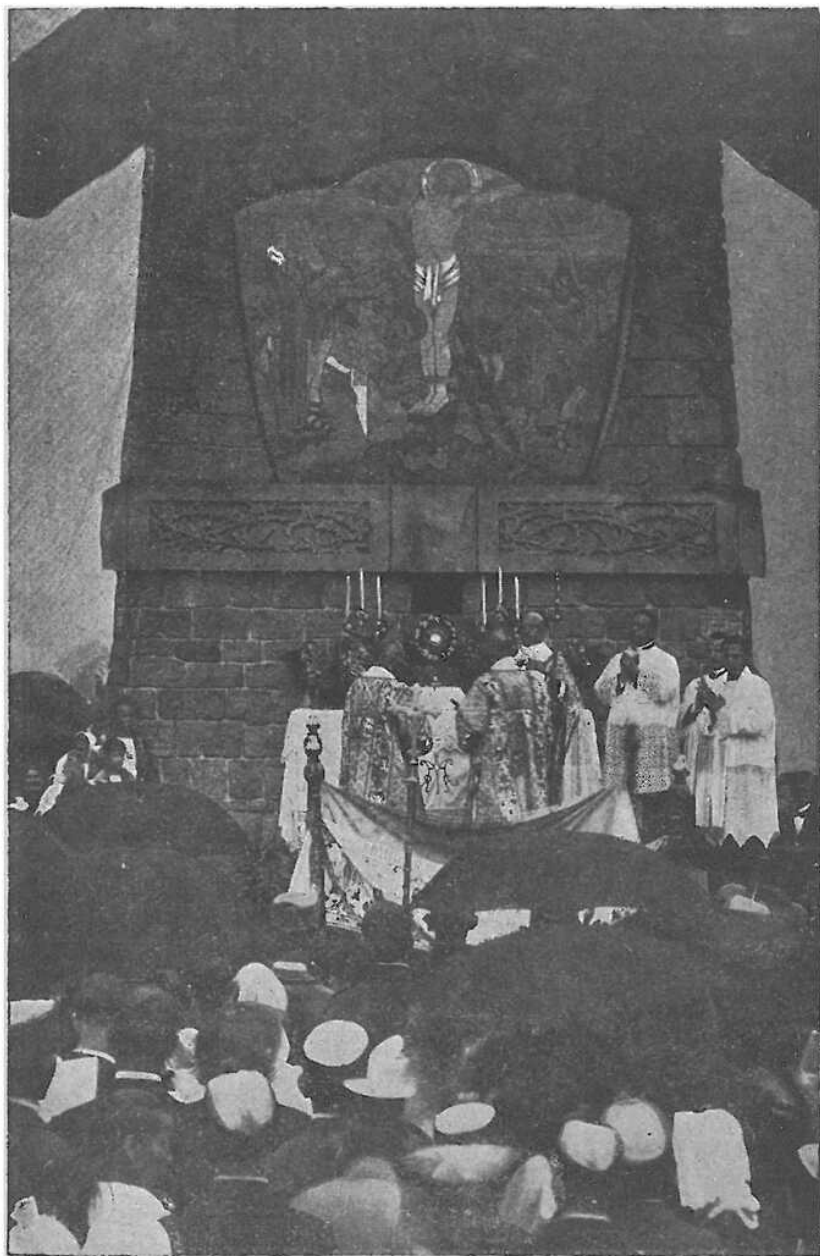
Vaše Excellence! Na slavném a všem Moravanům drahém místě, kde vítězná Ochránkyně Moravy r. 1241 zachránila vlast naši a dle podání blesky s nebe vyslanými zahнала nepřátele jména křesťanského, ctitelům pak svým, žízní trápeným, poskytla vody ze skály, na místě, kde již tolik nemocných bylo uzdraveno, zarmoucených potěšeno, tolik hříšníků s Bohem smířeno, na tomto opravdu svatém místě s velikou radostí vítáme Vaši Excelenci. Jestliže žal-mista volá: „Bůh smiluj se nad námi a nám žehnej, vyjasni tvář na nás, nad námi se smiluj,“ nechť na přímluvu Divotvorkyně naší vyplní se tato slova, aby Bůh vyjasnil tvář svou na Vaši Excelenci, svou totiž přízní a hojnými milostmi. Pro tuto pout nechť načerpá si Vaše Milost hojně vody z pramenů Spasitelových.

Na sněmu církevním v Lyonu r. 1245, tedy 4 roky po porážce Tatarů, papež Innocenc IV. řekl, že tehdejší církev podobala se Ukřižovanému a krvácela z pěti ran, rozdírajících její tělo: Byl to úpadek kázně, vítězství Saracenů, schisma řecké, vpád Mongolů do Evropy a pronásledování církve Bedřichem II. Podobnými ranami trpí i nyní církev sv. Ale tehdy po porážce Tatarů na Moravě vpády Mongolů už se neopakovaly, čili P. Maria úplně pomohla. U bl. Panny proto i nyní církev hledati může a nalézá pomoc a o-

chranu. Dnes hledejme u bl. Panny opět pomoc pod vůdcovstvím samého zástupce sv. Otce, dnes příslibme věrnost sv. katolické církvi, a Vaše Excelence kéž potěší sv. Otce v Římě, že tu na této hoře viděla zástupy ctitelů Matky Boží a nejvěrnějších dětí katolické církve, kteří hotovi

jsou i dnes pro víru trpěti i umírat. Tuto víru osvědčte všichni, poutníci milí, zítra při eucharistickém průvodu a při přijímání sv. svátostí. Vaši Excelenci prosíme, abyste ráčil všem nyní v chrámě udělit apoštolské požehnání.“

Následovaly pozdravy za korporace a

Papežský nuncius Marmaggi uděluje požehnání velebnou Svátostí u třetího oltáře na Sv. Hostýně o Božím Těle dne 22. června 1924.

Omladinu, jež přednesli pan ministerský rada Sedláček (za Maticí Svatohostýnskou), guardián františkánů z Uherského Hradiště P. Pavel, zástupce Omladiny (francouzsky), kanovník E. Kavan, jenž představil valašskou družinu spisovatele z Val. Meziříčí Bognera, kteří přednesli, děti i dospělí, dojemné básně v nářečí valašském. „Est academia sub divo,“ poznamenal pan

nuncius. „Toť akademie pod širým nebem!“

Po uvítání vešlo se do chrámu, kdež pan nuncius od hlavního oltáře udělil své arcibiskupské požehnání.

Po krátkém odpočinku byla hlavní pobožnost toho dne: svěcení nové svatozáře na sochu svatohostýnské Panny Marie. Po srdečném kázání důstojného pána

superiora Stryhala sám pan nuncius vykonal svěcení glorioly, která hned po tom byla nad hlavou Panny Marie na soše oltářní zasazena. Je to krásné dílo ze stříbra a zlata s moravskými topasy přibickými, působí velmi něžně i slavnostně.

Věru velebný a úchvatný byl okamžik, když svatozáře po posvěcení p. nunciem byla vložena okolo hlavy sochy P. Marie za hlavním oltářem, a všechno to množství lidu zanotilo naši slavnou „Tisíckrát pozdravujeme Tebe...“ Litaniemi loretánskými od lidu zpívanými a svátost. požehnáním, uděleným od p. nuncia, byla pobožnost v chrámě ukončena.

Pozdě večer vykonán světelný průvod, jenž se pak soustředil u pomníku padlým hrdinům (I. štace nové křížové cesty) a tam vykonána smuteční pobožnost: promluva P. dra Bohumíra Cigánka a modlitby střídavě s dojemnými zpěvy pěveckého sboru Omladiny.

Při tom byla otevřena kovová rakev vpředu pomníku pod oltářem vložená, jež jest archivem památek po padlých vojácích.

Shledány byly všechny pohlednice a jiné památky tam před 2 roky vložené úplně neporušený. Nové tam byly přidány, zase rakev pod oltář uložena, a vše znova zacementováno.

V neděli dne 22. června byl druhý obřadný výkon nejdp. nuncia na Sv. Hostýně při průvodu Božího Těla, které tu bylo slaveno péčí „Omladiny“ tuto neděli. Odsloužil si hned ráno o půl 7. hod. svoji mši sv., při níž podával poutníkům sv. přijímání, byloť svatých přijímání něco přes 4000, bylo tudíž třeba, aby ještě 3 kněží pomáhali Jeho Excelenci podávat tělo Páně. Po krátkém odpočinku byl přítomen s funkcemi dle Pontifikálu slavné mši sv., kterou sloužil vldp. arcikněz Hikl z Holešova.

Nato konán slavný průvod Božího těla k oltářům postaveným při zastaveních křížové cesty, s obvyklou u nás slávou, jakéž v Itálii na svátek Božího těla nebývá. Nejsvětější nesl nejdůstojnější p. nuncius, asistovali veledůstojní pánové Tábořský a Pecháček s hojnou přísluhou kněží. Zpěvy obřadné — česky, ale dle rituálu — přednesl pěkně pěvecký sbor Omladiny,

hudbu obstarala dovedně výborná kapela nivnická.

Účast lidu byla veliká, při tomto počasí opravdu dojemná. Hostýn byl v mlze a mracích, které se brzy proměnily v hustý dešť a konečně v prudký liják, který přinutil nás od III. oltáře odejít přímo do chrámu, kdež slavnost dokorána.

Ostatními pobožnostmi (kázání, mše sv.) byla vlastní slavnost skončena.

Při obědě v klášteře, při němž svoji dovednost opět ukázala nivnická kapela, hrající v návoví na počest pana nuncia, důstojný pan superior Stryhal proslavil na vzácného hosta srdečnou zdravici ve formě díky za návštěvu Svatého Hostýna a za trpělivé, obětavé vykonání všech posvátných funkcí. Pan nuncius odpověděl srdečností, která se nedá vysloviti nebo vypsati, kterou jenom cítit musí každý, kdo jest jí svědkem. „Viděl jsem, že to byl svátek kněží, kteří přivedli lid k Panně Marii a Kristu, kteří zde pracovali na smíření s Bohem, a to vše dobrovolně, obětavě, neznajíce únavy... Budu o tom i svatému Otci referovati, jak dobré moravské kněze jsem zde našel.“ Mimo dříve jmenované přítomni byli tito kněží: Fr. Štěpánek, katecheta Rosice-Brno, P. Fakundus Peterek S. D. S. Val. Meziříčí, Dr. Alois Kolísek, univ. profesor v Bratislavě, P. Jan Rajnoch, kaplan v Morávce na Těšínsku, Frant. Karas, kaplan v Určicích u Prostějova, Štefan Stolárik, opát-farář Čadca, Slovensko, Julius Klimek, koop. Val. Meziříčí, Jan Kučera, koop., Loukov, Rudolf Kvapil, kaplan v Dřevohosticích, Ant. Dokoupil, farář ve Kvasicích, Josef Složil, koop. v Přerově, Fr. Marášek, O. S. Fr., Uh. Hradiště, Jan Macháč, farář v Hoštálkové, Ant. Valach, koop., Velký Týnec. — Zasloužené bylo též uznání, projevené důstojným pánům jesuitům, strážcům Svatého Hostýna.

Po obědě navštívil pan nuncius akademii Omladiny, při níž mimo pozdravy byla přednesena též úchvatná báseň Fr. Tábořského, týkající se Svatého Hostýna. Bylo patrné, že panu nunciovi neobyčejně se líbil pozdrav jednoho mladého vojáka, který svojí kratinkou, ale milou a jadrnou řeč takto pointoval: „Na vojně nemáme matky... proto musíme se utíkat k Matičce Boží.“

Pan nuncius proslovil svojí mateřštinou — italsky — překrásnou řeč, plnou zbožnosti a uznání lidu moravskému, jehož láska k Matce Boží a nejsvětější Svátosti mu tím více imponovala, když viděl, jak tyto zástupy nedají se ničím odvrátiti od svého náboženského projevu, ani bouří, ani deštěm, ani jinou nepříjemností. Tak má býti v celém našem životě. Vznešený řečník užil též podařené hříčky slovní v svojí mateřštině — italštině: „Parto — porto...“ Parto — odjíždím od Vás..., ale porto nesu si Vás v srdci, odnáším si v srdci obraz toho dobrého lidu moravského od starých až k dětem...

Nadšení dostoupilo vrcholu, když pan nuncius po poděkování pana dra Žůrka obrátil se ke tlumočnickovi s výzvou: „A nyní tomu dobrému moravskému lidu povězte, nechť provolají třikrát: Evviva Marial“ Po kratinkém výkladu burácelo pak zástupy: „Evviva Marial Evviva Maria. — Ať žije Maria! Ať žije papež, ať žije nuncius.“ Po té udělil nuncius požehnání.

Papežskou hymnou akademie skončena. Řeč pana nuncia odstavec za odstavcem tlumočil universitní profesor dr. Kolísek z Bratislavy věrně dle slov i myšlenek slovnutného řečníka, takže dojem v srdci všech přítomných byl hluboký.

Vzácná pohotovost pana prof. Kolíska budila obdiv. I sám nejdříve pan nuncius cestou z verandy do kláštera pochválil p. profesora a řekl, že by měl býti apoštolským tlumočnickem.

Okolo 3. hod. odpoledne rozloučil se zástupce sv. Otce s naší Matičkou svatohostýnskou a s celou družinou odjel arcibiskupským povozem do Bystřice. Odtud autem továrníka Zbořila, jehož byl hostem i před výstupem na Sv. Hostýn, odcestoval do Přerova a dále vlakem do Prahy.

P. nuncius se všem zalíbil svým srdečným chováním, svojí zbožností a vůbec celým zvláštním vystupováním. — Následující den začaly se kněžské exercicie. Účastníci poslali panu nunciovi holdovací adresu pro sv. Otce.

A. Bogner:

Jak vítali Valaši papežského vyslance Msgra Francesca Marmaggiho na Sv. Hostýně dne 21. června 1924.

Círka I.

Teresie Tábořská.

Naši najmilejší.

Vy — svatěj víry apoštole,
Vy vítě dobře, nájlepší,
že Spasitel náš z všeckých lidí
mjél náhradči nás — nájmenší.
Malúčkých chásňat do náruča
baj na kolena svaté bral,
ím vyprávjal — láskal sa s nimi,
hladil ím hlávky — obtúlal.
Dyž dětom hdysi učelníci
ge Kristu Pánu bránili,
hrubú bolestú Srdce jeho
a Lásku svatú zranili.
„Dajte chásňatom příít ke mňa“:
Tak pravil apoštólom svým.
„Lebo ráj věčný na nebesoch
sem pripravil tým malúčkým!“
Hdo blíží ím — ten ně ublíží,

hdo ích — mňa takéj obende,
hdo nebude tak jak su ony
do slávy věčnéj nevende!
A proto, naší nájmilejší,
my — nájdrobnější z Moravy,
k Vám najprvší scém přituliť sa
a přivítat Vás pozdravy!

Círka II.

Lidka Zámorská.

Já za cérečky vícu Vás
na naší hoře zlatěj,
hde Maměnka brávajú nás
do svéj ochrany svatěj.
K ní mamičky nás v loktech nosá,
pokél sme malé chásňata,
před nú za naše žitá prosá —
a Maminečka přesvatá
svú sladkú hlavú pokyvujú
na chásňa v bíléj peřince,
tém sa ručata podvihujú,
už vyleťet sce k Maměnce

a k Ježíškovi do náručí!
 Tak mamičky nás k Bohu učá!
 A dyž belinu noščata
 nám, jak sa praví choďá,
 hned maměnky baj tatíčci
 nás na Hostýnek voďá.
 To už Otčenáš říčať známe,
 aj Zdravas Panno Maria,
 už sa baj křížem požehnáme,
 a v hlavách sa nám rozvíjá
 jakýsik rozum slabý, malý
 a přecaj k tému postačí,
 že sa ručata samy spjaly,
 že nás to g zemi přitláčá
 a při tém srdéčko nám radí:
 „Sceš maměnce a tatíčkovi
 dať neco, co ím život sladí?
 Obrat sa s prosbú k Pámbičkovi!“
 My zdvihnem oči na nebesa
 a prosit Boha učíme sa!
 Tak uděláme zítra zas!
 Až z věže kostelíčka
 sa ozve sladých zvonů hlas,
 kerým nás zvú Mamička —
 vendeme k ní baj g Ježíškovi,
 klekňaci zepneme ručata,
 a Otčenášek náš ím poví,
 zač prosá drobná chásňata:
 Za Tatíčka ve Vatikáně,
 za hosta, keří přišli k nám,
 za pastýřa moravskéj pláně,
 baj za tých, co šli ge vězdám!
 A Pámby naše přivítáňá
 zmjení Vám v svoje požehnáňá!

Ogar.

Adolf Firman.

Já Vás pozdravit mám za ogary.
 Néjsú z najmenších, nejsú baj starý,
 a že sem tam zvedu ešče psinu,
 tož sa čícú mezi drobotinu...
 tož sa čícú mezi drobotinu...
 Pravda je, že dycky čísik ruka
 k paskuděňú a k nepleše nůká,
 zmysly sa tém kolěj rázú bráňá,
 edem, že to drapne znenadáňá,
 pošimře to, toť po pyskoch medem
 a ogaři — hned neplechu zvedem!
 Mám tatíčka, mamičku mám takéj,
 sú z rodiny chuděj, nebohatěj,
 ale naší už ně podíl dali,
 dyž mňa po křesťancku vychovali!
 Od malúčka hned mňa k Bohu mjéli,
 o zlém duchu též ně pověděli,

řekli ně, jak za každým se vleče
 a zadlábí, dyž mu neuteče.
 Gór v chasňatoch pokušeňá zbúzá,
 s poslušností ge zmjatě ich zlúzá,
 edem aby v co nájskorším čase
 drapil dušu na kterou sa třase!
 Tož to neé! U mňa nepočhodí,
 já už vim, jak neplecha sa rodí!
 A tož dyž ně nehdy šimře v uchu
 hned v tém čuju spády od zlých duchů
 do izby si u mamičky sednu,
 učím sa a ven už nepohlédnu!
 Za to bývá moja radost pravá,
 dyž je nehde taká vzácná sláva,
 jakot řebas dneskaj na Hostýnku...
 Hned poskočím: Tam pojeděš, synku!
 Poříčeš tam u Maměnky chvílu,
 pohlédneš ím na huběnkú milú,
 Ježíšek sa na řa pousměje,
 dary svaté do tvěj duše vleje
 a pochválí za tvé dobré ctnosti...
 Tak sa učím svatěj poslušnosti!
 Tak sa stalo, že su dneskaj tady...
 S přivítáním nevím si dať rady,
 proto rači za ogary prosim,
 prozbu tu už dlúho v sobě nosim!
 Naší zlatí! Zítra při mši svatěj,
 až sa zahledíte k téj Mamičce zlatěj,
 keří Ochráňkyňú Moravěnce byli,
 dyž jú zlí Tataře mečem pustošili,
 modlite se za nás, za naše ogary!
 Dneskaj sú ogarec — zítra budu starý!
 Tak ten čas utěká jak dyš voda letí!
 A tož sa modlite za moravské děti,
 aby s námi rostly ty svaté seménka,
 co nám do srděček naseli maměnka,
 až do chlapských roků! Aby našú nohu
 naši Ochráňkyňa vedli edem k Bohu!

Děvčica.

Kristina Palátová.

Sem k Mamičce na Hostýnek
 dycky nás to nutí,
 Omladina nevynechá
 ani jedněj púti —
 gór my cěrky ze žalostí
 k ní sa utěkáme,
 a lesti hdy máme radost,
 též í kúsek dáme!
 Smějú sa nám, že sem svěckú
 nosíme baj lásku,
 že ze synky chodíváme
 na pút — na procházku,
 že Zdrávasky přebířeme,

by Páměčiek milí
 bohátého ženicha nám
 za pút naložili.
 Lásky čistá hříchem není!
 A poslušné děcko
 dobrý svo. maměneče
 rádo poví všecko.
 Ale naše rodičky
 než nám radu dají,
 napřed k Bóží Maměneče
 pro ňú posílají.
 „Di — byla sem také u ní,
 třé mňa pokúšali,
 a Mamička na Hostýnku
 poradu ně dali.
 Prosila sem dlúhú chvílu,
 baj sem poplakala,
 a tož teprú s pútníky
 k domovu se brala.
 A podiv sa — tí třé synci
 věděli že přindu,
 mysléla sem, že ně všeci
 baj naprotiv vyndú.
 Ale beztak že z vnuknutá
 přišli edem tata —
 A hleď, tuším za pět rokú
 bude svajba zlatá!“
 Proto, hdo sú nevěřící,
 tí sa vysmít móžú,
 hdo ale v Mamičku věřá,
 tým oni pomóžú!
 Baj Vám, naši vzácní hostě,
 Maměnka nech dajú
 všeckého, zač Vaše srdca
 od ní požádajú!

Chasník.

Antonín Majer.

Za náš chasníku dlúhý řad,
 já promluvil bych také rád!
 dyť my sme tými bojovníky,
 my stavjáme pluky a šiky,
 do nás zlý větr zevšad duje,
 po nás baj bratr krevní pluje,
 o nás sa všecky živly derú,
 o nás sa rvú, trhajú, perú,
 nás, jarních květú, synky zdravé
 svět strhnút sce na vlny dravé,
 a utopit nás v kalném prúdě!
 tu — doma — na osovskéj hrudě!
 A proč nás nemá nihdo rád?
 Proč sa ně vyhne kamarád?
 My máme prápor posvěcený,
 a pro ně Svátost nemá ceny!

Kříž svatý práporec náš zdobí
 a ích kříž jadí, kříž ích zlobí!
 Rodička Bóží na druhéj sú straně —
 šak protiv téj sa dvihly jejich dlaně!
 „Za Boha, vlast“ je heslo, cesta naša —
 oni „Táborem“, kyjaňami strašá!
 Proto ten větr zevšad do nás duje,
 proto brat bratra nectí, nemiluje!
 Škoda tých synků — škoda jejich řad!
 My šťastní sme, a proto volám rád:
 „Nech do nás větry celú mocú dujú,
 nech po nás bratře hrubú slinú plujú,
 nech pomluv prúdy perú nás a bijú,
 nech vlny dravé syčá, stekle vyjú...
 my ostaneme pod práporem stát
 a na kříž svatý budem přísahat!
 Pravda je jedna, věčná, čistá,
 je u nás pod práporem Krista,
 a za tú pravdu bojujeme,
 pro ňú žijeme — v ní baj umřít sceme!

Matka.

Hedvika Daňková.

Já v úsměvu máteřském, zlatém
 Vás vícu na Hostýnku svatém.
 Vy víte to, jak je nám sladký,
 kolěj slzí sem znesú matky,
 kolěj prozéb sa Matce Bóží
 od matek svěckých na klín složí!
 Všecky sůžeňá co nás dusá,
 Mamička naší slyšat musá,
 všecky zklamáňá než ích zíme
 si dycky s nimi rozdělíme,
 ím nezdržíme žádných tajú,
 oni v nás dobré baj zlé znajú
 a za to chovajú sa k nám,
 jak g opuštěným sirotám!
 Na naše rány balzám lijú,
 duše od hříchú čistá, myjú,
 v bolestoch těla léčá, lójá,
 v zúfalstvje nádejami kójá,
 slzy ze škřání utírajú,
 ve všeckém dobrou radu dajú,
 žádného odsad neodkážú,
 spješ připútajú, v náruč zvažú!
 To Svatí Otec v Římě znali,
 proto ích korunovat dali!
 „Dyž chráňá luda moravského,
 tož nech sú baj Královnú jeho!“
 O, naší drazí! prostě s námi,
 spojte sa svými modlildbami
 s tisícmi srcmi našich matek —
 a zítra, v náš valaský svátek
 Královnu prostě za ty naše plody,
 za naše děti — za budící rody!

Muž.

Adolf Bogner.

Vznešení řimští vyslančel
 Všecí Vás už přivítali
 na náš svatý Hostýnek,
 chásňata Vám srca dali,
 cérečky, též baj synek,
 děvčica, chasníček mladý
 si Vám žalovali aj,
 a toť naši panimáma
 podali Vám prosbu baj!
 A tož k tému přivítání
 Vás pod naší Matky króv
 chybí ešče párů vážných
 jaderňajších chlapských slov!
 Myslí sa, že je to chyba,
 dyž náš Pámbú přemilí
 všeckých lidí v celém světě
 dávno nepodělili
 jednu řečú. — Mojí zlatí!
 Z nebja zestúpil Búch sám,
 život za svět objetoval
 a jednu dal víru nám —
 víru svatú, pylnú lásky,
 v ní sa mohl celý svět
 k sobje spjat a v míru svatém
 bracky žít, dobře sa mjet!
 A pohleďme po tém světě,
 ptajme sa, proč není mír — ?
 Dějiny světové pravjá:
 „Co národú, toléj vír!“
 Tak by bylo z jednu řečú!
 Dyby jú byl Pámbú dal,
 lud by si zas podla svojho
 natruc novú zmudroval!
 Horší dnes — Vy ste k nám přišli
 přáňá lidí počúvať,
 Svatí Otec poslali Vás
 a budú sa na nás ptať —
 a tož prosím milých pánú,
 keří kol Vás stojjú,

ať Vám naše všecky túhy
 jak umjá vypovíjú!
 A Vy, až sa navrátíte
 Tatíčkoví ge svatém,
 řeknite ím o tem ludu
 vírú svatú zajatém;
 řeknite ím o Moravě,
 o horách baj rovinách,
 o téj naší těžkéj práci
 v kameňoch a ve zmolách;
 řeknite ím o Hostýnku,
 šak Oni ho budú znať,
 řeknite, jak lud moravský
 přišel Vás sem přivítat.
 A hen dolú na Slovákoch
 zasěj máme Velehrad,
 a tož k něm a na Hostýnek
 jak sa lud utěká rád!
 Řeknite, že na Moravě
 žijú pořád maměňky,
 co chásňata z úctú voďá
 k nohám čistěj Panenky!
 Řeknite, že naše kraje
 věrné Římu ostanú,
 baj vtedy, lesti Tataře
 nehdy tadyk povstanú!
 Zaproste Tatíčka za nás,
 ať žehnajú našú zem,
 kerá má byť všeckým děťom
 stéjně sladkým domovem!
 Povězte ím, že sa za ně
 všeci rádi modlíme,
 sú oni nástupca Páně,
 tož sa k ním baj tulíme!
 A tož včilěj, nájmilejší,
 víceme Vás mezi nás,
 nech Mamička nájsvětější
 též z radostí zhlédnú Vás,
 Búch nebeský chvílu s námi
 ve zdravjú Vám prožit daj,
 a Piju Jedenáctému
 až z Hostýnka požehnaj!

Msgr. Baunard-M. Hedvíka Vávrová:

Generál de Sonis.**Lagvát. Sonisův křesťanský život.****Kapitola VIII.**

Oása lagvátská nesmírně trpěla. „Hrozně tu máme divadlo“, psal tehdy velitel; máme tu hlad v celé strašné skutečnosti. Dosud znal jsem jej pouze z knih a měl

jsem obraz jeho za přemrštěný. Naši ubozí Arabové mrou hladem a bídou; jejich vyhublé mrtvoly leží všude: na ulicích, na cestách i pod stany. Láska k bližnímu

pracujě, jak může, ale to vše jest jen pouhou kapkou do moře. I já činím, seč jsem, ale trpce pocítuji, že mohu tak málo!“

Domorodce považoval Sonis též za svou rodinu; sotva kdo zvěděl, co vše činil pro tyto ubožáky. Pořádal sbírky, staral se o práci a potraviny, dával, kolik mohl a platil svou osobou i svými penězi. Krásný příklad viděl v Msgru Lavigerim. „Pan arcibiskup“, praví o něm Sonis, „zřídil rozsáhlý sirotčinec, kde umístěno na tisíc sirotků. Ale zda se ústav udrží při ohromných výdajích, jež velice převyšují sebrané almužny? Bůh však má svá tajem-

ství — a v pravdě hlubokým tajemstvím je tento smrtelný zápas, jímž Boží Prozřetelnost přivéstí chce ku pravdě tento ubohý lid. Těch tisíc sirotků, vychovaných účinnou láskou katolickou, stane se jednou otcí rodin křesťanských. Jaká to bude pro nebe bohatá žeň!“ Ke konci listu dodává: „S poslední cesty do Géryvillu přivezl jsem osm sirotků; umírali hladem. Dal jsem jim chleba, posadil je na velbloudy a přivezl do Lagvátu. Nyní poslal jsem je do Alžíru s doporučením na pana arcibiskupa.“

Pohled na takové utrpení, jež fanatismus mohamedánský snášel s obdivuhod-

Papežský nuncius Marmaggi uprostřed kněží na Sv. Hostýně 22. června 1924.

nou zmužilostí, mocně dojal srdce Sonisovo. „Ach“, píše, „nevíme věru, co je hlad! Zde již došlo k tomu, že několikrát jedli ti ubožáci lidské maso. Pouhá představa toho budí odpor a hrůzu. Myslívám si při tom, že nás čeká přísný soud, stěžujeme-li si na malé nesnáze my, kteří máme svůj vezdejší chléb. S jakou radostí měli bychom tedy snášeti nepatrné umrtvení, jehož v této době postní žádá od nás sv. církev! Jak je to vše snadné, přirovná-li se to k tomu, co zmužile snášejí ubozí mohamedáni. Modlete se, aby Pán osvětlil jejich srdce, neboť jsem přesvědčen, kdyby tento lid přijal sv. křest, že by ji-

nak sloužil Bohu než bezbožní a změkčilí národové evropští.“ — „Obrácení mohamedánů“, píše jinde, „jest čestný dluh, o jehož zaplacení se Francie dosud málo starala... Bůh ukazuje se spravedlivým, aby tím více mohl pak býti milosrdným. Nejvyšší Lékař přikládá na ránu žhavé železo; doufejme, že po něm přijde uzdravení!“

Sonis byl přesvědčen, že za doby hladu dluhuje Francie podmaněným národům něco více než kousek chleba. Msgr. de Lavigerie zdál se mu jako stvořeným pro apoštolské dílo v Africe. Jak rád by mu byl býval pokorným a oddaným pomocníkem! „Čekám co nejdříve návštěvu mon-

signorovu“, řekl z jara 1867; „doufám, že tu něco zařídí pro obrácení mohamedánů, neboť pro to nastala příhodná chvíle. Kdybych k tomu aspoň poněkud mohl přispěti, nesmírně by mne těšilo.“

Také veliký biskup ctil a vážil si velikého vojína. Napsal o něm jako posmrtnou vzpomínku: „Znal jsem a miloval našeho dobrého generála a obdivoval jsem se mu. Své styky s ním však jsem omezil na nejnutnější, abych mu nerozmnožil a nezpůsobil nepříjemností. Byl jsem tenkrát v nedohodnutí s maršálkem Mac-Mahonem, a podplukovník de Sonis, jemuž svěřeny záležitosti domorodců, byl přímo pod plukovníkem Gresleyem, pozdějším generálem a ministrem války. Gresley nenáviděl vrchního velitele v Lagvátě — a mne tudíž ještě více. Abych ušetřil pana de Sonis, prosil jsem ho, aby mi nedopisoval, poněvadž listovní tajemství neplatí pro jižní Alžírsko. Za to při jeho návštěvách v Alžíru vynahradili jsme si všechno, důvěrně si spolu pohovořivše. Sdílel můj náhled o našem poslání u domorodých mohamedánů a pohanů v nitru Afriky a povzbuzoval mé záměry. Jednou byl se mnou v sirotčinci — a tu byl dojat až k slzám, když ubohé ty děti zpívaly „Zdrávas, Hvězdo mořská!“

Na podzim roku 1868 poslal arcibiskup do Lagvátu několik důstojných Otců Tovaryšstva Ježíšova, kteří měli obracet Araby. Jak se Sonis zaradoval! „S jakou radostí uvítal jsem dobré ty Otce“, napsal. „Pociťuji k nim obzvláštní lásku a úctu, neboť mi připadá, jako by duch Boží s nimi sestoupil na tento ubohý kraj tak ohrožený, pronásledovaný a pomlouvaný. Španělsko je vypudilo jako před nedávnem zaslepené Rakousko — a jak je vyhánějí každá země, v níž panuje revoluce. Přes to však ponesou slovo Boží dále, ovšem k národům jiným. Veleben budiž Bůh, že nám nyní posílá zbožné syny sv. Ignáce!“

V r. 1867 a 1868, jež byly lety nesmírné bídy, ale i účinné lásky, octl se velitel Sonis ve stísněných poměrech peněžních. Chtěje při skrovnickém jmění a velkých výdajích přece čestně zastupovati svou vlast a její vojsko, vítal s křesťanskou pohostinností ve svém domě všechny africké cestovatele, kterým Lagvát nemohl poskytnouti slušného přístřeší. Následkem toho

měl počátkem r. 1868 najednou dluh 7000 franků. Nad tím se ovšem zalekl, neboť dle vlastních jeho slov nemá vojenský velitel před nikým klopati oči, zvláště ne před svými věřiteli. Zde uvedeme, jak otcovsky bděla nad ním Prozřetelnost Boží. Ostatně on sám říkával, že se Pán Bůh postará o jeho zájmy, jako on vždy pečoval především o zájmy jeho. Bylo to v březnu — v měsíci zasvěceném svatému Josefu. I přišlo na mysl veliteli, že pouze tento nebeský ochránce může mu pomoci z peněžních rozpaků. Slíbil tedy vykonati každoročně devítidenní pobožnost ke cti sv. Josefa, jestli do měsíce obdrží potřebnou částku na zaplacení tížícího dluhu. Když potom psal jednomu ze svých přátel v Alžíru, panu Melcionu d'Arc, předsedovi konferencí sv. Vincence z Pauly, zmínil se mezi jiným též o učiněném slibu. Přítel byl dojat, obdivuje se hluboké víře, jež dýchala z každého řádku. V důvěrné chvíli oznámil obsah listu osobě vynikající jak bohatstvím, tak i dobročinností, která však chtěla zůstatí neznámou. Pán tento jsa pohnut až k slzám zvolal: „Ještě nikdy nebylo mi popřáno, abych mohl zastoupiti sv. Josefa; nyní mi tedy patrně k tomu dává příležitost. Prosím, neprozraďte mne! Zítřka pošlu do Lagvátu 7000 franků, jež sv. Josef pošle statečnému a svatému plukovníkovi de Sonis.“ Druhého dne skutečně odeslána do Lagvátu obálka se 7000 franků v bankovkách, k nimž přiložen lístek se slovy: „Od svatého Josefa.“ Tajemství zachováno po několik let. Rozradostněný Sonis děkoval sv. Josefu z celého srdce; marně však se namáhal, jak si onu záhadu vysvětliti. Konečně mu přišlo na mysl, že snad pan Melcion ví něco určitějšího. Přítel se však bránil, až konečně vyzradil všechno nechtěje, aby dobrý skutek byl snad připisován jemu. Sonis poněkud zmaten, ale přece vděčen napsal dobrodinci dlouho hledanému překrásný list, v němž děkoval za sebe i za sv. Josefa. Od té chvíle však považoval zmíněné peníze za půjčku a přes opětne odmítnutí šlechtěného dárce slíbil vše vrátiti. Tou dobou byl již generálem. S mnohými obětmi sebral celou částku — a ne bez obtíží podařilo se mu, že nejmenovaný „zástupce sv. Josefa“ přijal vrácenou částku od „dlužníka sv. Josefa“.

Hle, takovým byl Sonis po čas svého působení v Africe. Povězme jen ještě, odkud čerpal svou lásku k bližnímu hrdinsky obětavou, jež rozlévala se mohutným proudem na vše, o čem jsme právě mluvili: na sv. církev, vojsko, na přátele a rodinu, na děti a jinochy, na živé i mrtvé, na křesťany i mohamedány, zvláště pak na trpící, nešťastné a nemocné. Kde bylo zřídlo oné nadpřirozené obětavosti, jež především viděla a hledala nesmrtelné duše? Sonis to řekl sám: Srdce Páně! Jeho láska nebyla pouze vděčností za neobyčejné dary Boží, nýbrž byla to láska čistá a nezištná, tedy dokonalá, jaká sálá na př. z jeho obdivuhodného listu Matce Marii Fourrierové: „I kdyby nám neudělil Pán Bůh žádných milostí, zda bylo by pro nás menší rozkoší milovati ho pro neskončené půvaby jeho Božského Srdce? Zůstaňme mu věrni, drahá Sestro! Toť velké přikázání — a velké štěstí!“ Jeho přesvědčení bylo, že lásku lze splatiti pouze láskou. „Nevěděl bych, kde je štěstí (řekl), není-li v lásce Boží. Denně lépe rozumím, jak svrchovaně moudře jednali svatí, když vyhodivše na ulici vše, co svět tak dychtivě sbírá, zasvětili se zcela Pánu Bohu. Toť čin velikého rozumu; neboť zapomněli na několik dní tohoto života, jež rychle odnáší proud času a víchř světa, aby tím více mohli mysliti na věčnost, o níž možno říci, že nám již zítra nastane...“

Tyto vznešené pravdy byly pro Sonise jasné. samozřejmé. „Jak vděčným musím býti já, ubohý hříšník, že dobrý Bůh ukazuje mi již dlouhou dobu tyto pravdy v přejasném světle“, píše oné řeholnici. — „Proto také, ač žiji ve světě, k němuž mne poutají povinnosti, hledím svůj život při-

podobniti Vašemu životu řeholnímu — a v srdce svých drahých dětí vštípití to svaté a předůležité: pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně.“

Od té doby dojímá ho jen to, co by ho mohlo přivésti blíže k tomuto nejlaskavějšímu Srdci — a k nebi, po němž horoucně touží.

Tím vysvětluje se i jeho odpor ke světu: „Samota, v níž tak dlouho žiji, odcizila mne hluku světa. Bůh učinil mne rozmanitými zkouškami lhostejným ke všemu, co i jemu jest cizí. Jsem ovšem posud na nízkém stupni onoho žebříku, který vede vzhůru; leč proto tím více plní mou duši vřelá touha postoupiti výše spolu s neukojitelnou žízní po nebi.“

Od lásky k Ježíši neodlučuje lásky k jeho kříži. „Děkuji Bohu“, píše, „že mne postavil na cestě, jež co den a co hodinu žádá ode mne nějaké oběti, na cestě, kde za sebezapřením jde pokoření s celou družinou různých utrpení, v nichž se tolik zalíbilo našemu Pánu... Křesťané nejsou oblíbeni ve francouzském vojsku; ale utrpení to jest velkým dobrem, za něž třeba děkovati tomu, jenž je dopouští.“

K těmto plamenům lásky k Pánu Ježíši, ke kříži a k nebi pojila se u Sonise láska k sv. církvi. To vše jest mu výborným a drahocenným nápojem, po němž stále žízní. „Drahý příteli“, píše, „miluji sv. církev vroucněji a vroucněji. Jak malicherné jsou všechny jiné zájmy, přirovnají-li se k zájmům sv. víry! Duše má tu má pokrm, jímž se nikdy nemůže dosti nasytití, a nápoj, kterým se nikdy dosti nenapojí. Piji plným douškem z této číše, které nikdy nevyčerpám.“

(Pokračování.)

Lahyrtis:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Mezitím co vyslovuje kněz závěr modlitby, zvané embolismus, totiž: „**Skrze P. našeho J. K. Syna tvého**“ láme sv. Hostii nad kalichem nejprve ve dvě polovice, z nichž pravou klade na patenu. Nyní pokračuje v modlitbě: „**Jenž s tebou žije a kraluje**“ a při tom ulomí z levé polovice hostie dole malou částčku, kterou podrží v pravé ruce; zatím co říká: „v

jednotě Ducha sv.“, položí druhou polovici na patenu vedle první tak, že tvoří zase celou hostii. Potom dí hlasitě: **Per omnia saecula saeculorum, po všechny věky věkův**, k čemuž ministrant odpovídá: **Amen**. Malou částčku hostie ještě drží v pravé ruce nad kalichem a dí děláje s ní tři kříže: **Pax†Domini sit†semper vobis†cum**, to jest: Pokoj†Páně budiž†vždycky s†vámi.

Ministrant odpovídá: **Et cum spiritu tuo i s duchem tvým.** Po těchto slovech kněz spouští částčku do kalicha modle se potichu: **Toto sloučení a poosvěcení těla a krve Pána našeho Ježíše Krista budiž nám přijímačím k životu věčnému. Amen.**

Toto lámání bylo vždy považováno za důležité. V obřadu svěcení kněžského napomíná biskup, aby svěcenec naučil se po pořádku mše konsekraci, lámání hostie a přijímání od jiných kněží, kteří už jsou vyučeni. Z toho patrně, že byla velká důležitost připisována od začátku tomuto obřadu. Ano bylo už v dobách sv. apoštolů, ba tehdy celá mše dostala od něho pojmenování: „lámání chleba.“

A jaký význam má toto lámání?

1. **Historický.** Spasitel tak učinil. „Lámal a dával.“ (Mat. 26,26.) „Chléb, který lámem.“ (I. Kor. 10, 16.)

2. **Symbolický.** Jest odznakem násilné, krvavé smrti Kristovy na kříži. Lámáním jeví se tu Kristus jakožto beránek pro naše hříchy zničený, jak Isaiáš dí (53,5): „On pak raněn jest pro nepravosti naše, potřín jest pro hříchy naše.“ Lámání to děje se nad kalichem, aby žádná částčka těla Páně nespadla na korporál, ale též proto, že krev v kalichu obsažená jest ta, jež řinula z ran Spasitelových, z rozdrásného těla Páně. Ovšem tuto neláme se tělo Kristovo, ale jen způsoby. „Ni to změnu nepůsobí, jestliže se svátost drobí, část má celek přesvatý. Způsob se jenom láme, ale Svátost celou máme, v úplnosti podstaty.“ (Sv. Tom. v hymnu Chval Si-
one.)

3. **Praktický,** aby se tělo Páně připravilo k sv. přijímání. Až do 12. století bylo toho potřeba, teprve potom zavedeny byly malé hostie k přijímání lidu.

4. **Význam mystický,** když uvažujeme lámání to se všemi obřady při tom. Hostie láme se na tři části. (V mozarabském obřadu na 9, v řeckém na 4.) Tyto tři části značí tři díly církve Kristovy, mystického těla Páně: církev vítěznou, bojující a trpící. Částka, jež se pouští do kalicha, značí církev vítěznou v nebesích. Toto vpuštění snad má základ v obřadu starobylém, že se též podávalo sv. přijímání pod obojí způsobou tak, že se tělo Páně na-

mácelo do krve Páně a že, aby obřad se zachoval, i když nebylo toho třeba, toto vpuštění bylo zachováno.

Než smíšení způsoby chleba a vína znamená též překrásně zmrtvých vstání Páně, tudíž oslavený život. Kristus spojuje se s tělem, život se vrací, Kristus opět oživil. Vždyť jinde už bylo řečeno, že se při mši sv. připomíná i vzkříšení i nanebevstoupení Páně. Bez vzkříšení Páně nebylo by ani křesťanství povstalo. Na Velký pátek proto neslouží se mše sv., ač by se zdálo, že na ten den by se měla konati oběť Spasitelova, ježto je to táž oběť, kterou Pán Ježíš konal na kříži na Velký pátek. A přece se toho dne nekoná, jelikož při mši sv. připomínáme si i zmrtvých vstání Páně. Avšak veliká událost toho dne přece se liturgicky představuje. Částčka sv. hostie toho dne vpuští se též do kalicha. Ale co je v kalichu toho dne? Jen víno, nebyloť žádné proměny při tak zv. mši „předposvěcených“ (totiž darů). Není tedy v kalichu krve Páně, není tam života, je tam smrt jen. Tím odůvodníme tento velkopáteční obřad, že do bezcenného vína vrhá se částčka těla Páně.

Druhá část určena jest pro sv. přijímání a značí církev bující zde na zemi. Třetí byla dříve určena pro nepřítomné a nemocné, uvězněné, nebo i posílána byla do jiných kostelů.*) Nyní i tuto přijímá kněz. Značí pak církev trpící, duše v očištění.

Když byl kněz částčku od levé polovice hostie ulomil a tuto na patenu položil, dí: Po všecky věky věkův. Amen. Slova tato jakoby pravila: Já jsem živý a byl jsem mrtev a hle, jsem živ na věky věkův a mám klíče od smrti a od místa zemřelých. (Zjevení 1, 18.) Po té pak udělá malou částčkou nad kalichem třikráte znamení sv. kříže a praví při tom: Pokoj Páně budiž vždycky s vámi. Ministrant odpoví: I s duchem tvým. Obřad ten značí, že Kristus Pán smírnou smrtí svou a vzkříšením svým stal se původcem a zdrojem pravého pokoje. A že nad kalichem krve Páně ty kříže dělá, znamená, že to jest krev kříže jeho, kterou v pokoj

*) Účast na nejsv. Svátosti platila za význačné znamení církevního obcování, proto až do X. století pa-pežové posílali v neděli a ve svátky kněžím, kteří v samém městě nejsv. oběť měli přinášeti, nejsv. Tělo Páně na znamení jednoty církevní a k označení, že jsou zmocnění, oběť smíru přinést.

uvedl i co jest na zemi, i co na nebi jest. (Kol. 1, 20.).

Třikrát dělá znamení kříže, poněvadž pokoj tento je darem všech tří božských osob. Kříže ty nemají jen symbolický význam, nýbrž skutečně i udělují co se jimi

naznačuje. Jest to právě požehnání s nejvyšší Svátostí. V některých krajinách žehnají se při tom věřící.

Krásně tu poznamenává Gihř: „Tak vyplňuje církev denně na oltáři božský rozkaz, aby vznešené poslání, pokoj t. j.

J. M. nřdp. arcib. dr. Leopold Prečan u pomniku neznámých vojinů na Sv. Hostýně 7. června 1924. — Z leva: Arcib. sekretář Msgr. Karlik. — Z prava: Superior Jos. Stryhal, T. J.

smíření, spásu a záchranu světa hlásala a přinášela všem obyvatelům země, ať jsou blízko nebo daleko. Tento pokoj jest nejušlechtilější ovoce kříže, vonný květ oltářní, nejdrahocennější a nejvzácnější ovoce obětní.“

Bona dí k tomuto místu: Když lidu zvětstuješ pokoj, trojího pokoje si žádej. Po-

koje jednoho každého s Bohem, jenž záleží v přátelství a milosti Boží, pokoje s sebou samým, jenž spočívá v řádné svornosti žádostivosti s rozumem, aby co řádný rozum poroučí, tato vykonala, pokoje s bližním, aby nikdo nedával druhému příležitosti k urážce, ale všechny bližní si podmanil skutky křesťanské lásky.

Vpouštěje částku sv. hostie do kalicha modlí se kněz: „Toto sloučení a posvěcení těla a krve P. n. J. K. budiž nám přijímáním k životu věčnému. Amen. „Slova ta vykládá Suarez takto: „Neprosíme, aby znova se stala konsekrace, posvěcení, nýbrž aby posvěcení ono stalo se nám přijí-

majícím k životu věčnému.“ A dokládá, „nebo jistě, což pravděpodobnosti nepostrádá, posvěcení se tu bere pro nový význam, který způsoby svátostné tímto smíšením obdrží, ježto dříve znamenaly jen smrt Páně, nyní i slavné vzkříšení.“

Odpustky na Sv. Hostýně.

Apoštolská stolice (S. Poenitentiaria Apostolica) udělila dne 16. května 1924 na žádost duchovní správy svatohostýnské tyto veliké odpustky s platností na 7 let:

1. Odpustky plnomocné všem věřícím, kteří si vykonají sv. zpověď a přistoupí k sv. přijímání, jestliže jednou v roce a to kdykoliv navštíví chrám svatohostýnský a pomodlí se na úmysl sv. Otce.

2. Taktéž plnomocné odpustky za týchž podmínek (totiž návštěva chrámu, přijetí sv. svátostí a modl. na úmysl sv. Otce) na svátek Nanebevzetí Panny Marie nebo na jeden ze sedmi následujících dní.

3. Neplnomocné odpustky sedmi let a sedmi kvadragen (t. j. sedmkrát 40 dní) mohou získati všichni věřící, jsou-li aspoň s lítostí přítomni některé pobožnosti ve výše jmenovaném chrámě.

Nyní tedy kdykoliv v roce věřící ať jednotlivě, ať s procesím na Sv. Hostýn přijdou, mohou získati plnomocné odpustky. Ovšem to platí jen jednou v roce. Mimo to mohou ještě získati plnomocné odpustky na svátek Nanebevzetí Panny Marie, nebo v některý den oktávy.

Odpustky neplnomocné výše jmenované možno získati kolikrátkoliv.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Nejdůstojnější pan arcibiskup dr. Leopold Prečan na Svatém Hostýně. V sobotu před svatodušními svátky odpoledne byli poutníci na Svatém Hostýně milé překvapeni, neboť uviděli svého nového p. arcibiskupa, který tam přijel, aby vykonal svou soukromou pout. Byl přivítán P. superiorem Stryhalem, kněžskými rádovými a těmi, kteří přišli na svátky pomáhati. P. superior přál vznešenému poutníku co nejhojnějších milostí od Panny Marie Svatohostýnské a vybízel poutníky, aby se za svého arcipastýře zbožně modlili. Pan arcibiskup v srdečné odpovědi si vzpomínal, kterak jako malý chlapec s procesím z Velkého Týnce dvakrát připutoval — jedenkrát byl velice slabý a v hostinci nebylo nikoho —, několikrát tu byl jako student, několikrát jako bohoslovec, jako kaplan, zvláště z Kelče, vodíval průvody, a také z Olomouce jedenkrát Svatý Hostýn navštívil. Ujistil přítomné, že chce následovati svého předchůdce v lásce k Sv. Hostýnu a odporoučel sebe a celou svou arcidiecési mocné Ochránkyni Moravy. Pak

mu byl podán po slovanském způsobu chléb se solí, což s díkem přijal. Vykonav pobožnost v kostele a uděliv poutníkům své požehnání pomodlil se u pomníku padlých, prohlížel si křížovou cestu, navštívil hřbitov, pak klášter, se zájmem si prohlížel památky v museu. Rozloučiv se se svatyní hostýnskou odjížděl s mocnými dojmy se Svatého Hostýna. Na zpáteční cestě navštívil ještě pana místoděkana Worla a pana továrníka Zbořila v Bystřici, večer vrátil se do Olomouce.

Pouti. 3. června: 50 školních dětí s učitelem z Kojetína, 4. června Jindřich Valouch, katecheta na Vsetíně s 25 žáky, 5. června ctihodné sestry z Novosad se třiceti dítkami, 6. června 80 žáků z Lanžhotu, odpoledne nejdůstojnější pan arcibiskup s Msgr. Oldřichem Karlíkem.

Svatodušní svátky: Věrovany 82, Bilany 120, Turzovka a Vysoká na Slovensku 240, Lidečko 70, Hluk 85, Kunzendorf 40, Němci z Lindavy u Podštátu 50, Zděchov 50, Jalubí 60, Hradčovice 70, Polkovice, Svatý Kopeček 55, Zlín s kaplanem Fr.

Neradem 350, Milovice 60, Chropiň 280, s kaplanem Juliem Křištofem, Kvasice 120 s kaplanem Adolfem Horutem a s hudbou. Lipník 700 s kaplanem Jaroslavem Izákem a s hudbou, Bránky 150 s kaplanem Vladimírem Kodítkem a s hudbou, Malenovice 80 s kaplanem Emilem Spisarem, **So-
běchleby 500 s kaplanem Eug. Dlouhým, s
družičkami a Omladinou v kroji**, Kleno-
vice 95, Obědkovice 70. Ve svatodušní ne-
dělí bylo 6 zpív. mší sv. a 5 tichých, v
pondělí 9 zpív. a 5 tichých. Katecheta
Jindřich Valouch přivedl 50 žáček ze Vse-
tína a měl v Sarkandrovce mši sv. Po-
máhali Frant. Štěpánek z Brna, Jos. Tá-
borský z Bystřice, Vinc. Pecháček z Val.
Meziříčí, Cyr. Stojan z Lipníka, P. Fr.
Domes, T. J. z Velehradu. Při ranní mši
sv. praskla pojistka v transformátoru; ne-
mohlo se svítit, až montér z Bystřice ji
spravil. Přijelo až nahoru 7 automobilů,
které jely ze Slezska přes Sv. Hostýn
do Kroměříže.

11. června 42 dětí ze Ptení s kaplanem
Cyr. Očenáškem, které všechny byly u sv.
svátosti; ctihodné sestry Boromejky se 70
chovankami z Frýdlantu.

Na svátek nejsvětější Trojice: Partuto-
vice 75, Loučka u Lipníka 110, Halenkovice
45, Cetechovice 40, Velešovice u Nov. Rou-
sinova, Šlapanice, Lešná u Krásna 130 s
7 farářem Fr. Křížanem; o 7. hodině přišel
průvod z Brna, Zábrdovic, Židenic a Hu-
sovic 530. Svatojosefská jednota, která loni
tu slavila své jubileum, pořádala opět le-
tos tuto pout; ač bylo nepříznivé počasí,
a poutníci celou noc nespali, přece zú-
častnili se v hojném počtu. Byla mezi
nimi i 77letá babička, která si statečně na
horu vykračovala. O 2. hod. konali křížovou
cestu, po ní měli zpívané litanie, požehnání,
po němž odešli. Kázání měl P. Paternus
Kubáč, salvatorián z Val. Meziříčí. Po vel-
ké mši sv. se konala pobožnost u pom-
níku padlých.

**16. června ctihodně sestry Boromejky
z Prahy** pod Petřínem se 20 žačkami, 17
čer. sestry Boromejky z Frýdlantu se 56
školními dítkami. Antonín Stokláška, ka-
techeta v Ivanovicích, se 56 škol. dítkami,
Jan Horák, kaplan z Vlkoše, se 76 žáky,
kteří přijali sv. svátosti, 20. června Alois
Baďuřík, učitel z Karvinné u Mor. Ostravy,
s 35 žáky.

2. neděle po sv. Duchu: Lidečko 90, Ur-
čice 300 s kaplanem Františkem Karasem
a s hudbou, Val. Meziříčí s far. kanov-
níkem Ed. Kavanem a kaplanem Jul. Klim-
kem, mariánskou družinou a s hudbou
270, Polanka 70, Velký Týnec s kaplanem
Ant. Valachem 110, Morávka na Těšínsku
89 s kaplanem Janem Rajnochem, Loukov
s kaplanem Janem Kučerou, družičkami
a s hudbou 300, Dřevohostice s kaplanem
Rud. Kvapilem a s hudbou 500, Hošťálková
s far. Janem Macháčem, Rousko 60, Kva-
sice s far. Ant. Dokoupilem, jenž zpovídal

celou noc, Uh. Hradiště s P. Fr. Maráškem
ř. sv. Frant. 300, Kunovice 120, Francova
Lhota 100, Mořkov 70, Osvětimany, Zá-
hlinice 120 s far. Jos. Václavkem, Přerov
s kaplanem Josefem Složillem.

**V pondělí začalo 12 kněží duchovní cvi-
čení**, která dával R. P. superior. V úterý
na sv. Jana Křtitele průvod z Hlinska 185
s far. Jaroslavem Janušíkem, družičkami
a s hudbou, a z Dobrotic s kaplanem
Karlem Látalem, s družičkami a s hudbou.
Ve středu ant. Jelínek, far. ve Stínavě, přive-
dl 70 dítek, a ct. sestry Sv. Kříže z Na-
pajedel 25 chovank. Ve čtvrtek průvod z
Tučap s kaplanem Jar. Krylem, s dru-
žičkami a s hudbou a večer přivedl ka-
plan Ant. Kolísek 172 žáků z Vel. Karlovic;
proto v pátek na svátek Božského Srdce
Páně bylo mnoho lidí v kostele; také
kněží dokončili duchovní cvičení a roz-
jížděli se domů.

**V sobotu v poledne průvod z Mor. O-
stravy** 456, ze Slezské Ostravy 250 a z
Petřkovic 100, celkem na 800. Vedli je
Frant. Felgenhauer, far. a katecheta Ostá-
rek z Mor. Ostravy, administrátor Ant. Fu-
sek s kaplanem Vítem Mojžíšem ze Slez-
ské Ostravy, Viktor Andryšek, katecheta
z Petřkovic na Hlučínsku. Všichni přijali
sv. svátosti. Na svátek sv. Petra a Pavla
sloužili mši svatou s asistencí o 6. hod.
za Petřkovské P. Andryšek, o 7. hod. P.
Fusek za poutníky ze Sl. Ostravy, o 8.
hodině p. děkan Felgenhauer za Moravsko-
ostravské; přede mší sv. měl kázání. O
9. hodině měli akademii na louce u rom.
kaple. Před polednem odešli. Byly tu také
průvody z Vitonic s far. Šim. Doleželem a dru-
žičkami, z Domaželic 500 s far. Ant. Chu-
díkem a s hudbou beňovskou, která hrála
při korunovaci, ze Všetul 200 s kaplanem
Karlem Látalem, družičkami a s hudbou,
z Kokor s kaplanem Ant. Kubíčkem, z
Roketnice s farářem Ant. Podivínským,
ze Spytinova, ze Zdounek s far. Ad. Ho-
rákem, jenž vedl letos své farníky po
32. na Sv. Hostýn. Také superior z Opavy
P. Ladislav Schmidt, T. J., přivedl mari-
ánskou družinu v neděli ráno, a v pon-
dělí v poledne odešli.

V pondělí odpoledne přivedli dpp. školní
mládež a to: Ladislav Kubíček, kaplan z
Poruby 40, Fr. Martinek, farář z Kobylí
54, Jos. Tužín, farář ze Šardic 84, Frant.
Berger, farář z Halenkova u Vsetína 28,
Ant. Hladký, farář z Tvrdonic 82, Frant.
Jašek, kaplan z Bludova 9, učitelka
Anna Strčálková z Uh. Ostrohu 55
děvčat. Mši sv. bylo 17. Většina žáků při-
stoupila k sv. svátostem.

Poděkování. A. B. z Frýdlantu píše
24. června: Čítávám v Hlasech Svatohost.
poděkování za uzdravení té oné osoby;
ani bych tomu všemu nevěřil, kdybych
to sám na sobě nebyl zkusil. 23. června
jsem přišel od lékaře s léky a dle předpisu
jsem si mazal nohu; dostal jsem však

tak veliké pálení a dření do nohou, že jsem byl velmi rozčilen. Nevěda si rady, začal jsem se modlit Otčenáš, Věřím, Desatero, Anděle Boží, Zdrávas Královno; po modlitbě jsem usnul. Probudiv se byl jsem čilý a necítil jsem žádných bolestí.

M. H. z Oznice napsala v sakristii: Onemocněl mi hošík mající půl roku chřipkou a velice se trápil. Lékaři nedávali žádné naděje. Jeden řekl: „Než přijdete domů, bude již vychladlou mrtvoú“ a druhý mu dával ještě dva dny. Nemohu vypsat s jakou láskou a důvěrou jsem se utíkala k Panně Marii Svatohostýnské... A neklamala jsem se. Hošík je nyní úplně zdrav. Matky křesťanské, doporučte své dítky naší Královně na Sv. Hostýně a zakusíte její přímluvy jako já!

A. R. z Mor. Ostravy přinesla 29. června poděkování: „V útlém mládí jsem byla zdráva a silná. Když jsem však měla tři léta, ochuravěla jsem napřed na nohy, a brzy začaly mi měknouti kosti, takže jsem se ani pohnouti nemohla. Rodiče hledali pomoc, kde mohli, ale bylo vše marné. Proto mě zanesli na Sv. Hostýn, Panně Marii mě zasvětili a učinili slib za mne, že přijdu každý rok na Sv. Hostýn Matičce Boží poděkovati. Když přijeli domů, ku podivu všech známých jsem byla najednou úplně zdráva. Rodiče vroucně Panně Marii děkovali a mne povzbuzovali, abych jí byla vděčna a ji uctívala ze všech sil, pokud mi bude možno. Proto od mého mládí až do pozdních let neminul den, abych na ni — svou záchranitelku — s vděčností nevzpomínala, zvláště v době, když mi rodiče zemřeli. Ach, kdybych aspoň mohla vypočítat všechny milosti, jakých se mi ustavičně dostává na přímluvu P. Marie. Proto jí děkuji.“

Rađa ze zkušenosti. Čtenář Hlasů Svatohostýnských nechal v sakristii tento dopis: V mládí jsem četl o umírající matce, která kladla svému jedinému synu na srdce, aby vždy P. Marii vroucně uctíval a denně aspoň jeden Zdrávas k její cti se pomodlil. Ač v pozdějším věku pozbyl víry, přece Zdrávas Maria se modlíval. Panna Maria mu vyprosila šťastnou hodinku smrti. Jednou v noci z nenadání přišel k němu kněz s nejsvětější Svátostí oltářní, jenž byl volán k nemocnému, ale nemohl ho nalezti. Kněz začal s nevěrcem hovořiti, nevěrec konečně se dal zaopatřit a brzy zemřel. Tímto příkladem jsem byl povzbuzen a modlíval jsem se také Zdrávas, kdykoli jsem šel mimo kříž nebo obraz P. Marie na pole nebo s pole. I mně P. Maria pomohla. Dříve jsem byl vlašným a lehkomyšlným křesťanem, ale obrátil jsem se, takže žasnu nad tolika milostmi, které jsem od P. Marie obdržel. Proto radím čtenářům Hlasů, aby podobným způsobem Pannu Marii uctívali.

Povětrnost v červnu. Ač bylo lepší počasí než roku minulého, přece nebylo tak příznivé. aby dlouhou zimou opožděná úroda mohla býti sklizena jako v minulých letech. 1. července tu bylo několik set dítek hlavně z jižní Moravy, že prý jest jednak začátek prázdnin a že nejsou u nich žně jako jiná léta. Počasí v červnu bylo skoro z polovice zamračené a z polovice jasné: úplně jasných dnů bylo 7 a úplně zamračených 8; ostatních 15 bylo polozamračených. Nejvíce jasných dní bylo okolo svatodušních svátků. Průměrná teplota byla 14.10 ránní 12.6, odpolední 16.7, večerní 13; nejvyšší teplota byla na svátek sv. Aloisia 23.80, nejnižší 15. června na svátek nejsv. Trojice, právě když procesí zábrdovické přišlo: 6.50. V pátek dopoledne před svatodušními svátky přišlo. Proto se vrátili Pitínští domů, a přišly odamtud jen 2 poutnice; v sobotu bylo jasno a vichřice. Na Boží Tělo do 10 hodin byla mlha, pak se vyjasnilo. V neděli po Božím Těle bylo počasí nepříznivé. Právě když jel nejdp. nuncius z Bystřice, přikvapila bouře, a arcibiskupský kočár, který vezl vznešeného hosta, zastavil se pod stromem u Lázní. Také poutníci, kteří vyšli z chrámu jej uvítat, byli nuceni ukrýti se před bouřkou. Uvítání bylo teprve po bouřce. V neděli ráno byla hustá mlha a drobný déšť, jenž se právě při třetím zastavení proměnil v liják, takže čtvrté zastavení se konalo v chrámě. Také v sobotu před sv. Petrem a Pavlem byla bouřka s krátkým lijákem; ve svátek sám bylo pěkně. Za celý měsíc napršelo 89.2 mm, nejvíce právě při průvodu Božího Těla 17 mm. Pršívalo od 2.—7. června, od 12. do 18., 21., 22., 25. a 28. června. Bouřka byla 1., 4., 13., 21. a 28. června. Tlak par byl 9.7 mm, průměrná vlhkost 82%, průměrná síla větru 2.5. Vítr vál: S 7krát, SV 24krát, V 13krát, JV 13krát, J 11krát, JZ 8krát, Z 5krát, SZ 9krát.

Oprava. Na str. 86 Hlasů Svatohostýnských má 3. řádka na pravo (shora) znít takto: **hlu]boce dotýká se mne všecko utrpení, jež...**

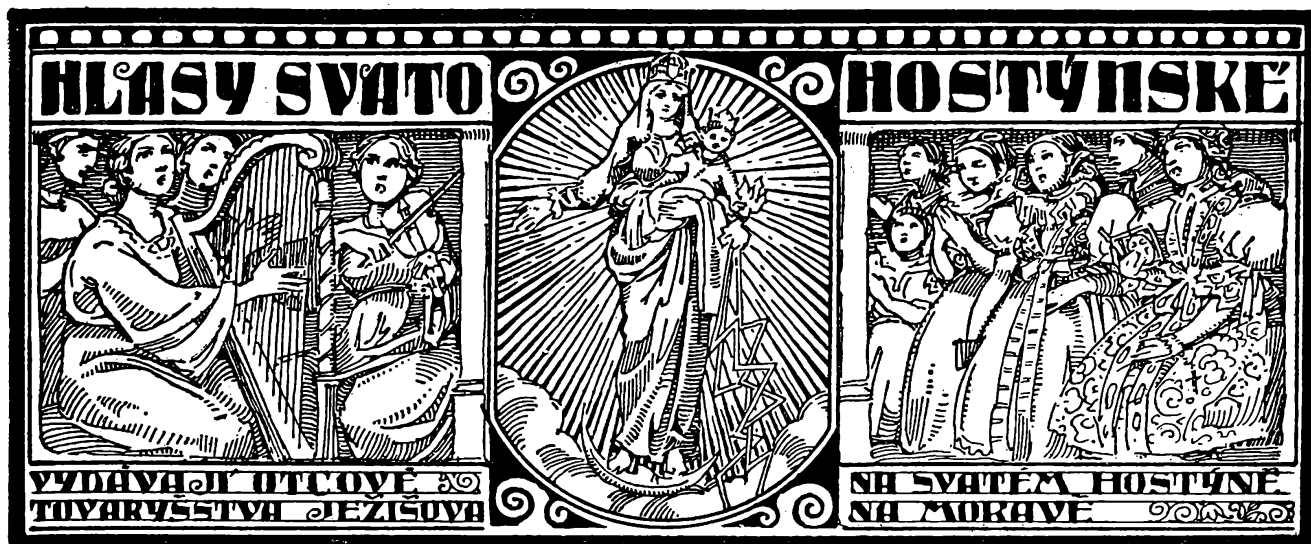
Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V červnu 1924.

1. bylo lidí v kostele	5200	a u sv. př.	1650
8. " " "	6300	" "	1850
9. " " "	7200	" "	2300
15. " " "	1900	" "	700
22. " " "	14000	" "	3000
27. " " "	265	" "	155
29. " " "	6500	" "	1800
30. " " "	220	" "	157
Ve všední dny úhr.	2630	" "	966

Úhrnem 44215 " 12578

Mší sv. slouženo 266.

Číslo 9.

Září 1924.

Ročník XX.

Fr. Žák T. J.:

Svatohostýnský poutník.

III.

*Nad hlavou zpívá mi skřivánek,
k němu se přidává druhý,
za chvíli jásavým koncertem
plné jsou pole a luhy.*

*Oráč se zastavil u pluhu,
o hrábě opřeny děvy,
pastýř si zapráskal, zavýskl,
od lesa zazněly zpěvy.*

*Srdce se změnila v skřivánka
celičkým hostýnským krajem,
mně je jak v rozkošné pohádce,
prodchnuté čarovným tajem.*

*Zpívejte, skřivánci, zpívejte,
k Matičce plesejte písní,
v hrudi mé také se na tisíc
posvátných písniček tísni.*

*Zpívejte Matičce hostýnské,
s temene pohlíží na vás,
sjednoťte lidi a přírodu
v jediné veliké Zdrávas!*

P. Fr. Vídenský T. J.

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe.

7. Hlavní příčiny, proč tolik misionářů do Ameriky se vyžadovalo.

Příčin potřeby tolika misionářů pro Ameriku bylo několik. Především byla to rozsáhlost země, kde vždy nové a nové krajiny a vždy noví národové se objevovali. Tito ovšem potřebovali stále nových pracovníků. Ale i doplnění bylo třeba. Mnozí ze zdatných pracovníků se sedřeli a odebrali se na věčnost, i bylo nutno, aby jiní na jejich místo nastoupili. Vidíme to u misi-

onářů českých. Ze značného počtu, který se tam odebral, za krátký čas čtyři kněze zdolala námaha, a dva zprovodili ze světa zbouřenci. K tomu pak nutno připočísti ještě dva fraterky, kteří se měli o nemocné starati a pro velký nával práce stali se taktéž brzy obětí svého povolání.

Mimo to vyžadovala tolik pracovníků politování hodná povaha lidu. „Je to národ

surový“, praví P. Antonín Vieira, „nevďčný, nestálý, vzdorovitý a těžko chápavý.“ Našliť na př. misionáři nárudek tak ohyzdný, že byl podobný opicím, s nímž nemohli nic pořídit. V redukcích jim pomřeli všichni. — Jiní národové chápavější, sotva od nich odešel misionář, zdivočeli a zapomněli až na nějaké modlitby všechno. Vieira je přirovnává ku květinovým umělým ozdobám v zahradách. Jestli zahradník stále ne-

přihlíží, nepřistřihuje, nerovná, za krátký čas není po původních figurách ani památky. A konečně ta nespolehlivost! Když přijde nový misionář, vítají ho se slávou, jdou mu daleko naproti, přinášejí mu dary: to jest jako krásné ráno, po němž nastává žalostný večer. Zakusil to ctihodný P. Jindřich Richter, jenž po dvanáctileté námaze od svých vlastních oveček byl usmrcen. Poslyšme aspoň krátce, jak se mu to stalo!

P. Jindřich Richter pluje s P. Samuelem Fritzem do Ameriky. — P. Fritze působení a osudy.

V letopisech provincie české je o odchodu P. Richtra do Nové Granady poznamenáno krátce toto: „Odešel do Ameriky s P. Samuelem Fritzem v listopadu r. 1683.“

P. Fritz byl rodák z Trutnova. Zajímavé jeho osudy na misiích vyličíme stručně čtenářům, dříve nežli promluvíme o P. Richtrovi. P. Fritz byl na misiích v týchž krajinách jako P. Richter, totiž u řeky Amazonu. P. Richter píše o tom 16. dubna r. 1691 takto: „Z devíti soudruhů, kteří před pěti lety vydali se na tyto misie, zbývají jenom tři, z české provincie já sám. Jsou tomu dvě léta, co život svůj dokonali. P. Jan Gastel, zničen byv průjmem a neblahou horečkou právě v době, kdy byl ustanoven mým pomocníkem. P. Samuel Fritz, nemaje železného nářadí, hledá je, jak se ne bez příčiny domnívám, daleko odsud někde u Portugalců v Brasilii. Neboť už třetí rok je úplně nezvěstný. Jiní mají zlé předtuchy, že buď od divochů byl sněden neb od tygrů roztrhán anebo v nějaké řece utonul anebo snad, neschůdností cest vysílen jsa, svůj život bídně dokončil na nějaké pustině. Možná, že i přišel do Piritoningu, hnízda mamaluckého, myslé, že je to portugalská pevnůstka, a tam že je chován ve vazbě.“ Mamaluci jsou původu portugalského a dlouho svůj zděděný mrav zachovali; než pro nedostatek Evropanek počali sobě bráti za manželky divošky, a tím po dobrých otcích následovali zkažení synové. Zkáza ta čím dále tím více se rozmáhala, poněvadž úrodnost krajiny podporovala zhýralý život, volnost pak a prostopášnost přilákala největší vyvrhele z celé Brasilie a Evropy. Portugalci je opovržlivě jako odštěpence od národa zovou Mamaluky. A věru nezasluhují jiného pojmenování! Jsouť

odpadlíky od víry a mravu křesťanského a veřejnými lupiči, kteří hlavně obrácené na víru v celé Parakvarii u velikém množství násilím i zákeřnický pochytili a do otroctví odvedli.

Poněvadž tedy P. Samuel Fritz nemohl nic oznámiti o své cestě do Brasilie a k Portugalcům, byl pokládán za mrtvého, a konány byly zaň modlitby. Ale mrtev nebyl. Slyšme, co se mu stalo.

Mimo mnoho četných a velikých kmenů de Los Haumarů, Pevasů, Tikunasů, Mayorunasů a jiných, bydlících po obou březích veletoku Maraňonu, je roztroušeno asi 6000 Homoguů po 36 ostrovech téže řeky. Tyto ostrovy skoro každoročně při rozvodnění řeky bývají zatopeny, takže Homaguové jsou nuceni u svých nízkých domků vystavěti ještě patro, kde jako v úzkém vězení po dva měsíce i déle nuzně tráví život. Živobytí hledají a dopravují čluny. P. Samuel Fritz právě misionářoval o Homaguů, když neočekávaně přišla povodeň. I žil P. Fritz po tři měsíce velice nuzně ve strachu, aby se nestal kořistí krokodilů. Vždyť byl jeho příbytek toliko na píd vzdálen od vody, a krokodilové drali se i do obydlí, aby svůj hlad utišili. Mimo to byl ode všech opuštěn. Jenom jediný chlapec mu občas donesl platany nebo několik rybiček k jídlu. Z tohoto způsobu života P. Fritz nebezpečně onemocněl. Když se mu přitížilo, vypravil se po proudu k sousedním Portugalcům, poněvadž se neodvažoval plouti proti řece, aby se dostal k redukci. Avšak nenašel žádoucího léku pro svou nemoc. Raděno mu, aby se odebral do města Pary při ústí Maraňonu, vzdáleného od jeho misijní stanice 500 mil. P. Fritz se tam s jejich pomocí přece vypravil. Než jakmile tam

přišel, jako vyzvědač byl uvržen do vězení. Neboť byl úplně cizí, nemaje ani pověřovací listiny, ani svědka, ani vůdce, ani společníka. Ve vězení ztrávil dvě léta a pro nedostatek peněz nemohl se vykoupiti. Jediným svědkem a dokladem jeho neviny byl jeho velice zbožný život, takže strážcové z jeho jednání mohli souditi jediné na misionáře. Proto na rozkaz portugalského krále propuštěn byl na svobodu a zároveň hojně nutnými věcmi pro svou misii, jako železným nářadím, vínem, moukou atd., byl od Portugalců dopraven čestně k Jurimaguům, kde po více let jako misionář byl činným. Potom odebral se do Limy, hlavního města v Peru a představil se místokráli, ovšem v jiném oděvu, než v jakém odešel, s dlouhými vlasy splývajícími na ramena a vousy dolů vlajícími po turecku k největší radosti těch, kteří ho už jako mrtvého oplakali. Poznamenati sluší, což je neuvěřitelné, že P. Fritz tolik kmenů různých prošel, nežli se dostal k Portugalcům, a že mu nikdo neublížil, na-

opak že všude požíval největší vážnosti. Nazývali ho synem Panny, snad protože pravého Boha a Syna Panny hlásal. A když v té době, co byl u Portugalců uvězněn, zemětřesením u jednoho pohan-ského kmene vysoká hora uprostřed se roztoupla, přičítal to kmen tento hněvu Božímu, ježto prý bezbožní lidé se synem Panny někde špatně nakládají. A jakási jeňá krabička, v níž nebylo nic zvláštního a nutného, šla, aniž se vědělo, od koho vyšla, z jeho misijní stanice z ruky do ruky, od kmene ku kmeni, až se dostala do Pary, kde byl P. Fritz ve vazbě. A podivuhodno je, že z úcty nikdo jí neotevřel! Užitek pak z celé cesty byl ten, že našel 30 ostrovů, na nichž se mluvilo (zajisté zvláštní to úkaz!) jednou řečí, a obdržev z Limy 2000 imperiálů, vystavěl pro misii Homaguů v redukci sv. Joachima krásný kostel a pohodlný dům, sám jsa stavitelem, tesařem a zedníkem, a zaopatřil misii posvátná roucha a stříbrné kostelní náčiní.

P. Hoppenot T. J. — M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

VIII. Jaké důkazy lásky dáme sv. kříži?

Láska se nedá utajiti v hloubi srdce. Dříve nebo později tím neb oním výrazným znamením, jež maně nám uklouzne, se projeví přece. Vzdálí-li se bytost milovaná, přenášíme všecku svou lásku na její obraz. — Matka pozbyla jediného syna; aby se potěšila, nosí na krku medailonek s jeho podobiznou a s kadeří vlasů. V pokoji na předním místě umístí nejkrásnější jeho fotografii a stokrát za den chodí se na ni dívat. Často ji líbá, promlouvá k ní slovy nejnežnějšími, a poněvadž láska připodobňuje milujícího k bytosti milované, napodobuje i pohyby a chování zesnulého dítěte. To vše jest zcela přirozené. Nuže, milost Boží neničí přirozenosti, ale povznáší je a posvěcuje.

Tedy milujte Ježíše Krista jako matka miluje svého syna, a poněvadž smrt vám ho odňala, přeneste lásku k jeho nejsvětější osobě na jeho obraz — kříž!

Tento jeho obraz noste s láskou, chvílemi se naň zadívejte, líbejte jej, hovořte s ním a napodobujte jej! Pobožnost tato byla světcům vřavou milou a drahou; jest však úplně dobrovolnou, i nechceme vám ji předpisovati, nýbrž jen předložit. Vyberte si z ní, co nejvíce odpovídá vašim duchovním sklonům!

Nosití při sobě obraz kříže. Zvyk tento přímo vychází z podstaty věci samé, a proto jej shledáváme již od počátku dějin křesťanských. Zmiňuje se o tom P. Valdory T. J. v milé knížce „Svaté otroctví kříže Ježíšova“, kde píše: „Co se týče zbožného zvyku nositi kříž tajně na svém srdci, máme k tomu doklady již z prvních dob sv. církve; činili tak sv. Orestes, statečný voják za císaře Diokleciana, a ještě slavnější mučedník sv. Prokop, vladař alexandrijský a mučedník Ježíše Krista za téhož tyrana, i sv. Makrina, sestra sv.

Řehoře, biskupa v Nysse. Týž světec osvědčil, že po její smrti našli na jejím srdci železný kříž s železným prstenem, v němž zasazena byla částička sv. Kříže, čímž světice prohlásila se za chot a otrokyni Ježíše Krista. Zbožný autor uvádí ještě jiné příklady z doby novější, na př. ctihodného **Césara de Bus**, zakladatele kongregace „Křesťanského učení“ a **P. Marcela Mastrilly T. J.**, jenž v Japonsku 17. října 1637 zemřel smrtí mučednickou. Tu možno připomenouti i sv. Ignáce na počátku jeho obrácení. — Po francouzsko-německé válce v roce 1871 mnohé francouzské ženy a dívky, dojaty jsouce neštěstím vlasti a rozničeny lítostí a láskou, zavázaly se, že budou okázale nositi na krku stříbrný nebo zlatý křížek. Ale brzy zapomnělo se na válečné neštěstí a s ním i na zbožný úmysl. „A přece“, jak poznamenává P. Valdory, „není pochyby, že by toto svaté cvičení bylo milé Pánu Ježíši; zda nevyzývá ve Velepísni své choti, aby na znamení lásky položila ho jako pečeť na srdce své?“

Dnes ohledy lidské zmocňují se i žen a dívek. Zbožné osoby se obávají, by nebyly považovány za pobožnůstkařky. Statečné křesťanky, šlapte po takých malicherných obavách a ohledech! Buďte hrdy, že smíte nositi odznak Ježíše Krista a bez obavy zavěste si na krku křížek! Každý hned pozná, kdo jste, koho milujete a komu sloužíte!

Jiný důkaz lásky: **Často pohlédnouti na krucifix.** Slyšte, co radí P. Valdory, tak sdílný ve své lásce k našemu Vykupiteli: „Nejpřednější místa svého domu ozdobte obrazem Ukřižovaného! Pohlížejte naň s láskou a tak často, jak jen můžete! Milujete-li opravdu Božského Spasitele, nemůže vám to

býti obtížné, neb co jest snadnějšího pro milující srdce, než popatřiti na milovaný předmět?“ Tak to činívají matky; každé chvíle utkví jejich zrak na obraze vzdáleného dítěte. „Tato snadná pobožnost“, pokračuje zbožný spisovatel, „jest též i velmi prospěšná; ujišťuje nás o tom Božský Snoubenec, pravě, že milovaná duše, kterou nazývá svou sestrou, ranila ho láskyplným pohledem svých očí.“ (Velepiseň, IV. 9.) Jakých milostí dostává se duši za jediný pohled na sv. kříž, o tom dovídáme se ve čtvrté knize Mojžíšově. Israelští, unaveni dlouhým putováním pouští, začali reptati proto Mojžíšovi. Brzy však přikvačil za to trest. Bůh seslal na Israelity hady, jichž uštknutí bylo smrtelné. Provinilci litují svých hříchů, a Mojžíš přimlouvá se za svůj lid. Hospodin odpovídá: „Učiň měděného hada a zavěs jej na tyči jako znamení. Kdo z uštknutých pohlédne na hada, opět bude živ.“

Tento měděný had předobrazoval ukřižovaného Spasitele. Pravit sám Pán Ježíš k Nikodémovi: „Jako Mojžíš povýšil na poušti hada, tak musí být povýšen i Syn člověka.“ Od té doby, podle Kornelia a Lapide duše nejen bývá uzdravena od smrtelného uštknutí, vzhledne-li plna víry a lítosti k Ježíši Ukřižovanému, n brž již pouhý pohled na jeho obraz zastře ji ochranným štítem proti hadu-pokušiteli, jak to stvrzují dějiny svaté: „Kolikrát člověk vzhledne zbožně na obraz Ježíše Ukřižovaného“, zjevil Bůh svaté Gertrudě, „tolikrát přitahuje k sobě oči Božího milosrdenství.“ „Jiné svaté duši (praví P. Valdory) slíbil Pán, kolikrát kdo za svého života pohlédne na něho pničího na kříži, že tolikrát on pohlédne naň s láskou v hodině smrti“.

Lahyrtis:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

K něž vřustiv malou částičku sv. hostie do kalicha, přikryje jej pallou, poklekne uctivě před nejsv. svátostí, povstane, mírně skloní hlavu, sepne ruce a pohlížeje na nejsv. Svátost a třikrát bije se v prsa na

znamení lítosti říká: Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi. Volá tak třikrát, jen při třetím opakování místo „miserere nobis“ dří: „do

na nobis pacem“, to jest: uděl nám pokojel“

Jeden z nejkrásnějších obrazů božského Spasitele jest obraz beránka. Abel obětoval beránka, u Židů byl beránek velikonoční. Ve Zjevení sv. Jana na mnoha místech přichází výraz tento. „Pán Bůh všemohoucí jest chrámem jeho a Beránek... a svící jeho jest Beránek.“ (21, 23.) „Panny následují Beránka, kamkoli jde... Beránek je bude pásti a dovede je ku prameni vod živých, a Bůh setře všelikou slzu s očí jejich.“ (7, 17.) „Umyli roucha

svá a zbílili je v krvi Beránkově.“ (19, 9.) Hoden jest Beránek, ten, jenž zabit byl, aby vzal moc a bohatství a moudrost i sílu a čest a slávu i chválu. (5, 12.) Přišla svatba Beránkova a nevěsta jeho se připravila. (19, 7.)

Sv. Jan Křtitel na březích jordanských volal vida Pána Ježíše, an jde k němu: Ejhle Beránek Boží, který snímá hříchy světa. (Jan 1, 29.)

Sv. Petr (I—1, 19) dí: Věduce, že nikoli porušitelnými věcmi, zlatem neb stříbrem, jste byli vykoupeni ze svého nicot-

Studenti z Bubenče.

ného života přijatého podáním otcovským (t. j. z porušeného a nedůstojného způsobu života; jaký vedli dříve po návodě a příkladě svých předků), nýbrž drahou krví Krista jakožto Beránka neúhonného a neposkvrněného. Sv. Pavel (I. Kor. 5, 7): Vyčistěte kvas starý, abyste byli těstem novým, jelikož jste přesní; vždyť i náš beránek jest obětován, (totiž) Kristus.*)

A jako v Písmě sv. stále Beránek je symbolem Kristovým, tak i liturgie nám to-

těž hlásá. Věřící, když jdou k sv. přijímání, slyší: Ecce agnus Dei, ejhle Beránek Boží... Každá litanie končí se touto prosbou.

Kdy tato prosba byla vzata do liturgie? Dle římského Ordo recitovalo se při lámání chleba a o papeži Sergiovi (687—700) se praví: Tento nařídil, aby za lámání těla Páně od duchovenstva a lidu zpívalo se Agnus Dei. Zdá se však, že již dávno před Sergiem se recitovalo, ale jen

*) Naráží tu na obyčej, že Židé, jakmile obětován byl beránek velikonoční, nesměli jísti již chlebu kvašených, ale toliko přesných. Židé, kteří obětovali beránka každý rok, zdržovali se kvašeného pouze po jeden týden, my však, jimž jediný toliko beránek, totiž Ježíš Kristus, byl obětován a tou jedinou obětí učinil na věky dokonalými ty, kteří se posvěcují (Žid. 10, 14), máme se zdržovati kvasu špatnosti vždycky, stále tedy hody slaviti, t. j. život svatý vésti.

od choru. Dle Probsty pojato bylo Agnus Dei z řecké liturgie. Až do 11. století nebylo předepsáno, kolikrát se má zpívat a teprve od té doby stal se právoplatným obyčej zpívat Agnus Dei třikrát.

Ctih. Ludvík de Ponte praví o této modlitbě: „Tato modlitba jest plna pobožnosti a připravuje k sv. přijímání. Právem mají ji říkati všichni přítomní, aby si tím vykonali duchovní přijímání. Mají při tom vzbuditi **víru**, že ten, jenž na oltáři jest přítomen, jest v pravdě Beránkem Božím a Syn Boha živého, Beránkem, jehož tělem a krví se živíme, jehož vlnou, t. j. láskou se odíváme, jejž nebeskému Otci za oběť přinášíme k svému usmíření; neboť on jest Beránek, jenž se **obětoval** nebeskému Otci za hříchy na kříži a tento úřad si navždy ponechal. Zachovává **mírnost beránka**, aby nám dodal mysl, abychom si vyprošovali od něho milosrdenství a pokoje. Třikrát se prosba opakuje, abychom se učili, jak snažně a úsilovně musíme Boha prositi, máme-li něčeho dosáhnouti. I my jsme beránky Kristovými, jak se v prvních dobách církve novokřtěnci jmenovali. Proto zachovejme si také beránkovu nevinnost, čistotu a trpělivost.“ Modlitba tato obsahuje málo slov, ale mnoho smyslu. Suarez to trefně vystihl vše, když zkrátka praví: „Slova ta obsahují především pravé vyznání **víry** v skutečnou přítomnost Kristovu v Eucharistii, obsahují též **klanění se**, protože, jak sv. Augustin dí k žalmu 98, nikdo nepřijímá těla Kristova, leč by dříve se mu klaněl; obsahují **vyznání našich hříchů a naší slabosti**; posléze obsa-

hují vyznání **božského milosrdenství a moci**.“

Sv. Mechtilda tázala se v rozjímání Pána Ježíše: „Nuže, Pane, dej mi ze mše sv. nějaké slovo, kterým by se duše má potěšila.“ Kterézto Pán odpověděl: „Pohled, třikrát se mi píše: Beránku Boží. V prvním se obětuji Bohu Otci za vás se vší pokorou a trpělivostí; při druhém obětuji se na na úplné smíření se vší trpkostí svého utrpení; při třetím obětuji se celou láskou svého božského Srdce na doplnění všech duchovních dober, kterých se lidstvu ještě nedástává.“

Jak řečeno již, při třetí prosbě místo miserere nobis, t. j. smiluj se nad námi, říká se dona nobis pacem, t. j. uděl nám pokoje. V Římě až dosavad v lateránském chrámu Páně zpívá se i po třetí miserere nobis. V 11. století, kdy nastal rozkol v církvi, přidána tato prosba o pokoj. Prosme též při této prosbě o sjednocení všech Slovanů u sváté víře římskokatolické, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř.

Na Bílou sobotu neříká se Agnus Dei nejspíše proto, že obsaženo jest v litanii ke všem svatým, anebo, že učedníci Páně, dokud Pán ležel v hrobě, kolísali ve víře v božství Kristovo (Agnus Dei) a jeho vykupitelské dílo (qui tollis peccata mundi — Durandus).

Při mši sv. za zemřelé říká se: dona eis requiem, t. j. uděl jim pokoje — a po třetí: dona eis requiem sempiternam, t. j. uděl jim pokoje věčného. A při této mši nebije se kněz v prsa za této modlitby.

Jednatelská zpráva Matice Svatohostýnské,

kterou podal valné hromadě dne 17. srpna 1924 Jan Daněk, kanovník a jednatel Matice Svatohostýnské. *)

Velectěné shromáždění!

Svou jednatelskou zprávu za minulý rok nemohu jinak započítí než s bolestným výkřikem: „Budovatele, zvelebitele Svatého Hostýna není již více!“ Pán života a smrti povolal k Sobě nejdůstojnějšího p. arcibiskupa Dra. Antonína Cyrila Stojana, tohoto vroucího ctitele Matičky Boží Sva-

tohostýnské a neúnavného budovatele a zvelebitele Sv. Hostýna. Za neobyčejné účasti vysokých hodnostářů církevních a za obrovské, nevídané účasti lidu moravského byl dne 3. dubna 1921 posvěcen za arcibiskupa a nastolen jako arcibiskup a metropolita moravský s vroucím všech přáním, by Pán Bůh dal jemu dočkat se

*) Zprávy ostatních funkcionářů budou uveřejněny až v čísle následujícím, jelikož redakce jich nedostala včas.

věku vysokého a té milosti, by — jak sám pravil — mohl splnit své tužby, své sliby učiněné při nastolení svého úřadu velepastýřského, než vůle Boží to byla, aby již dne 29. září 1923 sklonil hlavu svou k odpočinku po těch neúměrných pracích, námáhách a tisícířých starostech. Snad nikdy způsobila zpráva o úmrtí sebe více vynikajícího pracovníka církevního a národního způsobem tak zdrcujícím a bolestným, nikdy u nás na Moravě nebylo litováno ztráty někoho více, než nejdůstojnějšího p. arcibiskupa Dra Ant. Cyrila Stojana. A jestli všude, tak obzvláště na Sv. Hostýně měli bychom ve chrámu Páně svatohostýnském zvolati: „Bože, jenž jsi mezi apoštolskými kněžími Antonína Cyrila biskupskou důstojností ozdobiti ráčil, dejž, prosíme, aby i k věčnému společenství jejich přivtělen byl skrze Krista, Pána našeho. Amen.“

O sv. Hostýn získal si náš v Pánu zesnulý velepastýř nesmírných, nesmrtelných zásluh. Kniha, která zde přede mnou leží, má název „Jednatelská kniha Matice Svatohostýnské“. Kniha tato zasluhuje, aby byla vložena do zlatých desek, vždyť téměř celou knihu tuto popsal zvěčnělý velepastýř a bývalý jednatel Matice Svatohostýnské zprávami o schůzích výborových a valných hromadách Matice naší, v knize této jsou obsaženy nesčetné jeho návrhy na zvelebení Sv. Hostýna, jeho prosby, aby návrhy ty mohly býti uskutečněny a vůbec dějiny Sv. Hostýna za posledních 30 let. Z celé knihy nad slunce jasno, jak ustavičně a neúnavně byl činným pro Sv. Hostýn v Pánu zesnulý nejdůstojnější pan arcibiskup Dr. Antonín Cyril Štojan již jako mladý kněz, později jako farář, jako kanovník olomoucký a jako probošt kroměřížský a konečně jako náš arcibiskup. Jen krátce podotýkám, že založil družstvo svatohostýnské, později Matici Svatohostýnskou. Dal podnět k povolání řeholníků, ctihodného Tovaryšstva Ježíšova, na Sv. Hostýn, snažil se postavit pro ně dům řeholní, sbíral půjčky po 100 zl., by zde postaven býti mohl hotel pro pohodlí poutníků, a když doslechnul, že výletníci, obchodníci, zvláště hostinští zamýšlejí zakoupit vrchol hory sv. Hostýna a učinit z něho místo výletní a zábavní, vše učinil, by zmařil zlé úmysly těchto lidí, prosadil

koupi hory Svatohostýnské a zachránil tím Matičku Boží před velkým zneuctěním, tak že Sv. Hostýn jest a zůstane místem posvátným. A ty krásně znějící zvony, zvony svatohostýnské, kolikráte se nyní rozezvou, vzdávají vděčnost svému zachránci. A vždy budou nám připomínat, že zvěčnělý velepastýř je uchránil jisté zkázy. Byl také původcem mnohých slavností na Sv. Hostýně konaných, vodíval velké průvody na Sv. Hostýn, pořádal na Sv. Hostýně průvody eucharistické a světelné, žádný neodvedl lid k těmto průvodům svolat, seřadit, jako zemřelý nejdůstojnější pán arcibiskup, i na Sv. Hostýně obraceli se naň mnozí a mnozí se svými stížnostmi, bedlivě si vše znamenal, by na příslušných místech za ně se přimluvil, žádného chudobného neodbyl, bídým hojných almužen dával, tak že maje se vrátiti se Sv. Hostýna domů, byly jeho kapsy mnohdy tak vyprázdněné, že byl nucen si vypůjčit aspoň na vlak tolik, aby se dostal domů.

Dobrotivý a milosrdný Bůh zajisté již jemu odplatil bezměrnou lásku a dobrotu jeho. Památka jeho žiti bude povždy ve vděčných srdcích ctitelů Sv. Hostýna.

A s radostí převelikou můžeme s Vámi se všemi sdělit, že náš nynější nejdůstojnější velepastýř Dr. Leopold Prečan vstoupil věrně do šlépějí svého zvěčnělého předchůdce, běře nejvřelejší účast na zvelebení Sv. Hostýna, jeho velepastýřské srdce raduje se z těch tisíců a tisíců poutníků, přicházejících každý mariánský svátek, každou neděli i ve všední dny na Sv. Hostýn, raduje se z těch kajícníků, kteří na Sv. Hostýně hledají a nalézají klid a pokoj svého srdce, raduje se z těch sv. přijímání, jichž bylo jen za minulý rok přes 70.000. Ač svými povinnostmi a pracemi velepastýřskými v pravém slova smyslu zasypán, sotva ukončil v Kroměříži udělování sv. biřmování, přichvátal v sobotu před svátky svatodušními na Sv. Hostýn, aby vzdal úctu svou Té, která divy tvoří, a vyprosil si na přimluvu Matičky Boží Svatohostýnské milosti Boží pro svůj velepastýřský úřad. My pak neustávejme prositi Pána Boha, by na přimluvu Rodičky Boží bl. Panny Marie nám našeho milovaného nejdůstojnějšího p. arcibiskupa dlouhá a dlouhá léta zachoval, jej sílil a jeho apoštolským pracím hojně žehnal.

Pak poděkovav superioru kláštera za zařízením elektrického osvětlení, pokračuje: Pomozte p. superiorovi zaplatiti ohromný náklad s tím spojený, aby i Vám jednou svítilo světlo věčné v nebesích.

Mimo vdp. P. superiora starají se o zvelebení Sv. Hostýna a pracují neúmorňně na záchraně duší nesmrtelných vdpp. P. Jan Dvořák, P. Rudolf Rozkošný a P. Josef Špatný. Odloučení od světa zůstávají na Sv. Hostýně nejen za krásného jara, teplého léta, ale i za mlhavého pošmourného podzimku a tuhé, třeskuté zimy, kdy kdy spousty sněhu obklopují kostel, klášter, a ctihodní otcové Tovaryšstva Ježíšova i za této doby, s velkou a nebezpečnou námahou ubírají se s hory posvátné na sv. misie po naší vlasti. Pravidli Syn Boží: „Kdo chce za mnou přijíti, zapři sám sebe, vezmi kříž svůj a následuj mne“, pak můžeme říci, že ctihodní otcové Tovaryšstva Ježíšova následují svého Pána Mistra, neb život jejich je nepřetržitý řetěz odříkání, těžkých námah, křížů a protivenství a oni vše trpí za příkladem svého Spasitele, snášejí k větší cti a slávě Boží k oslavě Královny nebeské a k věčné spáse naší. Zasluhují plnou měrou naší největší vděčnosti, protož splácejme jim oběti, které přinášejí nám, zbožnou modlitbou i na Sv. Hostýně i doma, odměňujeme jejich těžký, trpký život a vše, co z lásky k nám konají, také skutky lásky a milosrdenství.

Byli ctihodní otcové Tovaryšstva Ježíšova v tomto ročním období postiženi úmrtím svého drahého spolubratra a my všichni bolestnou ztrátou jednoho z nejčinnějších zvelebitelů Sv. Hostýna, jednoho z nejneúnavnějších záchranců duší nesmrtelných, úmrtím veldůstojného pána P. Frant. X. Zimmerhackla. Přes 20 let v různých obdobích obětavě pracoval na Sv. Hostýně, pracoval na kazatelně, ve zpovědnici denně někdy i do pozdních hodin nočních, založil časopis Hlasy Svatohostýnské, které letos již vycházejí 20. rok, a vykonaly mnoho pro zvelebení Sv. Hostýna a pro obrození života náboženského ve vlasti naší.

Proto dnes učiň každý z Vás, o to Vás prosíme snažně, pevné předsevzetí získati aspoň ještě jen jediného odběratele Hlasů Svatohostýnských, uctíte významně památku v Pánu zesnulého zakladatele jejich, tím prospěje dobré, svaté věci vůbec a Sv. Hostýnu zvláště.

V Pánu zesnulý vdp. P. Fr. Zimerkackel počal také budovati zde novou křížovou cestu. Jest to cenné dílo našich slavných umělců dle plánu našeho architekta inž. Jurkoviče a spěje již k svému zakončení. Pán života a smrti dopřál vdp. P. Fr. Zimmerhacklovi dočkati se vysokého věku až do 78 roků, nemýlím se, když pravím, že byl šťastným, že mohl posledních svých 12 let působiti na Sv. Hostýně a že byl šťastným, že zemřel na tomto posvátném místě.

Pochován byl na zdejším útulném hřbitově vedle jeho věrného spoludruha, zvěčnělého P. Filipa Malého. Prosíme Vás všechny členy Matice Svatohostýnské a všechny poutníky, by, kdykoliv Vás cesta povede kol zdejšího hřbitova, zbožně se pomodlili na důkaz své úcty a vděčnosti za v Pánu zesnulého P. Frant. X. Zimmerhackla.

Matice Svatohostýnská utrpěla letos bolestnou ztrátu úmrtím člena výboru vdp. děkana Aug. Klevety v Podivíně. Ač přes 80 let stár, dojížděl vždy na schůze výborové Matice Svatohostýnské a sledoval s největším zájmem zvelebení Sv. Hostýna. Matička Boží vyprosiž jemu slávu věčnou.

Kromě těchto bolestných událostí vzpomínáme dnes i radostných a slavných dnů pro Sv. Hostýn. V neděli druhou po sv. Duchu, kdy vítal Sv. Hostýn vznešeného poutníka, zástupce Sv. Otce, Jeho Excelenci nejdůstojnějšího p. arcibiskupa Msgra. Marmaggiho. Ač za velkých nesnází, za hustého deště zavítal na posvátnou horu, byl všim, co zde pozoroval a viděl, zvláště krásou Sv. Hostýna, ohromnou účastí poutníků a jejich příkladnou pobožností tak dojat, že neváhal vdp. P. superiorovi nad tím svou velkou radost projevit a jej ujistiti, že o všem podá zevrubnou radostnou zprávu sv. Otcí Piu XI.

Všech členů má Matice Svatohostýnská asi 14.000.

Zakládajících přibýlo: Kadlcova Marie, Vybíralová Anna z Otonovic, Karlš Jan z Nového Jorku, Dokoupilová Viktorie z Olomouce, Kropáčkova rodina z Uh. Hradiště, Reslerova rodina z Mor. Ostravy, Rud. Vincenc z Ondratíc u Vyškova, Medlická Štěpánka z Uh. Brodu, Bartík Leopold a Anna z Huštěnovic, Marie a Františka Timonková z Kroměříže, Jan Mařák z Němčic, Vincenc Mařák z Želče, Františka Ma-

řáková ze Želče, Msgr. Rafael Kozák z Kroměříže, Hedvika Hrozková z Bilovce, dp. Vladimír Vorel, děkan v Bystřici p. H.

Dnes ráno byla obětována za živé členy Matice Svatohostýnské slavná zpívaná mše svatá, při bočním oltáři sloužena byla mše sv. za v Pánu zesnulé členy, jimž byly včera vyzváněny hrany a dnes po mši svaté vykonán kondukt, my pak všichni voláme: Odpočinutí věčné dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí!

Matice Svatohostýnská prosí všechny čle-

ny a všechny ctitele Sv. Hostýna vůbec, by neochabovali ve své štedrosti. Od obětavosti Vaší závisí, bude-li již co nejdříve možno přikročit ku stavbě poutnického domu, v němž by se dostalo co nejvíce poutníkům slušného noclehu. Nechceme stavět nádherného domu, nýbrž jen co nejjednoduššího, ale praktického. Cihly a dřevo máme, na ostatní jest zapotřebí peněz a zas peněz. A všem štedrým dárčům a dobrodincům Matice Svatohostýnské voláme již napřed: Zaplat' Vám to Pán Bůh!

P. Rozkošný:

O Matici Svatohostýnské.

O členech. Ve stanovách z roku 1895 § 5 zní: Členové spolku jsou: zakládající, řádní a přispívající.

a) Zakládajícím členem je, kdo věnuje spolku buďto více než 20 zl. najednou, neb kdo nejméně najednou 5 zl. věnuje a 1 zl. nejméně ročního příspěvku platí.

b) členem řádným je, kdo věnovav spolku nejméně 2 zl., ročního příspěvku platí nejméně 50 kr.

c) přispívajícím členem je, kdo věnovav spolku nejméně 1 zl., ročního příspěvku platí nejméně 20 kr.

§ 6. Kdo darem jakýmkoliv na účely spolkové přispěje, za dobrodince spolku počítán a zaznamenán bude.

Jak již dříve zmíněno, sešli se 4. června 1895 mužové horlící o zvelebení sv. Hostýna a přihlásili se za členy; tito všichni stali se horliteli pro nový spolek. Nejvíce ovšem horlil jednatel. 10. září 1896 na první valné hromadě oznamoval: V záležitosti svatohostýnské rozesláno tohoto roku přes 10.000 dopisů, kromě pozvánek na jubilejní slavnosti. Údů je přes 1600. Roku 1897 jich bylo přes 3000, roku 1898 3400; každý člen dostal diplomek.*)

Na valné hromadě 11. září 1899 bylo ustanoveno: Členové Matice Svatohostýnské svými odkazy a jinak velkou nadějí skládají v modlitby konané na Sv. Hostýně a mše sv. tam sloužené. I přijímá se toto podání: Při otčenáších budiž vždy přidáno: za živé a zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské! 4. června — den založení Matice Svatohostýnské — a mimo to ještě třikrát do roka budiž obětována mše sv. za živé a zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské! V den valné hromady budiž obětována jedna mše sv. za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a druhá za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské.

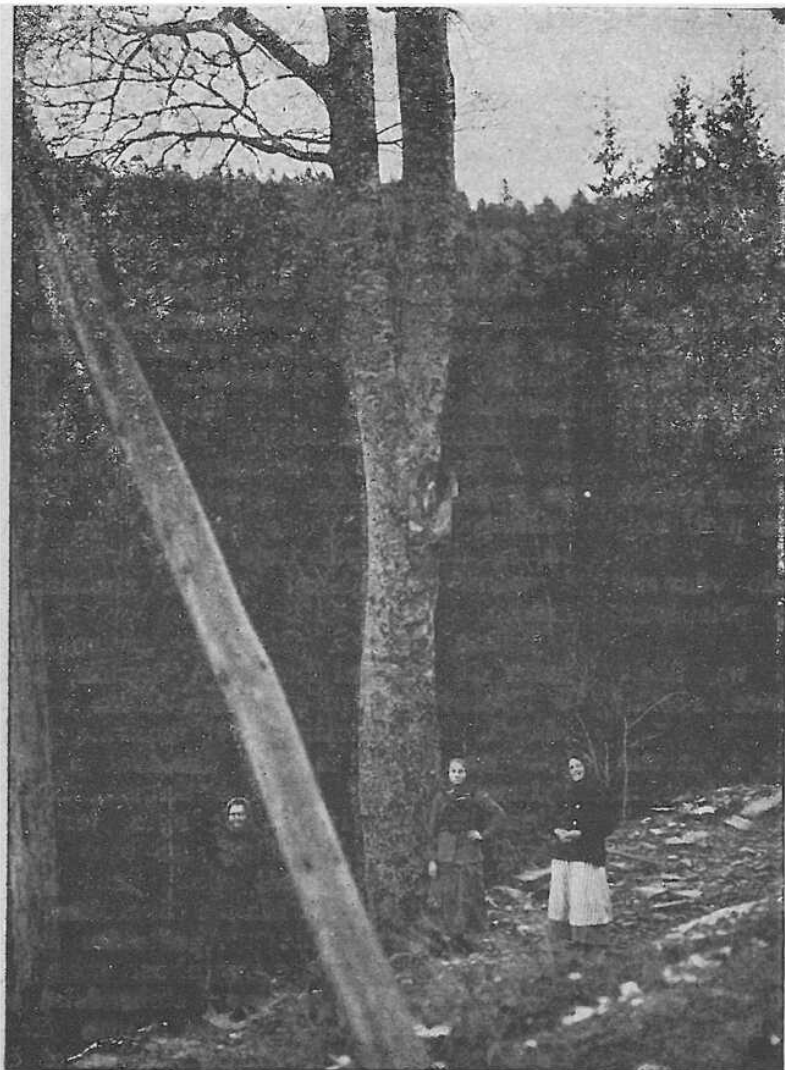
O valné hromadě roku 1900 8. září po dojemné večerní modlitbě rozezvučely se zvony svatohostýnské a vyzváněny hrany za zemřelé členy a dobrodince Matice Svatohostýnské. Ráno u bočního oltáře měl Dr. J. Schneider za ně mši sv., pak vykonán za ně kondukt a modlitby. Od toho roku se vyzvánějí hrany a konává se kondukt každoročně při valné hromadě na důkaz, že se na ně pamatuje i po jejich smrti, a takto si zajišťují trvalou zbožnou památku.

Jména členů a příspěvky zapisoval jednatel do zvláštní knihy. J. Staněk, kaplan v Dražovicích, píše o tom takto v životě Msgra. Dra. Stojana. Byl tenkrát poslancem na říšské radě a dostával a taktéž vyřizoval denně asi 100 dopisů. Byla to klidná práce. Hůře však bylo, jestliže se chopil některé „matičky“; to byly členské knihy, asi jako misál silné, jichž byl dr. Stojan jednatel: Matice Svatohostýnské, Jednoty Velehradské a Apoštolátu sv. Cyrila a Metoda. Matice Svatohost. měla tehdy asi 11.000 členů, Jednota Velehradská 5000, Apoštolát 50.000. A všem těmto členům zapisoval p. dr. do knihy zaplacené členské příspěvky dle šekových složenek a kuponů zaslaných mu od pokladníka, zapisoval nové členy, novým členům psal a zasílal vkusné diplomy, zaznamenával změny bydliště i jména (u vdaných) a psal zvláštní seznam členů zemřelých. Máme za to, že nikdo, kdo se této práce nezúčastnil, nedovede pochopiti, jak úmorná, piplavá a jak vysilující je tato práce. Tu nutno vždy nejprve v abecedním seznamu (ve zvláštní knize), vyhledati toho onoho člena a pak teprve příslušnou stránku ve hlavní knize. Ukázalo se, že ani ten abecední seznam nestačí, že při tolika tisících členek, kde u každého písmena je několik set členů, hledání jednotlivého člena trvá příliš dlouho

*) Roku 1900 údů 3500 a dobrodinců přes 4000, r. 1902 přes půl sedma tisíce a zemřelých bylo 255; r. 1904 přes 10.000 a zemřelých 612; r. 1910 všech údů 14.081 a zemřelých 1740; r. 1912 13.831 a zemřelých 2050, r. 1914 14.594 a zemřelých 2248, r. 1916 14.970 a zemřelých 2408, r. 1918 15.279 a zemřelých 2543.

Proto si p. dr. pořídil ještě jednu pomocnou knihu s abecedním seznamem obcí, kde členové bydlí. A dle těchto dvou knih hledali jsme členy v hlavní knize. Posílá se sice každému členu neb horliteli složenka, na níž jest poznamenáno jeho číslo v hlavní knize, a tu ovšem není nesnadno vyhledati takového členu v knize. Ale stávalo se často, že člen ztratil složenku a poslal peníze poukázkou, nebo z některé obce poslal sběratel jedinou slo-

ženkou peníze ode všech tamních členů, ale čísel jejich neudal, nebo člen se odstěhoval, změny bydliště neoznámil a pak peníze poslal odjinud. Jindy zase napsal člen, že je z Újezda nebo ze Lhoty, ale nenapsal ze které, nebo platila příspěvek žena, která se nedávno vdala, podpisující se novým svým jménem, ale změny té neohlásila, — zkrátka byl v tom někdy takový zmatek, že jsem se divil neobyčejné trpělivosti dra. Stojana, s kterou on každý

*U obrázku Panny Marie
Svatohostýnské
na buku nad lomem.*

případ pracně vyšetřoval a často i písemně se dotazoval, jen aby mohl příspěvek správně zapsati. Já býval jsem při těchto duchamorných pracích náramně netrpěliv, a několikrát jsem se ptal dra. Stojana, proč přijímá na sebe jednatelství tak velkých spolků, když jest již zahrnut tolika pracemi poslaneckými. Namítal jsem, že takový muž jako jest on, měl by býti volen předsedou a ne jednatelem, že jednatelem by měl býti volen někdo mladší, kdo má mnoho volného času, a to u každého spolku jiný. „Nevím, kdo by to vzal. Vezmete to Vy?“ tážal se dr. Stojan. „Já ne, (dím na to), protože bych to nezastal, ale nejlépe bylo by, kdyby si spolky opatřily společného

placeného sekretáře, který by měl dosti práce na celý rok, jak je to u všech velikých spolků, na př. Matice, Národní jednoty atd.“ „To je všecko pěkné (podotkl dr. Stojan), ale kdo toho sekretáře bude platit? Naše spolky mají dluhy a k tomu velké úkoly před sebou.“ Ovšem sekretář by stál peníze, a ty měly by placeny býti od spolků, ale při tom dr. Stojan nehledí na to, co peněz jej samého ty spolky stojí již tou nekonečnou korespondencí.

Nejvyššího bodu dostoupila psací činnost na dražovské faře v měsíci červnu a červenci, kdy se konaly přípravy k velehradským sjezdům a k valné hromadě Matice Svatohostýnské. Tehdy zvláště celé

spousty pozvánek a balíčků rozlétaly se denně z Dražovic na všechny strany světa. Ačkoli na rousinovské poště byly úřednice zvyklé takovým návalům práce z Dražovic, neodvážili jsme se přece, v oné době všechny zásilky naváliti jediné poště rousinovské, ale oblažovali jsme jimi také okolní pošty, hlavně v Bučovicích, ve Slavkově a ve Vyškově, ano i do Vídně jsme to posílali. Běda však tomu, kdo v oné době zavadil o dražovskou faru a byl trochu v péře zběhlý! Nejhluchněji bylo na faře, když přijeli studenti na prázdniny, kterých bylo v Dražovicích asi 6. Někdy nás psávalo 10 i více najednou. Každý měl své místo u stolu a psal a psal. Také dr. Stojan psal, při tom však někdy třem až pěti najednou diktoval! Psávali jsme od 8. hod. až asi do 9. hod. večer, a p. dr. sám někdy ještě déle pouze s přestávkou půl druhé hodiny v poledne. Tolik v onom životopise.

Ne nadarmo děkoval jednatel dr. A. C. Stojan při každé valné hromadě těm, kteří mu při práci pomáhali. Na valných hromadách v letech devadesátých i později roku 1903 skoro pokaždé si stěžoval: Počet členů vzrůstá. Mnozí členové však se ani nemohou zapsati do hlavní knihy, neboť adresy jejich jsou neúplné a nedostatečné. Všeljaká návštěví jim zaslaná vrací pošta pro neúplné adresy. Takových členů je mnoho, hlavně v Mor. Ostravě, Kroměříži, Přerově, Brně, Polské Ostravě, v Hranicích, Lipníku, v Příkazích atd. Kdo nedostal pozvánky na valnou hromadu, není zapsán v hlavní knize za člena. Ať se přihlásí, a udá svou zevrubnější adresu. Je to důtklivá prosba týkající se dobré věci. Tak pravil 13. srpna 1901, a roku 1903 opakuje prosbu: „Opětuje se prosba, aby údové z větších míst a měst zevrubněji udávali své adresy. Kdo pozvánky na valnou hromadu nedostal, není v hlavní knize jako-žád zapsán. Žádá se, aby se přihlásil.“

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. J. z Příbora donesla 24. července následující poděkování: Měla jsem chřipku; když pominula, rozbolely se mi oči, a lékař jako nebezpečný případ mne ihned poslal do olomucké nemocnice. Když mě tam pan primář Dr. Zirm prohlédl, prohlásil, že už sotva budu viděti, že už je pozdě. Ještě se pokusí, ale bude to asi marno. Byla jsem dva měsíce v nemocnici, a neviděla jsem ani u talíře lžici k jídlu; i tu mi musili podávati; jako by přede mnou byla hustá mlha. Každý den mi lékař opakoval: Už je vše marné, už nebudete viděti. Nikdo neuvěří, jak mi bylo. Mám 31 let a tři malé děti. Byla jsem neuzdravená propuštěna domů. V bezesných nocích jsem prosívala Pannu Marii Svatohost., by mne aspoň tak uzdravila, bych mohla pracovat a své děti vychovat. A tak se mi také stalo. Mlha začala řídnout a oči jsem prosila, dostala jsem. Konám všechny své práce, čtu a píši i tento dopis. Za to mám děkovati Matce Boží Svatoh., ku které každého roku chvátám a bez důležité příčiny pouti nevynechám.

Děkuji za uzdravení: sodálka z Opavy, D. K. za uzdravení ruky, nejmenovaná z Tvorovic u Kojetína, F. Š. z farnosti hranické, M. T. z Václavovic, A. S. z Rybí u Nového Jičína; A. P. z Juřinky za uzdravení dcery vodou svatohostýnskou, když u několika lékařů marně pomoci hledala.

Děkuji za vyslyšení: A. T. z Hradečné, osoba z Přívozu, F. S. z Havřic, M. Ž. ze Vsetína, V. D., nejmen. z Opavy, posílají štola.

Jedna žena pod horami hostýnskými píše: „Moje drahá matička mě učívala se

modlívati ve všech záležitostech k P. Marii svatohostýnské, všechny své děti odporučovala pod její ochranný plášť a denně se za nás modlívala. Když jsem vyšla ze školy, pravil mi náš pan farář ve sv. zpovědi, že je člověk slabý a že sám ze sebe hříchu se neubrání, abych se tedy denně modlívala 3 Zdrávasy. Činila jsem tak, a P. Maria mně to hojně odměňovala. Když jsem se vdala a stala se matkou, volávala jsem při každém dechu: „Matičko Boží, pomoz, pomoz mně nehodné, mně ubohé!“ Ale ona jako by neslyšela a jako by na mně volala: „Trp, já jsem pro tebe také trpěla!“ Ale nedala jsem se másti a vzývala jsem ji ustavičně. Když přišlo dítě na svět, byla jsem operována, a po operaci oznámil lékař domácím: „Do rána již nebude. Již je konec.“ V hrozných bolestech jsem nemohla mluvit, ale můj duch ustavičně volal: „Pomoz, Matičko Svatohostýnská!“ Panna Maria mi podala pomocnou ruku, vytrhla mne z náručí smrti a vrátila mne rodině. To se stalo před 19 lety.“

A. J. studující od Kojetína píše: „Kdykoliv mne něco tížilo, vždycky oko moje hledělo k hostýnskému kostelu krásnému, kde poskytne vždy pomoci každému Maria, Uzdravení nemocných. Přišel jsem nyní Tobě děkovati, že ses ráčila za mne přimlouvati! Proto nikdy Tě vzývat nepřestanu, Maria, Uzdravení nemocných! Dále děkuji Panně Marii Svatohostýnské Frant. Rozkošný z Kanovska za uzdravení při nebezpečné operaci, manželé z Krásné u Frýdku za uzdravení matčino a za záchranu života, čtenářka Hlasů z Bystřice pod

Hostýnem za vyslyšení ve velké tísní a trápení, nejmenovaná za vyslyšení a prosby o trpělivost, rodina Z. z Kojetína, A. B. z Choryně za vyslyšení prosby o zachování bratra.

Pouti. Navštívení Panny Marie: Jan Vážanský, kaplan v Kateřinkách u Opavy s 32 žáky měšťanské školy, Dom. Trnka, kaplan z Komárova s 53 žáky, Jan Kouřil, katecheta ze Strážnice se 54 žáky. Průvody: z Těšetic 120, z Přívozu s kaplanem Frant. Srovnalíkem 400, z Jankovic s kaplanem Karlem Látalem, s družičkami a hudbou 280, z Blazic 500 s farářem Al. Sedlářem, družičkami a s hudbou, z Paršovic a farářem Frant. Výletem 200, z Rymic s farářem Jos. Látalem, s družičkami a hudbou 350, z Kyselovic s farářem Fr. Černým 160, z Brusného s farářem Jar. Janušíkem a s družičkami, z Bořenovic s kaplanem Jos. Páleníkem a s družičkami 250, ze Zahnašovic s kaplanem Jar. Krylem, s družičkami a s hudbou 300, ze Žeranovic s farářem Jos. Dorazilem 250, z Rackové 80; Dr. Jan Michalský, profesor náboženství z Prostějova s 35 studentkami SSS, a katecheta Jan Bajtek a kaplan Fr. Mastil z Frenštátu se 140 žáky. Slavnou mši sv. měl za asistence Jos. Dorazila a Jos. Páleníka farář bystřický Vlad. Worel. Odpoledne přijelo asi 200 vídeňských Čechů s profesorem Tomášem Chromým. 3. července konali rozmanité pobožnosti, měli výklad chrámu, akademii na louce pod valy rusavskými, kde je překvapili právě příšedší Pražané a srdečně se s nimi bavili. Pražané přijeli se Sv. Kopečka a večer konaly obě procesí světelný průvod. 4. července dopoledne odjeli všichni na Velehrad. 3. července přivedl Jan Můčka, kaplan z Brumova na Vlárě, 35 žáků z Nedašova a Josef Izák, kaplan z Myslošovic 85 žáků, 4. července z Orlové 230 s far. Vítem Rýdlem O. S. B., s katechetou Stan. Petrem O. S. B., s kaplanem Klem. Němčíkem O. S. B., kteří na svátek sv. Cyrila a Metoda měli slavnou mši sv. s asistencí, z Drahan s kaplanem Boh. Pešatem 25, z Týna u Lipníka s far. Narcisem Dvořákem 251, z Líšně u Brna s kapl. Ant. Hudcem 250, z Hodslavic s far. Kamilem Filipcem 225, z Kelče s kapl. Frant. Jemelkou a s hudbou, z Penčic s kapl. Markem 260, z Předmostí s kapl. J. Blažkem 150, z Mariánských Hor s kapl. Ant. Horáčkem 150, z Velkých Prosenic s administrátorem Valent. Doleželem 230, z Poledína ze Slovenska s kapl. Vojtěchem Žilinčanem a dvěma bohoslovci 45, z Prusinovic s far. Rudolfem Fryčajem, s družičkami, s hudbou, s Orly a Orlicemi 560, ze Žabovřesk u Brna s katechetou Frant. Kučerou, ze Slavkova s far. Jar. Janušíkem, s družičkami a s hudbou 330, z Vítkovic s katechetou Janem Minářem 35, z Choliny u Litovle 96, Němci z Milovan u Podštátu 35, a z Jestřabí, kteří celou pout za dva dny vykonali, 58, a měli v

Sarkandrovce mši sv. a kázání, z Troubek u Přerova 122, z Tršic 80. 25. kněžské jubileum slavil tu 6. července Frant. Králíček, kaplan z Hranic, jenž přivedl 660 poutníků. Téhož dne slavil Josef Rozsypal, rodák ze Záříčí u Chropyně, svou primici za velké účasti lidu. Kázání měl P. Josef Rybák T. J. z Prahy a asistovali P. Josef Stryhal T. J., superior, novokněz Ant. Řezníček z Kroměříže. Primiciant uděloval po celé tři hodiny novokněžské požehnání. 8. a 9. červenec náležel Slezanům. 10. července přivedl Jan Čouka, farář v Brodku u Konice, 60 žáků, 12. července průvod z Frýdku a okolí 300 s hudbou, s katech. Jos. Tylečkem, s Ant. Zdražilem, farářem v v. ve Slezské Ostravě a s katechetou z Hrušova s Jos. Kramrem. Přišli ráno, měli dvě zpívané mše sv. a odpoledne odjeli na Velehrad. Odpoledne průvod z Čehovic u Prostějova s far. Ludv. Koncerem z Drahotuš s kapl. Jos. Hulvou a hudbou 250, z Lomnice u Tišnova s kapl. Aug. Pelikánem 150. V neděli ráno průvod z Brna, pořádaný spolkem Svornost s katechetou Vojt. Marzym 750. Odešli o 4. hod. odpoledne. Za dvě hodiny přišlo procesí ze severní Moravy s hudbou 600 s kaplanem v Zábřehu Fr. Kolářem, farářem z Bludova Karlem Dřímalem, s kapl. v Lošticích Jos. Malíškem. a Martinem Horkým, kaplanem v Moravícanech. Měli kázání večer a ráno, pak konali křížovou cestu a akademii a dopoledne odešli. V poledne přivedl P. Karel Pokorný T. J. z Velehradu 45 Orlů a Orlic. Večer přišlo 27 kněží na duchovní cvičení. 15. července dopoledne průvod z Mrlinka a v poledne průvod z Hradečné u Unčova s kaplanem Ant. Pospíšilem 70; odpoledne průvod z Českého Těšína a okolí s P. Janem Hiclem T. J., s Josefem Pavláskem, farářem z Radvanic, a Karlem Bialkem, farářem z Dombrové. 16. července odpoledne přivedl Josef Nogol, farář v Sealištích na Těšínsku, 63 poutníky. 17. července byl konec duchovních cvičení. 18. července Josef Hudeček, kaplan ze Znojma s 38 poutníky. 19. července v sobotu 250 poutníků z Kopřivnice, s hudbou, s kaplanem Janem Preislerem a katechetou Boh. Vařákem, průvod z Novosad u Drahan 50, Němci ze Slavkova u Lipníka 45, 22. července přivedl učitel z Divnic u Slavičína 44 žáků. V pátek před sv. Annou průvod z Karlovic s hudbou a s kapl. Frant. Pelíškem. Celou sobotu konali rozmanité pobožnosti a v neděli dopoledne odešli. V neděli ráno průvod z Prostějova 800, pořádaný jednotou sv. Josefa, s katechetou Al. Jaškem, kaplanem Antonínem Koudelkou a bohoslovcem Ant. Staňkem; měli velkou mši sv. s asistencí, odpoledne křížovou cestu a o páté hodině odešli. Večer začalo 15 kněží duchovní cvičení.

Úmrtí. F. Cyprián Zavřel, farář ve Velkých Prosenicích, zemřel v neděli svato-dušní u věku 62 let, 37 svého kněžství.

Narodil se ve Skašticích r. 1862, na kněze vysvěcen 1887. Z Pitína vodíval průvody přes Provodov a Stípu na Sv. Hostýn a z Prosenic přímo na Sv. Hostýn. V době povlečné byl přepaden v noci lupiči, kteří mu drželi revolver před obličejem. Onemocněl leknutím. Uzdraviv se, přijel v zimě P. Marii poděkovat. I loni byl na Sv. Hostýně. Před smrtí se těšil, že Panna Maria ho bude chrániti, když k ní vodíval poutníky. O. v p. — 23. června zemřel v Kroměříži a 27. června byl pochován ve svém rodišti, v Klášterci na severní Moravě, Ant. Kubíček, profesor náboženství na učitelském ústavě v Kroměříži, spisovatel dějin, jenž v nemoci v měsíci květnu napsal na Sv. Hostýn: „Modlete se za mne, aby mne Panna Maria přijala za své dítko!“ Daroval knihovně svatohostýnské cenné knihy a mapy. O. v p.

Úmrtí. V sobotu 12. července zemřel v Prostějově Karel Ostrčilík, úředník firmy Wichterle a Kovářik, zaopatřen sv. svátostmi a odevzdán do vůle Boží. Tělesné pozůstatky zesnulého byly v kostele Milosrdných bratří vykropeny a k dočasnému odpočinku ve vlastní hrobce uloženy. Se srdcem zdrceným bolem a s myslí žalem sklíčenou loučil se se zesnulým jeho bratr P. Ant. Ostrčilík, rektor papežské koleje na Velehradě a srdečně velkým „Pán Bůh zaplať“ děkoval všem, kdo zesnulému ve všech dobách něco dobrého prokázali. V Pánu zesnulý vypomáhal často na Svatém Hostýně v administraci Hlasů a v sakristii. O. v p. — 16. července zemřel v Opočně P. Augustin Jan Kubes, bývalý provinciál řádu kapucínského. Narodil se r. 1862 v Kojetíně, do řádu vstoupil r. 1881, na kněze byl vysvěcen r. 1886. Znal několik řečí, ze kterých pilně překládal. 18. srpna 1892 napsal v knize v sakristii: Sv. Hostýn navštívil po 15 letech P. Augustin Kubes, kvardián Ord. Cap. v Sušici. Dá Bůh, že alespoň ještě jednou!

Jubilanti. Požehnaného věku 70 let se dočkal 24. června ctitel P. Marie Svatoh., jednatel Matice, kroměřížský kanovník vdp. Jan Daněk, rodák z nedalekého Fryštáku. Odtamtud mimo obvyklou pout na sv. Petra a Pavla konává se již od r. 1866 o prázdninách pout intelligence. Jubilant zajisté jako student a bohoslovec s ní chodíval. Když slavil jako farář v Hovězí desáté kněžské jubileum r. 1890, svolal své spolužáky na Sv. Hostýn k Panně Marii. Jako farář v Jevíčku přijížděl velmi často na Sv. Hostýn, horlivě pomáhal ve zpovědnici i na kazatelně, jevil takový zájem o Sv. Hostýn, že r. 1918 byl zvolen do výboru Matice a po smrti P. Jaška jest jejím jednatelem; při valné hromadě podává zprávy o činnosti Matice, jak to činil dříve ndp. arcibiskup Stojan. Pokud mu čas a zdraví dovoluje, přijíždívá z Kroměříže na větší slavnosti. Podporuje každou myšlenku o zvelebení Sv. Hostýna. Přejeme mu ze

srdce, aby P. Maria jej zachovala v plné síle; by při každé valné hromadě mohl členům Matice Svatohost. podávat nové a nové zprávy o zvelebení Sv. Hostýna. — Dne 26. srpna bude slavit sedmdesáté jubileum jiný ctitel P. Marie Svatohost. ndp. rajhradský opat P. Petr Hlobil O. S. B. Narodil se r. 1854 v Kroměříži v době, kdy studenti uměli z paměti báseň rukopisu Královédvorského Jaroslava, kterou na Sv. Hostýně přednášeli s vlasteneckým nadšením. Vstoupil do řádu sv. Benedikta v Rajhradě v době, kdy jeho členové horlili pro Sv. Hostýn. Pokládá si za zvláštní štěstí, že mohl 10 let žít s P. Placidem Mathonem, jenž právě oné doby zaplavoval svými spisy celou Moravu a všude budil ducha náboženského. A když zemřel 28. června 1888 P. Placid Mathon, připravovav se, již téhož r. 1888 bylo nastiženo na titulním listě Školy Božského Srdce Páně: rukopisy přijímá a pořádá. P. Petr Hlobil O. S. B. A od toho roku zůstal redaktorem Školy. Lásku k Sv. Hostýnu, kterou měl již ve svém mládí a kterou v kruhu řeholních bratří rozmnožoval, zachoval si až do nynější doby. Přicházel s průvodem ze Židlochovska, který pořádál zemřelý Fr. Mikšánek, skoro každý rok a po jeho smrti vodíval sám procesí i nyní, když jest opatem. Je v něm téměř ztělesněna tradiční úcta Rajhradu ke Sv. Hostýnu. Proto přejeme vzácnému jubilantu ještě dlouhého věku, by mohl pokračovati ve svých šlechtných snahách.

Dušíčková pobožnost za padlé. Mezi mnohými poutníky byly při loňské pobožnosti dvě ženy, jedna z Ostrova u Macochy, druhá z Hustopeč n. B., a své dojmy vylíčily v dopisech. Jedna z nich píše: „Byla jsem loni na dušíčkové slavnosti za padlé a mnoho krásných dojmů jsem si odtud odnesla, na něž do smrti nezapomenu. Tak tklivě smutného dojmu jsem posud nikdy ve svém životě nezažila. Vždyť to byl takřka knížecí pohřeb! Doprovod omladinské hudby nelze ani vylíčiti. I ty mše sv. za padlé a za zemřelého p. arcibiskupa Stojana tak mile dojímalý i při nepříznivém počasí. Uminila jsem si, když nemohu sama odvděčiti se důstojným pánům za všecko, co prokazují našim drahým padlým, jimž dr. Žůrek vybudoval pomník, u něhož mluvil do duší všech přítomných, že se pokusím u lidí dobré vůle o sbírečku na osvětlení Matičce Svatohostýnské, by orodovala za duše našich drahých, za nás utiskované a za všechny hříšníky.“ — Druhá píše: „Děkuji Panně Marii za útěchu a posilu po válečném zármutku. Už uplynulo 5 let, a já přece vždycky s bolestí na své dobré dítčv vzpomínám. Když jsem byla na podzim na dušíčkové slavnosti na Sv. Hostýně a slyšela jsem tu dojemnou řeč P. Žůrka, jak bolestně vzpomínal na ty naše drahé zemřelé, že se mu zdá, jako by ty dušíčky se nad námi vznášely, a to listí.

kteřé se stromů padalo, jako by to byly pozdravy od nich, a jako by ty dušičky volaly: „Matičko, matičko, vzpomínej!“ — zdálo se mi, že mi srdce pukne lítostí. Ale nic jiného nepomůže, leč modlitba. Když si kleknu před obraz Bolestné Matičky a přemýšlím o tom, co cítila, když měla na klíně zmučené tělo Syna Božího, přiznávám se, že měla mnohem větší bolest. Není nikoho, kdo by se k ní utíkal a nebyl od ní potěšen! Utíkejme se také do Božského Srace Páně, které pro nás tolik vytrpělo, a do svaté rány, která jest pro nás otevřena, neboť Pán Bůh nás zve a slibuje nám, že nás všechny občerství.“

Velikonoční sv. přijímání. 30. května obdrželi jsme od arcib. konsistoře tento dopis: „Posv. kongregace koncilu reskriptem ze dne 7. května 1924, č. 2497, prodloužila na dalších 5 let fakultu danou 27. května 1919, dle níž možno na Svatém Hostýně žádost učiniti církevnímu prikázání o velikonočním sv. přijímání po celý rok.“

Nalezeno. Při slavnosti Božího Těla se našla peněženka s větší částkou; je v sakristii. Téhož dne hlásilo děvče, že ztratilo hedvábný šátek, a oznámilo své bydliště. Ve spěchu se na to zapomnělo, a po slavnosti se šátek našel; je taktéž v sakristii.

Zlatá svatba. 23. června byl P. Rudolf Rozkošný ve svém rodišti Vlkoši u Přerova, sloužil mši sv. s asistencí pp. faráře, kaplana a prof. Cyr. Stojana z Lipníka při zlaté svatbě svých rodičů.

Prohlídka osvětlení. 24. června večer prohlíželi si elektrické osvětlení Zdeněk Wirt, sekční šéf ministerstva vyučování, inž. Jan Novotný, Dr. Javůrek, sekční rada, Bern. Bradík, přidělový komisař v Bystřici, Vil. Havlík, úředník pozem. úřadu; přivedl je lesmistr Čermák.

Těšínsko. Museum, časopis katolických slovanských bohoslovců, přináší v č. 5. dopis z Vidnavy, v němž je popsána činnost tamějšího kroužku českých bohoslovců. Mimo jiné se v ní praví, že někteří vedli procesi na Sv. Hostýn. Jejich profesor dr. Onderek každý rok přivádívá buď sám nebo s farářem rodáky z Bruzovic. Poslední léta se pouti z Těšínska rozmnožily; přicházejí poutníci i z takových míst, odkud již 20 let nepřišli. Mají-li čeští bohoslovci zájem o hostýnské pouti, je naděje, že se ještě více tam rozšíří.

Noviny z Pooradhoště 19. července psaly o špatné výchově dítek a uvedly také následující příklad: Jdu na posv. Hostýn se svou ženou. Pod kopcem po obou stranách silnice jsou žebráci, doprošující se almužny. Poděluje se drobnými penězi. Tu přistoupí hošík asi 12—13letý, „hluchoněmý“ a posuňky prosí o almužnu. Dal jsem mu. Paní však jedna, která nás cestou dohonila, se zastavila, vzala hochu stranou a začala s ním hovořiti posuňky hluchoněmých. Hoch se na ni netečně díval,

ale neodpovídal. Tu začala ona dáma na hochu z ostra, ten se dal do pláče, začal pěkně mluvit a po malé chvíli se přiznal, že ho rodiče poslali žebrat, aby přý si nastřádal peněz. Dáma ta byla, jak nám pak řekla, vychovatelkou hluchoněmých dítek.

„Našinec“ 17. července píše: Slezská pout na Sv. Hostýn a Velehrad, jež každoročně koná se v měsíci červenci, dovršila letos za vůdcovství vdp. Ant. Suchánka, děkana v Komárově, první čtvrtstoletí. Byla to tedy 25letá jubilejní pout. V dobách těžké germanisace ve Slezsku, kdy pod vlivem Pruska každá česká myšlenka byla ubíjena, kdy řeč česká byla popelkou a slezský lid české národnosti byl téměř bezprávným, kdy inteligence, zvláště učitelstvo, otrocky sloužilo germanisačním choutkám německého Schulvereinu, chopila se národní práce hrstka českých kněží, zv. „zapadlí vlastenci“, která používala všech možných příležitostí, aby selský lid udržela při životě národním a udržela v něm lásku k mateřské řeči. Jedním z prostředků k cíli byla také slezská pout na Sv. Hostýn a Velehrad, zvláště od té doby, kdy u XIII. zastavení křížové cesty, jež slezskými sbírkami bylo postaveno, lid slezský si i v národně-politickém ohledu řekl, co jej tíží, a čerpal pro další práci novou a novou sílu. U XIII. zastavení křížové cesty tisíce slezského lidu ze Slezska a Hlučínska slýchávaly to co v rodné zemi slyšeti z různých příčin nesměly. Na tuto myšlenku přišel badavý duch P. Vyhlídala, jemuž pomáhal farář Lužný, a když zavítal do Slezska do Komárova u Opavy snaživý kaplan Suchánek, nyní farář a děkan komárovský, převzal vedení poutí a vede je již po 25 let. Jako každý rok byla i letos účast veliká; 2076 poutníků (jistě číslice úctyhodná) ubíralo se v úterý dne 8. července k Matce Boží na Sv. Hostýn zvláštním vlakem. Doprovázeni byli 25 slezskými kněžími a oběma vůdci veřejného života poslancem Rýparem a přisedlím zemské správní komise slezské Hrubým, farářem v Jaktafi. Při příchodu na kopec přivítal je P. superior svatohostýnské koleje, načež všichni kněží usedli do zpovědnic. Myslím, že nebylo poutníka, jenž by nebyl přistoupil k sv. zpovědi. Nato večer byl světelný průvod. Ve středu konaly se obvyklé pobožnosti soukromé i slavnostní, při nichž kázání měl P. Kubíček, kaplan z Poruby u Svinova a mši sv. P. Josef Otava, farář z Kobeřic na Hlučínsku, starý bojovník za česká práva. Poté konalo se u XIII. zastavení křížové cesty obvyklé shromáždění, kde k lidu promluvil poslanec Rýpar, přisedlí Hrubý, tajemník čs. strany lidové Lexman a kde vůdci pouti vdp. děkanu Suchánkovi odevzdán od slezského lidu v upomínku na 25. jubileum zlatý kříž a krásná kytice s ověnčenou valašskou od lidu z Hlučínska. Poslední dar byl spontánním projevem vděčnosti lidu

z Hlučínska vůdci pouti. Odpoledne v úterý odjeli poutníci na posvátný Velehrad, kde střediskem pozornosti byl hrob zemřelého miláčka lidu arcibiskupa dra Stojana. Kolik proseb, kolik modliteb tu bylo vysloveno, ví vševědoucí Bůh. Po vykonaných pobožnostech odpoledne vrátil se poutnický vlak do Slezska, kde poutníci přivítání byli svými drahými nesčíslným množstvím kytic a pozdravů. Slezská pout skončena, ale blahodárný vliv její bude působiti dále.

Knihovně na Sv. Hostýně daroval 12 ročníků Hlídky literární, tři ročníky sborníku Slovanského, Růži Sušilovu a několik starých jezuitských spisů příznivce Sv. Hostýna Ant. Sehnal, děkan v Rapotíně, rodák ze Soběchlebs. Ve „Vzpomínkách“, které vydal letos na jaře, také se zmiňuje o Sv. Hostýně. Kdysi mu řekla maminka: „Dyž budeš hodné, půdem spolem v sobotu na Sv. Hostén a stavíme se u strážka ve Lhotce.“ O, jak jsem užasl, když jsem hleděl s Hostýna na sta dědin a měst a tam jsem se dozvěděl, že za Javorníkem není konec světa, že ten svět je takový veliký. Kdysi jsem na Sv. Hostýně v jedné boudě shlédl plechový, malý kalich. Maminka mi dala šestku, abych si koupil rohlík a kvašený oharek. Tolik peněz jsem dávno neměl. Šel jsem směle do boudy kupovat kalich. Ale ten stál dvacet krejcarů! Smutně jsem hleděl na ten nedostižný předmět. Prodávač praví: No, nekoupíš ho? Dyž já mám enem deset krejcarů. Tu máš, yem si ho, a až budeš panáčkem, pomodli se při mši sv. za mne. Však jsem si na toho prodávče kolikrát vzpomněl a chtěl jsem ho pozvat na svou primici, ale nedožil se toho. Vzpomínky končí takto: „Viděl jsem moře, viděl jsem Alpy, Vesuv, a přece rád se vracím do svého rodného kraje, kolébky dětských snů, na milé Záhoří. Jsem tam již nynějšímu pokolení cizím, ale vždycky mne tam táhne mé srdce, má duše. Až na malém hřbitůvku na Sv. Hostýně dojdou kdysi pravého klidu.“

„Lidové listy“ č. 150 píše: Na Boží Tělo to bylo. Tehdy těžké hroudy padaly na rakev prostínek člověka v Oldřichově na Hlučínsku. Nikde jeho jméno — Jan Strýček — nezůstane zachované, než v srdcích těch, kteří se s ním stýkali. Přece byl člověkem, jehož jméno zlatem by se stkvíti mělo v dějinách národa, 85 let práce měl za sebou, když zavřel oči navždy. Čech tělem i duší to byl, i v dobách nejhoršího pronásledování za Pruska, kdy zejména za Bismarkova kulturního boje krok za krokem jemu hrozí vězení. Čtvrt století ze zahraničí, z Ratibořska, vodil věrný lid, věrný Bohu i národu, na Sv. Hostýn a Velehrad. A celou lásku svou k tolik nám drahým místům ztělesnil on v několika slovech: „Tam ze srdce si aspoň mohu zapívat česky.“ Nebylo českých knih. Opisoval je. Stejně jako kdysi zachránil za

kulturního boje český jazyk v oldřichovském kostele, stejně i písmem zachránil chtěl svůj lid. Chudák, po celodenní dřině si sedl a psal, až, až oslepl. Žil jen a jen té myšlence, zachrániti lid Bohu a národu. A dočkal se radostného dne, kdy hranice, které po 150 let stály, padly. Umíral s modlitbou na rtech za národ, který tolik miloval.

Co zmůže svatá víra. 7. července poslala jistá matka z osady 160 km vzdálené následující dopis, který podáváme beze změny: V úctě podepsaná prosím, aby 14. t. m. byla sloužena mše sv. za mého syna, který před rokem toho dne na Svatém Hostýně sv. zpověď vykonal a na to 18. července, za čtyři dny potom, při koupání utonul hned po svém návratu z cesty. Jelikož hodlám býti na této mši sv., prosím duchovní správu, by mi laskavě oznámila, zda a v kterou hodinu by sloužena byla. Zvláštním řízením Božím jata prosila jsem ho před vchodem do chrámu hostýnského, aby vykonal sv. zpověď rád a ne jen k vůli mně — ještě neměl 14 let — a dávala jsem mu rady a pokyny, aby byla dobrá, a konečně jsem mu řekla, aby ji vykonal tak, jako by šel naposledy. Neodporoval, chodil do té doby vždy ochotně, kdy jsem chtěla, bydlel v semináři, ale já jsem u něho viděla málo zbožnosti a lásky k Bohu, proto jsem se obávala, aby neztratil víru. Víím ze zkušenosti, co znamená dobrá svatá zpověď. Když v kostele spatřil volného zpovědníka, šel ihned ke zpovědnici, ale zdálo se mi, že jde jaksi bez bázně a lehkomyšlně. Proto jsem s pláčem prosila Matku Boží, aby mu byla nápomocna. Tak mi bylo tenkrát těžko, že i můj zpovědník to na mne zpozoroval a volal mne zpět, co mě také souží, a řekla jsem mu, že strach o víru dětí. V té chvíli jsem opravdu myslila na všechny, nejen na onoho, který byl se mnou. Potom si ještě vybral růženec, který se mu nejlépe líbil a který jsem mu s bolestí za týden ovljela kolem ztuhlých rukou. Pevně věřím, že mi ho Matička Boží nejlépe schovala, neboť vždy pokládám hřích a ztrátu víry za větší neštěstí než smrt. Tolik jsem se chtěla o synu svém zmíniti, abych vysvětlila, proč mi na tom záleží, aby mše sv. byla v ten den sloužena a abyste se i dověděli o osudech poutníků svatohostýnských.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 23.—27. června 1924 zúčastnili se tyto vdpp. z olomoucké arcidiecese: Martin Bogar, farář v. v. z Vizovic, Fl. Dostál, farář v Želči, Fr. Kadlec, děkan v Soběchlebs, Jan Lochman, farář v Hněvotíně, Fr. Mokroš, farář v Mar. Horách, Fr. Podivínský, katecheta v Hulíně, Jan Sigmund, kaplan v Horní Moštěnici, Jan Strahal, kooperátor ve St. Bělé; z diecese brněnské: J. Rezníček, farář ve Višnově; z pražské arcidiecese: Fr. Špaček, vrchní polní superior v. v. v Praze; z král.-hradecké: Fr. Zrzavecký, farář v Hlinsku v Č.; ze

Slovenska: Dr. Al. Kolísek, universitní profesor v Bratislavě, Fr. Kunda, katecheta a kaplan v Rájci na Slovensku.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 14.—18. července zúčastnili se tito vdpp. z olomoucké arcidiecese: Josef Bašný, farář v Polomi, Flor. Coufal, kaplan v Koldštýně, Jan Filip, katecheta v. v. ve Stítně n. M., Karel Gamba, kaplan ve Vyškově, Josef Jurák, kooperátor ve Štamberku, dr. Fr. Klobouk, farář v Polance, Fr. Krčma, kaplan v Banově, Fr. Ošťádal, děkan v Bohuňovicích, Jul. Rykala, kaplan auditor v Nákle, Rafael Rozsypal, kooperátor v Přerově, Jan Rýpar, poslanec v Opavě, Josef Rýpar, farář ve Viesenberku, Jan Vážanský, kooperátor v Kateřinkách u Opavy, Ant. Vysloužil, farář ve Vizovicích; z brněnské diecese: Ant. Bartoš, profesor v Brně, Jan Marek, farář v Ostrově n. Osl., Fr. Martínek, farář v Kobylí na M., Boh. Mikuláš, kooperátor v Netíně, Jan Pícka, farář v Malešovicích, Fr. Pořízek, farář v Dol. Bojanovicích; z král.-hradecké diecese: Al. Dolák, katecheta v Bystře, Jul. Mládek, kaplan v Dol. Kralovicích; z trnavské: Štefan Fundárek, kaplan v Čadci; z nitranské: Štefan Frydrychovský, správce fary v Beluší, dr. Josef Tiso, profesor v Nitře, Josef Randík, farář v Skalici, Zikmund Martiš, kaplan v Nitře; z vratislavské diecese: Fr. Kolář, farář v Šenově. C

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 21.—25. července zúčastnili se tito vdpp. z arcidiecese olomoucké: Ludvík Bubeník, kaplan z Těšnovic, Ant. Dokoupil, farář v Kvasicích, Jak. Hrabinský, farář v Syrovíně, Mořic Luska, farář v Nové Vsi u Uh. Ostrohu, Jan Mlčoch, katecheta v Uh. Hradišti, Josef Pospíšil, kaplan v Uh. Hradišti, Al. Škrabal, katecheta v Přerově, St. Víceník, převor v Uh. Brodu; z brněnské diecese: Josef Lorenc, profesor v Břeclavi, Leon. Pauk S. D. S., farář v Husovicích, Fl. Zanáška, katecheta v Třebíči; z pražské diecese: dr. Josef Kulač, kaplan v Kolině, Jan Nováček, katecheta v Libni, Rud. Stránský, farář ve Víně; z král.-hradecké diecese: Josef Flegr, kaplan v Dolní Dobručce, Fr. Řáb, farář ve Studenci, Josef Vosyka, farář v Bílém Újezdě; z vratislavské diecese: Josef Krečmer, katecheta v Hrušově, Jindřich Liška, katecheta z Frýdku, Josef Tyleček, katecheta ve Frýdku; z budějovické diecese: Msgr. A. Melka, spirituál v Č. Budějovicích; z trnavské diecese: Josef Revay, farář v Drahovicích, Vendelín Zajac, kaplan ve Velkých Topolčanech.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech od 27.—31. července zúčastnili se tito vdpp. z olomoucké arcidiecese: Vojt. Foltá, kooperátor v Ludgeřovicích, Jan Horák, kaplan ve Vlkoši u Přerova, Jar. Janušík, farář v Bilavsku, Dr. Josef Klapetek, profesor v Kroměříži, Ferdinand Slavík, koope-

rátor v Slatině ve Sl., Bart. Spisar, děkan v. v., rada a spirituál ve Frýdlantě n. O., Ed. Zlámal, farář v Doloplazech; z brněnské diecese: Karel Čermák, farář v Hartvíkovicích, Fr. Dempír, katecheta v Šlapanicích, Fr. Strnad, kooperátor v Třebíči, Fr. Švéda, katecheta v Břeclavi, Jan Vidlák, katecheta v Brně; z král.-hradecké diecese: Jan Novotný, děkan v Novém Městě n. M., z budějovické diecese: Václav Pavelka, katecheta v Domažlicích; z nitranské diecese: Jan Tiso, kaplan v Trenčianské Teplé.

Na kostel: Marie Kelnerová z Vídně 29, N. Jarčíková z M. Ostravy 2, Jan Kolocký z Vítkovic 20, Nejmen. z Olšovice 10, Nejmen. z Cetechovic 20, Manželé Galusovi 4, Dp. kaplan z Vel. Týnce 20 N. Rezková z Uh. Brodu 100, Nejmen. z Ručavice 13.50, Jos. Michenka 10, Gašparovič Terezie 10, Kristina Kolaříková 5, Nejmen. 30, Fr. Mika, Lhota Podkopná 10, N. Bruk z Turzovky 5.

Vojenský pomník. Marie Opravilová z Drnovic 20, Doláková z Hradčan 10, Anežka Tajchmanová 10, Rozehnal z Petřkovic 15 Kč.

Hlasy Svatohost. Nejmenov. kněz 100, děkan Ošťádal, Bohuňovice 8.

Knihy redakci zaslané. Jest Bůh? Kdo jest Bůh? Člověk a jeho cit. Ke cti a chvále Boží upravil K. Š. V Chicagu 1923. Tiskem Občanské tiskárny v Brně. Cena 4 Kč. **Vrchol úcty k Srdci Ježíšovu**, příručka pro smírné oběti od P. Maxe Schmida S. J. Přeložily sestry Nep. Početí P. M. v Přerově. Cena váz. 30 Kč, neváz. 26 Kč. Na každých 10 objed. výtisků 1 výtisk zdarma. — Hlasy svatohostýnské (roč. XXIII., č. 1. až 6.): **O budoucnosti katolické církve a konci světa ve světle předpovědí Pána Ježíše a proroctví svatých i světic Božích.** Napsal V. Heřman Honert, hlavní farář v Blankenheimě. Díl 5. opraveného vydání přeložil a vysvětlivkami opatřil Václav Oliva. Díl I. Cena Kč 4.—. Zaslá za hotové Družstvo Vlast v Praze II., Žitná 26.

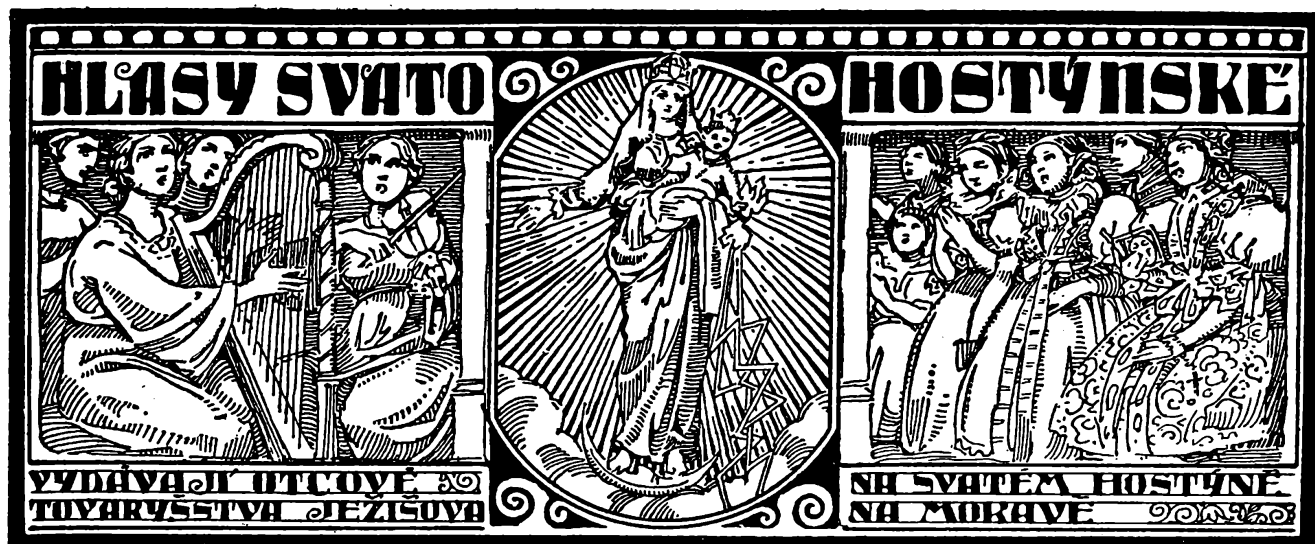
Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V červnu 1924.

2. bylo lidí v kostele	5300	a u sv. př.	1150
5. " " "	4500	"	1100
6. " " "	15000	"	3000
9. " " "	2060	"	1800
13. " " "	7300	"	2100
14. " " "	750	"	380
20. " " "	4200	"	1350
26. " " "	700	"	320
27. " " "	3200	"	1220
Ve všední dny úhr.	5095	"	227

Úhrnem 48105 " 14723

Mši sv. slouženo 515.

Číslo 10.

Říjen 1924.

Ročník XX.

Fr. Žák T. J.:

Svatohostýnský poutník.

IV.

*Po schodech vstupuji k vrcholu,
na jména vrytá se dívám.
Díky vám, šlechetní dárcové,
vaší se zbožností zhřívám!*

*Mnohé z vás sotva již přečíst lze,
oko však vidí vás Páně,
jak byste na stupních klečeli
nábožně kloníce skráně!*

*Myslím si: „Hle, i ty nápisy
nečas a nehoda stírá,
ale vám stupinek zůstane,
jejž klene do nebe víra.“*

*K němu se přidruží modlitby,
jimiž se poutníci světlí,
s vámi, až Pán na vás zavolá,
před soudnou stolicí vzletí.“ — vzletí.*

*Šeptaje přimluvné zdrávasy
zvolna se k vrcholu šinu,
přidávám: „Maria, přijmi je
za mou i za jejich vinu!“*

Valná hromada Matice svatohostýnské.

Valná hromada Matice svatohostýnské počala vlastně již v sobotu 16. srpna, kdy o 7. hodině navečer shromáždili se členové poutníci u románské kaple a odtud průvodem za hlaholu zvonů a zpěvu mariánské písně uvedeni byli panem kanovníkem Daňkem a mnohých kněží do kostela, kdež s kazatelny je uvítal nadšeně a srdečně nynější superior P. Josef Stryhal, jehož přičiněním svatyně a celá posvátná hora opatřena světlem elektrickým jednak k potřebě poutníků,

jednak k oslavě Rodičky Boží, která si toho vším právem zaslouží. Po kázání byly litanie a slavné sv. požehnání, potom o 9. hodině k oslavě Rodičky Boží světelný průvod, jenž byl ukončen u pomníku padlých promluvou P. superiora a modlitbami za zemřelého, nezapomenutelného horlitele svatohostýnského arcibiskupa dra Stojana, padlé vojíny a drahé zesnulé, konečně večerní modlitba.

V neděli ráno 17. srpna o 6. hod. po kázání sloužil pan kanovník Daněk

slavnou mši sv. za všechny živé členy a dobrodince matiční a za zemřelé členy u vedlejšího oltáře konsistorní rada Vincenc Pecháček. Po mši sv. vykonán kondukt a pobožnost za členy zemřelé. Ke sv. přijímání přistoupilo přes 2000 členů a poutníků.

O půl 9. hod. po zapění písně pod širým nebem za kaplí bl. Jana Sarkandra za nejkrásnější pohody zahájil valnou hromadu místopředseda Matice, ministerský rada Sedláček, rodák z Hrušky na Hané, jenž tento čestný úřad velehorlivě již od roku 1911 a letos již po čtvrté ve svém pokročilém stáří na Svatý Hostýn zavítal a při tom co opravdový poutník svou poutní pobožnost náležitě vykonal. Po zahájení valné hromady a zvolení zapisovatele přednesl jednatel kanovník Jan Daněk z Kroměříže velmi obšírnou jednatelskou zprávu, jež uveřejněna byla v minulém čísle Hlasů svatohostýnských.

Pan místopředseda vřele poděkoval za pečlivě sestavenou podanou jednatelskou zprávu a požádal pokladníka o pokladniční zprávu za správní rok 1923—1924. Pokladník P. Baltazar Hřiva, děkan z Napajedel, uvedl pak (zde jenom sumárně) následující položky: Zbytek od 1. července 1923 obnáší Kč 46.778.86, nový příjem Kč 160.274.15, vydání Kč 155.237.41. Pasiva 1. července 1924 činí obnos Kč 97.507.94, aktiva Kč 51.815.60, takže se jeví schodek Kč 45.692.34. Pan místopředseda vzdal díky panu pokladníku za pilné vedení pokladnictví, což valná hromada s pochvalou přijala.

Hospodář Matice svatohostýnské, p. továrník V. Zbořil z Bystřice, uvedl ve své zprávě hospodářské na pamět, co vše bylo letos vykonáno. Zvláště byla důkladně opravena silnice za obnos 6124 Kč, nyní přijdou k opravě serpentiny, vážně se musí uvažovat o zásobách na nové noclehárny, zřízena veřejná telefonní hovorna, cesta ze stanice vedle dráhy je již volná, konečně žádal valnou hromadu o zplnomocnění pro výbor ku změně stanov, které po 30letém trvání neodpovídají nynějším poměrům. Pan místopředseda

poděkoval horlivému hospodáři za souhlasu celé valné hromady a požádal senátora Valouška, probošta z Kroměříže, aby přednesl několik slov k uctění památky zemřelého pana arcibiskupa dra Ant. C. Stojana, předsedy Matice. Pan senátor ve své poutavé, ode všech velmi pozorlivě vyslechnuté řeči zdůraznil tři velmi krásné vlastnosti zemřelého pana arcibiskupa, s nímž po 30 let spolupracoval a se stýkal, totiž krásná vlastnost jeho lásky či dobroty, jeho neúnavná pracovitost, která teprve smrtí byla ubita, konečně psavost, každému odepsal, a když nemohl příznivě věc vyřídit, alespoň dopisem potěšil tak, že třebaš zemřel, nicméně ve svém díle žije a žítí bude dále. Vdp. senátor se celé valné hromadě a všem posluchačům svou přednáškou velmi zavdělil, čehož i silný potlesk byl zřejmým důkazem, a pan místopředseda mu za to též srdečně poděkoval.

K vybídnutí pana místopředsedy byl valnou hromadou matiční výbor zmocněn provést změnu stanov a tyto přizpůsobiti poměrům nynějším. Pak byli zvoleni do výboru Matice noví členové a sice: nejdp. arcibiskup olomoucký dr. L. Prečan jako předseda, senátor P. Fr. Valoušek jako místopředseda, dále vdpp.: kons. rada Vincenc Pecháček ve Val. Meziříčí, kons. rada Vl. Vorel, farář v Bystřici p. H., kons. rada Ant. Dosedla, farář v Třebeticích, Ant. Dokoupil, farář v Kvasicích, děkan Fil. Pospíšil, farář v Příboře. Zároveň poslán od valné hromady pozdravný telegram nejdp. arcibiskupu olomouckému, předsedovi Matice. K slovu se ještě přihlásil superior P. Josef Stryhal, věrný, obětavý strážce sv. Hostýna a vzdával vroucí díky všem přítomným i nepřítomným, členům i nečlenům, za všechny příspěvky a dary k pořízení světla elektrického.

Když se již nikdo k slovu nehlásil, vybízel pan místopředseda přítomné, aby hojně přistupovali za členy Matice, a poděkováním všem valnou hromadu ukončil.

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Bitva u Ain-Madhi 1869.

Kapitola IX.

Nastal rok 1869. Nové nepokoje hýbaly jižním Alžírskem. Ouled-Sidi-Cheikhové hotovili se ku pomstě. Po smrti mladého Hamzy stal se náčelníkem tohoto bojovného kmene bratr zemřelého Kaddur. Vůdcem však zůstal strýc jeho Si-Lalla, jenž právě ohlásil svatou válku. Na jeho volání celá alžírská Sahara sáhla ke zbraním. — Sonis byl právě za různými záležitostmi v Alžíru, když zaslechl o zamyšleném útoku na Laghnat. Spěchal domů. Již cestou dal z Djelfy vyzvati poddaný kmen Lárbaů, aby se přiblížili k Laghnatu, a v Taadmitu prohlédnuv chované tam vojenské velbloudy, poslal je též k oase. Po návratu svým konal rychlé přípravy k válce, neb docházely zprávy o několika vpádech Si-Lally na západě. Vystrašené tamní obyvatelstvo prchalo i se svými stády k východu směrem k Djelfě. Za nimi však mířil též nepřítel, který přehnanými zprávami o své síle snažil se všude vyvolati postrach a hrůzu. K tomu velkého umění nebylo zapotřebí; znalť každý jeho surovost a krvelačnost.

Sonis záhy vyzvěděl celý jeho válečný plán: ve třech houfcích vyrazil ze svého obvyklého útulku v Maroku a mezi Solným jezerem a Geryvillem vtrhl na území francouzské. Tam naloupiv množství stád, postupoval k planině Atlaské. Podle toho zosňoval Sonis svůj plán: armáda potáhne k západu na velkou planinu při úpatí Tui-lat-Makmy, kud yjistě potáhnou povstalci s naloupenými stády a kde se vojsko jeho spojí s armádou plukovníka Colonicu-a, jenž brániti má vstup do Oránska. Tím způsobem sevrout obě vojska Si-Lallu a znemožní mu útěk do Maroka. Ale nepředvídané události pozměnily prvotní tento plán. Již nazítří po svém návratu poslal Sonis k Lárbaům věrného Lakhdara, aby z jich jezdců utvořil dlouhý řetěz vyzvědačů. V zajímavé osobnosti Lakhdarově představuje se nám dokonalý typ saharského šlechtice. Mladý, třicetiletý muž, mohutné postavy s jemnými tahy ve tváři, pojil nejen s velikou silou tělesnou neo-

byčejnou mírností charakteru, ale i nezlomnou příchyností k Francii s věrnou oddaností k národním tradicím arabským. V ušlechtilém svém chování jevil jemný takt a útlcit pro vše, co se sluší a patří, s jakým zřídka se setkáváme i u nejvyšších tříd společenských. Sonis miloval jeho duši a vroucně si přál, aby ji mohl získati pro Pána Ježíše; neměť v celém gúmu přítele upřímnějšího a služebníka spolehlivějšího.

Dva dni stačily Sonisovi k mobilisování a zásobení; a již 30. ledna v čele svého vojska vytáhl z oasy. Jeho choť smutně se s ním loučila; ubohá paní byla velmi nemocná, i myslila, že mu dává své poslední „s Bohem“. Ale i jinak Sonisovi bylo u srdce těžko: nebyť téměř naděje na vítězství. Měť vojska pouze 900 mužů, tedy mnohem méně než na výpravách předešlých, poněvadž mnoho vojínů musilo zůstat k obraně jednotlivých měst a osad. Nad to šli do boje nováčkové, kteří posud v Africe nepracovali, jako na př. přednosta arabského úřadu, jenž nerozuměl po arabsku ani slova. Bylo tedy třeba, aby výborná kázeň zastoupila skrovný počet. „Vytáhli jsme jako na cvičení“, píše Sonis příteli. „Znáte mne, že nestarám se, abych byl oblíbeným. Nebezpečí bylo veliké a tu jest potřebí tvrdé a těžké ruky...“ Jeho těžká ruka se osvědčila. Již na první zastávce v Rechagu dověděl se Sonis, že nepřítel dostal se až k hradbám Ain-Madhi. Ksár (pevnost) tento stává se odtud střediskem výpravy. Před nedávnem proslavil se statečnou jeho obranou velký marabů Tidjeni, věrný spojenec Francie. Této doby veleli tam oba jeho synové, Si-Ahmed se svým bratrem Si-el-Bachûrem, který byl politickou a náboženskou hlavou četné mohamedánské sekty. Zda synové půjdou za příkladem otcovským? Na tom právě závisel osud celé výpravy.

„Tadjini mi oznámil“, píše Sonis, „že nepřítel zmocnil se části jeho stád a zároveň prosil o nové zásoby střelného prachu. Žádost ta mne překvapila, neb před

nedávnm ještě poslal jsem mu hojné zásoby. Vzkázal jsem mu tedy, aby bránil to, co se dá snadno uhájiti za hradbami, že ostatně již nejsme daleko, že zítra se vydáme z Rechagu na další pochod a nepříteli zastoupíme cestu. Také jsem mu poslal žádaný střelný prach, ač s těžší jsem uvěřil, že by se mu ho nedostávalo...“ Nazítří postupovalo se dále. Na výšině Guern-el-Stanita došla zvěst, že nepřátelský gûm obléhá ksár téhož jména a že obyvatelstvo prchlo i se stády na hory. Na tu zprávu zastavil Sonis pochod a sám s jízdou vydal se na výzvědy. Brzy zahlédli as 30 jezdců mířících k Stanitě. Když

nosti jako jejich přítel a pán. Při této zprávě vzdálil se Lakhdar bleskurychle od prázdných zdí. Vypravováním tímto vysvětlilo se záhadné objevení nepřátelského gûmu, na nějž Sonis již chtěl se vrhnouti.

Zvěst o zradě obou marabû v Ain-Madhi změnila celý plán výpravy. Hned po návratu do ležení svolal Sonis své důstojníky, oznámil jim, co se stalo, a vyzýval je snažně, by hleděli dostáti svým povinnostem s napjetím veškerých sil. — Zatím Si-Lalla byl opojen nenadálým štěstím: vníkl tak daleko bez překážky do území nepřátelského a bez boje zmocnil se důležité pevnosti a slavného stře-

Křížová cesta Pražanů

3.-VII. 1924.

však se jim octli téměř tváří v tvář a již již chtěli na ně střílet — poznal Sonis v domnělém nepřátelském gûmu svého Lakhda s věrnými Lárby. Lakhdar přinesl důležité zprávy. Vyprávěl, jak téhož rána vyjel s 23 lárbyjskými jezdci na pomoc do Ain-Madhi. Ale když dojeli na velkou planinu kolem pevnosti se prostírající, spatřili tam množství burnusů. (Burnus jest velký arabský vlněný plášť s kapucí.) Z počátku se domnívali, že to jest gûm Sonisův, ale brzy poznali, že to nepřítel. Co tu dělá? Jistě obléhá ksár. Bez dlouhého rozmyšlení letí ohrožené pevnosti na pomoc. U brány však vidí stáda nepřátel a jejich pastýř vyejvil jim celou pravdu. Oba marabové Tidjeni poddali se Ouled-Sidi-Chejkům a nyní Si-Lalla hospodaří v pev-

diska náboženského. Nyní mohamedáné nemohli pochybovati, že jim Allah nedopomůže k úplnému vítězství. Proto Si-Lalla pochlubil se jim se svým plánem: nejdříve porazí armádu francouzskou, potom potáhne na Laghuat a Djelfu a konečně se zmocní celého jižního Alžírsku.

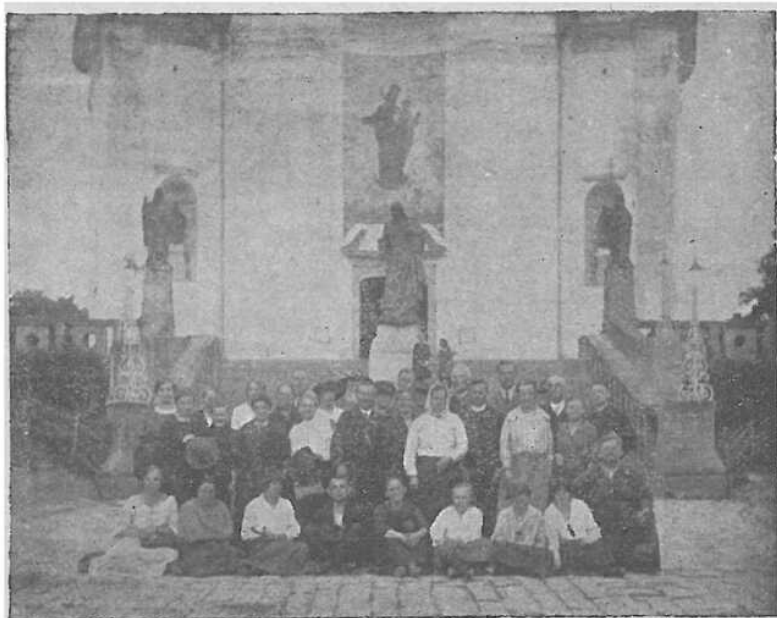
Plány tyto s dosavadními úspěchy působily neodolatelným kouzlem na živou obraznost Arabů. Za takových okolností i nejoddanější z nich přátelé Francie neměli naděje na její vítězství. „Nemohu si vzpomenouti bez hlubokého pohnutí“, píše Sonis, „co mi tehda řekl Lakhdar se svými Lárby. Vrátili se právě z výzvěd, kde na vlastní oči viděli přesilu nepřátelskou. Obklopili mne, počívali mi ruce a tisknouce je vřele volali: „Zítra umřeme s tebou.“

Myslili jsme, že nepřítel na nás udeří v noci. Jak trapná byla ona noc z 31. ledna na 1. února. Nejvíce jsem se obával hluku, jež by v případě nočního přepadení natropili jak velbloudáři, lidé to nevázaní, tak i jejich velbloudi. Proto jsem přísně nařídil, aby velbloudi leželi těsně k sobě přivázáni, a vedle nich si měli lehnouti velbloudáři a zachovati nejhlubší mlčení. Tak očekávali jsme nepřítele.“

Ale místo nepřítele přicválal do ležení arabský šejk, posel Si-Ahmeda-Tadjini. Měl Sonisovi vyjádřiti, jak pána jeho rmoutí, že byl přímo nucen podrobiti se Ouled-Sidi-Chejkhům, neb jinak by mu byl ne-

těží. Vyříd mu, že mám pro něho pouze jedinou radu: aby smyl svou vinu jiným chováním, neb podle toho bude s ním jednáno.“ Posel se těchto slov zalekl. Sonis soudil z toho, že asi nevyjevil celé pravdy. Skutečně, teprv později se dověděl Sonis, že oba marabové Tadjini sami nabídli Si-Lallovi pohostinství, že Si-Ahmed zajel k jinému nepřátelskému kmeni a otevřel mu brány svého ksáru. Vyslaný šejk z obavy před trestem prosil Sonisa, aby směl u něho zůstat. Ale Sonis nedovolil. Vyptal se pouze na počet vojska nepřátelského. „Si-Lalla řekl“, odpověděl šejk, „že má 6000 jezdců a 3000 pěších.“

*Pražané na Sv. Hostýně
3.-VII. 1924.*

přítel zpustošil všechny zahrady; a proto doufá, že mu velitel tento nutný krok nebude míti za zlé... Ale velitel se nedal oklamati. Porozuměl, že v předvečer rozhodného boje hraje chytrý Arab dvojí hru, chtěje si zabezpečiti v každém případě na obou stranách dobré přijetí. Nechtěl však odpovědi svou zbaviti ho vši naděje: „Řekni pánu svému, že jako Francouz bude vždy považován za zrádce vlasti. Jediné, co pro něho mohu učiniti, byl by snad ohled na obtížné postavení vůči přesile nepřátelské. Ale pověz mu, jak lituji, že se poddal strachu místo aby si vzpomněl, s jakou věrností a statečností bojoval jeho otec proti nepřítelům Francie. Řekni mu, že zítra armáda laghnatská vytáhne do boje a s pomocí Boží že zví-

Sonis znal dobře, jak umějí Arabové přeháněti, i hádal, že bude asi polovina pravdou, ale že přece zůstanou vždy ještě čtyři na jednoho.

V pondělí 1. února dali se s úsvitem na pochod. Celá armáda seřazena byla v čtverec, jehož střed zaujímal dělostřelectvo a velbloudi, nesoucí zásoby, a po jich levé i pravé straně postavila se jízda. Mělo se bojovati pěšky, a jen v případě, kdyby nepřítel prolomil někde řady, měla vyraziti do předu jízda. Všem nakázáno nejprísrnější mlčení. Tak postupovala armáda, podobna malé, pohybující se pevností, proti nepříteli. Již za hodinu oznámili špehové, že nepřítel opustil své ležení. Za nedlouho bylo slyšeti i kroky jeho pěchoty. Vojsko Sonisovo vešlo právě v hlu-

bokou, skalnatými vrchy vroubenou kotlinu, na jejímž konci byl pohodlný, 60 m široký průsmyk, kudy obyčejně přecházely karavany. Tam zamířil Sonis, chtěje na výhodném tomto místě postavit armádu. Ale brzy zahlédl nad průsmykem asi 30 jezdců. Ihned poznal, že nepřítel ho předešel a sám se zmocnil výborného stanoviště. Skutečně, celé nepřátelské vojsko již čekalo za průsmykem jako krvelačný dravec na kořist, jež mu nemůže uniknouti. Sonis se zachvěl. Míhl se mu před zrskem hrozný obraz neodvratné záhuby celého vojska. V zoufalé chvíli volá k Bohu o pomoc. Výkřik pokorný a plný víry proráží nebesa. Teplý, jasný paprsek nebeského světla ozářil jeho duši, ve tmách se chvějící. Co mu ukázal? Hle, po pravé straně rozestupují se vrchy a mezi nimi otvírá se široké údolí, oddělené od prvního strmými skalami. Tam kyne spása! Ale jak se tam dostat co nejrychleji a bez roztržení armády? Též musí býti nepřítel udržen v domněnku, že potáhnou průsmykem. Dal tedy rozkaz, by se postupovalo dále prvotním směrem, ale mezitím nařídil vůdcům jednotlivých čet, by na umluvené znamení zahrnulo se vojsko rychle na pravo a tam na označené výšině se postavilo. Již dělí je od nepřátel malá vzdálenost 60 m. Od průsmyku právě ozval se divoký vítězný křik — ovšem trochu předčasný. Zatím však, co nepřítel jásá nad domnělou kořistí, zazní umluvený výstřel a celá armáda obratně a rychle zahýbá se na pravo, za několika okamžiků již jest na temeni sousední výšiny a v další chvíli rozestavuje se po obou jejích svazích, i může pohodlně střílet na pravo i na levo. Na samém vrcholku, asi tři metry širokém, zaujal místo Sonis na koni. Bylo to pro velitele stanoviště výhodné, ale i nejvyšší nebezpečné. Nepřítel při pohledu na sešikovanou armádu nejdříve couvl, potom však ve vzdálenosti 1400 m se rozestavil ve třech houfech. Sonis zahájil boj, dav vypáliti z děl. Bylo právě čtvrt na deset. „Velitel nám doporučil“, píše účastník boje, „abychom šetřili střelivem a mířili pouze na určito, až nepřítel bude dosti blízko. Brzy přicválali Arabové na svých rychlých koních a obklopili nás se všech stran. Čekali jsme, až se přiblíží asi na 100 m a potom teprve jsme je uvítali

hustou střelbou. Množství jich spadlo s koní. Ostatní couvli na chvíli, ale potom hned se vzpamatovali z prvního leknutí a vrhli se znovu na nás. Celý ten boj skytal zajímavý pohled. Arabové brzy se přibližovali a stříleli, brzy seskakovali s koní, by zvedli své padlé a raněné; v jednom okamžiku zmizeli s nimi, ale co nevidět byli tu zase. Náš oheň strašně pustošil jejich řady. Měli jsme výborné, daleko nesoucí pušky...“ „Nepřítel“, podotýká Sonis, „útočil nejdříve na jednotlivé strany naší armády, potom současně na tři a na konec soustředil veškerou sílu proti čtvrté straně. Tam právě naši vojáci postoupili o sto metrů ku předu, neb chtěli vylákati nepřítele, ukrytého v roklích, ale tím způsobem učiněn do armády průlom, jehož užili velbloudi uvnitř stísnění, aby se uvolnili. Byl to kritický okamžik, který ohrožoval celý dosavadní úspěch. Arabům to neušlo, hned tam obrátili. Plížili se však chytře a nepozorovaně mezi roklemi a vysokou travou.“ Ale velitel je zahlédl. Zahnal proto nejdříve velbloudy do středu armády a na jeho povel pospíšili myslivci k ochraně ohroženého místa. „Arabové však neustávali útočiti, ač jich řady valně řídly a hromady mrtvol pokrývaly horské stráně. Po bezvýsledném boji hotovili se k poslednímu útoku. Vůdce všech tří houfů sešikovali znova své jezdce i pěší a spojenými silami udeřili na nás se všech stran. Rozpoutal se zuřivý zápas, leč dělové koule smítají všechno, co jim přichází do cesty. Nepřátelská pěchota první se dává na útek — prchá směrem ke ksáru. Jezdci bojují dále, ale každý útok bez účinku se odráží od naší mlčenlivé armády. Toto ticho a divné zbraně, jichž dle zdání netřeba ani nabíjeti, plní Arabů jakousi tajemnou hrůzou. Zmatení počínají couvati. Marně Si-Lalla volá a nutí, nikdo ho neposlouchá, všechno utíká. Za opozděnými letí ještě koule a jezdci i koně řítí se s úbočí. O půl dvanáctí boj ukončen. Přes to, že povstalci odnesli mnoho padlých, přece zůstalo jich ještě sedmdesát na bojišti. Raněných měli čtyřikrát tolik. Sonisovi nezahynul nikdo, raněných měl pouze deset. V úřední zprávě Sonis o sobě mlčí a celé vítězství připisuje výbornému vojsku a výtečným zbraním. Za to jeho soudruzi mluví o něm s netajeným

obdivem: jak výtečně vše promyslel a provedl, jakou dal na jevo energii, jakou chrabrost a chladnokrevnost! Již pouhý jeho zjev podmaňoval vojíny i domorodé.

„Co zvláště bylo v této bitvě pozoruhodného“, píše Sonis, „to byl klid, s jakým každý voják plnil svou povinnost. Na zuřivé vytí divochů bylo hrobové mlčení jedinou naší odpovědí, a přece ještě téhož jitra těšili se naši nepřátelé, že nám připraví týž osud jako kdysi armádě nešťastného Beauprétra!“

Po ukončeném boji nastala nová práce. Bylo třeba zabrániti uprchlíkům přístupu do pevnosti Ain-Madhi. Proto dala se armáda rychle na pochod. Husté mraky prachu a písku ukazovaly jim cestu za utíkajícími. Chvillemi ozývaly se výstřely. Byli to obyvatelé ksáru, kteří poplenivše ležení poražených, pronásledovali je nyní ještě láním a střelbou. Zatím do opuštěného ležení Si-Lally u Ain-Madhi dorazilo i vojsko Sonisovo, aby si na chvíli odpočinulo a se občerstvilo, neb po celý den nemělo posud ničeho v ústech.

Fevnost Ain-Madhi vznáší se malebně na osamělé okrouhlé výšině uprostřed nesmírné planiny jako ostrůvek uprostřed nekonečného oceánu. Kol dokola chrání ji vysoké valy z upěchované země. Uvnitř hradeb mile se střídá temná zeleň štíhlých palem s bílými arabskými domy o plochých střechách, nad nimiž se zdvihá vysoká věž mohamedánské mešity. Ksár tento býval před Laghnatem kvetoucím hlavním městem alžírské Sahary. Jind ytu vítáno vojsko francouzské radostným voláním. Ale tentokráte panovalo v celé pevnosti hrobové ticho. Nikdo se neukázal u bran, nikdo na terasách. Lid u vědomí své viny své viny čekal se strachem na pomstu vítězů. „Sotva jsme dorazili do ležení“, píše Sonis v úřední zprávě, „dal jsem si předvolati oba maraby Tadjíny. Dostavili se s hlavou sklopenou v průvodu dvaceti ozbrojených mužů, kteří strojeně se těšili ze svého předstíraného úspěchu při pronásledování nepřitele. Si-Ahmed chtěl se ospravedlniti, ale zajíkal se — a já ke všemu mlčel. Nechtěl jsem se otevřeně vysloviti, pokud nedostanu přímého rozkazu.“

Zatím v Laghnatě trnulo vše obavou a hrůzou. „Prvního února“, vypravuje paní de Sonis, „zaslechli jsme rány z děl. Celý

den umírala jsem téměř úzkostí. Jedinou mou útěchou byla modlitba; neb pouze dobrý Bůh nám mohl pomoci a uděliti drahému manželův potřebného klidu v těžké této chvíli, kdy znal lépe než kdo jiný celý dosah hrozícího nebezpečí. Vědělť, že zvítězí-li povstalci, vrhnou se přímo na naše bezbranné město a neušetří nikoho. Teprve pozdě v noci přinesl nám jezdec zprávu o vítězství.“

Nebudeme sledovati Sonisa na jeho honbě za nepřitelem. „Ač moje armáda byla la lehká“, podotýká Sonis, „nemohl jsem se přece klamati domněnkou, že dohoním Araba, ujíždějícího na koních a velbloudech. Ale doufal jsem, že armáda géryvilská zastoupí mu cestu.“ Armáda tato však příliš zvolna postupovala a proto Sonis, ač po šest dní byl nepříteli v patách, pro nedostatek zásob a únavu vojska byl přece konečně přinucen zastaviti další pochod. Uvědomil o tom plukovníka Colonieua a nastoupil, ač nerad, zpáteční cestu. Brzo však se dověděl, že domorodí spojenci Francouzů vpadli do tábora povstaleckého a zmocnili se 2000 velbloudů a všech jejich stád. Tím ochromena síla Ouled-Sidi-Cheikhů na dlouh ýčas.

Již 10. února stihl Sonis do Ain-Madhi. Tu třeba odati, že marabů Bachir hned po vítězství Sonisově prosil o dovolení, aby ho směl provázeti na jeho honbě za Si-Lallou. Doufal, že tím spíše si vymůže odpuštění. Sonis neviděl v tom nic závadného, ale po celou dobu nepromluvil na něho ani slůvko. Teprve nyní po návratu se vyslovil. Dal si předvolati do ležení Sarbay i oba maraby a vyčetl Si-Ahmedovi jeho zradu. Hned na to oba marabové s patnácti stoupenci uvězněni. Ale brzy došlo rozhodnutí, že Bachir má býti propuštěn a pouze Si-Ahmed má býti odveden k soudu do Laghnatu, kam se vrátila 12. února celá armáda. V listu Sonisově z této doby se zrcadlí celá jeho nezištnost. „Lituji, že pan místodržitel ve zprávě zasláné ministerstvu války nespokojil se s pouhou větou: Každý plnil svou povinnost. Pravda, všichni považovali nás za ztracené, zejména nepřátelé, kteří nás uvítali zuřivým vytím. Ale Bůh za nás bojoval. Jak krásná byla mlčenlivá naše armáda uprostřed ohlušujícího křiku! Den tento patří k nejkrásnějším svátkům mého života.“ Dále

zmiňuje se Sonis, jak nemile se ho dotýká všechna osobní pochvala místodržitelova, který napsal: „Plukovník de Sonis prokázal vlasti neocenitelnou službu. Zarážil vítězného nepřítele na vrcholu jeho úspěchů, jež mohly mít následky dalekosáhlé.“ Nejmilejším triumfem Sonisovým byla srdečná radost, s jakou ho vítala obojí je-
na v Lagnatě, jeho choť i vojsko. Hned nazítří uspořádali důstojníci vítěznou slavnost na počest milovaného velitele a tu

blahopřáli mu i ti, kteří v předvečer bitvy považovali boj s přesilou nepřátelskou za šílený podnik. Za několik dní na to, 16. února, potěšil Bůh Sonisa narozením dcerušky Marie Pauly Filomény. „Toť dvanácté a poslední dítě, které nám Bůh dal“, píše Sonis příteli. „Dali jsme jí jméno milé sv. Filomény, kterou něžně uctíváme z vděčnosti za všechny milosti, jež jsme obdrželi její přímluvou.“

(Pokračování.)

Lahyrtz:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Po Agnus Dei následují tři modlitby před sv. přijímáním. Tyto modlitby říká kněz potichu skloněn a ruce maje sepjaté tak, že konce posledních prstů dotýkají se oltáře. Při tom dívá ve na Nejsvětější Svátost. První z nich jest prosba o pokoj. Mikrologus (11 stol.) nezná této modlitby, Durandus ve 13. stol. již se o ní zmiňuje. Dle římské liturgie po slovech: Pax Domini sit semper vobiscum udílel se tak zvaný pax, když však zavedla se tato modlitba, posunulo se dávání políbení pokoje (pax) až po této modlitbě. Modlitba ta zní takto:

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl apoštolům svým: Pokoj svůj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; nehleď na hříchy mé, ale na víru církve své a rač ji podle vůle své v pokoji a jednotě zachovati. Jenž jsi živ a kraluješ Bůh po všechny věky věkův. Amen.

Již po Pater noster (v embolismu) byla prosba o pokoj, i při Agnus Dei, nyní pak ještě jednou důvěrně o totéž prosíme. Eucharistie je znakem jednoty, svazkem lásky, znamením svornosti, vlastní svátostí pokoje. U tohoto stolu jsme jedno srdce a jedna duše (1 Kor. 10, 17.): Jeden chléb, jedno tělo my mnozí, všichni jsme, neboť všichni jsme účastni jednoho těla. Proto Spasitel vynalezl takové způsoby, aby se jednota tato naznačovala. Jako chléb z mnoha zrn se skládá, tak i my dohromady v jedno máme býti spojeni.

Pod slovem **pokoj** rozuměti třeba především nadpřirozený pokoj (Jan 14, 27., odkudž vzata slova ta do té modlitby), vnitřní pokoj, který jest ovoce smrti Krista Pána na kříži (Ef. 2, 14.), jež Spasitel svým zůstavil a jenž hlavně jest účinkem

Ducha sv. rozlitou jím láskou a jenž nerozlučně jest spojen s nadějí na život věčný a na dědictví synovství Božího. Kdo tuto lásku má v srdci, ten je smířen s Bohem (Řím. 15, 33., II Kor. 13, 11.), jest dítkem Božím, prochvíván jest nadpřirozenou radostí, toť nebeský pokoj. Takový člověk má pokoj i s bližním, i kdyby náruživosti a náklonnosti vyžádaly si boje, křížů a utrpení. A kdyby tento pokoj měli všichni lidé, byl by i zevnější pokoj na této zemi. V té míře, v jaké zde mezi lidmi jest pokoj vnitřní, v té bude i zevnější pokoj a jednota v církvi. Proto jest přirozeno, že nejprve prosíme za vnitřní pokoj, t. j. za milost pokoj udržující, jako ovoce oběti oltářní.

Sv. Augustin dí, že tento pokoj je dvojitý: nedokonalý a dokonalý. První, jehož už v tomto životě možno dosíci a přichází z dobrého svědomí a radosti z plnění povinností. Jest to pokoj, při němž třeba ještě bojovati.

Druhý, který vylučuje každý **nepokoj**, jest dokonalý pokoj věčný, jež sám Kristus požívá a proto jej nazývá svým pokojem a určil, aby i věřící jej požívali v nebesích. Za obojí tento pokoj zde prosíme. A ježto hříchy kněží a jiných mohou zabrániti na čas pokoji tomu, proto prosba, aby P. J. nehleděl na hříchy knězovy.

Víra zde může znamenati víru ve vlastním smyslu, nebo věrnost.

Věrnost: Církev sv. střeží věrně dědictví Pánem jí svěřené; hřešíme-li, jsme nevěrnými služebníky.

Víra: Kdyby církev nebyla věrou nadšena, nebylo by po ní ani **potuchy**. Sv.

Jan Zlatoústý oslovuje svaté apoštoly: „Vy jste pevné sloupy pravé víry, skála církve, žezla královská a tohoto největšího stáda ochráncové nejbystřejší, lidské nemoci bezplatní lékaři a našeho pokání nejmilostivější přijímatelé.*) Modlitba je řízena ke Kristu Pánu, ježto on jest knížetem pokoje.

Podle vůle své... Pokoj a mír jsou dle vůle Boží: „Neprosím pak toliko za ně,

upřímnou a touto láskou budeme hodni míti účast na jeho oběti a na spojení s ním v nebi.

Z téhož důvodu nastává nyní při slavné mši sv. tak zvaný pax, políbení pokoje. Políbení toto je vzácným pozůstatkem z prvních dob církve. O svatém políbení mluví již Písmo sv. Řím. 16, 16.: „Pozdrávejte se vespolek políbením svatým.“ Sv. Petr I, 5, 13. dří totéž. Když se přečtl apoštolský list, líbali se věřící ve shromáždění. V ří-
m-

Vdp. P. Leopold Škarek T. J., provinciál na visitační cestě na Sv. Hostýně dne 6. září 1924.

nýbrž i za ty, kteří skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všickni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, by svět uvěřil, že jsi ty mě poslal.“ (Jan 17, 20.)

Při této modlitbě zpytujtež se přítomní, nechováte-li nenávisť proti někomu? Nežijete v rozbrojích s někým? Nejste-li pyšní, tvrdí? Ruší-li nějaká vášň pokoj, není vám obět nic platná a tak pro slabý zisk, pro nějž bojujete, pro nějž nemůžete zapomenouti, ztrácíte pramen požehnání z oběti. Proto obnovme si vzájemnou lásku

ské liturgii zavládl zvyk líbat se před sv. přijímáním. Sv. Isidor dří: „Políbením pokoje mají všichni v lásce spojení býti, aby hodně přijali svátost těla a krve Kristovy, poněvadž nedělitelné tělo Páně žádného dělení nepřipouští.“*)

Než co bylo tak dojemným v prvních dobách, neosvědčilo se pro všechny doby, zvláště, když oddělení dle pohlaví nedalo se přísně provésti. Církev tudíž musila líbání všech odstraniti a podržela je jen pro chór duchovenstva u oltáře. Laikům pak vznešeným uděluje se pax t. j. pokoj ná-

*) Indignus str. 215.

*) Kupka str. 566.

nástrojem pokoje, křížem. Tento kříž nazývá se pacifikál.

Obřad, jenž nyní, jest, děje se takto: Po této modlitbě kněz i jáhen políbí ostatní, což znamená, že pokoj, jež druhým hodlají sdělit, pochází od Krista; pak se obejmou a levou tváří se k sobě přiblíží, při čemž celebrant praví: Pax tecum t. j. pokoj s tebou. Jáhen odpovídá: Et cum spiritu tuo, t. j. i s duchem tvým. Jáhen pak jde k podjáhnovi a obejmutím uděluje jemu pokoj. Ten jde k ostatním. Kdo pax dává a kdo jej přijímá, přiblíží se

k sobě levými tvářemi, avšak tak, že se jimi docela nedotýkají a první dí: „Pax tecum“ a druhý odpovídá: „Et cum spiritu tuo.“

O Zeleném čtvrtku vynechává se políbení z ošklivosti nad políbením Jidášovým. Na Velký pátek a Bílou sobotu též se nedává, protože Kristus, jenž jest naším pokojem, dosud mír a pokoj nezvěstoval a z mrtvých nevstal.

Při rekviích není políbení pokoje, protože tu v první řadě myslíme na zemřelé a jim přejeme pokoj.

P. Hoppenot T. J. — M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

VIII. Jaké důkazy lásky dáme sv. kříži?

(Pokračování.)

Učiňme tedy, co radí sv. Augustin: „Pohled na rány svého Vykupitele na kříži! Viz krev, kterou umíraje, prolévá, a cenu, kterou splácí tvé výkupné! Patř na rány, jež podržeti chtěl při Svém vzkříšení. Hle, sklání hlavu, aby tě políbil, otvírá náruč, aby tě objal . . . Kéž Ten jest celý přibit do tvého srdce, Jenž za tebe chtěl býti přibit na kříži!“ (De virginibus.)

„Sklání hlavu, aby tě políbil“, dí sv. učitel. Zda tím nežádá od tebe téhož důkazu něžné lásky? Nepovzbuzuje nás sama Církev svatá, bychom líbali kříž? Nevolá-li na Velký pátek na své děti, by přitiskly své rty na rány Božského Spasitele? V hymnu svém ke cti umučení Páně (při Laudes) vyzývá je, by zůstaly pod křížem, aby skrápěly nohy Páně svými slzami a s vroucí láskou je líbaly. Ó, poslechněte volání Církve sv. a zamilujte si tuto pobožnost, svatým tak milou a vašim potřebám tak přiměřenou! Učiňte, jak to dělává matka. Unaví-li se namáhavou prací, odkládá ji na chvíli, jde se podívat na dřímající své dítě a políbí je na čele. Osvěžena a plna odvahy, chápe se opět své práce. I ty, drahý čtenáři, často jsi unaven namáhavým všedním životem, těžké práce a starosti tě vysilují, peklo ti nedá pokoje. Rychle zlíbej rány Ukřižovaného! Hle, jak jsi opět

pln radostné odvahy a síly!

„Otvírá náruč, aby tě objal“, pokračuje sv. učitel církevní, mluvě o Ježíši Ukřižovaném. K objetí však jest třeba, by dva vztáhli své rámě. Odtud si vysvětlíme krásný zvyk světců, vzniklý z vrozeného srdci lidskému sklonu, jímž milující chce se připodobniti milovanému. Viděli za hodin modlitby a rozjímání, jak Pán na kříži bolestně rozpíná své ruce; vztáhli tedy i oni své ruce v podobě kříže, by se tak připodobnili jeho trpící postavě. Zvyk tento, modliti se s rukama rozpjatýma v podobě kříže v upomínku na Ježíše Ukřižovaného, pochází již z nejstarších křesťanských dob. Již od 3. století Tertullian a Origenes doporučují jej ve svých spisech. První vyzývá křesťany, by bojovali proti peklu s rukama pozdviženými v podobě kříže, jak to činil Mojžíš, modle se na hoře, zatím co Josue bojoval proti Amalekitům. A Origenes volá: „Radujme se, milovaní bratři a pozdvihněme k nebi své ruce v podobě kříže! Uvidí-li zlí duchové, jak jsme ozbrojeni neodolají nám!“ Sv. František Saleský schvalně tuto pobožnost, říká: „Dávni křesťané velmi rádi se modlívali s rukama rozpjatýma v podobě kříže, jak vysvítá z nescíslných svědectví; tím nejen že bez ustání znamenali se znakem sv. kříže, ale

i umrtvovali své tělo“. (Viz „Korouhev sv. kříže“, III. 9.). Pobožnost tato byla drahou sv. Dominiku, který po namáhavé apoštolské práci uchyloval se za noci do klášterního kostela a tu dle svědectví svého dějepisce modlíval se buď leže tváří na zemi nebo s rukama rozpjatýma v podobě kříže. Mílou byla tato pobožnost i sv. Petrovi z Alkantary, kterého často viděli, an klečí před velkým křížem s rukama rozpjatýma, prolévaje při tom proudy slz. Oblíbenou jest tato pobožnost i v zemích živé víry. Zajděte si do belgických Flander; tam v kostelích před křížem neb před zastavením křížové cesty klečívají věřící,

vztahující své ruce jako jejich umírající Spasitel. A zda nevidíme v nynější době vysměvačné lhostejnosti a změkčilé rozmařilosti tam v památných Lurdech na břehu Gavy před posvátnou jeskyní, kde Neposkvrněná Panna volala tříkráte: „Pokání!“ — množství mladých mužů všech tříd společenských, dámy velkého světa i útlé mladé dívky, any klečí v prachu a blátě, za deště i úpalu, modlíce se dlouho s rukama bolestně rozpjatýma v podobě kříže?

Nuže, budme dobré mysli! Není ještě vše ztraceno v našem hříšném století. Ještě milují Ukřižovaného, že s Ním i trpí a trpí jako On.

IX. Kříž a naše smrt.

Básník Viktor Hugo, pokud nevěra neutlumila v jeho srdci všecku zbožnost, napsal u nohou svého krucifixu krásný verš:

Vy, již pláčete, ó pojdte k Bohu, Který lká,
Vy, již trpíte, ó pojdte k Bohu, Jenž vám
zdraví dá,
Vy, již bojíte se, pojdte k Bohu, Jenž se usmívá,
Vy, již putujete, pojdte k Bohu, Jenž vždy
zůstává!

Na kterou chvíli života lidského vhodněji se vztahují slova tato, ne-li na hodinu smrti, hodinu slz a bolu, hodinu bázně a daleké neznámé cesty? — K nemocnému křesťanu přichází kněz a dle předepsaného rituálu podává mu k políbení krucifix*). Kříž pak již nemocného neopustí. Co as mu praví? Život svatých nám to vyjeví. Dvě slova šeptá krucifix: „Důvěřuj! Miluj!“ — „Důvěřuj!“ Každý zná ty divy obětavosti a horlivosti apoštolské, jež za svého života vykonal sv. Tomáš z Villanovy, arcibiskup Valencijský. A přece mučivá obava před soudem Božím. Zvláště ke konci svého života chvěl se při pomyslení, že mu bude klásti počet ze všech duší mu svěřených. „Otče, Otče“, říkával ke svému zpovědníkovi, „myslíte opravdu, že mohu býti spasen, maje odpovědnost za celou svou diecési? Smím doufati, že dojdou věčné spásy?“ Pán slitoval se nad svým služebníkem a v den Očistování Panny

Marie promluvil s krucifixu: „Tomáš! nermuť se, měj strpení! V den Narozen Mé Matky dojdeš odměny za všechny své služby.“ Tím slovem důvěry potěšil Pán jeho zarmoucené srdce. A jako nepopíratelný důkaz pravdivosti tohoto zjevení, zůstala ústa na krucifixu otevřená a v nich se ukázala řada drobných měděných zubů přejemné práce, o nichž umělci prohlásili, že by podobných nikdy nemohli provésti svými nástroji. — Vzpomeňte si na velkého ctitele kříže, bl. Martina de Porres. Umíraje, hleděl neodvratně na obraz Ukřižovaného. Okolostojící se modlili vyznání víry. Když došli ke slovům „A Slovo tělem učiněno jest“, položil světec Krista na svou hrud a s obličejem zářícím nebeskou radostí odevzdal Bohu svou uklidněnou duši. Uslyšelf slovo důvěry. — Jak velkou důvěru může míti v poslední chvíli každý křesťan, drží-li ve svých chladnoucích rukou a na svém srdci krucifix, obdařený plnomocnými odpustky pro hodinu smrti! Znal jsem jistého dobrého řeholního bratra, který celý život svůj obětavě pečoval o nemocné v našem kolegiu. Přiblížila se pro něho hodina, kdy se měl objeviti před Bohem. Zdá se mi, že ho vidím ještě před sebou, an leží na lůžku klidný a odevzdaný. „Ah“, řekl mi, „kdo jest tak daleko jako já, tomu zůstává jedině

*) V rituálu se žádá: „Kněz podej nemocnému k políbení obraz ukřižovaného Spasitele a účinnými slovy povzbuzuj ho k naději ve věčnou spásu. Potom postav kříž proti nemocnému, by tento, patře naň, byl naplněn důvěrou ve věčnou spásu svou.“

Tento.“ Při těch slovech ukázal mi se zářícím zrakem svůj odpustkový kříž, jež byl obdržel v den svých řeholních slibů. Ve chvíli, kdy vše opouští člověka, zašeptal mu jeho drahý Kristus slovo důvěry. — A „miluj“, slovo lásky? Zda neprozrazují ti je ony něžné vroucí polibky, jimiž světci celují nohy, ruce a bok svého Spasitele? Viděli jsme, jak za svého života každého rána i večera líbali svůj krucifix. Nyní nadešel jim večer poslední a brzy usnou i spánkem posledním. Než, co to pravím? Pouze

tělo usne, ale duše se probudí k životu opravdovému, k životu bez konce, jež jim připravil Pán Ježíš! Myšlenka ta plní je, jako kdysi sv. Pavla, velkou rozkoší, i volají s apoštolem: „Nelze mi déle žít! Žádám si odloučenu být i být s Kristem“. Jako záruku a předtuchu blízkého spojení s Kristem běrou s láskou do ruky obraz Ukřižovaného, jenž po celou dobu pozemského vyhnanství byl jejich silou a který nyní na prahu věčnosti plní je nevýslovným blahem.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Poděkování. Konstantin Slomek z Troubek u Přerova píše 20. srpna: Moje manželka mívala často bolení žaludku a když bylo stále hůře, zavezli jsme ji k odbornému lékaři do Přerova. Tento ji poslal hned do nemocnice v Olomouci na operaci, že v ní roste jakási hubka, ale nám řekl, že má v žaludku raka. Podrobila se operaci, ač měla 61 let; všechny sestřičky jí říkaly stařenko, protože tam byla nejstarší. Po dvakráte byla upoutána na špalku a uspána a co s ní dělali nevěděla. Po dvanácti dnech jsme ji dovezli domů, ale tak slabou, že se na nohách udržeti nemohla a zdravá nebyla. Asi po dvou měsících nastaly jí hrozné bolesti v žaludku, musila ulehnoti na lože. Dovezli jsme jí téhož lékaře, který ji do nemocnice poslal, ten ji prohlédl a mně, totiž mužovi, pravil, že jí pomoci není a že jí nemůže nic dát užít, jen pro mrtvení, aby ty bolesti tak necítila a že to dlouho nevydrží, na nejvýš nějaký týden. Mívala strašné bolesti a později každý den dvakrát i třikrát za den. Co mohla rukama dostat, vše trhala, peřiny i vlasy na hlavě; proto jsme ji musili dva držeti, jeden za ruce a druhý za nohy, aby se celá neutloukla. To trvalo dobrou hodinu. Potom přišla zimnice, která ji až 30 cm do výše vyhazovala; jak pravím, dva jsme měli co dělat, abychom ji udrželi. Když přestala zima, dostavila se silná horečka, ve které pomateně křičela, až na ráz přestala dýchat a omdlela. Vždy jsem si myslel, že je to její poslední hodinka, i po čtyřikrát jsme ji hromičkou svítili a když jsme ji vzkřísili, byla celá mokrá, upocená, a teprve usnula a trochu si odpočinula. To se opakovalo po dva měsíce, jak pravím, každý den dvakrát i třikrát. Již vypadala jako kůže a kost. Když se ten lékař o ní tak vyslovil, že jí není pomoci, a ona se mne ptala, co o ní říkal, nepověděl jsem jí

pravdu, ale řekl jsem jí, že okřeje, ale aby se vroucně modlila k božskému Srdci Páně a prosila P. Marii za přímluvu, že ten nebeský lékař ji jistě uzdraví, bude-li to jeho vůle, neboť nemocné a takové bídáky od narození na prosby uzdravoval, i uzdravil mládence, kterého na marách nesli, ten že ji může nejspíše uzdravit. Já také, že se budu za ni modlit! Od toho dne nastal obrat, již se její bolesti nedostavily — poslední byly v ostatkovou neděli — a ona okřívala tak, že po třech dnech po dvoře chodila a ve čtrnácti dnech mohla říci, že je zdravá, až na dech, který ji ještě časem dusil, ale i to pomalu mýjelo a dnes je tak zdravá, že dělá všechnu domácí práci, ač nemusí a má doma zastání. Každý, kdo ji navštívil — a bylo u nás mnoho lidí — diví se tomu, že okřála. Řekl mi i jeden známý pán, byl u vojska vyšším důstojníkem, majorem: „S vaší panímámou se stal zázrak“, neboť její nemoc dobře znal. A též doktor, který u ní byl a ji léčil, nechtěl tomu uvěřiti, že je zdravá. Za její uzdravení všichni domácí děkujeme božskému Srdci Páně a Panně Marii a pokud živi budeme, děkovat budeme, že jsme byli vyslyšeni. Nemocná se byla poděkovati na Sv. Hostýně ve svátek sv. Petra a Pavla; jela vlakem do Hlinska a odtud pěšky i do kopce a bez únavy.

Čtenářka Hlasů Svatohostýnských A. G. ze Slezské Ostravy děkuje Panně Marii a božskému Srdci Páně za mnoho milostí, jichž se jí dostalo v životě, v neštěstí ztráty peněz, v bídě a žalosti a konečně v nemoci. Prosila jsem o zdraví a udělala jsem slib, že dám ještě něco na elektrické osvětlení, jestliže se uzdravím a přijdu osobně poděkovat za všechno. Jsem již na Sv. Hostýně pátý den a nenalézám slov k vyjádření všeho.

Čtenář Hlasů z Přerova píše: Měl jsem čtyry roky sestru nemocnou tak, že ustavičně ležela na posteli na znak a nemohla se pohnouti. Časem měla velké bolesti. Dovedli jsme lékaře. Řekl nám, že je to dlouhá nemoc jater, že již nikdy chodit nebude. Jedenkrát jsem četl v Hlasech, jak jedna žena byla nemocná dvanáct let a ta psala: „Nemyslete si, že jak se pomodlíte Otčenáš, že vás hned Panna Maria vyslyší. Musíte s velikou důvěrou neustále prositi.“ Tak jsem také učinil, třikrát za rok jsem byl na Hostýnku a prosil jsem Pannu Marii, buď ať si ji vezme, anebo ji uzdraví. A uzdravila se. Chodí, je zdravá ku podivu všech, kdož ji znali. Já jsem též byl letos na operaci a slíbil jsem Panně Marii Hostýnské a sv. Antonínkovi, jestliže se uzdravím, že pošlu 20 Kč na elektriku. Tak tedy jsem svému slibu dostal a posílám těch 20 Kč a prosím P. Marii, aby mi byla i nadále nápomocná. Po nemoci mne ještě bolí nohy. Až mi bude lépe, hned navštívím Svatý Hostýn.

Čtenářka z Oseku n. B. děkuje B. S. P., P. M. Svatohost., sv. Josefu, sv. Anně, sv. Antonínu, arch. Rafaelovi, že se po 8 letech navrátil syn ze zajetí, když se všechny prosby a oběti zdály marné. Konečně v poslední májovou pobožnost se zdálo matce, že syn přišel s růžencem na krku. To bylo v sobotu; a v první pátek v červnu přišel skutečně. Dlouho zkoušel Pán Bůh, ale prosba byla vytrvalá a do vůle Boží zcela odevzdaná.

A. K. ležela několik týdnů těžce nemocná v nemocnici v Kroměříži, prosila sv. Antonína, aby se u Matičky Svatohost. přimlouval a k ní samé se modlila, a již 30. června mohla choditi. Posílá 10 Kč na světlo.

Dále děkují P. Marii za uzdravení z těžké nemoci čtenářka z Hlinska p. H., a čtenářka z Troubek a posílá 25 Kč na elektriku, jiná 20 Kč za uzdravení, jiná daruje 5 Kč; dále vzdává díky M. K. z Veselíčka, již lékaři nepomohli, Cecilie Pittauerová, jiný děkuje za obdrženou milost (10 Kč), nejmen. z Bratislavy (15 Kč) a nejmen. z Opatovic u Vyškova za vyslyšení prosby (5 Kč a 5 Kč).

Na pozdravný telegram, zasláný z valné hromady Svatohostýnské, jejímž předsedou byl jednohlasně zvolen, odpověděl nejdp. arcibiskup z Mariánských Lázní hospodáři M. Sv. H. továrníkovi Zbořilovi: „Díky nejsrdečnější vzdávám za lask. zprávu, že jsem byl zvolen za předsedu Matice Svatohostýnské a prosím, abyste díky tyto tlumočil všem, kdož mne zvolili. Těším se na spolupráci s Vámi všemi. V lásce oddaný Leopold, arcibiskup.“ Tato zpráva potěší jistě všechny členy M. Svatoh., jichž je přes 14.000 a všechny poutníky, jichž statisíce každoročně přicházejí potěšiti se a osvěžiti na Sv. Hostýn.

Osobní. P. Jan Dvořák, jenž působil na Sv. Hostýně od roku 1918 a také dříve,

se dostal do Hradce Králové. P. Josef Špatný, jenž od loňského roku byl redaktorem Hlasů, odjel 27. srpna do Dědic v Polsku konat třetí zkušební rok. Místních přišli P. Konrád Kubeš a P. Josef Lepka. Fr. Hluchý byl přeložen do Bohusdova. Na budoucí rok tedy budou na Sv. Hostýně: P. Josef Stryhal, superior, P. Konrád Kubeš, P. Josef Lepka a P. Rud. Rozkošný, Fr. Dvořák a Fr. Oškera. V prázdninách vypomáhá na Sv. Hostýně P. Josef Habeš, jenž byl na kněze vysvěcen 20. července v Praze; loni tu byl za týmž účelem v prázdniny P. Josef Vraštil, jenž mnoho zpovídal a před Matiční valnou hromadou zpovídal celou noc; nyní koná třetí zkušební rok na Velehradě. — Z jiných domů: P. Cyril Jež se stal rektorem arcib. gymnasia v Bubenči, kamž se také dostal P. Bartoník z Velehradu, na jeho místo přišel z Bubenče P. Vítek, rodák z Nivnice. Z Velehradu byl přeložen P. Puček do Opavy na místo P. Vídenského, jenž byl poslán do Těšína na místo P. Černého, jenž jest v Praze. — 4. září přijel na visitaci domu provinciál P. Leopold Škarek s Rudolfem Stejskalem; P. Provinciál odjel 7. září na Velehrad, kdež slavil P. Václav Wirsig 50té řádové jubileum, a kdež byl uveden v úřad rektora ředitel papežského ústavu P. Emanuel Kubíček na místo P. Ant. Ostrčilíka, dřívějšího superiora hostýnského.

Assessor Jos. Lužný zemřel 4. srpna 1924 v Příboře. Narodil se roku 1847 v Hunčovicích, na kněze byl vysvěcen r. 1872; byl kaplanem v Pitíně u bývalého faráře rusavského Doliny, jenž se stal farářem v Předmostí, a jenž po smrti bystrického faráře Šuberta, 12. května 1881, svolal kněze do Přerova, aby se poradili jak zavést duchovní správu na Sv. Hostýně; z Pitína se dostal do Bojkovic a roku 1880 do Prusinovic, z hod. od Sv. Hostýna vzdálených. Dříve než byla zavedena stálá duchovní správa na Sv. Hostýně, kázával tu o větších slavnostech. V Prusinovicích uvědomil katolíky proti jinověrcům, postaral se o ozdobu chrámu, o novou faru a hřbitov, založil hasičský sbor, záložnu, získal poštovní úřad. Když se dostal P. Cibulka na Sv. Hostýn, podporoval jej radou i almužnami. Protodával P. Cibulka nad oltářem sv. Anny namalovati mezi patrony osob o Sv. Hostýn zasloužilých také sv. Kateřinu, patronku chrámu prusinovského. Jsa znalcem starých památek shledával je z pramenů a dokladů; proto měl vypůjčené z hostýnské knihovny olomoucké i brněnské desky zemské, ba i několik dní bydlel v klášteře a činil si výpisky z dějepisných knih. Výpisky, asi 200 archů, vztahující se k okresu bystrickému daroval Sv. Hostýnu; jsou to vlastně jména majitelů všech osad a měst celého okresu. Když předloni slavil zlaté kněžské jubileum v Prusinovicích, zastavil se také na Sv. Hostýně; i ve své ne-

moci často si vzpomínal na P. Marii svatohostýnskou. V Pánu zesnulý pamatoval také almužnami na hostýnský klášter. Jest známo, že na Sv. Hostýně se sejde mnoho peněz, ale málo kdo ví, že málo z těchto peněz připadne klášteru, takže klášter nejen že nic neušetří, ale má dosti starosti, aby běžné dluhy zaplatil. Stará se, aby o pouti bylo dostatek kněží, kteří by poutníky obsloužili; o ty kněze musí pečovat, a přece všechno živobyčí musí za drahé peníze kupovat; a donáška také není zdarma. Proto s vděčností si připomínáme, že v době válečné nám pomohl Břest na Hané, a také Skoronice na Slovácku nám přičiněním milotického faráře Ant. Dostála darovaly brambory, a občané ze Starého Města nám darovali mouku, kterou nám však hanácký městýs 24. listopadu 1919 „zabral“. Jest pravda, že se na Svatý Hostýn sejde mnoho peněz — a to přičiněním kněží tam působících — a tito kněží však jsou rádi, když jim někdo dá nějakou almužnu. Tak na nás pamatovala zemřelá stařenka Lužová z Rudslavic, zemřelý assessor Jos. Lužný v Příboře. O. v p.

Assessor Ferdinand Harna, kněz jubilant, kmet osmdesátiletý, farář v. v. ve Chvalkovicích, přijel s olomouckým processím podívat se na elektrické osvětlení, pro něž s takovým zápalem horoval, s jakým plál jako mladý kaplan pro zřízení duchovní správy hostýnské v letech sedmdesátých. Opatřil značný peněžní obnos od různých dobrodinců P. superiorovi. Elektrické osvětlení se mu velice líbilo. K jeho čtyřicetiletému působení ve Chvalkovicích složil Rudolf Stupavský vhodnou báseň, a také i generál Hoppe, obřadník presidenta republiky, mu gratuloval. Odjížděl s Hostýna s uspokojením vida, že námaha jeho o Sv. Hostýn nebyla marna. Na hřbitově bystřickém se pomodlil u hrobu svého kolegy Blažeje, faráře rusavského, a u hrobu malíře Schwaigra. Vrátil se domů rád vzpomíná na Pannu Marii Svatohostýnskou; jistě jej Matička Boží za práce k její cti a chvále vykonané potěší a odmění.

13. srpna přišel poděkovati za šťastný návrat z Ameriky delegát Apoštolátu sv. Cyrila a Metoda Leo Pospíšil, katecheta z Val. Meziříčí; jeho první soudruh, P. Adolf Jašek zemřel v Clevelandu, a druhý misionář František Jemelka se léčil v Píšťanech z reumatismu; vypravoval o velké obětavosti našich krajanů a zvláště chválil horlivost redaktora amerického Hlasu, Hynka Dostála; od P. Marie Svatohostýnské do Ameriky posílá všem známým srdečný pozdrav.

Poutí. 1. července František Janyška, kaplan ze Slavičína, se 27 žáky z Nevšové. V sobotu 2. srpna nebylo mnoho poutníků; až v neděli ráno se chrám naplnil orelskou mládeží župy Urbanovy, kterou svolal prof. Ant. Janda z Kroměříže. Orli i Orlice v

hojném počtu přistoupili k sv. svátostem a zasvětili se Božskému Srdci Páně po kázání, které měl P. superior. Zpívanou mši sv. měl Karel Macke, katecheta z Brna. Jeden poutník pravil: „Nejsem ani Orlem ani Sokolem, ale dal bych přednost jednotě Orla, neboť v něm mládež neotuzuje jen své páže a tělo, nýbrž i ducha, jest vychovávána nejen fysicky, ale i nábožensky-mravně.“ Jistě byl onen poutník ještě více nadšen pro jednotu Orla, když starosta župy Urbanovy, prof. Ant. Janda, ve vzletném a jadrném proslovu při akademii po mši sv. Orelstvu naznačil, že musí býti věrno Bohu i svému národu. Po něm mluvil P. Josef Špatný T. J., jenž dával mládeži pokyny a rady pro nábožensko-mravní život. — Téhož dne František Bubílek, far. na odpočinku v Bystřici slavil 34. výročí prvotín na sv. Hostýně. Odpoledne přivedl František Berger, far. v Polance u Vsetína, 76 dítek. V pondělí odpoledne přišlo 24 kněží na duchovní cvičení. S unionistického sjezdu se u nás zastavil P. Step. Cepetič T. J. ze Skoplje a P. Mořic Gordillo T. J. ze Sevilly a Ivan Bukovič, prof. náboženství ve Splitě. 5. srpna sestry Boromejky z Nového Jičína s 97 sirotky, Vincenc Král, far. z Choryně s 19 dítkami. 10. srpna průvod z Brna, letos již třetí, 1200 s rektorem redemptoristů P. Frant. Schrollerem, dvěma řehol. bratry a jedním bohoslovcem a s hudbou, a z Břestu 120 s prefektem semináře Jos. Motalem. 11. srpna Inocenc Bártla, far. z Kojetína se sirotky, 13. srpna Josef Kocián, kaplan z Dolan s 20 žáky, kteří přistoupili k sv. svátostem, 14. srpna průvod z Břeclavy 500, vedený pí Marií Čapkovou s hudbou, z Kozlovic 150 s kaplanem Al. Tkadlečkem, z Bohuslavic u Kyjova 140, z Oujezdska u Zdounek 50, z Tovačova 140, a Josef Gargela, kaplan u sv. Aloise v Král. Vinohradech s prázdninovou výpravou kat. mládeže vinohradské cestou z Tater a Velehradu na Svatý Kopeček. 15. srpna: Rajnochovice 220, Kunovice-Loučka s kaplanem Jos. Ošťádalem, Orly a hudbou 250, Všechnovice s kapl. Al. Hlaváčkem a s hudbou 300, Bruzovice u Těšína 120 s prof. drem. Fr. Onderkem. Kostelec u Holešova 500 s kaplanem Jar. Valentou a s hudbou. Ranní kázání měl dr. Kl. Žůrek, velkou zpívanou Jan Daněk, kanovník z Kroměříže s asistencí Fr. Štěpánka, prof. Onderky, kapl. Valenty. 218 poutníků z Turzovky a z Vysoké přišlo večer 14. srpna a odešlo dopoledne 16. srpna. Horlivě pomáhal Gustav Hever, far. z Rosic a Fr. Pecháček, kons. rada z Val. Meziříčí. 16. srpna z Dobré u Frýdku 60, z Příbora s far. Filipem Pospíšilem 420, ze Zašové s far. Jos. Stančákem, z Vítkovic s katechetou J. Minářem 100, ze Zubří s kaplanem Fr. Reichlem 200, z Rožnova s kaplanem Josefem Vavříkem 200, z Kroměříže s vikářem Lad. Jančou, ze Ženkavy s far. Jos. Nesvadbou 100

z Tlumačova s far. Ad. Svárou 365. Odpoledne se scházely mariánské družiny, pro něž bylo večer kázání; slavné požehnání měl dr. Josef Foltýnovský. V pondělí ráno o 6. hod. měli zpívanou mši sv. se společným sv. přijímáním, o 8. hod. akademii na louce, o 11. hod. křížovou cestu, o 1. hod. požehnání a odchod. Na družinské akademii mluvila sodálka z Přerova o apoštolátě družin a o činnosti odboru apoštolátního v Přerově, dr. Kalabis o vnitřním životě v družinách: na základě známého příběhu o Marii a Martě prakticky a s humorem pojednal o ctnostech, které se mají v družinách pěstovati a o nectnostech, které se z nich mají vymítni. Mezi pozdravy zasluhuje zvláštní zmínky proslov sodálky z Michálkovic u Těšína, která se zmínila o vytrvalé práci na této ohrožené výspě katolické v záplavě československého sektářství. Dr. Foltýnovský zdůrazňoval nutnost družin mužských v nynější době a vybídl sodálky k apoštolátu i pro tuto věc. Večer přišli kněží na duchovní cvičení. V sobotu odpoledne 23. srpna průvod z Vidče u Rožnova s far. Ad. Bajerem a s hudbou 128, z Pavlovic u Přerova s kaplanem Aug. Navrátilcem 300 a z okolí rajhradského, židlochovského 535 s nejdp. opatem Petrem Hlobilem, s P. Vojtěchem Horákem, ř. sv. Bened., a P. L. Hublíkem ř. sv. B. z Rajhradu; měli zpívanou mši sv. s asistencí. O 9. hod. sloužil zlatou mši sv. Ondřej Otáhal, bývalý far. v Olšanech. nyní na odpočinku v Kroměříži, jemuž asistoval Emil Minařík, kaplan z Olšan a P. Rud. Rozkošný. Pro vojenské manévry v okolí Kroměříže opozdili se letos olomoučtí, kteří přišli teprve o půl 1. hodině odpoledne (přes 1200) za vedení quar-diána kapucínského kláštera P. Timoteje Kyselého, jenž ihned sloužil mši sv., o 3. hod. měl kázání a shromáždění III. řádu a po něm křížovou cestu. Ráno měl kázání P. Vladimír, po něm slavnou mši sv. P. Timotej s asistencí P. Vladimíra a P. Metoděje Franka z Brna. Večer přišli kněží na duchovní cvičení. 26. srpna přivedl V. Král, far. z Choryně školní děti, 28. srpna Vladimír Kodítek, kaplan z Bránec, 121 žáků, odpoledne dr. Inocenc Obdržálek, far. v Horní Moštěnici poutníky; z Otaslavic u Nezamyslic přijelo autem 28 poutníků; vyjeli o 5. hod. ráno, jeli na Přerov a o 7. hod. byli v Bystřici; platili po 20 Kč; jiné auto přivezlo německé poutníky z Hranic; že bylo pěkné počasí, přišlo mnoho jednotlivců, z nichž někteří odpoledne na zpáteční cestě zmokli.

Dr. H. H. píše v „Čechu“ 15. srpna o účtě mariánské a pokračuje takto: Vizte jen ta nesčetná procesí, která o každém svátku Mariánském, hlavně však o svátku Nanebevzetí P. Marie proudí na Hostýn! Opravdu nemohlo býti příhodnější místo vyvoleno pro kult Mariánský nad Hostýn, nevelký to kopec (736 m), vypínající se však hrdě na severozápadní straně Bílých

Karpat. Hle, jak pje o něm Fr. Sušil: Ó Hostýne, skvělá nádhero vlasti mé! Pamětníku svatý slávy nemíjivé! Jasná hvězdo, co září posvátnou Slovanům

plane!
Důstojné vztyčuješ téměř k bytům nebes, odtamtud blažené čerpaje výtoky; v té své blaze nebeským pohlížíš po

zemích okem!

Kdo jednou viděl velkolepou pouť na Hostýně, kdy celý jeho vrchol je pokryt nejpestřejší směsí hýčících barev slováckých krojů, kdo slyšel ty nadšené zpěvy z tisíců hrdel mladých jonáků a dívek i vetkých stařečků a stařenek, a jásající hudbu nesčetných kapel ve vzájemném zápolení o primát ten poznal, že mohutnější manifestace úcty Mariánské nelze si představit. A taková pouť hostýnská zanechá po celý život hluboký dojem a hřejivé vzpomínky v každé duši vůbec, která se přirozenému cítění úmyslně a skepticky nevzpírá a nevymyká. A to již je velký význam a odměna za svízele cesty, kterou jsme, když ne se zbožným úmyslem, tedy aspoň bez předsudků vykonali, že duše ohlušená v tom honu za životem, tam odpoutá se snáze ode všeho zbytečného rozptýlení a soustředí se ve svém vnitřním citovém žití. Toť krásné zvyky, které jsou jen přirozeným výronem čistého a dobrého srdce českého lidu. Neberme mu této poesie!

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 4.—8. srpna zúčastnili se tito vdpp. z olomoucké arcidiecése: Dr. Petr Bartošík, profesor náboženství v Jevíčku, Václav Dostál, farář v Kurovicích, Jan Kuča, kaplan v Šenově, Vincenc Kubala, farář v Hlavnici, Jaroslav Kvapil, katecheta v Prostějově, Max. Lubojacký, farář v Paskově, Augustin Neoral, farář v Rudslavicích, Leopold Obrtel, farář v Stupavě, Josef Spáčil, farář v Dědicích, Rudolf Vaněk, farář v Korytné, Fr. Zdráhal, farář v Živicích; z brněnské diecése: Jan Burk, zámecký kaplan v Židlochovicích, Dr. Ferd. Dokulil, regens v chlapeckém semináři v Brně, Josef Heral, dómský vikář v Brně, Al. Hroch, kaplan v Blučině, Fr. Slabý, farář v Pulgarech, Jan Šoupal, farář v Dlouhé Lhotě; z budějovické diecése: Jindřich Senft, kaplan v Staňkově, Václav Klabouch, kaplan v Sušici; z pražské arcidiecése: Em. Satinský, katecheta v Nuslích, Fr. Štulpa, kaplan v Uhl. Janovicích.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 18.—22. srpna zúčastnili se tito vdpp. z olomoucké arcidiecése: Bohumil Bunža, farář ve Vyškově, Fr. Černý, koop. v Kroměříži u P. M., Josef Červík, prof. v Zábřehu, Fr. Hronek, far. v Kostelci u Hol., Josef Huvar, farář v Lussdorfu, Augustin Chmelař, far. v Loukově, Jan Krejčíř, far. v Bílé, Pavel Kvasnička, prof. v Holešově, Jos. Motal, stud. prefekt v Kroměříži, Josef Nezdařilík, katech. v Jaktarži, dr. Fr. Robenek, prof. v Kroměříži, František Srovnalík, koop. v Přívoze, Gabriel Vlček,

koop. v Kralicích, Ant. Zamazal, katech. v Mar. Horách; z brněnské diecese: Ignát Hrubý, farář v Boskovcích, Pavel Navrátil, děkan v Hodoníně, Ondřej Novák, far. v Tasově, Josef Pluska, far. v Mohelně, Rich. Zavadil, koop. v Bučovicích; z pražské arcidiecese: Dr. Jos. Šíma, profesor v Praze; z královéhradecké diecese: Jos. Mareš, kaplan v Novém Městě n. M., Jos. Jílek, farář v Osicích; z nitranské diecese: Al. Marsina, farář ve Višňově.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 25.—29. srpna zúčastnili se tito vdpp. z olomoucké arcidiecese: Vilém Bělák, kooperátor v Kravařích, Jan Híkl, arcikněz a děkan v Holešově, Josef Chytil, farář v Lodbodicích, J. Menšík, katecheta v Bystřici p. H., Theodor Otíпка, farář v Blatnici, Ant. Vícena, farář v Jasenné, Alois Winkler, kooperátor ve Vítkovicích; z brněnské diecese: Jan Novotný, nádražní kaplan v Břeclavi, Fr. Štěpánek, katecheta v Brně, Karel Vítek, katecheta v Brně; z vratislavské diecese: Alois Wyka, katecheta v Prostřední Suché.

O květnové letošší povětrnosti píše státní meteorologický ústav toto: Při vysoké teplotě měl květen nadbytek vláh a to téměř výhradně z lijavců bouřkových. Zejména početnost bouřek v tomto měsíci dosáhla čísla abnormálně vysokého. Největší počet bouřkových dní připadá na stanici v oblasti Tater (St. Smokovec 18 dní!), což je číslo rovnající se celoročnímu průměru pro střední Evropu. S velkým počtem bouřek souvisí také výskyt živelních pohrom, způsobených krupobitím a průtržemi mračen. Zvlášť kritickými byly dny 10. a 11., 25. a 30. května. Bouřky s krupobitím a průtržemi dne 20. května na Moravě v pásmu mezi Hranicemi a Znojmem měly zřejmě původ ve střetnutí se chladného vzduchu ležícího nad Německem a Polskem s teplým vzduchem v našich krajinách. K vniknutí chladného vzduchu došlo nejspíše z příčin orografických (horopisných) podle Odry proti jejímu toku a impuls prošel napříč Moravou. Bouřky v řečeném kritickém pásmu měly při tom místní ráz, neboť chladný vzduch nevytvořil širokou frontu postupovou. Byl to jen náraz. Současně strhla se v Užhorodě bouřka s vichřicí téměř orkánové síly od severu. Zde se přelil chladnější vzduch přes Karpaty jako bora. V Čechách se ochladilo jen ve vyšších vrstvách vzdušných.

Povětrnost v červenci byla podobná červnové co do teploty, deště, oblačnosti. Průměrná teplota byla o jeden stupeň vyšší než v červnu: červnová 14.1°, červencová 15.2° C. V červnu napršelo 89.2 mm, v červenci 83.4 mm; jasných dnů bylo v červnu 7, v červenci 8, zamračených v červnu 8, v červenci 7. Ostatní byly polozamračené. Nejvyšší teplota byla 4. července 25.8° C,

když Orlovští přicházeli nahoru, a také na sv. Cyrila a Metoda odpoledne. Když mnoho průvodů přišlo, bylo 23° C. Právě v tu dobu se v Bystřici před radnicí oslavoval Hus, řečník brojil proti Římu; byl však každou chvíli přerušován procesím s hůbou, která hrála mariánské písně. První tři týdny málo pršelo: nejvíce před sv. Cyrilem a Metodem, když se měl konati světelný průvod: 7.6 mm; taktéž i ve svátek sám večer nemohl býti průvod pro vítr a déšť. 23. července napršelo 18 mm, 30. července 12, 31. července 24 mm. —

Povětrnost v srpnu. Jasných dnů bylo jen šest a to: 2., 5., 7., 13., 27., 30. srpen. Většinou zamračených bylo pět a to: 3., 9., 15., 19., 23. srpen. Pršelo v 17 dnech a to: 3., 4., 5., 8., 9., 14., 15., 17.—21., 23., 25., 26., 28., 31. srpna; nejvíce pršelo 3. srpna odpoledne po svěcení velehradského Stojanova (16.5 mm); proto nemohli někteří kněží, kteří se ohlásili, na Sv. Hostýn přijeti. Také i před svátkem Nanebevzetí P. M. napršelo 10.2 mm; i ve svátek sám dopoledne o půl 11. hod. napršely 3 mm, právě po kázání P. Žúrka, které měl venku; i v neděli večer, když měly mariánské družiny požehnání, pokrápělo. Také i v neděli odpoledne posledního srpna zmokli poutníci. Za celý měsíc napršelo 84.2 mm. Průměrná teplota za srpen byla 13.4° C; ranní 12, polední 16.2, večerní 12.7° C. Nejtepleji bylo 7. srpna 24, nejchladněji ráno 26 srpna 7.5° C; také v neděli ráno, když tu byli rajhradští, bylo jen 8.6° C; 10. a 15. srpna ráno bylo také jen 9.7° C; na valnou hromadu Matice bylo ráno 15, odpoledne 20° C. Silný vítr vál 10., 14. ráno, 16. večer, 17. ráno a 23. srpna ráno. Hřmění jsme slyšeli 3., 14., 26. srpna. Praděd bylo viděti 11. a 18. srpna; a také 1., 14., 15., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. srpna bylo viděti aspoň na 40 km. Průměrný tlak par byl 96, průměrná vlhkost 83, průměrná oblačnost 5, průměrná síla větru 3. Vítr vál: S 7krát, SV 11krát, V 7krát, JV 12krát, J 14krát, JZ 15krát, Z 17krát, SZ 10krát.

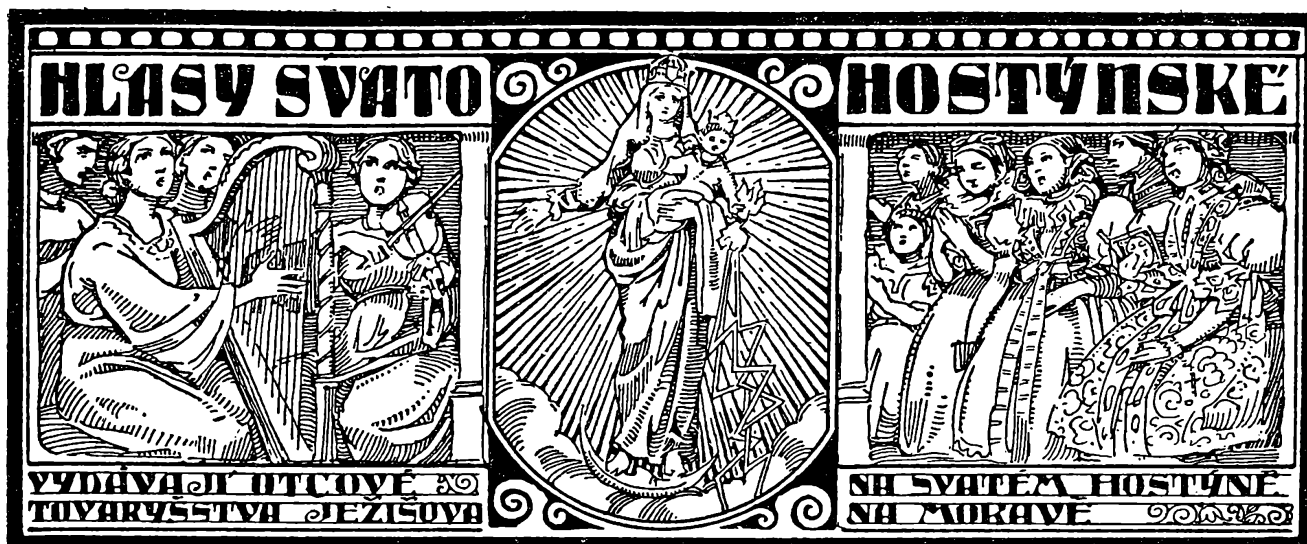
Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V srpnu 1924.

3. bylo lidí v kostele	2800	a u sv. př.	735
10. " " "	3800	"	1575
15. " " "	6300	"	2833
16. " " "	500	"	396
17. " " "	6500	"	2816
18. " " "	1100	"	834
24. " " "	4000	"	1370
25. " " "	1900	"	1215
31. " " "	4000	"	1576
Ve všední dny úhr.	3488	"	1390

Úhrnem 34388 " 14740

Mši sv. slouženo 437.

Číslo 11.

Listopad 1924.

Ročník XX.

Fr. Žák T. J.:

Svatohostýnský poutník.

V.

*Mnoho vás, schody, ach, přemnoho,
sotva již popádám dechu.
Nediv se, příteli, povzdechu,
touha mě pohání k spěchu.*

*Nuž, Bohu díky! jsem na konci.
Vzhlédnu a udiven rázem
stanu a koleno ukláním
s dojemným pohnutím na zem.*

*Velebná postava Kristova
žehná mi pravici z kovu,
levici srdce mi otvírá,
a ústa se hotoví k slovu:*

*Vítám tě, poutníče, k Matičce,
každého, kdo k ní má lásku,
v srdci svém chovám a vážu s ním
vroucího přátelství pásku.*

*Ježíši, mistře můj, zaplesám,
uchvácen blahem až k mdlobě,
na věky, na věky náležím
Matičce boží a tobě.*

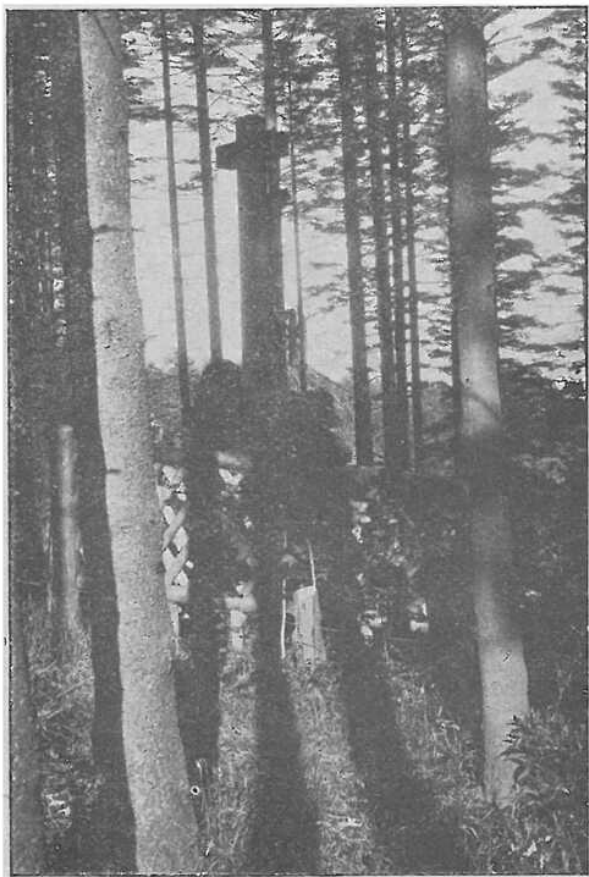
Duše v očištění.

Z „Květů křesťanského učení a zbožnosti“ Msgra. Gaya.
Přeložila Hedvika Vávrová.

Jest zřejmo, že Církev trpící jest naším bližním. Všechny duše v očištění jsou našimi sestrami. Musíme milovati tuto Církev a pomáhati těmto duším; neb tu láska musí býti činnou a taková láska neuspokojí se jinak, leč může-li pomoci a přispěti. Pán Ježíš mluvě o posledním z hříšníků, řekl: „Co jemu učiníte, Mně jste učinili.“ Jak tím více vztahují se slova Jeho na svaté a zvláště na tyto drahé duše trpící!

Jsouť zcela Jeho, nemohou Ho již opustiti a On jich nemůže ztratiti. Zkouška se skončila, čas minul, satan jest přemožen. Pán Ježíš si jich vydobyl, drží je, chová je. Kdo pracuje pro ně, nepracuje na nejisto, nebude zklamán a práce jeho nebude promarněna na nehodných. Jaká to mocná pobídka! — Dojista svatá, potřebná a na věky požehnaná jest práce, jež vybavuje lidské duše z vazeb hříchu. Ježíš ji od nás

žádá, neb jest pokračováním Jeho Božského díla. On ji vnuká, pomáhá při ní, zúrodňuje ji a odměňuje velkolepě. Ale čeho často docílujeme zde na zemi veškerou svou námahou? Dnes zachránili jsme jednu duši; kde bude zítra? Spěcháme za uprchlou ovečkou a přivedeme ji nazpět; jak dlouho zůstane v ovčinci? Snad se přece jednou vrátí, by tu aspoň umřela. Běda, běda! kolikrát tato vznešená a božská práce končí nevděkem, a duše, jež stála tolik potu a práce, hyne

Večer u hřbitovního kříže svatohostýnského.

na věky a jest věčně nešťastnou. — Ale v očištění nic nepřijde na zmar. Země, kterou tu oséváme, zůstává nezměnitelně plodnou a věrnou: za každé zrno do ní vržené nebe sklízí plod. Proto mnozí jsou toho mínění, že jakkoli obrácení hříšníků jest dílem výtečným, přece vysvobozování duší z očištění předčí je svou výtečností. — Z mnohých ohledů milosrdenství zde prokazovanému sotva se cos vyrovnati může. Almužnou, kterou zde udělujeme, jest Bůh sám, na Něhož tyto duše budou věčně patřiti a Jehož na věky požívatí budou. I nebi celému tím proka-

zujeme nesmírnou lásku: Do moře jeho radosti vléváme novou nesmírnou radost, neť v jeho světě plném světla vzešlo nové slunce a v harmonii jeho života zazněla nová živá melodie. Kdo vysvobodí duši z očištění, naplní radostí všech devět kůrů andělských, potěší Matku Boží za Její slzy, budí nové květy na stromu sv. kříže, ozáří Kalvarii novým leskem, uctívá novou slávou drahocennou nejsv. krev, klade nový stupeň před trůn Beránka Božího a rozmnoží svaté lidstvo o jeden hlas více k věčné chvále nebeského Otce. Co jest většího nad toto dobrodiní?

I dobře tedy rozumíme oněm křesťanům, kteří osvíceni božským světlem pracují celý svůj život, by ulevili těmto ubohým duším. Již před staletími utvořila se zvláštní bratrstva a v době nynější i celé řeholní družiny, jichž účelem jest osvobození duší z očištění. Odtud si vysvětlíme i štědrost, s jakou sv. Církev otvírá v jich prospěch poklady svých odpustků, jakož i péči, s níž ukládá každému knězi, jenž přistupuje k oltáři, by v Oběti nejsvětější na ně si vzpomněl, na ně pamatoval. Také nedopouští, by v církevních hodinkách veřejných i soukromých skončila se jediná hodina, v níž by miliony hlasů nevolaly k Bohu o věčný pokoj a odpočinek pro tyto přátele Ježíšovy. Toto volání křesťanské lásky jest ozvěnou jejich modliteb a květem jejího rozjímání.

I nedivme se proto, že v jistém smyslu nebe odevzdalo zemi téměř veškeru svou péči o tento trpící svět. Země obdržela k tomu tolik moci! Co jest všechna moc Josefova v domě Faraonově a v celé zemi Egyptské u porovnání s mocí nejposlednějšího křesťana? Ach, dítky sv. Církve nejsou ustanoveny k rozdávání obilí a k výměně pozemků! Jsouť správci Krále, Ježíše Krista a rozdavatelé Jeho pokladů; rozdávajíť jeho pot, Jeho slzy a Jeho krev. Každý může namočiti v Božské Jeho Krvi nejen konec prstu, jak prosil onen zlý boháč v evangeliu, ale celou svou ruku, a každý může vrhnouti víc než několik krůpějí do oné výhně lásky, kde hoří naši bratři. — Křesťané mohou tam poslati na tisíce těšivých paprsků a ozářiti mohou božským světlem onu zemi stínů; mohou rozkrušiti ohnivá pouta, ano mohou i otevřítí brány onoho vězení. Toť jedna z podstat-

ných předností, totiž jeden z oprávněných úkonů onoho královského kněžství, jež jim bylo uděleno na křtu sv. Což tedy mají učiniti? O jaký bod podpory oprou páku své snahy, by pozdvihli ty duše až do lůna Božího? Tu není pochyby, že jest to především kříž Ježíšův, bez něhož by nemohli učiniti ničeho. Pro nás však, kteří již žijeme silou tohoto kříže, jako ratolesti mizou kmene, jenž je nese, co bude jistě naším bodem podpory? Téměř vše, co chceme, skoro právě nic, výkony nejsnadnější, ne-li nejobyčejnější a nejvšednější, jaké první dobrý křesťan může činiti od rána do večera, ať již jest to jakýkoli skutek cnoti, poznamenání se sv. křížem, haléř vložený do dlaně ubožákovy, neb povinnost vyplněná, potřebná práce vykonána a nepřijemnost nějaká trpělivě snesená. Ale ještě více: co jest na světě nejsladšího, jest právě nejcenějším: obcování mši sv. a přijímání Těla Páně...

Poznáváte celý rozsah tohoto kupčení? Ó má duše, ó dcero Boží, ponoř se do rozkoší Božích — a Bůh tě jistě za to odmění tím, že odsune celou horu utrpení, pod níž sténala právě duše, kterou miluješ. Ó lásko, ó moci, ó důmyslnosti, o dobroto lásky! Ó vynálezavosti Srdce Ježíšova, ó bohatství Jeho obětí!

Kam spějí všechny naše činy, jsou-li nadpřirozené, a není přece jediného, jenž by jim nemohl býti, chceme-li? Do jaké výše? Do jaké hloubi? S jakou silou? S jakou účinností? Co jsou proudy světla, vylévající se ze slunce k osvětlení našeho ovzduší, u přirovnání k veletokům soucitu a útěchy, jež z hloubi našich svatostánků a milujících srdcí proudí bez ustání do očištnice, až ho téměř zaplavují? Nic není rychlejšího, nic jistějšího! Uznejte tedy svoji moc! A poněvadž jest tak velkolepá a její užívání tak snadné, užívejte jí ve prospěch těchto duší! Užívejte jí přechasto ve prospěch duší nejsvětějších a tedy Bohu nejdražších, ale užívejte jí i k pomoci těch nejopuštěnějších, neb tyto mají právo na lásku tím živější a soucitnější.

Osvobodíme-li je, zachovají nám vděčnost nesmrtelnou a budou nám pomáhati svými modlitbami dříve ještě, než vejdou do ráje. „Chci-li si vyprositi nějakou milost“, říkala sv. Kateřina Boloňská, „utí-

kám se vždy k těmto trpícím duším a záhy ucítím, že jim vděčím vyslyšení své modlitby.“

Svět, ano i svět věřící, pramálo se modlí za mrtvé. Jeho víra jest tak slabá, láska vlažná, paměť příliš málo věrná, jeho duch tak roztržitý a lehkomyšlný, jeho život mnohonásobný a rozptýlený. A nad to — snad jste si toho též povšimli — byť sebe přísnějším byl k žijícím spolubližním, zesnulé prohlašuje s obdivuhodnou snadností za svaté; činí to jednak z blahovůle k zemřelým, ale též z vrozené touhy potěšiti se a uspokojiti. Hleďte tedy napravit tyto chyby a zaplniti všechny mezery!

Z dopisů sv. Františka Sal.: List jistě paní.

Má předrahá dcero! „Navedení k životu zbožnému“*) bylo napsáno pro osoby Vašeho stavu. Prosím tedy, byste je četla a dle možnosti věrně jím se řídila. Jsem přesvědčen, že tam najdete všechny potřebné rady. Pro Vás zvláště dodávám, byste hleděla zkrátiti své pobožnosti, neb nemáte dosti pokdy, byste jim více času věnovati mohla. Ráno stačí malá půl čtvrthodinka. Můžete-li, jděte na mši sv., a nemůžete-li, modlete se půl hodiny ve spojení se sv. Církví, klaníc se přesvaté oběti a Vykupiteli našich duší. Vynaložte všemožnou péči, byste své modlitby konala s největší pozorností a uctivým držením těla, aby bližní viděl, že mluvíte s Velebností Božskou. Buďte pokorná a mírná ke všem; Pán Bůh povýší Vás pak v čas navštívení. Modlete se často za duše, jež se uchýlily s cesty pravé víry, a děkujte často Bohu za milost, že Vás v ní udržuje. — Vše pomíjí, má drahá dcero; po těch několika dnech života smrtelného, jež nám zde ještě zbývají, přijde nekonečná věčnost. Jak málo na tom záleží, žijeme-li v pohodlí neb v nepohodlí, jen když na věčnosti budeme blaženi. — Tato svatá věčnost, jež nás čeká, buď Vám útěchou, jakož i vědomí, že jste křesťankou, dcerou Ježíše Krista, obrozenou v Jeho krvi. To jediné jest naší slávou, že Božský Spasitel za nás umřel. — Ač odcházím bez naděje, že bych se s Vámi na tomto světě ještě mohl shledati, to přece neumenší lásku, již mi Bůh dal k Vaší duši; ta zůstane pevnou, stálou, ne-

změnnou. Nikdy nepřestanu Vám přát, byste žila svatě na tomto světě a na onom někdy byla věčně šťastnou. Zatím zůstá-

vám milosrdenstvím Božím Váš nejpokornější a nejposlušnější služebník — František, biskup ženevský. V Paříži, 4. září 1619.

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Boj u Ain-Madhi velice proslavil jméno Sonisovo. Noviny francouzské i alžírské přinesly o něm obšírné zprávy. Císař Napoleon III. poslal mu darem nové své dílo „Život Césarův“ a dosavadního podplukovníka a velitele lagnatského povýšil na plukovníka 6. pluku myslivců. Soudní řízení o zradě Si-Ahmeda utonulo v hlubinách diplomacie arabské, o níž se Sonis vyjádřil, že pracuje na záhubě země. Sonis po velkých posledních námáhách se roznemohl, ale zotavil se v krátké době. Náležel k oněm řídkým duším, jež více úspěchy než nehody odlučují od věcí tohoto světa a slučují je tím úžeji s Bohem. „Co se se mnou stane?“ píše nový plukovník. „Půjdu tam, kam budu poslán. Toť jediné vodítko mého života. Nejlépe jest se odevzdati při všem do rukou Božích.“ V jiném listě poznamenává: „Jsem celý Jeho a to nejen po krk, ale i nad hlavu. Začneme-li milovati Boha, nemůžeme ho milovati nikdy dosti. Při tom všem jsem

služebníkem neužitečným, kterého Ty dobře znáš...“ — Hle, jak vysoko povznesla se duše jeho! Neuzrála již k plné oběti? Chvilé tato, k níž Bůh ho zvolna vede. dosud jest zakryta jeho zrak. Ale až přijde, bude Sonis blízko Jeho nejsvětějšímu Srdci, blízko Jeho sv. kříži...

Koncem dubna nastává Sonisovi loučení. Celá jeho rodina vrací se do Francie. Nemohl ji ani doprovodit do přístavu alžírského, neb musil bez ustání sledovati každé hnutí nepokojných Arabů. Píše příteli: „Ujišťuji Tě, že krušný vedu život; ale doufám, že Pán Bůh požehná mým obětem.“ — Za nedlouho poslán nový plukovník do Aumalu jako velitel vojenské brigády. Posádka i všechno obyvatelstvo domorodé i francouzské želelo jeho odchodu z Lagnatu. Jemu pak vzpomínka na krásnou oasu zůstala vždy drahou. Později často zalétal myslí svou k dalekým saharským končinám, kde za míru i války učil se ctíti milovati Boha i vlast.

Aumale 1869—1870.

Kapitola X.

Jihozápadně od Alžíru na zříceninách starořímského města Auzie vystavěli si Francouzové r. 1846 město Aumale. Půlkruhem věncí je malebné výšiny Djebel-Dirské, jichž svěží lučiny, zvlažované horskými bystřinami, skytají výbornou píci četným stádům domorodců. Město čítalo tehdy na 6000 duší. Tvořilo vlastně jedinou dlouhou ulici, rozdělenou pěkným parkem ve dvě části. Hlučné trhy aumalské vábí kupce z daleka a široka; leč hlavní důležitostí města jest posádka vojenská, jejíž velitelství svěřeno bylo právě Sonisovi.

Za pobytu svého v Aumalu, kam rodina se k němu opět vrátila, studoval Sonis se zájmem dějiny války prusko-rakouské z r. 1866 a „Paměti Napoleona I. z r. 1796“, jež byl dostal darem od císaře Napoleona III. S větším vša západem věnoval se čtení knihy nejkrásnější, jež má slova ži-

vota věčného, totiž nejsv. Srdce Ježíšova. Psal Matce Marii Fourierové: „Víte, jak vroucně miluji nejsv. Srdce Páně. Den co den obnovuji své zasvěcení tomuto nejsv. Srdci...“ Zapamatujme si tyto řádky. Až za rok klesne Sonis pod praporem nejsv. Srdce, bude moci říci, že po dlouhá léta neminul jediný den, v němž by se byl zvláště nezasvětil Božskému Srdci našeho Spasitele. Ale ještě jiná práce soustředila mysl a péči Sonisovu: totiž mužné křesťanské vychování synů. Všichni se rozhodli pro vojsko; starší se připravovali k přijetí do vojenské školy, mladší měli je tam následovati později. Otce těšilo toto rozhodnutí, s jedinou však podmínkou: „Jestli mé děti zvolily si povolání svého otce, nechť jsou přesvědčeny, že řemeslo vojenské jest nepřetržitým řetězem obětí, sebezapírání a odloučení se od všeho pomíjejícího...“

Vychování synů jest hlavním předmětem tehdejší jeho korespondence. Starší byli ve věku od šestnácti do dvaceti let, tedy nejen v době volby stavu, ale i osudného přechodu od dětské nevinnosti k mužné, zralé ctnosti. Jak vroucně přál si Sonis, by křesťanská ctnost v srdci jeho dítek zapustila kořeny tak silné a hluboké, že by jich nevyvrátila žádná bouře životní! Základní ctností jest pokora. Kdo by zazlil synům Sonisovým, že byli hrdi na slavné jméno svého otce? Ale Sonis jinak na to hleděl. Napsal proto knězi a vychovateli svého syna list a to list jeden z oněch, v nichž světci dovolují nahlédnouti v hlubiny své duše: „Skutečně, pane faráři, nemohu si nijak vysvětliti pýchu svého syna a marně pátrám po příčině tohoto poblouzení. Nemám jmění; kdybych dnes zavřel oči, musely by si mé děti v potu tváře vydělávati svůj vezdejší chléb... Naši předkové byli snad čímsi, ale tomu jest již velmi dávno; ostatně, kolik rodin může směle tvrditi, že sloužily vždy věrně Bohu a králi a proto moje rodina nemá ani nejmenšího práva na nějaké vyznamenání. Prosím tedy, rače vysvětliti mému synovi, že jako křesťan musí býti ozdoben pokorou, neb pokora jest ctností křesťanskou a bez pokory není žádné jiné ctnosti. Řekněte mu, že již s pouhého lidského hlediska náleží pokora k dobrému vkusu lidí dobře vychovaných. Pouze po skromnosti poznává svět slušné lidi. I kdyby nás katechismus neučil, že pýcha jest kořenem vši nepravosti, poučila by nás o tom prostá životní zkušenost. Musíte rozhodně vyléčiti mé dítě z této hrozné choroby. Jak rád bych viděl duši tuto pohrouženu v nejhlubší pocit vlastní nehodnosti, jsa přesvědčen, že není pro ni spásy leč v propasti pokory! Kdybych ji mohl zachrániti vlastním pokořením, dle mého zdání nic by nebylo, pro mne příliš nízkým; a nemoha se ponížiti hlouběji, ochotně bych klekl k nohám svého dítěte.“ Abychom pochopili, jak silný duch víry a lásky mohl vnuknouti Sonisovi tato poslední slova, musejí bychom věděti, jak vysoké ponětí o autoritě vůbec a otcovské zvláště měl tento otec a vojín! Pokračuje: „Řekněte mému drahému dítěti, že čím bude menším, tím bude dražším mému srdci. Kdo však se nenapil z číše lásky Boží, neporozumí těmto věcem. Kdy nadejde ten

blažený okamžik, v němž mé děti prositi budou Pána Boha o onu vodu, kterou tak dobře znáte? Proč nemohu za ně učiniti to, co chci, aby vykonaly? Bůh by mi neodepřel té milosti, abych je mohl zaleknouti svou vlastní obětí. Ale zda mé drahé dítě naučí se jednou čísti v oné knize, kde toto vše jest napsáno? Budou mu kdys odhalena tajemství Srdce Ježíšova? Povězte mu, že denně vkládám jeho duši do nejsv. Srdce Páně, a ne jednou, ale kolikrát za den!“ — Tedy jménem Božím, tedy ve jménu otcovské lásky Sonis chce zachrániti své dítě od pošetilé lásky k sobě samému, ke světu a ke hříchu. Jindy opět píše témuž knězi: „Nemohu odolati touze svého srdce, abych jsa dítěti svému na blízku, nepřišel je obejmout! Kdo ví, jak dlouho ještě budu živ a zda ho ještě kdy uvidím? A ostatně slovo otcovské může vždy zůstaviti spasitelnou ozvěnu v srdci dítěte... Jak nepatrný jest život lidský! Ač všemožně se starám, bych svým dětem ušetřil chudobu a bídu, přijal bych obé, kdybych věděl, že v útrapách vezdejšího života najdou cestu vedoucí do nebe. Necht' můj syn jest hluboce přesvědčen, že zde na zemi jediná věc jest potřebná, totiž: milovati Boha. Tato pravda jest tak stará jak sám svět. Bude-li syn můj zbožný, učiní mne šťastným a vědomí toto posílí mne v boji s protivenstvím tohoto světa...“

Chceme-li však milovati Boha, musíme Ho znáti. Jinoch pouze v odění světla může vrociti na zápasistě životní. Proto Sonis píše: „Nade všechno žádám, by můj syn dobře prostudoval naše svaté náboženství. Dnes panuje v ohledu tomto úžasná nevědomost. A přece náboženství z pouhého hlediska lidského jest nejkrásnějším systémem filosofickým. Vzdělání duchové ztravují své síly v studiu Aristotela a Platona; bylo by rozumným, abychom méně času věnovali studiu Písma sv.“ — Křesťanská pokora není zahozením sebe. Tytéž listy, jež odporučují skromnost, žádají na jinochovi jemnou a ušlechtilou hrdost, jevíci se v celém jich chování a zevnějšku. „Velice mi na tom záleží, by mé děti zdobila ona ušlechtilost, jež jest souhrnem všech milých a půvabných cností; každý ji hned vycítí, ač ji nedovede vyjádřiti slovy. Chci, by ukazovaly mluvou, chůzí a uctivým chováním, že jsou dobře vychovány, a tak

sloužily k ozdobě našeho sv. náboženství, i svých vychovatelů a zděděného po otcích jména...“ Ale vždy a všude vrací se milující otec k nesmrtelné duši svých dětí, užívaje při tom obdivuhodných výrazů křesťanské něhy: „Ty drahé dětské duše jsou vezdejším chlebem mých myšlenek; žijí jich životem, za ně se modlím a rozjímám, za ně pracuji. Dojista se nikdy nedovědí, jak my, jich otcové a matky, kteří milujeme Ježíše Krista, žijeme Jím a jimi. Skličuje nás již tělesná nemoc těchto drahých bytostí, ale jak tím více trpíme, když ohledavše duševní jich puls zpozorujeme, že ovanul je jakýsi nezdravý vítr, že duše churaví. Od oněch prvních starostí k těmto jest celá ohromná vzdálenost, dělící ubohé naše tělo z hlíny od nesmrtelné duše. Kdo tomu nerozumí, není hoden, aby na svém čele nesl znamení sv. kříže...“ Krásný list končí prosbou o časté zprávy: „Kdyby ty drahé děti žily naším životem, jak by nás učinily šťastnými! Země by se změnila

v předsíní nebes! Rád bych věděl, zda můj syn jest již vážnějším, zda nahlédá do své duše a vnáší do jejích nejtajnějších záhybů ono Světlo, jež osvětluje každého člověka, přicházejícího na tento svět? Jak toužím poznati opravdový stav jeho duše! Zda mé dítě se modlí, zda bdí nad sebou, zda vyhrazuje jistou část dne, a to dobrou část, Pánu Bohu? Zda miluje Ježíše Krista, zda miluje Marii, svaté a sv. Církev? Vímlí to, pak vím, že mé dítě žije mým životem, a jako podle těla jest mým synem, tak i jeho duše jest dcerou mojí duše. Vědomí to by mne posílilo proti malomyslnosti, jež se zmocňuje i duší nejstatečnějších při pohledu na zkázu tohoto světa. Ale zda porozumějí ty drahé děti, že potřebujeme pomoci Boží? Toto vědomí však jest milost, kterou Bůh udílí pouze těm, kdo silně umějí prositi. Ó kéž si zaslouží daru modlitby! Myslím, že modlitbou pozdvihli bychom zemi a uchvátili nebe.“

P. Hoppenot T. J. — M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

IX. Kříž a naše smrt.

(Pokračování.)

Pohledte na sv. Edmunda, arcibiskupa Kanterburského! Uděleno mu právě poslední pomazání. Bliží se konec. Světec bere do ruky kříž. skrápí jej svými slzami a dlouho, dlouho líbá rány Ukřižovaného. Toť chvíle, v níž duše čerpá spasitelné vody ze studnic svého Vykupitele. Umírající přitiskne ještě rty k ráně v boku a v tomto políbení umírá.

Ó, i dnes ještě, jaký mír a klid čerpá duše z krucifixu v poslední chvíli svého života!

*

Před několika lety bojovala poslední svůj boj křesťanská žena, již po Bohu vděčím téměř všecko a za niž prosím drahého čtenáře o vzpomínku při modlitbě.

„Čeho bych si zde na zemi mohla ještě přátí kromě Tebe, můj Bože?“, říkávala s vnitřní rozkoší při vzpomínce na nebeskou vlast. Častěji opakovala: „Ježíši, Hostie, obětuji Ti své utrpení.“

Naléhali, by prosila za své uzdravení; ale ona, zcela oddaná do vůle Boží, odpověděla: „Obávám se, že bych si mohla přátí něčeho, co by neprospělo mé věčné spáse.“ Tuto obdivuhodnou odevzdanost udělil jí náš ukřižovaný Spasitel. Ráda opakovala neb si dala opakovati tuto krásnou modlitbu: „Můj kříž! Všude jej nosím, nad vše si ho cením! Klesám-li, zdvihá mne; pláču-li, těší mne; trpím-li, hájí mne; bojím-li se, tiší mne; volám-li ho, vždy mi odpoví — můj kříž! — Jest světlem, jež mne osvětluje, jest sluncem, které zahřívá, jest pramenem, jenž občerstvuje, a pokrmem, jenž síly dá; jest balsámem, jenž uzdravuje, i krásou, která okouzluje, jest sladkost plná rozkoše — můj kříž! — Jest samotou, kde odpočívám, jest hradem, v jehož zdech se skrývám; jest výhní, v které trávím se, jest mořem, v které nořím se, jest propastí, kde ztrácím se můj kříž!“ Zvláště se jí líbila poslední slova: „V ži-

voť mne ochraňuj a v umírání potěšuj! V poslední pak chvíli na mém srdci spočiň — kříži můj!“

V ložnici, právě naproti jejímu lůžku, visel velký kříž, u jehož nohou kdysi zvolala: „Můj Bože, pošli na mne vše, co jen mohu vytrpěti!“ Když bolesti poslední její nemoci se rozmáhaly, pohlédla vždy s důvěrou na kříž. Přiblí-

žila se poslední chvíle. I řekla ošetřovateli: „Milá Sutrio, přitiskněte mou ruku na krucifix, abych ho cítila při posledním svém vzdechu!“ A chladnoucí ruce vznesly krucifix na její rty, i zasnula v tomto posledním políbení. — Ó, má matko, jejíž smrt kříž potěšil a posvětil, vypros mi u Boha, vypros všem, kdo čtou tyto řádky — lásku ke kříži!“

P. Fr. Vídenský T. J.

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe.

O dalším působení českých misionářů na Filipínách a ostrovech Mariánských neboli de Los Ladrones.

Ostrovy Filipínské mají své jméno po králi Filipu II. Jsou asi ve stejné dálce od Mexika, Japonska a Číny. Prvním biskupem na nich byl Dominik de Salazar, z řádu sv. Dominika, jenž se dvěma dominikány a třemi jesuity započal svou činnost v Manile, hlavním městě ostrova Luconu. Z Čechů zavítal na tento ostrov jako misionář P. Pavel Klein. Pocházel ze vznešené rodiny a dosáhl důstojnosti magistra filosofie na universitě pražské. Poněvadž si přál v bohosloví, aby směl jíti na misie zámožské, byl poslán na Filipiny, aby byl na blízkou Čínu pro případ, že by ho tam bylo třeba. Než do Číny se nedostal. Rozvíjel na ostrovech svou činnost, jednak že na veřejných školách vyučoval bohosloví, jednak že ostatní čas věnoval divochům, aby jim základní pravdy křesťanství vštěpoval.

Dále byl poslán na Filipiny Fr. Šimon Boruhradský. Pocházel z Polné. Jeho matka o něm vykládala, že při jeho porodu měla hrozné bolesti. I modlila se za šťastný výsledek. A tu prý se jí ve snách ukázal stařec s vlídným obličejem, jenž jí pravil, že chce-li šťastně porodit, musí dáti přenést postel na druhou stranu světnice. Učinilo se tak a skutečně stalo se, jak jí bylo řečeno. Poněvadž pak dle obrázku seznala, že to byl sv. Volfgang, dalo dítě jméno Šimon Volfgang. Šimon Boruhradský vstoupil později do řádu T. J., byl poslán nejprve na misie do Mexika, a když chtěl odtud odplouti na Filipiny, onemocněl nákazou a zemřel.

Během času následovali na ostrovy Mariánské: P. František Paravicinus r. 1684, P. Jan Schirmeisen, P. Adam Kall, P. Jan

Kaller r. 1687 s bratry řeholními Jiřím Kamelem a Janem Hallerem. P. Klein psal o nich 15. července 1696 z Manily toto: „P. Jan Kaller a Adam Kall s fraterem Jiřím Kamelem žijí tu na Filipínách a sice P. Kaller mešká v téže domě jako já, zamlouvá se a je zdatným pracovníkem na vinici Páně. P. Adam Kall má na starosti z Manily dvě osady, čítající ne více než 1000 duší. Naučil se řeči jejich „de Bissagao“, velice rozdílné od manilské, a r. 1695 pustil se do řeči čínské a učinil v ní veliké pokroky. Fr. Jiří Kall zařídil v Manile velikou lékárnu a zastává tu lékařské s dobrým výsledkem. Tak málo nás zbylo ze dvou skupin misionářských, poslaných na Filipiny! Neboť P. Josef Neuman a jiní v Novém Španělsku (sev. Amerika), kteří r. 1686 k nám se přidali, jako P. Jiří Hostinský, P. Adam Gilg, P. Vilém Illing, P. Maximilián Amarel, jenž už je, jak doufáme, v nebi, a pak kteří později se vypravili, totiž: P. Jan Werdier, P. Václav Eymer, P. Daniel Januška a frater Jan Steinhoffer, tito všichni tak daleko jsou od nás vzdáleni, jako od samých Čech. P. František Paravicinus pak a frater Jan Haller už dosáhli své odměny od P. Boha, od něhož onen před čtyřmi léty r. 1693 a tento, t. j. frater Haller roku minulého 1695 byli povoláni k lepšímu životu.“ Toť slova P. Pavla Kleina. R. 1697 stal se P. Klein na Filipínách sekretářem provinciála P. Antonína Tuccia ze Sicilie. Při visitačních cestách shledal 77.000 křesťanů, rozptýlených po ostrovech, a toliko 31 kněží se dvěma frateri, kteří se jim věnovali.

„Přiznávám se“, píše P. Klein 10. července 1697 o této věci z Manily, „že lituji co nejvíce stavu ubohých domorodců, z nichžto mnozí pro nedostatek kněžstva bez sv. svátostí umírají. Přemnozí kněží mají na starosti dvě místa a tak, co se zdržují na jednom, na druhém lidé nezapomenutí odcházejí na věčnost. Neboť pro vzdálenost na pevnině a moři povolati jich nemohou.“ V témže listě zmiňuje se o ostrovech Mariánských (nebo-li de los Ladrones) a o posledních dnech života P. Paravicina. „Metlou těchto ostrovů“, píše, „jsou hrozné smrště, z nichžto jedna 23. září 1693 přišla od severu, avšak brzo se obrátila a stejnou zuřivostí od jihu celým ostrovem otřásla, jakoby chtěla ostrov buď vyhoditi do vzduchu anebo potopiti. Neboť moře, byvši mocným a dlouho trvajícím severákem rozbouráno, protrhlo hráze a zatopilo Agadnu a veškerá obydlí lidská. Docela zničena byla vojenská tvrz

v Agadně, kosárny rozbořeny, kostel ztroskotán, dům řádu, ač pevně a dobře stavěn, rozvrácen. Z chýší domorodců nezůstala na ostrově ani jediná ušetřena; co severák nerozlámá, rozmetl vítr jižní. Guvernátor ostrova náhlou potopou překvapen, zahynul ve vodách a s ním 13 osob dospělých a 13 dítek. Kněží všichni byli v největším nebezpečí. P. Didokus Zargosa chytil se kolem plovoucí desky, byl zanesen na jakýsi pahorek a tak zachráněn. P. Michal Afavicius, rektor mariánského semináře, posadil se na trámův porouchané už střechy se třemi osobami ze semináře a fraterem Melicharem Santakruciem a zachránil se. P. František Paravicinus uchopil se vysokého kolu. Byl zmítán silným vichrem na všechny strany a zdálo se, že už podlehne, ale ve své tísní obrátil se o pomoc ke sv. Josefu a tento ho z očividného nebezpečí zachránil. Nepřežil však rok 1696, kdy do nebe byl povolán.“

J. M. Skalný.

Kvítek z pouti.

Zas nevíš rady se srdcem.
Máš tolik tužeb, přání,
co hvězd se kmitá za noci
na jasné nebes báni.

Tvé srdce budiž hřbitovem,
měj hroby otevřeny,
tam všechno všudy pochovej,
co nemá věčné ceny!

Jen jedna hvězda nad hroby
ať neustále svítí:
měj přesvědčivou naději,
že věčně budeš žít!

P. Rud. Rozkošný T. J.:

Má Sv. Hostýn význam pouze minulostní?

Arne Novák při svém vstupu na filosofickou fakultu v Brně před rokem měl přednášku „Problémy moravské literatury“. Nyní byla vydána tiskem. Mimo jiné pojednává v ní o Sušilovi a praví: „Uznávám vděčně, co znamenalo věrné katolické kněžstvo pro národní jazykové probuzení na Moravě. Chápu plně výchovnou moc kultu velkých světců ve středověku, který se po případě může prostírat až do devatenáctého století. Ano, jsem ochoten přiznati, že jem moravanství byl netoliko zpoetisován, ale i zmonumentalisován představou strážných vrchů a svatyň Hostýna a Velehradu.

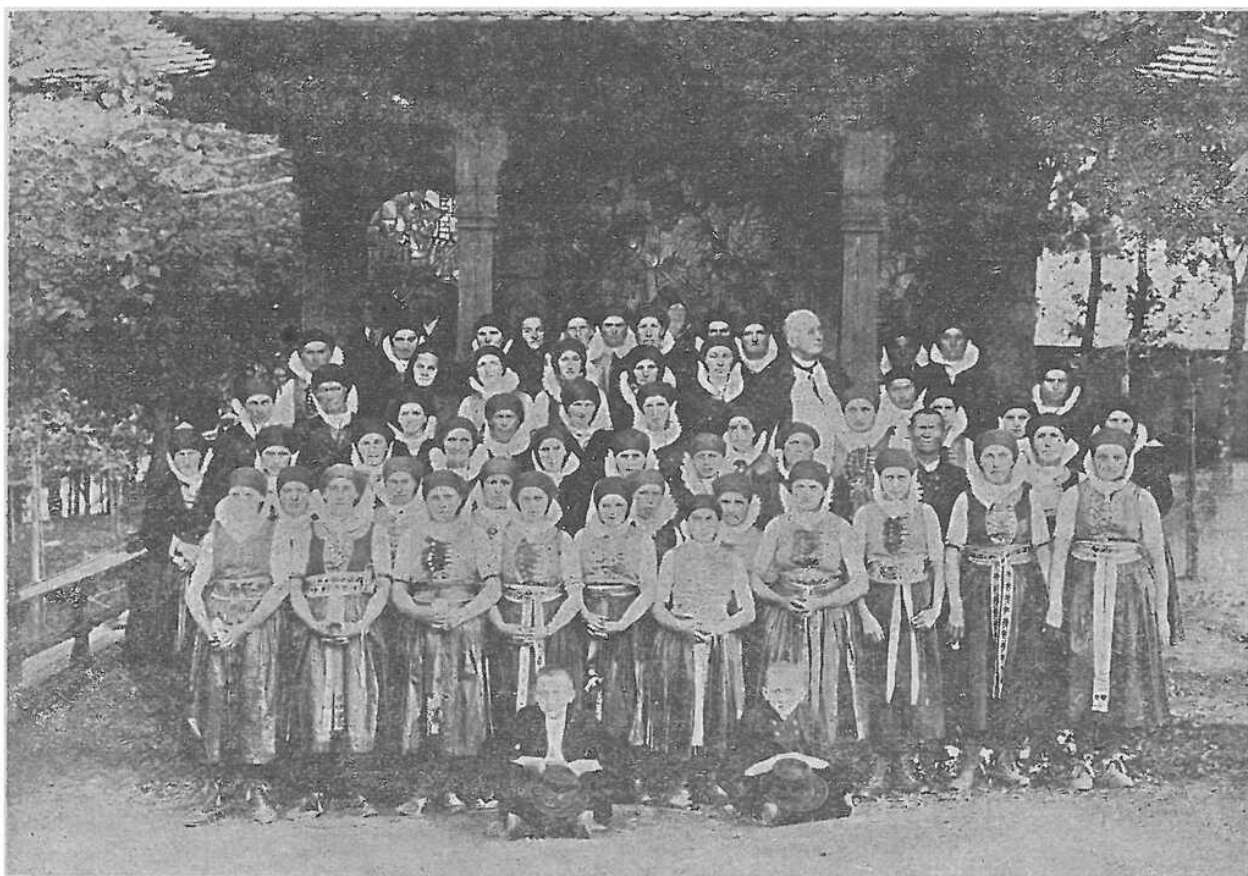
V hloubi duše však cítím, že tento ultramontanismus, církevně tak uvědomělý, má pramálo společného s podstatou náboženství již pro svůj výlučný základ minulostní. Náboženství naopak — a na jeho konfesiční formě při tom vůbec nezáleží — jest projevem vášnivého citu pro stupňovanou přítomnost, která celá kypí a vše jsoucností boží; ne nadarmo praví Písmo, že Bůh je Bohem živých a nikoli mrtvých.“

Na toto tvrzení odpovídám: Není pravda, že Hostýn má výlučně minulostní význam, ba mohu tvrdit pravý opak: Svatý Hostýn má přítomnostní, ba skoro výlučně

přítomnostní význam, jinými slovy: Moravané neuctívají výlučně Panny Marie svatohostýnské proto, že r. 1241 porazila Tatary, nýbrž proto, a skoro výlučně proto, že jim samým nyní v přítomnosti pomáhá; nebo ještě jinými slovy: na Sv. Hostýně se projevuje nyní vášnivě cit pro stupňovanou přítomnost, která celá kypí a vře jsoucností boží.

Těmito slovy neupírám Hostýnu velkého významu pro minulost porážkou Tatarů,

tovala své přesvědčení o vyvýšenosti starobylé kultury české. Jako čerpá duše chorá útěchu z evangelia, tak vyvěrala ze zřídla jejich nepopsatelná síla národní, již byly probuzeny a čistým nadšením prosyceny nesčetné legie národní mládeže.“ Největší básní v rukopise královédvorském byl Jaroslav, v němž se právě popisovalo vítězství nad Tatary. Proto studenti, když konali cesty o prázdninách, neopomenuli navštívit Hostýn a tu s nadšením onu báseň

Poutníci z Rostenic u Lulče.

ale tvrdím, že tento minulostní význam byl přeceňován na úkor významu přítomnostního, a to proto, že se nikdo tímto posledním významem nezabýval. Rukopis Královédvorský, nalezený r. 1817, líče porážku Tatarů zdůrazňoval minulostní význam. Dr. Ambros v knize „Z malých kořenů“ (strana 76) píše takto: „Nemožno opomenouti, s jakou vroucností zabírali se studenti v rukopisy královédvorský a zelenohorský. Tehdy rukopisy byly národní modlitbou mládeže, která je znala nazpaměť, která z každé básně a z každého děje vesnívala se ve vznešenost a mocnost české vlasti, která z nich utužovala své vědomí a ušlech-

přednášeli. Ale tento význam nebyl příčinou poutí svatohostýnských. Vnitřní zkušenost a potřeba uleviti srdci vedly sem poutníky. I Frant. Sušil v básních o Sv. Hostýně děkuje sice P. Marii za porážku Tatarů, ale především opěvuje účinky milosti boží, kterou rozdává svým ctitelům Panna Maria. Tak píše: „Kam tvůj vniká bílý zrak, odtud prchá každý mrak! Pramen vody svěží od tvé paty běží, kdo se z něho napije, rozkoš milou požije! O zpoj naši duši, zpráhlost zlá nás zkuší, ovlaž matko dobroty, ovlaž naše suchoty! S hory tvé vzduch dýše jako s nebes výše, koho vzduch ten ověje, celou duší okřeje!“

Podobné myšlenky má i v ostatních básních; nelíčí tu významu minulostního.

Foutníci někdy i v zimě sem putovali, tu se modlívali ve spustošeném chrámě, kde byly dvěře vypáčeny, okna rozbita, omítka opadlá, byli v nebezpečí, že snad některá cihla spadne a je zabije — a toto byii by činili jen na památku porážky Tatarův?

Když před několika léty byli v Hlasech Svatohostýnských vyzváni čtenáři, aby odpověděli na otázku, proč milují Sv. Hostýn, někteří odepsali toto: „Na Sv. Hostýně je každý Slovák a zvláště Slovačka nejšťastnější, protože před milostnou sochou Matky Boží ustupují veškeré starosti, člověk přestane žítí světu, a musí stůj co stůj žítí Bohu.“ (Hlasy Svatohostýnské r. 1920, str. 68); hned na straně následující píše kterýsi Slovák ve verších: „Jen na Hostýn, jen na Hostýn, Máteře Boží ukrýt se v stín, dnes cos tam volá, táhne tam, ach rád tu horu, rád ji mám.“ Jedna žena píše o korunovaci takto: „Nebyla jsem schopna modliti se pro velikou radost, kterou jsem cítila, když překrásné korunky zaleskly se na hlavách. V tu chvíli byla moje radost nevýslovná, a ze srdce drala se mi slova: „O Máti přesvatá, Ježíši Kriste, Synu Boha živého, přijměte od nás nehodných tento skrovný dárek!“ Hlasy r. 1920 strana 54. Jiná píše: „Když jsem vstoupila do chrámu, nemohla jsem vnitřním pohnutím přemoci pláč.“ Hl. r. 1918 str. 189. Jiná: „Nikdo nemůže uvěřiti, kdo zvláště neokusil její sladké ochrany, jak blahý cit zachvívá duši při myšlence, že máme Matičku, která dovede utišiti bol a setřiti slzy i v největším zármutku.“ R. 1918, str. 59. Tovaryš ze Slovenska píše o pouti: „Cítil jsem se v nebeské předsíni, kde Matka Boží dává každému radu, aby došel života

věčného.“ R. 1916, str. 188. Jiná: „Radost, kterou jsem pocítila vstupujíc do chrámu, nedá se vypsati; zdálo se mi, že jsem ještě nikdy v celém životě svém tak šťastna nebyla.“ R. 1917, str. 30.

Nezmiňuji se tu o dopisech vojínů, které ze všech bojišť po celou válku byly zasílány na Sv. Hostýn a v Hlasech uveřejňovány.

Frávě proto jest Hostýn v ústech lidu Svatým; dopisy sem adresované jsou posílány na Svatý Hostýn; jen úřední čeština je tak nešetrná, že chce vši mocí slovo Svatý odstraniti. Poštovní spořitelna nechce na složenky přivlastek „Svatý“ vytisknouti. Proto také netvrdíme, že by rukopis královský měl velký význam pro hostýnské pouti. Lidé sem putovali mnohem dříve, když o rukopisu nebylo ani zdání, a putují sem dosud, i když se pochybuje o jeho pravosti. Porážka Tatarů na Sv. Hostýně se může považovati za podnět k poutím, ale ne za příčinu: „Panna Maria se ukázala tenkrát mocnou; jdi k ní, i tobě pomůže!“ Teprve za 18 let, r. 1941 bude se oslavovati minulostní význam Sv. Hostýna.

Fan profesor píše: „Jsem ochoten přiznati, že pojem moravanství byl netoliko zpoetisován, ale i zmonumentalisován představou strážných vrchů a svatyň Hostýna a Velehradu. V hloubi duše však cítím, že tento ultramontanismus, církevně tak uvědomělý, má pramálo společného s podstatou náboženství, již pro svůj výlučný základ minulostní. Náboženství naopak jest projevem vášnivého citu pro stupňovanou přítomnost, která celá kypí a vře jsoucností boží.“

Moravan však v hloubi srdce cítí, že na Svatém Hostýně nejlépe projevuje své náboženství, tu kypí a vře jeho duše přítomností Boží.

Lahyrtz:

Mše sv. (Liturgický výklad.)

„Žijte v pokoji a Bůh pokoje a lásky bude s vámi.“ (II. Kor. 13, 11.) Podle těchto slov povzbudili jsme se k lásce a k pokoji, abychom připravili hodný příbytek Synu Božímu v srdci svém. Nyní následují ještě dvě modlitby, jež obsahují bližší přípravu k sv. přijímání. V první

prosíme o odpuštění hříchů, o věrnou poslušnost k zákonu Božímu a o dar setrvání až do konce, v druhé vzbuzujeme spásitelnou bázeň, aby nám nebylo sv. přijímání k záhubě, ale k blahu.

Mnoho záleží na přípravě k sv. přijímání. Čím více jsme připraveni, tím více

milostí obdržíme. A protože býváme v přípravě liknavými, nedosahujeme tolik milostí, kolik bychom mohli. Starostlivá matka církve přidala sem tyto modlitby za týmž účelem. Stalo se tak po sněmu trientském za papeže Pia V. Složeny byly dříve a to v 11. století k soukromé přípravě kněžově, jak vysvítá z obsahu a jednotného počtu. Papež Inocenc III. ve výkladu mše sv. jich nemá, tedy nebyly tehdy.

Kněz skloněn a pohlížeje na nejsvětější Svátost dí:

Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otcovy, přičiněním Ducha svatého smrtí svou svět oživil, vysvobod mě skrze svatosvaté tělo a krev svou ode všech nepravostí mých i od veškerého zla a učíš, ať se vždy tvých přikázání držím, a nedopust, abych kdy od tebe se odloučil, jenž s týmž Bohem Otcem a Duchem svatým živ jsi a kraluješ Bůh na věky věkův. Amen.

Pane Ježíši Kriste... Všechny tři modlitby řízeny jsou ke Kristu Pánu. Zde jest i vroucí obnovení víry. Jako kdysi zvolal sv. Petr: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého“, s podobným pocitem živé víry a vroucí lásky má vítati kněz i lid Spasitele do duše své. Sv. Petr viděl jen člověčenství, ale v Božství věřil. Na oltáři jest zahaleno i božství i člověčenství, ale věříme, že tu jest obé. Vzbud si i ty živou víru v přítomnost Pána Ježíše v nejsv. Svátosti.

Synu Boha živého... „Já jsem vzkříšen a život, kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude, a každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky. Věříš-li tomu?... Ovšem, Pane, já jsem uvěřila, že ty jsi Kristus, Syn Boha živého, kterýž jsi přišel na tento svět.“ (Jan 11, 25.)

Jenž jsi z vůle Otcovy... „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal.“ (Jan 3, 16.) „Ten, jenž ani vlastního Syna neušetřil, nýbrž za nás všechny jej vydal, kterak i s ním nedá nám všeho?“ (Řím. 8, 32.)

Přičiněním Ducha sv.... „čím spíše krev Kristova, jenž skrze Ducha věčného sebe sama obětoval jako obět bezúhonnou Bohu, očistí svědomí naše.“ (Žid. 9, 14.) Otec ustanovil smrt Syna svého, Syn vzal

úradek ten dobrovolně na sebe. Úkon to jeho poslušnosti plynoucí z lásky k Otci a k spáse naší. Tuto poslušnost a lásku vštípil Duch sv.

Smrtí svou svět oživil... Kristus Pán smrtí svou nám vrátil ztracený nadpřirozený život. „Aj, prapor Králův vlaje výš, plá k nebi jasně svatý kříž, svůj život na něm skončil Pán, by smrtí nám byl život dán.“ Tak pěje církev na květnou neděli. *)

Proto nyní prosí kněz, aby pro přítomné na oltáři tělo a krev Kristovy uděleny mu byly tři milosti:

Vysvobod mě... Slovo **mě** poukazuje na soukromý původ modlitby; též však, že v dobách oněch nebylo pěstováno denní sv. přijímání mezi věřícími, jak bývalo v prvotné církvi.

Skrze svatosvaté tělo a krev svou... Modlitba naše vztahuje se především k sv. přijímání, ale ne výlučně, neboť slova tato mohou se odnáseti i k předcházejícímu úkonu obětnímu, jehožto užitků kněz dosahuje alespoň částečně při sv. přijímání.

1. **Ode všech nepravostí...** Eucharistie jakožto obět smíru a prosby osvobozuje od hříchu a všeho zla a chrání před pádem. Kristus Pán sám dí: „Nebudete-li jísti těla Syna člověka, nebudete mítí v sobě života.“ (Jan 6.)

2. **A učíš, ať se vždy tvých přikázání držím...** Nemůžeme mítí nadpřirozeného života, nezachováváme-li přikázání Božích. Proto dále prosí kněz, aby byl posilněn v poslušnosti. Kristus Pán sám ukázal poslušnost za jedinou cestu do nebe. (Mat. 19, 17.)

3. **A nedopust, abych kdy od tebe se odloučil.** Jak dojemná jest tato třetí prosba v okamžiku, kdy duše bude slaviti své tajemné zasnoubení s nebeským snoubencem! Tomáš Kempenský dí (II. 8, 2): „Býti bez Ježíše jest hrozné peklo, býti s Ježíšem jest sladký ráj — nejchudším jest, kdo jest živ bez Ježíše, nejbohatším, kdo jest zadobré s Ježíšem.“ Kdo ztratí Ježíše, pozbude velmi mnoho, ba více než-li celý svět. Od tohoto neštěstí býti osvobozen prosí kněz u oltáře. Tu si máme zajisté načerpati síly, o níž sv. Pavel k Římanům dí: „Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? ... Jsem přesvědčen, že žádné stvoření nebude nás moci odlou-

*) Překlad Vexilla Regis v českém kancionálu.

čiti od lásky Boží, která jest v Kristu.“ (8, 35—39.)

Jenž s týmž Bohem Otcem a Duchem sv.... Klichtovéus uvádí jiný závěr: Jenž s týmž Otcem žiješ a kraluješ v jednotě...

Uvaž při tom o slovech Kempenského (II, 1): „Království Boží jest ve vás, praví Pán. Obrát se k Pánu celým srdcem a zanech marného tohoto světa a duše tvá nalezne pokoj. Uč se opovrhovati věcmi světskými, obírej se věcmi vnitřními a uvidíš, že pak vzejde v tobě království Boží.

Kristus zavítá k tobě a oblaží tě útěchou svou, uchystáš-li mu u sebe důstojný stánek.“

Obsah této modlitby tedy jest prosba o ještě větší očistění, o věrnou poslušnost zákona Božího a o setrvání až do konce. Kristus Pán vyslal Petra a Jana k přípravě beránka velikonočního. Tak jsme i my vyslali Jana touto modlitbou jakožto přípravu k používání novozákonného Beránka. Nyní vyšleme i kajícího Petra druhou modlitbou.

Jindřich Valouch, katecheta na Vsetíně, šedesátníkem.

Kdo čte zprávy se Sv. Hostýna, často se tam setkává se jménem P. Jin. Valoucha. Noviny z Podradhoště 20. září 1924 vydaly k jeho šedesátinám zvláštní číslo s jeho fotografií, v němž je líčen jeho život. Alois Víceník, farář v Klášterci má tam článek: P. Jindřich Valouch, ctitel Mariánský, zvláště jako poutník Svatohost. Popisuje v něm lásku jubilantovu k mariánským poutním místům a vypočítává dle zpráv Hlasů, kolikrát každý rok s dítkami chodívá na Sv. Hostýn. V jiném článku popisují vsetínští rodiče jeho lásku k dítkám. Píší tam takto: Nejvíce se těšívali naše děti na jaro, kdy kromě vycházek do okolí konávají pravidelně každoročně se svým velebným pánem pouť a zároveň výlet (mohou se připojit všechny děti bez rozdílu vyznání) na posvátný Hostýn. To se dp. katecheta již předem o vše potřebné náležitě postará.

Rozdělí děti na více skupin, vyprosí pro ně u šlechtných dobrodinců povozy, vyčká příhodné středy neb neděle, starostlivé matičky opatří pak své miláčky hojným proviantem, a takto vypravené pustí se na cestu.

Stává se mnohdy, že když jim chce deštěček radost pokaziti, nedají se jím zstrašiti, ale příběhnou ihned za svítání k faře, vyburcují velebného pána ze spaní a prosí, prosí, až jim řekne: No tak půjdeme, však nejsme z marcipánu a na den může být pěkně. Do Hošťálkové se přivezou povozy a dále cupkají horami pěšky. Cestou

zpívají nábožné i světské písně, vysílají modlitby k mocnému Tvůrci přírody, jejíž krásy obdivují, a jsou-li unaveni, odpočívají ve stínu lesa, občerstvujíce se jídlem a horskou vodičkou — zkrátka, spojují příjemné s užitečným pro tělo i duši. Zpáteční cestu konají buď zase tak, nebo vlakem. Chlapci si troufají obyčejně pěšky ze Vsetína až na Hostýn (8 hodin cesty). Ovšem mladé nohy únavy tak necítí, ale dp. katechetu litujeme, když někdy středu po středě tak dalekou cestu koná, ještě s přídavkem velké zodpovědnosti a bez snídaně, aby mohl na Sv. Hostýně sloužiti mši sv. — Že taková výprava dětská neobejde se bez veselých příhod i malých nehod, rozumí se samo sebou.

Nezasmějete-li se upřímně, když uslyšíte na př., kterak jistý klučík ferina, chtěje být na Hostýnku první, odloučí se od ostatních, spěchal sám na kopec a vracel se již, když ostatní kopec nahoru slézali. Pyšně ukazoval, kolik dárků nakoupil domácím. „A pomodlil jsi se tam za sebe, za své rodiče, učitele a dobrodince?“ táže se velebný pán „Ne, prosím“, přiznává se zkroušeně ogárek, „já jsem zapomněl jíti do kostela“. Hlučný smích kamarádů a opětné putování nahoru, aby sám někde nezabloudil, byly nepříliš slastnou odměnou jeho ukvapenosti. Když se taková „ztracená ovečka“ brzy k ostatním navrátí, není to tak zlé, ale hůře, když zmizí, aniž kdo ví, kdy a kam se zatoulala, a kde ji hledat? Jednou též přišla naproti svému synáčkovi k poslednímu večernímu vlaku

dobrá jeho matička. Vlak přisupěl do nádraží, děti vystoupily, ale jeden scházel. Přítomná matička ztraceného dala se do usedavého pláče, důst. pán těšil, ačkoliv měl více úzkosti než ona sama, mysle nejinak, než že se hoch při své neobyčejně živé povaze dostal pod kola vlaku. Jak mu asi spadl kámen ze srdce, když bylo telefonováno z Místku, že dotyčný chlapec, nepřesednuv ve Val. Meziříčí, dojel až tam a že ráno bude poslán domů. Jindy zase hledal dp. celou noc v horách dcerku, která odběhla ostatním a spokojeně doma spala, co zatím vdp. mřel o ni úzkostí a strachem. — A o těch menších nehodách, kdy jde o zapomenutí nebo ztracení šátků, botků, deštníků, taštiček a jiných věcí, vypravovaly by vám děti celé kapitoly; pokaždé však hledá důst. pan katecheta tak dlouho, až ztracenou věc nalezne, i kdyby se měl pro ni vrátiti hodinu i více cesty — jako kdysi pro klobouk, větrem z vlaku uchytnutý, šel z Bystřice až do Příkaz-Osíčko. Vše to činí bez výčitek, pouze s napomenutím dětí, aby byly po druhé opatrnějšími. Jistě tyto milé vzpomínky na cestování s velebným pánem budou našim dětem kdysi oslazovati drsný život, jeho příklady vroucí zbožnosti a úcty Mariánské budou jim zářit v temnotách života vezdejšího. Jak rádi se doma jeho bývalí žáci k němu hlásí, jak naň s vděčností a láskou vzpomínají!

Našinec 24. září 1924 k tomu dodává: Na Vsetíně byl v předvečer jeho šedesátin uspořádán v záduze slavnostní večerek, na který přišlo tolik ctitelů P. Jindřicha, že místnosti Zádruhy nemohly ono množství ani pojmouti. Snad od slavnostního otevření této budovy nebyl tam takový nával. Na 300 družiček a školních dítek s kyticemi a kvítím přišlo se svými rodiči, aby gratulovaly svému p. katechetovi. Přišli hoši i dívky škoie odrostlí, bývalí to žáci P. Jindřicha. Přišlo též hojně dítek protestantských, které on s jinými dětmi brával na pouti hostýnské. Přišli zástupcové úřadů, měšťanstva, živnostníků i dělnictva. Schodiště, chodby, všechny místnosti i dvorana Zádruhy byly do posledního místa obecenstvem naplněny.

Když ubíral se jubilant v průvodu vsetínského p. faráře, městských lidových radních a jiných pánů špalířem několika set

družiček a školních dítek za zvuku orelského pochodu, tu celé množství propuklo v hřímavé volání *živio a sláva*.

Oslavenec byl neobyčejně dojat a ve své skromnosti jenom pravil: Ale prosím vás, co jste mně to jenom udělali? To jste mně neměli dělat!

Gratulujících dítek školních i mládeže odrostlejší bylo tolik, že nám ani nelze o všech psáti. Aby i však veřejnost mohla si udělati představu o tomto dětském holdu, tak uvádíme aspoň, že kytic a květín donesly dítky tolik, že nestačil na to ohromný stůl a celé jeviště. Pořadatelé si nevěděli rady s tolika kvítím, a starali se, že budou muset najmout povoz na odvezení toho množství květín, neboť P. Jindřich hned je určil k výzdobě kostela (oltářů). Toho dne byla na Vsetíně kde jaká zahrádka připravena o svou poslední zimní okrasu.

Po holdu dítek promluvil dp. P. Josef Švrčina. Gratuloval oslavenci, aby svůj podzim trávil v šťastném užívání hojných plodů své kněžské práce a obětavosti. Druhý řečník, tajemník Charvát, poukázal ve své řeči, že s oslavou P. Jindřicha oslavujeme zásady křesťanské morálky a Božích přikázání, které jubilant po celý svůj život plnil.

Neobyčejným překvapením pro všechny bylo uspořádání živého obrazu.

Mezitím, co řečníci P. Jindřichovi gratulovali, sestavil P. Jan Rozehnal se sl. učitelkou Mořickou na jevišti asi 100 dítek — družiček v malebnou skupinu. Uprostřed této skupiny držela odrostlejší dívka nádherný květináč s provoláním: „*V d ě č n o s t i s v ě m u m i l ě m u k a t e c h e t o v i*“ — kteréžto provolání bylo různobarevně osvětleno. Dítky pak ozdobeny jsouce kyticemi a věnečky, za doprovodu klavíru zpívaly známou píseň — „*Živio . . .*“!

Byl to opravdu krásný večer. Že se to neobešlo bez vyprávění různých veselých episodek ze života a z cest P. Jindřicha, netřeba ani podotýkat. Tak byly oslaveny šedesatiny horlivého, zbožného kněze P. Jindřicha. Dodáváme ještě, že kromě toho obdržel P. Jindřich již téhož večera asi 120 gratulací (navštívenek) od různých úřadů a přátel.

K vůli zajímavosti prozrazujeme ještě nakonec, co vyvedli P. Jindřichovi pořada-

telé v den, o němž píšeme. — Když bylo k oslavě vše připraveno, (dělo se vše v tajnosti), tu si pořadatelé vzpomněli, že P. Jindřich při své „toulavé“ nátuře mohl by někam odjet. Připadlať oslava právě na středu, v kterýžto den neudržíte P. Jindřicha doma, kdybyste ho i uvázali. Jak to tedy zařídit; aby Jindříšek neupláchl? Vsetínský pan kaplan, P. Rozehnal, domluvili se s tajemníkem Charvátém a zařídil věci tak, aby P. Jindřich byl na onu středu předvolán k okresnímu soudu, jakožto poručník jednoho nemanželského dítěte, za účelem vymáhání alimentů. Jest totiž P. Jindřich generálním poručníkem všech dětí osiřelých a nemanželských.

Chudák P. Jindřich byl celý nešťasten, když dostal obeslání soudu na středu 17. září. Chystal se právě na ten den na po-

svátný Hostýn, kde chtěl v tichosti u Matičky hostýnské slaviti své šedesátiny. Z Hostýna chtěl jeti do Hulína na schůzi katechetů, a pak odpoledne na schůzi kněží do Val. Meziříčí. „Mizerný krám, všechno mám už připraveno na cestu a teď musím zůstat doma a jít k soudu,“ tak huboval dobrák Jindříšek na ono obe-slání. P. Jan Rozehnal, který mu to nadrobil, se jenom pod kůží usmíval a měl radost, že vyžrál na „toulavé“ boty P. Jindřicha. A tak zůstal P. Jindřich doma, šel k soudu, kde mu ovšem byl stálý úsměv pana soudce podivným. Věc u soudu byla vyřízena a teprve večer při slavnosti bylo P. Jindřichovi za všeobecné veselosti vše vysvětleno.

Na Sv. Hostýn připutoval P. Jindřich 1. října 1924.

P. Fr. Žák T. J.:

Pod ochranu tvou.

*Pod ochranu tvou se utíkáme,
Panno svatá, boží Rodičko,
v potřebách svých v tebe spoléháme,
nepohrdej námi, Matičko.*

*Panno slavná, požehnaná s výše,
z nebezpečí všech nás vysvobod,
buď nám prostřednicí u Ježíše,
k Synu svému naše kroky vod.*

*Naše orodovnice a paní,
s Kristem Synem svým, nás usmiřuj,
poroučej mu naše žalování,
jemu, Maria, nás obětuj!*

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

Poděkování. V. B. P. píše: Lidé pokládají nemoc za největší neštěstí, ale ve mnohých případech jest tomu naopak, totiž nemoc je snad jediným štěstím na světě. Ve svém mládí, kdy vnady tohoto světa okouzlují mladé srdce, byl jsem stížen vážnou chorobou v obličejí, která mne nad míru rmoutila. Byla totiž obava, že se z otekliny časem vyvine rakovina, proti které není pomoci. Krutě mne trápila myšlenka, že budu mítí obličej do smrti zohyžděný a že mě budou mítí lidé v ošklivosti. V takových chvílích se mi přímo zoufalé myšlenky vtíraly na mysl otvírajíce mi beznadějnou budoucnost. Byl jsem u několika lékařů, ale nepomohli mi. Když jsem tak byl delší dobu malomyslností zmítán, slyšel jsem vypravovati, že před nedávnem byl na Svatém Hostýně uzdraven člověk na obě nohy chromý. Zamyslel jsem

se nad tím. Mimoděk mi napadla otázka, proč asi jsme konávali již v útlém věku věku každoročně s rodiči společnou pout na Sv. Hostýn a proč mimo to ještě nebožtík můj otec v národním kroji, v bílé haleně, ve žlutých koženkách a v širokém klobouku putoval za každého počasí ve svátek Všechny svatých na Sv. Hostýn? Po dneš se právem domnívám, že tam byl uzdraven. Tonoucí se i stébla chytá. V srdci mém na úmor zmučeném počala se ujímati myšlenka, že by snad i mne mohla Rodička Boží pomoci. Pouhý pohled na svatou horu hostýnskou vzbuzoval nové a nové naděje. Začal jsem se také modlívati růženec; již delší dobu jsem se ho modlil. Když jsem byl jednou v pátek odpoledne v hluboké rozjímání pohřížen, zdálo se mi jako bych viděl v oblacích Pannu Marii Svatohostýnskou s Ježíškem v náručí;

bylo to jen okamžik, a snad to bylo jen v mé obrazivosti, ale nemohla odolati tomuto nevyhléditelnému dojmů, té milé, neskonale krásné a něžnosti, zvolal jsem z hloubi srdce: Ó Matko Boží, ó Maria! Od té chvíle byla tatam všechna tíseň, nedůvěra a strach. Neskonale blaho, jemuž žádná radost, žádný slastný cit není na světě roven, naplnilo mé srdce a vlilo do něho rázem odevzdanost do vůle Boží, naději a světlo nevyslovitelné. Od té doby jsem začal nový život. Můj neduh byl jistě milosrdným prstem Božím, jenž mne na pravou cestu přivedl a vytrhl mne ze zkaženého světa, neboť velmi snadno i dobře vychované dítě zkazí špatná společnost ať je to cizí rodina, neb špatní učni a tovaryši. Někdo se bude ptáti, co se stalo s mou nemocí? Velmi zdoluhavě se léčila, a konečně úplně pominula. Maje však pochybnost, jsem-li úplně zdrav, šel jsem v Praze ku specialistovi, který žádné nemoci na mně neshledal. I v tom jsem viděl vůli Boží, že jsem najednou neozdravěl: Pán Bůh chtěl, abych se dále cvičil ve ctnostech, zvláště odevzdanosti do vůle Boží. Abych Hostýnské Rodičce Boží dokázal svou vděčnost, zavázal jsem se, že budu každoročně choditi na Sv. Hostýn. Činil jsem tak vždy. Jen jednou jsa v cizí zemi jsem dle rady zpovědníkovy vykonal pout v tamní krajině. Jinou vítanou příležitostí mi bylo Družstvo svatohostýnské, jehož cílem bylo postaviti příbytek pro řeholníky. Když místo Družstva byla založena Matice Svatohostýnská, považoval jsem za nejpřednější povinnost státi se její členem a dle svých sil i hmotně přispívati ku zvelebení Sv. Hostýna a myslím, že každý dobrý vlastenec, zvláště ten, kdo nějaké dobrodiní od Rodičky Boží obdržel, z vděčnosti tak učiní, aby v dožité době mohlo vše býti ak zařízeno, co schází Sv. Hostýnu jako prvnímu poutnímu místu v naší vlasti. Ať se tak brzy stane, dej dobrotivý Bůh! Vítězná Ochrano Moravy, zůstaň Matkou lidu svému!

Sodálka z L. děkuje B. S. P., P. M. Svatohostýnské, sv. Josefu za vyslyšení prosby, za dar zdraví a milost povolání do stavu řeholního, ve kterém chce opravdu setrvati s pomocí Boží až do smrti.

Sestra Sv. Kříže z Mor. Ostravy děkuje B. S. P., P. M. Svat., sv. Ant. za obrácení jisté dívky, která od svého mládí oklísala ve víře, nyní však jsouc přesvědčena o pomoci P. Marie jest horlivou sodálkou.

Čtenářka od Kelče ochromla na nohu, měla jíti na operaci. Prosila P. Marii, že se bude tři měsíce každý den modliti růženec a třikrát ji osobně poděkuje na Sv. Hostýně, uzdraví-li se. Ne Vše Svaté přišla po třetí jí poděkovati.

Čtenářka od Val. Klobouk byla přes tři roky nemocná, lékařská pomoc byla marná; až na přimluvu P. M. Svatohost., sv. Anto-

nína, duši v očištění byla uzdravena. Uzdravena byvši v těžké nemoci po nebezpečné operaci děkuje B. S. P., P. M. Svatohostýnské, sv. Josefu za všechnu posilu a útěchu v utrpení F. R. z Kanovska. — Dále děkují: F. H. služka z P. za vyslyšení, O. P. za pomoc ve trapné úzkosti a velkém soužení, z Mysločovic za udravení po těžké a nebezpečné operaci, z Rudslavic za vyslyšení prosby, jiný za uzdravení, jiný za posilu v dlouholeté oční nemoci a za trpělivost.

Pouti v měsíci září. 1. září tu bylo 40 dítek vídeňské výpravy, která byla prázdninách v Holešově. Protože byly dva svátky po sobě, 7. září neděle, a Narození Panny Marie v pondělí a příznivé počasí připutovalo mnoho poutníků. Zvláště ze Slovácka a celá hora byla jakoby pestrým kvítím poseta. Nebylo ani možno všechny průvody zaznamenati. Byli tu: z Vysokého Pole (25), z Boršic u Velehradu s kaplanem Josefem Hutem, jenž si zjednal za sebe doma náhradníka a sám horlivě po oba svátky tu vypomáhal, z Horního Srní a z Teplé u Trenčína (450), z Velké Bystřice u Rožnova s kapl. Alb. Forgačem (160), z Nové Lhotky u Strážnice (80), ze Starého Města (80), z Lysé na Slovesku (160), z Veselí n. M. s hudbou a družičkami, které nosily krásně oděnou sochu P. Marie Svatohostýnské, z Hroznové Lhoty s hudbou a družičkami, které přišly s touž sochou, z Milotic, ze Strážnice, z Korytné s hudbou, zvláštní vlak z Kunovic, který vypravil Ant. Šterba, letos již po druhé, skoro 700 s hudbou, z Nové Vsi u Uh. Ostrohu 100 s družičkami, z Blatnice s kaplanem Janem Václavkem a s hudbou, z Nezamyslic (150), s kaplanem Ant. Tomečkem, z Cíchova, z Velké u Strážnice, letos poprvé s hudbou, z Vlčnova (90), ze Šardic a z mnoha jiných osad slováckých, které ušly pozornosti. V neděli měl dr. Kl. Žurek ranní kázání ve chrámě, potom venku u pomníku padlých a po něm zpívanou mši sv. u téhož pomníku. Večer v sobotu i v neděli vedl světelný průvod a konal pobožnost u téhož pomníku. Na svátek sám měl opět ve chrámu ranní kázání, — mezitím bylo i venku ranní kázání, a venku měl velké kázání a zpívanou mši svatou. Také i venku byly mše svaté. Pomáhali: dp. Josef Jančík, kněz diecese brněnské z Rozstání u Vyškova, vrátiv se z vojenské služby, Cyril Stojan, prof. z Lipníka, dr. František Dvorník, kons. rada Vincenc Pecháček, Ant. Tomeček, kaplan z Nezamyslic, P. Jos. Habeš.

Jména P. Marie: z Lačnova (60), z Val. Klobouk 350 s kaplanem Stanislavem Dostálem a s hudbou — letos poprvé — z Lipníka 60, z Kuželova 50, z Horněmčí a Slavkova 80, z Bilovic 380 s kaplanem Met. Habartou a s hudbou, z Kojetína s kaplanem. Jos. Peškou a s hudbou, Němci v kroji z Rostenic u Lučče s far. Jos. Ka-

labusem, kteří měli v Sarkandrovce bohoslužby. z Chomíže 300 s dr. Frant. Dvorníkem, družičkami a hudbou, ze Žop 300 s kaplanem Jos. Páleníčkem, družičkami a hudbou. Dr. Kl. Žurek měl v Sarkandrovce duchovní promluvy ku stu rekrutům, v neděli ranní kázání, a venku u románské kaple velké kázání a mši svatou. V sobotu večer byl světelný průvod a pobožnost u pomníku padlých. Protože bylo pěkné počasí přicházeli i ve všední dny poutníci; i v neděli 21. září byl chrám plný. Oboje kázání měl P. Palernus Kubáč a zpívanou mši sv. kons. rada Frant. Pecháček. P. Hugo Merz, řádu sv. Benedikta, přivedl 41 poutníků ze Staré Vody, kteří měli v Sarkandrovce bohoslužby. V neděli 28. září přivedl Antonín Jemelka, kaplan v Laškově 60 poutníků; přijeli dvěma automobily na velkou mši sv., protože se v Dubě chvíli zdrželi. Ve středu odpoledne 1. října telegrafovali z Podštátu, že chtějí mít ve čtvrtek o půl 10. hod. mši sv. Za krásné pohody jich přijelo automobilem 40, na varhany hrál jejich lékař dr. Neubauer a veškeré zbožně si počínali. Minulá léta jezdívali s kaplanem, jenž tuto pouť zavedl, a letos nemohl s nimi přijeti, přece sami se na cestu vypravili.

Před 25. lety. 19. března zpovídali 3 kněží do 1. hodiny; odpoledne přivedl Al. Foltýnovský, kaplan v Bystřici, spolek katolických tovaryšů a jednotu sv. Josefa, a měl pozhnutí. 13. května pout z děkanství Lipnického a Soběchlebského 1000 mužů; 11. května přivedl Jan Harna chovance hospodářské školy Kroměřížské. 11. června konalo se zasvěcení se Srdci Páně nařízené od papeže Lva XIII. 18. června přivedl huňský kaplan Vyhlídal Jednotu sv. Josefa. 19. června katecheta Felgenhauer 100 žáček z Přívozu; 25. června katecheta Ed. Ullrich 700 poutníků ze Sternberka; 26. června katolicko-politická jednota s dr. Neuschlem; 29. června vídenští s Fr. Skalíkem; 3. července kanovník Droběna řídil schůzi apoštolátu sv. Cyrila a Metoda; též tu byl Hejtmánek s 8. kněžími a s terciáři. 10. července 700 Slezanů s 8. kněžími; 16. června katecheta František Myslivec s 200 žáky z Frenštátu; 23. července Jan Šrámek, kaplan z Nového Jičína s křesťansko-sociálním spolkem; 31. července Leo Skrbenský, probošt z Kroměříže s kanovníkem Hohenlohem; 14. srpna Břeclavští s 3 kněžími; 16. srpna František Mikšánek s 8 kněžími a 400 poutníky ze Židlochovska; 27. srpna olomoucké processí s kvard. Šmardou a salvator. Bezděkem; 10. a 11. září valná hromada Matice, na niž byl pozván P. Cibulka z Prahy. Jednalo se o křížové cestě: předseda Weinlich chtěl, aby byla postavena od románské kaple obloukem k lesu a k rozhledně. P. Zimmerhackel měl na ni nasbíráno 4640 zl. 11. září byla

schůze ve velké spárni v hostinci; Jan Harna mluvil o ovčárně proměněné v útulnu, o museu na rozhledně, o zakázané cestě na nádraží; profesor Hrbáček navrhoval, vydláždit cestu kolem chrámu a dřevěná koryta u vodní kaple nahradit kamennými. 20. září přišla zpráva, že P. Cibulka z Prahy se stal rektorem na Velehradě.

Povětrnost v září. Jak známo z minulého čísla, zmokli v neděli odpoledne 31. srpna poutníci vracející se s pouti; odpoledne byl liják, napršelo 18 mm; 2. a 3. září napršelo po 12 mm; 4. září ráno, kdy vycházeli Slováci od Trenčína, jen poprchávalo; ale v noci byla bouřka a liják: napršelo na 3 cm. Přece však se dali na cestu moravští Slováci a dostavili se v hojném počtu. 6. září, v sobotu dopoledne, za západního větru také pršelo, odpoledne se však vyjasnilo. V neděli 7. září se obrátil vítr od západu k jihu a jihovýchodu, oteplilo se, takže v poledne 8. září bylo 20° C. I na svátek Jména Panny Marie měli poutníci pohodu: vyjasnilo se a oteplilo se na 20° C. Od 18.—25. září vál většinou jižní a jihovýchodní vítr rázu vichřicového, vysušoval půdu, která místy pukala, a listí jeřábové sežloutlo a opadalo. 27. září bylo ráno 14° C, v poledne však klesl teploměr na 8° C a do konce měsíce se ochladilo a severovýchodní mlhy se buď valily po horách neb i po rovině. Průměrná teplota byla 13.3° C; ranní 11.7, polední 15.4, večerní 12.8° C. Nejtepleji bylo 9. září 22.4°, nejchladněji 29. září ráno 4.6° C. 21. září bylo 20° C, na sv. Václava 9° C. Za celý měsíc napršelo 85.7 mm; nejvíce na začátku měsíce. Vichřice byla 9., 22., 23., 24., 25., 26., 27. září; bouřky byly 1., 2. a 5. září, 1. září padaly kroupy. Mlhy byly 1. až 6., 10., 12., 15., 26., 27., 29. září. Jasných dní bylo 7: 7., 9., 14., 20., 21., 22., 24. září; zamračených také 7: 2., 3., 10., 11., 15., 17., 28. září. Průměrný tlak par byl 9.6 g, průměrná vlhkost 84%. Vítr vál: S 3krát, SV 13krát, V 9krát, JV 18krát, J 15krát, JZ 12krát, Z 17krát, SZ 3krát. V polovici měsíce se svázela otava.

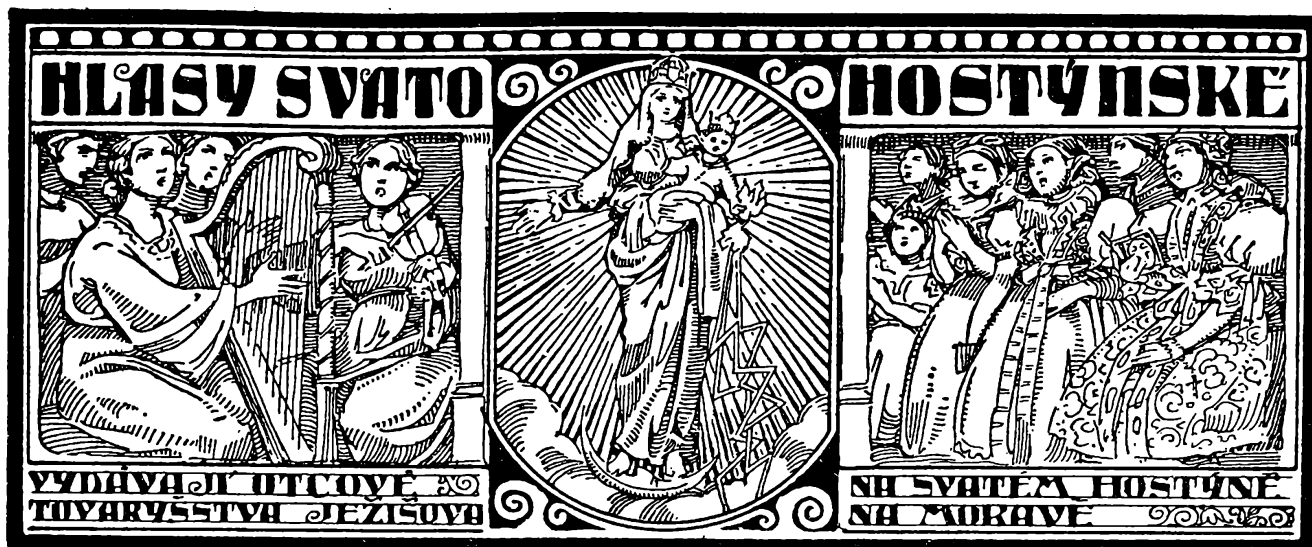
Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V září 1924.

7. bylo lidí v kostele	4300	a u sv. př.	1647
8. " " "	15000	"	4272
9. " " "	130	"	110
13. " " "	180	"	134
14. " " "	7000	"	2315
21. " " "	1800	"	670
28. " " "	900	"	386
Ve všední dny úhr.	1324	"	673

Úhrnem 30634 " 10207

Mši sv. slouženo 191.

Číslo 12.

Prosince 1924.

Ročník XX.

VI. Hornov:

Hvězda jitřní.

*Krajinou dálnou v šero ranní
adventní zvony vážně zvoní,
tajemným světlem s nebes plání
jitřenka v lány sněžné sní.*

*Nad hvězdy skví se v lesku krásy,
čarovná jako ráje sen,
blouznícím v tmách je světlem spásy:
Minula noc a svítá den!*

*Maria, tys tou zoří jasnou,
královnou nebes, kněžnou hvězd,
v srdci když světla nebes hasnou,
záříš nám ve tmy bludných cest.*

*Adventní zvony slavi Tebe,
„rorate coeli“ touží zem,
zdráva buď, hvězdo jitřní s nebe,
zpíváme Tobě s andělem.*

P. Hoppenot T. J. — M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

X. Kříž na hrobě.

(Pokračování.)

„Od několika let šíří se v zámožných rodinách zvyk,“ praví Mgre. Iward, „že pokrývají květinami nejen rakev a celou komnatu zesnulého, ale i všechny pokoje, chodby i schody, jež vedou do smuteční komnaty. Tento květinový přepych roste každým rokem; o vánocích a v lednu objevují se růže, fialky a lilie, a tak na pošetilou parádu vyhazují se sta i tisíce.“

„Kdo byli ti, kteří první hodili květy na kříž, jedinou důstojnou ozdobu černého smutečního sukna? Jsou to ti, kteří chtějí utlumiti v sobě víru ve věčný život, kteří zapuzují každou myšlenku na soud a smírnou oběť kříže;

jsou to vůbec všichni, kteří se hrozí každé vzpomínky na smrt...“

Opři se, drahý čtenáři, tomuto zvyku, jenž ruší a stírá ryze křesťanské ponětí o smrti. Učiň dle příkladu velkých katolíků a ve své poslední vůli výslovně prohleš, že nechceš květin ani věnců na svou rakev, ani na svůj pohřeb neb hrob. Místo, abys promarnil drahý peníz na nesmyslný přepych, obětuj jej na mše sv., jež tvé duši přinesou nesmírnou pomoc a úlevu. — „Ale, co to myslíte?“ namítne mi mnohý, „v smutečním pokoji, kde dva, tři dni zůstane smrtelná schránka toho, jehož oplakáváme, měla by tedy státi pouze holá

rakev ve své hrozně nahotě?“ „Řekněte raději — ve své vznešené prostotě, neb jedinou její ozdobou zůstane onen velký bílý kříž, jímž křesťanská liturgie označila smuteční černé sukno! Potom mezi dvěma hořícími svícemi, symbolem vašich vroucích modliteb, u hlav dražého zesnulého postavte onen sv. znak, jež zesnulý po celý svůj život tolik miloval, umíraje tak vroucně líbal a v jehož stínu bude nyní odpočívati — postavte tam jeho krucifix! Krucifixu zůstane vyhrazeno první čestné místo i při pohřebních obřadech. Kříž nese se v čele průvodu a za ním kráčí zástup chudiny, která se modlí, i kněz, který oroduje. Při tomto pohřebním průvodu není triumfálních vozů, není nosítek přeplněných věnci a růžemi. Při tomto křesťanském pohřbu mysl lidu nebude rozptýlena marnou nádherou; za to v srdci oživnou city křesťanské a každý uctivě pozdraví kříž a pomodlí se za zesnulého, kterého nesou k poslednímu odpočinku.

Již průvod prošel branou hřbitovní, již spřisťěna rakev do hrobu. Ve chvíli rozloučení místo okázalých promluv a chvalořečí ctností zcela prostě lidských, jež slouží hlavně k ukojení marnivosti pozůstalých, modlí se kněz nad rakví krásnou modlitbu římského rituálu: „Ó Bože, račiž požehnati tento hrob! Sešli svého anděla, aby jej střehl, neb tělo tvého služebníka bude v něm odpočívati. Učiň, aby duše jeho prosta vazeb hříchu se všemi svatými v Tobě bez konce radovati se mohla.“ Na to požehná a vykropí rakev v jejím posledním těsném obydlí,

„Nechť pohané zdobí své hroby perlami, květem!

Vy, křesťané, zdobte své rovy znamením kříže!

„Tam v nebi se shledáme!“ volá Církev svým dětem,
a k nebesům klíčem jest kříž, jenž nebe se zemí víže . . .“

Na svěže nasýpaný rov — co chcete položit? Několik květů? Budiž! Ve slušné míře církev nezbraňuje vám tohoto posledního důkazu lásky. Ale, nechť více než něžnost vašeho srdce, ozdobí tento hrob vaše živá víra!

Naproti mramorovým náhrobkům boháčů a vznešených, naproti pohanským popeľnicím, vedle zlomených sloupů materialistů — vztyčte tam kříž, jak to činili naši zbožní předkové, ne snad nějaký kříž ornamentační, jímž bezbožné umění dovede setřítí všelikou zbožnou myšlenku, ale kříž ryze křesťanský, obraz kříže Golgotského, jenž zraku našemu představuje tělo našeho Spasitele, přibitého hřeby k nástroji naší spásy!

Jak milo jest pokleknouti u hrobu k nohám kříže! Tu volá duše plná víry: „Vim, že můj Vykupitel žije a že i já v poslední den vstanu ze země!“ Tu na hrobě ve stínu kříže plní se srdce radostnou nadějí . . . Zdá se, že i nám šeptá Pán Ježíš; „Ten, pro kterého pláčeš, a jenž tu pod kamenem odpočívá, nezemřel, ale spí!“

Jaký to přece rozdíl mezi křesťanským křížem a sebenádhernější ozdobou pohanského umění! Před zlomeným sloupem srdce krvácí a krváceti nepřestane. Před křížem však každá rána se zavírá, každá bolest se hojí. Zlomený sloup praví: „Již vše jest skončeno!“ Kříž ale dí: „Vše se začíná!“ Ano, vše se začíná, neboť kříž je spásou, kříž jest nadějí, kříž jest zárukou slavného vzkříšení! —

P. Rudolf Rozkošný T. J.:

O Matici Svatohostýnské.

Matiční výbor.

4. června r. 1895 sešli se mužové, kteří milovali sv. Hostýn, a chtěli, aby co nejvíce byl zveleben; vyslechnuvše zprávu vap. faráře aražovského P. Ant. C. Stojana,

a P. Cibulky, jenž jim vysvětlil účel Matice, stali se hned prvními jejími členy; zvolili výbor, t. j. muže, kteří opravdu měli rozvoj Sv. Hostýna na srdci, a tito

ihned po schůzi se mezi sebou rozdělili o úřady: generální vikář J. Weinlich starostou, Monsig. Al. Buřinský, kanovník v Kroměříži, místostarostou, A. C. Stojan, farář v Dražovicích, jednatelem, dr. Jan Schneider, děkan v Křižanovicích, pokladníkem, lékárník Jan Harna v Kroměříži, dohlížitelem nad stavbou hostince.

Když 10. září 1896 jednatel dp. Ant. C. Stojan na valné hromadě podával zprávu o rozšíření hostince a o koupi vrchu, pravil o členech výboru: Obě tyto záležitosti vyžadovaly nemalých prací, kterýmž se podvolili s uznáníhodnou obětavostí nejd. starosta monsg. J. Weinlich, ndp. místostarosta monsg. Al. Buřinský, neúnávný, starostlivý, opět a opět na Sv. Hostýn putující gazda (hospodář svatohostýnský), rada městský J. Harna z Kroměříže, věrný a pečlivý strážce Sv. Hostýna P. J. Cibulka, vdp. ostražitý pokladník Dr. Jan Schneider, náš právní a svědomitý zástupce Dr. Pištěcký, starosta v Kroměříži, a má maličkost. 2. února 1897 však vdp. Al. Buřinský zemřel. Na výborové schůzi 8. července 1897 starosta se zmínil o jeho úmrtí. Jeho skolem utrpěla Matice Svatohostýnská velkou ztrátu; podporoval ji mravně i hmotně, horlil a zasazoval se o její prospěch. Svědomitě plnil své místostarostenské povinnosti a s největší radostí přinášel všelike oběti s nimi spojené. Aby Matice Svatohostýnská projevila v Pánu zesnulému svou vděčnost, bude na valné hromadě letošní za něho mše sv. na Sv. Hostýně, což se jednomyslně přijímá. Po té pomodlil se výbor za v Pánu zesnulého svého místostarostu. Na téže schůzi zvolen za místostarostu monsgre Frant. Hanák, kanovník v Kroměříži.

Dle stanov byl volen výbor na 3 roky. Proto na valné hromadě 14. září 1898 byla nová volba výboru, do něhož zvoleni tíž P. T. pánové a hrabě Seilern na Přilepech. Za náhradníky zvoleni byli dr. Jan Pánek, kanovník v Olomouci, a dr. Josef Pištěcký, starosta v Kroměříži, za přehlížitele účtů na 3 roky Ed. Wolf, děkan v Holešově, a K. Bilčík, k.-a. revident v Olomouci. Členové výboru však se obávali, že by se snad Matice mohla dostat do nepovolaných rukou, a proto na valné hromadě následujícího roku 1899 navrhli změnu stanov, dle nichž by členové výboru se volili doživotně, a aby správa spolku se skládala ze 7 členů: šesti výborů doživotních, a sedmým aby vždy byl skutečný představený T. J. na Sv. Hostýně. Ostatní změny jakož i celé stanovy podáme ku konci článku. Změny byly valnou hromadou přijaty a podány příslušným duchovním i světským úřadům k potvrzení. Potvrzení došlo a na valné hromadě r. 1900 bylo členům oznámeno. Po jednatelešké zprávě oastoupil celý výbor i náhradníci a revisoři. Zůstal jediný člen výboru superior P. Pold. Tento uznal s pochvalou

dosavadní činnost výboru a navrhl, aby byl opět zvolen ne na 3 léta, nýbrž doživotně. Stalo se tak. Všichni byli opět zvoleni. Dr. Ant. C. Stojan děkoval jménem zvolených za volbu a netajil se tím, že za zvláštní milost považují, že mohou Sv. Hostýnu sloužiti po celý život. Dodal, že k nemalé radosti tímto okamžikem navždy se sv. Hostýnem se zasnubují a se přičiní, by čest a sláva Matky Boží svatohostýnské se rozmnožovala, že vše vždy svědomitě plniti budou, aby sv. Hostýn byl k největšímu časnému i věčnému prospěchu všech rodáků. Za náhradníky zvoleni Dr. J. Pištěcký a kanovník kroměřížský Jos. Droběna, za revisory dp. Wolf a Bilčík. R. 1902 na valné hromadě byl zvolen místo J. Harny, jenž se musil odebrati do Vídně, za náhradníka Jos. Scharf, revírník na Říce, a 23. října téhož roku zemřel Frant. Hanák, jenž byl velkým ctelem P. Maric svatohost. a místo něho zvolen do výboru kanovník Jos. Droběna za místostarostu, náhradníci byli Dr. Pištěcký a Jos. Scharf.

24. prosince 1905 zbožně v Pánu zesnul nejd. biskup Jan Weinlich, starosta Matice, jenž daroval Sv. Hostýnu 5200 K a na úrocích asi 15.000 K. Vřelou vzpomínku mu věnoval na valné hromadě 10. září 1906 lékárník Jan Harna.

Na výborové schůzi na jaře 1906 bylo usneseno, že místostarosta kanovník Josef Droběna přednese prosbu Jeho Bisk. Milosti nejd. Dru Wisnarovi, by přijal členství výboru, a přijel na valnou hromadu. Na valné hromadě 10. září 1906 byl jednolasně a radostně zvolen za předsedu J. M. Dr. K. Wisnar, světlí biskup olomoucký. Jezdíval na valné hromady, jakož i na válečné pobožnosti, při nichž míval kázání, a r. 1921 se starostenství vzdal, a na jeho místo byl zvolen dosavadní jednatel, jenž mezitím byl povýšen na arcibiskupský stolec, J. M. nejd. arcib. Dr. A. C. Stojan. Také však jiní členové se změnili. Odešel na věčnost 23. října 1915 zasloužilý hospodář Matice Jan Harna, lékárník kroměřížský, jenž po mnoho let o vnější úpravu Hostýna svědomitě pečoval, a za 14 měsíců později, 16. ledna 1917 svědomitý pokladník Matice Dr. Jan Schneider, kapit. děkan kroměřížský, jenž od let sedmdesátých, kdy podniknuty kroky o stálou duchovní správu na Sv. Hostýně, tedy 50 let horlil pro zvelebení Sv. Hostýna. Byl pokladníkem bývalého družstva svatohost., a když to vykonalo svou úlohu, pokladníkem matičním po 30 roků. Úzkostlivě strážal peníze pro Sv. Hostýn, a neměl jiné toužebnosti, než aby byla, jak říkával, Matka Boží svatohostýnská bez dluhů. Dal se pochovati na Sv. Hostýně.

Než výbor matiční neosiřel: nastoupily nové síly, takže na konci r. 1919 byli tito členové výboru (doživotní): J. Exc. ndp.

biskup Dr. K. Wisnar v Olomouci, Frant. Sedláček, ministerský rada v Brně, místopředseda, Dr. Ant. C. Stojan, kanovník a poslanec v Olomouci, jednatel, Baltazar Hřiva, farář v Napajedlích, pokladník, P. Ant. Ostrčilík, superior na Sv. Hostýně, P. Augustin Kleveta, děkan na odpočinku v Podivíně, p. Václav Zbořil, továrník v Bystřici p. H. Náhradníky na 3 léta: Adolf Jašek, katecheta v Kroměříži, Aug. Neral, farář v Ruclavicích, P. J. Konšel, lesní referent v Kroměříži, P. Jan Daněk, děkan v Jevíčku, P. Navrátil, děkan v Hodoníně. Revisory na 3 léta: P. Gogela, farář ve Střebčicích, P. J. Hikl, arcikněz v Holešově. Na valné hromadě r. 1921 za starostu si zvolil výbor nejdp. arcibiskupa dra Stojana, za jednatele kanovníka Daňka a katechetu Jaška z Kroměříže. Valná hromada schválila návrh, aby do výboru postoupil kanovník Daněk, za náhradníka byl zvolen Josef Rohan, stavitel v Místku. Místo P. Ant. Ostrčilíka, jenž byl jmenován rektorem velehradským, stal se členem výboru superior P. Jos. Stryhal T. J.

Členové výboru se sjíždějí několikrát do roka na poradu do Kroměříže, do místnosti Katolicko-politické jednoty. Večer před valnou hromadou, a někdy, když toho bylo třeba, byla schůze na Sv. Hostýně. Jednatel míval mnoho starostí, aby ustanovil den schůze, t. j. den, v němž by členové výboru nebyli nějakou prací zaneprázdněni. Když se některý člen omluvil, byl pozván místo něho náhradník. Schůze bývala začata modlitbou. Rokovalo se o běžných záležitostech, a těch bylo dosti. Mají-li poutníci různá přání, tím spíše je měli členi výboru; důležitým činitelem byl pokladník, jenž pokaždé podával zprávu, kolik je ještě dluhů, kolik se umoří, kolik zůstane. Proto se jen ty nejnutnější věci pořizovaly. Stavba verandy u hostince, přístavba kláštera, hospodářských sta-

vení, útulny, slavnosti korunovační, zalesňování téměř každého roku, úprava cest, opravy v hostinci, na rozhledně atd. atd. působilo všem členům mnoho starostí. Jednatel, jenž r. 1895 na všechny strany rozesílal prosebné listy, které z části nebyly oslyšeny. přece si na výborové schůzi 8. srpna 1897 stěžoval, že třeba jiným způsobem příspěvky pro Matici sháněti, že jednoduchými prosbami se již málo pořídí. Za tou příčinou zažádá o povolení věcné loterie pro Sv. Hostýn a pro Velehrad. V ministerstvu má povolení slíbeno. S radostí oznamoval na valné hromadě 7. srpna 1900, že loterie vynesla 8000 zl., a s vděčností připomínal jména těch, kteří dlužní úpisy Matici darovali: † probošt Pánek v Olomouci 100 zl., kanovník Frant. Vaculík v Kroměříži 100 zl., Ed. Wolf, děkan v Holešově 200 zl., děkan Florián v Tasově 100 zl., děkan Aug. Jeřábek v Nezdenicích 25 zl., děkan J. Ryšavý v Rohli 50 zl., farář Fr. Špička v Mor. Ostravě 100 zl., farář Jan Kaláb v Hrušce 100 zl., farář Jos. Stahala v Bohuňovicích 80 zl., farář Fr. Hoch v Jaroměřicích 50 zl., farář Jos. Thun v Nákle 50 zl., farář Fr. Pavlíček na Plumlově 40 zl., kaplan Th. Wagner v Mor. Ostravě 100 zl., farář J. Krátký ve Ptení 500 zl., po 25 zl.: kaplan A. Pospěch v Prostějově, A. Suchánek v Komárově, katecheta V. Kubíček v Lošticích 20 zl., V. Obrátil, farář v Moštěnicích 90 zl., Ant. Martincová ve Slavíči 100 zl. 14. září 1898 oznamoval jednatel členům: Vdp. starosta J. Weinlich a místostarosta Fr. Hanák i tohoto roku opatrovali peníze, peníze, jichž bylo třeba na splátky. Po korunovací na výborové schůzi 1. února 1913 bylo ustanoveno: 50.000 K se vypůjčí ve spořitelně a záložně v Kroměříži, přičemž se Matice zavazuje, že bude ročně 5000 K spláceti.

P. Fr. Žák T. J.:

Věže Davidova.

*Davidovu věži,
hradbu sličných vděků,
dnem i nocí střeží
tisíc prvních reků.*

*Hájí jejích prahů,
jejích bran a síní,
marně pluky vrahů
na ni útok činí.*

*Maria, Tys byla
věže Davidova,
Tebe nepřelstila
zloba Satanova!*

*Tys jí dosud tomu,
kdo se tulí k Tobě,
žehnáš jeho domu,
pomáháš mu v mdlobě!*

Montováni VI. zastavení nové křížové cesty.

Lahyrt:

Mše sv. (Liturgický výklad.)

Druhá modlitba, kterou se sv. Petrem se pokoujeme vyznávající nehodnost svou a doufající jediné v dobrotu Páně, že ne kletbu, ale požehnání nám dá, zní takto: **Přijímání těla tvého, Pane Ježíši Kriste, jehožto já nehodný osměluji se požívat, nebuď mi na soud a k zatracení, ale podle dobroty tvé prospěj mi na ochranu duše i těla a k jejich vyléčení. Jenž jsi živ a kraľuješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův. Amen.**

Tuto modlitbu, nežli úředně zavedena byla na toto místo, říkal kněz až po „Pane, nejsem hoden“ drže Tělo Pána v rukou. Proto řeč tu je jen o Těle Páně. Říká se i na **Velký pátek**, jelikož kněz na ten den přijímá jen Tělo Páně.

Posvátný pocit bázně prochvívá kněze bezprostředně před svatým přijímáním, neboť i kdyby neměl na sobě těžkého hříchu, přece jest si vědom lidské křehkosti a ne-hodnosti lidské přirozenosti pro spojení s Bohem. Přijímání ovšem **v těžkém hříchu** patří mezi nejohroženější **svatokrádeže**. Již sv. Pavel o něm mluví řka: „Kdokoli bude jísti chléb tento aneb píti kalich Páně ne-hodně, vinen bude tělem a krví Páně“ (Kor. II, 27.). A dále na témž místě dí: „Kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, poněvadž neroznává těla Páně.“ (II, 29.). Hrozný předobraz nehodného sv. přijímání máme v Jidášovi, apoštolu samém, o němž sv. Petr řekl (Sk. ap. I, 25.), že „vystoupil z úřadu apoštolského, aby odešel na místo svoje.“ Měj každý největší hrůzu před svatokrádežným přijímáním. Proto praví se tuto: „**Nebuď mi na soud a k zatracení...**“ Ale též třeba se chrániti opačného bludu jansenistického. Jest to blud plný pýchy, jenž se domnívá, že jen tehdy smí se ukázati u stolu Páně, když nemusí už prositi Boha o odpuštění a může si zakládati na své spravedlnosti. Jansenismus mnoho zlého způsobil ve Francii a odvrátil lid od přijímání svatých svátostí.

Dekret o denním svatém přijímání papeže Pia X. dí, že k sv. přijímání „stačí býti ve stavu milosti a míti pravý úmysl.“ A výslovně přidává: „Ačkoliv je velmi žádoucí, aby ti, kdož často nebo denně přijímají, byli prosti všedních hříchů aspoň

zcela dobrovolných a náklonnosti k nim, přece stačí, jsouli bez smrtelných hříchů a mají-li pevný úmysl, že se budoucně nikdy smrtelných hříchů nedopustí. Tímto upřímným předsevzetím dospějí ti, kdo denně přijímají, nezbytně k tomu, že se zne-náhla zbaví i všedních hříchů a náklonnosti k nim.“

A podle dobroty tvé... té totiž dobroty, s kterou usmíval se na nás z jesliček, té dobroty, s níž po 33letá jako dobrý pastýř hledal ztracenou ovečku, té dobroty, s kterou narodil se ve svrchované chudobě, aby po tolika útrapách, hladu, žízní, horku a zimě, příkořích a potupách zemřel na kříži a to všechno za nás a pro nás.*)

V důvěře v tuto dobrotivost prosí kněz dále: „**ať prospěje mi na ochranu...**“ Ochrana a lék pro duši i pro tělo — v tom jsou zahrnuty všechny účinky sv. přijímání.

Nejprve přináší sv. přijímání ochranu a lék pro duši, pro její totiž nadpřirozený život. Sv. přijímáním rozmnožuje se v nás posvěcující milost i s vlitými ctnostmi a dary Ducha svatého. K tomu přistupuje svátostná milost osvětlení a síly, abychom „v Kristu zůstali a Kristus v nás“, t. j. abychom v životě milosti setrvali a mohli dospěti k blaženosti věčné.

Ale též na tělo má sv. přijímání vliv. Nejprve prostředně, pak i bezprostředně. Prostředně, jelikož když duše je zaplavena milostí a roznícena svatou láskou, to má vliv i na tělo, jež dovede se více brániti pokušením a náklonnostem. Též bezprostředně slabému tělu vlévá se sv. přijímáním větší síla k dobrému. Proto svaté přijímání nazývá se protijedem proti všem náklonnostem. Dále sv. přijímáním zasvěcuje se i tělo k slavnému z mrtvýchvstání dle slov Krista Pána: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední.“ Sv. přijímání podává nám právo na slavné jednou připodobnění naše ke Kristu Pánu. „Kterýž promění tělo naší nízkosti, aby podobno bylo tělu slávy jeho.“ (Fil. 3, 21.)

Tak i tělo i duše posilují se svatým přijímáním proti slabosti i nemoci. Krásný toho předobraz máme v Eliášovi (III. král.

*) Exercicie sv. Ignáce.

19, 8.), když „anděl Hospodinův dotekl se ho a řekl mu: Vstaň a pojez, nebo dlouhou cestu máš ještě před sebou. Vstal tedy, pojeď a napil se, a šel v síle pokrmu toho čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k hoře Boží Horeb.“ Tak i my pokrmem eucharistickým se zde, na zemi posilujeme v úmorném a těžkém boji životním, až dojdeme šťastně na horu Boží do nebeské blaženosti.

Kněz, dokončiv tři modlitby před sv. přijímáním, poklekne, neboť sv. Augustin dle k žalmu 98, že každý, kdo chce přijímati, dříve má se pokloniti Tělu Kristovu.

Jakýsi kněz jmenem Jiljí, velice zbožný a svatý, prosil snažně Pána, aby mu zjevil bytnost Těla a Krve Páně. Přiblížil se den, kdy zbožný kněz božskou obět přinášel. Po Agnus Dei pokleknuv (tehdy nebylo ještě těchto tří modliteb) pravil: „Stvořiteli, Vykupiteli, všemohoucí Bože, ukaž mně ničemnému bytnost Těla Páně, abych jej shlédli v podobě pocholátka, jak jej Bohorodička kdysi chovala.“ A ejhle, anděl s nebe přišel a pravil: „Vstaň rychle, chceš-li Krista spatřiti. Jest přítomen v děl s nebe přišel a pravil: „Vstaň rychle, chceš-li Krista spatřiti. Jest přítomen v tom Těle, ve kterém se na zemi zjevil.“ Kněz s bázní povstal a uzřel na oltáři pacholátko sedící. I řekl anděl: „Nyní pohlédni na Pána a vezmi jej do rukou.“ Tu kněz byl osvětlen nebeským světlem, vzal

pacholátko do třesoucích se rukou, přitisknul na své srdce, objal a líbal. Pak opět pacholátko posadil na oltář, hluboce se poklonil a prosil Pána, aby dřívější podobu na se vzíti ráčil. Vstav seznal, že Tělo Páně opět má dřívější podobu. Vzal sv. hostii do rukou svých a přijal jako jindy.*) Kněz povstává pln touhy po Tělu Páně a při vstávání, aby touhu tu naznačil, říká: **Chléb nebeský přijmu a jméno Páně vzývati budu.**

Jest to dle slov žalmu 116, 4: Kalich díků za spásu zdvihnu a jméno Páně budu vzývat. Zde si můžeme připomenout i slova žalmu 41: „Jako prahne jelen po bystřinách, tak dychtí duše moje po tobě, Bože. Žízni duše má po Bohu silném, živém.“ Šťasten, kdo cítí tento hlad a žízeň po pokrmu nebeském, ale jak nešťasten, kdo nemá žádného takového hladu. Hlad znamená prázdnotu — v srdci, ale světák má tam jen radovánky světské. Sv. Augustin dle, že si světáci vyplnili srdce sebou samými. Avšak čím více odumřeme světu, tím více vyprázdníme srdce a budeme míti větší hlad po sv. přijímání.

Chléb nebeský ... t. j. Tělo Páně, které oblažuje nebešťany. Jméno Páně vzývati ... jeví se tím pevná důvěra ve všemohoucnost Pána Ježíše, že posvěti naše srdce sv. přijímáním. Má zajisté Spasitel radost z hodného sv. přijímání.

Exercicie pro laiky v Holandsku.

(Upravil P. L.)

Od 10. června 1906, kdy začalo bojácné hnutí pro uzavřené exercicie laiků v Holandsku, do 1. července 1923 t. j. za 16½/2 roků konalo 320.000 holandských laiků exercicie. Z 306.280 osob, které vykonaly uzavřené exercicie do 1. ledna 1923, bylo 134.090 žen a 172.190 mužů, tedy více mužů než žen. Někteří z těchto exercitantů jsou ve vládě a zaujímají důležitá postavení. Z tohoto počtu jsou však vyňati jinoši do 18 let. V Holandsku se čítá nyní asi 2.455.051 katolíků. Šestý díl jich tedy dělal uzavřené exercicie. V celé zemi jest 11 exercičních domů a brzy jich bude 13.

Uvážíme-li ještě, co znamenají exercicie pro duši, pochopíme lépe jejich nadpřirozenou a duchovní cenu.

1. Kolik nepořádků bývá zde odstraněno, kolik vin smazáno a vášní zkroceno, do kolika srdcí a rodin se zase navrátí mír! Čeho se nedosáhne obyčejnými prostředky duchovní správy, kázáním a katechizováním, toho lze získati v klidu a odloučenosti, kterou osvětlují věčné pravdy. Exercicie v Holandsku měly zvláště ten účel, jehož také dosáhly, aby se nedbalo tolik na lidské ohledy, časté sv. přijímání, aby se více rozšířilo a aby vznikaly a

*) Sv. Tomáš Aq.-Indignus str. 224.

mohutněly spolky charitativní a střidmosti. Zavedení 8hodinné práce umožnilo mužům a jinochům denně jíti na mši svatou.

2. Exercicie jsou též nejlepší školou laického apoštolátu, poněvadž probouzejí lásku a obdiv pro Krista a církev. Jedna skupina exercitantů si učinila tato předsevzetí: Kdykoli uslyšíme v továrně, na ulici neb v hostinci mluviti proti Bohu, náboženství, církvi, kněžím neb proti mravnosti, veřejně protestovati.

Nečísti špatných novin.

V kavárnách žádati katolické noviny.

Každý týden jíti do kostela, možno-li i každý den. Před kostelem vždy smeknouti a říci: Pochválen buď Ježíš Kristus.

3. Vliv exercicií se ukazuje zvláště na poli sociálním. V zátiší exercicií uvažují dělníci i jejich zaměstnavatelé o svých povinnostech ve světle věčných pravd.

4. Exercicie působí blahodárně i v životě politickém. Předáci katolického hnutí dělali exercicie.

*

Jesuité mají celkem 88 exercičních domů: V Itálii 13, v Belgii 7, v Holandsku 3, v Německu 4, v Polsku 2, v Rakousku 3, v Československu 1, ve Francii 16, ve Španělsku, Portugalsku a koloniích 21, v Anglii a v koloniích 12, ve Spojených Státech 4, v misiích 2.

Profesor Josef Vévoda, redaktor „Našeho domova“, šedesátníkem.

Josef Vévoda se narodil v Rychtářově 1. listopadu r. 1864. Jsa velkým vlastencem a chtěje, aby Moravané poznali a milovali svou vlast, vydává od r. 1891 časopis „Náš domov“, v němž je sneseno velké množství látky týkající se země českých a zvláště Moravy. S mravenčí pilí sbíral vše, co mělo vztah k naší vlasti, pořádal, dával do tisku, opravoval i časopis rozesílal. Jen on sám ví, kolik času, peněz, ano i zdraví časopisu věnoval. Nemohl opomenouti Sv. Hostýna; proto je také mnoho obrázků hostýnských v jeho časopise.*) V „Našem domově“ je uveřejněn také život P. Cibulky s fotografií (r. XII. str. 161), a básně: Pramen svatohostýnský od Travence (VII. 254), a báseň: Strážcům posvátného Hostýna od Vinc. Černocho (XIII. 44).

Jubilant byl vysvěcen na kněze r. 1887; za 3 roky, r. 1890, v poslední srpnovou neděli připutoval na Sv. Hostýn. Dojmy z pouti napsal do terciářského časopisu „Růže sv. Františka“, redigovaného Janem Hejtmánkem, jenž vodíval velká procesí na Sv. Hostýn (roč. I. čís. 8 a 9).

V těchto dojmech poznáváme jeho myšlení, jeho nadšení pro Moravu a pro Sv. Hostýn zvláště; jest v nich i obsažen program jeho budoucí, životní činnosti. Proto je podáváme beze změny.

Vzpomínka z pouti svatohostýnské.

Napsal Josef Jasanovič.

Po několika rocích bylo mi letos zase popřáno spatřiti svatyni Matky Boží, která na Hostýně divy tvoří. Slyšel a četl jsem mnoho o opravách, kterých se podjalo na Sv. Hostýně Družstvo svatohostýnské zvláště za posledních let. Což pospíchal jsem tedy vlastníma očima spatřit veškeru tu krásu předrahou naší svatyně moravské, což toužil jsem pokleknouti před oltářem Divotvorné Panny a pomodlit se zas jednou tak nezky ze srdce za sebe a své milé, a zvláště též za tu naši krásnou, ale posud zuboženou moravskou domovinu, jakož i za celý náš národ československý. Kéž vyslyšela přemocná Máť vroucí prosby svého nehodného dítěte!

Málo abal jsem obtížné cesty. Byl právě den sobotní před posledním srpnem, před

*) Tak ku př.: Porážka Tatarů pod Hostýnem; kreslil M. Aleš, I. roč. str. 73; Tataři pod Hostýnem, též od Aleše, I. 281; Studánka a kaple na Sv. Hostýně; původní obraz od prof. L. Jadrníčka, II. 233; Nové okno z barevného skla pro románskou kapli, V. 350; Lid vítá císaře na Sv. Hostýně, VII. 13; Jindřich Dostál podává císaři chleba, VII. 17; Pohled na Sv. Hostýn, VII. 132; Hostýnská Matka Boží dle Schwaigra, VII. 132; v ročníku XIII.: Milá sná socha P. Marie, str. 88, ciborium str. 89, hlavní oltář 168, P. Maria uctívána od r. 1242—1620; cedrový kříž 241, starobylý obraz P. Marie 312) lesy Sv. H. 329, svatí patronové dobrodinců 344, sv. Jan evang. a sv. Jan Křtitel 345, kůr s varhanami XIV. 121, nejstarší obraz sv. Václava, jenž visí nad harmoniem na Sv. H., VIII. 40

nedělí. Několik procesí bylo ohlášeno na pouť na Svatý Hostýn, z nichž jedno, procesí z Kroměříže, potkal jsem se svým průvodcem již dole pod kopcem v Bystřici. Zvolili jsme cestu, kudy nešlo tak mnoho poutníků.

Jak překrásný pohled otevíral se nám na všechny strany až do nejvzdálenějších krajů milené naší vlasti. Zastavili jsme se na chvíli, by veškera ta krása tím trvanlivěji v oku, tím hlouběji v srdci nám utkvěla. Leč při tom pohledu na drahou a krásnou otčinu sevřela srdce mé náhle podivná úzkost. Žalost, lítost a bol ozvaly se v mém nitru, oko mé se zakalilo. Ó, krásná, milená má rodná země, jak dlouho budeš ještě od nepřátel našich hanobena a v posvátných právech utiskována? Co ti samým Bohem bylo dáno, to chtějí tobě uloupiti vetřelci a cizinci! Tvé svaté náboženství, tvou víru chtějí tobě vyrvati, onu víru, kterou přinesli našim předkům slovanským svatí apoštolové naši Cyril a Metod. Tvou krásnou mluvu československou chtějí vyhladiti, mravy a zvyky tvého dobrého lidu vyhubiti, a místo nich zavésti cizí řeč, cizí mravy, cizí řád!

Ó, lide můj, budiž na stráži! Tvůj nepřítel blíží se ze všech stran, obklopuje tebe, žije s tebou a ve tvém středu, budiž bdělým, budiž obzvláště svorným! Nač ty věčné sváry a rŕznice? Nejsme-li jedné matky děti? Nemluvíme-li všichni touže krásnou řečí česko-moravskou? Zdaž nechceme všichni, aby naše drahá domovina byla velikou, slavnou a váženou, by byla sídlem blahobytu a štěstí? Proč tedy mezi námi tolik hádek a křiku a nepřátelství a stran? Lide můj, budiž svorným a pak budeš i silným, pak budeš mocným a slavným, pak zavítají do krajů, které obýváš, pravé štěstí a blahobyť a svatý mír vládnouti bude po vlastech tvých!

Takové myšlenky rojily se v mé hlavě, když rozhlížel jsem se z návrší svatohostýnského po milé své vlasti moravské. Nemluvili jsme té chvíli ani já, ani můj průvodce, a přece cítili, přece myslii jsme oba v onom vážném okamžiku totéž. Konečně ozval se můj průvodce:

„Ta Morava je přece jenom krásná země. Třebaže jsem z Čech a rodem Němec, přec cítím se tu vždy jako doma a zdejší

lid jsem si zamiloval! Dobrý to lid, Bůh ho zachovej!“

Pohleděl jsem vděčně na svého průvodce. Těmi slovy získal si mou důvěru úplně.

Ano, dobrý to lid, ten náš lid moravský, bohužel, že mnohdy až příliš dobrý. Svě srdce by rozdělil s každým, kdo mu jen trochu vlídnou tvář ukáže. Taková je naše slovanská povaha, a toho právě tak často zneužívají naši nepřátelé. S vlídnou tváří a se slovy lichotivými k nám přicházejí a my je přijímáme s náručí otevřenou. Sotva však se u nás poněkud ohřáli, sotva si své bydlo u nás pojistili, pak ukazují se ve své pravé barvě. Vládnu nám, poroučejí nám, zavádějí cizí mrav a řeč a my se divíme, až už bývá obyčejně pozdě, jak se to stalo, že my ve svém vlastním domově jsme najednou cizinci obklopeni, že náhle převládá všude cizí řeč a naše mateřská že se stává popelkou, že naše vlastní dítky libují sobě v cizí řeči a za svůj jazyk se stydí!

Rozhovořil jsem se na chvíli a trochu z ostra. Můj průvodce byl mou řečí poněkud nemile dojat. Pozoroval jsem to na jeho tváři.

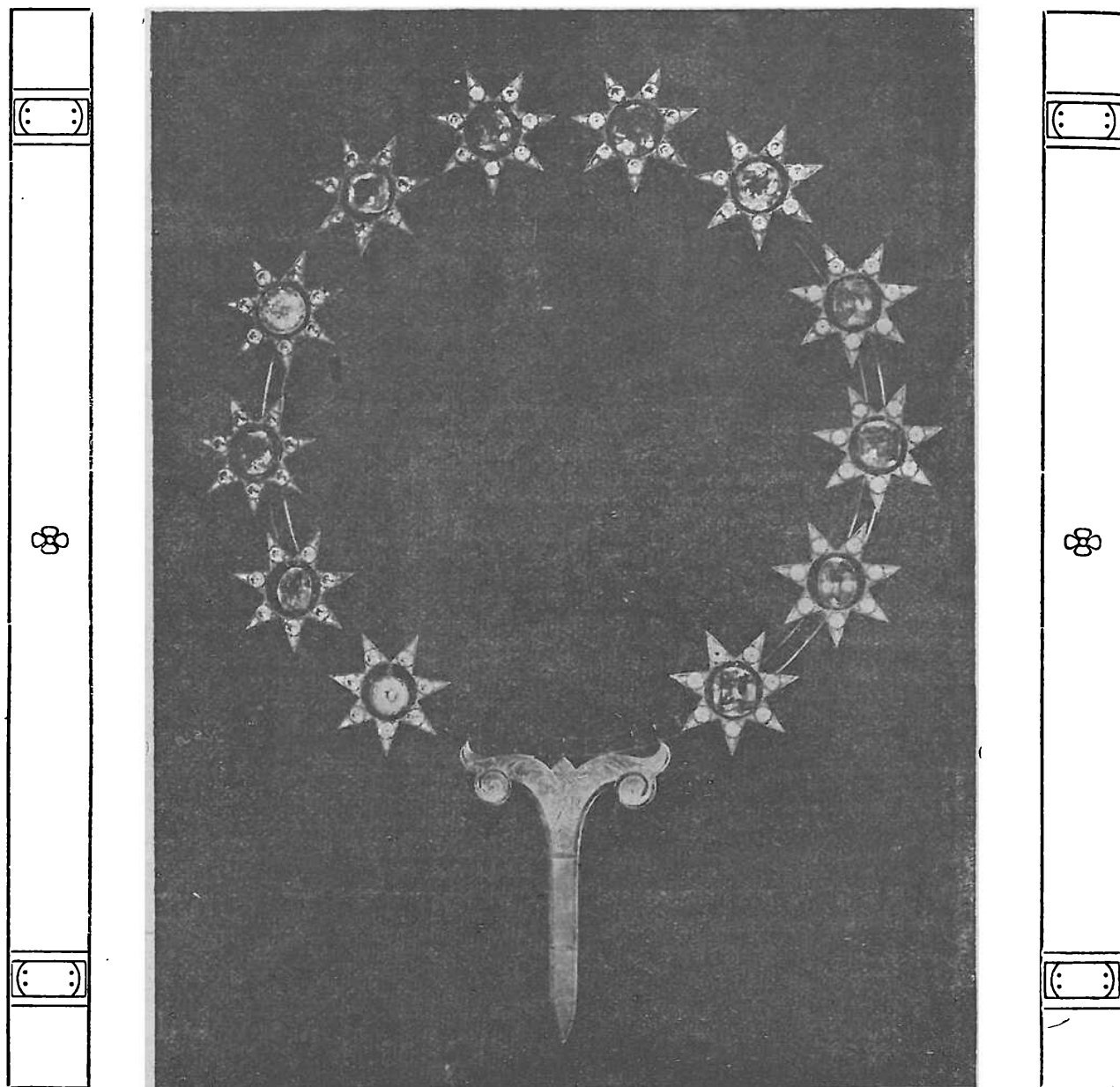
„Odpusťte“, pravil jsem rychle, „dotkla-li se vás nelibě má slova. Vám neplatila, nýbrž těm, kdož z vašich bratří a soukmenovců s námi tak jednají, jak jsem právě naznačil. Leč nechejme toho hovoru, bychom se zde na posvátném místě nerozčilovali. My jsme přišli na pout, a zde před trůnem Bohorodičky jsme všichni dítky jedné Matky, ona nečiní mezi námi žádných rozdílů dle národnosti. A Svatý Hostýn jest a zůstane posvátným a památným a drahým místem každému Moravanu bez rozdílu. Zde byla zachráněna nejen naše drahá vlast, zde byla zachráněna i naše svatá víra.“

„Proto asi zvete též Svatý Hostýn tak krásně srdcem Moravy a Velehrad kolébkou?“ podotkl můj průvodce.

„Ano, Velehrad jest kolébkou naší svaté víry, Hostýn pak jest takřka středem a proto též srdcem Moravy, poněvadž skoro ze všech stran a ze značné dálky jej viděti. A s úctou věru pohlíží ku Svatému Hostýnu již z dálky každý Moravan a rád obrací k němu ve zbožné toužebnosti svých zraků. Pokud kostelíček svatohostýnský pohlíží do našich moravských krajů,

pokud Matka Boží, co na Hostýně divy tvoří, drží nad námi svou ochrannou ruku, potud dobře s námi, tak pravili mi již tatíček, když mi ještě jako malému hochu ukazovali jednou při jasném povětří z návrší nedaleko mého rodiště Svatý Hostýn.

Takto hovořil jsem v posvátném nadšení a samou radostí, že popřáno mi bylo zase navštívit posvátné místo to a mi již z krásných dnů dětství drahé a milé poutní místo, k němuž již jako hoch s takou toužebností z dálky vždy jsem po-

Nová hvězdná svatozář Panny Marie svatohostýnské, posvěcená Jeho Exc. papežským nunciem Fr. Marmaggim dne 21. června 1924.

Já tenkrát skoro ani nedýchal, když mi tatíček vykládali, jak tam na Svatém Hostýně osvobodila Panna Maria křesťany a naši moravskou zemi od Tatarů. Týž vděčný a zbožný cit, jaký províval tenkrát při tatíčkově vypravování mou dětskou duší, naplní vždy i teď mé nitro, kdykoli noha má blíž se stánku P. Marie hostýnské.“

právě z lesa, a nedaleko před námi vypínala se velebně k nebi svatyně hostýnská! Jaký to pohled! Ó, kterak se změnil zevnějšek chrámu od těch let, co jsem tu byl naposledy! Jak blahý to úžas, jenž pojímal mne při pohledu na opravené zdi, střechu a věže chrámové, jakož i na vešhlížel. A hle! V tom okamžiku vyšli jsme

keré okolí! Jak krásně, jak útulně vyhlíží teď ono předražené sídlo naší Divotvorné Matky!

Můj lide moravský, dík tobě za tyto všecky oběti, z nichž zbudoval jsi, ač zvolna, přec konečně důstojný byt své Matce! S chloubou teď můžeš patřiti na dílo svých rukou, jemuž žehnaí Bůh! A s nadšením i s chutí závojenou můžeš teď spěchat k posvátným síním hostýnským, a buď jist, že s radostí přijme tě tam tvá Máť, že toužebně očekává tebe rok co rok! Vždyť vidí, že spěchá k ní dítek milených družina, vidí, že tyto dítky její Ji milují a že schopny jsou obětí i sebe větších, kde jedná se o čest jejich Ochranitelky, jejich mocné Záštity před nepřáteli — jejich dobré hostýnské Matky! Leč mnohem větší byl úžas můj, když vstoupil jsem do svatyně samé. Přiznávám se rád a nehanbím se za to ani dost málo, že slzy vystoupily mi do očí. Tak hluboký byl dojem, jaký učinila na mne hostýnská svatyně. Skutečně velkolepě vyzdobeno sídlo naší hostýnské Matky a přec tak milo, tak útulno tu prodleti. Co vidíš, všechno mluví k tobě mluvou tak lahodnou, tak dojemnou, že jí každé srdce bývá naplněno posvátnými city. Cítíš a vidíš se tu doma, všechno praví tobě: Jsi v domě své Matky! Z překrásných a přeceitných obrazů mluví k tobě dějiny naší milené vlasti Moravy a dějiny jejího srdce, svatého Hostýna. Kam po-

hlédneš, vidíš sebe, vidíš své bratry a sestry, vidíš zobrazený svůj lid, vidíš ochránce a dobrodince téhož dobrého svého lidu, vidíš mocné přímluvce našeho národa u trůnu Božího a srdce tvé bije rychleji a radostněji a tajný hlas mluví ve tvém nitru: Ne, není možno, byl lid ten zahynul, jenž tolik a tak mocných má ochránců!

A pohlédni na velký nápis v okruhu nad římsami pod lodí chrámovou a budeš tam čísti: „Zdravas, Vítězná Ochrano Moravy! Zůstaň Matkou Lidu Svému!“ Obrát pak zraků svých k oltáři a užijž Vítěznou Matku s Božským Dítětem, kteréž metá blesky na hrozného nepřitele naší domoviny moravské, na Tatary.

Seď, lide můj, seď se utíkej pod ochranu své nebeské Matky, Ona chrání tě i teď přede všemi tvými nepřáteli! Zde, lide můj, zde srdce tvé, srdce Moravy, a srdcem tím jest posvátný Hostýn, a ty, lide můj, jsi srdce toho krvi. Když putuješ v nesčetných zástupech na posvátný Hostýn, tu proudí, abych obrazně mluvil, krev tímto srdcem Moravy, proudy tvých poutníků — toť ony proudy zdravé moravské krve. A pokud krev tato jaře prouditi bude k srdci Moravy, potud i ty žítí budeš, dobrý, milený, drahý můj lide moravský.

*

Také letos 3. července byl na Sv. Hostýně a viděl chrám elektricky osvětlený. Líbilo se mu to.

Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

Té doby Sonis zakusil sám moc vytrvalé a vroucí modlitby. Vděčil jí návrat svého bratra k účinnému životu křesťanskému. Pohledme, jakým způsobem udělal Bůh Theobaldovi de Sonis síly k rozhodnému kroku! Gaston de Sonis navštívil Paříž počátkem r. 1869. První jeho cesta vedla ho do chrámu Matky Boží Vítězné, kde přistoupil ke stolu Páně; byloť časně ráno. Odtud spěchal navštívit svého bratra. Potkal ho, an právě vychází ze svého hotelu. „Ty již zde? A kde jsi byl tak časně?“ diví se Theobald. „U Matky Boží Vítězné. První má cesta platilá Jí, druhá tobě!“ Po prvním srdečném uvítání umluvili se oba bratři,

že se sejdou na snídani. Theobald spěchá dále za svými záležitostmi; ale cestou taně mu stále na mysli: „Gaston byl u Matky Boží Vítězné — a já, jeho bratr, proč bych tam neměl jíti jako on?“ Zaujat cele touto myšlenkou, neb vlastně — jak se sám vyjádřil — puzen neodolatelným vnitřním hlasem, kráčet jako ve snách směrem ke zmíněnému kostelu, až se octl u jeho dveří. Tu naň čekal Pán Bůh. Theobald vešel, pomodlil se, zpovídal se a přijal Tělo Páně. Za několik hodin ležel v náručí bratrově a všechno mu vypravoval. Ještě nikdy necítili se oba bratři sobě tak blízko!

Radost Gastonova ozývá se všemi jeho

tehdejšími listy. „Víte“, píše počátkem května, „že můj bratr sice nikdy nebyl proti náboženství, ale přece po dlouhou dobu vzdaloval se sv. svátostí. Dnes cele náleží Pánu Bohu. Toť převeliká milost, již vděčíme modlitbám obou našich sester karmelitek...“ A ještě v prosinci píše: „Měl jsem velikou potěchu: můj bratr se úplně obrátil. Velkou tuto milost obdržel jsem v Paříži v chrámě Matky Boží Vítězné. Za několik dní navštívil P. Ježíš Theobalda svým křížem, vzav mu nejmladší dítě. Theobald projevil tu obdivuhodné odevzdání se do vůle Boží...“

Však Sonis sám byl krásným příkladem odevzdání se do vůle Boží. Podkopané zdraví jeho choti plnilo ho nepokojem. Vyzýval syny, by se modlili za uzdravení své matky, a zároveň osvědčoval, že žádné utrpení neodloučí ho od lásky Ježíše Krista: „Tisíckrát Bůh buď veleben v radosti i v žalu! Nesme s odevzdaností trnovou korunu! Nesme svůj kříž, vlečme ho po kamenité cestě tohoto života, krácejíce za Božským Mistrem až do konce. Kéž bych nebyl nehodným této úlohy! Cítím, že Bůh jest ke mně předobrotivý. Přes všecku mou

nehodnost zdá se mi, že Ho denně více miluji. Pravda, prohýbám se pod tíží svého kříže, ale kdybych jím měl býti i rozdrčen, s pomocí Boží ho neodvrhnu od sebe. Velebena buď ruka Boží, jež mne bije!“

Tato křesťansky veselá mysl pod tíhou kříže jest vpravdě třetím nebem svatosti. Taková duše uzrála pro jakoukoli obět Sonis se k ní připravoval pod vedením P. Alauzeta, misionáře lazaristy v Aumalu. Tento zbožný kněz se vyjádřil, že vzhlížel vždy ke plukovníkovi jako ke svému vzoru a že pokaždé, kdykoli mu Sonis odhalil svou duši, cítil se mocně roznícen ke konání cností svého sv. povolání.

Mezitím zraky celého světa obracely se k Římu, kde ve Vatikáně sešel se všeobecný církevní sněm.*) Sonis s touhou čekal na výrok Říma. Debaty na koncilu budily v něm ne menší zájem než průběh nějaké bitvy. Jako všichni svatí měl i on zvláštní jemný smysl pro věci církevní a proto vroucně si přál prohlášení oné všeobecně uznávané pravdy za článek víry. Napsal proto Monsignoru Pic, biskupu poitierskému, list plný obdivu a vděčnosti za jeho

*) Na vysvětlenou listů Sonisových podáme tu stručně současné historické události: R. 1861 zmocnil se sardinský král Viktor Emanuel za pomoci Garibaldiho království Neapolského a dal si titul „krále italského“. Napoleon III. neuznal hned, leč teprv po smrti Cavourův (téhož roku) nové království, vyminiv si, že ponechá své voje v Římě, pokud nenastane smír mezi papežem a Itálií. Po válce prusko-rakouské r. 1866 připojeno k Itálii Benátsko. Garibaldi stále spoléhal na revoluci v církevním státě. V září 1867 za pomoci italské vlády vytáhl na Řím. Ale císař Napoleon III., proti všemu očekávání Itálie, poslal nové vojsko do papežského státu; Garibaldi poražen u Montany 3. listopadu 1867 a císař francouzský prohlásil, že běže papežský stát pod svou ochranu. Této chvíle použil papež Pius IX. ke svolání všeobecného církevního sněmu (či koncilu) do Říma, jenž pod ochranou Matky Boží zahájen 8. prosince 1869 v basilice vatikánské. Z projednávaných předmětů vyvolalo největší spory zamýšlené prohlášení dogmatu o neomylnosti papežské. Debaty o tomto tématě zahájil Msgre Pie, biskup poitierský, podáním důvodů, proč na čele církevní konstituce jest učení o primátu papežském. Ukázal, že tento primát obsahuje dvě věci: nejvyšší moc v ádní a neomylnou autoritu v učení. Jasně též představil, že neomylnost nikterak se nevztahuje na papeže jakožto na osobu soukromou, a že papež a církev nemohou býti od sebe odděleny. „Vzdálen buď od nás“, zvolal, „potupný a fantastický obraz hlavy bez těla!“ Někteří z přítomných biskupů, zvláště z Rakousko-Uherska, z Němce a ze Severní Ameriky, žádali, by dekret o neomylnosti prohlášen nebyl neb aspoň prohlášení odloženo na vhodnější dobu. Ale jich návrh byl velkou většinou zamítnut, načež oněch 55 biskupů opustilo koncil a vrátilo se do svých diecesí. V slavném sezení 13. července 1870 hlasovalo z 535 biskupů 533 pro ohlášení dogmatu. Po čas hlasování rozpoutala se nad Římem hrozná bouře a vichřice, a co chvíle ozářily křížující se blesky celý dóm sv. Petra. Ale když po ukončeném hlasování papež potvrdil svou nejvyšší autoritou konstituci církevní, bouře utichla a zlaté paprsky sluneční ozářily ctihodnou tvář vrchního Pastýře sv. Církve. Zjev ten byl symbolem díla koncilu: začalo a pokračovalo uprostřed tolika bouří a skončilo se přece ve světle a míru. Den na to ohlásil Napoleon III. Prusku válku a proto odvolal své voje z Říma. Celá válka prusko-francouzská (1870—1871) měla pro Francii nešťastný průběh. V bitvě u Sedanu 2. září 1870 Napoleon III. zajat. (Po krátkém zajetí v Německu odebral se do Anglie, kde zemřel 8. ledna 1873.) Od 4. září 1870 Francie byla opět republikou, ale válka zuřila dále. — Řím po odchodu francouzských vojáků nemohl se Italům ubrániti. Tito na vyzvání pruského vyslance Arnima oblehli Řím. Tamní chrabrá posádka 10.000 mužů byla odhodlána brániti sv. Otce do poslední krůpěje krve. Dne 20. září od pěti hodin ráno Italové bombardovali věčné město. O 10. hodině učiněn první průlom do hradeb u Porta Pia. Tu však sv. Otec nechtěl dalšího prolévání krve, i dal na Andělském hradě vztýčiti bílý prapor. Byl to konec světského panství sv. Stolic. Král italský usídlil se v paláci Quirinalském a sv. Otec ponechán pouze Vatikán se zahradami. A sněm církevní? Bullou z 20. října 1870 odložil papež koncil Vatikánský na dobu příznivější: „Prohlašujeme sněm církevní za přerušný, prosíme Pána a Mstitele Své Církve, by co nejdříve vrátil Svě choti pokoj a svobodu.“ (Viz Kryštůfkovy „Dějiny církevní“ a Ferd. Mourreta „Historie de l'Eglise“.)

náhleady a jednání. Sonis již dávno miloval a ctil tohoto velkého biskupa; vždyť v Poitiersu žily obě jeho sestry Karmelitky a tam v koleji Otců Tovaryšstva Ježíšova studovali jeho synové. Což divu, že záhy mezi ním a slavným biskupem navázalo se hluboké a zbožné přátelství. Bezpečností své církevní vědy, evangelickou vznešeností svého slova a velkodušným smýšlením byl Monsignore Pie biskupem podle jeho srdce. Psal mu hned po otevření koncilu: „Řádky tyto stihnou Vás v Římě, Monsignore, kde pracujete na největším díle našeho věku. Jste u střediska pravdy, světla a života. Jak Vám asi připadáme malými, jak zaujati tisícerými malichernostmi, jež jsou jediným životem oněch kruhů společenských, jež vypudily Boha ze svého středu! Proto žehnám Prozřetelnosti Boží, že mne vzdálila od vřavy tohoto světa i jeho radostí, a postavila mne do této milované samoty, kde potřeby těla jsou nepatrné a obrazy duše větší a širší...“ Jeho srdce, přeplněné něžnou, ačtinnou láskou ke sv. Církvi, těžce pociťovalo tolikerý odpor proti prohlášení neomylnosti, které jeho duch považoval za zřejmé potřebné dovršení církevní konstituce. Jak ho bořelo, že bezbožný tisk staví Božské zřízení sv. Církve na roveň s jakousi ústavou světskou! Jeho láska ke sv. Církvi cítí se raněnou, ale přece píše pln důvěry: „Bylo by smutné, kdyby Pán Bůh, dopustiv tolik zlého, neovedl z něho vyvésti tím větší dobro.“ V závěrku listu vyslovuje vroucí touhu, by spatřiti mohl věčné město a sv. Otce: „Jak bych se cítil šťastným, kdybych mohl pokleknouti u nohou Pia IX. a vyprositi si Jeho požehnání pro celou svou rodinu! Pak byl bych jist, že mé děti nedopustí se nikdy zrady na sv. Církvi, pro kterou bych s radostí obětoval svůj život!“ Poslední řádek odhaluje celé jeho srdce. Zatím však ne Církev, ale otčina žádala od něho krvavou obět. V květnu, kdy s touhou čekal na prohlášení neomylnosti papežské, začaly mezi vojskem kolovati první temné zvěsti o blízké evropské válce. Brzy na to maršálek Mac-Mahon jako guvernér alžírský zavítal do Aumalu a tu se již mnoho mluvilo o nastávající válce s Pruskem. Nikdo nepochyboval o vítězství Francie — jediný Sonis nesdílel radostné naděje o úspěchu francouzských zbraní. Soudruzi ho

nemohli pochopiti, ano, byli téměř uraženi: „Což Francouzové mohou kdy býti poraženi?“ Sonis si přál, aby se mýlil, i čekal.

V červenci prohlášena válka. Sonis připravoval se, že bude volán do zbraně, zatím co jeho nejstarší syn Gaston s dovořením otcovským táhl do války. Vojenské srdce Sonisovo se těšilo, ale otcovské srdce jeho trpělo: „Nešťastné dítě odjelo se svým regimentem do Pruska. Jakými obavami plní mne nebezpečí, do něhož se vyaává! V jak smutném okolí jest jeho duše! Dotud, kdykoli spatřil kněze, vždy hleděl přijati i sv. svátosti. Ale Bůh nad ním bdí...“ V srpnu prosil druhý syn Jindřich, by směl na bojiště. Té doby začínali teprve Francouzové nahlížeti, že přece nemají tolik naděje na vítězství. „Můj Bože“, píše Sonis, „jak to smutné! Jsme trestáni tím, čím jsme hřešili — pýchou! Doufejme, že se Bůh nad námi smiluje.“ Dne 6. srpna byli Francouzové poraženi u Saarbrückenu. Němci všude překročili hranice a císař Napoleon III. opouští Mety, aby odrazil jich vpád. Francie octla se v nebezpečí. Sonis neustává opět a opět žádati, by mohl vlasti spěchat na pomoc. Před očima jeho vznáší se ustavičně obraz krvácející otčiny. „Prosil jsem o dovolení k odjezdu“, píše, „ale řeklo se mi, že prý jsem tu potřebný. Vojska tu téměř nemáme žádného. všecko šlo do války. Denně čekám, že se Arabové vzbouří; neměli dosud nikdy k tomu tak krásné příležitosti...“ V listě Monsignoru Pie píše: „Činil jsem, co mohl, bych byl přijat k rýnské armádě a tu prvně stal jsem se prosebníkem. Ale nechávají mne tu, myslíce, že jsem tu trochu prospěšným. Jak přísný trest stihá v této chvíli Francii! Ale Bůh umí národy vyléčiti. Vojsko francouzské jest zraněno na místě nejcitlivějším. Je-li naše vojsko moudré, využítuje tohoto trpkého naučení, které mne nijak nepřekvapilo. Žili jsme přes příliš na vavřínech své staré slávy a nepracovali dosti. V této době nepostačí nastavití odvázně čelo své smrtelné ráně; musíme užítí svého života ve prospěch vlasti. Od chvíle, kdy naše voje opustily Řím a sv. Otce, od té chvíle začalo naše neštěstí. Jeanání to nám nemohlo přinést požehnání Boží...“ A poněvadž Monsignore Pie

vracel se právě z koncilu, kde se proslavil nezlomnou věrností ke sv. Stoli, dodává Sonis: „Zda potřebí, Monsignore bych

Vám řekl, s jak hlubokým dojmem sledoval jsem všechny Vaše kroky ve věčném městě? Jaká útěcha pro celou Vaši diecési!“

Jesličky na Hostýně.

Zas u jeslí vesele jásá
ta arobounká, mladistvá chasa,
vždyť hezounké děťátko v stáji
zve každého ku svému ráji.

Zde sešli-se bohatí, chudí,
sem zuravé i bleďounké pudí
ta hvězda, co v Betlemu svítí
a radostí srdečko vznítí.

Jak blaho z těch oček všech září,
jak rozkoš jim kmitá po tváři!
Tu každý se dívá, jen dívá
a srdce si koledu zpívá:

Hle, Ježíšek v jesličkách leží,
zde pěstoun a matka ho střeží,
sbor andělů v úctě se koří,
co světýlek v řádečku hoří!

Tam nahoře v báječné kráse
plá zámeček skleněný zase,
s hor pastýři spěchají dolů,
své ovečky přihání spolu.

Hej dudáček na dudy dudá,
až mechová chvěje se půda.
I Madlenka v prořídlem lese
za dáreček vánočku nese,

a v jeskyni poustevník starý
též skládá si do měchu dary,
tam vodopád stříbro své hází
na běloučké husy pod hrází.

Tři králové také již stojí
u jesliček v bohatém kroji,
a dárečky přemnohé složí
i Ježíšku i Matce Boží.

Však největší parádu dělá
jich družina přepychem stkvělá.
Co na zádech asi slon nese?
Dům celičký na hřbetě pne se.

Hle, černoušek osmahlý v zadu,
jak cení svou zubatou bradu!
Tam ve bloudek s nákladem chleba
sem přináší, čeho všem třeba.

Kůň Kašpara, švarného krále,
se pyšní svým postrojem stále,
naň pastýřův Oříšek štěká,
leč sotva kůň statný se leká.

Tam kolo se u mlýna točí,
již diváku přechází oči,
vždyť každý se dívá, jen dívá
a srdce si koledu zpívá:

Nám vítejte, vánoce milé,
kdy blažené slavíme chvíle.
Buď Bohu tam na nebi sláva,
jenž Synáčka v dar nám podává!

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rudolf Rozkošný T. J.

I ocěkování. Ct. sestra M. Š. z Holešova
píše: Když jsem měla čtvrt roku, onemocněla moje matka na smrt. Rodiče mě za-

slíbili Panně Marii Svatohostýnské a řeholní službě, jestliže se matka uzdraví. A skutečně matka nabyla předešlého zdra-

ví. R. 1876, když jsem měla 15 let, byla jsem s otcem na pouti na Sv. Hostýně, kdež jsme obětovali Panně Marii svíce. Zdálo se mi však, že bych měla Panně Marii něco více dáti a dostala jsem vnuknutí, abych se docešla službě Boží obětovala v řeholi. O slibu rodičů jsem nevěděla. Když jsem měla 18 let, byla jsem přijata za kandidátku do družiny sv. Vincence z Pauly v Kroměříži, ve Vídni jsem složila sv. sliby. Teprve po vstoupení do kláštera mi oznámili rodiče, že jsem již od nich v útlém mládí byla službě Boží zasvěcena. V klášteře jsem celý život obsluhovala nemocné a neduživé starce a byla jsem vždycky šťastná a spokojená. Proto vzdávám srdečné díky Matce Boží Svatohostýnské za velkou milost povolání do stavu řeholního.

M. R., terciářka z Velkého Brna, píše 1. října: Již mnoho let trpím na zádech. V květnu r. 1922 zvláště těžce na mne dolehl. K tomu se přidružil úraz na pravém boku. Vnitřní zranění bylo vážné. Pod lékařským ošetřováním jsem celé dny a noci několik neděl ležela ve studených obkladech. Otekly mně celé nohy tak, že na uzdravení nebylo naděje. Každou chvíli jsem čekala, kdy mě Pán Bůh povolá na věčnost. Lékař dr. Ganz se všemožně snažil, aby mi oteklé nohy spiaskly, ale marně. Tu jsem zalétla v duchu na posvátný Hostýn a prosila jsem Pannu Marii jak jsem jen mohla a co mně síly stačily, aby mě ještě uzdravila. Navštívila mě sestra terciářka K. K., donesla mi trochu vody svatohostýnské a já s důvěrou k Matce Boží, která posud divy tvoří, jsem si maza-la nohy i tělo, ač velmi těžce, poněvadž jsem slabost sotva mohla rukou hýbat. Přátelé a známí pochybovali o mém uzdravení. Sestra terciářka modlívala se se mnou a obětovala za mne sv. přijímání. V duchu jsem vzývala Pannu Marii po devět dní a co se stalo? Devátý den jsem mohla vstáti z postele, ač velmi bídne a odebrala jsem se do chrámu Páně na Křenové, přijala jsem sv. svátosti a slíbila jsem, uzdravím-li se v nejbližších dnech, že vykonám pout na Svatý Hostýn. A skutečně, za 14 dní jsem klečela před Matkou Boží, která posud divy tvoří. Slzy se mi do očí draly, s nadšením a s radostí jsem díky vzdávala dobré Matince. Letos v zimě se mi nemoc vrátila; levá noha mi hrozně otekla a se zapálila. Čtrnáct neděl jsem ležela, nohu léčila dle lékařských předpisů, obkládala do kyselé vody ve dne v noci. Nic platno nebylo. Musila jsem jíti do nemocnice. Opět jsem se v duchu utíkala na Svatý Hostýn, modlívala jsem se růženec a loretánskou litanii a slíbila jsem, že to uveřejním v Hlasích svatohostýnských. Nemohu všechny okolnosti a podrobnosti vypisovat; za 12 dní jsem byla zdravá, noha mi úplně splaskla, takže mohu pěkně chodit, kdežto dříve jsem nemohla na nohu ani dostoupnout.

Proto děkuji Panně Marii a prosím ji za ulehčení v zádech, abych mohla ještě pracovat a denní chléb si obstarávat, je-li to vůle Boží. Mnoho svízeli a nesnází jsem v životě přetrpěla, vždycky však s odevzdaností do vůle Boží a s uctíváním Panny Marie.

Marie Severova z Brna píše 13. října: Před 4 lety jsem zaslíbila těžce nemocnou paní a čtenářku Hlasů Matičce Svatohostýnské a ctih. P. Středovi, jež učinila slib, že uzdraví-li se, vykoná pout na Svatý Hostýn a stane se členkou Matice svatohostýnské. Byla operována na noze a dlouho nemocná. Vykonávala jsem za ni devítidenní pobožnost k P. M. Svatohostýnské a ctih. P. Středovi. Letos 10. července přijela s brněnským procesím na Svatý Hostýn poděkovat. Když kostel zazářil elektrickým osvětlením a když zazněla mariánská píseň, byla tak dojata, že nemohla ani slova promluvit. Minulého roku přišly ke mně dvě z Velatic od Tvarožné a stěžovaly si, že mají už přes rok nemocného bratra, neleží, chodí, ale pracovat nemůže a lékaři mu nepomáhají. Poradila jsem jim pobožnost k Panně Marii Svatohostýnské a P. Středovi a že já také za něho budu vykonávat devítidenní pobožnost. Řekly, že tam mají nemocného kněze, rodáka z Blažovic, jenž bydlí u svého bratra, ale málo kdy přijde do Tvarožné sloužit mši sv. Pravila jsem jim, že již nejsem tomuto světu k užtku, že se tedy za něho budu modlívat. Daly také na mše sv., aby byly slouženy v je-suitském kostele, kde P. Středa odpočívá. Oheby přišla ke mně jedna z těch dvou sester a oznámila mně, že bratr je zdrav a ten velebný pán že už je v duchovní správě.

Dále děkují: F. O. z Polkovic u Kojetína za vyslyšení (darovala 110 Kč na hlavní oltář, 90 Kč na elektriku), M. M. z Břestu P. M., sv. Ottilii a sv. Ant. za uzdravení těžké oční nemoci, odběratelka z Brna P. M., sv. Ant., sv. Tadeáši za náhlé uzdravení (20 Kč); M. C. z Příbora P. M. a sv. Anně za pomoc a příspěví v těžké hodině, K. K. z Břestu za vyslyšení P. M. Bolestné (10 Kč), čtenářka z Mirovic u Prahy za podivuhodné nalezení stříbrného medaillonu, jistá řeholnice Sv. Kříže děkuje za milost povolání do stavu řeholního, v němž se cítí šťastnou; jisté děvče se modlívalo růženec na úmysl, aby se stalo řeholní sestrou; vyprosila si tu milost: nyní jest již 28 let v klášteře a 7. října poslala na Sv. Hostýn onen růženec, jímž si vyprosila milost povolání do řádu.

Dopis poslaný z Vídne 26. října, jednající o p. arcib. Stojanovi, nemůže býti uveřejněn, dokud pisatelka neudá úplnou adresu.

Pouti. Na Růžencovou P. M. bylo přes 2000 lidí a přes 1000 sv. přijímání.

Velkou mši sv. měl k. rada Vincenc Pecháček před vystavenou N. S. O. 12. října konala se pobožnost za padlé. Naše Omladina píše o ní: U pomníku bratří vykonána byla letos vzácná a dojemná oslava 11. a 12. října. Pohoda přála tomu dni, kdy s Omladinou sešel se lid moravský pomodit se v prvé výročí smrti ndp. arcibiskupa dra Stojana za všechny, které on měl tolik rád. Na místě, které při svěcení ostatků neznámého vojína posvětil tatíček náš svými slzami, rozkvetly rudé růže, symbol věrné lásky. Omladina z pod Hostýna pomník i hroby jimi ověncila a v ty dny došly velké, rok od roku větší zástupy, aby upřímnou modlitbou a tklivým zpěvem za v Pánu zesnulé se pomodily. Průvodem světelným byla slavnost zahájena. Krásná měsíční noc lila svoje stříbro na cesty, vlašný vánek rosou ozdobil kdekterou travičku, která ve svitu měsíce zářila jako svatozáří. Věru, lepší dekorace ani umělec nevykouzlí. U pomníku, do jehož kovové schránky vloženy byly s podobiznou ndp. arcib. Stojana památky na naše zemřelé, pronesl mužně prociťenou řeč voják-kapitán. Dr. Žurek pak se shromážděnými vykonal pobožnost za zemřelé. Sbory za řízení p. varhaníka Veseleho zapěla Omladina z Podhradní Lhoty. Pobožnost se za ještě větší účasti konala příštího dne. Po ní byla mše sv. v románské kapli. Obětoval ji vdp. dr. Žurek za přísluhy vojáků kapitána a rotmistra. Nadšené kázání měl dp. Albín Od rážka z Rudy n. M. Přirovnával Omladinu po světové válce k holubici vypuštěné po potopě z archy Noemovy, kdežto mládež zkaženou ke krkavci vypuštěnému z téže archy. Velká mše sv. byla obětována od kons. rady Vinc. Pecháčka za ndp. arcibiskupa Stojana. Všecky ty pobožnosti konaly se způsobem, jaký rád míval ndp. arcibiskup. Hrála omladinská hudba z Nivnice, sta osob přistoupilo k sv. přijímání. Slavnosti byly krásné, posvěcující a povznášející. — 15. října k večeru přišlo asi 25 seminaristů z Kroměříže a měli sv. požehnání. — Na Posvěcení chrámu Páně i týden na to bylo několik set poutníků. — Na Vše Svaté však a v neděli 1. listopadu bylo jich pokaždé přes sto pro nepříznivé počasí. Nekonal se průvod na hřbitov a ani svíčky na hrobech nehořely pro dešť.

Nová odběratelka Hlasů od Opavy píše: Nevěděla jsem dosud o Sv. Hostýně. Když jsem obdržela Hlasy a v nich četla, jak mnohé divy se tam dějí na přimluvu P. Marie Svatohostýnské, byla jsem velice dojata. Kdybych byla o Hlasech dříve věděla, již dávno bych je odbírala. Nyní jsem propuštěna z továrny a jinde práci nedostanu, protože jsem v továrně r. 1920 úplně ohluchla. — Čtenáři Hlasů mohou te-

dy šířiti úctu k P. Marii Svatoh.; někteří lidé ještě o ní nevědí!

13. září byl na pouti nadučitel v. v. Záměta, bydlící u svého syna Rudolfa Záměty, faráře v Lubojatech ve Slezsku. Vypravoval, že před 50 lety, r. 1874, jako učitel v Bystřici chodíval místo nemocného učitele Šuly hrávat na varhany na Sv. Hostýn; někdy chodíval sám, někdy s kaplanem Hanákem. Kněz z Bystřice chodíval jen tenkrát, nebyli-li na pouti některý cizí kněz. Byli-li ohlášen cizí kněz, nepřišel z Bystřice nikdo.

Křížová cesta. 13. října přijel dělník z rakovnické továrny na šamotky a zasadil obraz třetího zastavení: Kristus Pán padá ponejprv. Třetí zastavení jest vedle pomníku padlých a jest velmi zdařilé.

Povětrnost v říjnu. Ač napršelo 97 mm, tedy skoro 1 dm, přece byl měsíc říjen celkem suchý, neboť 6. října od 4. hod. ranní do 3. hod. odpoledne napršelo 70.8 mm. Odpoledne dole na rovině stála voda na polích a na lukách. Potom však vál většinou gosti prudký jižní a jihovýchodní vítr a nastalo jasné, suché počasí. 23. října však večer s deštěm padal sníh, byl první mráz, a také 24. a 25. října ráno mrzlo. Od 27. října se obloha zatáhla a často pršívало i do 3. listopadu. Proto v neděli 31. října a na Vše svaté bylo pokaždé jen 100 lidí; a foukal tak prudký vítr, že nebylo možno ani svíce venku rozsvítiti. Na Růžencovou P. Marii vál prudký jihovýchodní vítr, bylo daleko viděti a jasno, 17° C. Na slavnost padlých vojáků byl jižní vánek, jasno, 14° C; 19. a 26. října 6°, na svátek svobody mihavo, zamračeno, 5° C. Ráno často bývala rosa a mokré kamení; mihava byla 6., 16., 18., 21., 23., 27.—31. října. Vichřice byla 4., 5., 20., 24., 27. října. Největší teplota byla 2. října 19.3°, nejmenší 24. října — 2.5° C. Průměrná teplota byla 7.9° C, ranní 6.5, odpolední 10.0, večerní 7.2°; průměrný tlak par 6.8, průměrná vlhkost 85%, jasné dny byly 2., 5., 8., 10., 11.—14., 24., 25. října, zamračené 6., 23., 26., 27., 28., 29., 31. října. Vítr vál S 3krát, SV 11krát, JV 29krát, J 22krát, JZ 3krát, Z 7krát, SZ 8krát. 13. října se začalo listí lesů barviti na žluto a červeno.

Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V říjnu 1924.

5. bylo lidí v kostele	2800	a u sv. př.	1022
12. " " "	4700	"	1812
19. " " "	600	"	323
26. " " "	360	"	212
Ve všední dny úhr.	792	"	462
Úhrnem	9252	"	3831

Mši sv. slouženo 146.

Číslo 2.
Únor 1924.

Ročník
XXXX XX.

HLAS

**SVATO-
HOSTÝNSKÉ**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Hoppenot, F. J. — M. Hedvika Vávrová: Kříž v našem životě, str. 18. — Ctitelové Panny Marie svatohostýnské! str. 19. — P. Fr. Žák, T. J.: Z litanie loretské (báseň), str. 20. — Msgr. Bannard-M. — Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 20. — Alois Dostál: Zachráněný obraz, str. 23. — Lahyrt: Mše sv., str. 26. — Nábal: Nevzdychej, neboť duch lidský je nesmrtelný! str. 28. — P. Růd. Rozkošný T. J.: Zprávy se sv. Hostýna, str. 29. — Apologetické drobnosti, str. 30.

Milodary na elektrické osvětlení chrámu svatohostýnského: Jan Schenk v Lipníku 10, Fr. Hlavenková v Zábřehu 20, Jos. Cechova 20, Jos. Kolář, farář v Albrechticích 50, Jan Šabata, farář Slohy 74, Josefa Pešlova z Trajlic 100, Evžen Kotzvrlich, pošt. pokl. v Olomouci 40, Jos. Plesníková z Val. Meziříčí 17, Jan Ševčík, farář v. v. v Olomouci 10, K. Štuchalová 10, A. Kotulanová ze Slapanic 5, A. Bogdalová z Jiřčovic 5, J. Koudelová 5, far. úřad ve Stitné n. M. 25, Fil. Kořínková z Brodku u Nezamyslic 10, Adolf Winkler, inž. v Brodku u Nezamyslic 20, Emer. Nykodýmova tamtéž 20, Oldřich Karlík, arcib. sekretář v Olomouci 30, III. řád sv. Františka v Mor. Budějovicích 70, z farnosti Těšetické 100, Far. v Choryni 10, ředitel Dr. Hubík z Kroměříže 50, Jos. Symerská, Fryšták 50, Mar. Chromčíková, Radvanice 200, manželé Aug. a Cec. Slavotinek 50, Rosa-Anna Brechtlovy, Poříčí u Litomyšle 30, ctitelka P. Marie Svatohostýnské z Prostějova 30, Wenzlová, Olomouc Meth. Maťa. katech. v Mar. Horách 248, A. Geislerová, Kokory k oslavě Narození Páně 100, Fr. Polášková ve Vlachovicích 10, Ros. Polášková 10, Jan Krchmačka v Repčíně 10, nejmenovaná z Brna 50, B. Hrdinova v Doubí 4, V. Hrdinova 2, V. Hrd. z Frant. Tater v Turnově 8, nejmenovaní manželé z Koberic 50, nejmenovaná odběratelka Hl. Svatohost. z Koberic 30, Ant. Orlová z Bystřice p. H. 50, Anna Kostrachová v Drahotuších, Ed. Čmejrek, katech. v Nedašově 10, farní úřad v Lošticích 10, Rud. Kohout v Hamrech 20, Jana Spisarová v Brně 20, Ant. Semerádová v Rajhradě 30, Marie Škardová v Brně 20, Anna Mudrlová Ivanovice na H. 20, Václav Kubíček, universitní uč. katech. v Lošticích 10, Ondřej Otáhal, far. v. v. v Kroměříži 50, Leop. Otáhalová 26, nejmenovaná z Kroměříže 100, P. Nováková v Lohovci 10, z Val. Meziříčí Jos. Plesníková 10, Anděla Střítežská 5, Štěpánka Plesníková 5, Adéla Cibulcová v Krásně 5, P. Ferdinand Harna, jubilar kněz a kons. rada od manželů Klein J. 500 a od dobrodin. 45, Dr. Váhal v Bystřici p. Host. 50, Anna Mudrlová, Ivanovice 20, nejmenovaná 20, rodina Chrbálková 10, firma Nedomové, Olomouc 70, Frant. Štulín v Loukově 30, nejmen. 5, Fr. Sehnal z Vel. Prosenic 20, Anast. Sedláková z Prostějova 20, nejmen. z Tučap u Holešova 20, Ant. Janečková z Rusavy 10, nejmen. z Havřic 10, Miklík z Biškovic 100, Macík z Rusavy 3, nejmen. 3.

Čím jest Sv. Hostýn sirotku? (Dopis od Uherského Hradiště.) Dříve než jsem vstoupila do mariánské družiny, odbírala jsem Hlasy Svatohostýnské a tam jsem četla, jak jest to na Sv. Hostýně krásné. Proto mě to tam zrovna táhlo, ba doufala jsem, že budu na Sv. Hostýně přijata do mariánské družiny. Přijely jsme 2. srpna na pout. Když jsme vkročily do chrámu, cítila jsem se zklamána; neviděla jsem nic zvláštního. Netroufala jsem si jít hned na ořer; až se vyzpovídám. Po zpovědi spadla se mne všecka tíže, a tak mi bylo lehounko u srdce, a tak jsem se cítila šťastnou a blaženou, že jsem se tomu velice podivila. Čím více jsem hleděla na sochu Panny Marie, tím jsem byla šťastnější, takže jsem se nemohla ani dost nadívat, jak je čistá a spanilá. Když jsem odcházela, zdálo se mi, že jsem na Sv. Hostýně jen malou chvíli, a velice jsem toho litovala, že jsem šla na nocleh a neprobděla celé noci v kostele. Po druhé, i když budu unavena, zůstanu u Panny Marie celou noc a budu hledět každé minuty využívat; vždyť není ani možno vypsati, jak je tam dobře. Od té doby, co jsme se vrátily, se těším, kdy zas budu tak šťastna a budu moci jeti na Sv. Hostýn, ale když si vzpomenu, že mám tak daleko, hned mám plné oči slz. Již jsem si přála zemřít, abych byla brzy u matičky nebeské, když je u ní tak dobře! Ale v srdci se ozýval hlas: „Musíš napřed konati pokání za hříchy! Vždyť jsi ještě nic netrpěla, ale cítila jen útěchu.“ Každý večer jsem se k ní modlívala růženec, a když jsem přišla k čtvrtému desátku, jako by Panna Maria stála vedle mne a na mne čekala. I v noci se mi zdávalo, že jsem na Sv. Hostýně. Někdy ve dne každé hodiny ba i minuty naň vzpomínám s povzdechem, kdybych aspoň třikrát do roka se tam mohla dostat. Vždyť nemám ani tatínka ani maminky, které jsem ztratila, když jsem byla malinká; nemám ke komu jít, sloužím a jsem ráda, když mne moje paní jedenkrát za rok pustí na pout. Škoda, že jsem Sv. Hostýn tak pozdě poznala! Kolikrát jsem Krista Pána svými hříchy na kříž přibíla! Když slýchávám ty četné urážky Pánu Bohu činěné, volávám: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí! Kdo dá mé hlavě vody a očím slz, abych oplakávala s Magdalenou dnem i nocí hříchy své?“ a prosívám Marii Pannu o pomoc, abych ani myšlením ani slovy ani skutky neurazila

očí jejích ani očí jejího Syna, a aby mi vyprosila poslušnost, trpělivost, abych z lásky ke Kristu všechna utrpení ráda snášela, neboť bez pomoci její nic nemohu. Když v neděli hraje varhaník hostýnskou píseň, zpívám ji z celé duše a ze vši síly a myslím si, že jsem na Sv. Hostýně, a jsem celá šťastna. Kdykoli dolehne na mne smutek, zazpívám si hostýnskou píseň buď potichu nebo hlasitě a jsem zase potěšena. Není dne ani hodiny, co bych si nemyslila nebo nevzpomínala na tak dobrou matičku, jak je u ní dobře! — Sirotek M. F.

Různé. 9. prosince pomáhal vdp. Pecháček. Na začátku prosince byl čištěn chrám a **nástěnné malby byly omývány**; té doby byla **opravena střecha nad druhou sakristií**, kde silně zatékalo. Týden před vánočními svátky byly **po.taveny jesle**. **v jeslích bylo elektrické světlo**; jedna žárovka byla nad chlévem představující hvězdu, druhá ve chlévě, třetí ve mlýně, čtvrtá tvořila ohníček pastýřů, a pátá v reflektoru před chlévem. U soch Božského Srdce Páně a P. Marie Lurdské jsou také žárovky, které jsou však zakryty kovovými, tepanými listy vinnými. Montéři hlavně upravovali rozváděcí desku v sakristii, připevnili počítadla jak ve chrámě tak v klášteře, a rozváděli vedení v hospodářských staveních v klášteře. 21. prosince **přijeli z Bohnic u Prahy jiní dva montéři**, aby zařídili elektr. zvonění. Začali s největším zvonem, s nímž měli velice mnoho práce, neboť nebyl symetricky zavěšen. Musili několikrát vše jinak zařizovati a nedokončivše práce odjeli v neděli večer 23. prosince. Po Novém roce se dají znova do práce. Na jitřní, která byla o 5. hodině, hořelo na 340 žárovek, a chrám byl úplně jasný. Ale po Pater noster nastala porucha; praskl izolátor (samotič) t. j. porcelánový váleček na sloupu mezi Bystřicí a Dřevohosticemi. Žárovky ve chrámu zhasly. V elektrárně přerovské hned to poznali a za 3 hodiny vše spravili. Nejlépe působí reflektor, vrhající světlo na sochu P. Marie, který jest za hlavním oltářem; v jeho světle teprve je viděti, jak jest ona socha krásná. — V prosincovém čísle byli žádáni čtenáři, aby poslali jména zpěváků, kteří vodívali průvody na Sv. Hostýn, a nějaké zevrubnější zprávy o nich neb o poutích. Do 6. ledna byly poslány jen 3 dopisy: z Velehradu, Charvát a od Choliny. Prosím o další zprávy z jiných míst.

Časopisy redakci zasílané: **Archa**, měsíčník pro literaturu, umění, kulturu a život. Olomouc, Wilsonovo nám. 16. — **Bible česká**, Starý zákon, nákladem dědictví Svajanského v Praze IV., 35. — **Časopis katol. duchovenstva**. Praha I., Klementinum. — **Česká žena**, dvakrát měsíčně, 1625 So, 11 th. St. Louis, Mo.-Amerika. — **Echo z Afriky**, měsíčník pro misie, Brno, Petrov. — **SS. Eucharistia**, měsíčník kněžší adorátorů, Olomouc. — **Hanácké listy**, týdeník

strany lidové v Prostějově. — **Hlas**, redaktor Hynek Dostál, týdeník; 1625 So, 11 th. St. Louis Mo. — **Hvězda**, časopis pro spolkovou práci mezi katol. mládeží Brno, Starobrněnská 19—21. — **Jitro**, časopis středoškolských studentů katolických, Praha II., Voršilská 1. — **Katolik**, vydávají čeští benediktini 1637 Allport. St. Chicago Ill. — **Květy lásky**, měsíčník věnovaný zájmem křesťanské charity; Praha, Vinohrady, Palackého tř. 86. — **Museum**, časopis čs. bohoslovců, Brno, Alumnát. — **Naše li ty**, týdeník, Praha II., Žitná ul. — **Naše Omadina**, neodvislý časopis pro politickou, hospodářskou a sociální výchovu, Nová Ríše. — **Naše Zádruha**, časopis chalupníků, domkařů. Chlum u Letovic. — **Nové proudy mládeže**, časopis křesť. malozemědělské mládeže. Chlum u Letovic. — **Noviny z Podradhoště**, týdeník, Valašské Meziříčí. — **Otčina**, týdeník pro malý lid venkovský. Chlum u Letovic. — **Posol božského Srdce Ježíšova**. Trnava. — **Pozorovatel**, list čs. strany lidové v Kroměříži. — **Právo**, lidový list středomoravský, Přerov. — **Ráj**, měsíčník, Vídeň IX/4 Pulverturmstr. 18. — **Růže dominikánská**, měsíčník pro ctitele sv. Růžence, Praha 234-I. — **Růže Lurdská**, měsíčník pro ctitele P. M. Lurdské, Bratislava, Kapitolní ul. č. 5. — **Selské hlasy**, týdeník s přílohami Selkou, Hosp. obzorem, orgán Svazu lidových zemědělců českoslov., Brno, Biskupská 1. — **Serafinský prapor**, orgán československých terciářů, Praha II. 753. — **Slovácké noviny**, lidový týdeník XIII. volebního kraje. Uh. Hradiště. — **Svatá hora**, věstník Matice Svatohor., Sv. Hora. — **Štít**, politický týdeník čs. strany lidové, Hradec Králové. — **Ve službách Královny**, věstník Mar. družin. Praha II., Ječná 2. — **Věstník díla šíření víry**. Praha I., Konviktská 12. — **Věstník katol. duchovenstva českoslov.**, Praha II., Jindřišská 20 **Vychovatel** s přílohou Věstník katechetický. Praha, Smíchov č. 992. — **Zasvěcení**, měsíčník pro duchovní život a věstník rodin zasvěcených nejsv. Srdci Ježíšovu. Praha II., Trojická 20. — **Život**, Myšlenky o náboženství, životě, umění a politice. Praha II., Voršilská 1.

Dějepis katolické církve pro školu a rodinu, napsal Jan Volf, kons. rada, b. notář, katecheta v. v. v Klatovech. Cena 10 Kč, ve prospěch sirotků „Serafinského díla lásky“. V době opravdové nouze o dobré katolické učebnice přichází jako na zavalanou tato velice zdařilá příručka. Má pevný podklad: celé dvě katechetské generace ji pilovaly a uložily v ní své zkušenosti — zesnulý pan kanovník Macek, jehož rozebraný „Krátký dějepis katolické církve“ byl vodítkem, a pak spisovatel sám, jenž celý věk svůj věnoval škole a se zvláštní péčí a péčí všiml si právě oboru církevních i světských dějin. Což divu, že z takového základu vyrostla příručka důkladná i při objemu z praktických důvodů obmezeném. Po přehledu dějin ná-

boženství pravého před Kristem P. následují vlastní dějiny ve dvou oddílech — první až do století devátého a druhý až na naše časy. Učebnice má mnohé přednosti. Jsou to zvláště: přehlednost a jasnost látky, rozdílný činěný mezi věcmi podstatnými a vedlejšími, vyznačený až i trojím, čtverým tiskem, pečlivý zřetel ke kulturní stránce církevních dějin, pravdivé a nesmlouvavé podání církevních dějin českých, pro něž se nedostalo knize po převratu státního schválení, apogetický ráz, jež nese veliká láska k církvi a k vlasti, která z ní mluví a (co nebývá u každé příručky) neobyčejně četné a praktické poznámky, které spojují školu s katolickým životem veřejným. To dovede jen dlouholetá praxe! Nemůžeme dosti vše škole a rodině doporučiti. I sirotci ji doporučují: je celá v jejich prospěch! — Msgr. Melka v Časop. katol. duchovenstva.

Panna Maria Lurdská a automobilové neštěstí. Serafínské květy v čísle I. 1924 píší: Jeli jsme vlakem z Olomouce do Přerova. V železničním voze bylo plno cestujících. Mezi Brodkem a Přerovem vysvitlo slunce plným jasnem na krajinu. Žena, zámožná selka z osady blízko Přerova, vyhlédla z okna a radostně zvolala: „Podívejte se, jak je svatý Hostýn ozářen, bílý kostelík svítí jakoby byl ze stříbra; Panna Maria se usmívá radostně na svůj moravský lid.“ „Co máte na té své Panně Marii, že o ní s takovou radostí mluvíte?“ obořil se na ženu muž, který vedle ní seděl. „Pořád jenom Panenka Maria, Panenka Maria.“ Při těch slovech vyňal z kapsy jakési noviny a hlasitě četl: „Dvacet lurdských poutníků z Holandska vracelo se automobilem z Lurd domů. Najednou auto se sřítilo po svahu 100 metrů hluboko do řeky Gave. Dvacet poutníků zahynulo ve vlnách.“ Muž složil noviny a s jízlivým posměchem křičel: „Proč nepomohla lurdská Panenka Maria svým poutníkům, kteří ji navštívili v Lurdech a se k ní modlili?“ Ticho nastalo v celém voze; dobří katolíci skláněli hlavy a povrchní škodolibě se usmívali. Ale za největšího ticha jiný muž také vyňal noviny z kapsy a hlasitě řekl: „Nechte naši Pannu Marii na pokoji; já vám zase přečtu z Našince, jak to s těmi poutníky lurdskými bylo. Slyšte: „Auto jelo z poutnického místa Lurd do Holandska a vezlo výpravu dvaceti nevěrců a nepřátel katolické církve. Popud k této výpravě dal holandský protestantský časopis „Der Protestant“. Vůdcem výpravy byl sekretář holandské Volné Myšlenky, který chtěl spolu s ostatními z vlastní zkušenosti zjistiti podvody v Lurdech. Tak také byla jeho cesta v novinách hlášena. Jmenoval se dr. Klerk a utonul se všemi ostatními druhy ve dravých proudech řeky Gavy. Tak je dle pravdy. Nebyli to poutníci mariánští, nýbrž nepřátelé Panny Marie.“ Když

muž domluvil, změnil se obrázek. Ti, kteří se dříve smáli, nyní zvažněli, a ti, kteří byli zaraženi, zaradovali se, že tak skvělým způsobem byl odražen nepřátelský útok na Pannu Marii milou všem. Se zářícím okem pohlíželi na kostelíček její v pařiscích slunečních se třpytící na Svatém Hostýně.

Pout do Lurd 1924. IV. spolková pout do Lurd bude vypravena v červenci roku 1924. Směr: Praha, Solpohrady, Inšpruk, Milán, Janov, Marseille, Lurdy (5 dní) Bordeaux, Paříž (2 dní), Remeš (bojiště) Strasbourg, Praha. Pout bude trvati 14 až 15 dní. Podrobný program (doba odjezdu, ceny atd.) bude uveřejněn, jakmile obdržíme zprávy z Francie a Itálie. Přihlášky přijímá již nyní Ant. Kašpárek, farář u P. Marie Sněžné v Praze II, Jungmannovo nám. čís. 20.

Pobožnost křížové cesty. Napsal J. Hronek. Obrazy dle originálů prof. L. Feldmana. Nákladem Gust. Francla v Praze 1923. Snížená cena Kč 2.50. — Vynikající malíř prof. L. Feldman jest tvůrcem velmi zdařilé křížové cesty, kterou v dokonalé reprodukci podává knihupectví Franclovo na kartonu žlutě tónovaném. Umělec svou prací vytvořil arcidílo, které pojišťuje mu trvalé jméno v církevním umění. Cenu této knížky zvyšuje přiléhavý text z pera Jos. Hronka, který dovedl nejen vystihnouti umělecké dílo stručnou charakteristikou jednotlivých zastavení, nýbrž i vhodnou modlitbou dodělavá se toho, že jest praktickou rukověť ke konání křížové cesty. Vhodně volený formát, který snadno možno vložit do modlitebních knížek, zvyšuje praktičnost knížky. Při větším nákupu poskytují se slevy. Dr. P.

Paní Pištěkovou z Ameriky, čtenářku Hlasů, prosíme o správnou adresu.

Máme-li uveřejňovati milosti od Boha udělené? Sv. Gertrudu velmi trápilo, když osoba Bohu zasvěcená ji nutila, aby oznámila, jaké zvláštní milosti obdržela předěšlého svátku od Pána Ježíše. Nevěděla, co si má počítí. Zjevení je se ostýchala, ale i je utajiti mohlo býti proti vůli Boží. Proto spěchala k Potěšení zarmoucených pro poučení. Panna Maria jí odpověděla: „Rozdávej z toho, co máš; můj Syn je nad míru bohat, nahradí ti, cos k jeho slávě rozdala.“ Přece však se nemohla úplně rozhodnouti, aby milosti úplně vyjevila, a proto se vrhla k nohám Spasitelovým, úpěnlivě prosíc, aby jí dal vnuknutí, co se mu líbí, a rozhodnost, by to vyplnila. Pán Ježíš jí odpověděl: „Dej mé peníze penězoměncům, abych je, až přijdu, obdržel i s úroký.“ (Mat. 25, 27.) Dověděla se tedy, že ona ostýchavost, kterou pokládala za vnuknutí Boží, byla jen její myšlenkou. Tajemství královo ukrývati je dobře, ale Boží skutky zjevovati a velebiti je čestné. pravil archanděl Rafael Tobiášovi (Tob. 12, 7).

Číslo 3.
Březen 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Rud. Rozkošný T. J.: Za † P. Frant. Xav. Zimmerhacklem, str. 34. — Nábal: Stín věčného Otce, str. 36. — Vladimír Hornov: Květy Matky Boží (báseň), str. 40. — Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 41. — Lathyr: Mše sv., str. 42. — P. Hoppenot T. J.-M. Hedvika Vávrová: Kříž v našem životě, str. 44. — Jiskry eucharistické, str. 46. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy ze sv. Hostýna, str. 47.

VYOBRAZENÍ: † P. František Xaver Zimmerhackel, T. J. str. 33. — Oltární obraz sv. Josefa na sv. Hostýně, str. 37.

Na elektrické osvětlení: Židek z Ameriky 1000, Františka Matulíková z Husovic 50, Klouzar Frant. č. 86 z Břesovic u Prostějova 3, M. Neskorová 3, Teresie Fingerová 20, na elektrické osvětlení a ozdobu hlavního oltáře 1000 Kč posílá John Klauda z Chicaga, Frank Šuran z Ameriky 2 dol., Anna Marečková z Ameriky 1 dol., Františka Haidová, Klokoch 20, Ant. Mikan, farář v Č. Libhávách 10, Josefa Simerská, Fryšták u Hol. 50, Terciáři v Přívoze 200, Betta Ryšánková z Grymova 50, Lambert Marek z Příbora 30, Marie Jiříčková, L. lit. učit. v Otnicích 10, Benáčeková z Unanova 10, Cyril Havlík v Bojanovicích 25, M. Janíčková, Zábřeh 50, rodina Běhalova ze Skaštic na Hané 2, Josefa Záhrobská, Pa 1 dol., N. N. z osady sv. Jana Nep. St. Louis, Mo 1 dol., Frant. Valábek, Shelton Conn 5 dol., Pf. Teres. Lev, Tex. 1 dol., Josef Žák, Tex 3.50 dol., Jos. Solanský, Tex. 1 dol., Jan Kaláš, Tex. 4 dol., Anna Podremna, Hodslavice 50, neznámí dárce ze Zlína 30, duchovní správa pod Hukvaldy 25, Anežka Bezděková na poděkování Marii Panně za vyslyšení prosby 100, z farnosti bílavské sbírka, Brusný: rodina Sehnalova 10, rodina Kuběchova 10, rodina Žákova 5, Matelova 2, Charvátova 2, rodina Demřova 2, Sehnalova 2, rodina Janečková 2, Zelovi 1, František Hradil 1, Kolářík 1, František Janečka 3, rodina Janečková 2, Novosadovi 5, Filomela Zlámalíková 10, Vincenc Zicháček 5, Hradil Fr. 2, Hradil Josef 1, rodina Charvátova 5, rodina Sadilova 4, Rudolf Sedlářík 1, Zela Ant. 1, Matela Josef 2, Matela Ant. 1, Krutilova Vinc. 1, Ševela Fr. 1, Kolaříkova Marie 1, Kotasova Anna 1, Marie Kozova 1, Jen. Krajcarova 1, Charvátova M. 2, Matela Josef 2, Fr. Mozola 10, Vinc. Matelova 2, Mucha 3, Fr. Kolářík č. 13 1, Kolářík Fr. č. 37 2, rodina Mozolova 3, Bílavsko: Václav Dřímál 10, Křenek Fr. 1, Kotasova M. 1, Rudel Josef 2, Zicháček Al. 5, Hedvika Zicháčková 1, Svatoň 1, Říhová Anna 2, Říha Fr. 2, Ant. Kotas 5, Inocenc Krutil 4, Ant. Kotas 1, Sehnal 1, Čačala Jan 10, Pavelka A. 5, Dvorníková Vincencie 1, nejménovaná 5, Zicháčková Flor. 2, Berta Neradilova 2, Rosalie Kotasova 2, Ulmova Vinc. 5, Gadalova Julie 10, Cecilie Hradilova 1, Fr. Tomečková 1, Olšačka 3, Kovaříkova A. 1, Chytilova 1, Lutonský J. 5, Pospíšilova M. 10, Vilímek Josef 5, Dlabalova Jen. 1, Pavelkova M. 1, Vaníčkova M. 2, Krutil Silv. 2, Marie Škařupova 5, M. Š. 1, Josef Bluše 2, Vymětalík Met. 1, Ma-

líkova Žofie 5, Krutil Fil. 5, Slezáková 2, Chytil A. 3, Mikulíková A. 2, Kotasova A. 2, Vítkova A. 2, Kledl Josef 1, Dlabajova 2, Hlinsko: Hejník 10, Navrátil 10, Sedlaříkova 2, Sedlařík Fr. 3, Podola 5, Kunderova 2, Škapa 2, Stibora 1, Tušer 2, Masný Fr. 5, Mika Jan 2, Masný Ant. 1, Sklenářík 3, Sklenář 2, Sedlaříček 10, Nečacký 10, Vajda 10, Kapavík Inoc. 5, Matyáš Fr. 10, Vaculík 3, Krutil 2, Janalík 5, Doležal 2, Sklenářík 2, Dvorník Ant. 1, Nelešovský 3, Vydra 2, Sedlářík 3, Dunšča 2, Lelíková 1, Drkoš 3, Novotníčková 2, Chytil 2, Hlaváček 2, Chmeleřova 2, Páník 2, Šálek 3, Kapalík 3, Výrová 3, Javoříkova 3, Chomfz: Pecl 5, Hradil 1, Janečka 3, Kamenec 3, Dvorník 5, Kušík 10, Grygera 2, Doležal 2, Pavelka 2, Výrová 1, Stelcmajer 2, Kvapilík 2, Macurek 2, Janečka 2, Hlinský 1, Podola 3, Navrátil 3, Macurek 5, Macurek 1, Macurek 3, Křížek 2, Macurek 1, Zdráhal 5, Zaoral 2, Macurek 2, Kužel 0.50, Tejkova 2, Šatan 5, Koplík 3, Kamenec 1, Hradil 2, Školout 2, Hradil 2, Neradil 1, Matela 2, Šatan 2, Navrátil 1, Hradil 2, Tomeček 1, Poledňák 1, Kamenec 3, Hanáková 2, Novosad 3, Dlabaja 2, Kamenec 1, Čačala 5, Novosad 2, Tomčík 1, Masná 2, rodina Jindrova, Chromeč 5, Nezbedova Anna z Chromče 10, Anna Primesova 10, Met. Bílek z Jankovic 15, Josef Teplíček, Holešov 10, Inoc. Bartoník v Kostelci u Prostějova 8, Anežka Vichnarova, Zábřeh n. O. 10, Josef Peřina, rolník v Senoradech č. 47 100, Alžběta Draštíková z Opavy 20 Kč.

Povětrnost v lednu. Leden byl většinou pošumrný; jasných dnů bylo 5, a to: 11., 13., 24., 25., 26. leden; zamračených 18, polozamračených 8; mráz byl každý den, jen 13., 17. a 20. ledna vystoupil teploměr chvilku nad nulu; nejvyšší vystoupil 13. ledna na + 2.4°; největší zima byla 24. ledna — 16.2°; to je největší zima již po několik let. Vánoční mrazy trvaly do 8. ledna, bylo okolo — 10° C, od 9.—14. ledna se oteplovalo, od 23. ledna však zima opět přitulovala. Na Nový rok — 11°, na Tři krále — 10, 13. ledna + 2, 20. ledna 0.0, 27. ledna — 2.7, 26. ledna, v den pohřbu P. Zimmerhackla — 10 stupňů. Průměrná teplota — 6°, ranní — 6.5°, večerní — 6.1 st.; průměrný tlak par 29, ranní 28, polední 31, večerní 29; průměrná vlhkost 96, ranní 93, polední 97, večerní 97. Vichřice 8., 9., 10., 11. ledna polámala několik stromů, a také byla vichřice 14., 16., 17. ledna. Průměrná oblačnost měřená 10 stupni byla

ráno 3.5, poledne 3.3, večer 3.4. 25. a 26. ledna byl krásný východ slunce: několik minut před východem slunce zazářily ohně v zlatě stromy na Holém vrchu, které byly přímo před sluncem; 25. ledna byl mráček nad Hostýnem; o tento mrak se odrážely paprsky a barvily sněh okolo Hostýna na růžovo, sněh v ostatních Karpatech na modro. Za celý měsíc napršelo, vlastně nasněžilo 58 mm, a to hlavně 1.—7. ledna, 18—23 ledna, 27.—30. ledna. Celý měsíc bylo sněhu na 3 dm; ovšem na některých místech byl smeten. Někde jsou závěje na 2 m. Vál vítr: S 18krát, SV 5krát, V 5krát, JV 18krát, J 14krát, JZ 10krát, Z 8krát, SZ 15krát. 13. ledna odp. jsem byl na rozhledně, která byla suchá; Haná byla pokryta mlhou; sněh i ze Záhoří většinou zmizel. Bylo viděti Praděd, Bezkydy a snad i Kriváň, jenž byl zasněžen a sluncem ozářený. Na cestě k rozhledně bylo po kolena i více sněhu.

Milodary na nový hlavní oltář. Marie Montágová, Hroznová Lhota 50 Kč, Harnia J., Kaňovice 10, V. Rutta, farář v. v., Paskov 5, Rudolf Kohout, Hamry 4, Anna Kučerová v Olšanech u Prostějova 20 Kč.

Na novou křížovou cestu: V. Rutta, farář v. v., Paskov 5 Kč, Karel Beer, Hranice 300 Kč.

Na výzdobu v chrámě, zvláště pro prádlo oltářní, prostřednictvím Redemt. Pivničky od čtenářky Hlasů Svatohostýnských na poděkování P. M. 150 Kč, Marie Fyšarová v Nákle 100, farní úřad ve Švábenicích 100, V. Rutta, farář v. v. v Paskově 5, nejmenovaná z Těšic na světlo k Panně Marii a k sv. Antonínu na poděkování za vyslyšení záležitosti 50, Pištěková z Ameriky 100.

Sv. Antonín: Ludvika Chalupová z Hranice 300 Kč, Adolf Slámečka, lněná přádelna, Místek Kč 6.50.

Příprava dítek školních na sv. zpověď a sv. přijímání. Napsal Tomáš Blatenský. Cena 60 h, poštou 1 Kč, 10 kusů 6 Kč; přiloží se složenka. Zaslá Rada katolíků v Českých Budějovicích, Kněžská ulice 7.

Oořebatelka Hlasů, která loni psávala z Clevelandu z Ameriky, hlavně o smrti P. Jaška, píše nám, že po 15letém pobytu v Americe se letos vrátila a na Sv. Hostýně poděkovala P. Marii za šťastný návrat. Dodává: „Ráda bych jela nazpět do Ameriky, neboť jsem tam za 15 let uvykla; nevím, jak se ještě rozhodnu, zde jsou jiné poměry.“ — Snad nám někdy napíše, proč jsou v Americe lepší poměry.

F. H. Shelton Conn. posílá na Sv. Hostýn novoroční pozdrav, předplatné, dar na elektriku a vzpomíná, která s procesím valašsko-klobouckým s nevýslovnou radostí navštěvoval každoročně P. Marii a u ní si vyprošoval pomoc a posilu k další pouti tohoto života.

John Klouda z Chicaga III. posílá novoroční pozdrav s přáním, aby elektrisace byla brzy dokončena, a dává 1000 Kč na osvětlení hlavního oltáře.

Na pomník padlých: V. Rutta, farář v. v., Paskov 5.

Frank Šuran z Chicaga, rodák ze Štítné, v dopise vzpomíná si, že kdysi na Velehradě, kde byl učněm, při večerní pobožnosti + arcibiskup Stojan předfíkal modlitby k duchovnímu sv. přijímání. Šuran tyto modlitby dodnes se modlí, neboť lepších nezná. Přikládá v dopise dopisnici od rodiny Marečkovy, bydlící také v Chicagu, v němž tato rodina ho prosí, aby poslal předplatné na Hlasy; „za nic bych to nepustila, je mi to velice milé, že je tam, kolik i z mé vesnice chodívá na pouť na Sv. Hostýn.“ — Proto ať oznamují zpěváci průvody v sakristii, aby způsobili i krajanům v Americe radost!

Také si na nás na Štědrý den vzpomněl dopisem známý redaktor Hynek Dosál s přáním šťastného roku a prosil o diplomatičtí, neboť předloni se stal členem. Rád a často zalétá v duchu na Sv. Hostýn, na tuto posvátnou horu, na níž Matička Boží divy tvoří.

A. Frusová: „V zákoutích srdcí“. Nakladatelství V. Kotrby. 1924. Stran 297. Cena 16 Kč. — Paní A. Frusová jest nesporný talent; z jejích úst i nejprostší příběh hned vás upoutá svým půvabem. Mluví k srdci jest vzácný dar; paní A. Frusová jej má v bohaté míře. „V zákoutích srdcí“ jest kniha svým obsahem jako horský pramen čistá. Autorka nikde nevtírá se mravními naučeními, a přece všude zušlechťuje čistými a prostými svými náměty. Objednávky obratem vyřizuje knihkupectví V. Kotrby, Praha II., Pštrosova ul. 198.

Na křížovou cestu: Ferdinand Harna, farář v. v. ve Chvalkovicích 2.

Na kostel: Nejmenov. z Krásna 1000 Kč, Frant. Vacek, farář v. v. v Borohrádku 10, dík Panně Marii za vyslyšení 200, milosrdné sestry v Pačlavicích 10, Josef Pleva, krejčí v Prostějově 2.50, nejmen. 30, Anna Šišková, Selešovice 50, Frant. Kadlec, farář v Šoběchlebech 100.

Milodary na elektrické osvětlení chrámu na Sv. Hostýně: Karel Jemelka z Tučina 50, Františka Gotvaldová, učitelka v. v., Mírotín 70, Josef Tittel, kanovník v Olomouci 20, Jos. Ollmann, Olomouc 5, Rudolf Nečesaný, far., Rychaltice 50, Dr. Fr. Linke 5, Jaroslav Zbořil z Ameriky 500, Jan Schenk, krejčí, Lipník 10, Františka Hlavenková v Zábřehu 20, Josefa Čechová 20, Josef Kolář, farář v Albrechticích 50, Jan Šabata, farář v Sluhách 74, Josefa Pešlová z Traplic u Uher. Hradiště 100, Evžen Kotzvrlich, pošt. pokladník v. v. v Olomouci 20.

Laciný kalendář na r. 1924. „Vzkříšení“ a „Svatý Antonín“ dostanete po Kč 3.50 franko u Župního sekretariátu čsl. strany lidové v Č. Budějovicích, Hroznová ul.

„Kytice k počtě sv. Josefa“ od P. Jana Dvořáka T. J., stojí Kč 1.50.

Vřele doporučujeme knihu „Dějepis katolické církve pro školu a rodinu“, kterou napsal Jan Volf, k. rada a katecheta v. v. v Klatovech (Čechy). Cena 10 Kč.

Doporučujeme za vhodný dar: Dějiny duše blahoslavené Teresie od Jezulátka, II. vydání, cena 12 Kč. — Sv. Markéta Alacoque, cena 10.—, Sv. Gabriel Possenti, cena 10.—, Ctihodná služebnice Boží Gemma Galgani, cena 16.—, Kříž v Limpas, II. rozšíř. vyd. 5, Umělecký obraz Božského Srdce Páně od prof. Dítěte, cena 30.—, poštou 32.50. — Vydaly ve prospěch sirotků Školské sestry O. S. F. Král. Vinohrady, Korunní tř. čís. 4.

P. L. Škarek S. J. „V šiku Mariánském“. V Praze 1923. — Cena Kč 3.40. — Známy odborník v družinském hnutí P. Škarek, uveřejnil knížečku, jež může značně přispět k poznání a ocenění družin. Líčí jejich počátek a rozšíření. Zvláště zajímavé jsou stránky o působení družin v českých zemích. Kdo se o družiny zajímá, nechť si o tuto knížku dopíše na Sekretariát Mar. družin, Praha II., Ječná 2.

V Naší Omladině v čísle 2. na str. 31. píše jeden voják, kterak jel na vánoční dovolenou a z Hulína šel pěšky — snad do Jankovic. Rodina byla překvapena. Píše dále: „Po večeři jsem se umluvil se svým přítelem, že půjdeme na Sv. Hostýn na jitřní. Ráno, ač bylo zima, přece jsme šli a nelitovali jsme toho, neb se šlo ještě dosti dobře a také šlo více jiných, kteří se nebáli zimy. Docházejíce na horu viděli jsme nad Sv. Hostýnem velkou zář, jako by byl celý Hostýn v plamenech, než mně ta zář zdála se posvátnou. Šli jsme pod krámký a odtud s údivem jsme hleděli na schodiště ozářené až k vodní kapliče, a kostel sám také tonul v záplavě světla. Zastavili jsme se a s posvátným citem patřili jsme na vše, jako by to byl sen. A což teprve v kostele! Tam bylo světla a záře, že to není možno vyličít. Na stěně u nápisu „Vítězná Ochránkyňe Moravy, zůstaň matkou lidu svému!“ hořelo stošedesát žárovek (správně 165!), z nichž každá desátá byla barevná. Uprostřed visel jeden velký lustr (silná žárovka). Na oltáři P. Marie Lurdské byla jeskyňka též ozářena, nad Betlémem ve hvězdě byla také žárovka. A což teprve okolo oltáře! Obraz Panny Marie byl ozářen reflektorem, Panna Maria s Ježíškem tak mile na nás pohlížela, jako by děkovala za tuto slávu, kterou jí lid katolický připravil. Tu věřte mně, drazí přátelé, oko se mi zarosilo, a v duchu děkoval jsem Panně Marii, že mi bylo popřáno zúčastnit se této uchvacující slávy. Na tuto chvíli nezapomenu

nikdy! Přišel domů, stále jsem vykládal, jak to bylo krásné!“

Vůdce Omladiny dr. Kl. Žurek slavil 12. února 1924 své padesáté narozeniny. Hlasy Svatohostýnské se připojují ku gratulantům. Vždyť jubilant od mládí chodil a jezdil na Sv. Hostýn, jako bohoslovec tu ministroval, jak to popisuje jeho rodák P. Xaver v Hlasech Svatohostýnských r. 1916 na str. 179, jako kněz do roka několikrát sem přicházel. Stav se vůdcem Omladiny usiloval, aby Omladina žila křesťanský život; proto se snažil připoutat ji k Sv. Hostýnu. Na podzim roku 1912 pořádal pobožnost za členy Omladiny, a za odvedené členy; tuto pobožnost přerožil na 2. neděli v říjnu. Když nastala válka, Omladina na jeho návod postavila pomník padlým vojákům. K svěcení základního kamene tohoto pomníku 15. srpna 1915 se shromáždila ve velmi hojném počtu a vydala slavnostní číslo Omladiny, v níž popisovala výhradně jen tuto slavnost. Omladina se postarala, aby na Sv. Hostýn byly převezeny mrtvoly padlých jejích členů, a opět vydala slavnostní číslo svého časopisu o této slavnosti s názvem „Pomněnky“. Chtěje mládež přivést k Pánu Ježíši v N. S. Oltární, zavedl na Sv. Hostýně v neděli po Božím Těle průvod s N. S. O.; nyní to jest nejkrásnější slavnost na Sv. Hostýně. Co rok svolává mládence odvedené na vojnu, dříve než počnou vojenskou službu, na Sv. Hostýn, a je poučuje, kterak se mají na vojně chovati. Dr. Žurek je téměř všem poutníkům známý. Hlasy Svatohostýnské přejí jubilantu, aby P. Maria Svatohostýnská, kterou velice miluje, jej sílila v jeho apoštolských pracích a ještě dlouhá léta jej zachovala Omladině.

Ochrana před ztrátou zubů a chrupu. Sepsal MUDr. Spáčil, vydal J. Hokr v Praze II., Ječná ul. č. 11. Knížka velmi zevrubně pojednává o zubní hygieně člověka. Snaží se, aby vyvolala opatření, jimiž by se chorobám chrupu předešlo. — Poštou Kč 6.30.

Podíl Dědictví Svatojanského na r. 1924 právě vyšel. Bude pro všechny členy Dědictví milým překvapením; jsou to 3 knížky obsahu zábavně poučného: Julia Košnáře povídky a črty „Cestou necestou“, Aloise Dostála obrázek ze současných zápasů náboženských „Vlna zkoušky“ a Prokopa Holého „Biblické povídky“. Knížky tyto čítají celkem 464 stran pěkné úpravy. Krámská jejich cena jest 14 Kč. Členové obdrží je v příslušném knihkupectví na odběrním lístku vyznačeném za poplatek 8 Kč ve prospěch „Dědictví“ a 50 hal. knihkupci za vydání podílu. Letošní podíl vyžadoval velikého nákladu, i jest žádoucí, aby hojně nových členů přistupovalo k „Dědictví“, vklad obnáší 80 Kč jednou pro vždy. Přihlášky přijímá Ředitelství Dědictví Svatojanského v Praze IV., 35.

Číslo 4.
Duben 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdušejší arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H: Má první rozmluva se † P. Frant. Zimmerhacklem. Vzpomínka. Napsal Tomáš Jos. Jiroušek, str. 49. — Za † P. Zimmerhahklem, str. 51. — Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávroáá: Generál de [Sonis, str. 54. — Vladimír Hornov: Píseň sírotkova (báseň), str. 57. — Jura z Podbřezí-Nabal: Pokáňa malého neplecháře na Sv. Hostýně, str. 57. — P. Hoppenot T. J.-M. Hedvika Vávrová: Kříž v našem životě, str. 60. — Lahyrts: Mše sv., str. 61. — P. Rudolf Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna. — K[elekt]risaci Sv. Hostýna, str. 64.

V Y O B R A Z E N Í: Elektromontéři pracující na elektrickém osvětlení sv. Hostýna r. 1923, str. 56. — Po svěcení transformatoru, str. 58.

Bible české vyšel právě objemný dvojsešit 57. a 58., jenž obsahuje dokončení „velkých proroků“: konec proroctví Ezechielova a celé proroctví Danielovo, dále z „malých proroků“: proroctví Oseášovo, Joelovo a část proroctví Amosova. Jak viděti, přiblížilo se velké dílo opět velmi značně k nedalekému již svému dokončení. Každý sešit vyžaduje velkého nákladu a při malém počtu odběratelstva působí vydavatelskému značné starosti, i jest nejvýše žádoucí, aby přihlašovalo se hojně nových odběratelů. Přihlášky přijímá administrace Bible České v Praze IV.. 35.

Zpěváci. Zpěváci (starší bratři) jsou velmi důležitými činiteli při poutích. Svolávají poutníky, poučují je, určují pořádek, předřikávají modlitby, předzpěvují písně, vůbec pečují o to, aby poutníci dosáhli účelu pouti, duchovní útěchy, spojení s Pánem Bohem. Z některých míst proto nechodívají na pout, protože nemají, kdo by je vedl. Je k tomu třeba jakési dovednosti udržeti poutníky dva i více dní v pobožnosti rozmanitými modlitbami a písněmi. Mají tedy starší bratři o poutní místa zásluhu; i čtenáři Hlasů si rádi přečtou něco z jejich zkušeností. **Každého roku na první jarní pout přichází průvod z Vlčnova, slovácké osady u Uherského Brodu.** Posud si tam zachovali kroj. Vidíš-li poutníka v kordulce červeně vyšívané s červenými střapci, můžeš říci: „Ten je z Vlčnova.“ Vlčnovská kapela je také vyobrazena v korunovační knize na stránce 61. Z Vlčnova na Sv. Hostýn je přímá vzdálenost 56.000 kroků, neboli 42 km. **Procesí vodívá František Knotek**, jenž ze své zkušenosti píše: „Když jsem šel jedenkrát z dalekého lesa, rozbolela se mi noha tak, že jsem nemohl choditi. Bylo to právě před naší poutí. Myslil jsem si, že od nás nepůjde procesí na Sv. Hostýn, neboť nebylo nikoho, kdo by je vedl. Lidé chodili ke mně a tázali se zda s nimi půjdu. Vymlouval jsem se jim, že nemohu. Přišel ke mně i náš panáček Filip Novák, který je nyní farářem v Ořechově, a radil mi, že právě proto, poněvadž jsem nemocen, mám jíti k Panně Marii, která je uzdravení nemocných. Když pořád lidé na mne doléhali, rozhodl jsem se, že půjdu. Když jsem šel asi hodinu cesty, rozbolela se mi noha tak, že mi bylo do pláče. Ale poutníci mne pořád těšili, že půjdou pomalu. Velmi vroucně jsem se s poutníky modlil, abych se na Sv.

Hostýn dostal. Konečně jsme došli k vodní kapli, kde jsme si umyli nohy, a za zpěvu mariánských písní jsme vešli do chrámu, kde jsem opět vroucně prosil Pannu Marii o uzdravení. Venku jsme konali křížovou cestu. Když jsme se vraceli do chrámu, přestávala mne noha boleti; ani na zpáteční cestě jsem necítil žádných bolestí. Proto jsem si umínil, že rok co rok provedu průvod na Sv. Hostýn. Vedl jsem průvod 33krát a mám již 68 let. Již to dlouho trvat nebude. Děkuji Pánu Ježíši a Panně Marii, že mne zlého chránili, a prosívám je, aby mne na mé poslední pouti doprovázeli do radosti nebeské. Také již mám pomocníka, jenž mi při průvodu pomáhá, je to Jan Pavelčík z Vlčnova.“

— Jiný dopis píše **Josef Rezníček z Těšova u Luhačovic**: „Ponejprv jsem byl na Sv. Hostýně na velké slavnosti roku 1881., kde jsem poznal dp. Ant. Stojana, kaplana příborského; už tenkrát se staral o pořádek. Od té doby jsem chodil na Sv. Hostýn a dvaatřicetkrát jsem vedl procesí z farnosti újezdské pěšky. Měl jsem pokaždé velkou radost. Panna Maria mi vyprosila dar trpělivosti, které jsem velmi potřeboval v křížích, jež na mne Pán Bůh seslal. Na posvátný Velehrad jsem vedl průvod od OO. Dominikánů 40krát a vždy při dobrém zdraví. Byl jsem 20 let starostou obce Těšova a r. 1920 jsem byl na pouti v Římě, z čehož jsem měl také velkou radost. Z Újezdu u Luhačovic na Sv. Hostýn jest vzdálenost asi 53.000 kroků neboli 39.750 km. — **Janovský Jan vodí poutníky z Ludkovic** na 4. neděli po velk. a byl s nimi 22krát na pouti. Z Ludkovic na Sv. Hostýn je 30 km. neb 40.000 kroků. — **Zpěváci z Charvát u Dubu**: Fabián Sotorník, Frant. Střítecký, Jan Belok, bratři Josef a Antonín Gruntovi, Josef Prokeš, Josef Hála z Tážal, Frant. Tomášek z Čertoryje. — **Z farnosti Ježovské u Kyjova** dlouhá léta pořádá pouti do Vamberčic, Mariacel a zvláště na Sv. Hostýn Josef Soukup, rolník ze Skalky, jeho pomocníky byli Jan Půček, hostinský z Ježova, a Frant. Křemének, domkař ze Žadovic. — Z Ježova na Sv. Hostýn je 80.000 kroků nebo 60 km. — **Jan Vítěk z Tvarožné Lhoty** od Strážnice píše: „Vodil jsem průvody na Sv. Hostýn od roku 1895—1912, tedy 17 let. Ó jak jsem se velice těšil na onen den, kdy se mělo vyjít, že zase spatřím tu naši Pomocnici svatohost. Ó jak

rád bych se tam ještě jednou dostal, abych spatřil Matičku svatohost., to její ozdobné světlo! Ale mám již 72 let, a cesta je daleká a obtížná. Nyní se musím jen spokojiti vzpomínkou na Matičku svatohost., na její velebnou zář. Kéž by nám svým světlem svítila naездеjší pouti po všechny dny života našeho, abychom jejím světlem osvětlení poездеjší pouti mohli patřiti na její velebnou tvář na věčnosti. Z Tvarožné Lhoty na Sv. Hostýn je přes 60 km. — Osmdesátiletý stařeček **Michal Fekete z Vajnora od Bratislavy**, jenž vodil na Sv. Hostýn své rodáky již od roku 1867, děkuje všem čtenářům Hlasů za pozdravy, jimiž ho ve stáří potěšili. a přeje si. aby mohl na Sv. Hostýně s nimi se shledati a s nimi se jeden za druhého pomodliti. Čtenáři Hlasů a zvláště starší bratři se žádají, aby posílali na Sv. Hostýn své zkušenosti, co někdy na pouti zažili, popisy poutí, kdy vycházejí, kde přenocují, jaké pobožnosti konají. (snad některý zpěvák popíše slováckou pobožnost 7. září při příchodu do chrámu), jména svých předchůdců, světelné průvody, jména těch, kteří v tamější krajině nejvíce pout zvelebovali a pod.

Milodary na zavedení elektrického osvětlení v chrámu Páně na Sv. Hostýně. Sodálky z družiny dívek služebných z Prahy: Placková A. 3, Kropáčková A. 3, Kropáčková P. 3, Frenclová F. 3, Marková K. 3, Hynková M. 3, Pavlíková F. 2, Kubíková B. 20 Kč, Fürbachová M. 3 Kč, Fürbachová Antonie 3 Kč, Jandová A. 3 Kč, Meixnerová E. 3, Nováková A. 3, Páková M. 20. — Marie Šandová 100 N. N. 20. M. Kluchová 20, nejmen. 50, Kluchová 2, Skočilková 5, Sechtrová 3, Kuthan 2, J. Nováková 3, A. Furbachová 5, A. Knížková 10, M. Srbová a E. Cezemská 5 a 5, F. Šmídová 5, E. Fričová 50, Sodálka 5, N. N. 5, N. N. 20, Anna Pešková 4, nejmen. 10, M. Votavová 5, M. Stuchlá 1, Srchová 2, M. Rozsivalová 1, T. Lodrová 2, M. Navrátilová 2, K. Leipterová 5, nejmen. 20, E. Kožíšková 5, H. M. 5, F. Šandová 10, nejmen. 13, Aug. Rozsypalová 200, sl. Quaiserová 5, sl. Rebcová 100, Jana Grygarová 100, Dr. Leop. Hoffmann 20, Marie Pecková 10 sl. A. Bouzková 20, sl. E. Bendlová 10, sl. M. Rösslerová 5, pí A. Švejdová 10, nejmen. 10 nejmen. 2, nejmen. 3, nejmen. 5, nejmen 5, Š. 2.50, nejmen. 1, Berta Dudková 1, B. Servátská 1 nejmen. —.50, M. Kluchová 2, Kluchova 4, Dětská družina 50 nejmen. 5, M. Miltnerová 5, Vodňanská 5, A. Titl 5, J. Slabihoudek 5, Czechenherz 5, J. Pavlová 5, A. Ryšánková 5, V. Hála 2, Kubinková 2, A. Kollušová 5, nejmen. 3, A. Kraftová 5, Magda Lamprechtová 2 nejmen. 1, Nekvapilová A. 1, F. Čermáková 1, A. Kosová 1, M. Rehořová 10, K. Ronovský speditér Král. Vinohrady 10, G. Gürtlerová 5, B. Lacinová 10, nejmen. 2, Šindelářová A., Brno 20, nejmen. 3, Matoušková M. z Ivanovic 10, Ad. Slámečka, lněná přádelna v Místku 30, Segeta, děkan,

Uherčice 30, Fr. Kotek, domkař 20, far. úřad v Hradisku u Kroměříže 13, od údů spolku klanění se nejsv. Sv. z Vrahovic 26, a sbírka tamtéž 74, Ant. Hrab, farář v Holici u Olomouce 50, Antonie Ginter, Dluhonice 8, Jan Hlavinka za Fr. Hlavinkovou 50, B. Divinová, Petřvald 20, dárce ze Zlína 30, duch. správa v Hukvaldech 25, Anežka Bezděková z Choryně 100, Jan Daněček, Praha-Vincentinum 20, Jos. Mazurek, far. v Trachtíně 10, M. Kratinová v Otrovalčicích 10, Ně z Prahy 50, Lud. Franková z Nesovic 10, Anežka Šmajstrová v Trojanovicích 10, Karla a Věra Čermákovy, učit. v. v., Brno 100, Al. Vinkler, Ennis Texas 1 dolar, Marie Přechťelová z Větic 30, Jos. Dostalík, Holešov 20, Jan Hudeček, nár. učit. v Jířkovicích 20, Boh. Vykydal, Husovice 10, Frant. Vašířová z Brna 100, Kl. a Frant. Jeřábek v Frýdlantu n. O. 100, Šebíková, Želechovice 20, Jan Koseček, Slavičín 8, Tom. Hoblík v Kateřinkách u Opavy 30, Žofie Tesařová z Opatova 20, Jan Sosnar z Loučky 10, Alžb. Brabcová tamtéž 5, Aug. Kleveta, far. v. v., Podivín od sl. Vaňkové 50, A. Pobíšková, Uh. Brod 30, Jos. Přinosil, far. v Řezovicích 20, L. Kašpárková v Č. Brodě 200, Kateř. Jašková z Brna 30, Anna Pavličková 30, Skupina křest. soc. železničních zřízenců v Brně, Nová ulice čis. 8, jako výtěžek plesu na okrasu Sv. Hostýna 50, Al. Navrátil, Čelechovice u Prostějova 30, Marie Říhová, učit. v Kosticích 55, Marie Smýkalová, Drahlav 150, Mart. Breicetl a Rych. Šebrle z Líšně 40, nejmen z Osíčka 20, tamtéž 10, Marie Kruťilová z Lýsek 200, nejmen z Rudslavic 10, nejmen. 110, nejmen. ze Žákovic 50, tamtéž 50, Svaz Charity z Brna, biskupská ul. č. 7 od následujících příspěvků: Manž. Kalinovi 15, manž. Novotných 5, manž. Čuprovi 5, pí. Součková 5, rodina Caplerova 5, pí. Dufková 5, pí. Tůmová 5, pí. Grolíchová 5, pí. Sotlíková 5, pí. Bartková 5, pí. Beránková 5, pí. Hubáčková 5, pí. Gajdušová 5, opat F. Hotový z N. Říše 250, V. Hencl, Jaroměřice 7, J. Hort, dozorce v. v., Nový Jičín 20, Josef Rýpar, Vízenberk 50, manželé Langrovi 50, Jan Janiš, Hrachovec 8, Krista Pitbachová, Bránky 50, nejmen. ze Zašové 20, Žofie Vahalíková 60, Čeněk Horák, rolník v Janovicích u St. Jičína 100, Karel Šíma, Královo Pole 20, A. Lapáková z Líšně 10, Adéla Přikrylová, choť vrch. oficiála v Nov. Jičíně 20, Alžběta Studénková z Nového Jičína 20, A. Nakládal, far. ve Slavkově u Opavy 50, Josef Marčík, Kojetín 5, A. Brázdilová, Horní Bečkovice 20, Marie Rozehnalová Štěchovice 30, rodina Palečková v Místku 12, Marie Bartova, Vřesín 5, J. Spála, Přestavky 20, Mar. družina chovaneček v ústavu Bedřichov ve Frýdlantu n. O. 40, Marie Kulová, Chropýň 302, Marie Kunovská, Pod Húrou 100, Ignác Kreml, farář, Val. Klobouky 20, Ant. Neděla, Drslavice od dobrodinců 20, M. Kadulová na Zvonaře v Brně 21, farní úřad v Pitíně 100, Spo-

lečenská knihtiskárna v Kroměříži 50, Vladimír Halma, úř. ins. kanc. v Kroměříži 20, Fr. Štastníková 10, Marie Spáčilová, vdova po naduč. v Kroměříži 20, Anna Pokorná, Uh. Brod 20, nejmen. manž. z Říkovice 50, ctitelé P. M. z Přerova 20, Ant. Hrubý, kostelník ve Svitávce 20, M. Matoušková, Brno 20, Otok. Kuliš, Kroměříž 10, Marie Kettnerová, choť lesmistra v Malenovicích 10, Marie Procházková z Přerova 100, Moravanka v Čechách 10, Kar. Isrlé v Pelhřimově 20, Žovie Machova, Brno 50, Dr. Š. Brno 20 nejmen. z Frýdlantu 10, Marie Chromečková Radvanice 50, Jiří Minařík, far. v Benotech 10, Anna Tichá, služebná v Brně 20, Alois Pospíšil, Brno 10, Fr. Mikulášek v Cetechovicích 50, Marie Svozilová, Olomouc 20, Met. Maťa, katecheta v Mar. Horách 20, Anna Polzrová v Mar. Horách 10, farní úřad v Přerově 100, Dom. Pekárek, ošetřovatel v ústavě pro choromyslné v Brně 15, Jan M. B. Dr. Š., Brno 20 nejmen. z Frýdlantu 10, 100, M. Rampačková, Husovice 50, Michal a Matylda Krejzlíková, Vyškov 10, J. Zatloukal, Kojetín 20, Anna Kotuláková, Židenice 50, čtenářka Hlasů z Jevíčka 10, Kettner, inž. lesmistr v Malenovicích 20, Jan Abendroth z Kunčiny 5, akcí Mor. slov. banky, Evžen Kotzvrlich z Olom. 20, sbírka kostelní ve Štítné na Mor. 285, na uctění památky zemř. Fr. Hrnčířka 40, rodina Dostálová Krmelín 200, Heřmína Burgonetto, choť ber. ředitele v Prostějově 50, farní úřad v Měrovicích, ošera kost. 100, Padochov 10, nejmen. ze Žalkovic 60, J. Břinek, kapuc. klášter v Brně 10, plukovník dr. R. Zháněl, Jičínoves 3, Karel Jeřábek, katech. Líšeň 10, Krista Musilová, Adamov 28, Katol. politická jednota v Rudslavicích 50, marianští ctitelé z Olšan u Prostějova 70, F. a M. Borovičkoví z Kroměříži 50, Marie Baronova v Přívoze 50, Fr. Fiala v Černovicích u Brna 50, Kateř. Javorova ze Lhotky u Uh. Brodu 35, kostelní sbírka v Jezernici 78, Jos. Banáková v Protivanově 20, J. Stratil v Nov. Dvorech 15, kaplan Mikulka z Kroměříže za kterousi osobu za uzdravení 150, Fr. Miklík, kostelní zpěvák v Bránkách 6, Čeněk Horák, rolník v Janovicích č. 16 148, Jan Spála, Přestavlky 50, S. M. Metodie Beňová, předst. šedých sester v Praze II., Karlov 28, Jos. Krátký, far., Ptení 100, Ant. Zamečnicková v Černovicích 50, Ant. Dostál, far., Milotice 20, Met. Látal, koop. tamtéž 5, Kateř. Kučí, tamtéž 10, M. Procházková z Přerova 50, K. Zhánělová, Komín-Brno 50, A. Orlovská v Hradčovicích 30, Jos. Reichl Praha VII. 20, Marie Lefnerová, učit. v Letonicích 50, Vojt. Bubník, odb. učitel, Vel. Bytěš 20, M. Rakušanová a někteří občané z Kotojedy 300, Fr. Dusý, Kobeřice u Brodku u Nezam. 20, Jan Šenkyřík, Bořenovice 12, Tomáš Baťa, továrník ve Zlíně 2000, Přikrylová

Fr. v Dubanech 20, Přidal Arnošt, Margelík 10, M. Plesníková, Vyškov 5, kapucínský klášter v Olomouci 20, Bohuslav Homola, far. v Obřanech 12, Antonie Mikulková v Olomouci 20, Tomáš Chlup, nádeník v Prostějově 15, Kateřina Volonská v Otčích 10, Ig. Zháněl, Brno 30, Dr. Jak. Hodr, prelát v Brně 100, Fr. Běloch, katecheta v Hodoníně 10, Jos. Vepřek, far. na odpočinku v Zábřehu 12, Martin Křištofič, Račištorf, Slovensko 10, Jan Pavlík v Porubě 20, Josef a Františka Ryšánkovi z Margeliku 10, rodina Plachých v Ryhnicích 50, T. Horáková ze Zdounek 10, Anna Černošková ze Zdounek 6, Hedvika Gliwická, odbor. učitelka v. v. v Kroměříži 100, Roháčková Anna v Žešově 12, Dohnalová z Podhr. Lhoty 3, Sehnalová ze Žalkovic 5, nejmen. 5, nejmen. z Postřel-mova 40, Onderka Jos. z Podhr. Lhoty 10, Stavínoha Fr. z Vežek 50, Běhálková Al. z Vežek 20, nejmen. z Holešova 20, Batrla Jos. z Poličné 20, Motalová Fr. z Břestu 10, nejmen. 20, nejmen. 4, nejmen. 10, rodina Smahlova, Kunovice 100, Vybíral z Holešova 8, rod. Zlámalova z Roštění 20, Košina Fr., Miškovice 8, nejmen. 5, nejmen. ze Křtin 5, Dudová Fr. z Vel. Ořechova 5, rod. Hradilova z Blazic 30, nejmen. z Krásna 250, nejmen. z Osíčka 5.

Povětrnost v únoru. Letošní únor byl z posledních 11 let nejchladnější; teploměr byl ustavičně pod nulou. Průměrná teplota byla -6.5 C, ranní -7.3, polední -5.1, večerní -6.7. Největší mráz byl 24. února -11.5. Předloni byl největší mráz v únoru -19, a průměrná teplota byla -6.1. Nejvyšší teplota letos v únoru byla -0.3. Většinou se pohyboval teploměr mezi 5 a 8 stupni zimy. Sněhu bylo po celý měsíc přes 3 dm, často padával v malém množství, tak že vody z něho bylo 44.2 mm. 13. února, den před první zimní poutí byl v Bystřici silný, ostrý a studený vítr, kdežto u nás bylo tepleji; na sv. Valentina dopoledne poprchávalo a tvořilo se náledí. 19. února se vyjasnilo, slunce jasně svítilo i 20. a 21. února, a rozpouštělo jinovatku, již bylo mnoho na stromech. Jasně dny byly: 1., 20., 21., 24. až 26. Zamračených bylo 14. Jižní vítr vál 19krát, V 16krát, S 15krát, JV 5krát, JZ 4krát, Z 4krát, SZ 10krát, 2krát bezvětrí. Průměrná síla větru byla 3⁰, průměrná oblačnost 6.7⁰, průměrná vlhkost 94%, průměrný tlak par 2.8⁰. Největší zima letos byla 24. ledna -16.2, v prosinci -13.8 (30. a 31. prosince). Na konci prosince byla největší zima v republice na Slovensku v Lučenci 31.5 C, v Čechách v Klatovech -27, v Přerově -23, v Brně -19, v Opavě -16.4, v Praze -16.2 C.

Číslo 5.
Květen 1924.

Ročník
XXXX XX.

HLASY

**SVATO-
HOSTÝNSKÉ**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H: Vladimír Hornov: Královně máje, str. 65. — Jura z Podbřezí-Nabal: Pokáňa malého neplecháře na Sv. Hostýně, str. 65. — Vladimír Hornov: Sequence „Tibi cordis in altari“, str. 69. — Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 69. — Jak se dostal P. Zimmerhackel na Sv. Hostýn, str. 72. — Lahyrt: Mše sv., str. 75. — Zprávy se Sv. Hostýna, str. 77.

V Y O B R A Z E N Í: Madona slovácká od Joži Uprky, str. 67. — Josef Fanta, architekt a profesor techniky v Praze, str. 71.

První jarní pout na Sv. Hostýně od 16.-18. května 1924.

Na vděčnou paměť vítězství dobytého nad Tatary konává se každoročně na IV. neděli po velikonocích na Sv. Hostýně první slavná pout.

Letos vykoná se tímto pořadem:

V pátek dne 16. května odpoledne se zpovídá. V 7 hod. večer uvítání poutníků, litanie a sv. požehnání. O půl 9. hod. světelný průvod se společnou pobožností a večerní modlitbou u pomníku padlých, po případě v kostele.

V sobotu dne 17. května ráno o 4. hod. mše sv. se sv. přijímáním. O půl 8. hod. ranní kázání, po něm zpívaná mše sv. V 10 hod. kázání, zpívaná mše sv. a sv. požehnání. V 1 hod. odpoledne promluva na rozloučenou, litanie a sv. požehnání. Od 3. hod. odpoledne se zpovídá až do 10. hod. večer. V 7 hod. večer kázání, litanie a sv. požehnání. O půl deváté světelný průvod s obvyklou pobožností večerní.

V neděli dne 18. května ráno od 4 hod. budou mše sv. se sv. přijímáním. O půl osmé hod. ranní kázání a zpívaná mše sv. V 10 hod. kázání a slavná mše sv. s Te Deum a sv. požehnáním. Odpoledne o 1. hod. promluva na rozloučenou, svěcení nábožných předmětů, litanie a sv. požehnání.

Papež Pius IX. udělil plnomocné odpustky těm poutníkům, kteří na IV. ned. po velik. svaté svátosti přijmou, chrám na Sv. Hostýně navštíví a na úmysl sv. Otce se pomodlí. Za příznivých okolností bude též průvod s nejsvětější Svátostí.

Pout do Lurd (IV. spolkovou) pořádá ve dnech 8. - 24. srpna 1924 Lurdský spolek v Praze pod protektorátem J. M. ndp. biskupa královéhradeckého Dra Karla Kašpara. Duchovní vůdcové pouti: Univ. prof. Dr. Al. Kolísek, čestný kaplan basiliky lurdské. Univ. profesor Dr. Josef Hanuš, metropolitní kanovník v Praze. Církevní schválení pouti: Pout byla schválena dekretem nejdl. Ordinariátu v Praze ze dne 5. prosince 1923 č. 17.057. Stravování počíná se 2. dnem (9. srpna) večeří v Miláně a končí se 16. dnem (23. srpna) večeří ve Strasbourgu. Podrobnější jízdní řád bude před odjezdem účastníkům doručen. Účastníci z míst ležících na trati Praha-Dvořiště mohou přistoupiti v Benešově, Táboře, Veselí-Mezimostí, Českých Budějovicích, Dvořišti. Přihlášky přijímá a programy pouti zasílá konsistorní rada Antonín Kašpárek, farář u P. Marie Sněžné v Praze II., Jungmannovo nám. č. 20.

Laciné kapesní vydání Písma sv. Nového zákona. Nákladem Dědictví Svatojan-

ského vyšlo právě třetí vydání Evangelii v kapesním formátě. Značným darem světícího biskupa Dra Ant. Podlahy bylo možno snížit cenu této úhledné knížky, čítající 290 stran, se 6 Kč na pouhé 3 Kč, a spolu i snížit cenu dříve vydané části druhé Nového zákona, obsahující Apoštolů a Skutky apoštolské, čítající 636 stran, s 10 Kč na pouhých 5 Kč; kdo zakoupí obě části najednou, obdrží je za 7 Kč (místo 8 Kč). Naskytá se tak příležitost šířiti Písmo sv. Nového zákona za neobyčejně levný peníz. Přihlášky přijímá Dědictví Svatojanské v Praze IV., 35.

Prof. dr. Bedřich Vašek, docent sociologie v Olomouci, vydal právě důkladnou knihu „Rodina dvacátého století“ nákladem Matice Cyrilometodějské v Olomouci, 264 str. velkého formátu. Cena 28 Kč. Doporučujeme zejména vzdělanějším čtenářům.

Katolík činem. O stejnojmenné knížce, již svým nákladem už po druhé vydalo družstvo „Našinec“ v Olomouci, píše se v „Našem Slezsku“: „Jsme přesyceni na-

rážkami, že katolicství podráždí úspěch a podnikavost. Právě naopak. Jen člověk, který rozvinul své nejlepší schopnosti, splnil svůj úkol životní. Kdyby katolíci vyvinuli plnou energii v naší republice, pak by z toho bylo i nepřítelům církve hor-ko. Jak nutno si představit rozhodného, neprodajného katolíka, poví vám „Kato-lík činem“. Je to kniha modlitby a činu pro výchovu nového pokolení nebojácných katolíků.“ Tuto praktickou knížečku za-sílá za předem zaplacený obnos Kč 7.— (slovní lístek se na požádání zašle) admi-nistrace „Našince“ v Olomouci.

Dr. Aug. Wibbelt: **Knížka útěchy o smrti. Též kniha radosti.** Česky podává Dr. Ferd. Černovský. O. S. Aug. Nákladem knih-kupectví Gustava Francla v Praze. 80, str. 173, cena Kč 4.—. Kniha má býti trpícím lidem balsámem na rány. Autor mistrným způsobem přistupuje k děsivému problému smrti, aby útěchy a radosti dodal, jaké se těší opravdový křesťan, který věří, že smrtí nekončí se život jeho duše, který doufá, že okusí z těch vznešených věcí, o nichž Písmo sv. propovědělo nejlepší slova: „Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na lidské srdce nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří ho milují.“ Kniha Wibbeltova učí dívat se rozumně na život a žití ži-votem víry.

Přípravy k obrácení Ruska. Mladá Rus-ka, slečna Slatov, obrácená na víru ka-tolickou v Krakově, za vedení vdp. P. d'Herbignyho. T. J., studovala ve Frei-burgu (ve Švýcarsku) a nyní studuje v Pa-říži připravujíc se k misijní práci v Rus-ku. Měla jíti do Říma, ale pak šla do Pa-říže, kam totiž byla přestěhována knihov-na † P. Pierlinga (z Belgie), který celý život zasvětil myšlence sloučení církve vý-chodní se západní. Tato horlivá duše bydlí vedle **basiliky Srdce Páně u Sester „du Cénacle“**, kde má dozor na chovanky; od-poledne vždy má volno, i studuje v drahé knihovně mezi podobiznami osob, jež za Církev obětovaly rodinu, domov i vlast. **Studuje tam dějiny konvertitů.** Nyní mají Rusové v Paříži zvláštní kostel „Eglise des missions étrangères“, kde se možno zpovídati ve 12 jazycích, i v čínském, ale hlavně je kostel určen pro Rusy. Jest to bývalá kaple Tovaryšstva Ježíšova, kde odpočívají mučedníci „komuny“ z r. 1870, zvláště P. Olivaint T. J. Zavřen byl ro-ku 1900 a nyní znovu otevřen ve svátek

sv. Josafata, arcibiskupa Polockého, apo-štola a mučedníka Unie, 12. listopadu 1923. První mši sv. měl tam sloužiti Msgr. Chap-tal, ale již v 7 hodin ráno měl tam první mši sv. kterýsi Otec T. J. Panna Slatov byla na jeho mši a z jeho ruky přijala Tělo Páně. Zmíněný Otec byl dojat při my-šlence, že kostel ten, určený hlavně pro Rusy, otevřen byl v den sv. Josafata, a že první osoba přijímající Tělo Páně byla obrácená Ruska. Praví o sobě, že to jest divem, že nemajíc peněz cestuje po celé Evropě. Již je připravena rozsáhlá organi-sace na obrácení Ruska. V Lyoně 12 rus-kých kleriků připravuje se také do Ruska. V Paříži vydává se ruský katolický časo-pis, organisuje se křížácká výprava modli-teb a sv. přijímání pro Rusko.

Milodary na elektrické osvětlení sv. Ho-stýna: Pijákova Marie z Újezdu u Luhač. 12, Františka Stehlíková, Vyškov 20, nej-menovaná z Prostějova 50, Jarom. Kutta, far. ve Slatině u Bíl. 10, Dr. František Endler, Smíchov 20, Fr. Vybíralová v Dě-dicích 2, Václ. Českuta, Myslibořice 3, Anna Tesafíková z Milonic 12, R. Princová, Žiž-kov 50, rodina Stloukalová ve škole v Blan-sku 10, Jos. Petřkovský v Peřkovicích 5, Jos. Fišara, Smažice 20, Marie Jelínková, Tavikovice 20, Jos. Lakota v Nemoticích 50, Milosrdné sestry v Lednici 12, Jindřich Kadula ve Zvonařce 50, Magd. Richtrová, Chrlice 10, R. Haraštová, Chrlice 50, A. Ky-selá, Mořkov 10, K. Liva, Černotín 10, Fr. Šíter 50, Marie Brožková, Zvolenov 50, Filip Novák, Vel. Ořechov 50, Petr Hlobil, opat v Rajhradě 50, Jos. Černý, pošt. pod-úředník 100 Jos. Jarolímek, far. Klouky 5, Marek Lambert, Příbor 50, Al. Bayer v Příboře 10, Fr. Holubec v Sušicích 12, Marie Jemelíková v Sušicích u Racl. 12, Alžb. Polášková ve Znorovách 5, Jos. Pa-velka z Ohnic 20, Fr. Maternová, sbírka v Dubanech 35, Jos. Látal, Olomouc 50, An. Vodičková, Kanovsko 20, Fr. Tvrdý a Žofie, mlynář na Jičíně 100, Bohuslav Be-meš, katecheta v Lázních Bělohradě 5, Cyprián Zavřel, far. Vel. Prosenice 15, František Navrátil, far. v Němčicích 50, ro-dina Karla Tománka v Pavlovicích 25, Jan Sobotka, prof. v Něm. Brodě 10 farní úřad v Moravských Prusích 75, Herména Dárková v Místku 200, Kateř. Domincová, Rybárny 50, Marie Novotná a M. Staňko-vá v Polici n. M. 15, Fr. Pazdera, katech. v Unhošti 20, far. úřad v Malešovicích 50, Marie Valentová v Žabni 12, Josef Zanáška, rol. ve St. Vsi u Př. 12, T. Hejtman, Jiříko-vice 50, Kat. Domincova, Uh. Hradiště 50, Štěpánka Paličková v Kojetíně 50, Dr. Jos. Bena, kanovník v Kroměříži 20, Mar. Ma-toušková v Rapoticích 10, Jos. Kabrhel v Lidečku 10, Fr. Tošnar, far. v Dražovicích 10, Anna Vinklárková, Rousko 10, Leop. Rybáková v Mor. Ostravě 50, Viktor Ko-trba v Kateřinkách u Opavy 5, Jos. Vávra,

Poroucov 5, Josefa Pytlíková v Dl. Vsi 12, nejmenovaný v Bedihošti 10, Jan Konečný, kons. rada, Ruda 8, L. Růžicka, far. v Kuželově 6, Aug. Slezák v Přerově 8, M. Kurková z Otice u Opavy 100, Mar. Zahálková ve Val. Meziříčí 8, Ant. Horký v Rudě 20, Jos. Pleva, dámský krejčí v Prostějově 20, M. Trnková, Bytovice 3, Jos. Nedbalová v Červenci 50, Jos. Koláček, Hutisko 30, Tomáš Pokorný, Slavič 20, Jos. A. Veberová ve Studénce 10, Ad. Slamečka, lněná prádelna v Místku 40, Fr. Hronek, far. v Kostelci u Hol. 20, Karel Odstrčilík v Prostějově, Sokolská 10, Jan Fiala v Archlebově 12, Milosrdné sestry sv. Vincence v Kroměříži 10, nejmenov. 20, Arnoštka Vašinová v Prusenicích 140, Jan Gaja, Zahnašovice 20, Anežka Čihalová, Zasovice 10, Teresie Choramsová, Malé Prosenice 10, Jiří Vaculík 15, Teresie Horáková v Louče u St. Jičína 5, Fr. a Františka Doupovcovi, Milonice 20, Karolína Gregorová, Znojmo 50, Jos. Haša, Drahotuše 50, Antonie Hradilová v Rušku 10, Marie Neumannová, Vozdečko 26, Ign. a Anna Hrachovec ze Stráníka 100, Marie Edelsberger v Místku 120, nejmen., Stará Břeclava 50, Frant. Hegar, Černošín 50, Teodor Mrtvý z Troubek 50, Jos. a Kar. Rehulkovi v Oseku 50, Anna Sketová v Přerově 50, rodina Šírková, Němčice na Hané 55, rod. Vystrčilová, Dub na Mor. 50, manž. Korhoňovi, Břuchotin 50, Hen. Matyš, Val. Klobouky 10, Timoteus Nitče v Kroměříži 20, Anast. Lipovská, Doubravník 20, Ant. Kučerková, Tuřovice 22, Fr. Jeřábková v Dubě 2, Frant. Tomek ve Frýdlantu 10, Konst. Stomek z Troubek 10, Ter. Raclavská v Hrušce 12, Emil Stavenčík z Poličné 20, Rud. a Fr. Fiala v Brodku 20, Emilie Bílková z Lešonic 8, dp. Fr. Zámorský, far. ve Svěbohově 20, Ter. Kaciřová, Hor. Domáslovice 12, Fr. Hlavínka v Brodku 10, Anast. Splůchalová v Pakodavech 20, rod. Vystrčilová z Dubu 25, Štěpánka Váhalová v Kojetíně 10, Karel Bělík v Louče 24, Stan. Dostál, kaplan Val. Klobouky 20, Jan Ševčík, Olšany 12, Jan Tkadlec v Senici 15, Eliška Svobodová v Uher. Brodě 5, Marie Šerý z Franc. Lhoty 12, Marie Labová, Král. Vinohrady 10, Jos. Vařeka z Luběnic 25, Veronika Prokopová z Kozlovic 5, Karel Staněk z Komína 10, Ludvík Ostradovec v Komíně 30, Ter. Pernáková, Záhlenice 12, Ter. Koutná, Přestavky 12, Filipina Kotková v Petřvaldiku 10, Frant. Ludvík, Žerotice 8, Fr. Valachová, Zdounky 3, Jan Zajíček, Milokoš 10, rod. Celechovských v Čechách 15, Jos. Králík v Nesovicích 15, dp. Jos. Doležal, kaplan, Troubky 10, dp. Jan Brápec, děkan, Hradec Král. 10, Berta Jarcová v Kašavě 10, Rozalie Kývalová z Choryně 12, dp. Jan Janák, far. v Rázové 10, Herm. Čapíková, Prostějov 12, OO. Salvatoriáni v Husovicích 20, Fr. Adamec, Tichá p. R. 5, far. úřad České Libchavy 10, Amal. Jurečková, Předmostí 25, dp. Ign. Zavřel, emer. děk. v Přerově 20, Jos.

Hlavínková, Vilimov 10, dp. Jos. Hradil duch. spr. v Podhoří 10, Krist. Doláková z Hradčan 50, Roz. Chudobová, Kr. Vinohrady 10, Anna Klimešová z Borotína 10, Ant. Odstrčil, Brno 10, Albín Břeský z Frýdlantu 10, Fr. Remíková z Lůbné u Frýdl. 10, Jos. Brachtl v Lipince 10, dp. Kosmas Pytlík, přev. v Želivě 10, Em. Jakubová v Brušperku 10, dp. Matěj Beránek, katech. v Jemnici 10, Al. Rozsypal ve Stáříci 10, dp. Frant. Hladík, emer. far. v Sloupnici 13, Jan Šimon ve Stříteži u Hranic 5, Marie Škvařilová z Molenburku 12, Jos. Mazánková, Dubčany 20, rod. U. ze Slavkova 250, Růžena Kučerová z Rašovic 10, Marie Veselá, Bystřice p. H. 20, Jos. Mink ze Křtomile 10, Frant. Váhalíková, Bystřice p. H. 10, Marie Vičarová v Příkazích 12, Marie Kettnerová z Malenovic 12, Roz. Stýbrová, Vyškovice 60, Apol. Calašová, Zábřeh n. O. 10, Ant. Knap z Francovic 5, Anežka Valentová z Roštína 20, dp. Frant. Ohlídál, far. v Kraspěsku 20, Anna Kachníková v Nivnici 6, manž. J. z Hovězí 20, Vilém Šejda z Hranic 25, Marie Dobiášová z Brna 20, Hynek Palásek, Ivanovice n. H. 30, Eduard Ondráček, Prostějov 12, Frant. Smolíková, Štěpánov 10, Frant. Tesová, Štěpánov 10, Frant. Kokšová ve Vyškovcích 7, Jan Kuber, Vostopovice 20, Jan Dreschl, Hensovice 25, dp. Jos. Něněčík, expos. v Pobuči 5, Ant. Zatloukal, Zahnašovice 100, Fr. Hřebíček, Hranice 25, dp. Frant. Derka, far. v Hlučíně 50, Provincie řádu Milosrdných bratří v Praze 67, Vojtěch Klečka, Sl. Ostrava 100, Frant. Hefka, Mansko 30, Frant. Kapinus v Medlicích 20, Vilma Svobodová z Příbora 12, Ign. Milner v Hranicích 20, Frant. Gloza z Veselí n. M. 20, Marie Ledvinková, Slávkov 20, Prokop, a Anna Dížkovi, Nové Hvězdlice 18, Anna Nemluvilová v Žerotíně 20, dp. Alois Kaspárek, kanov. v Českém Brodě 50, Anna Zárubová, Praha 15, Frant. Trnka, Karlín 5, J. Haramia, Kaňovice 10, dp. Josef Soldát, far. v Letinách 40, Frant. Gottvaldová, Měrotín 50, Frant. Perdula, Starý Mlýn 5, Jan Poledřa, Kelč 30, Martin Koláček, Solanec 10, dp. Josef Jáněček, far. Klapě 10, Ant. Bajgar, Vežky u Přerova 10, Kateř. Deška, Brno 40, Frant. Krejčí, Příbyslavice 10, dp. Ant. Láš, far. v Lomnici n. P. 5, Jan Vaverka, Popovice 6, Ctihodné sestry sv. Kříže v Mor. Ostravě 5, Marie Tomášková v Radimi 10, Marie Matoušková v Koberčicích 12, Frant. Drápalová, Tovačov 8, Ludmila Šimíková v Kelčanech 10, Fr. Sedlařík, Hlinsko p. H. 12, Jan Kłos v Louče 20, Anna Janečková, Slavičín 5, Frant. Opletalová, Šternov 30, Jan Pelc v Příboře 10, Jan Dostál v Příboře 5, Ant. Bija, Kladníky 10, Konst. Wittassek z Hlučína 5, Frant. Poštulka, Hlučín 5, Marie Pětzuch, Hlučín 5, 2 čten. „Hlasů“ z Kozlovic 20, nejmen. z Pitína 10, Al. Švancarová, Košice 5, Anna Kaprálová, Nitra (Slovensko) 8, Jan Kužela v Horní Moštěnici 10.

Číslo 6.
červen 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H: P. Matouš - M. Hedvika Vávrová: Věmec pro Ježíše, str. 81. — Nábal: Srdce všech srdcí, str. 83. P. Fr. Žák, T. J.: Z litanie loretské, str. 85. Msgr. Baunard - M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 85. — Vlad. Hornov, Josef Q. Lexa: Sequence ze mše o Vítězné P. Marii, str. 88. — P. Fr. Žák T. J.: Hostýnská studánka, str. 89. — Lahyrt: Mše sv., str. 89. P. Rozkošný T. J.: O Matici Svatohostýnské, str. 91. — P. Rud. Rozkošný, T. J.: Zprávy se Sv. H. V Y O B R A Z E N Í: Sv. Hostýn fotogr. s letadla, str. 86. — Monstrance emp. slohu, str. 89.

Dne 21. června odpoledne zavítá na Sv. Hostýn J. M. Msgr. František Marmaggi, apoštolský nuncius z Prahy.

Milodary na elektrické osvětlení Sv. Hostýna. Frant. Buček, Brno 50 Kč, farní úřad v Pustějově 15, Julie Kalábová, Blažovice 15, Marie Boháčová, Myslík 20, Fr. Vendelín Hochman, Horšův Týn 5, Marie Hortová, Brno 12, Antonie Činovská, Luštěnice 7.50, Frant. Tichá, Přerov 20, Frant. Kobliha, Přerov 20, Antonie Kamínová, Král. Vinohrady 15, Leopold Stuchlík v Příspě 20, Ant. Šesták, Měsločovice 12, V. Sládečková, Říkovice 50, Anna Kožená, Praha 50, Anna Žůrková, Frýdek 10, Frant. Maňoušek, farář v Budkově 30, Anežka Podešvová, Vel. Pavlovice 10, Marie Kosinová, Náměšt 10, Klement Hnidák, Čejkovice 10, dp. Vilém Schmied, farář v Horní Bečvě 5, Anežka Kašná (sbírka) v Tvar. Lhotě 23, Anděla Pačorková, Vlachovice 10, Rozalie Polášková, Vlachovice 10, Viktor Zahradník, Starý Jičín 30, Josef Křížan, Břest 30, nejmenov. ze Zborovic 100, Frant. Juříčka, Lidečko 50, Jaroslav Zeman, Podbřežice 20, Ant. Zimčík, Dolněmčí 5, Cyril Toner, Ivaň 5, Josef Doležal, Popůvky 10, Marie Růžová, Klokočov 50, Amalie Mackovíková, Přerov 20, kolej OO. redemptoristů, Praha 12, Anna Vojtková, Těšetice 30, Jan Husička, Ohnice 5, Frant. Jarolim, Krmelín 100, Frant. Popelka, Voděrady 10, Jan Vaněk, Loučka 10, Vincenc Macháček, Mořkov 10, Marie Závodná, Nové Zámky 10, Josef Lukeš, Mor. Hůzová 20, Anna Hlaváčková, Praha-Smíchov 100, manželé K. a Fr. Labánkoví, Šternov 100, Marie Nejedlá, Praha-Žižkov 100, Karla Musilová, Rychtářov 48, Frant. Košutová, Fryšták 50, Josef Pavličík, Břest 50, František Štěpán, Příbor 50, dp. Josef Haselman, farář, Vyšehoří 10, Frant. Obdržálková, Hulín 26, Anežka Híková, Brušperk 10, Jan Čermák, Polehradice 10, Marie Tylčarová, Bohuslavice 8, Pavel Slezák, Nová Ves 10, Ant. Perůtka, Lukov 15, Alois Růžek, Hurka 12, A. Stoklásek, Újezd 20, Fr. Stančíková, Krásno 10, rodina Dusých, Kobečice 10, rodina Nesvadbova, Brodek 10, rodina Procházka, Brodek 10, Jan Smejkal, Špinov 10, Karel Husička, Kelčice 10, dp. Frant. Janyška, Slavičín 10, Eliška Svobodová, Uh. Brod 20, Jenovefa Nevtípilová, Sušice 20, Marie Šindelková, Podhr. Lhota 12, Frant. Fuksová, Břest 12, Anna Hýlová, Krnov 30, Frant. Žák, Prostěj. Suchá 5, Marie Moudrá, Jalový Dvůr 18, Cyril Kula, Kurovice 20, Marie Buchtová, Jiřkovice 20, Adolfina Janoušková, Štáblovice 5, Justina Šobáňová, Těšov 40, dp. B. Schneider, dě-

kan v Benešově 20, Josefa Hanáková, Vel. Prosenice 20, Hubert Laichman, Velatice 260, ctih. milosrdné sestry v Lipníku 50, Anežka Ječmínková, Zbešov 30, Anežka Kubičková, Senička 12, ctitelé P. M. z Batelova 63, Fr. a A. Balejkovi, Sychrov 10, Ter. Lichotová, Staříč 12, Marie Lefnerová, Letovice 45, Jan Nevoral, Brno 2, Čeněk Kroupa, Zubří 10, Arnošt Hlavica, Kelč 20, A. Simonová, Loučka 10, ctihodné školské sestry v Nov. Bydžově 20, Josef Všetická, Lutotín 50, Jan a Amalie Bendo-vi, Čehůvky 50, dp. Gabriel Vlček, koop., Kralice 10, Anna Šrbová, Polanka 12, Marie Jarošová v Příboře 100, Matěj Pohanka v Žeravicích 5, dp. Jan Dočkal, farář v Karlovicích 20, Felix Kobliha, Mar. Hory 3, Pavel a Aloisie Vrlouvi, Ostrata 88, Antonie Vaclavovičová, Týnec 5, Anna Pelíšková, Napajedla 26, nejmenov. z Přerova 50, Josef Jurečka 2, Ant. Ratajský 2, Jenovefa Bachalova 2, Filom. Procházková 2, Tiefenbach 2, J. Sláčík 3, Josefa Běhálová 5, Ludmila Janošová 5, Frant. Skopalová 7, vesměs z Nového dvora u Přerova, Tomáš Sklenář, Bratřejov 6, Frant. Macháčová, Grymov 5, Adéla Zdráhalová, Lipník 30, Žofie Galčíková, Kralice 23, Mar. Štolfová, Ivanovice 20, dp. Bedřich Vavroušek, Želiv 15, dp. Ferd. Ressel, farář v Ratkově 5, Ant. Němeček, Velká Blatnice 10, Josef Bílý, Velká u Hranic 10, nejmen. z Klokočí 50, Frant. Hofmanová, Laškov 5, Frant. Motal, Skaštice 10, administrace časopisu „Čech“, Praha 100, Marie Březská, Bzenec 10, Jan a Helena Sokolovi, Chro-měč 12, nejmenov. z Morkovic 27, dp. Čeněk Černoch, farář, Hor. Lhota 20, Anna Lukšíková, Konárovice 20, Arnoštka Juříčková, Kroměříž 5, Bernardina Kubišová, Bánov 12, Marie Podhajská v Brně 30, farní úřad v Nákle 25, Rozalie Hyžáková, Polanka 8, nejmenov. z Nové Vsi 100, Josef Šindler, Praha 10, konvent Milosrdných bratří ve Valčicích 5, rodina Příkrylova, Lhota-Radkov 50, dp. Jan Nitče, farář, Vedrovice 5, Anna Boráňová, Kroměříž 10, Anna Šrámková, Holešov 10, Frant. Švestková, Havřice 33, Jindřich Černý, Ptení 100, Frant. Mrázková, Pačlavice 5, Emil Kovařík v Brně 5, K. Konečná v Břestě 50, důstojný pán Jos. Klečka, kaplan ve Štípě 10, B. H., Mariásgorg 5, Antonie Pařízková, Osyky 5, Anežka Procházková, v Něčicích 100, Jindřich Mizera v Hulíně 10, Vladimír Minařík, Brno 10, Frant. Mareček, Brno 5, dp. Karel Doležel, farář

v Polkovicích 20, Marianská družina jinochů a mužů v Brně, 250, Marianská družina dam, Brno 100, M. Bebarová, Pustiměř 30, Anastasie Soustková, Vážany 12, Aloisie Dohnalová, Věžky 12, Ant. Koster, Štěbořice 60, Šebestián Velisek, Fryšták 12, Fil. Prečanová, Tršice 10, Josef Lissek, kaplan v Lubici 25, Josefa Vojáčková, Kvasice 20, Frant. Rygal, Hulín 50, Matilda Mazalová, Uh. Brod 10, rodina Marková, Otice 50, dp. Josef Nízky, Žižkov 20, sestry Beerovi v Hranicích 30, Frant. Spurný, Bílsko 100, Marie Šromová, Bílsko 20, Ferd. Kocián, Mitrovce 12, Antonie Hodinová, Praha 8, Hedvika Blažková, Drahanovice 20, Jan Dočkal, Lutina 12, Karel Polách, Lužná 5, Frant. Staňková, Praha 8, Frant. Špalková, Troubky n. Beč. 50, Jan Brázda, Troubky n. B. 20, Mar. Vranová, Troubky n. B. 10, rodina Obrtelova a rodina Frgalova, Troubky n. B. 45, odběrat. Hlasů Svatohost., Troubky n. B. 20, Cyril Šesták, Václavovice 8, Frant. Paličková, Radvanice 12, Marie Manová, Třebíč 20, Emilie Krafferová, Červohole 8, Jan Makuch, Opava 175, Ludmila Franková, Nesovice 10, rodina Horutova 50, Terezie Havrlantová 20, Terezie Bajarová 20, Anežka Křížková 20, Terezie Kociánová 15, Magdalena Hanzelková 10, Marie Tapajáková 5, vesměs v Rybím, rodina Štěpánová, Luboměř 10, nejmenov. rodina 10, Karolína Janáčková, Veselíčko 25, Anežka Michnová, Frenštát p. R. 100, Anďela Králová, Koberžice 10, dp. Frant. Klos, koop. v Cholini 10, Martin Meixner, Olšany 50, Rudolf Siftr, Kunovice 3, Josef Zamazal, Malhotice 10, Petr Horáček, Křenovice 20, Václav Vaníček, Bystřice 5, Marie Pánková, Místek 12, Marie Boučková, Praha II. 10, Anna Františová, Prostějov 6, Anna Přásková, Tichá u Frenštátu 20, Marie Zatloukalová, Císařov 13.40, Karel Coufal, Kelčice 20, Filipina Křížová, Kohoutovice 10, Alois a Františka Gagalusovi, Prostějov 100, Šebestián Večeřa v Třebeticích 50, Jan Vystrčil, Třebětice 15, rodina Kundrátková, Hradčany 100, nejmen. z Loukova 500, Josef Švéda, Kojetín 10, nejmen. z Podhr. Lhoty 12, Anna Holánková, Brno 30, Frant. Rochlová v Polance 50, František Tomšík, Přílepy 5, nejmen. ze Zahnašovic 20, J. H. od Vyškova 10, rodina Petříková z Osíčka 10, rodina Jemelíková z Osíčka 10, nejmen. kněz 10, nejmen. rodina z farnosti Střebětické 30, Anna Plšková, Horní Újezd 12, Františka Hušková, Pavlovice 5, nejmen. kněz z Opavy 20, M. Konečná, Holešov 10, nejmen. z Rudslavic 5, 2 terciářky z Rudslavic 30, nejmen. 10, Skopal Frant., Kozlovice 100, nejmen. k uctění památky své tety 200, nejmen. 10, nejmen. 6, Zapletalová Viléma z Jankovic 10, nejmen. 20, nejmen. 7, Dr. Frant. Vlach, spirit. v Kroměříži 23, nejmen. z Pobečví 100, Sklenařík Ant. a Anna z Prusinovic 5, Navrátilová Albína, Jankovice 5, nejmen. z Přílep 6, nejmen. osoba z Postřelmova 40, nejmen. z Postřelmova 20, nejmen. z Postřelmova 10, nej-

men. z Příbora 100, Mikulašíková z Vizovic 5, rodina Mrázková z Lejsek 50, rodina Davidkova z Dluhonic 15, Mrázková Marie z Lejsek 50, nejmen. 5, nejmen. rodina z Rudslavic 30, Franěk Alois, Bystřice p. H. 20, nejmen. 20, dp. František Bubílek, far. v. v., Bystřice p. H. 20, Motal Frant. z Břestu 20, nejmen. rodina z Lípové 15, Mačáková Anežka z Prusinovic 5, Michálek Frant., Bezuchov 6, Vinc. Mršík, far. v. v., Nová Ves 20, Ant. Tyl, Cakov-Vilémov 5, Mar. Noválová, Cakov č. 11, 3, František Lakomý, Vilémov 20, Alois Hercík, Merklín 50, Vincencie Soldánová, Ottonice 20, Amalie Solařová, Přílepy 50, Cyril Brzobohatý, rolník Velatice 20, Anna Jelínková, Brno 35, Antonie Suchmová z Uh. Brodu 13, Fr. Krč. obch., St. Hamry 10, Al. Srostlík, far., Třebonice, Sl. 10, Fr. Kuchař z Ohnic 10, Mar. Kopečková, sestra č. kř. 20, Jan Marek, Štramberk 50, Jan Kotrš, far. v Hrušce 10, Frant. Ševčík, rolník, Tvorovice 12, M. Zuchnická, Mor. Ostrava 8, Josef Kvapil, klempíř, Bystřice p. H. 60, Vil. Justanová, Chropýň 10, Anna Krňavková, Rovensko u Zábř. 7, Mar. Rakušanová, Kotojedy 330, L. Lacina, vrchní polní kurát, Krásno 20, Anežka Trávníčková, Počenice 50, Amalie Zdražilová, vdova po učiteli, Zborovice 30, z Místku: Anna Lepiková 10, L. Lepiková 15, Ver. Vrubel 10, Mark. Šturm 15, M. Kubášková 10, nejmen. 10, čtenářka Hlasů Svatohost. 50, Anna Dočkalová, Zahnašovice 30, Fr. Onderka, strážník, Leskovec u Fr. 8, Hedv. Náprstková, Morkůvky 50, rodina Tihelková ze Sušic 100, Aloisie Stojanová, hosp. na faře v Milonicích 50, Ant. Kolář a Jos. Adámek z Višnové po 10, Fr. Šíková z Kroměříže 20, Al. Pietroš, asistent v Místku 25, Žofie Muchová, Brno 20, Mar. Šandová, řídící učitelka v Karlíně 50, Rajm. Orel, Bystřice p. H. 50, Josef Kvapil, Bystřice p. H. 30.34, Jan Hrnčířík, koop., Dol. Benešov 50, dvě citelky P. M. Svatohost, F. Š. a T. Š. 20, Josefa Vajdaková, Vídeň 26, Josef a Františka Nevinných ve státě Michigan 179, M. Rampačková, Husovice 50, J. Haramia, Kanovice 46, Al. Jarolím, rolník v Krmelíně 50, Fr. X. Tošnar, far. na Chlumě u Tř. 20, Hedv. Kotková v Praze 30, Žofie Muchová, Brno 20, M. Šíkolová, učitelka v Přerově 47.80, Helena Šimečková v Újezdě u Unč. 100, far. úřad v Biskupicích u Hrotovic 10, M. Janíčková, Zábřeh 5, od dobrodinců z Polanky 8, od dobrodinců z Brušperku 15, Karolína Podepřelová z Oseku 50, Mat. Vranková z Laz 10, Jiří Koliba, Dol. Bojanovice 20, far. úřad v Syrovicích u Rajh. 369, M. Franková, Slavkov u Brna 40, Jos. Bosáková, Stříbrnice 10, Z. K. L. 10, Mar. Družina panen ve Frýdlantě n. Ostr. 65, V. Buchta, kaplan v Brně 10, Josefa Drdová, Zubří 10, M. Škopová, Zubří 10, Frant. Sokol z Děrmén 20, Al. Sokolová 15, Al. Brožová 10, Al. Sokolová 6, všichni z Děrmén, z Prahy 60, Borková, Lobodice 10, Frant. Křenovský, Lobodice 10, M.

Kettnerová z Malenovic 10, Fr. Glogar z Rozstání 12, Anna Ježková v Přerově 13, rodina Doutenville v Klevelandě 2 doll., od dp. Bergra z Ameriky m. Dostálová, Lawler 1 doll., R. Bogner půl doll., a. Kohoutek 1 doll., A. J. Kohoutek 1 doll., Fr. Gajdošík 1 doll., rodina Limanovská v Bánově 10, rodina Volných v Bánově 10, Josef Klega, rolník, Ratimov, Těš. Sl. 22, Ign. Zháněl, Brno 250, Panenská jednota v Brně-Zábrdovice 160, Jos. Pražák, East Bernard 3 doll., Fr. Pektor, hosp. správce ve Vrbičanech 4.10, František Gavlík, Radějov 5, Františka Novotná, Těšice 10, rodina Kozáková z Újezda u Př. 100, K. Musilová 10, Fr. Láb, Vinohrady 5, Fr. Tomáš Maluš v Hradci Kr. sbírku 160, Mil. Marková, Praha 10, Ignác Dokupil z Ameriky z Johnstowna poslal za sebe a manžeiiku 1 doll., alb. Palkovič 1 doll., M. Dokupil 1 doll., Anna Štětínová půl doll., Helena Joice půl doll., Karel a Marie Hajdovi z Milotic 50, Anton. Turzova 20, M. Charvat, Klein Neusiedl 20, nejmen. na poděkování 5, Jan Mach, Vel. Klobouky 20, Marie Dostálová, Lawler, Jowa 2 doll., Jan Makuch, šafář, Kliplacký dvůr, Opava 100, tamtéž ještě K. Kostruhová 10, Malcharčiková Anna 10, Jahodová Fr. 5, Anna Salichová 15, L. Michálková 10, M. Lazecká 10, Anna Kalinová 10, Mar. Nováková 5, Jan a Maria Hájkovi z Rajhradu 100, Josef Heral, dom. vik. v Brně od nejmen. 25, Fr. Harleman Ennis Tex. 1 doll., z New Yorku Barb. Postava půl doll., Al. Janoščík 10 doll., rodina Žákova 2 doll., rodina Mašláňova 1 doll., rodina Janoščíkova 3 doll.

Dary na kříž. cestu. P. Klossová z Jihlavy 20, rodina Zlámalová z Dluhonic 5, Marie Mrázková z Lejsek 4, Marie Kručilová z Lejsek 4, Jarosl. Mrázek z Lejsek 4, rodina Josefa Davídka z Lejsek 4, Fr. Mrázek 4.

Na kostel: Nejmen. z Loukova 500 Kč.

Na nový hlavní oltář: Aloisie Běhálkova z Věžek 10 rodina Hradilova z Blazic 20, nejmen. z Osíčka 5.

Na věčné světlo: Nejmen. z farnosti třebtické 10.

Lidová akademie v Praze pořádala od 13. dubna do 18. května výstavu prací mistra Čeňka Vosmíka a vydala o této výstavě pamětní spis, v němž je uveden životopis mistrův, všechna jeho díla a 33 reprodukcí na křídovém papíře. Jako 53. dílo je uvedeno Božské Srdce Páně na Svatém Hostýně. Praví se o něm toto: Věkopamátný Hostýn na Moravě obohacen byl několika uměleckými pracemi. Impozantní, podmanivého dojmu jest socha Božského Srdce Páně, vůbec dílo největ-

ších rozměrů od mistra. Podobně jako socha Krista na poušti svědčí o náboženském procítění a uměleckém postřehu. Dílc objednáno r. 1914; ač vzniklo v době krvavých válečných událostí, dýše klidem a mírem nadpozemským. Dle původního modelu, o němž Vosmík pracoval více než celý rok, odlita mohutná postava z bronzu, jež stojí nyní v přírodě na historickém místě, tolik moravským lidem milovaném, totiž na schodišti před poutním chrámem svatohostýnským, a rozpíná žehnající spanilé ruce v široou rovinu úrodné Hané. V r. 1922 (má býti 1919) byla profesorem Fantou umístěna na zvláštní podstavec. Model zůstal v atelieru Vosmíkově a dnes vedoucí celému jeho životnímu dílu ve výstavním sále Klementina. Hned při vstupu do výstavy mimoděk připadnou vám na mysl slova, jež napsal o této soše fejetonista Čecha, zvěčnělý Trojanus, v článku „Novinka svatohostýnská“ ve vánočním čísle r. 1915: „Zlatá Pallas Athéna nad Akropolí slibovala nejvyšší krásu, obrovská socha na majáku newjorském podává svobodu, mnichovská Germania slávu národní — svatohostýnský Kristus bude žehnati těm, kteří vystoupí k němu na horu pro pokoj duší svých.“ — Číslo 64. Válečný pomník na Svatém Hostýně. Katolická omladina moravská na památku svým členům padlým ve světové válce zbudovala na Hostýně památník, veliký kovový relief, umístněný na zadní ploše jednoho z rozkošných Jurkovičových zastavení křížové cesty. Originál odlit jest z bronzu. Hořejší polovinu vyplňuje Ochránkyně Moravy — Matka Boží svatohostýnská; po stranách spouštějí se k zemi dva andělé s ratolestmi míru. Dolejší část vyplňuje velmi početná skupina. Moravanů, jež truchlí nad společným hrobem svých drahých. Vzory k osobám i krojům vzal si Vosmík od poutníků, kteří chodí na Sv. Hostýn. Po pravé straně zachycena postava dr. Žúrka a superiora Ostrčilíka, vlevo druhá hlava od kraje jest podobiznou Vosmíkovou. Podrobný popis tohoto bronzového reliefu jest v Hlasech Svatohostýnských, ročník XV., strana 120. — Číslo 75. Plaketa pro Hostýn: V Pánu odpočívajte, bratří! Rozdávána při převozu neznámého, padlého vojína, pohřbeného na Hostýně. Zobrazuje poslední útěchu na bojišti, kterou skýtá kněz umírajícímu vojínu. — Číslo 70.—71. Pamětní desky padlým vojínům. Dva reliefy: Vzkříšení a Útěcha na bojišti v bronzu pro ozdobu brány na hřbitůvku svatohostýnském.

Číslo 7.
červenec 1924.

Ročník
XXXX XX.

HLASY

**SVATO-
HOSTÝNSKÉ**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Fr. Vídenský, T. J.: Čeští misionáři mezi Indiány v Americe, str. 97. — P. Fr. Žák, T. J.: Z litanie loretské, str. 100. — Msgr. Baunard - M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 100. — P. Fr. Žák, T. J.: Svatohostýnský poutník, str. 103. — Rev. A. Dostál: Katolictví ve Spojených státech, str. 103. — P. Hoppenot T. J.-M. Hedvika Vávrová: Kříž v našem životě, str. 105. — P. Rozkošný: O Matici Svatohostýnské, str. 106. Zprávy se Sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Poutníci z Loukova v pondělí velikonoční 1924 na Sv. Hostýně, str. 99. — Portál piaristické koleje z r. 1680 v Litomyšli, str. 103.

Prosíme o milodary na elektrické osvětlení Sv. Hostýna. Upozorněte i jiné na tento účel.

Prosba. Teresie Výmolová (Videň XVIII., Joh. Nep. Vogelplatz Nr. 4, I. St., T. 6). 32letá členka 3. řádu sv. Františka a Jednoty sv. Metoděje, obrací se s prosbou na čitatele mariánské. Byla jí odňata levá noha nakažená kostižerem, trpí též chronickým plicním neduhem již více než 10 let. Živila se zhotovujíc umělé květiny, nyní však již po 2 léta nemůže pracovat. Chtěla by letos v srpnu s Lurdkým spolkem v Praze putovat do Lurd, aby si vyprosila uzdravení neb aspoň úlevu. Ještě jí schází 1000 Kč na lístek. Prosí tedy čitatele P. Marie, aby slitovali se nad ní — ubohým mrzáčkem — a svými dary doplnili scházející částku 1000 Kč. Milodary rače zaslati přímo na žadatelku!

Sdružení dětí chodících často k sv. přijímání. Jeden katecheta píše: Jak nejlépe zachováme mládeži víru? Když jsem byl katechetou v Halleinu, chtěli socialisté získat děti. Hrami, vycházkami, krásami přírodními, uzenkami byly odváděny od Boha. Co jsem měl činit? Kupovat jim také uzenky? Zdálo se mi to příliš nízkým. Musím připoutat dětskou duši k Pánu Ježíši a to tak pevně, že žádné svádění jí od Krista Pána neodtrhne. Založil jsem mezi nimi spolek. Vypravoval jsem žákům o svém úmyslu, jak by to bylo krásné, kdyby byl proveden. Pro každou třídu jsem ustanovil několik horlitelů, u nichž se mají ostatní hlásiti. Závazek platí na jeden rok. Povinnosti jsou tyto: každou neděli a svátek chodit na mši sv., každý měsíc aspoň jedenkrát jít k sv. přijímání a konečně na některou neděli v měsíci půl hodiny klanět se nejsv. Svátosti s ostatními dětmi. Při tomto klanění je krátká promluva, modlitby a písně. A čeho jsem dosáhl? Mnoho žáků se přihlásilo: každou neděli ráno již přede mší sv. čekají na sv. přijímání. Ovšem jejich horlivost se musí

stále udržovat a rozněcovat; také časopis eucharistický pro mládež k tomu napomáhá.

Průkopník častého sv. přijímání v Německu. Mnozí kněží by rádi vodili děti brzy a často k sv. přijímání, ale vidouce, jak pevně je zakořeněn opačný zvyk, ustávají. Na žádné lidské ohledy nedbal v Bavorsku Jiří Rabl, farář diecése eichstättské. Ještě nebyl vydán dekret o častém přijímání dětí, a on již jej prováděl. Představení to nelibě nesli a chtěli mu i nelibost dát na jevo, ale zatím přišel dekret Quam singulari, dle něhož i děti měly často i denně přijímat Pána Ježíše. Rabl jim ukazoval, jak velká je to pro ně milost, a povzbuzoval je. Tak na př. koncem února 1913 všechny děti do 8 let chodily často, i denně k sv. přijímání. Když r. 1913 nastal nový školní rok, poučoval děti i ty nejmenší, co mají vědět dle dekretu, aby mohly přistoupit k sv. přijímání. O vánocích t. r. přijímaly Ježíška děti 8leté, 7leté a s půl sedmým rokem. Bylo to opravdu divadlo pro anděly a lidi. Boželo ho velice, že tento dekret je od kněží nepovšimnut, ba úmyslně umlčován. Proto se chopil péra. Přeložil spis kardinála Genariho, výklad to onoho dekretu, nedostal však diecésního schválení. Až ve Frýburku ve Švýcarsku byl vydán se schválením biskupským. Jeden laik v Mnichově jej zdarma posílal na farní úřady v Německu. Svě zkušenosti uveřejňoval v německé Eucharistii. Loni v říjnu slavil 70. narozeniny. V brožurce, kterou o tomto předmětu vydal, praví: „Nepřeji si ve stáří nic jiného a za to se modlívám, aby vzácný dekret Quam singulari co nejdříve byl všeobecně zaveden k největšímu požehnání pro mládež, na níž spočívá budoucnost. Při smrti mi bude největší útěchou, že jsem své, ač slabé síly věnoval jeho uskutečnění.“

(Katolische Kirchenzeitung č. 13 1924.)

Milodary na elektrické osvětlení chrámu na Sv. Hostýně. P. T. Kotoučová a Uhrová, Brno 150, Marie Hýblová, Prostějov 60, Fr. a Jos. Březinovi, Uh. Hradiště 10, Anežka Růžičková, Paskov 10, P. F. R., Paskov 6, P. Rudolf Sigmund, Paskov 5, ctitelé P. Marie, Paskov 35, dp. Jos. Krejčí, kaplan, Vel. Pavlovice 25, Jan Kohoutek z Lužné 12, Gabriela Michenková, Dol. Domáslovice 20, Frant. Havlas, Dol. Domáslovice 10, P. Frant. Kuřina, spir. v Choryni 50, Krista Pittachová v Bránkách 12, Anna Traubová v Čistěvsi 10, Emerich Pelc, Všechnovice 5, Frant. Benešová, Lipník n. B. 10, Žofie Holasová, Hranice 20, P. L. Schmidt T. J., sup., Opava 100, Julie Pěluchová, Bruzovice 100, Jan Suchánek, Kralice 20, Ant. Hradil, Radslavice 50, Jan Jemelka, Tučín 40, Frant. Kučerová, Sazovice 10, klášter Voršílek, Praha 5, Marie Pultrová, Brno 26, dp. Jos. Huvar, far. v Lussdorfu 5, Jan Marek, Štamberk 50, Josef Navrátil, Milonice 30, Aloisie Franková, Jaktář 12, Vojtěch Hošek, Praha 20, Marie Smékalová, Trusovice 100, Josef Hrabal, Bochoř 10, Frant. Gerla, Kladruhy 5, rodina Vivialová, Kozlovice 35, ctitelé P. M. Svatohost., Polešovice 105, Josef Bartek, Troubky 20, Anna Matějčková, Chroch 100, dp. Inoc. Neužil, prof. náb., Bučovice 5, dp. Ferd. Medek, far. Vel. Vražné 20, Karel Pešl, Hranice 20, Josefa Snajdárková ve Vysoké 10, N. Wolf, Klecany 10, Anna Teličková, Křenovice 20, farní úřad Val. Klobouky 500, Veronika Veselková, Klokočov 10, Josef Bělocký, Lichnov 10, Marie Bačová, Lichnov 10, Celest. Ryzí, sbírkou ve Vikoši 80.50, Josef Kohoutek, Opatovice 10, Jan Mačák, Přestavky 12, Alois Hovorka, Král. Vinohrady 5, Frant. Knotek, Vlčnov 10, Anna Patáková, Frýdek 12, dp. Jan Šabata, far., Sluhy 60, dp. Jan Kuča, koop., Šenov 20, Marie Sobalíková, Místek 100, Anna Tichá, Bratislava 12, Leopold Novík, Prostějov 20, Ludmila Svačinová, Roštín 20, Mořic Chlup v České 10, Kristina Ševečková, Hostišová 30, rod. Koudeláková, Dvůrek Laškov 50, Rudolf Kohout, Hamry 20, Gorgonia Balcárková, Rohle 25, Tomáš Jiroušek, Praha 8, Marie Buriánová, Zbejšov 12, Anna Kopecká, Machová 12, rodina Jančíková, Mařenovice 5, farníci z Bystřice 270, Jan a Marie Frýzovi, Nosislava 20, Anna Vozihnová, Pačlavice 20, Anna Hašová ze Lhoty 12, Anna Vysloužilová, Václavovice 10, Fr. Kantorková, Rožnov p. R. 50, Josef Hanzlík, Dluhonice 50, H. A. z Bánova 10, L. A. z Bánova 10, E. L. z Bánova 20, Dr. M. Haas, prof. v Opavě 5, Marie Řezníčková v Kněžovsi 30, Frant. Kříž v Lišni 20, Marie Zemánková, Košice 10, Kolumban Pangráč, Košice 5, Jana Lednická, Petřvaldík 10, Barbora Šišperová, Kvačice 20, Flor. Obranský, Ohnice 30, domácí ve faře ve Vyšehoří 15, Jos. Bartík, Stará Ves 50, Anežka Mastilová, Černotín 30, Jakub Suchota, Vlkoš 25, Aug. Droběna, Kotojedy 12, Felix Gajdošík v Čechách

20, Ant. Důbrava, Horní Lič 10, Kateř. Důbravová, Horní Lič 12, J. Brázdilová, Kvasice 10, Frant. Matoušek, Věrovany 12, Marie Severová v Tršicích 10, Karol. Znojenská, Praha 8, manželé Plžkovi, Brno 30, Frant. Štěpánek, Kostelec 10, Jos. Králová, Líšeň u Brna 20, poutníci z Líšně u Brna 100, Frant. Juhaňáková, Polanka 20, Jan Obolecký, Vítkovice 20, čtenáři Hlasů Svatohost. z farnosti komárovské ve Slezsku 80, Josef Vašků, sbírkou ve Střelné 35, Alois Kolísek, Protivanov 10, Marie Judová, Jamy 10, Eugen Kotzvrlich, Olomouc 20, Ant. Šiška, Něčice 35.60, Fr. Frais ve Velké 5, Emilie Stará, Čabysov 5, Jan Kovář, Sehradice 10, Marie Samošilová, Brno 12, Jan a Marie Houbovi, Malhotice 20, Marie Fabíková, Starojická Lhota 20, Frant. Homolová, Vřesíně 10, Jos. Měřinský, Vranovice 12, Dr. Fr. Klobouk, far. v Polance 20, Aloisie Müllerová, Husovice 10, Frant. Janáčková, Pavlovice 5, Dp. Cyril Stojan, prof. v Lipníku n. B. 30, Teresie Lusarová, Otice 20, Marie Kotková, Lubno 8, ctitelé P. M. v Čehovicích 380, Frant. Schindler, prof., Praha 20, rodina Salašova, Mor. Ostrava 60, rodina Zágurských, Mor. Ostrava 10, rodina Paskova, Mor. Ostrava 5, Marie Vánová, prof. v Brně 50, členové Matice Svatohost. z far. Šlapanické 50, Ignác Konečný, Bořenovice 40, nejmen. z Brna 100, Anička Kleclová, úřednice z Brna 357, Tomáš Paňák, Vícov 25, Frant. Mlčochová, Rožnov 50, František Rudolf, Ondratice 10, Jul. Fiala, Nové Město 10, Anežka Kačerová, Radějov 12, Fr. Hrnčíř, Ludkovice 10, Frant. Šrubařová, Frenštát p. R. 33, Jiljí Březina, Smíchov 10, Jos. Frank, Dohnány 12, Josef Růžicka, Hrachovec 3, Emilie a Arnošt Navrátil, Blatec 10, Josef a Františka Plesníkovi, Komárovice 20, Marie Přikrylová, Hoštice 5, Marie Navrátilová, Ludeřov 10, Jos. a Ant. Štěbánovi, Chvalčov 25, Marie Jalůvková, Kozlovice 20, Anna Mezlová, Dubany 5, Anna Pištěcká, Lebedov 20, Th. Palyza, Kylešovice 30, Karol. Slováková, Poteč 10, ctitelé P. Marie ze Smržic 200, ctitelé P. Marie z Drnovic 83, František Hořínek, Krmelín 50, ctitelé P. M. v Něm. Brodě 100, dp. František Stratil, far., Pačlavice (sbírka) 190, Josef Soušek, Troubky 20, Josef Kopřiva, Podolí 10, rodina Dudová, Prakšice 10, Frant. Sokol v Děrném 41, Aloisie Kratochvílová, Kroměříž 8, dp. Frant. Kuřina, spir. v Choryni 50, Josef Spurný sbírkou v Provodově 21, Jos. Kunický, Strážnice 30, Rozálie Kocourková v Hájově sbírkou 33, Vincenc Kozubský, Dol. Otaslavice 10, Frant. Komárková, Karlín 10, Anna Kučerová, Mořkov 10, Marie Stollářová, Hrachovec 20, Jan Pecháček, Loukov 15, Anežka Burgetová z Prostějova sbírkou 110, Antonín Němec v Tučíně 12, dp. František Segeta, děkan v Uherčicích 25, Marie Žajdlíková, Hluk 20, M. Moravcová, učitelka, Radim 20, Ant. Šubrtová, Velká 10, rodina Dobšíková, Padochov 25, Rozálie Drdová, Nový Jičín 10, rodina Ko-

záková, Podhoří 25, Ant. Franková, Holubice 40. Marie Nesitová v Budkově 5, Marie Horáková, Měrovice 10, Frant. Šumovská, Opava 20, Teodor Mrtvý, Troubky n. Beč. 50, Františka Jahodová, Opava 65, rodina Tomanová, Hodslavice 20, Jan Šiller, Nové Hvězdlice 20, dp. Josef Klös, far. na Stražisku 15, Marie Kulová, Chropín 150, Frant. Münstrová, Nevšová 10, Anežka Pešková, Nevšová 10, Marie Spáčilová v Předmostí 10, Kristina Fíková, Hranice 10, Ant. Váňa, Skalička 10, Tomáš Novosad, Lidečko 10. Školast. Duchoňová, H. Heršpitz 20, Frant. Zlámal, Hulín 30, Frant. Michalík, Bezuchov 12, Marie Matysková, Kateřinky 44, Jan a M. Košelkovi, Popov 20, dp. Jan Neugebauer, far. v Jalubí 20, rotmistr Ant. Drápal, Uh. Hradiště 50, Kašpar Fiala, Tršice 50, Frant. Kračmer, Zádovice 20, Žofie Karlíková, Sazovice 20, Józsa Šaračatková, Praha-II. 50, Anna Veselá, Třebíč-Horka 20 Dr. Špaček, Brno 20, Anna Tiefenbachová, Starnov 50, Frant. Mačkalová, Brno 20, Marie Němcová, Salajka 5, Frant. Kostěra, Stěbořice 20, dp. Alois Viceník, far. v Klášterci 5, Jan Kuba, Topolné 8, Aloisie Hrušková, Kunovice 12, Jan Minářík, Kelníky 20, Ant. Chrobák, Prusinky 15, Marie Zemanová, Lipňany 100, Josef Pavelka, Zašová 10, dp. Bedřich Vražina, H. Heršpice 25, A. Buriánová, Hluk 3, Kateř. Habartová, Hluk 2, Barbora Šimčíková, Hluk 5, Jakub Ovsík, Hluk 3, Anežka Tomančáková na Ostravici 5, Anna Milatová na Ostravici 8, Filipka Smejkalová na Ostravici 10, Frant. Valentová, Olomouc 10, Marie Tižková, Pustá Polom 10, Marie Stejskalová, Přerov 20, Frant. Valentová, Olomouc 10, Marie Nováková, Starojická Lhota 20, nejmen. ze Štítné 25, Frant. Knotek, Vlčnov, sbírkou 117.20, Kateř. Bršlicová, Nivnice 12, Bedřich Horák, Troubky 20, Kristina Pradlová, Praha 20, Josef Níkl v Brníčku 20, Štěpán Formúsek, pošt. Vrbátky 5, dp. František Navrátil, vikář v Olomouci 5, Ant. Bartoš, Brno 10, Jos. Kolčavová a 2 ctitelé P. M. v Brně 50, dp. Theodor Wagner, far. ve Vlkoši 12, farní úřad v Choryni 100, Vldp. Ferdinand Harna, asses., far., Chvalkovice 81, ctitelé P. M. svatohost. v Rozstání 140, Ant. Radocha, Drahotuše u Hranic 12, dp. Fabián Kubiš, farář v Čermné 20, Marie Škodová, Radotín 12, farní úřad v Lysicích 20, Jos. a Frant. Kozákoví, Osíčko 30, Vincenc a Marie Koudelkovi, Buková 20, Emilie Strohalmová, Kateřinky u Opavy 5, Jan a Františka Šimoníková, Štítná 20, ctitel P. M. svatohost. ze Štítné 25, dp. Vilém Pospíšil, kaplan ve Slavoníně 50, Libuše Strnadová ve Slavoníně 25, Anna Murizová, Brno 20, dp. Jan Brabec, kanovník, Hradec Král. 80, L. K., Partutovice 10, ctitelé P. M. svatohostýnské z Partutovic 8, Božena Jeliníková, Rychtářov 10, Jan Duda, Částkov 10, Marie Jiříčková, učitelka, Otnice 4, Barbora Soukupová, Baraní 5, Eugenie Má-

drová, Huštěnovice 5, Frant. Fojtik, Lhotka u Fienštatů p. R. 20, Fr. Talaš ve Zlámanci 20, Cecilie Kopečná, Kroměříž 8, Marie Pospichalová, Urbanov 25, Veron Mrkosová, Malostovice 10, ctitelé P. M. svatohost. ze Staré Vsi u Mor. Ostr. 50, Kateřina Čagová, Trnávka u Příbora 20, Frant. Freibergrová v Zelči 20, Frant. Knotek 5, Jan Pavelčík 5, Josef Jindra 30, Marie Mikulcová 10, Anna Nevařilíková 5, Frant. Moštková 1.20, Šimon Knotek 1, Marie Zemková 5, Anna Kolková 5, Jos. Křapová 2, Marie Mikulcová 10, Marie Mikulcová 4, Frant. Dacíková 1 všichni z Vlčnova, Hubert Leichman, Velatice 14, Theofila Mikeska, Mor. Ostrava 12, farní úřad Zdounky 100, Marie Sedláčková, Střerovice 10, Frant. Čocnová, Mor. Ostrava 50, Frant. Homola, Klimkovice 10, Marie Poláčková, Lačnov 15, Amalie Vašicová, Štítina 60, Fr. a Frant. Ovesných, Lipina 20, Marie Stachová, Hor. Domaslovice 20, D. Husička, Hnojice 5, Aloisie Hreštová, Příbor 10, Frant. Kločková, Přívoz 5, Františka Křivánková, Uh. Skalice 10, Ant. Pírochtová v Příbrami 12, A. Jemelík, Grygov u Přerova 12, Fr. Zítek, Val. Meziříčí 5, Emilie Kozáková, Polkovice 5, Štěpánka Šixtová, Kojetín 50, Ant. Joch, Žeraviny (sbírkou) 14, Marie Dvořáková, Domamil 3, Sdružení venkovské Omladiny ve Všemíně 50, Marie Mužatková v Jamách 4, Jos. Černý v Hrušce u Němčic 10, Tomáš Slezák, Nová Ves u Uh. Ostrohu 20, Jan Gacek, Kladnov, Slezsko 50, Dr. František Hrachovský, Olomouc 20, dp. Václav Jelinek, farář v. v. Hor. Cerekev 10, Fr. Tomáš Maluš T. J., Hradec Král. 30, Jan Kořínek, nadučitel a Jos. Vičánek, učitel, Napajedla 50, Anežka Bajerová, Albrechtický 20, Anast. Tošková, Mor. Ostrava 10, Karol. Boháčová, Mor. Ostrava 30, Frant. Chytilová, K. S. v Hulíně 100, Ferd. Lička, od ctitelů Mariánských, Třebonice 215, Marie Svobodová, Hodice 10, nejmen. ctitel. P. Marie z Letovic 40, nejmen. tov. dělnice z Letovic 10, Ant. Hoverka v Pískově 10, Ant. Kabelová, Polehradice 10, Frant. Vykýdalová, Husovice 10, Frant. Žalkovský, Dambouřice 10, dp. Frant. Vlach, farář, Dambouřice 10, Marie Janečková, Hranice 38, Marie Jahňánek, Příbor 6, Rozalie Kašpárková, Napajedla 20, Josef Gela, Milostovice 10, Frant. Kahajová, Němčice 10, Matěj Zvoníček, Bilnice 10, Marie Havránková, Přívoz 15, dp. Eman. Bischof, farář, Palava 20, Anna Svozilová, Hrubčice 20, Tomáš Červenka, Hlavata 20.

Na kostel: Gašparovičová Teresia 10.

Chléb sv. Antonína: Sýkora František, Senice 20, nejmen. 20.

Na světlo: Vinklerová Marie z Klokočí 5.

Kříž. cesta: nejmen. z Prostějova 50, nejmen. z Leskovce 5.

Na misionáře: nejmen. z Rožnova 50.

Na klášter: nejmen. 20, nejmen. 10.

Číslo 8.
Srpen 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Papežský nuncius Msgr. Marmaggi na Sv. Hostýně, str. 113. — A. Bogner: Jak vítali Valaši papežského vyslance Msgr. Francesca Marmaggiho na Sv. Hostýně dne 21. června 1924, str. 117. — Msgr. Baunard-M. Hedvíka Vávrová: Generál de Sonis, str. 120. — Lahyrt: Mše sv., str. 123. — Odpustky na Sv. Hostýně, str. 126. — P. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Papežský nuncius Marmaggi uděluje požehnání velebnou Svátostí u třetího oltáře na Sv. Hostýně o Božím Těle 22. června 1924, str. 115. — Papežský nuncius Marmaggi uprostřed kněží na Sv. Hostýně 22. června 1924, str. 121. — J. M. njdp. arcib. dr. Leopold Prečan u pomníku neznámých vojáků 7. června 1924, str. 125.

Ctitelé Svatohostýnské Matky Boží!

Opět se blíží převzácné výročí památné korunovace Královny Svatohostýnské, Vítězné ochránkyně Moravy. Byly a jsou to dnové milosti, v nichž se prokazuje nejsv. Panně z vděčnosti vždy nová chvála a sláva.

Dne 14. srpna v 7 hod. večer bude řeč uvítací v kostele i venku, potom adorace Nejsv. Svátosti a sv. požehnání, o půl 9. hodině světelný průvod a po něm večerní pobožnost.

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou od 4. hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V půl 8. hod. bude kázání v kostele i venku, potom zpívaná mše sv. V 10. hodin kázání s desátkem: „Který Tě, panno, na nebi korunovati ráčil“ s vyzváněním, slavná mše sv. za dobrodince svatohostýnské. Odpoledne o 1. hodině promluva na rozloučenou a sv. požehnání. Večer o půl 7. hod. mají terciáři shromáždění, 16. srpna o 8. hodině kázání a po něm apoštolské požehnání.

Dne 16. srpna v sobotu v 7 hod. večer průvod členů Matice Svatohost. od románské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a zvláště za v Pánu zesnulého předsedu Matice Dr. Ant. Cyr. Stojana, arcibiskupa olomouckého.

V neděli 17. srpna o půl 6. hod. ráno kázání, mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a u vedlejšího oltáře mše sv. za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské, na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatelská, pokladniční atd. Vdp. senátor Valoušek, probošt v Kroměříži, promluví řeč k uctění památky zemřelého pana arcibiskupa Dr. A. C. Stojana, předsedy Matice. Po té bude volba nového předsedy Matice. — V 10. hodin kázání s desátkem: „Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil“ s vyzváněním, slavná mše svatá a slavné Te Deum. Večer týž den začne pouť Marian. družin moravských v 7 hod. uvítací promluvou, sv. požehnáním, světelným průvodem. V pondělí ráno 20. srpna v 6. hodin mše svatá se společným svatým přijímáním sodálů. Dopoledne v 8. hodin shromáždění sodálů. — V ostatní dny v oktávě budou mše svaté od 5—9 hod., večer v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

Komu možno, přijď se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Metoda i bl. Jana Sarkandra.

Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení P. Marie 1924.

Výbor Matice Svatohostýnské.

K tomuto číslu přidáno jest provolání: „Československému lidu, přátelům slovanského sjednocení!“ Zároveň přidána poštovní složenka č. 46.236 pro Kolej Tov. Ježíšova na Velehradě. Na tuto složenku, jejíž použití co nejvřeleji doporučujeme, možno dáti milodar pouze pro misijní ústav na Velehradě. Kdo však chce zaplatiti předplatné na Hlas Svatohostýnské, nebo zaslati milodar na elektrisaci Sv. Hostýna, musí užiti složenky, znějící na „Časopis Hlas Svatohostýnské“ č. 20.429, anebo nové složenky jen pro elektrické osvětlení, kterou v sakristii na Sv. Hostýně lze dostati, s názvem „Duchovní správa Svatohost.“ č. 38.600.

Milodary na elektr. osvětlení na Sv. Hostýně. Nejmen. 3, Anna M., odběrat. Hlásů Svatohost. 5, nejmenov. 20, Anna Starobová 1, Jiří Křapa 5, Martin Hanák 7, Marie Zlínská 4, Anna Jančová 2, Anna Zemková 1, Marie Tomalová 2, Frant. Chvilíčková 1, Rozalie Ondrušková 2, Anna Dačíková 5, Frant. Szcháček 1, Frant. Turza 2, všichni z Vlčnova, Frant. a Jenovefa Sokolovi v Děrném 20, Aloisie Sokolová v Děrném 5, Aloisie Brožová v Děrném 10, Aloisie Sokolová v Kostelci 6, Frant. Smolínková, Něčice 5, Anežka Kašná, Franc. Lhota 20, Ant. Palasová, ošetřovatelka v Brně 20, Jos. Hlobilová, Lipník n. B. 5, Alois a Anna Chytilovi, Margelík 10, Jan Lhotský z Vávrovic 5, Egbert a Anton. Kubínkovi z Opavy 10, Hedvika Filipová, Vítkovice 45, Vincenc Henzl, Jaroměřice 20, ctitelé P. M. z farnosti Orlovské 102, Marie Gerlichová, Opava 5, Filom. Vlková, Prakšice 30, Eleon. Matýšková, Vostopovice 20, Frant. Dudešek, obuvník, Boršice 6, Jos. Slalík, obuvník v Bilnici 5, Čeněk Snihota, Strerovice 5, E. Schmutzerová v Praze 5, Marie Procházková, Přerov 20, Flor. Zanáška, katecheta v Třebíči 20, L. Görlich, úředník, Král. Pole 5, Marie Andrášková, Nedakonice 12, nejmen. Horní Líč 50, Jos. Cimburek v Němčicích 3, Václav Kubíček, univ. učitel, Loštice 10, Fr. Dovrtěl, katech. v Mor. Ostravě 20, Šebest. Kaňa, Záhlinice 20, Teresie Fingerová v Brně 30, L. nejmen., Král. Vinohrady 40, Vincenc Schumann, Přerov 100, Frant. Svátek, prefekt, Praha 10, P. Jos. Pospíšil, Uher. Hradiště 10, Karel Polách, Březová 12, Anna Míčková v Polance 8, Jen. Stejskalová, Osek n. Beč. 12, Frant. Šnajdrová, Bartovice 20, Ant. Marek, kaplan, Penčice 20, Jos. Magela, Rakov 24, Ignát Hrubý, far., Borkovany 5, Klára Krybusová, Kojetín 10, k uctění památky † sen. Jos. Kadlčáka 50, Fr. a Ant. Holabovi, Vel. Kunčice 10, Cyril Zapletal, Skaštice 20, Bedřich a Marie Klepkovi, Kozlovice 20, Jos. Bartoníková z Roketnice 20, Marie Trnková, choť prof., Praha 30, Ig. Procházka, insp. st. drah, Smíchov 20, Fr. Glacnerová, Kojetín 20, rod. Šternberských, Kroměříž 20, Aloisie Olejníčková, Tovačov 30, Marie Konvičková, Bolelom 5, Ig. a Celest. Švábeník, Chrástany 20, Marie Žurková, Lipník n. B. 50, Terez. Jedličková, Přerov 50, Valent. Měkýš, Brušperk 50, Vinc. Zapletal, Milenov 10, Konst. Popp, rol., Velká u Drahot. 12, ctitelé P. Marie z Duban 20, nejmenov. ze Solbíšek 20, ctitelé P. Marie ze Smržic 200, Manželé Labonkovi, Štarnov 100, nejmen. z Roketnice 10, rodina Kuželová, Roketnice 5, M. Dytrichová 50, Barb. Střížová 20, Marie Pokludová 10, Fr. Hynšl 10, A. Novotná 10, T. Kutscherauer 5, Fr. Lužová 5, A. Novotná 5, J. Navrátil 5, M. Košáková 5, Fr. Klíč 5, Fr. Gebauer 5, M. Barvová 5, A. Rolná 5, M. Vítková 5, R. Šudáková 2, všichni z Bohdalic, František Svoboda, farář, Rovečín 20, Marie Červenková z Nové Vsi u Uh.

Hrad. 72, Marie Tomášková, tovar. dělnice v Jiřkovicích 50, Marie Mádlová v Rajhradě u Brna 10, Rudolf a Marie Fišerovi, Koloredov u Místku 50, Josef Bartoník ve Vrbci č. 6 20, Inoc. a Anna Charamzovi ve Vel. Prosenicích 500, Josef a Karla Bartoňovi ve Vel. Prosenicích 100, Anna Škrabalová v Hněvkově u Zábřehu 14, Johana Dlouhá ve Staré Vsi u Mor. Ostravy 10, Vojtěch Prokop, Prušperk 5, nejmen. 5, Felix Palkovský 2, Jan Karlík, domkař č. 46 v Sazovicích u Místku 10, František a Karla Giller, Příbor 10, P. Vlad. Smyček, kaplan, Dombrová 10, Jan Kremláček v Zašovicích 12, Adolfina Rašková v Místku 20, Josef Bílek, Přerov 50, Anna Míšová, Uh. Skalice 5, Procesí z Vel. Ořechova 25, Zabloudilova Marie 5, Člubař Cyril ze Suče 10, Srna Anna, ze Suče 2, nejmenov. 10, Přecechtělová Anna z Lasingu 5, Nesvadbova Marie z Lasingu 5, Malý Jan, far. z Lasingu 5, Davidová Mar. z Bernatic 200, farnost Bernatická 100, nejmen. 20, Prchlíková Marie, Krhov 10, rodina Nedbalová, H. L. 20, Horutova Rozalie, Bernatic 5, nejmen. z Bernatic 12, Váhala Antonín 5, rodina Klosova z Bernatic 20, novomanželé Opálkovi ze Zašové 52, M. Petrů z Mor. Ostravy 50, M. Brožová z Luboměře 10, procesí se St. Jičina 20, N. Adamčík, Starojická Lhota 25, Ferdinand Fajkus 10, Aloisie Malá z Mělnova 50, Ver. Kovářová z Hovězí 5, N. Bezděk, Petřkovice 5, Roz. Pontíková, Hovězí 3, nejmen. rod., Kladruby 10, nejmen. rod., Ústí 5, Stanisl. Dvořák, Kostelec 6, Božena Horáková z Týna 5, manželé Kučerovi z Mořkova 10, Frant. Eisler ze Zlína 10, průvod z Citova 5, Josef Majdloch 10, průvod z Hustopeče 5, nejmen. rod. z Olomouce 10, nejmen. z Velimi u Kolína 2 dukáty, Vinklerová Marie z Klokočí 20, nejmen. z Velikové 200, nejmen. z Velikové 5, nejmen. z Rymic 60, Dvořáková Jos. a Amal. z Vyškova 5, manželé Kučerovi ze Všeminy 25, K. P. z Postřelmova 10, M. V. z Postřelmova 20, nejmen. 10, průvod z Bratřejova 5, Josef Holík ze Všeminy 10, Dp. Pírek, farář v Trnavě 20, nejmen. z Turovic 20, nejmen. z Turovic 10, Jos. a Anna Matuškoví 20, nejmen. z Pavlovic 20, nejmen. z Pavlovic 20, N. Dostálová z Brna 50, N. Kneblíková z Hrozenkova 20, Tkadlec Antonín z Franc. Lhoty 10, nejmen. z Franc. Lhoty 20, Hegarová Julie ze Stříteže 5, nejmen. z Val. Klobouk 5, Dr. Gregor, Vsetín 9, nejmen. z Drahotuší 10, nejmen. z Drahotuší 10, nejmen. z Drahotuší 4, nejmen. z Oseka 20, Božena Ličmanová, učitelka 10, Hermína Ličmanová, učitelka 10, Karla Buzková, Třebíč 5, Frant. a Teresie Švábeníkovi 10, Anna Jelínková 10, Antonie Klimentová, Třebíč 5, křesť. sdružení paní a dívek „Ludmila“ v Třebíči 10, Ant. Pacalová, učitelka v. v. 5, Mar. Filuková, učitelka v. v. 5, Teresie Simonidesová, Třebíč 10, Františka Vítková, Třebíč 10, Františka Jeřábková, 10, Eleonora Klimentová,

3, Anna Kokešová 10, Marie Cejpková 2, Eman Kokeš 2, Nechvátalová Marie 1.50, Zachová Františka 1, Voldanová Cecilie 2, Němcová Františka 1, Maulerová Marie 1, Bohumil Zacha 2, Antonie Kršková 1, Střechová Marie 2, Dvořáková Cecilie 2, Marie Mašková 2, Sýkorová 5, Jos. Neumannová 10, Šimkovská Albina 2, Marie Ryndylová 4, Vaňková Marie 1, Klobouková N., Třebíč 1, Julie Moučková, Třebíč 20, Marie Zuková, Třebíč-Řípy 20, Šimrová N. Třebíč 5, Kraciková, Třebíč 2, Příbylová A., Třebíč 5, Hudcová M., Třebíč 5, Nováčková F., Třebíč 1, Musilová Anežka 2, Weignerová M. 20, Hübštová Viktorie 5, Růžičková N. 1, Syrová J. 2, Heschl N. 10, Nutilová 5, Išová 1, Dvořáková M. 2, Králová N. 3, Teileis N. 2, Laňd 1, Kozáková 1, Musilová 1, Růžičková 1, Pokorná 1, Fialová 2.50, Bršňák A. 3, Dušík 3, Brancovský 3, Vujtová N. 10, Roupcová A. 10, R. Novotný 3, Mastná M. 5, Th. Janovská 5, J. Zelená 5, Rud. Topinka 3, Uhlíř 5, Valentová 5, A. Sedláková 2, Emanuel Tretera 5, Černý 1, Alois Nahodil 10, Köstl 10, Nováček 2, A. Laštovicová 3, sl. Grecmanová 6, Mottlová 10, Žofie Drašarová 3, Al. Zímová 2, Al. Petrus 3, Fr. Culka 5, nejm. 6, M. Zeibertová 2, Františka Hollasová 2, Josefa Benálová 2, Julie Kobylková 4, Marie Sluková 5, Jiša 2, Charvátová A. 5, Čtveráčková Jos. 2, Krichenbauer 5, Manová M. 5, Ujčíková J. 5, Karbašová M. 2, Kobližek 5, Krone-meir 6, Kedroňová Krescencie 10, Holländer 3, Korzelt 4, Domasinská 5, Šimáčková B. 1.50, Svobodová M. 5, Marie Švábeníková, učitelka Třebíč 18.50, Marie Milka v Místku 24, Barbora Kusáková z Nové Vsi u Uh. Ostrohu 6, J. Dromek, Hrobice p. Slušovice 150, Filomena Teichmannová v Přívoze 50, klášter v Koběřicích na Hlučínsku 10, Jan Došek, Dobřínsko č. 16, M. Krumlov 5, Kateř. Michnová, Čejkovice č. 152, 50, Fr. Bednářková v Domaslovicích 5, Fr. Homolová u Vřes ml. 30, Alžb. Giblová v Pavlově 5, K. Hrdličková ve Šlapanicích 10, Teresie Brhlavová 5, J. Chýla, kapl. v Jičíně 26, arní úř. v Mankovicích 10, J. Šubart ve Skačce 10, Hajda Karel a Marie z Milotic 50, Antonie Tursová, Něm. Prusy 20, Marie Charvátová, Klein Neusiedel 20, nejmenovaná na poděkování 5, Jan Mach, Val. Klobouky 20, Marie Dostálová, Lawle-Jova 2 doll., Jan Makuch, šafář v Klipjackém lvoře v Opavě 100, K. Kostruchová 10, Malcharčíková Anna 10, Františka Jahodová 5, Anna Salichová 15, Leopoldina Michálová 10, M. Lazecká 10, Anna Kalinová 10, Marie Nováková 5, Josef Heral, domský zikář v Brně od nejmenovaných sester Marie a Marty 25, Frances Harleman Ennis Texas 1 doll., Barbora Postavová z Nov. Yorku půl dolaru, Alois Janošík z Nového Yorku 10 doll., rod. Žáková z Nov. Yorku 2 doll., rod. Mašláňová 1 doll., rodina Janošíková z Nov. Yorku 3 doll., Vla-

dimír Kratochvíl, koop., Skřipov 10, Fr. Komárek z Manhasset Po 70, Ignát Zháněl z Brna 30, Msgr. Dr. Rud. Zháněl 100, čtenářka „Hlasů“ v Jamném 20, Fr. Ondra, rolník v Rozsěči 50, nejmen. 15, nejmen. z Kojetína 10, rodina Kafková z Brna 100, Marie Teresie 1000, Anna Kopecká, Tex. 2 doll., Štěpán a Františka Vitovský, Ind. 2 doll., Marie Ingerová III., 1 doll., N. N. East Toledo, aby Matička B. se za ně přimlouvala u svého nejmilejšího Syna 160, Hynek Dostál, redaktor St. Louis 155, děti Chytilovy, Marjelíkov 10, Františka Pospíšilová, Marjelíkov 10, Cyril a Marie Kadlecovi z Lobodíc 100, Marie Kettnerová z Malenovic 10, Karel Červenka z Prahy 20, nejmen. z Prahy 12, nejmen. z Prahy 2, Aloisie Dvořáková, choť inženýra v Přerově 100, Marie Procházková, Margelíkov 5, z farnosti Paskovské 28, pí Kopečná, vdova po učiteli v Kroměříži 17, pí Strnadová v Kroměříži 10, pí Riedlová v Přívoze 100, Anna Kaprálová, choť referenta důchod. kontroly ve Sv. Mikuláši 8.40, B. Kobsová z Bořetic u Vel. Pavlovic 5, Josefa Obdržálková z Nedakonice 10, Edmund Otáhal, krejčí v Přerově 8, Ant. Solař, far. v Horním Újezdě 100, Teresie Hrnčíříková z Myslíku 200, z Laškova: Antonie Matoušková 5, Anna Matoušková 10, Marie Odrážková 5, Božena Krčová 5.

Dary: Kasuli bílou pro obyčejnou potřebu v ceně 500 Kč daroval Josef Neskořík ze Soběchlebského č. 48.

Na nový hlavní oltář: Aloisie Běháková z Vežek 10, rodina Hradilova z Blazic 20, nejmen. z Osíčka 5, Jan a Marie Hájkovi z Rajhradu 100, Marie Chomečková z Radvanic 200, nejmen. z Brusného 100, Luďa Urciánova z Postřelmova 10, J. Minařík, Kelníky 100, Anna Zimáková z Napajedel 50, Fr. Smolenková z Něžic 5, P. Ign. Zavřel, em. děkan v Přerově 10.

Nová křížová cesta: Marie Ficová z Příbora 10, Ferd. Harna, jubilar, far. v. v. ve Chvalkovicích 2.

Na korunku P. M.: J. Č. z Bystřice na poděkování P. M. 500, Karel Ševčík, Veleřiny 25.

Pomník padlých: Marie Tymlová z Brodku 10, Marie Machů z Vlachové Lhoty 5, Anděla Krajčová z Vlach. Lhoty 5.

Na kostel svatohostýnský: Anna Šišková, Šelešovice 50, Fr. Kadlec, far. v Soběchlebsku 100, nejmen. z Bratislavy 15, Kateřina Pištěková z Nov. Yorku 10 doll., Fr. Doříčák ze Zubří 7, nejmen. z Loukova 500, nejmen. z farnosti Třebětické 10, za přijatá dobrodiní dárek 20, Anna Chalupová v Polehradicích 18, Marie Zašková v Jamném 40, manželé Zbořilkovi v Brně 60, Jan Valášek, Chicago 50, M. Ž. 20, Karel Elefant v Nevšově 50, Klemenšicová z Lipníku 33, P. Ign. Zavřel, em. děkan v Přerově 30, Kateřina Staňková, ind. učitelka v Č. Křemži u Č. Budějovic 1000.

Číslo 9.
Září 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H : Fr. Zák T. J.: Svatohostýnský poutník, str. 129. — P. Fr. Videnský T. J.: Čestí misionáři mezi Indiány v Americe, str. 129. — P. Hoppenot T. J.—M. Hedvika Vávrová: Kříž v našem životě, str. 131. — Lahyrtš: Mše sv., str. 132. — Jednatelská zpráva Matice Svatohostýnské, str. 134. — P. Rozkošný: O Matici Svatohostýnské, str. 137. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 139. —
V Y O B R A Z E N Í : Studenti z Bubenče, str. 133. — U obrázku Panny Marie Svatohostýnské na buku nad lomem, str. 138. —

Dary na elektrisaci: Odkaz Cyrila Tužina, rolníka z Břazovic u Slavkova 2115, nejmen. z Husovic 50, A. Indruch, Komárovice 20, A. Peterová, Staré Město 10, nejmen. 10, nejmenov. 10, nejmenov. ze Sviadnova 20, Ctih. sestry sv. Karla Borom., Frýdlant 25, N. Lorencová z Brna 100, nejmen. kněz 10, Pavla Cajplová z Prahy 10, nejmenov. 4, nejmenov. 2, Krist. Grusmanová z Bernatic 5, Marie Glogarová z Bernatic 5, Anna Pavlíková 5, Jiří a Veron. Krabicovy z Karlovic 50, Anna Machálková z Karlovic 2, nejmenov. 5, Ctih. sestry Boromejky 10, nejmenov. 10, Marie Kelnarová, Štramberk 5, nejmenov. 10, průvod z Vel. Karlovic 20, Josef Friedl, Vsetín 10, Frant. Stolfová, Prostějov 10, nejmenov. z Poruby 5, Marie Zahoráková, Prostějov 50, M. Králová, Smržice 3, Anežka Sedláčková, Prostějov 10, nejmenov. 3, nejmenov. 10, Al. Marvanová, služka v Prostějově 10, Anna Slívová, domovnice v Prostějově 10, nejmen. 10, Albert Škrabal O. P., Praha 10, Anna Halová z Nivnice 10, Jan Holík, Turč. sv. Martin, Marie Kratinová, učit., Ostrovačice 20, Ed. Chovanec, Chvalkovice u Op. 10, Maierova Filom. v Šenavě 6, Anastazie Machálková, Vlčnov 10, Josef Kolínek st. ve Štítné 25, Josef Spáčil, Pravčice 6, Emilie Šlie Krafferová v Čerohole 20, Antonie Hořdinová v Jirchaně 30, Žofie Válková, Olomouc 10, Jan Šabata, far. ve Sluhách 50, Kateř. Lukšová ve Velké 5, Fr. Dásek ve Svatoslavi 12, sbírka v kanceláři ústřední jednoty v Brně 50, Anna Velichova z Vel. Prosenic 12, Jan Němec, Mysločovice 12, Fr. Ševčík, Police 12, nejmen. z Kateřinek 25, Ern. Kreisch, Brno 10, Anežka Lhořanova v Místku 10, Marie Záčková Sl. Ostrava 20, Hedvika Glosnerova, Kateřinky u Op. 115, 50, M. Failerová v Kojetíně 5, J. N. Derka na Sv. Kopečku 50, farní úřad ve Štítné na Vláře 25, Fr. Baštář, Kacovice 10, Jos. Nízký, duch. správce, Žižkov 8, Marie Vrtilová, Vyškov 5, nejmen. 5, N. Klárková 5, F. H. Alexovice 40, N. Doláková z Hradčan 30, Ant. Ctiborová z Janovic 15, N. Budová, Kroměříž 10, Frant. Kubík, Količín 4, nejmen. z Rackové 4, Frant. Pánková 2, Marie Sýkorová, Malé Kunčice 50, Fr. Matlíková, Zahnašovice 10, nejmen. ze Sušic 10, Fr. Čáková z Bilan 10, nejm. zu Sušic 5, nejmen. 20, Marie Roháčková, Prostějov 10, nejmen. 20, nejm. z Bystřice p. H. 6, nejm. z Přívozu 50, Karol. Adamčíková z Vídně 10, nejmen. z Osvětiman 5, nejmen. z Újezdce 5, nejmen. z Oseka 8 nejmen. za vyslyšení prosby 100, Frant. a Františka Matýskovi z Hor. Těšic 100, Marie Kudlíková z Radkov 10, nejmen. z Holešova 10, nejmen. z Hrubotěšan 10, N. Ron z

Vyškova 100, Prusinovský z Brna 10, nejmenov. 25, Marie Polášková, Ohrozm 10, nejmen. z Líšné 50, N. Bednářová 5, N. Kleinová 5, Anežka Proklová z Telnice 10, Marie Mrkvicová z Telnice 10, Ant. Sekaninová z Telnice 10, nejmen. 6, H. A., Líšeň 5, N. Zahradník, Žilina 5, Kateř. Zbořilová z Choliny 50, nejmen. 5, nejmenovaný z Bučovic 5, nejmen. z Mar. Hor 5, Anežka Martinková, Mar. Hory 5, A. Vichnarová, Zábřeh n. O. 50, nejmen. 5, nejmen. z Loukova z 20, Průvod z Hranic 100, Hranice na zvony 50, Marie Brázdová z Troubek 5, Barb. Parobková z Vítkovic 10, Růž. Žáková z Vítkovic 10, Petr a Frant. Grulichovi z Bedřichovic 40, nejmen. 10, nejmen. 3, Středa Jan z Radomy 10, nejmen. z Lužic 25, nejmen. 2, nejmen. z Mořkova 5, Nepom. Běhalová z Hradčan 5, nejmen. 4, nejmen. 4, nejmen. 5, nejmen. 10, poutníci z Choliny 5, nejmen. 2, Jos. Vaničáková z Místku 3, dp. z Mar. Hor. 12, Kar. a Marie Šlesinger z Velatic 20, nejmen. 20, nejmen. 20, rodina Večeřová ze Střebčic 15, Met. Hradil ze Sušic na poděkov. za dar zdraví 200, Alois Jašek ze Záříčí 10, nejmen. poutnice 5, nejmen. 8, nejmen. z Loukova 40, nejmen. z Loukova 10, Václav Skřeček, Přerov 50, nejmen. kněz 10, nejmen. z Hustopeče 10, nejmen. z Malenovic 10, Jos. Pastrnek, Všechnovice 5, P. Rudolf Rozkošný 10, dobrodinci ze Střebovic 40, Anežka Guzmannová 5, Marie Jurečková 5, Marie Onderková 10, Anast. Bilasová 10, nejmen. 10, nejmen. 20, nejmen. 2, Emilie Čechová 2, Filom. a Fr. Gristovi z Loučky 2, nejmen. 6, Jos. a Anna Ryšánkovi, Osek 10, Michal Foltýn, Prasklice 10, Marie Pečinková z Loučky 2, Majerová Jana 20, Valchařová Frant. 3, Netrová Teresie 2, Frgalová Jos. 5, Tupáková Teresie 10, Hradilová Frant., Sobíšky 5, nejmen. z Oseka 10, Vágnerová z Ústí na poděkování 10, nejmen. ze Lhoty 10, Jos. Zbořilová a Teresie Spisarová 50, Horák František a Anna z Měrovic 10, nejmen. terciářka 10, nejmen. z Hvozdné 8, Frant. Lukáš z Opatovic 10, Stanislav Stibořík, Amerika 100, nejmen. z Hranic na poděkování 50, František Volek z Hustopeče 5, Karla Musilová z Rychtářova 50, Anežka Nezvalová z Podolí 10, Frant. Šatánková z Olšovce na poděkování 10, nejmenov. z Olšovce 10, Jan Fojtík, Tichá 5, Filip Kolář, Hranice 10, nejmen. 20, nejmen. z Partultovic 25, nejmen. z Oseka 100, Aloisie Prosilová, Vyškov 15, Julie Vitulová z Vídně 5, nejmen. 4, 20, A. Horutová, Malhotice 5, nejmen. 2, nejmen. 10, nejmen. 10, nejmen. 15, Marie Dostá-

lová z Brna 22, nejmen. 30, nejmen. 2, N. Sochová. Brno 10, Anna Dostálová, Brno 10, Žofie Muchová, Brno 100, Frant. Voldán z Malhotic 10, nejmen. z Němčic 3, nejmenov. 3, nejmen. z Adamova 5, Marie Uličná, Pravčice 10, Julie Chromová, Srbce 10, nejmen. z Adamova 3, N. Špiříková, Husovice 5, Božena Pávková z Brna 20, nejmen. 3, Matilda Malinová z Brna 20, N. Jedelský, Rovensko 5, Marie Kubrová 15, Anna Hrachovská z Olomouce 10, nejmenov. z Brna 40, nejmen. z Líšné 8, nejmen. 5, nejmen. 3, nejmen. 3, Marie Smutná, Plumlov 100, Ant. Teperová, učit. Plumlov 100, Manželé Kubíčkoví z Vážan 10, nejmen. ze Znojma 10, Jos. Falgrová z Příbora 5, nejmen. 10, nejmen. 3, N. Frydrychová, Hustopeč n. B. 5, Ant. Pospíšil z Hradečného 20, nejmen. z Lipinky 5, nejmen. 2, Marie Skalová 10, nejmen. 10, nejmen. z Chorynské Lhoty 5, nejmen. 5, nejmen. 5, nejmen. ze Závěšic 10, A. Štramberská 10, rod. Horáková z Palačova 10, nejmen. z Ohrozima 5, N. Logaj, Přerov 5, nejmen. 10, nejmen. 23, Frant. Sedláčková 10, Jan Žakovský, Bystřice p. H. 8, A. Kaňková, Kopřivnice 20, Viktorie Holubová, Kopřivnice 50, Frant. Pecháčková z Loukova 100, Klára Galijová 5, nejmen. 2, nejmen. 6, nejmen. ze Všechnovic 50, rodina Zapletalova 30, Marie Teprová z Lískovce 5, Anna Řehánková, N. Dvory 3, nejmen. ze Sazovic 10, manželé z Albrechtic 10, Filom. Mazalová, Uh. Brod 10, Alois Hrabal, Střebenice 15, Dárci z Ameriky věnovali v dolarech: Jan Kajš, Tex. 5, Jan a Magdalena Náhlíkoví, Ill., aby se Matička Boží přimlouvala za ně u svého Syna za dar zdraví 5, Ant. a Marie Gajdošíkovi 1, Ferd. L. Neškořík, Tex. 1, N. N., Spillville, Ia. 1, Josef Žák, Tex. 1, Teresie Tomanová, Wis. (na Svatoch. list) 2, Marie Kunová z os. sv. Jana Nep. St. Louis, Mo. 1, Frant. Jureka, N. J. 2, Tm. Pavlica, Mich. 1, Kat. Řeřuchová (na Svatoch. listy) 2.25, na oltář P. Marie Sv. hostýnské 2, A. Kovářova, E. Toledo, O. (přeplatné na Svatoch. hlasy) 1 dol. — Josef Šnobl ze Smržic 15, Barbora Bachanová z Hluku 10, Marie Jelenková z Hluku 5, František Čuba z Rajnochovic, parní pila 40, Frant. Strouhal, výměnkář ze Třebetic 8, M. Hlaváčková, Ostrov u Macochy 50, Jan Dronek z Hrobic 50, kaplan ze St. Jičína 100, Fr. Navrátil, stolař v Bystřici p. H. 25.84, Celestina Holá 15, Aurelie Švachová 10, Vincencie Motlaková 5, B. Leskovianová 5, Kateř. Krčmová 5, Marie Pešlová 5, Celest. Joklová 5, různí 20, nejmen. rodina ze Střebetic 100, nejmenovaný ze Střebetic 20, rodina Zatloukalová z Kojetína 15, Aloisie Zemanová v Bílé Lhotě 20, Anna Smékalová z Bílé Lhoty 10, A. Herodková ze Strerovic 30, Fr. Timonková v Kroměříži 100, Antonie Tylečková, rolnice ze Staré Vsi 20, koštelní sbírka ve Staré Vsi n. O. 30.60, Anna Havrdová z Čáslav 10, Frant. Panuška, zahradník v Brně 50, Hyjánková

M. Vsetín 2, Prcinová Jos., Vsetín 10, Filák Luis, Nev. Jork 10, Konařík P., Nový Hrozenkov 2, nejmenov. ze Vsetína 15, Kuchaříková Marie, Všechnovice 5, Nejmen. od průvodů 12, nejmen. rod. z Paršovic z Veselíčka 7, Barvínek N. z Frenštátu 5, 20, Juránková Marie, Stranberk 200, nejmenovaný 10, Filgasová Alžběta 10, Strnadová Teresie 2, Martinák P. a Bar. 4, Chovanec Rudolf, Brno 20, nejmen. z Drahotuš 15, Marie Kypus z Vysoké 25, nejmenovaný 10, Josef Vajda z Opatovic 5, nejmen. z Osíčka na poděkov. 10, nejmen. 3, nejmen. 2, Poláček Jan z Velatic 5, Jedlička Alois z Velatic 2, Janák Petr 10, nejmen. z Vlkoše u Přerova 5, nejmen. z Hrubčic 5, nejmen. z Hrachovce 20, Trunkl Valentin, Újezd 20, Čala Josef, Všemina 5, Mičudová Růžena, Slovensko 10, nejmen. z Bránek 2, nejmen. ze Slovenska 2, Křivánková Alžběta, Zákončí 10, nejmen. 10, nejmen. z Pašovic 8, nejmen. z Lipníka 15, Stuchlíková Al. ze Zlína 2, Janušík Fr. a Amalie, Bolelouc 6, nejmenovaný z Lipníka 5, nejmen. ze Šitbovic 10, Palovec Vincenc z Rusavy 25, Naklídál ze Zlína 5, Krajičková z Olomouce 5, Kudělková z Olomouce 9, Cyril Pospíšil, Sterovice 20, nejmen. 30, sl. Surmovy, učit. ze Ptení 50, nejmen. manželé z Budějovic 20, Bagar Alois z Hranic 5, Pacák Ludvík z Hranic 5, N. Bauerová z Rajnochovic 20, Měřák Alois z Dluhonic 50, N. Fišerová z Přerova 8, rod. Salašova, Mor. Ostrava 5, Jaška Alois z Kašavy 20, Jarošová Kateř. z Vedrovic 10, Hofmanová Marie 10, Křížková Fr. z Jankovic 5, nejmen. z Rackové 3, nejmen. z Kateřinek 20, nejmen. z Malhotic 10, nejmen. z Brna 5, Božena Krátká ze Šlapanic 5, nejmen. ze Šlapanic 10, nejmen. z Kozlovic 4.20, od poutníků z Velešovic u N. Rousínova 88, Dvořák Emil z Loučky 3, Bučan František z Loučky 2, Hrdý Frant. z Brna 5, Dufková Marie z Vejšovic 10, nejmenov. z Brna 5, od svadebčanů z Brna 10, Padovcová Marie ze Zábrdovic 50, nejmenov. z Brna 20, rod. Hložková z Dol. Těšic 50, nejmen. 20, N. Rychter z Brna 20, od průvodu zábrdovského 60, N. Hlaváčková z Juliánova 10, Dobrisková Frant. z Postřelkova 10, Vicentová Marie z Levnice 11, Urbanová Anna z Levnice 2, Urbanová Marie, Petřkovice 5, rod. Pátková z Oseka 50, ctihodné sestry Borom. z Frýdlantu 20, Kolaříková Anežka z Jankovic 15, N. Bublík 5, nejmen. z Kelče 5, Marie Žezulová 10, Fr. Zezula 10, nejmen. 10, nejmen. 7, Marie Erbenová, Židenice 5, Josef Kalina, Židenice 5, Frant. Burger, Židenice 5, Frant. Něnšková z Kladruhu 100, Cecilie Hubková, Přerov 10, Fr. Frajkovská, Slez. Ostrava 5, Jan Obločský z Vítkovic 12, nejmen. z Horní Vsi 5, N. Pokorný 5, Tereza Tvrdá z Kojetína 14, Ondřej Brunclík, Kyselovice 10, Frant. Rolinc, Rouské 5, Jan Vašina, Sěhradice 5, M. Šustková, Kaňovice 50, nejmen. z Kaňovic 10, dpr. z Vel. Týnce 2, Marie Jurdová,

Slez. Ostrava 10, nejmen. 10, Marie Kraj-
ská, Prostějov 5, Marie Fagošová, Prostě-
jov 5, Florent. Dostálová, Mor. Ostrava 5,
Marie Čihulková, M. Kunčice 5, rod. Olšá-
ková, Šumperk 17, Frant. Daňková, Tva-
rožná 2, Ant. Žíla, Židlochovice 50, ne-
jmenovaný z Holešova 5, poutnice z Ne-
dašové 5, nejmen. z Loukova 20, Anna
Rusková ze Šanova 24, Josef Planeta, Pro-
stějov 50, nejmen. z far. Starojické 10,
nejmen. z Čehovic 10, Jos. Hrbáček z
Franc. Lhoty 6, Johana Látalová z Určic
5, Marie Soldánová, Krumsin 2, Anna Ga-
líková z Bilnice 2, Marie Lošťáková z Kře-
nové 2.80, N. Břečková ze Skotnice 2,
N. Kuchařová ze Skotnice 2, nejmen. z
Nivnice 2, Aloisie Gajdušek z Hrubé Lhoty
20 Jiří Horák, Milokoš 2, bratři Rozko-
palovi z Kobeřic 10, nejmen. z Bernatic 6,
Rozalie Vrlová z Kladrub 2, Stanisl. Frant.
ze Strážnice 10, Gertruda Rechnerova z
Lidečka 20, Veron. Ištvánková, Dol. Boja-
novice 50, N. Ječmen z Král. Pole 50,
nejmen. z far. Zdounecké 50, Anna Šro-
mová z Lipníka 5, Josefka Pavelková z
Lipníka 10 rodina Kuchtová z Jičiny 50,
polanské procesí 10, nejmen. z Neda-
konic 10, nejmen. z Lačnova 5, nejmen.
z Krasna 5, rod. Sudolských z Kojetína
5, nejmen. z Náměště 100, Schnevais Alois
10, Anděla Koblihová z Přerova 50, Anna
Sedláčková z Ořechova 5, Marie Mašková,
Hřivný Újezd 2, Josef Dorazil z Újezdce
5, František Nesrsta, Přerov 20, Anna Ca-
labová z Količína 2, Marie Seinodová z
Kroměříž 5, Frant. Bernuvský z Chvalko-
vic 30, nejmen. ze Žákovic 40, nejmen.
ze Žákovic 15, nejmen. ze Žákovic 4.20,
nejmen. ze Žákovic 5, nejmen. ze Žákovic
5, Frant. Kyselíková z Němčic 10, N. Ha-
vákova z Němčic 5, Anděla Hledílková z
Vitonic 5, Jana Václavková z Konic 5,
nejmen. z Olomouce 2, Anna Kovářová
z Val. Meziříčí 4, N. Calaš ze Zábřeha 4,
průvod Dobrotický 10, N. Mazálková, Sv.
Hostýn 10, nejmen. 5, N. Čápková z Hulína
10, nejmen. z Moštěnice 10, Fr. Zanásko-
vá, Stará Ves 10, Jos. Zývalová, Stará Ves
2, nejmen. z Kojátek 50, Frant. Adamovská,
Prostějov 5, Jan Vrána, okr. soudce, Pro-
stějov 15, Josef Musal, Mor. Ostrava 5,
Anna Ježek, Mor. Ostrava 5, Alois Kluná-
ček, Brno 10, nejmen. 30, Teresie Čuntová
4, Teresie Hamrlíková 5, Jan Blinky z
Ostravy 27, Ludm. Kvasňáková, Mor. Ostra-
va 10, Marie Vydrichová, Mor. Ostrava
5, Leop. Haratíková, Mor. Ostrava 5, Jenov.
Valigorová, Mor. Ostrava 10, Frant. Raško-
vá z Horákova 5, Frant. Holubová, N. Ji-
čín 5, Fr. Pavlíková, N. Jičín 6, Boh. a
Štěpán Pokora, Morkovice 100, Vilém Sk-
melka, Brno 100, nejmen. 8.80, Anna Fe-
šárek, Mor. Ostrava 50, Fr. a Frant. Krček,
Tvarožná 50, Veron. Eliášová z Kozlovic
25, Anna Pustková z Kozlovic 9, Žofie
Kinclerová, Senice 10, nejmen. 2, Anděla
Plucnarová, Blazice 5, Žofie Školodíková,
Hradčany 5, Aloisie Horáková, Šenov 50,
nejmen. 100, Anna Rusinová z Opavy 10,

N. K., Vitonice 10, Vilema Stendová 25,
Kateř. Baranová 10, nejmen. z Líšně u
Brna 5, nejmen. 7, od poutníků minorit-
ských 21.70, neznámá 7, Marie Příhodová
5, Vonešová 5, od poutníků z Vranova
78, J. Heger, Olomouc 28.10, Frant. Švi-
háková v Lidečku 5, Ant. Novák v Lito-
myšli 20, Rozalie Zetková v Krhové 12,
A. Mikulenkova, Olomouc 30, M. Hlou-
chová v Radkovicích 10, sběratelka v Bo-
huslavicích 30, M. Pekárková v Radkovicích
10, Josef Vojek v Janovicích 10, Alžběta
Havlátova v Čejkovicích 50, far. úřad v
Rymicích 84, Frant. Křížková ve Smolkově
125, far. úřad Domažlice 20, Jan Matula,
Malá Vrbka 12, Františka Zámorská, By-
střice p. H. 12, Krist. Jirásková v Jamném
5, Marie Dohnalová v Hustopeči n. B.
20, P. Ign. Zavřel, em. děkan v Přerově 20,
Frant. Nautuch z Nov. Jičína 15, Jana
Vašková z Kozlovic 24, Ant. Jakubová,
Luka n. Jihl. 10, Krista a Aloisie Bartošovy
v Kralici 16, Karolina Brožková, Třešť 12,
Ad. Šlámečka v Místku 40, Hata Bažantová
z Vel. Němčic 6, Anežka Martinková, Mar.
Hory 12, Tekla Zrubková ve Frenštátě p.
R. 50, Kateřina Turánková, Praha 10, farní
úřad v Klášterci 5, Josefa Žáčková v Schra-
tici 5, Josef Hradil v Rusavě č. 76 12, Ma-
rie Homolová, Brno 10, Anna Kvasničková,
Rataje 12, Albin Břeský z Frýdlantu 10,
farní úřad ve Štípě n. M. 25, M. Maloch,
Konzales, Texas 160, Anastasie Konšelová
5, nejmen. 10, nejmen. z Nivnice 3, nejmen.
rodina z Olomouce 20, nejmen. 5, Karel
a Marie Hejdovi 30, far. úřad ve Zdounekách
od dobrodinců 100, Jan Šabata, far. ve
Slukách, Č. 50, Král, far. v Choryni 10,
Koutník z Ameriky 100, Barbora Měří-
ková z Dluhonic u Přerova 50, Klára Do-
koupilová z Vel. Senice 20, Kašpar Seve-
rin, Erin N. Y. 11, Mas. Rud. Rutar, Ar-
cadia 62, J. F. Kronaizil, Utica 155, Fr.
Zubatý, Bowen, St. Savanna 31, Václav
Ševčík, Savanna 31, Jan Křivák, Savanna
16, farní úřad v Brumovicích 50, nejmen.
z Val. Klobouk 30, Karla Nekulová z Dešné
u Jemn. 50, Antonie Pivodová z Loučky
u Nov. Jičína 5, Josef Smolka v Osíčku
50, nejmen. z Domamina 10, nejmen. 10,
ctitelé P. M. z Kozlovic 20, jistí manželé
z Krásna, okr. Frýdek 100, nejmen. z Ma-
lenovic 50, Marie Fitz z Příbora 5, far.
úřad v Brodku u Nezamyslic 11, Roz.
Zetková z Krhové 6, Občanská záložna
v Olomouci 80, M. Klévarová v Olšovicích
u Hranic 30, Jan Hlavinka z Krčmaní 24,
Frant. Vytrhlíková na Sv. Hostýně 5, A-
nežka Bachová, Litenčice 10, In. Neužil,
prof. náboženství v Bučovicích 5, Josef
Maksant v Březovém 10, Pražané 212.40,
Suchomelová ze Slavkova 50, Klára Dokou-
pilová z Vel. Senice 50, Fr. Karlavský z
Vážan 20, M. Filuková, učit. v. v. v
Třebíči 8, M. Bojanovská, Brno, Bratislav-
ská ul. 5, Marie Chudobová, úřednice v
Brně 5, Helena Saidová z Uh. Brodu 10,
Marie Pacáková z Otice u Opavy 100, Jan
Minář, katecheta ve Vítkovicích 1000.

Číslo 10.
Říjen 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Fr. Žák T. J.: Svatohostýnský poutník, str. 145. — Valná hromada Matice svato-hostýnské, str. 145. — Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 147. — Lahyrtš: Mše sv., str. 152. — P. Hoppenot T. J.-M. Hedv. Vávrová: Kříž v našem životě, str. 145. — P. R. Rozkošný T. J.: Zprávy se sv. Hostýně.

VYOBRAZENÍ: Křížová cesta Pražanů 3.-VII. 1924, str. 148. — Pražané na Sv. Hostýně 3.-VII. 1924, str. 149. — Vdp. P. Leop. Škarek T. J., provinciál na visitační cestě na sv. Hostýně dne 8. září 1924.

Dary na elektrisaci. Dr. Mičura ze Slovenska 100, Čajánek Amalie 20, nejmen. 10, N. Šelepová z Vel. Bystřice 5, nejmen. 10, nejmen. z Biskupic 20, N. Hubíková z Holešova 10, nejmen. 20, Anton. Valná 10, Anton. Karlíková 5, Kateř. Kostková z Lubné 20, nejmen. z Lešné Lhoty 5, nejmen. z Domažlic 20, Filom. Vybíralová, Celčice 5, nejmen. ze Zahnašovic 10, Frant. Halparová z Příbora 10, Fr. Frýdlová z Příbora 5, Anna Juřenová z Kvačic 50, Ludv. Polášek, Morkovice 10, nejmen. 10, Frant. Pagáč, Říkovice 5, nejmenovaný z Napajedel 5, nejmen. z Kudlovic 3, nejmen. z farnosti Rožnovské 5, Jos. Kubíček, Němčice 20, nejmen. 30, Fr. Kašpárek, Kopřivnice 5, nejmen. ze Střebětice 10, rod. Bachářík z Bezuchova 100, nejmen. z farnosti Střebětické 50, nejmenovaný z Loukova 20, nejmen. z Tučap u Holešova 20, Filoména Cegánová 2, Marie Lošáková 2, M. T. B. Bašovice, Slavkov 40, Amalie Tkačová, Kozlovice 10, Anežka Korhoňová, Kněždub 2, Frant. Ondručková, Kostelec 5, Jašová N. z Bystřice 2, nejm. z Uh. Hradiště 16, Jan Zpěvák, Přerov 20, nejmen. z Vel. Opatovic 50, nejmen. rodina z Opatovic 55, Mariánská družina z Kvasic 30, Aloisie Gacková Sl. Ostrava 50, nejmen. z Mor. Ostravy 15, nejmen. 5, Berta Blažková, Reznovice 20, Zofie Nedomová, modistka v Prostějově 20, Václavek Josef v Prostějově 5, Teresie Matoušová z Morkovic 5, Marie Dastychová v Olomouci 5, Jaroslav Přítel, katecheta, Kr. Vinohrady 5, M. Sládečková v Olomouci 5, P. Vojt. Chromeček, far. v Mor. Kočově 10, Ondřej Poledna v Břesovicích 5, Anna Šindelářová v Brně 20, P. Vilímková v Stříbrnicích 25, Helena Kšelová v Samotíškách 5, Anna Mrňuščíková 5, Václav Martiščák 5, Marg. Orsáková 3, Anna Zapalačova 1.20, Anna Vaškova 0.50, Veronika Haničáková 0.40, Anežka Koňářikova 5, Jan a Anna Marečkovi 2, Anna Maláková 1, Apolena Orsáková 5, Lukáš Václavík 1, Marie Andrášková 1, Josef Zapalač 1, Jan Uherek 1, Vincencie Leskovjanova 3, Lukáš a Veronika Mikušovy 5, Anna Vaškova 1, Ap. Orsáková 2, Tomáš Jocehc 1, Anna Jurčová 1.50, Alžběta Koňářikova 1.30, Frant. Planka 3, Pavel a Paulina Jochcovi 10, Pavel a Anna Jochcovi 7, vesměs z Nového Hrozenkova, Antonín Urbančík v Písku u Bzence 12, Frant. Mikulová, zem. nemocnice v Olomouci 12, Fr. Lisa, rol. Bejňovci 25, Julie Sládečková, Paskov 20,

Frant. Novosad, Podhradní Lhota 15, nejmenovaná, Loukov 15, Tekla Mikulová 5, Karel a Marie Hajdovi z Milotic u Hranic 20, nejmen. poutníci 25, nejmen. poutníci 10, Niesnerová Anna, Přívoz 10, Křížková Anna, Přívoz 10, nejmen. z Přerova 10, nejmen. 3, dr. Jos. Šima, prof. z Prahy 10, N. Srovnalík, Přívoz 10, Karel Pekárek, Kroměříž 20, Ant. Holemanová 3, A. Zemanová, Kojátky 5, nejmen. 2, Marie Janková, Fryčovice 50, nejmen. 10, nejmenovaný z farnosti Soběchlebské 20, N. Raclavská 10, Ignác Chytil, Drahlov 25, Karol. Křížková, Holice 10, nejmen. z Olomouce 5, Frant. Cyrmela, Olomouc 20, nejmen. 3, Zhřívála František, Troubky 10, Marie Brabcová 2, nejmen. 50, Frant. Václavová z Kožušan 10, M. Skokánková, Náměšť 25, N. Dragounová, Drahlov 10, rod. Skýbova, Štěpánov 20, nejmen. 15, Anež. Hanáková z Tážal 10, nejmen. 50 poutníci z farnosti Slatěnické 50, nejmen. 25, Anna Šafářová, Novosady 5, nejmenov. 3, Jos. Ztratil, N. Dvory u Olomouce 10, nejmen. 11, nejmen. z Olomouce 25, nejmenovaný ze Štěpánova 20, nejmen. z Olomouce 20, průvod z Olomouce 50, nejmenovaný z Olomouce 6, nejmen. kramářka na Sv. Hostýně 10, nejmen. 3, N. Ramíková, Slez. Ostrava 5, nejmen., Sl. Ostrava 5, nejmen. z farnosti Soběchlebské 10, Jos. Vrtěl, Polkovice 10, Jan Vaníček, Horní Bečva 5, Fr. Skácel, Nedakonice 10, nejmen. ze Žubří 5, Kateř. Michna, Čejkovice 5, M. Olejníčková, Tovačov 10, Kateř. Šöper, Slovensko 10, Jos. Mareček, Kunovice 40, nejmen. z Količina 7, Jos. Pecháček, Loukov 100, nejmen. 5, nejmen. 5, Marie Křenková, Vostopovice 5, Magd. Křenkova, Vostopovice 5, nejmen. 4, Jos. Tesař, Šidbořice 10, nejmen. 20, nejmen. ze Zahnašovic 20, nejmen. 5, poutníci 5, Anežka Kalábova, Kostelec 10, Navrátilová z Olomouce 5, Frant. Bakala, Martinice 50, Mariánská družina z Opavy 50, nejmen. 5, Marie M. z Místku 10, ctihodná sestra Metodie z Prahy 50, nejmen. 5, Josefa Nováková z Chromče 20, nejm. ze Znojma 10, nejmen. 50, nejmen. z Brna 10, nejmen. z Brna 10, nejmen. z Brna 10, nejmen. z Brna 7, Frant. Mačková z Brna 20, Anna Minaříková z Těšetic 5, Jan Korhoň z Břuchotína 30, nejmen. 4, Karol. Ležanská z Kostelce 50, Jan a Frant. Herman z Choryně 40, N. Matochová z Poruby 14, Marie Ondráčková, Brno 10, Marie Staňková, St. Bělá 5, rod. Drncová ze Štěpánova 5, ctihodná sestra Cong. Šedých

sester z Prahy 60, Barb. Hrabalová z Kojetína 10, A. P., Odry 10, nejmen. z Velké u Hranic 60, N. Sískorec od Příbora 20, Krist. Janíčková, Pr. Bečva 6, nejmen. z Opavy 10, nejmen. z Pačlavic 5, nejmen. z Rudslavic 5, nejmen. z Postřelkova 500, nejmen. 5, nejmen. 80, August Freisleben, Imramov 20, Marie Roubíčková, Imramov 20, Anežka Opršalová, Kyselovice 10, Fr. Hradil, Kozlovice u Přerova 10, Fr. Berger, farář v Polance 20, Snoubenci z Vel. Karlovic 5, Václav Buchta, kaplan v Brně 10, Fulgenc Novotný, O. S. Aug., Lnáře 5, nejmen. ze Zábřeha 20, nejmen. 20, nejmen. z Mar. Hor 50, nejmenov. 5, děkan Sehnal Rapotín 20, Berta Doležalová, Popůvky 3, Dr. K. Stuchlý, spirituál v Odrách 20, Fr. Jedlička, katecheta v Bytěši 10, nejmenov. 10, nejmenov. z Mor. Ostravy 10, Eleonora Bořková, Přerov 2, Adolfina Rýpalová, Přerov 4, Josefa Kohoutová, Lukov 20, nejmen. z Brna 20, Růžena Prágrova, Kroměříž 5, nejmen. 5, nejmen. z Uh. Hradiště 10, nejmen. kněz 10, Josef Heral, dóm. vikář, Brno 20, nejmen. z Brna 50, Ant. Pacirova 3, poutnice z Brna 20, poutnice z Brna 10, služebná z Brna 20, nejmen. odběr. Hlasů 5, nejmen. 10, nejmenov. 5, Jan Náhlik, Hr. Lhota 5, Marie Nováková (sbírka od průvodu brněnského) 577.40, nejmen. od Brna 10, Anežka Lášenská, Šelešovice 15, M. Pospíšilová, hospodyně na faře chvalnovské 25, nejmenov. 25, nejmenov. z Kroměříže 10, N. Zemanová z Husovic 10, nejmen. 5, rodina Řehořková, Lovosice 10, Hermína Dočkalová z Břestu 20, nejmen. z Brna 3, N. Svobodová z Brna 5, nejmen. z Brna 2, nejmenov. 10, rodina Bendova a Křípalova 5, nejmenov. 50, M. Sekaninová z Otmarova 5, nejmenov. 5, Kubínková z Opavy 5, Fr. Bém, katecheta z Hranic 10, K. Konečná, Břest 10, sestry sv. Kříže v Choryni 50, Jan a Greta Rejzkovi v Brušperku 50, moravsko-valašská děvčata, zaměstnaná ve vinohradech v Bratislavě 25, Fr. Stryhal, učitel v Lipnici 10, Anežka Bernovská ve Chvalkovicích u Iv. 20, Fr. Gerla, hudebník v Kladerubech 20, Marie Hružová v Kroměříži 20, dp. Raslav v Moravičanech 5, Jan Tabáček v Lipinci u Hradečné 3, Jan Mikl ve V. Ořechové 13, Jan Konečný, kons. r., farář na Rudě ke cti a chvále P. M. Sv. 100, milosrdné sestry sv. Karla Bor. z Líšně 257, Ad. Slámečka, lněná přádelna v Místku 40, Jos. Šumšal, farář, Heroutz 7, M. Moravcová, ind. uč. v Radimí 50, Rud. Hrobařová, učitel v Poříčí n. S. 50, sdružení katol. mládeže u sv. Aloise na Král. Vinohradech 50, T. Jiroušek, redaktor z Prahy 20, Anna Coufalová z Loděnice 20, M. Kettnerová z Malenovic 10, nejmen. z Troubek 25, Marianské družiny prostřednictvím dp. Foltynovského 100, Ignát Zháněl v Brně 190, Fr. Beneš, farář v Hukvaldech 15, Fr. Hradil, koozp. ve Šternberku 50, Josef Seget, farář v Zubří 20, nejmenov. 10, N. Šilhavý (od poutníků) 45, nejmenov. 5, nejmenov. 5, nejmenov. 10, Marie Klimová z Brna 100,

nejmenov. ze Strážnice 4, nejmenov. ze Strážnice 2, Žofie Večeřova ze Šlapanic 10, Kateř. Voleruchová 5, Veronika Veselá z Rašovic 5, Anežka Obdržálková z Rašovic 10, Marie Habatková z Kunovic 2, Marie Štěrbová z Kunovic 2, nejmenov. 20, Beata Poláková ze Šlapanic 2, Marie Hílková ze Šternberka 10, Josef Stavěl 10, nejmenov. 5, nejmenov. 10, Marie Petrová z Němčic 25, nejmenov. 10, nejmen. kněz 10, Josef Pukl, Nevojice 6, nejmen. z Bystrice p. H. 6, Eleonora Lužná, Příbor 100, nejmen. 7, nejmen. z Polkovic 10, Žofie Zbořilková z Hrubčic 10, Just. Mudráková, Újezd 10, Anna Janáčková z Cichova 2, nejmen. z Ludkovic 20, Martin Matrika ze Srní 5, J. Karausová, Kunčice 25, Fr. Chlebková z Palkovic 10, nejmen. z Palkovic 20, nejmenov. 6, M. Hlupíková 4, rodina Drbalova z Líšně 10, N. Libosvárová 15, Otilie Dvořáková, Hodonín 20, M. Jemelková z Týna 5, Paula Štefková 5, Matouš Šispera z Veselí 20, Bartol. Juřena z Veselí 5, Anna Zbránková, M. Karlovice 5, 2 Strážničanky 20, Karel Kolařík, Doubrava 2, nejmenov. z farnosti charvátské 60, Anna Božková z Kostelce 10, nejmen. 25, nejmen. z Bránek 6, nejmen. 6, z pozůstalosti Jos. Bartošové z Vážan 50, Art. a Bnt. Bilíkovi z Boršic 10, rod. Tomčíkova 30, na upomínku na ř. rodiče 20, nejmen. ze Soběchleb 50, nejmen. z Holešova 5, nejmen. 10, Jos. Melaška z Cichova 3, Věra Vysloužilová z Prostějova 50, nejmen. z Cichova 10, nejmenov. z Třebetic 100, N. Rezková, Uh. Brod 100, nejmen. 17, Š. Fridrichovský 10, N. Vavříková, Ratimov 10, N. Herman, Kladruby 20, poutnice ze Znojma 20, nejmen. 5, Marie Němcová z Čebína 10, nejmenov. od Kojetína 50, Marie Pospíšilová 25, nejmenov. z Brna 30, Marie Baďurová z Holešova 5, nejmenov. z Čes. Těšína 25, Veron. Tobolová z Kozlovic 5, Emilie Žebráková, Heřmanice 2, Josefa Händleinová, Hodonín 50, Ant. Dudíková z Ostravice 9, Anežka a Frant. Zimákoví z Napajedel 10, Marie Kubalová, Vysoká 10, Marie Bajerová, Kostelec 20, nejmenov. 6, Herma Cabíková z Prostějova 5, nejmenov. 6, dělnice z Raškova 10, nejmen. z Klokočova 5, nejmen. z Trnávky 5, Marie Zemková, Vlčnov 2, Marie Ryšánková z Oseka 5, Marie Bolomová 5, nejmenov. 6, nejmenov. 15, Ant. Vymětalíková, učitel ze Soběchleb 30.

Na korunky. Viktorie Vilkusová z Vřesiny 5, nejmenov. 10.

Socha B. S. Páně. Čtenářka Hlasů Svatohostýnských 3, Marie Novosadová z Radvanic 5, nejmenov. z Čehovic 10, Ant. Gintrová z Dluhonic 3, Karel Pešler, Hranice 25, rodina Švestkova, St. Lískovec 5, Anna Kuchtíčková, Rychtářov 10, nejmen. z Prostějova 10, A. Bojgarová, Holešov 5, Anna Kuchtíčková, Rychtářov 10.

Křížová cesta. Nejmen. z Prostějova 50, nejmenov. z Leskovce 5, Marie Žezulová 10, nejmenov. 10, N. Haderková z Mor. Ostravy 5, Amalie Brečková 4, Marie Hrab-

cová 5, N. Fridrichovský 10, nejmen. 10. Marie Záhořáková, Prostějov 3, rodina Janáková, Přerov 50, nejmenov. z Klokočova 5, nejmenov. z Oseka 10, nejmen. ze Zahnašovic 10.

Hlasy Svatohostýnské. Nejmenov. kněz 100, děkan Ošťádal, Bohuňovice 8.

Na misionáře. Nejmen. z Rožnova 50.

Na opravu sochy sv. Antonína. František Kaistura z Přívozu 50.

Hlavní oltář. Nejmen. z Brna 5, nejmen. z Postřelmovy 10, Marie Pospíšilová, Chvalnov 25, nejmenov. 5, nejmen. 10, nejmen. z Olomouce 25.

Sv. Antonín. Nejmen. 5, Zofie Slováková z Dřevohostic 5, Bož. Zmeškalová, Dřevohostice 5.

Vojenský pomník. Petronila Prokšová z Brna 5, A. Minaříková, Prakšice 5, Frant. Ondra, Rozseč č. 28 200, N. Konečná z Olomouce (za pohlednice) 25, N. Valáková z Brušperku 20.

Hlavní oltář. Cyril Pospíšil ze Strerovic 20, Anežka Blahová z Jindřichova 200, nejmen. od Hranic 100, Marie Roháčková, Prostějov 20, nejmen. z Partutovic 25, Marie Pátková z Oseka 30, Jos. Plesníková 5, manželé Cibulkovi 10, Marie Veingartová, Krásno 5, Cecilie Hubková, Přerov 5, Karel Pešler, Hranice 25, nejmen. z Poličky 20, rodina Strušková z Drnovic 20, Marie Šustková, Kaňovice 10, Kateř. Damborská, V. Bilovice 50, P. Ig. Zavřel, děkan v. v. v Přerově 10, Kateř. Řežuchova z Ameriky 64, nejmen. z Karlovic u Fr. 30, nejmen. z Vostopovic na poděkov. 5, nejmen. za uzdravení 20, M. Chromečková 1000, Hrudníková 10 zlatých korun, Anna Polerová v Přerově 15.

Sv. Antonín. Frant. Sýkora ze Senice 20, nejmenov. 20, Fr. Kubová z Roštění 5, nejmen. z Pečkovice 5, Leopold Drbal z Předmostí 5, Anna Frýbortová, Hostějov 5, Fr. Nesrsta, Přerov 5, nejmen. z Dřevohostic 20, nejmen. z Dřevohostic 6, Fr. Hrdý 5, nejmen. z Brna 10, nejmen. z Brna 5, Anna Halová z Nivnice 5, nejmen. z Opatovic 5.

Oltářní světlo: Marie Vinklerová z Klokočí 5, nejmen. 10, Pavla Čuhajová z Koblova 5, nejmen. z Pečkovic 5, nejmen. z Mor. Ostravy 5, Kusáková z Mor. Ostravy 5, Ant. Gelrová z Vídně 12, nejmen. z Popovic 7, nejmen. z Olšovice 10, Viktor. Holubová z Kopřivnice 50, nejmen. 50, Věra Čermáková, učit. v. v. v Brně 100.

Na korunku: Viktorie Vilkusová z Vřesiny 5, nejmenov. 10, Rosalie Parešova v Napajedlích 50.

Socha B. S. Páně: Čtenář Hlasů Svatoh. 3, Marie Novosaďová z Radvanic 5, nejmen. z Čehovic 10, Ant. Gintrová, Dluhonice 3, Karel Pešler, Hranice 25, rod. Švestková, St. Lískovec 5, Anna Kuchtičková, Rychtářov 10.

Křížová cesta: Nejmen. z Prostějova 50, nejmen. z Leskovece 5, Marie Zezulová

10, nejmen. 10, N. Haderková z Moravské Ostravy 5, Amalie Brečková 4, Marie Hrabcová 5, N. Fridrichovský 10, nejmen. 10. Ondř. Otáhal, farář v. v. v Kroměříži, zaplatil III zastavení.

Na opravu sochy sv. Antonína: František Kaistura z Přívozu 50.

Na kostel. Nejmenovaná 20, Marie Fialová, Polehradice 10, nejmen. manželé ze Zašové 100, rodina Mácova z Bilan u Kroměříže 30, Anna Libová z Vítkovic, červené antipendium, nejmen. 2 oltářní vela, Anděla Hejdukova 10 doll., rodina Ed. a Fr. Strnadových 2 doll., Kryštofa 1.50 doll., dp. Jemelka 0.50 doll.

Milí hosté. Ve středu večer 13. srpna zavítala na Sv. Hostýn francouzská delegace studentů. Členy jejími jsou profesoři dr. Bottinelli, dr. Gasque, Gouhier, Susini, Chibon; s nimi přijeli hrabě de Montesquion, studující polytechniky, Fraisse, syn generálů a Salain, studující na diplomatické škole. Byli na unionistickém sjezdu na Velehradě, navštívili Prahu, Olomouc, Nitru, odkudž přes Sv. Hostýn jeli na katolický sjezd brněnský. Jsou podporováni zahraničním ministerstvem francouzským a také zahraniční ministerstvo vyšlo jí blahovlně vstříc. Vždyť mise je pověřena zpravodajstvím žurnálů La Croix, Echo de Paris, Figaro, Journal des Débats, Petit Parisien a Matin. Brožurou, kterou chystá, má informovat francouzskou veřejnost o náboženských poměrech v Československu, které naši odpůrcové, zvláště Maďaři, líčivají Francouzům nejtemnějšími barvami. Proto ji také dr. Dvorník přivedl na Sv. Hostýn, aby na vlastní oči viděli zbožnost poutníků. Spatřivše poutníky v národních krojích pravili, že tak krásného obrazu ještě neviděli. Poutníky, kteří celou noc v chrámě se modlili a zpívali, přirovnávali k prvním křesťanům, kteří v katakombách konali bohoslužbu. Takovou víru prý měli první šířitelé křesťanství. Měli proslovy u pomníku padlých a při akademii na louce, v nichž se vyjádřili, že byli velice dojatí vírou a láskou Moravanů a že vzpomínky na Sv. Hostýn jim hluboce utkvěly v mysli. 20. srpna poslali ze Žiliny následující dopis: Byli jsme velice dojatí (moji přátelé mi o tom mluví právě nyní opět) pohledem na všechen ten lid, který přes špatné počasí a únavu chtěl ztráviti v modlitbách dva dny na vaší svatě hoře. Takový nával mi připomněl Lurdy, kde jsem byl na pouti před několika měsíci. Zatím jsme se zúčastnili jiných náboženských manifestací na př. v Brně; všude táž velká víra, ale nikde větší než tam u vás. Pierre Jordan.

Za láskou! Výkřik utrpení a lásky. Ce-
na této krásné knížečky, vyzdobené ob-
rázky, jest jen 60 hal. Objednati dlužno
aspoň 5 výtisků. Dopište si na adresu: Čas
„Za láskou!“ (Svaz Charity) Brno-Zabovře-
sky, Tolstojova ulice čís. 33.

Číslo 11.
Listopad 1924.

Ročník
XXXX XX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Fr. Žák T. J.: Svatohostýnský poutník, str. 161. — Duše v očistci, str. 161. — Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 164. — P. Hoppenot T. J.-M. Hedv. Vávrová: Kříž v našem životě, str. 166. — P. Fr. Videnský T. J.: Čeští misionáři mezi Indiány v Americe, str. 167. — J. M. Skalný: Kvítek z pouti, str. 168. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Má Sv. Hostýn význam pouze minulosti?, str. 168. — Lahyrt: Mše sv., str. 170. — Jindřich Valouch, katecheta na Vsetíně šedesátníkem, str. 172. — P. Fr. Žák T. J.: Pod ochranou tvou, str. 174. — P. R. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna

VYOBRAZENÍ: Večer u hřbitovního kříže svatohostýnského, str. 162. — Poutníci z Rostenic u Lulče, str. 169.

Službička prokázaná Božskému Srdci Ježíšovu.

V době války, kdy se právě dělo nejvíce hříchů, byla založena v naší vlasti kongregace hodící se jak svým účelem, tak svou zevní činností do naší doby. Členové této kongregace zasvěcují se úplně Božskému Srdci Ježíšovu a zavazují se:

1. Býti v první řadě obětmi smíru v náhradu za ty veliké urážky, které se mu dějí. — Tato smírná oběť obsahuje celý život Sester.

2. Ošetřovati úplně bezplatně chudé opuštěné nemocné, takové, kterých se i dobří lidé štítí, o které se snad nikdo nestará, neb ani o nich neví; takové vyhledávají, jim pomáhají a starají se hlavně o záchranu jejich nesmrtelných duší.

Kolik takových ubohých bylo by snad zahynulo, kdyby se jim byla v pravý čas neposkytla pomoc. Právě těch se sestry ujímají, a kam nemá přístupu kněz, tam mají přístup ony sestry, jejichž povinností jest raziti knězi cestu do ubohých rodin a k loži umírajících.

Sestry nemají žádných příjmů, neboť konají své služby úplně zdarma; vydržovány jsou ze svého skrovného věna a z darů dobrodinců. Poněvadž tato apoštolská činnost jest tak potřebná právě v naší době, docházejí na sestry často prosby, aby zakládaly filiálky i v jiných městech. (Dosud jsou pouze v Brně a v Praze.) Ale aby se mohly rozšířiti je naprosto třeba většího mateřince pro výchovu novic, které se hlásí v hojném množství. Z jara se má začít se stavbou poblíž Brna — ale prostředky stačí pouze na malou, sotva dostatečnou část budovy. Na stavbu kaple, která má přece býti srdcem celého domu, nemohlo by býti ani pomyšlení.

Kdo chce býti navždy účasten všech modliteb vykonávaných za dobrodince Kongregace Těšitelé Božského Srdce Ježíšova?

Kdo chce přispěti k tomu, aby Božské Srdce Ježíšovo bylo potěšeno a aby se Mu podával smír za nesčíslné hříchy, kterými bývá neustále urážen?

Kdo chce pomoci zachrániti nesmrtelné duše, které na pokraji hrobu se nalézají v těžkém hříchu a v největším nebezpečí?

Kdo chce pomoci uleviti nesčíslným, ubohým, opuštěným nemocným v jejich utrpení?

Kdo chce býti účasten všech smírných obětí a skutků, které sestry konají pro záchranu nesmrtelných duší?

Nechť přispěje ku stavbě zmíněného, naprosto nutného mateřince sester. Zbožné duše, které by rády konaly skutky tělesného i duchovního milosrdenství na svých bližních, ale pro povinnosti svého stavu nemohou, nechť je konají prostřednictvím těchto sester.

Obrácíme se na všechny ctitele Božského Srdce, aby pomohli vystavěti dostatečně velkou část budovy a zejména také kapli!

Obrácíme se na zámožné i chudé — ať dají mnoho nebo málo, každý dar je vítán! Pán Bůh nehledí na velikost darů, nýbrž na lásku a ochotu darujícího!

Obrácíme se na dobročinné lidi bez dědiců, kteří přemýšlí, na jaký účel by mohli věnovat svůj majetek.

Obrácíme se na ředitele a ředitelky třetích řádů, mariánských družin, katolických spolků a korporací, aby při příští schůzi uspořádali sbírky na tento účel. Obrácíme se zvláště na duše, které by rády něco vykonaly pro Božské Srdce Ježíšovo: uspořádejte malé soukromé sbírky v kruhu Vašich známých, v rodině, ve škole, v úřadě, v továrně; sbírejte po halách, po korunách a pošlejte obnos, ať už je malý nebo velký! Prosíme všechny aby z lásky k Pánu Ježíši nějakou méně potřebnou věc, kterou si právě chtějí koupit, nekoupili: aby se zřekli nějakého výletu neb zábavy; aby šli jednou pěšky, když chtějí použiti elektriku; aby se zřekli jediný den neb několik pátků po sobě cukrovinek, čokolády neb ovoce, vína, tabáku a aby poslali ušetřené peníze na dole uvedenou adresu. Tímto způsobem příspěvky by se staly zvláště milé Božskému Srdci. I děti by se mohly účastniti tím, že by darovaly Ježíškovi haléře, které dostaly na pamlsky a větší požehnání by spočívalo na těch malých darech, než na stovkách milionů.

Ještě jednou prosíme všechny, kteří milují Božské Srdce a chtějí se Mu zavděčiti, aby pomohli vystavěti tento dům k Jeho útěše, cti a slávě!

Božské Srdce zajisté odmění každou obět tisícírovnoběžně!

Adresa na zasílání darů:

Těšitelky Božského Srdce Ježíšova, Brno, Šeříkova ul. č. 1, Úřednická čtvrt.

Min. rada František Sedláček. V sobotu dne 4. října slavil své vzácné jmeniny a v neděli dne 26. října své sedmdesátiny zasloužilý lidumil min. rada František Sedláček, rodák z Hrušky u Kojetína. Svou neúnavnou prací v plnění svých úřednických povinností jak v politické správě obkresní, tak zvláště při politické správě zemské v Brně, dále svou laskavostí a svědomitostí získal si všeobecné vážnosti a úcty a vybudoval si nejvzácnější pomník lásky a vděčnosti. Mimo to je znám i svou činností charitativní. Největší radostí mu vždy bylo pomáhati bližnímu a těšiti nejen dobrým slovem, ale i skutkem. Sedmdesátky dožívá se pan min. rada Sedláček v plné životní síle. Nesčetní gratulanti a celý výbor Matice svatohostýnské jako svému milému místopředsedovi přejí mu při této příležitosti ze srdce, aby jej a jeho šlechetnou a přestědrou choť Pán Bůh ještě dlouho zachoval v nezkaleném zdraví a svěžesti.

Nový hrob na hřbitově. Protože na Sv. Hostýně je málo obyvatelů, bývá tu pohřeb vzácný. R. 1912 na jaře byl uložen k dočasnému odpočinku P. Malý, na podzim 1912 z hostince Vincencie Hřívová, v lednu 1917 dr. Jan Schneider, v červenci 1920 Aloisie Macíková, služka v klášteře, v lednu 1924 P. Frant. Zimmerhackel, a 27. září 1924 z Útulny Aloisie Caletková, manželka hostýnského varhaníka. Nebyla dlouho nemocná a netušila, jak je blízko smrti. V pondělí odpoledne 22. září přivolaný lékař však uznal, že jí již není pomoci. Proto hned večer dostala poslední pomazání a v úterý ráno sv. přijímání. Hned potom byla dovezena do Lipníka do nemocnice autem; ve středu přišla telefonická zpráva, že o 8. hod. ráno zemřela na srdeční vadu. V pátek ráno byla převezena nahoru, a v sobotu o 9. hod. byl pohřeb. P. superior s asistencí zdejších kněží měl zpívané requiem a za doprovodu příbuzných z Pavlovic u Přerova, známých z Bystřice, ze Slavkova a okolí byla za husté mlhy a prudkého větru k dočasnému odpočinku uložena. Jest vyobrazena v zářijovém čísle na stránce 138, která stojí v bílé zástěře u obrázku P. Marie Svatohostýnské nad lomem. O. v p.!

28. září byl na pouti synovec Jana Zapletala malíře chrámu hostýnského. Vilém Bezděk, kostelník u sv. Augustina ve Vídni a pomocník P. Abela. Měl za manželku Louisu Zapletalovu, dceru malířovu; po 25 letém šťastném manželství zemřela. Druhá dcera posud žije ve Vídni jako milosrdná sestra, jmenem Rachiltis; má 70 let, v řadě je přes 50 let. Jan Zapletal se narodil v Kroměříži 2. března 1840. a zemřel 2. července 1891 v Praze.

Členové Matice. V zářijovém čísle v článku o Matici svatohostýnské je napsáno, že jednatel dr. A. Stojan roku 1901 prohlásil, že není členem Matice ten, kdo nedostal pozvánku na valnou hromadu Matice. Učinil tak proto, aby se zjistily správné

adresy členů. V té době byly pozvánky laciné. Nyní se však již členové nezdají, neboť vědí, že valná hromada Matice bývá v neděli po 15. srpnu, a kdyby se daly tisknout pozvánky, a rozesílaly se jednotlivým členům, stála by bezmála každá pozvánka s obálkou, poštovní známkou a s napsáním adresy skoro 1 korunu; u 14.000 členů 14.000 Kč. tolik co obnáší nájemné z hostince. — Na valné hromadě Matice svatohostýnské 21. srpna 1921 bylo ustanoveno, že zakládající člen Matice platí buď jednou pro vždy 100 Kč, neb 10 Kč zápisného a ročně pak 10 Kč. Členové řádní a přispívající platí 5 Kč zápisného a roční příspěvek 2 Kč. Kdo by se chtěl dáti pohřbiti na hřbitůvku svatohostýnském, zaplatí Matici 2000 Kč. — Tím, že někdo odebírá Hlasy, není ještě členem Matice Svatohostýnské; musí se přihlásiti zvláště.

Dary na elektrisaci. Jan Kř. Groslík, nadučitel ve výslužbě v Konici 50, Růžena Haselmannová v Konici 50, Julie Pokorná, Jaroměřice 10, nejmenov. 2.50, nejmenov. 5, N. Choleva, Bystřice p. H., 5, nejmen. 10, Albert Pecka, Čejkovice 10, Fr. Vysloužilová, Vaclavovice 10, Anežka Holáňová ze Žiliny 5, nejmenov. z Havřic 10, Marie Blažková z Bernatic 50, Anděla Ovesná z Lipiny 20, Ant. Bajer, Jezernice 20, Ver. Eliášová, Kozlovce 25, nejmenov. 5, Marie Hovjacká, St. Hamry 15, Kadlíková Marie 10, Kadlčák Frant. 10, N. Hermanová, Kladruby 20, Tomáš Kundrát, Hradčany 50, nejmen. 8, nejmenov. ze Skalice (Slezsko) 20, nejmenov. 10, nejmenov. 4, N. Bobáková 5, N. Nováková, Staré Město 200, nejmen. z Rymic 50, Dr. Kl. Žurek 10, nejmenov. z Horké 20, Anna Lakosilova z Velehradu 5, nejmenov. z Vyškova 9, Fr. Kyseláková z Němčic 20, N. Oplocká z Němčic 5, Sv. Marek od Opavy 10, nejmen. 10, Tomáš Adámek v Oznici 30.60, spolek poutníků svatohost. farnosti těšetické 100, rodina Rykalova z Klimkovic 30, Josef Herot v Lubné 25, Václ. Klabouch, kaplan v Sušici 12, Anna Skřečková v Přerově 12, Metodějka Janyšková v Janovicích 3, Barbora Janovcová v Zábřehu 60, Jan Kř. Sroslík, nadučitel v. v. v Konici 50, Růžena Haselnusová v Konici 50, Marie Šebíková, ředitelka měšť. školy v Brně 10, Jan Fr. Šeřs, knihař v Žamberku 2, Marie Svozilova v Olomouci 20, Marie Plotěná v Jiřkovcích 20, Jan Mikulica, žel. zříz. v Hlinsku 9.60, rodina Valášková ve Vlkoši u Přerova 30, Ferd. Sedláček v Začanech u Sokolnic 13, farní úřad v Žerotcích u Znojma 10, Fr. Tomáš Maluš z Hradce Král. 30, M. Schenfeld, San Francisco 130, Anna Vávrova, Royal Oak Mich 33, Jan Belko Hromadová v Rakové 10, Eleonora Lužná, Příbor 5, nejmenov. 10, nejmen. ze Šaštína 20, Anna Slezáčková, Raclavice 3, N. Habrman, Kopřivnice 50, Frant. Bartoník, Kvasice 20, Anna Mužíková, Želč 30, nejmen. odběratel Hlasů ze Žalkovic 100, nejmen. 10, nejmenov. 20, nejmen. z Břestu 5, Karol. Zelová z Holešova 5, M. Sedláčková z Ot-

nice 50, nejm. z Těšetic 20, 3 nejm. poutnice z Otnice 31, Adolf Gicler z Pavlovic 25, Karel Švéda, Hodonín 10, Johana Grosmanová 5, nejm. 5, nejm. 10, Lambert Marek Štramberg 20, nejm. 5, nejm. z Čech u Přerova 25, Frant. Pazderová z Nedakonice 25, Josefa Pulkertová z Nedakonice 25, Fr. Opluštil, Zlobice 10, Marie Růžicková, Henčlov 5, nejm. z Pavlovic 10, nejm. 5, nejm. z Domaželic 40, nejm. 10, nejm. 5, poutníci z Příbora 110, Fr. Funk, bohoslovec v Stínově 3, Marie Krátká v Dluhonicích 50, Anděla Müllerová, choť přednosta stanice v Komárově 50, Terezie Krajčová, Hvozdná 8, čtenářka Hlasů děkuje P. M. a na elektr. 90, Renzova M. v Místku 8, nejm. z Lukova 5, Anna Hornýšrova v Lukovici 10, Šebest. Bubeník v Předměstí u Uh. Ostr. 12, nejm. z Veselí 1 dukát, Valent. a Frant. Fábík, Kladruby 50, nejm. 1, F. Ž. na poděkov. za uzdravení 100, Josef Ševčík, Uher. Brod 20, M. Procházková 1, N. Slezáček 5, nejm. z Prostějova 15, N. Haltgebauer 10, Rozalie Janková, Syrovice 5, nejm. z Příbora 20, nejm. z Příbora 15, nejm. z Příbora 10, N. Karečka, Vracov 5, nejm. 22, odběratelka Hlasů 10, nejm. z Kroměříže 5, nejm. 5, nejm. 5.50, Josef Procházka, Kečany 20, rodina Krpatova z Kroměříže 5, Fr. Segeta, děkan v Hustopeči 25, Marie Korvasová z Veselí 2, Frant. Zdráhalova z Kojetína 5, nejm. z Kozlovic 20, Fr. Jiráková z Rožtění 10, Stanislav Dostál, kooperátor, Val. Klobouky 50, Fr. Olšaníková, Kyselovice 10, Anežka Páleníková, Kyselovice 20, Anna Geislerová, Kokory 26, vojín od 108. pluku 10.10, R. Durdáková, Hradiště 15, 3 poutníci z Brumova 20, Metoděj Maťa, katech. v Oseku 50, Anna Pyskalová v Lanžhotě 10, farní úřad ve Štítně 75, Filomena Kořalkova, Doloplazy 100, Marie Dubovská 5, Frant. Havran 5, Frant. Foldyna 20, Frant. Šviráková 5, N. Bradová, Náměst u Olom. 10, nejm. 2, nejm. 20, nejm. 2, Anežka Vránová ze Stříbrnic 20, Marie Slouková z Loučky 100, Terezie Molkesová, Brno 5, Petronie Nováková 10, rodina Duráková z N. Lhoty 50, Terezie Sadelková ze Lhoty 5, Jos. Svobodová ze Lhoty 4, Anna Celesková, Oujezd 5, Marie Hanzlíková, Dluhonice 10, Anna Gintrová, Dluhonice 2, nejm. ze Žakovic 10, nejm. ze Žakovic 10, nejm. ze Žakovic 20, nejm. 2, Terez. Holcová, Horní Líč 20, nejm. 20, rodina Mácová z Bilan 1 zlat. 10korunu, Ros. Surovčáková 1 dol., Fr. Surovčáková 1 dol., Fr. Vašková 1 dol., Antonie Běláskova 1 dol., Marie Pěntáková 1 dolar, Cyril Šerý 1 dol., Anna a Karel Válkovy 1 dol., Alois a Rosalie Františákovy 2 dol., Anna Dvořáková 1 dolar.

Na kostel: Johana Pečková z Málénovic 40, Rozina Slováčková z Hovězí 5, Cec. Kašíková z Břuchotína 100, Marie Novotná z Olomouce 30, nejm. 10, nejm. 35, Rosalie Parešova z Napajedel 50, Baltazar Hřiva, děkan 100.

Na hlavní oltář: Marie Heklová, Štramberg 20, Fr. Segeta, děkan v Hustopeči 25, Anežka Nepiechová z Mor. Loděnice 200, rodina z farnosti třebětické 50, Marie Klímová z Brna 100, Martin Slovák, Radějov 10, nejm. 20, Fr. Olšaníková z Kyselovic 10, Anežka Páleníková z Kyselovic 20, Fr. Šmardová z Král. Pole u Brna 100, Jan Horáček, Soběšice 20, Josefa Horáčková 20, Marie Horáčková 10, čtenářka Hlasů děkuje P. Marii a posílá 110.

Sv. Antonínovi: Nejm. 10, Terezie Kusová z Veteřova 5, Frant. Vlachová z Kyselovic 10, N. Hartmanová z Mor. Ostravy 40, nejm. 10.

Na pomník vojínů: Marie Hecklová ze Štramberka 10, K. Kolaříková 2, nejm. 2, Tomáš Vaculík z Vesek 10.

Na sochu Božského Srdce Páně: Nejm. z Holešova 5, Josef Nezdařilík, katecheta v Jaktři 20.

Na křížovou cestu: Nejmen. 5, Ondřej Otáhal, farář v. v. v Kroměříži 9000, Tom. Rábl, farář v Brně 6000.

Na oltářní světlo: Terezie Kusová z Veteřova 2, Fr. Vlachová z Kyselovic 20, Anna Šafářová, Novosady 5, Marie Bajajová 10, N. Tomšů z Lužné 10, nejm. 25, nejm. 25, nejm. 30, nejm. 20.

Nová publikace „Dědictví svatojanského“
Právě vyšel další svazek „Pamětí“ Frant. J. Vaváka, obsahující rok 1801 a dodatky. Jest to dílo velice důležité, jehož cena našimi odborníky plně byla uznána. Jak známo, upravuje spis ten k tisku profesor J. Skopec a zevrubnými poznámkami jej opatřuje. Cena tohoto svazku jest 10 Kč, pro členy „Dědictví“ 8 Kč. Objednávky přijímá Administrace „Dědictví svatojanského“, v Praze IV., Vikářská ul. č. 35.

Vázané kapesní vydání Nového zákona.
K náležitému přání s mnoha stran projevenému postaralo se ředitelství „Dědictví svatojanského“ o to, aby kapesní vydání Nového zákona bylo možno zakoupiti již vázané. Možno tedy nyní obdržeti Nový zákon buď celý v jednom svazku vázaný za 20 Kč, anebo ve dvou svazcích: Evangelia za 10 Kč (v lepší celoplátěné vazbě za 12 Kč) a Apoštolář za 14 Kč. Při objednávkách budiž výslovně udáno, zda objednavatel přeje si vázané kapesní vydání v jednom svazku, nebo ve dvou svazcích. Objednávky přijímá administrace „Dědictví svatojanského“ v Praze IV., Vikářská ul. č. 35.

Karel Lutislav: Řím a český národ. Časových úvah svazek 296. Hradec Králové 1924. Cena Kč 4.—

Katolické rodiče a učitele upozorňujeme na nejstarší katolický časopis pro mládež „Rajskou zahradku“, vydávanou v Praze Cyrilometodějskou knihtiskárnou, jejíž první číslo nového ročníku právě vyšlo.

Mladý Robotník, Warszawa, Lipowa 16.
Gospa Sinjska, Sinj, Dalmacija.

Číslo 12.
Prosinec 1924.

Ročník
XXXX XX.

HLASY

**SVATO-
HOSTÝNSKÉ**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH : Vl. Hornov: Hvězda jitřní, str. 177. — P. Hoppenot T. J.-M. Hedvika Vávrová: Kříž v našem životě, str. 187. — P. Rudolf Rozkošný T. J.: O Matici Svatohostýnské, str. 178. — Věže Davidova, str. 180. — Lahyrt: Mše sv., str. 182. — Exercicie pro laiky v Holandsku, str. 183. — Profesor Josef Vévoda, redaktor „Našeho domova“, šedesátníkem, str. 184. — Msgr. Baunard-M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 187. — Jesličky na Hostýně, str. 190. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 100.

VYOBRAZENÍ: Montování VI. zastávky nové křížové cesty, str. 181. — Nová hvězdná svatozář Panny Marie svatohostýnské, posvěcená Jeho Exc. papežským nunciem Fr. Marmagim dne 21. června 1924, str. 186.

Zakončující XX. ročník „Hlasů Svatohostýnských“ děkujeme ze srdce všem P. T. odběratelům, čtenářům a širitelům našeho časopisu za všecku ochotu a lásku, kterou vydavatelstvu věnovali. Zároveň prosíme, aby Hlasům zůstali věrni a přičinili se o jejich rozšíření.

Na konci roku obzvláště vzpomíná duchovní správa svatohostýnská na veškeru obětavou lásku, kterou ukazovali ctitelové Panny Marie při zařizování elektrického osvětlení na Sv. Hostýně. Za všechny dobrodince, kteří poskytli milodary na elektrické osvětlení, bude **na Hod Boží vánoční letos obětována zpívaná jitřní mše sv.** Kéž všem Pán Bůh na přímluvu Matky Boží za tyto milodary udělí hojné požehnání a jednou světlo věčné!

Přejeme též všem **milostiplné svátky vánoční a šťastný nový rok!**

Vánoce jsou svátky neskonalé lásky a štědrosti Boží. I dáváme příležitost ctitelům Panny Marie k štědrosti, když přikládáme do tohoto čísla složenku číslo **38.600 pro duchovní správu svatohostýnskou.** Jest to pro milodar na chrám svatohostýnský. Ještě není úplně zaplacen elektrisace a jakmile bude zaplacen, budeme skládati milodary na nový hlavní oltář. **Kéž brzy zastaví se důstojný a umělecký hlavní oltář u Matky Boží, jež zde divy tvoří!** Prosíme, abyste o vánočních svátcích pamatovali na tento účel. Užijte k tomu této složenky.

V lednovém čísle teprve bude přiložena složenka číslo **20.429 Hlasů Svatohostýnských,** které račte užít k zaplacení předplatného, jež bude opět **12 Kč.** K lednovému číslu přidáme větší obrázek Panny Marie Svatohostýnské na křídlovém papíře.

Račte tedy složenky v tomto čísle se nalézající užítí na elektrické osvětlení a na nový hlavní oltář. Bude to dárek Maticce Boží a božskému Jezulátku.

Duchovní správa svatohostýnská.

Dary na elektrisaci. Ferd. Hradil, Hranice 20 Kč, Marie Janoušková, Ostravice 10, Marie Satinská, Ostravice 3, kapitán Fr. Pittner, Kromčříž 165, nejmen. z Prostějova 10, Fr. Papež, Val. Klobouky 1, nejmen. 5, Anna Hraailová, Choryň 20, nejmen. 25, nejmen. z Přerova 5, Anna Šrámková z Holešova 10, odběr. Hlasů z Ivanovic na poděkování za uzdravení dítky 50, nejmen. z Rudslavic na poděkování 20, nejmenov. 10, nejmen. z Hukvaldů 50, nejmenov. 10, nejmen. z Hovčzí 5, Ant. Michalíková z Veselí n. M. 2, nejmen. z Rybího 4, nejmen. 2, nejmen. z Příbora 10, nejmen. 2, nejmen. ze Lhoty 5, Marie Fabíková, Starojická Lhota 37.40, nejmen. na poděkování za uzdravení 30, nejmenov. 20, nejmenov. 6, Vinc. Hřivová z Velehradu 20, nejmen. 3, rodina Rozkopalova z Kobeřic 50, nejmenov. 5, Josef Kouřil ze Záhlavice 30, nejmenov. 2, N. N. ze Štítné 20, Anna Vrúgova v Havříčích 20, Helenka Matyášova, Bohunice 12.

Karel Kočvara, farář ve Stražku 5, Fr. Kurfiřt ve Špičkách 12, Fr. Rampášek, Havříce 20, oákaz Antonie Koblihovy z Přerova 100, Ad. Slámečka v Místku 80, Frant. Baťa, Lichnov 10, Terezie Jomová, Lidečko 10, nejmen. rodina z Palkovic 10, nejmen. z Husova 5, nejmen. z Maľhotic 5, za zvonění při dušičkové slavnosti Omladina 20, nejmen. 5, nejmen. 10, nejmen. 20, Alfons Vojtík, Vlčková 20, nejmen. z Holešova 5, Fr. Macků, Lidečko 5, nejmen. z farnosti slatěnické 10, nejmen. 5, nejmen. z Brodku u Nezamyslic 20, Jan Tkadlec ze Senice 50, nejmen. 10, nejmen. 10, nejmen. z Maľhotic 10, nejmen. 15, nejmen. od Opavy 10, Buriánová A. 3, Habartova Kat. 2, Šimčíkova Barb. 5, Ovsík Jak. 3, vesměs z Hluky, Anna Skřečková, Přerov 10, Fr. a Fr. Reskovy, Uh. Brod 20, Marie Rokytová, Šanov č. 33 10, Jan Šabata, farář v Sluhách 40, Anna Pulehňová z Kvačic 5, Ludmila Malinová z Kromčříže z vděčnosti za uzdravení 10, Marie Kosova, Hodonín

12, Marie Pošova, Lidměřice 10, Hedvika Mrtvých, Brodek u Přerova 10, Jenovefa Mrázková, Horní Moštěnice 12, Josef Tvarůžek, Senec 20, Františka Dedková, Kroměříž (Haylíčkova ul.) 5, Čapková Marie, Břeclava 50, Karel Hubáček, Újezd 8, Marie Pekárková v Prachtíně 10, manželé Matušincovi ve Štítané na Vlážce 50, Frant. Satinský, strojm. v Nové Vsi u Fr. 30, Jan Švestka v Lískovci (sbírka) 50, Božena Sigmundová z Němčic n. H. 40, M. Novotná, Mouřínov 10, M. Lukášova k uctění zemřelé matky 50.

Na nový hlavní oltář: Anna Skřečková, Přerov 20, nejm. z Kobetic 20, Fr. Roháč, Kokory 20, nejm. 10.

Na kostel a výzdobu jeho: Rodina Zásnětova z Vel. Ofechova u Uh. Brodu 100, učitel Josef Lukeš, Německé 20, B. Sigmundová, Němčice na Hané 40, dr. Alois Žalčík, Kyjov 35, N. Janečka 10.

Na svatozář ke korunce P. Marie došla ještě sbírka kostelní ve Slezské Ostravě 896, nejm. z Loukova 2.

Sv. Antonín: Julie Bábičková, Vacanovice 25, Anna Vlčková, Samotišky 10, nejm. za vyslyšení 10.

Vojenský pomník: N. Bořitová, Drysice 8, Fr. Pospíšilová, Pustoměř 10, nejm. 5, nejm. 5, N. Michalíková, Veselí n. M. 5, N. Požáková, Veselí n. M. 5, N. Obrtelová, Znorovy 3.

Oltářní světlo: Vendelín Šušlík 45, nejm. z Loukova 10.

Socha B. S. Páně: M. V. z Postřelmova 10, nejm. z Postřelmova 5,

Křížová cesta: Nejm. z Osíčka 5.

Na vyzlacení kalicha: Nejm. 50.

Na obraz P. Marie: Nejm. z Tučap 20.

Na výzdobu kostela: N. Doufalíková z Olomouce: 6 corporalů, 12 purificatorů, 12 humeralů, 12 lavabo, nejm. polštář na oltář P. Marie Lurdské, nejm. oltářní plachtu do vodní kaple.

Pomozte sirotkům! Sirotčinec Útulek sv. Josefa na Královských Vinohradech vydal svým nákladem krásný kalendář o 180 stranách ušlechtilé četby a s pěknými obrázky. Kalendář jest zdrojem výživy 130 českých sirotků, které tento ústav vychovává. Ačkoliv ústav již velký náklad kalendářů rozprodal, přece jen ještě jest jich 2000 kusů nerozprodáných na skladě. Doporučujeme našemu čtenářstvu všele tuto knihu, neboť jejím zakoupením zmírníte starost tohoto blahodárného ústavu. Též prosí Útulek v kruté době drahoty o sebe menší příspěvek, obnošené šatstvo, prádlo, obuv, potraviny a podobné.

Nový Hostýn v Americe. Časopis Nový Domov, vycházející v Hallettsville v Texasu v Americe, přináší 29. září 1924 dopis z Hostýna v Texasu. Pisatel dopisu Pafnuc Křepelka píše v tomto smyslu: To otevíráte oči, že máme také Hostýn v Texasu? 6. července t. r. se konalo zlaté jubileum starých vystěhovalců a průkopníků na Bluffě; sešlo se na 3000 lidí; před 50 lety se

usadilo v tamnějších okolí na 1000 rodin ponejvíce z Moravy od Frenštátu, z Bordovic, od Vizovic, od Vsetína, Holešova. Za nimi přijel na Vše Svaté roku 1872 kaplan lichnovský Josef Chromčík, nar. 1845 v Řepčíně, na kněze vysv. 5. července 1869 a pečlivě se staral o své krajany. Nyní tam působí P. Pavel Kašpar, rodák z Hovězí u Vsetína, jenž byl žákem pana kanovníka Daňka, jednatele Matice Svatohostýnské a jako 10 letý hoch před válkou odjel do Ameriky, kdež byl předloni vysvěcen na kněze. Nynější adresa jeho jest: Rev. P. Pavel Kašpar, Plum, Texas. Při onom jubilejním shromáždění navrhl P. Kašpar, aby v budoucnosti se Bluff nazýval Hostýnem na památku jedné z nejstarších osad v Texasu. Vždyť se tamnější osady nazývají Praha, Frýdek, Frenštát, Velehrad, Vyšehrad, Vsetín, Polanka, Bordovice, a v jiných státech jest Olomouc, Tábor, Písek atd. Návrh byl přijat; vždyť Hostýn se rozkládá na malebném kopci u města La Grange blízko řeky Colorado; vzdálenější město jest Austin. Na Hostýně jest chrám P. Marie Růžencové. Před kostelem je ohrada utvořená z kamene. Za starých časů se tam lidé skrývali před nepřitelem. Kamení z oné zdi bude na stavbu jeskyně zasvěcené P. Marii Hostýnské. Bude to jedna z nejkrásnějších jeskyní v Texasu. Stavěti ji bude jistý umělec ze San Antonio. Od 1. října vyučují ve škole 2 řeholní sestry Antonie a Adolfin. Ve školní rok bude tam sloužena mše sv. každý úterý, pátek a neděli. 5. října se sjížděly z daleka automobily na Hostýn, které se v dlouhých řadách sestavily před průčelím kostela. O 10. hod. měl P. Kašpar slavné služby a nadšené kázání o P. Marii. Bylo na nich mnoho spolků s prapory a hudbou a odznaky, nepřehledný zástup věřících. Odpoledne byla volná zábava. Letos tedy na Růžencovou P. Marii byla první pout na texaském Hostýně. Kéž texaský Hostýn vzrůstá ke cti P. Marie a k chloubě osadníků — bývalých to moravských poutníků hostýnských.

Kytice. Dp. P. Jan Dvořák T. J., autor známých „Kytic“ ke cti sv. Josefa a B. Srdce P., přesídlil se Sv. Hostýna do Hradce Králové. Žádá tudíž, aby objednávky Kytic byly posílány nikoli na Sv. Hostýn, nýbrž na adresu: P. Jan Dvořák T. J., Hraec Králové, u Panny Marie. Podotýká zároveň, že Kytici ke cti sv. Josefa lze obaržeti již jen brožovanou, a že Kytice ke cti P. Marie co neváhět vyjde.

Právě vyšly bohatě vypravené a oblíbené katolické kalendáře Kotrbova nakladatelství v Praze: Vlastenecký poutník (roč. 57.), Svatováclavský kalendář (roč. 46), Meč (r. 35.), Maria, Praha, Vlastenka (pro katolické ženy a dívky), Česká práce (pro katolické dělnictvo). Cena těchto brožovaných kalendářů jest Kč 7.— za výtisk. Čtenářství líbí se v nich hlavně nábožensko-mravní tendence v povídkách a lidový ráz. Povídky: Poklad, Kaplička v lese, Zakončení

kroniky, Učitelka, Kletba, Svatby, Némý svědek, Prst Boží, V olšinkách, Zázračné zachránění, Slechtná žena, Boží soud, Žena dvou mužů, Po letech, Těžká povinnost, Aby nebyla na obtíž, Na výměnu a j. zajiště čtenáře mile pobaví. Pro čtenáře, kteří rádi více čtou, vydali jsme opět kalendář ve dvou objemných svazcích pod názvem Rodina. Cena jednoho dílu vázaného v tuhých deskách jest 15 Kč. Do katolické rodiny patří katolický kalendář. Neotálejte s objednávkou, kterou pečlivě vyřídí — Administrace Cyriometodějské knihtiskárny a nakladatelství V. Kotrba Praha II., Pštrosova 200.

Blíží se svatá doba vánoční a předchází vánocům jako příprava na dobu adventní se svou milou pobožností rorátní. Staří i mladí těšili se od staletí na roráty a zpívali písně rorátní. Dojemnou písní rorátní jest obzvláště stará (již z r. 1683 tištěná) „S nebes posel vychází“; o tuto píseň prosili přemnozí, by zas byla otištěna. A jak rád zpívá náš lid prosté a přec tak dojemné koledy. V Přerově vydána nová sbírka: 3. vydání rozmnožené „Koled a písní vánočních“ (36) s přidáním písní rorátních (20) str. 64. Nákladem P. Ig. Zavřela, děkana. Cena 3.50. Více výtisků přiměřena sleva 36 i níže.

Bible České vyšel právě dvojsešit 59 a 60, obsahující dokončení malých proroků a počátek první knihy Machabejské. Tím pokročilo důležité dílo tak, že příštím dvojsešitem bude dokončeno. Jelikož vydávání tohoto díla spojeno jest s velikým kladem, jest velice žádoucí, aby aspoň nyní, kdy dílo chýlí se ke svému konci, přihlásilo se hojně nových odběratelů. Přihlášky přijímá administrace Bible České v Praze IV., Vikářská ulice 35.

Pro naše studenty nejlepším časopisem je „Jitro“. Vyšlo právě 1. číslo VI. ročníku. Přináší zábavné i vzdělávací články ze studentského života, básně, pokusy literární studentů samých, jakož i zprávy o studentském hnutí v celém světě. Pro svůj bohatý obsah jest studentstvem hojně čteno a jest nejrozšířenějším časopisem studentským. Předplatné na rok pro studenty odběratele činí 8 Kč, pro nestudenty 16 Kč. Veškeré dotazy vyřídí administrace Jitra, Praha II., Voršílská 1.

Selské Hlasy dne 29. října přináší posudek od Marie Rešovské o slavnosti padlých vojínů. Popisuje v něm, jak to byla dojemná pobožnost a pronášá přání, že by přece měla býti ještě čteněji navštěvována, třebaš je to v nejpilnější práci. Kolik padlých vojínů slibovalo, že, až se vrátí, přijedou na Sv. Hostýn! Přibuzní si poplákali a zapomněli; myslí si, že když dali obnos na světský pomník uprostřed dědiny, že již pro něho dosti učinili; ale nikdo se tam za něho nepomodlí, ba

ani klobouk s hlavy nesmekne. Jak úchvatným dojmem to působí na každého, když vidí krásný pomník na Sv. Hostýně, který postavila nehynoucí láska mládeže, obklopený účastníky pohřbené ve vroucí modlitbu!

Marie Severova, jejíž poděkování jest v tomto čísle uveřejněno, poslala kromě jiných dopisů také před 10 lety psaní, v němž popisovala pout, kterou konala pěšky z Brna na Sv. Hostýn, na Velehrad roku 1856, tedy před 68 lety. Dopis je uveřejněn v Hlasech Svatoh. r. 1914 na stránce 78. Píše v něm o velké touze po Sv. Hostýně, o bouřkách, které stihly na cestě poutníky, o zakrvácených nohách, když vystupovala na horu. Dopis končí takto: Mně to Matka Boží hojně odměnila, že jsem k ní mohla již tolikrát putovati a mnoho lidem k ní cestu ukazovati a mnoho členů, čtenářů a dobrodinců a ctitelů jsem jí získala. Matičku Svatohostýnskou budu ctíti, k ní se utíkati až do smrti. Už to snad nebude dlouho. — 13. října 1924 píše: Měla jsem už dříve poslat poděkování, ale bez brejří nevidím a na oči jsem je nesměla dát pro velké bolesti v hlavě; částo mi teče z pravého oka krev. Na ty bolesti jsem už zvyklá. Modlitbou růžence si mírnívám bolesti. Když se modlím za jiné, připojuji také prosbu za sebe, abych se ještě uzdravila, chce-li to Bůh. Potřebuji zdraví: musím si všechno sama dělat, co třetího poschodí všechno nosit. Proto jsem ustavičně nemocná, od kašlu celá strhaná. Před měsícem jsem si stěžovala jedné paní, že tolik mladých lidí umírá, kteří mohou jiným pomáhati, a já jsem ještě taay, a jsem pořád nemocná. Ona mi odpověděla: Vy chcete umřít? Kdo by nám obstarával Hlasy Svatohostýnské a doporučel nemocné tomu sluhovi Božímu P. Martinu Středovi? Staň se vůle Boží! Ne jak já chci, ale jak ty chceš. Vezmi kříž svůj a následuj mne! Jedna poutnice mi řekla: Přála bych vám, abyste mohla ještě jednou jíti na Sv. Hostýn a spatřiti, jak je to tam krásné. Řekla jsem jí: Já tam bývám často, ale jen ve snu; má duše si tam zalétne, když tělo odpočívá. S tělem a s ušima jsem tam byla víc jak dvacetkrát. Nyní jsem spokojena, když mohu být každodenně v kostele kapucínském, mohu tam všechny doporučovati do těch mší svatých, které jsou tam slouženy, zatvrzelé hříšníky, duše v očištění, všechny těžce nemocné a umírající i odpadlé; dále všechny ty, co na Svatém Hostýnku pracovali a již v Pánu odpočívají — znala jsem jich sedm — a ty, kteří tam pracují, aby je milost Boží slila a Matička je chránila, a ještě mnoho jiného mám na srdci po sv. přijímání. — Tak píše v dopise. Žádám čtenáře Hlasů Svatohostýnských, aby si na ni, nemocnou, také v modlitbách vzpomněli, jí lístek neb pohlednici poslali a ji ve stáří potěšili. Adresa její jest: Marie Severova, Brno, Trnitá 3.